

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 373

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

58ο έτος

10 Νοεμβρίου 2015

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ελεγκτικό Συνέδριο

2015/C 373/01	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2014, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις των οργάνων	1
2015/C 373/02	Ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ), για το οικονομικό έτος 2014, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις της Επιτροπής	289

EL

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 287, παράγραφοι 1 και 4 της ΣΛΕΕ και των άρθρων 148, παράγραφος 1, και 162, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, καθώς και των άρθρων 43, 48 και 60 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 10ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 567/2014

το Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τη συνεδρίασή του της 10ης Σεπτεμβρίου 2015, ενέκρινε τις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

για το οικονομικό έτος 2014.

Οι εκθέσεις, συνοδευόμενες από τις απαντήσεις των οργάνων στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου, διαβιβάστηκαν στις αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές και στα λοιπά θεσμικά όργανα.

Τα Μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (Πρόεδρος), Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIID, Karel PINXTEN, Henri GRETHEN, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ, Λάζαρος Σ. ΛΑΖΑΡΟΥ, Hans Gustaf WESSBERG, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES, Alex BRENNINKMEIJER, Danièle LAMARQUE, Νικόλαος ΜΗΛΙΩΝΗΣ, Phil WYNN OWEN, Klaus-Heiner LEHNE, Oskar HERICS, Bettina JAKOBSEN.

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ**

(2015/C 373/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Γενική εισαγωγή	7
Κεφάλαιο 1 — Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της	9
Κεφάλαιο 2 — Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση	65
Κεφάλαιο 3 — Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	83
Κεφάλαιο 4 — Έσοδα	127
Κεφάλαιο 5 — «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	147
Κεφάλαιο 6 — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	165
Κεφάλαιο 7 — «Φυσικοί πόροι»	213
Κεφάλαιο 8 — «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	261
Κεφάλαιο 9 — «Διοίκηση»	275

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

0.1. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το θεσμικό όργανο το οποίο ιδρύθηκε από τη Συνθήκη για τη διενέργεια του ελέγχου των οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Με την ιδιότητα του εξωτερικού ελεγκτή της ΕΕ, ενεργούμε ως ο ανεξάρτητος θεματοφύλακας των οικονομικών συμφερόντων των πολιτών της και συμβάλλουμε στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το έργο μας παρέχονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων μας, η οποία, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις σχετικά με τα προγράμματα δαπανών και τα έσοδα της ΕΕ, καθώς και με τις γνώμες που διατυπώνουμε επί νέας ή υπό τροποποίηση νομοθεσίας, διατίθεται στον ιστότοπό μας:

www.eca.europa.eu

0.2. Η παρούσα αποτελεί την 38η ετήσια έκθεσή μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και καλύπτει το οικονομικό έτος 2014. Τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης αποτελούν αντικείμενο χωριστής ετήσιας έκθεσης.

0.3. Ο γενικός προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ετήσια έκθεσή μας, μαζί με τις ειδικές εκθέσεις μας, αποτελεί τη βάση της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής, στο πλαίσιο της οποίας το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν εισήγησης του Συμβουλίου, αποφασίζει κατά πόσον η Επιτροπή ανταποκρίθηκε επαρκώς στις υποχρεώσεις της όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Παράλληλα με τη διαβίβασή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η ετήσια έκθεσή μας διαβιβάζεται και στα εθνικά κοινοβούλια.

0.4. Κεντρική θέση στην ετήσια έκθεσή μας κατέχει η δήλωση σχετικά με την αξιοπιστία των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων (αναφερόμενη στην έκθεση ως «κανονικότητα των πράξεων»). Η δήλωσή μας αυτή συμπληρώνεται με ειδικές εκτιμήσεις για κάθε μείζονα τομέα δραστηριότητας της ΕΕ.

0.5. Προς ενίσχυση της χρησιμότητας της έκθεσής μας, η διάρθρωση των κεφαλαίων της αντιστοιχεί στους τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ). Το εν λόγω πλαίσιο τέθηκε σε ισχύ το 2014 και σκοπός του είναι ο καθορισμός του μεγέθους και της κατανομής των δαπανών της ΕΕ για το διάστημα έως το 2020. Κατ' αυτό τον τρόπο αναμένεται να διευκολυνθεί ο

αναγνώστης στη συσχέτιση των διαπιστώσεων που διατυπώνονται στην έκθεσή μας με τις συναφείς δημοσιονομικές και λογιστικές πληροφορίες.

0.6. Δεν υπάρχουν χωριστές οικονομικές καταστάσεις για τους επιμέρους τομείς του ΠΔΠ και, ως εκ τούτου, τα συμπεράσματα που παρουσιάζονται στις ειδικές εκτιμήσεις δεν αποτελούν ελεγκτικές γνώμες. Αντ' αυτού, στα εν λόγω κεφάλαια παρουσιάζονται σημαντικά ζητήματα που αφορούν ειδικά τον εκάστοτε τομέα του ΠΔΠ.

0.7. Η φετινή έκθεσή μας διαρθρώνεται ως εξής:

- Στο κεφάλαιο 1 παρατίθενται η δήλωση αξιοπιστίας και η σύνοψη των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών εργασιών μας επί της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.
- Στο κεφάλαιο 2 παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας όσον αφορά τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση.
- Το κεφάλαιο 3 συμβάλλει στην προώθηση του στρατηγικού στόχου μας για βελτίωση της υποχρέωσης δημόσιας λογοδοσίας στο πλαίσιο της ΕΕ. Εστιάζει στο κατά πόσον το πλαίσιο επιδόσεων παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παρακολουθεί και να κατευθύνει την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της «Ευρώπης 2020».
- Στο κεφάλαιο 4 παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας όσον αφορά τα έσοδα.
- Στα κεφάλαια 5 έως 9 (που αντιστοιχούν στους τομείς 1α, 1β, 2, 4 και 5 του ΠΔΠ) ⁽¹⁾ παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργήσαμε όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και της εξέτασης επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων.

0.8. Οι απαντήσεις της Επιτροπής (ή, κατά περίπτωση, οι απαντήσεις των άλλων θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ) στις παρατηρήσεις μας παρατίθενται εντός της έκθεσης, ενώ για την περιγραφή των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων μας λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές απαντήσεις του ελεγχόμενου. Ωστόσο, ως εξωτερικός ελεγκτής, φέρουμε την ευθύνη της αναφοράς των διαπιστώσεων ελέγχου, της συναγωγής συμπερασμάτων από αυτές και, επομένως, της ανεξάρτητης και αμερόληπτης αξιολόγησης της αξιοπιστίας των λογαριασμών και της κανονικότητας των πράξεων.

⁽¹⁾ Δεν παρέχουμε ειδική εκτίμηση όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο των τομέων 3 (Ασφάλεια και ιθαγένεια) και 6 (Αντισταθμίσεις) του ΠΔΠ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-XII
Εισαγωγή	1.1-1.3
Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής	1.1-1.3
Διαπιστώσεις του ελέγχου για το οικονομικό έτος 2014	1.4-1.58
Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες	1.4-1.8
Κανονικότητα των πράξεων: από το σύνολο των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, μολονότι σταθερών, προκύπτει σημαντικό επίπεδο σφάλματος	1.9-1.29
Τα είδη των διορθωτικών μέτρων ποικίλλουν όπως και ο αντίκτυπός τους	1.30-1.44
Η συγκεφαλαιωτική έκθεση της Επιτροπής επιβεβαιώνει τον ουσιώδη αντίκτυπο των σφαλμάτων στις πράξεις	1.45-1.57
Παραπομπή των περιπτώσεων πιθανολογούμενης απάτης στην OLAF	1.58
Συμπεράσματα	1.59-1.66
Παράρτημα 1.1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	
Παράρτημα 1.2 — Παρακολούθηση των παρατηρήσεων προηγούμενων ετών σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	
Παράρτημα 1.3 — Αποσπάσματα από τους ενοποιημένους λογαριασμούς του οικονομικού έτους 2014	
Παράρτημα 1.4 — Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (πιθανότερο ποσοστό σφάλματος, ΠΠΣ) — μη προσαρμοσμένα ιστορικά στοιχεία για τα έτη 2009 έως 2013	
Παράρτημα 1.5 — Συχνότητα εμφάνισης των εντοπισθέντων σφαλμάτων στο πλαίσιο της ελεγκτικής δειγματοληψίας για το οικονομικό έτος 2014	

**ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ —
ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ****I. Ελέγξαμε:**

- α) τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁾ και τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014, οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 23 Ιουλίου 2015, και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Ευθύνη της διοίκησης

II. Σύμφωνα με τα άρθρα 317 έως 318 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των διεθνώς αποδεκτών προτύπων ελέγχου για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

Ευθύνη του ελεγκτή

III. Ευθύνη μας είναι, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI. Τα εν λόγω πρότυπα επιτάσσουν τη συμμόρφωσή μας με τους ισχύοντες δεοντολογικούς κανόνες, καθώς και τον σχεδιασμό και τη διενέργεια του ελέγχου κατά τρόπον ώστε να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

IV. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους ενοποιημένους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιωδούς μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών, του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων και της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων λογαριασμών.

V. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία της εξέτασης των ιδίων πόρων που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων αυτοί υπολογίζονται. Αξιολογούμε τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, μέχρι την είσπραξη των εισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύουμε τη ροή των δασμών, μέχρι την είσπραξη των ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

⁽¹⁾ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

VI. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού), εκτός των προπληρωμών, κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων απαιτείται να αιτιολογήσει ή αιτιολογεί την ορθή χρησιμοποίησή τους και η προπληρωμή εκκαθαρίζεται ή καθίσταται ανακτήσιμη.

VII. Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνώμών μας.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VIII. Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Ένωσης την 31η Δεκεμβρίου 2014, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

IX. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

X. Οι δαπάνες που καταχωρίστηκαν το 2014 υπό τους τομείς 1 έως 4 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου⁽³⁾, οι οποίοι καλύπτουν το σύνολο των επιχειρησιακών δαπανών, περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Κατά την εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος που αφορά τις πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί είναι 4,4%. Το συμπέρασμά μας ενισχύεται περαιτέρω από την εκ μέρους της Επιτροπής ανάλυση των ποσών σε κίνδυνο που περιέχει η συγκεφαλαιωτική έκθεσή της.

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

XI. Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας των ζητημάτων που παρουσιάζονται στο ανωτέρω σημείο υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί», οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

⁽³⁾ Οι εν λόγω τομείς καλύπτονται από τα κεφάλαια 5 έως 8 της παρούσας έκθεσης.

Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία

XII. Το έγγραφο με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» δεν αποτελεί μέρος των οικονομικών καταστάσεων. Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιέχει το εν λόγω έγγραφο είναι συνεπή με τις οικονομικές καταστάσεις.

10 Σεπτεμβρίου 2015.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ**Οι δαπάνες της ΕΕ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής**

1.1. Οι δαπάνες της ΕΕ συνιστούν σημαντικό μέσο για την επίτευξη των διαφόρων στόχων πολιτικής. Άλλα σημαντικά μέσα είναι η εφαρμογή της νομοθεσίας και η ελεύθερη κίνηση αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίου και ανθρώπων εντός της Ένωσης. Κατά μέσο όρο, οι δαπάνες της ΕΕ αντιστοιχούν στο 1,9 % των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών της ΕΕ (βλέπε **γράφημα 1.1**).

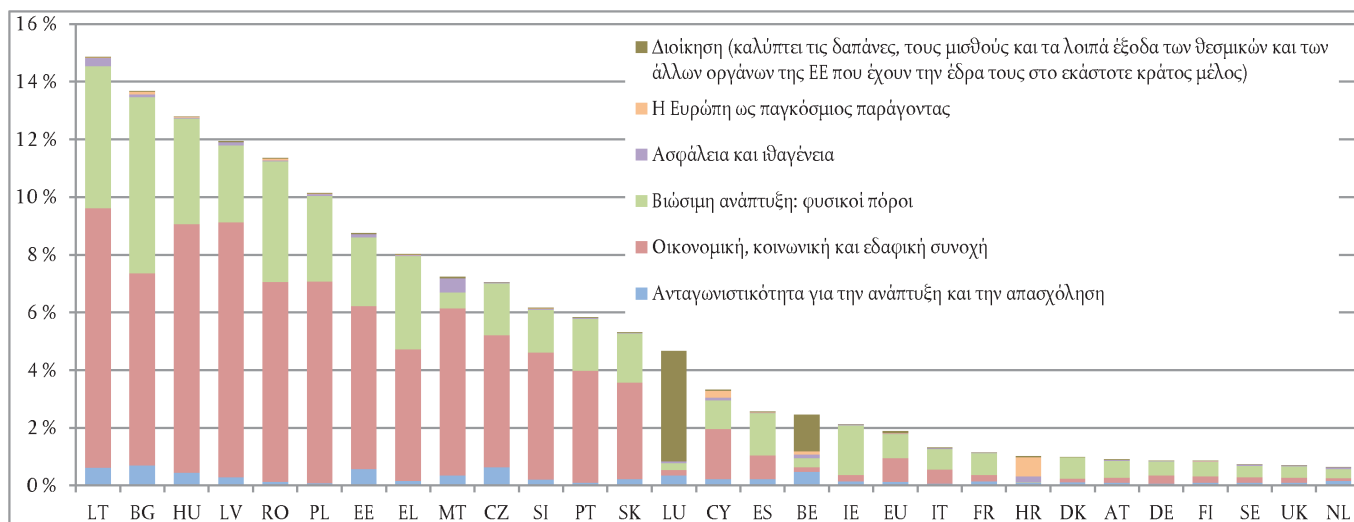
1.2. Ο ρόλος μας, όπως ορίζεται στη Συνθήκη, συνίσταται στα εξής:

- αξιολόγηση του κατά πόσον ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις,
- γνωμοδότηση σχετικά με τους λογαριασμούς της ΕΕ,
- κοινοποίηση στοιχείων σχετικά με την οικονομία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα ⁽⁴⁾ των δαπανών της ΕΕ, και
- γνωμοδότηση επί προτεινόμενων νομοθετικών πράξεων με δημοσιονομικό αντίκτυπο.

Με τις εργασίες μας προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας εκπληρώνουμε τον πρώτο και τον δεύτερο από τους ανωτέρω στόχους. Στο πλαίσιο αυτό, εντοπίζουμε τους κινδύνους που επηρεάζουν την οικονομία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα. Όλα αυτά συμβάλλουν καθοριστικά στις γνώμες που διατυπώνουμε επί προτεινόμενης δημοσιονομικής νομοθεσίας.

⁽⁴⁾ Ορίζεται στο άρθρο 30, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1) ως εξής: «Η αρχή της οικονομίας ορίζει ότι τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το όργανο για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του καθίστανται εγκαίρως διαθέσιμα, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή. Η αρχή της αποδοτικότητας αφορά τη βέλτιστη σχέση μεταξύ των χρησιμοποιηθέντων μέσων και των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων. Η αρχή της αποτελεσματικότητας αφορά την εκπλήρωση των ειδικών στόχων που έχουν οριστεί και την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.»

Γράφημα 1.1 — Οι δαπάνες της ΕΕ για το 2014 σε κάθε κράτος μέλος ως ποσοστό των συνολικών δαπανών γενικής κυβέρνησης

Πηγές:

Δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (λογιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οποία συγκέντρωσε το ΕΕΣ).

Συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης των κρατών μελών: (Eurostat — Δημόσιες στατιστικές — Δημόσια έσοδα, δημόσιες δαπάνες και κύρια συγκεντρωτικά μεγέθη — Συνολικές δαπάνες γενικής κυβέρνησης για το 2014)

(<http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/database>). Βλέπε **παράρτημα 1.5** με επεξήγηση των κωδικών των διαφόρων χωρών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.3. Στο παρόν κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης:

- περιγράφεται το πλαίσιο της δήλωσης αξιοπιστίας μας και συνοψίζονται η προσέγγιση (βλέπε **παράρτημα 1.1**), οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του ελέγχου στα οποία αυτή βασίζεται,
- αναλύεται η φύση των διαφορετικών κινδύνων που ενέχουν οι δαπάνες της ΕΕ, και
- παρουσιάζονται τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή σε συνέχεια των παρατηρήσεων και συστάσεων που διατυπώσαμε σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών (βλέπε **παράρτημα 1.2**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014**Οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες**

1.4. Οι παρατηρήσεις μας αφορούν τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁽⁵⁾ (εφεξής «οι λογαριασμοί») της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014. Οι λογαριασμοί, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, περιήλθαν σε μας στις 23 Ιουλίου 2015⁽⁶⁾. Οι λογαριασμοί συνοδεύονται από το έγγραφο με τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση»⁽⁷⁾. Η ελεγκτική γνώμη μας δεν καλύπτει την εν λόγω ανάλυση. Εντούτοις, σύμφωνα με τα ελεγκτικά πρότυπα, αξιολογήσαμε τη συμφωνία της με τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους λογαριασμούς.

1.5. Από τους λογαριασμούς (οι οποίοι συνοψίζονται στο **παράρτημα 1.3**) προκύπτει ότι, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, το σύνολο των στοιχείων παθητικού ανερχόταν σε 220,7 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι 162,7 δισεκατομμυρίων ευρώ που ήταν το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού. Από το οικονομικό αποτέλεσμα για το 2014 προκύπτει έλλειμμα ύψους 11,3 δισεκατομμυρίων ευρώ (βλέπε επίσης σημεία 2.12 και 2.13).

1.6. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι οι λογαριασμοί δεν περιείχαν ουσιώδεις ανακρίβειες (βλέπε επίσης **παράρτημα 1.2**). Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ διατυπώνονται στο κεφάλαιο 2.

⁽⁵⁾ Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:

- α) τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις οι οποίες, με τη σειρά τους, περιλαμβάνουν τον ισολογισμό (στον οποίο παρουσιάζονται τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο τέλος του οικονομικού έτους), την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων (που περιλαμβάνει τα έσοδα και τα έξοδα του οικονομικού έτους), την κατάσταση ταμειακών ροών (από όπου προκύπτει πώς οι μεταβολές στους λογαριασμούς επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα αυτών), την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τις σχετικές σημειώσεις,
- β) τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, οι οποίες καλύπτουν τα έσοδα και τις δαπάνες του οικονομικού έτους, καθώς και τις σχετικές σημειώσεις.

⁽⁶⁾ Οι προσωρινοί λογαριασμοί, συνοδευόμενοι από τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, περιήλθαν σε μας στις 31 Μαρτίου 2015, ήτοι την τελευταία ημέρα που προβλέπει για την υποβολή τους ο δημοσιονομικός κανονισμός (βλέπε άρθρο 147 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012). Οι οριστικοί λογαριασμοί περιήλθαν σε μας οκτώ ημέρες πριν από τη λήξη της προθεσμίας της 31ης Ιουλίου που ορίζει για την υποβολή τους το άρθρο 148. Το αναθεωρημένο κείμενο του συνοδευτικού εγγράφου της Επιτροπής με τον τίτλο «Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση» περιήλθε στο Συνέδριο την 1η Σεπτεμβρίου 2015.

⁽⁷⁾ Βλέπε κατευθυντήρια γραμμή για ενδεδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board, IPSASB).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.7. Το 2014 η Επιτροπή προέβη σε αρκετές αλλαγές όσον αφορά την παρουσίαση των λογαριασμών. Οι αλλαγές αυτές λαμβάνουν υπόψη το νέο ΠΔΠ και προάγουν περαιτέρω την εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα. Σημειώθηκαν επίσης αξιοσημείωτες βελτιώσεις όσον αφορά την παρουσίαση ορισμένων σημειώσεων των λογαριασμών⁽⁸⁾.

Ζητήματα που επηρεάζουν τους λογαριασμούς

1.8. Τα ακόλουθα ζητήματα επηρεάζουν τους λογαριασμούς:

- α) Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την παρουσίαση της σημείωσης 6 των λογαριασμών (με τίτλο «Προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ»), σύμφωνα με την ανάλυσή μας στο σημείο 1.13 της ετήσιας έκθεσής μας για το οικονομικό έτος 2013 και στο σημείο 2 του πίνακα παρακολούθησης που περιλαμβάνεται στην παρούσα έκθεση (**παράρτημα 1.2**). Η σημείωση περιλαμβάνει πλέον περισσότερο στοχευμένα πληροφοριακά στοιχεία. Όσον αφορά τον τομέα της συνοχής, αναφέρεται ο βαθμός στον οποίο πραγματοποιούνται διορθώσεις πριν από την καταχώριση των δαπανών, κατά την εκτέλεσή τους και κατά το κλείσιμο. Η σημείωση περιγράφει πλέον (χωρίς να προσδιορίζει πάντοτε ποσοτικούς) τον αντίκτυπο των διαφόρων διορθωτικών μέτρων στον προϋπολογισμό της ΕΕ (λόγου χάριν, δημιουργία εσόδων με ειδικό προορισμό, ανακλήσεις και αντικαταστάσεις εκ μέρους των κρατών μελών κ.λπ.)⁽⁹⁾.
- β) Στη σημείωση 2.5.2 σχετικά με τις προχρηματοδοτήσεις (προκαταβολές σε κράτη μέλη) αναφέρεται ότι η Επιτροπή διαθέτει περιορισμένα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων που προκαταβάλλονται σε χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης (3,8 δισεκατομμύρια ευρώ) και σε άλλα καθεστώτα ενισχύσεων (3,6 δισεκατομμύρια ευρώ). Αυτό μπορεί να επηρεάζει την αποτίμησή τους στο τέλος του οικονομικού έτους. Η Επιτροπή ενδέχεται να χρειαστεί να προβεί σε σημαντικές προσαρμογές κατά το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.

⁽⁸⁾ Περιλαμβανομένων της ενοποιημένης παρουσίασης του κυκλοφορούντος και μη κυκλοφορούντος ενεργητικού, των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και της απλουστευμένης παρουσίασης τομεακών πληροφοριών.

⁽⁹⁾ Η Επιτροπή έχει την πρόθεση να ενσωματώσει στη σημείωση 6 των λογαριασμών για το 2015 τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2015 και με τις οποίες ακυρώνονταν αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων ύψους 457 εκατομμυρίων ευρώ. Οι αποφάσεις αυτές περιελήφθησαν ήδη ως διορθωτικά γεγονότα επελθόντα κατόπιν της κατάρτισης του ισολογισμού στη σημείωση 2.10 «Προβλέψεις» (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 24ης Ιουνίου 2015 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-549/12 P και C-54/13 P με τις οποίες ακυρώθηκαν δύο αποφάσεις της Επιτροπής, ύψους 94 εκατομμυρίων ευρώ, που αφορούσαν προγράμματα του ΕΤΠΑ στη Γερμανία, και στην υπόθεση C-263/13 P, με την οποία ακυρώθηκαν τρεις αποφάσεις της Επιτροπής, ύψους 363 εκατομμυρίων ευρώ, που αφορούσαν προγράμματα του ΕΤΠΑ στην Ισπανία). Οι εν λόγω αποφάσεις αναφέρονταν σε δαπάνες στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.7. Η Επιτροπή εκτιμά το γεγονός ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο αναγνωρίζει τις βελτιώσεις που σημειώθηκαν. Αυτές οι βελτιώσεις, όπως η εκούσια γνωστοποίηση στο έγγραφο με τίτλο «Financial statement discussion and analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση), πραγματοποιούνται ώστε να παραμείνει η ΕΕ στην πρωτοπορία της υποβολής χρηματοοικονομικών εκθέσεων όσον αφορά τον δημόσιο τομέα, μέσω της παροχής χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τους χρήστες των λογαριασμών της ΕΕ.

1.8.

- α) Όσον αφορά τη σημείωση 6, παρέχει σύνοψη των αποτελεσμάτων των διορθωτικών μέτρων της Επιτροπής (που αποφασίστηκαν και εφαρμόστηκαν), καθώς και των προληπτικών ενεργειών της για το έτος 2014. Περισσότερες πληροφορίες για το θέμα αυτό περιλαμβάνονται στην ετήσια ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κανονικότητα των πράξεων: από το σύνολο των αποτελεσμάτων του ελέγχου μας, μολονότι σταθερών, προκύπτει σημαντικό επίπεδο σφάλματος

1.9. Εξετάζουμε τα έσοδα και τις δαπάνες της ΕΕ προκειμένου να αξιολογήσουμε κατά πόσον συμφωνούν με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας όσον αφορά τα έσοδα παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 και όσον αφορά τις δαπάνες στα κεφάλαια 5 έως 9 (βλέπε **πίνακα 1.1**).

1.10. Τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημείο 4.26). Όσον αφορά τις δαπάνες, εξακολουθούμε να διαπιστώνουμε την ύπαρξη σημαντικού επιπέδου σφάλματος. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος στις δαπάνες (μετά από συνυπολογισμό των σχετικών διορθωτικών δράσεων, βλέπε σημείο 1.32 ⁽¹⁰⁾) ήταν 4,4 %, ήτοι παρόμοιο με το αντίστοιχο επίπεδο του 2013 (4,5 % ⁽¹¹⁾) (βλέπε **πίνακα 1.1**). Οι δαπάνες του τομέα 5 του ΠΔΠ («Διοίκηση») δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημείο 9.15). Οι δαπάνες για όλους τους υπόλοιπους τομείς, περιλαμβανομένων των λειτουργικών δαπανών, περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημεία 5.32 και 5.33, 6.76 και 6.77, 7.72 και 7.73 και 8.26 και 8.27).

1.10. Η Επιτροπή συμμερίζεται την εκτίμηση του Συνεδρίου για τα περισσότερα από τα σφάλματα που αναφέρονται σχετικά με τα έσοδα στο κεφάλαιο 4 και σχετικά με τις δαπάνες στα κεφάλαια 5 έως 9, και θα παρακολουθήσει δεόντως τα σφάλματα με στόχο την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Πίνακας 1.1 — Σύνοψη των αποτελεσμάτων του ελέγχου για το 2014 όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων

Κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης	Τομέας του ΠΔΠ	Πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο (σε δισεκατ. ευρώ)	Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2014 (%)	Διάστημα εμπιστοσύνης (%)		Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2013 (%)
				Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	
5. Ανταγωνιστικότητα	Τομέας 1α	13,0	5,6	3,1	8,1	4,0
6. Συνοχή	Τομέας 1β	55,7	5,7	3,1	8,2	5,3
7. Φυσικοί πόροι	Τομέας 2	57,5	3,6	2,7	4,6	4,4
8. Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας	Τομέας 4	7,4	2,7	0,9	4,4	2,1
9. Διοίκηση	Τομέας 5	8,8	0,5	0,1	0,9	1,1

⁽¹⁰⁾ Δεν ενδείκνυται η σύγκριση των διορθώσεων σε δηλώσεις που πραγματοποιούνται «στην πηγή» και καταλήγουν σε μειωμένη ή και σε καθόλου πληρωμή με το επίπεδο των τελικών πληρωμών.

⁽¹¹⁾ Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που αναφέραμε στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013 ήταν 4,7 %. Το συγκρίσιμο εκτιμώμενο επίπεδο που παρουσιάζεται εν προκειμένω είναι χαμηλότερο κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες, επειδή επικαιροποιήσαμε τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημεία 1.13 έως 1.14).

Κεφάλαιο της ετήσιας έκθεσης	Τομέας του ΠΔΠ	Πράξεις που υποβλήθηκαν σε έλεγχο (σε δισεκατ. ευρώ)	Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2014 (%)	Διάστημα εμπιστοσύνης (%)		Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2013 (%)
				Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	
Άλλο ⁽¹⁾	Τομείς 3, 6 και άλλοι	2,1	—	—	—	—
Σύνολο		144,5	4,4	3,3	5,4	4,5
Έσοδα		143,9	0	0	0	0

⁽¹⁾ Δεν διατυπώνουμε ειδική εκτίμηση ούτε αφιερώνουμε χωριστό κεφάλαιο στις δαπάνες του τομέα 3 («Ασφάλεια και ιθαγένεια») και του τομέα 6 («Αντισταθμίσεις») του ΠΔΠ ούτε στις λοιπές δαπάνες (ειδικά μέσα που δεν εμπίπτουν στο ΠΔΠ για την περίοδο 2014–2020, όπως το αποθεματικό έκτακτης βοήθειας, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το μέσο ευελιξίας). Ωστόσο, οι εργασίες που έχουν εκτελεστεί στους εν λόγω τομείς συμβάλλουν στο συνολικό συμπέρασμά μας όσον αφορά τις δαπάνες του οικονομικού έτους 2014.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.11. Τα συνολικά αποτελέσματα του ελέγχου παρέμειναν σχετικά σταθερά, σε επίπεδο που υπερβαίνει σημαντικά την τιμή αναφοράς μας για το επίπεδο σημαντικότητας κατά τα τελευταία τρία έτη (βλέπε **γράφημα 1.2**).

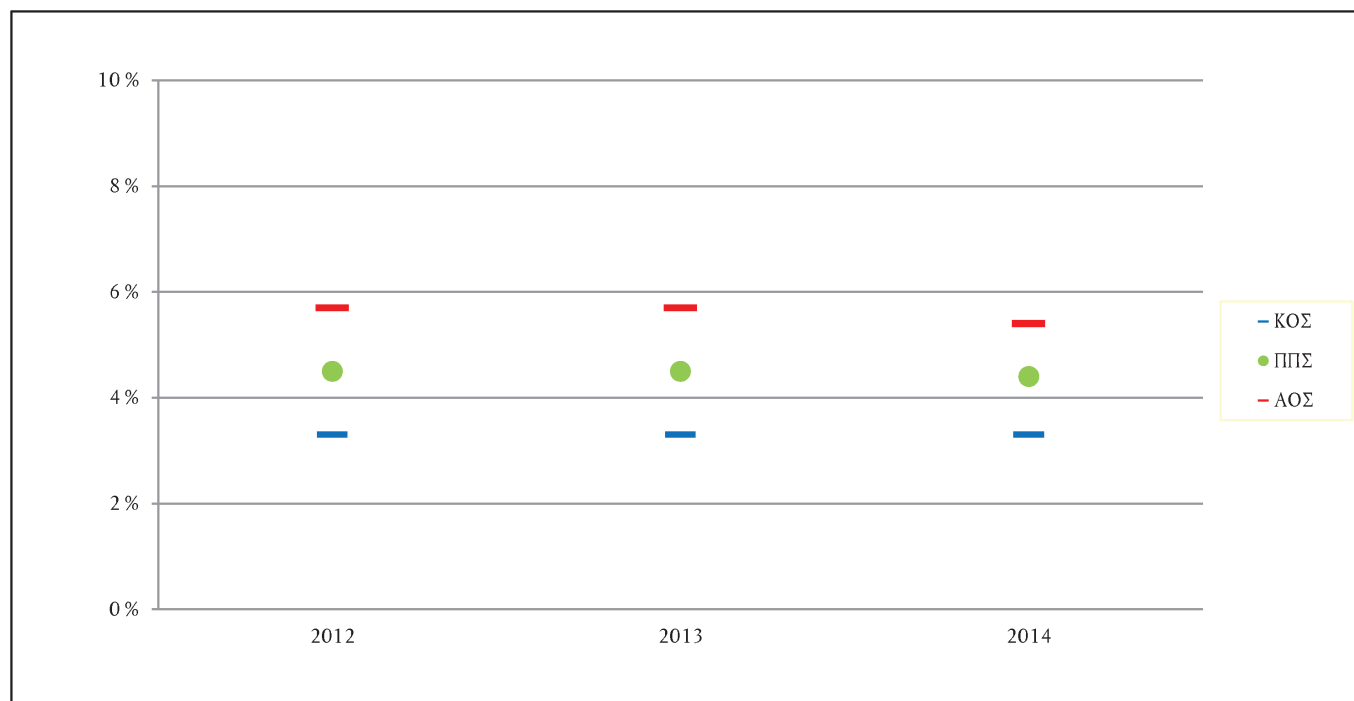
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.11. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι διορθώσεις δαπανών έργων που διαπιστώθηκαν πριν ανακοινωθεί ο έλεγχος του Συνεδρίου.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος στο άρθρο 32 παράγραφος 2 στοιχείο ε) ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων καθώς και της φύσης των σχετικών πληρωμών».

Στη συγκεκριμένη έκθεση του 2014 [COM(2015) 279 final], η Επιτροπή εκτίμησε ότι ο μελλοντικός αντίκτυπος των διορθωτικών μηχανισμών ανέρχεται σε 2,7 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο αντιπροσωπεύει το 1,9% των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ασκεί τον εποπτικό της ρόλο με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων στο επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται καθόλη τη διάρκεια της περιόδου, ακόμη και μετά το κλείσιμο των προγραμμάτων.

Γράφημα 1.2 — Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (πιθανότερο ποσοστό σφάλματος, ΠΠΣ) (2012-2014) ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2012 και το 2013 έχει αναπροσαρμοστεί βάσει της επικαιροποιημένης προσέγγισης που εφαρμόζεται για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημείο 1.1.3).

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.12. Δύο είναι τα κύρια είδη προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ που περιέχουν διακριτούς τύπους κινδύνου ⁽¹²⁾:

- Τα προγράμματα βάσει δικαιωμάτων, στο πλαίσιο των οποίων οι πληρωμές εξαρτώνται από την πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων. Στα προγράμματα αυτά εντάσσονται οι υποτροφίες φοιτητών και ερευνητών (κεφάλαιο 5), άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς (κεφάλαιο 7), η άμεση δημοσιονομική στήριξη ⁽¹³⁾ (κεφάλαιο 8), μισθοί και συντάξεις (κεφάλαιο 9).
- Τα συστήματα απόδοσης των δαπανών, στο πλαίσιο των οποίων η ΕΕ αποδίδει επιλέξιμες δαπάνες για επιλέξιμες δραστηριότητες. Στα συστήματα αυτά εντάσσονται ερευνητικά έργα (κεφάλαιο 5), επενδυτικά προγράμματα στους τομείς της περιφερειακής και αγροτικής ανάπτυξης (κεφάλαια 6 και 7), εκπαιδευτικά προγράμματα (κεφάλαιο 6) και αναπτυξιακά έργα (κεφάλαιο 8).

⁽¹²⁾ Στα σημεία 1.20 έως 1.22 αναλύονται περαιτέρω οι εν λόγω διακριτοί κίνδυνοι.

⁽¹³⁾ Οι πληρωμές στο πλαίσιο της άμεσης δημοσιονομικής στήριξης συνεισφέρουν στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε άλλον προϋπολογισμό του προοριζόμενο για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο (βλέπε επίσης σημεία 8.7 και 8.8).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επικαιροποιήσαμε την προσέγγισή μας όσον αφορά τον έλεγχο ...

1.13. Για το οικονομικό έτος 2014, επικαιροποιήσαμε την προσέγγισή μας όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων. Με την επικαιροποίηση αυτή, αποσαφηνίσαμε τον τρόπο με τον οποίο εκτιμάμε τον αντίκτυπο των εν λόγω παραβιάσεων. Συγκεκριμένα, εφαρμόσαμε αναλογική προσέγγιση για τον υπολογισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις τροποποιήσεις των συμβάσεων.

1.14. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση, προσαρμόσαμε τα αριθμητικά στοιχεία για το 2013 και το 2012 που παρουσιάζονται στον **πίνακα 1.1** και τα **γραφήματα 1.2, 1.3, 1.4, 1.5** και **1.6** ώστε να είναι εναρμονισμένα με την επικαιροποιημένη προσέγγιση. Στο **παράρτημα 1.4** παρατίθενται μη προσαρμοσμένα ιστορικά στοιχεία σχετικά με το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που αναφέρθηκε για την περίοδο 2009-2013. Ο αντίκτυπος της προσαρμογής αυτής ήταν η μείωση του συνολικού εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος κατά 0,2 % το 2013 και κατά 0,3 % το 2012. Η προσαρμογή αυτή δεν επιφέρει επηρεάζει καθόλου τα συμπεράσματά μας κατά τα αντίστοιχα έτη. Το επίπεδο σφάλματος παραμένει σαφώς σημαντικό.

1.15. Για το οικονομικό έτος 2015 σκοπεύουμε να προσαρμόσουμε την προσέγγισή μας όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση στο τροποποιημένο νομικό πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής. Θα αναφερόμαστε μεν στα στοιχεία που θα μας διαβιβάζει η Επιτροπή σχετικά με την πολλαπλή συμμόρφωση, αλλά δεν θα περιλαμβάνουμε πλέον το συγκεκριμένο στοιχείο στις ελεγκτικές δοκιμασίες μας. Για το υπό εξέταση έτος, διαπιστώσαμε πολλά σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης στο ένα τέταρτο των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που επισκεφθήκαμε. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι ομοίως 0,2 εκατοστιαίων μονάδων το 2013)⁽¹⁴⁾ στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος και κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το κεφάλαιο «Φυσικοί πόροι» (έναντι 0,5 εκατοστιαίων μονάδων το 2013).

1.13. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη νέα προσέγγιση του Συνεδρίου όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων.

1.15. Η Επιτροπή επικροτεί την αλλαγή της προσέγγισης του Συνεδρίου το 2015. Για το 2014, η ΕΕ επαναλαμβάνει την άποψή της ότι οι παραβάσεις πολλαπλής συμμόρφωσης δεν επηρεάζουν τους όρους επιλεξιμότητας για τις πληρωμές (βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.7).

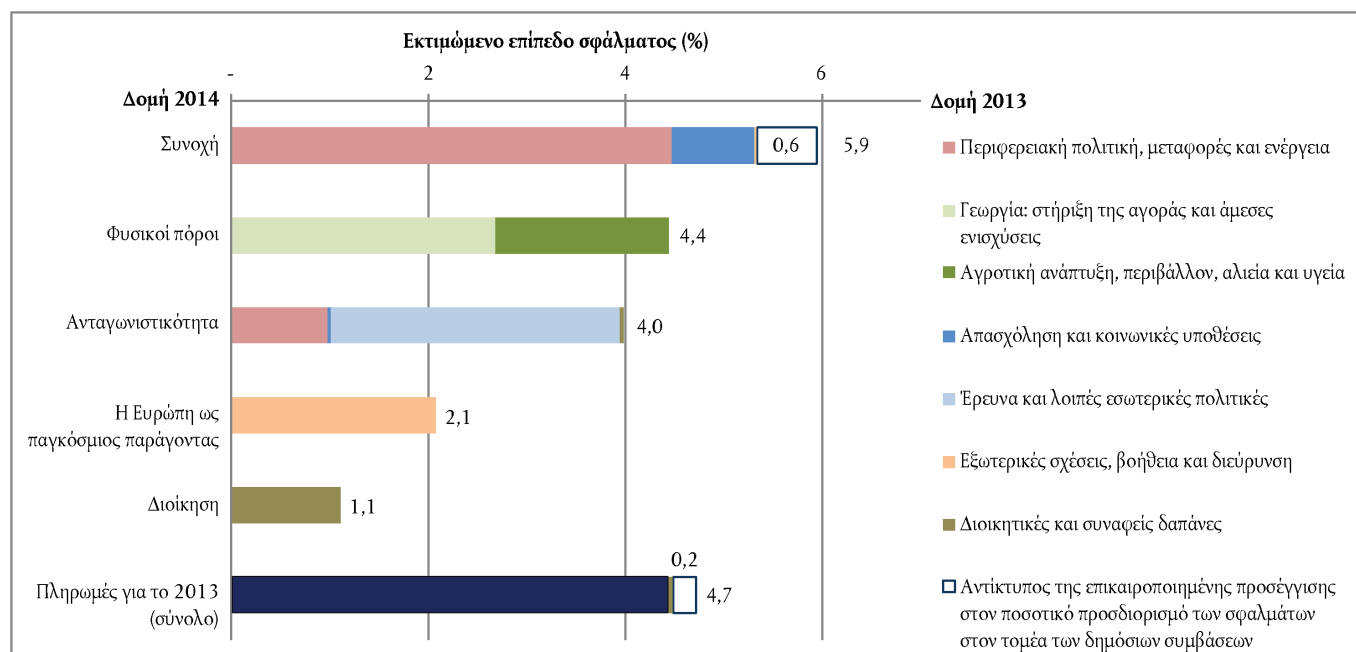
⁽¹⁴⁾ Βλέπε επίσης σημείο 1.21 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

... και τη δομή της ετήσιας έκθεσής μας

1.16. Όπως περιγράφεται στη γενική εισαγωγή (σημεία 0.5 έως 0.7), επικαιροποιήσαμε τη δομή των κεφαλαίων της ετήσιας έκθεσης. Για λόγους συγκρισιμότητας, παρουσιάζουμε κατωτέρω (**γράφημα 1.3**) τα αποτελέσματα του ελέγχου του παρελθόντος έτους, όπως αυτά θα εμφανίζονταν βάσει της νέας δομής, λαμβάνοντας υπόψη την επικαιροποιημένη προσέγγιση για τον ποσοτικό προσδιορισμό των δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημεία 1.13 και 1.14). Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **πίνακα 1.1**.

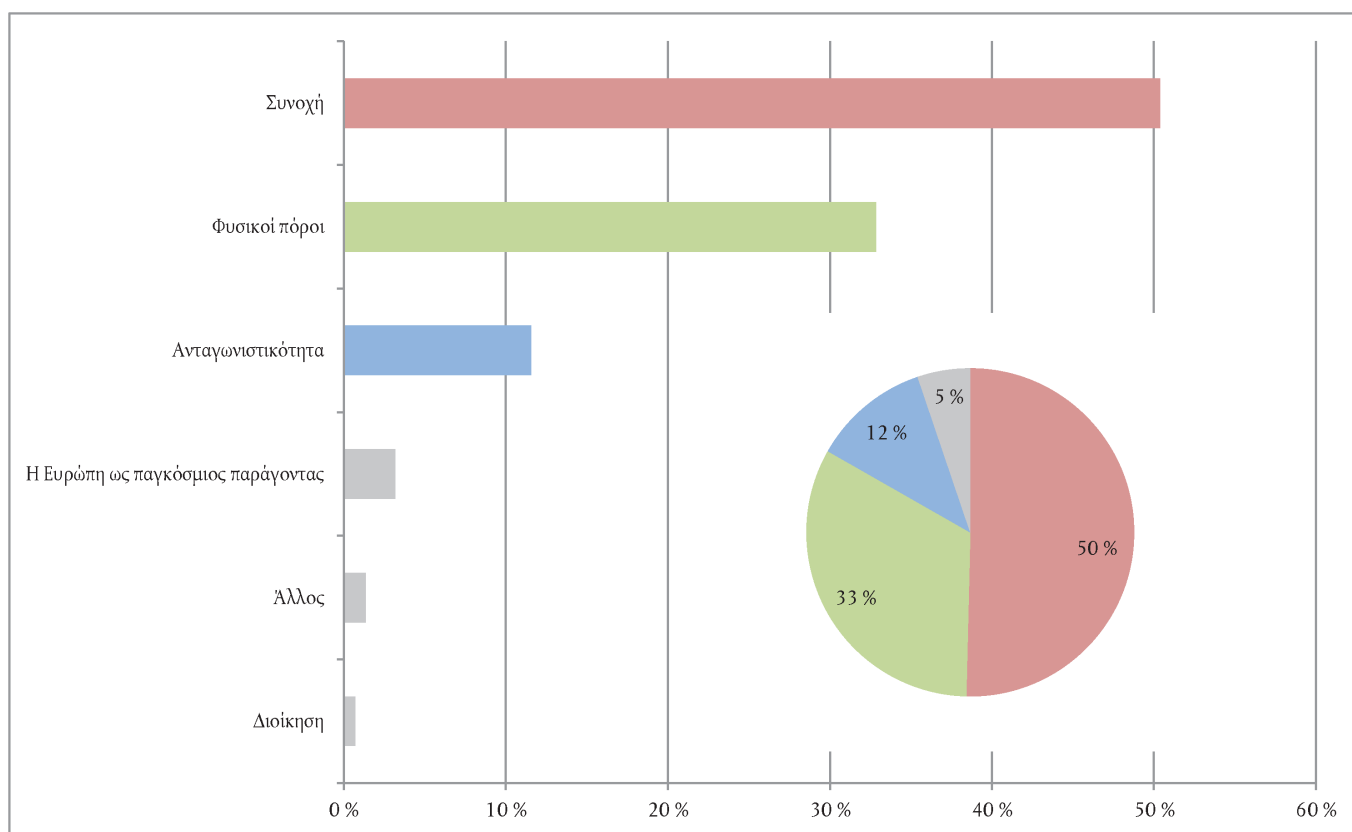
Γράφημα 1.3 — Ανακατάταξη των αποτελεσμάτων του ελέγχου για το 2013 βάσει της δομής της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και συνυπολογιζόμενη της επικαιροποιημένης προσέγγισης όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, κατόπιν συνεκτίμησης των αλλαγών στη δομή της ετήσιας έκθεσης και της επικαιροποιημένης προσέγγισης ως προς τον ποσοτικό προσδιορισμό των σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων.

1.17. Όπως φαίνεται στο **γράφημα 1.4**, ο τομέας που συνέβαλε περισσότερο στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2014 ήταν η «Συνοχή», ενώ ακολουθούν οι τομείς «Φυσικοί Πόροι», «Ανταγωνιστικότητα» και «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας». Η εν λόγω κατανομή είναι συνεπής προς τις διαπιστώσεις μας για το 2013.

Γράφημα 1.4 — Συμβολή κάθε τομέα του ΠΔΠ στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το 2014

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.18. Τα σφάλματα επιλεξιμότητας στα συστήματα απόδοσης δαπανών διεκδικούν το μεγαλύτερο μερίδιο μεταξύ των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν για το οικονομικό έτος 2014 (βλέπε επίσης σημεία 1.20 έως 1.22, **γράφημα 1.5** και **γράφημα 1.6**).

α) Όσον αφορά τις δαπάνες απόδοσης, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,5 % (έναντι 5,6 % το 2013). Στα συνηθέστερα σφάλματα που εντοπίστηκαν στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται:

- μη επιλέξιμες δαπάνες στις σχετικές δηλώσεις,
- μη επιλέξιμα έργα, μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή μη επιλέξιμοι δικαιούχοι,
- σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων κατά το στάδιο του διαγωνισμού, και
- σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων κατά την εκτέλεση της σύμβασης (ήτοι τροποποιήσεις των συμβάσεων και ανάθεση συμπληρωματικών εργασιών).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.18.

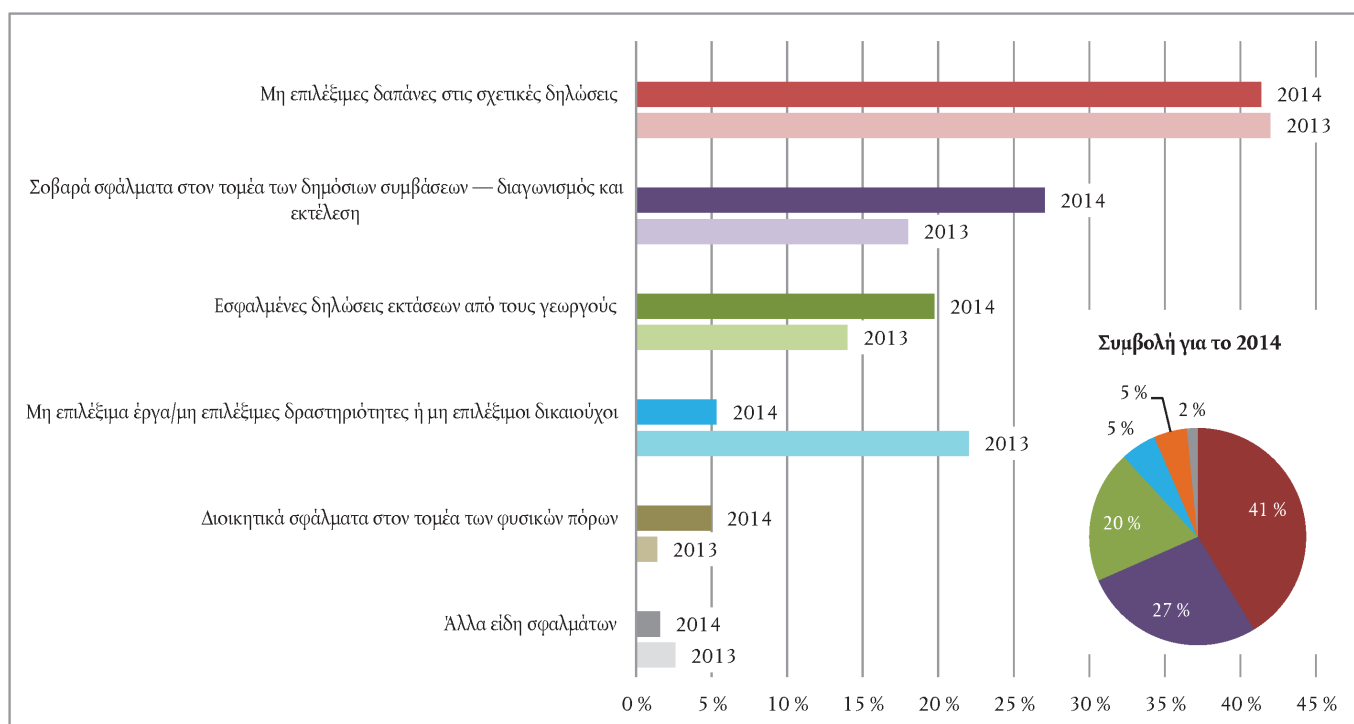
α) Η Επιτροπή έχει επίσης εντοπίσει παρόμοια προβλήματα στο πλαίσιο των ελέγχων της. Η Επιτροπή κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 προκειμένου να εντοπίσει τα βαθύτερα αίτια των προβλημάτων και να εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα κατά περίπτωση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

β) Όσον αφορά τα προγράμματα βάσει δικαιωμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 2,7 % (έναντι 3,0 % το 2013). Στα συνηθέστερα σφάλματα που εντοπίστηκαν στον τομέα αυτό περιλαμβάνονται:

- δηλώσεις γεωργικών εκτάσεων από γεωργούς οι οποίες υπερέβαιναν τις πραγματικές, και
- διοικητικά σφάλματα που είχαν αντίκτυπο στις πληρωμές προς γεωργούς.

Γράφημα 1.5 — Συμβολή κάθε είδους σφάλματος στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

1.19. Η παρουσίαση των αριθμητικών στοιχείων που παρατίθενται στο **γράφημα 1.5** για το οικονομικό έτος 2013 στηρίζεται επί της αυτής βάσης με εκείνη που ελήφθη για το 2014, ήτοι πραγματοποιείται σύμφωνα με την προσέγγιση που περιγράφεται στο σημείο 1.13.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στενή σχέση μεταξύ του είδους των δαπανών και των επιπέδων του σφάλματος

1.20. Αναλύσαμε τη σχέση μεταξύ του είδους των δαπανών και των επιπέδων του σφάλματος. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των δαπανών της ΕΕ είναι ο βαθμός στον οποίο ο ορθός υπολογισμός των πληρωμών προς τους αποδέκτες χρηματοδότησης εξαρτάται από τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέχουν οι ίδιοι οι αποδέκτες. Αυτό ισχύει για τη σημαντικότερη κατηγορία δαπανών βάσει δικαιωμάτων, ήτοι τις επιδοτήσεις βάσει έκτασης που καταβάλλονται στους γεωργούς. Η σχέση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική στην περίπτωση δραστηριοτήτων για τις οποίες αποδίδονται δαπάνες: οι αποδέκτες των ενισχύσεων οφείλουν να παρέχουν στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσής τους ότι ασκούν δραστηριότητα επιλέξιμη για ενίσχυση και ότι έχουν πραγματοποιήσει δαπάνες των οποίων δικαιούνται την απόδοση. Αυτό ισχύει για όλες τις μορφές διαχείρισης⁽¹⁵⁾.

1.21. Το **γράφημα 1.6** βασίζεται στο σύνολο των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι δαπάνες της ΕΕ κατά τα τελευταία δύο έτη⁽¹⁶⁾, στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων σχετικά με τον γενικό προϋπολογισμό και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Οι ροές πληρωμών κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τη φύση τους. Το μέγεθος των κύκλων στο εν λόγω γράφημα αντικατοπτρίζει την αναλογία τους επί του συνόλου των δαπανών, η θέση τους επί της γραμμής των 45° υποδηλώνει το αντίστοιχο επίπεδο του εκτιμώμενου σφάλματος, το δε χρώμα τους υποδεικνύει εάν οι δαπάνες βασίζονται σε δικαίωμα ή σε απόδοση.

1.22. Στο κατωτέρω γράφημα ενσωματώνονται τόσο στοιχεία επαγγελματικής κρίσης (αξιολόγηση του αντίκτυπου των συστημάτων και των κινδύνων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο είδος πράξης — βλ. **παράρτημα 1.1**, σημείο 1) όσο και εμπειρικά στοιχεία (μέτρηση των εκτιμώμενων επιπέδων σφάλματος για μία διετία). Το γράφημα παρατίθεται, αφενός, ως απάντηση σε αιτήματα ενδιαφερομένων για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα διαφορετικά προφίλ κινδύνου και, αφετέρου, ως μέσο διευκόλυνσης της Επιτροπής για τη λήψη μέτρων σε τομείς με μονίμως υψηλά επίπεδα σφάλματος.

1.20. Το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (IACS) —το οποίο περιλαμβάνει το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS)— συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη σφαλμάτων και τη μείωση του ποσοστού σφάλματος (βλ. σημείο 7.32).

Το LPIS έχει δημιουργηθεί και συντηρείται από τις εθνικές αρχές. Οι πληρωμές προς τους τελικούς δικαιούχους μπορούν να πραγματοποιούνται μόνον αφού το αίτημά τους διασταυρωθεί με τις διαθέσιμες πληροφορίες στο LPIS.

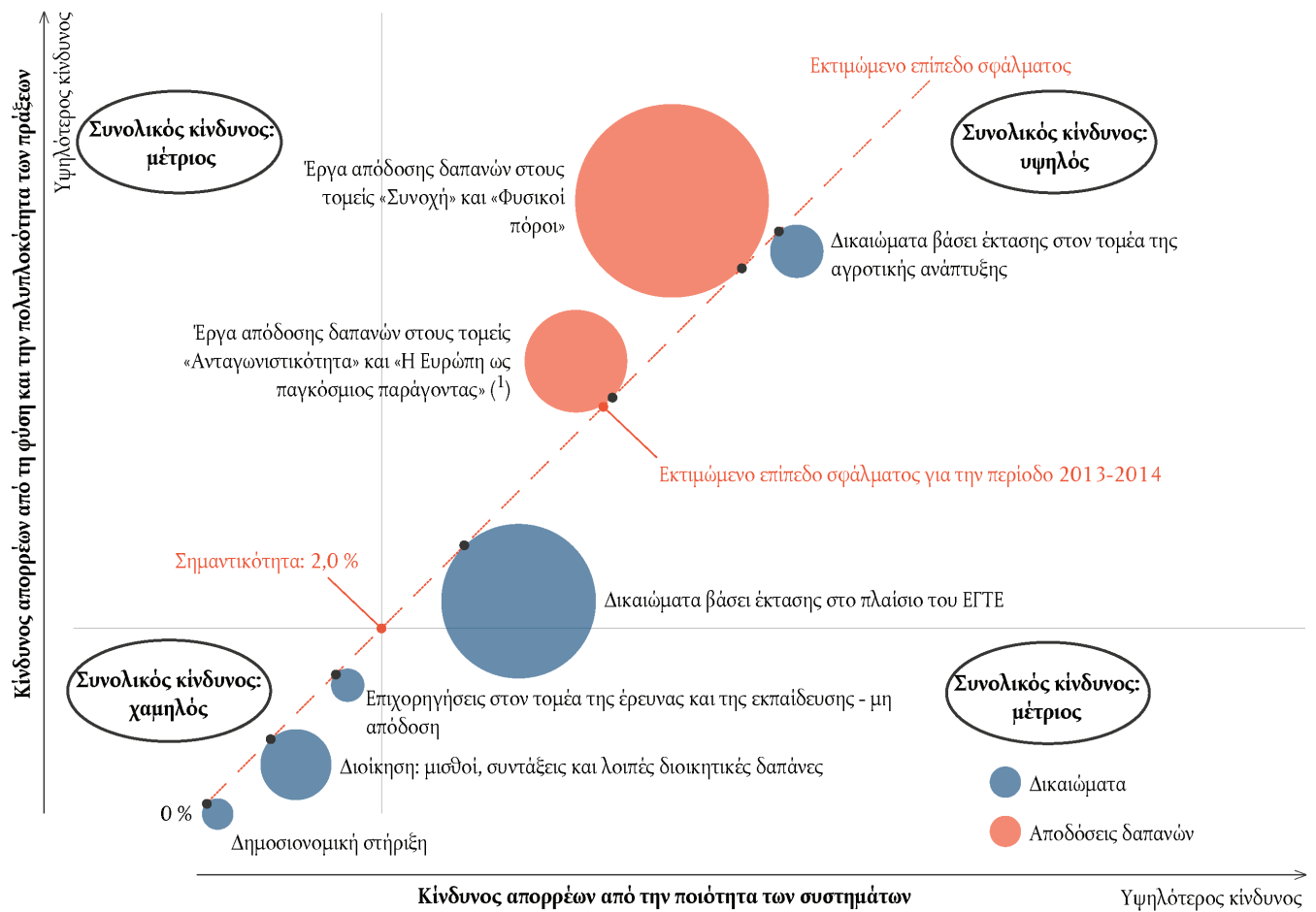
Ως αποτέλεσμα του LPIS, το επίπεδο σφαλμάτων για τις εκταρικές επιδοτήσεις είναι χαμηλότερο σε σύγκριση με τα άλλα είδη επιδοτήσεων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα πλαίσια 1.2 και 1.3 επιβεβαιώνουν την άποψη αυτή.

⁽¹⁵⁾ Άμεση διαχείριση (εκτέλεση του προϋπολογισμού απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), έμμεση διαχείριση (ανάθεση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε τρίτες χώρες-εταίρους, διεθνείς οργανισμούς κ.λπ.), επιμερισμένη διαχείριση (εκτέλεση προϋπολογισμού επιμεριζόμενη μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών).

⁽¹⁶⁾ Αξιολογήθηκαν βάσει της ίδιας προσέγγισης και για τα δύο έτη (βλέπε σημεία 1.13 και 1.14).

Γράφημα 1.6 — Σχέση μεταξύ του είδους της πράξης, του κινδύνου και του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στις πράξεις της ΕΕ (2013-2014)

⁽¹⁾ Όσον αφορά τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», η απόδοση δαπανών περιλαμβάνει έργα πολλαπλών χορηγών βοήθειας τα οποία, στην πράξη, έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά με τις δαπάνες βάσει δικαιωμάτων, ενώ παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα σφάλματος.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα αποτελέσματα σε διαφορετικούς τομείς δαπανών καταδεικνύουν διακριτούς τύπους σφαλμάτων

1.23. Όσον αφορά τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα» (κεφάλαιο 5), το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,6 %, ήτοι υψηλότερο από τα αντίστοιχα αποτελέσματα για το 2013 (4,0 % ⁽¹⁷⁾). Μεγάλο μέρος των δαπανών πραγματοποιείται στο πλαίσιο της απόδοσης εξόδων και τα σχετικά σφάλματα αντικατοπτρίζουν κατ' ουσίαν διαφορετικές κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών (ιδίως δαπάνες προσωπικού και άλλες άμεσες δαπάνες και έμμεσες δαπάνες).

1.24. Όσον αφορά τον τομέα «Συνοχή» (κεφάλαιο 6), το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,7 %, ήτοι υψηλότερο από τα αντίστοιχα αποτελέσματα για το 2013 (5,3 % ⁽¹⁷⁾). Το σύνολο σχεδόν των δαπανών στον τομέα αυτό εμφανίζονται ως απόδοση εξόδων. Στις βασικές αιτίες σφαλμάτων περιλαμβάνονται οι σοβαρές παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων (περί το ήμισυ του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος) και ακολουθούν τα μη επιλέξιμα στοιχεία κόστους στις δηλώσεις δαπανών (άνω του ενός τετάρτου του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος). Το υπόλοιπο των σφαλμάτων ανάγεται στη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και σε μη επιλέξιμα έργα.

1.25. Όσον αφορά τον τομέα «Φυσικοί πόροι» (κεφάλαιο 7), το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 3,6 %, ήτοι χαμηλότερο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα αποτελέσματα για το 2013 (4,4 % ⁽¹⁷⁾). Άνω των τριών τετάρτων των δαπανών στον συγκεκριμένο τομέα αναλογούν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ), το οποίο περιέχει λιγότερα σφάλματα από την αγροτική ανάπτυξη, όπου από μακρού εντοπίζουμε υψηλά επίπεδα σφάλματος, ιδίως στις δαπάνες που πραγματοποιούνται βάσει της απόδοσης εξόδων. Συνολικά, οι εκ μέρους των γεωργών δηλώσεις γεωργικών εκτάσεων ή αριθμών ζώων καθ' υπέρβαση των πραγματικών αποτελούν την πηγή σχεδόν του ενός τρίτου του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος. Οι μη επιλέξιμοι δικαιούχοι, οι μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή οι μη επιλέξιμες δαπάνες ήταν η δεύτερη κατά σειρά αιτία σφαλμάτων (περίπου το ένα τέταρτο του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος). Οι παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης (ένα έκτο) και τα διοικητικά σφάλματα (ένα έκτο) αποτελούν τις σημαντικότερες μεταξύ των υπόλοιπων αιτιών.

1.23. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στο κεφάλαιο 5 της ετήσιας έκθεσης (σημεία 5.6 έως 5.17).

1.24. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στο κεφάλαιο 6 της ετήσιας έκθεσης (σημεία 6.23 έως 6.45 και σημείο 6.76).

1.25. Το χαμηλότερο ποσοστό σφάλματος για το ΕΓΓΕ αντικατοπτρίζει την αποτελεσματικότητα του IACS, ιδίως του LPIS, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εφαρμόζεται επαρκώς, για την αποτροπή σφαλμάτων από τα πρώτα κιόλας στάδια της διαδικασίας. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι το IACS στο σύνολό του αποτελεί σταθερό σύστημα για τη διαχείριση των δαπανών της ΚΓΠ.

Βλ. επίσης τις απαντήσεις στα σημεία 1.15 και 1.20, 7.15 έως 7.19 και 7.25 έως 7.29.

⁽¹⁷⁾ Αυτό το αριθμητικό στοιχείο αναφοράς λαμβάνει υπόψη τόσο την ανακατάταξη των κονδυλίων του προϋπολογισμού σύμφωνα με τους τομείς του ΠΔΠ όσο και την επικαιροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τα σφάλματα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Βλέπε επίσης **γράφημα 1.3**.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.26. Όσον αφορά τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 2,7 %, ήτοι υψηλότερο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα αποτελέσματα για το 2013 (2,1 %⁽¹⁸⁾)⁽¹⁹⁾. Περισσότερο από το ήμισυ του συνόλου ανάγεται στις μη επιλέξιμες δαπάνες που αποδόθηκαν από την Επιτροπή. Οι καταβληθείσες πληρωμές για μη πραγματοποιηθείσα εκτέλεση έργου, παροχή υπηρεσιών ή αγορά προμηθειών αντιστοιχούν στο ένα τέταρτο του συνόλου. Το υπόλοιπο οφείλεται στην απουσία δικαιολογητικών (περίπου το ένα δέκατο του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος), τον εσφαλμένο υπολογισμό δαπανών και τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί σύναψης συμβάσεων.

1.27. Όσον αφορά τον τομέα «Διοίκηση» (κεφάλαιο 9), το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 0,5 %, ήτοι χαμηλότερο σε σύγκριση με τα αντίστοιχα αποτελέσματα για το 2013 (1,1 %⁽¹⁸⁾). Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του εν λόγω τομέα αφορά μισθούς, συντάξεις και επιδόματα που καταβλήθηκαν από θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ. Το ποσοστό σφάλματος στον τομέα αυτό, το οποίο στο σύνολό του δεν είναι σημαντικό, ανάγεται ως επί τον πλείστον σε έναν μικρό αριθμό σφαλμάτων στα επιδόματα.

1.28. Όπως διευκρινίζεται στη γενική εισαγωγή, δεν αφιερώνουμε χωριστό κεφάλαιο στις δαπάνες που δεν εμπίπτουν στους τομείς 1 — 2 και 4 — 5 του ΠΔΠ. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία που αφορούν τις υπόλοιπες δαπάνες, ανερχόμενες σε 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ (1,5 % των δαπανών που κάλυψε ο έλεγχός μας), αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο⁽²⁰⁾. Εκ του συνόλου των 2,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, τα 0,5 δισεκατομμύρια αντιστοιχούν στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από ή μέσω δέκα οργανισμών που καλύπτονται από τις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας⁽²¹⁾. Τα κύρια σφάλματα που εντοπίστηκαν στον τομέα αυτό ήταν η απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών (βλέπε πλαίσιο 1.1).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.26. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στο κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσης (σημεία 8.11 έως 8.15).

1.27. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στο κεφάλαιο 9 της ετήσιας έκθεσης (σημεία 9.13 έως 9.17).

⁽¹⁸⁾ Αυτό το αριθμητικό στοιχείο αναφοράς λαμβάνει υπόψη τόσο την ανακατάταξη των κονδυλίων του προϋπολογισμού σύμφωνα με τους τομείς του ΠΔΠ όσο και την επικαιροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τα σφάλματα στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Βλέπε επίσης **γράφημα 1.3**.

⁽¹⁹⁾ Οι περισσότερες δαπάνες στις οποίες αναφερόταν το κεφάλαιο «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση» για το οικονομικό έτος 2013 παρέμειναν στο αντίστοιχο κεφάλαιο με τίτλο «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», ενώ ένα μικρό μέρος τους περιλαμβάνεται πλέον στο κεφάλαιο «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Βλέπε επίσης **γράφημα 1.3**.

⁽²⁰⁾ Βλέπε υποσημείωση 1 στον **πίνακα 1.1**.

⁽²¹⁾ Ευρωπαϊκή Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας, Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου των Νόσων, Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία, Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 1.1 — Παράδειγμα σφαλμάτων στην απόδοση δαπανών για έργο στο πλαίσιο του τομέα 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» του ΠΔΠ

Το δείγμα μας περιλάμβανε πληρωμή της Επιτροπής προς δικαιούχο ο οποίος είχε την ιδιότητα του συντονιστή συνεργατικού έργου στο πλαίσιο του προγράμματος «Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ιθαγένεια».

Ο δικαιούχος, φορέας του Δημοσίου, απέσπασε δύο μόνιμους (δημόσιους) υπαλλήλους προκειμένου να εργαστούν με μερική απασχόληση για το έργο καταχωρίζοντας μέρος του μισθού τους στη δήλωση δαπανών που αφορούσε το έργο. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι πρέπει να δημιουργούν πρόσθετα έξοδα, τα οποία δικαιολογούνται μόνον εφόσον απορρέουν πραγματικά από την πρόσληψη άλλων υπαλλήλων προς αντικατάσταση των δημοσίων στα συνήθη καθήκοντά τους. Δεδομένου ότι ο δικαιούχος δεν διόρισε αντικαταστάτες των δημοσίων υπαλλήλων, οι σχετικές δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.

Συνολικά, οι μη επιλέξιμες δαπάνες που είχε δηλώσει ο δικαιούχος συμποσούνταν σε 58 000 ευρώ από το σύνολο των δηλωθεισών δαπανών των 237 000 ευρώ.

Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε αποδώσει μη επιλέξιμες δαπάνες σε 8 από τα 25 έργα του δείγματος που ενέπιπταν στον τομέα 3 του ΠΔΠ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.1 — Παράδειγμα σφαλμάτων στην απόδοση δαπανών για έργο στο πλαίσιο του τομέα 3 «Ασφάλεια και ιθαγένεια» του ΠΔΠ

Η Επιτροπή είχε πλήρη επίγνωση των δυσκολιών με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωποι οι δημόσιοι φορείς όσον αφορά την τήρηση του κανόνα επιλεξιμότητας που εφαρμόζεται στις δαπάνες προσωπικού για δημόσιους φορείς (ανάθεση υπεργολαβίας σε άλλο προσωπικό για την αντικατάσταση των δημοσίων υπαλλήλων στις συνήθεις τους δραστηριότητες). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, από το 2011 και μετά, η Επιτροπή τροποποίησε τους κανόνες επιλεξιμότητας που ισχύουν για το προσωπικό των δημοσίων φορέων, αξιοποιώντας την ευελιξία που παρέχουν εν προκειμένω οι κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού. Ως εκ τούτου, οι μη επιλέξιμες δαπάνες που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο στην προαναφερθείσα επιχορήγηση (δαπάνες προσωπικού για προσωπικό σε δημόσιους φορείς που δεν αναθέτουν αντικατάσταση) θα θεωρούνται πλέον επιλέξιμες.

1.29. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις συνολικές δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ανέρχεται σε 4,6 % (έναντι 4,9 % το 2013 ⁽²²⁾), ενώ για όλα τα άλλα είδη επιχειρησιακών δαπανών ⁽²³⁾ ανέρχεται σε 4,6 % (έναντι 3,7 % το 2013 ⁽²²⁾). Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τις διοικητικές δαπάνες είναι 0,5 % (έναντι 1,0 % το 2013 ⁽²²⁾).

⁽²²⁾ Αυτό το αριθμητικό στοιχείο αναφοράς λαμβάνει υπόψη την επικαιροποιημένη προσέγγιση που εφαρμόζεται όσον αφορά τα σφάλματα στο τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Βλέπε επίσης σημεία 1.13 και 1.14.

⁽²³⁾ Πρόκειται κυρίως για τις δαπάνες τις οποίες πραγματοποιούνται τα κεφάλαια 7 και 8, αλλά και για τμήματα των δαπανών που καλύπτονται από τα κεφάλαια 5 και 6. Όσον αφορά τις δαπάνες υπό επιμερισμένη διαχείριση, το σφάλμα που προκύπτει από την αναγωγή στον συνολικό πληθυσμό βασίζεται στην εξέταση 687 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 113 δισεκατομμυρίων ευρώ), ενώ η αναγωγή για τις άλλες μορφές επιχειρησιακών δαπανών βασίζεται στην εξέταση 497 πράξεων (προερχόμενων από πληθυσμό 23 δισεκατομμυρίων ευρώ).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα είδη των διορθωτικών μέτρων ποικίλλουν όπως και ο αντίκτυπός τους

1.30. Με την εξέταση «των σφαλμάτων και των διορθώσεων» επιδιώκουμε να αποσαφηνίσουμε τους περίπλοκους μηχανισμούς που εφαρμόζονται όσον αφορά τη λήψη και την καταγραφή διορθωτικών μέτρων, καθώς και να αναλύσουμε τους διάφορους τρόπους με τους οποίους οι μηχανισμοί αυτοί μπορούν να επηρεάσουν τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες. Σε ορισμένους τομείς δαπανών, η Επιτροπή θα διαθέτει νέα εργαλεία μόλις εκκινήσουν οι δαπάνες της νέας περιόδου προγραμματισμού.

Διορθωτικά μέτρα

1.31. Επιδιώξη μας είναι να λαμβάνουμε υπόψη τα διορθωτικά μέτρα που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή, όταν αυτά προηγούνται της πληρωμής ή της εξέτασής μας. Λαμβάνουμε επίσης υπόψη τις διορθώσεις που εφαρμόζονται έπειτα από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων του δικού μας ελέγχου, δεν μπορούμε, ωστόσο, να μειώσουμε το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος όταν οι διορθώσεις επέρχονται συνεπεία του δικού μας ελέγχου⁽²⁴⁾. Ελέγχουμε την εφαρμογή των διορθώσεων αυτών (στις οποίες περιλαμβάνονται ανακτήσεις από τους δικαιούχους και διορθώσεις σε επίπεδο έργου) και προσαρμόζουμε τον ποσοτικό προσδιορισμό του σφάλματος, κατά περίπτωση. Εντούτοις, ο αντίκτυπος των διορθωτικών μέτρων ποικίλλει σημαντικά, ανάλογα με τον τομέα δαπανών, καθώς και με το είδος των διορθωτικών μέτρων.

1.32. Σε δείγμα 24 πράξεων που ελήφθη για το οικονομικό έτος 2014, η Επιτροπή και αρχές των κρατών μελών είχαν εφαρμόσει διορθωτικά μέτρα με άμεσο αντίκτυπο στην αντίστοιχη πράξη, τα οποία επηρέασαν τους υπολογισμούς μας. Τα εν λόγω μέτρα μείωσαν το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κατά 1,1 εκατοστιαίες μονάδες (έναντι 1,6 εκατοστιαίων μονάδων το 2013) οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 1,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι μεταβολές του αριθμού των πράξεων επί των οποίων εφαρμόστηκαν διορθώσεις και του αντίκτυπου που αυτές είχαν στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος δεν υποδηλώνουν αύξηση ή μείωση της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών μέτρων. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε σχετικά μικρό τμήμα του δείγματος, οι διακυμάνσεις από έτος σε έτος είναι αναμενόμενες.

1.30. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το ετήσιο αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της διορθωτικής ικανότητας της Επιτροπής όπως παρουσιάζεται στις διάφορες ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας και στη συγκεφαλαιωτική έκθεση. Ο δημοσιονομικός κανονισμός απαιτεί τη δέουσα εκτίμηση των κινδύνων που συνδέονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των συστημάτων ελέγχου και της φύσης των πληρωμών.

1.31. Κοινή απάντηση στα σημεία 1.31 και 1.32.

Στη συγκεφαλαιωτική έκθεση του 2014 [COM(2015) 279 final], η Επιτροπή εκτίμησε ότι ο μελλοντικός αντίκτυπος των διορθωτικών μηχανισμών ανέρχεται σε 2,7 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό το οποίο αντιπροσωπεύει το 1,9% των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Για την κατανομή των αριθμητικών στοιχείων ανά τομέα πολιτικής βλ. πίνακα 1 στη συγκεφαλαιωτική έκθεση.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι όλα τα είδη των δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων αποκλείουν την επιστροφή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ δαπανών που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας (βλ. σημείωση 6 στους λογαριασμούς).

⁽²⁴⁾ Βλέπε σημεία 1.19 έως 1.37 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα είδη των διορθωτικών μέτρων είναι πολλά

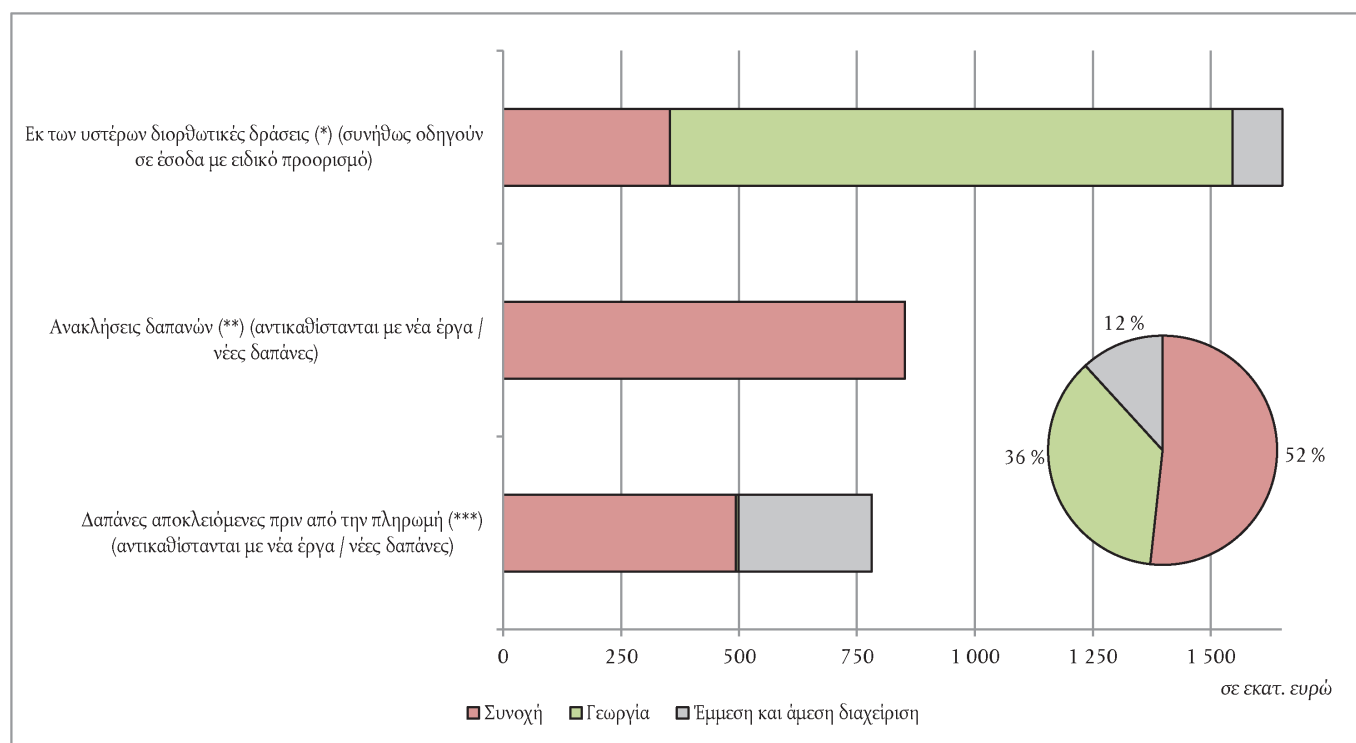
1.33. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τους όρους «δημοσιονομικές διορθώσεις» και «ανακτήσεις» προκειμένου να καλύψει ευρύ φάσμα διορθωτικών μέτρων, τα οποία εφαρμόζονται τόσο πριν όσο και μετά την πραγματοποίηση (ή την απόδοση) των δαπανών.

1.34. Στη σημείωση 6.2.2 των λογαριασμών παρατίθεται η συνολική αξία των διορθωτικών δράσεων που εφαρμόστηκαν το 2014, η οποία ανέρχεται σε 3 285 εκατομμύρια ευρώ. Στο **γράφημα 1.7** παρουσιάζουμε την ταξινόμηση των ποσών των διορθώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα διάφορα στάδια του κύκλου εκτέλεσης των δαπανών. Το ένα τέταρτο του συνόλου των διορθωτικών δράσεων που εφαρμόστηκαν το 2014 αποτελούν διορθώσεις και ανακτήσεις «στην πηγή» (ήτοι προτού η Επιτροπή προβεί στη σχετική πληρωμή)⁽²⁵⁾. Ένα άλλο τέταρτο συνίσταται στην ανάκληση και αντικατάσταση έργων στον τομέα της συνοχής (είτε κατά το στάδιο υλοποίησης είτε κατά το κλείσιμο επιχειρησιακών προγραμμάτων).

1.33. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι όροι «δημοσιονομικές διορθώσεις» και «ανακτήσεις» χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ορίζεται στον δημοσιονομικό κανονισμό και την αντίστοιχη τομεακή νομοθεσία. Μπορεί κανείς να αναζητήσει λεπτομερέστερες πληροφορίες για τον διαφορετικό προληπτικό και διορθωτικό μηχανισμό που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία στη σημείωση 6 των ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και στην ανακοίνωση για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

⁽²⁵⁾ Για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, η αξία των διορθώσεων «στην πηγή» που αναφέρεται ότι εφαρμόστηκαν το 2014 ανέρχεται σε 430 εκατομμύρια ευρώ. Εξ αυτών, το 75 % είχε ήδη εφαρμοστεί σε προηγούμενα έτη.

Γράφημα 1.7 — Ταξινόμηση των διορθωτικών μέτρων που εφαρμόστηκαν το 2014

(*) Αποφάσεις της Επιτροπής (κυρίως αποφάσεις περί συμμόρφωσης στον τομέα της γεωργίας), διορθώσεις κατά το κλείσιμο που οδηγούν σε αποδεσμεύσεις πιστώσεων και σε ανακτήσεις από δικαιούχους.

(**) Μείωση των αποδιδόμενων δαπανών και ένταξη νέων έργων / δαπανών κατά την εκτέλεση και το κλείσιμο των προγραμμάτων.

(***) Διορθώσεις πριν από την πληρωμή στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, μη επιλέξιμα ποσά και πιστωτικά σημειώματα στο πλαίσιο της άμεσης και της έμμεσης διαχείρισης (καταχωριζόμενα ως «ανακτήσεις» στη σημείωση 6).

Πηγή: Σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ για το 2014 και στοιχεία επί των οποίων βασίζονται οι λογαριασμοί. Όσον αφορά τον τομέα «Συνοχή», η επιλογή της ταξινόμησης των ποσών μεταξύ «δαπανών αποκλειόμενων πριν από την πληρωμή» και «ανακλήσεων δαπανών» εξαρτάται από την ανάλυση σημαντικών διορθώσεων που επιβλήθηκαν κατά την υπό εξέταση περίοδο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.35. Οι διορθωτικές δράσεις που αναλύονται στην παρούσα ενότητα της ετήσιας έκθεσης αφορούν επίσης τις εργασίες των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και τις ανακτήσεις τις οποίες πραγματοποιούν τόσο οι ίδιες όσο και η Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο αντίκτυπος των διορθωτικών μέτρων είναι σε μεγάλο βαθμό εμφανής ήδη κατά τον χρόνο έγκρισης των δαπανών από την Επιτροπή

1.36. Σε όλους τους σχετικούς τομεακούς κανονισμούς σχετικά με την επιμερισμένη διαχείριση ορίζονται κανόνες για πρωτοβάθμιους ελέγχους ή μειώσεις των ποσών που δηλώνουν οι τελικοί δικαιούχοι που πραγματοποιούνται από τις εθνικές αρχές προτού πιστοποιηθεί οποιαδήποτε δαπάνη. Επίσης, ενίοτε οι εθνικές αρχές συμφωνούν να μειώσουν ή να απαλείψουν από τις δηλώσεις ορισμένες μόνιμες δαπάνες, επειδή περιέχουν σφάλματα με μακροπρόθεσμο αντίκτυπο (όπως οι συνεχείς πληρωμές δυνάμει σύμβασης που περιέχει σφάλμα που εμπίπτει στο πεδίο των δημόσιων συμβάσεων). Οι εν λόγω προσαρμογές μπορούν να έχουν μετρήσιμο αντίκτυπο στο ύψος του ποσού που ζητείται προς απόδοση για μεμονωμένα έργα ή στην επιδότηση που καταβάλλεται σε μεμονωμένους γεωργούς, με αποτέλεσμα η διόρθωση να μειώνει το επίπεδο σφάλματος που προκύπτει από τις εκτιμήσεις μας.

1.37. Στο πλαίσιο της άμεσης και της έμμεσης διαχείρισης, οι «ανακτήσεις» που καταχωρίζονται από την Επιτροπή περιλαμβάνουν τα μη επιλέξιμα ποσά που αφαιρούνται από τις δηλώσεις δαπανών πριν από την έγκριση της πληρωμής. Η επιλεξιμότητα των ποσών κρίνεται με υποβολή σε έλεγχο των διαθέσιμων εγγράφων ή βάσει των αποτελεσμάτων των διενεργούμενων ελέγχων (βλέπε επίσης **γράφημα 1.7**). Κατ' αυτό τον τρόπο, μπορεί και πάλι να μειωθεί το κατά τις εκτιμήσεις μας επίπεδο σφάλματος.

Οι περί συμμόρφωσης αποφάσεις οδηγούν σε έσοδα με ειδικό προορισμό που χρηματοδοτούν γεωργικές δαπάνες

1.38. Συχνά οι περί συμμόρφωσης αποφάσεις («δημοσιονομικές διορθώσεις» στον τομέα της γεωργίας) λαμβάνονται σε κατ' αποκοπήν βάση. Συνήθως αφορούν συστημικές αδυναμίες και όχι σφάλματα στο επίπεδο των τελικών δικαιούχων, σπανίως δε οδηγούν σε ανάκτηση από τους εμπλεκόμενους γεωργούς. Τα εν λόγω διορθωτικά μέτρα αποτελούν κίνητρο ώστε τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που εφαρμόζουν. Εφόσον με τις διορθώσεις αυτές εξασφαλίζεται η δυνατότητα συνεχούς βελτίωσης των δηλώσεων που εγκρίνουν οι οργανισμοί πληρωμών, αυτές μπορούν να συμβάλλουν και στην κανονικότητα και τη νομιμότητα των πράξεων σε επίπεδο τελικών δικαιούχων (βλέπε πλαίσια 1.2 και 1.3).

1.37. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εφαρμόζουν ανακτήσεις και «στην πηγή» με αφαίρεση των μη επιλέξιμων δαπανών (που έχουν εντοπιστεί στο πλαίσιο προηγούμενων ή των τρεχουσών δηλώσεων δαπανών) από τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί.

1.38. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή για τις γεωργικές δαπάνες αποσκοπούν στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ και επιβάλλονται στα κράτη μέλη.

Δεν οδηγούν άμεσα σε ανακτήσεις από τους γεωργούς, διότι η Επιτροπή δεν καταβάλλει ποσά απευθείας στους τελικούς δικαιούχους, αλλά επιστρέφει τις πληρωμές που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη στους γεωργούς. Ωστόσο, όταν μπορούν να εντοπιστούν τέτοιες παράτυπες πληρωμές ως αποτέλεσμα της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, προσδοκία της Επιτροπής είναι τα κράτη μέλη να δίνουν συνέχεια με μέτρα ανάκτησης από τους εν λόγω δικαιούχους. Βλ. απάντηση στο πλαίσιο 1.3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.39. Οι οργανισμοί πληρωμών εφαρμόζουν τις περί συμμόρφωσης αποφάσεις μειώνοντας τις μελλοντικές αιτήσεις για απόδοση δαπανών από την Επιτροπή στο πλαίσιο των καταβαλλόμενων στους γεωργούς ενισχύσεων. Η Επιτροπή καταχωρίζει ως δαπάνη το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στους γεωργούς (ήτοι με τη διόρθωση δεν μειώνεται το ύψος των καταχωρισμένων πληρωμών). Αντιθέτως, στους λογαριασμούς καταχωρίζεται η διαφορά μεταξύ των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στους γεωργούς και των ποσών που αποδόθηκαν στους οργανισμούς πληρωμών ως έσοδα με ειδικό προορισμό, τα οποία είναι διαθέσιμα για τη χρηματοδότηση γεωργικών δαπανών⁽²⁶⁾.

Άνω των δύο τρίτων των «δημοσιονομικών διορθώσεων» που καταχωρίστηκαν στον τομέα της συνοχής το 2014 αντικαταστάθηκαν με νέες δαπάνες ...

1.40. Στον τομέα της συνοχής, άνω των δύο τρίτων του συνόλου των καταχωρισμένων «δημοσιονομικών διορθώσεων» αφορούν περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αρχές των κρατών μελών ανακαλούν τις δηλωθείσες δαπάνες και τις αντικαθιστούν με νέες. Σε ορισμένες περιπτώσεις ανακλήσεων, δεν υπάρχουν συγκεκριμένα έργα που να χαρακτηρίζονται ως ανακληθέντα. Αντ' αυτού, τα κράτη μέλη δηλώνουν πρόσθετα έργα και, κατ' αυτό τον τρόπο, μειώνεται στην πράξη το ποσοστό συγχρηματοδότησης. Οι ανακλήσεις μπορούν να θεωρηθούν αποτελεσματικό διορθωτικό μέτρο μόνον όταν οι δαπάνες αντικατάστασης δεν περιέχουν και οι ίδιες ουσιώδες σφάλμα.

1.40. Η Επιτροπή θεωρεί ότι όλες οι δημοσιονομικές διορθώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στις οποίες τα κράτη μέλη επιτρέπεται να εισάγουν νέα σχέδια και νέες δαπάνες προκειμένου να χρησιμοποιήσουν εκ νέου τα διορθωμένα ποσά, προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας και δημιουργούν κίνητρα για τα κράτη μέλη να ανακτήσουν ποσά από τους δικαιούχους (και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν στη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου). Ωστόσο, το αποτρεπτικό αποτέλεσμα των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων, κατά τις οποίες τα κράτη μέλη δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου τα διορθωμένα και ανακτηθέντα ποσά και, ως εκ τούτου, χάνουν τα κονδύλια, είναι σαφώς υψηλότερο.

⁽²⁶⁾ Παραδείγματος χάριν, εάν ένας οργανισμός πληρωμών γεωργικών ενισχύσεων υπόκειται σε διόρθωση 5% και πραγματοποιήσει πληρωμές ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ, η Επιτροπή θα του αποδώσει 95 εκατομμύρια ευρώ και θα καταχωρίσει δαπάνες ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ αντισταθμιζόμενες από έσοδα με ειδικό προορισμό ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

... ενώ οι καθαρές διορθώσεις είναι λιγότερο συχνές

1.41. Όταν δεν είναι δυνατή η αντικατάσταση, οι διορθώσεις οδηγούν σε απώλεια πόρων της ΕΕ για το εκάστοτε κράτος μέλος της⁽²⁷⁾. Αυτό μπορεί να συμβεί στη σχετικά σπάνια περίπτωση κατά την οποία τα κράτη μέλη δεν είναι σε θέση να παρουσιάσουν επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες και η αντικατάσταση δεν είναι πλέον δυνατή⁽²⁸⁾ ή δεν επιτρέπεται⁽²⁹⁾. Η Επιτροπή αναμένει ότι μεταβολές στην ισχύουσα νομοθεσία θα επιφέρουν συχνότερες καθαρές διορθώσεις στο μέλλον.

1.41. Ακολουθώντας το παράδειγμα του γεωργικού τομέα, ο νομοθέτης αποφάσισε ότι παρόμοιος μηχανισμός καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων πρέπει να εφαρμοστεί στην πολιτική συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Κατ' αυτόν τον τρόπο, εισάγεται ένα πρόσθετο κίνητρο για τα κράτη μέλη όσον αφορά την πρόληψη ή την ανίχνευση και αντιμετώπιση σοβαρών ανεπαρκειών στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου πριν από την υποβολή των ετήσιων λογαριασμών στην Επιτροπή. Στην αντίθετη περίπτωση, και αν εξακολουθούν να διαπιστώνονται από την Επιτροπή ή το Ελεγκτικό Συνέδριο σοβαρές ανεπάρκειες κατά την παροχή των ετήσιων λογαριασμών, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει καθαρή διόρθωση σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στους σχετικούς κανονισμούς, το οποίο σημαίνει απώλεια πόρων για το κράτος μέλος.

Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, όλες οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις έχουν αρνητικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς, ανεξάρτητα από τη μέθοδο εκτέλεσης. Το κράτος μέλος, προκειμένου να μη χάσει την ενωσιακή χρηματοδότηση, πρέπει να αντικαταστήσει τις μη επιλέξιμες δαπάνες με πρόσθετες επιλέξιμες πράξεις.

Αυτό σημαίνει ότι το κράτος μέλος αντιμετωπίζει με τον εθνικό προϋπολογισμό του τις δημοσιονομικές συνέπειες της απώλειας ενωσιακής συγχρηματοδότησης των δαπανών που κρίνονται μη επιλέξιμες, εκτός εάν ανακτήσει τα ποσά από τους μεμονωμένους δικαιούχους.

⁽²⁷⁾ Είτε ως μείωση των πληρωμών είτε υπό τη μορφή ταμειακών ροών που επιστρέφουν στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στη δεύτερη περίπτωση δημιουργούνται έσοδα με ειδικό προορισμό (βλέπε **γράφημα 2.2**).

⁽²⁸⁾ Μετά το κλείσιμο των προγραμμάτων.

⁽²⁹⁾ Σε περίπτωση διαφωνίας των κρατών μελών με την Επιτροπή (βλέπε σημείο 1.25, στοιχείο β), της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν όλα τα εν λόγω είδη διορθωτικών μέτρων το 2014

1.42. Στα πλαίσια 1.2 έως 1.4 παρουσιάζονται διάφορα είδη διορθωτικών μέτρων, καθώς και ο αντίκτυπός τους:

Πλαίσιο 1.2 — Παράδειγμα βελτίωσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου — Ελλάδα: εξυγίανση του LPIS

Η Επιτροπή ανέλαβε δράση προκειμένου να ενταθούν οι εργασίες βελτίωσης του συστήματος αναγνώρισης αγροτεμαχίων (Land Parcel Identification System, LPIS) που χρησιμοποιείται ως βάση για τις καταβολές των ενισχύσεων στους γεωργούς, όπως αυτές που καταβάλλονται στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης (ΚΕΕ), του μεγαλύτερου επιμέρους καθεστώτος δαπανών της ΕΕ. Η διαδικασία αυτή περιλάμβανε πολλά στάδια και είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των «επιλέξιμων» μόνιμων βοσκότοπων που ήταν καταχωρισμένοι στο ελληνικό LPIS από 3,6 εκατομμύρια εκτάρια το 2012 σε 1,5 εκατομμύρια εκτάρια τον Οκτώβριο του 2014. Επί πολλά έτη, οι παράτυπες δηλώσεις «μόνιμων βοσκότοπων» που δεν είναι επιλέξιμοι για ενίσχυση από την ΕΕ αποτελούν παράγοντα που συμβάλλει καθοριστικά στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι».

Συνεκτιμήσαμε τον αντίκτυπο των διορθώσεων στις μεμονωμένες πληρωμές σε τελικούς δικαιούχους οι οποίες περιέχονταν σε δείγμα του ΕΓΤΕ και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Επιπλέον, η απόρριψη πολλών μη επιλέξιμων αιτήσεων από τον οργανισμό πληρωμών είχε ως αποτέλεσμα την ανάκλησή τους από τις δαπάνες από τις οποίες αντλήσαμε το δείγμα μας.

Πλαίσιο 1.2 — Παράδειγμα βελτίωσης των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου — Ελλάδα: εξυγίανση του LPIS

Άλλα παραδείγματα του θετικού αντίκτυπου των σχεδίων δράσης παρατίθενται από το Συνέδριο στο κεφάλαιο 7. Σχέδια δράσης εφαρμόζονται όποτε κρίνεται αναγκαίο, η δε Επιτροπή παρακολουθεί προσεκτικά την εφαρμογή τους και υποβάλλει στοιχεία για τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το LPIS προλαμβάνει το ενδεχόμενο να δηλώνουν οι δικαιούχοι εκτάσεις γης που δεν υφίστανται ή που δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή εκτάσεις γης που έχουν ήδη δηλωθεί από άλλον δικαιούχο. Όταν εφαρμόζεται ορθά, είναι ένα ιδιαίτερα αποτελεσματικό εργαλείο για τον περιορισμό των σφαλμάτων. Καλύπτει το 75% των δαπανών της ΚΓΠ. Τα ποσοστά σφάλματος για τις ενισχύσεις με βάση την έκταση είναι χαμηλότερα από ό,τι για άλλα μέτρα, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014 της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1.3 — Παράδειγμα διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση⁽³⁰⁾ — Απόφαση περί συμμόρφωσης αριθ. 47 και ο αντίκτυπός της σε γάλλους γεωργούς

Το 2014 η Γαλλία αποδέχθηκε διόρθωση ύψους 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ (984 εκατομμύρια ευρώ για το ΕΓΤΕ και 94 εκατομμύρια ευρώ για το ΕΓΤΑΑ)⁽³¹⁾. Οι εθνικές αρχές ανακοίνωσαν ότι αυτή δεν θα είχε αντίκτυπο στους γεωργούς και ότι το ποσό θα καλυπτόταν από τον εθνικό προϋπολογισμό. Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις μας έχουμε δηλώσει ότι τέτοιες πρακτικές δεν αποτελούν κίνητρο για την εξάλειψη των σφαλμάτων σε επίπεδο δικαιούχων⁽³²⁾.

Κύριοι λόγοι επιβολής της διόρθωσης ήταν οι αδυναμίες στο σύστημα LPIS-GIS (695 εκατομμύρια ευρώ) και η υπέρβαση του ανώτατου ορίου των δικαιωμάτων που οδήγησαν στην καταβολή στους γεωργούς ποσού καθ' υπέρβαση του οφειλόμενου (141 εκατομμύρια ευρώ). Στην επιβολή της διόρθωσης συνετέλεσαν επίσης, αν και σε μικρότερο βαθμό, παραβάσεις της υποχρέωσης πολλαπλής συμμόρφωσης που αφορά την έγκαιρη γνωστοποίηση των μετακινήσεων ζώων (123 εκατομμύρια ευρώ). Όλα αυτά αφορούν πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 2009 και 2013. Όσον αφορά το 2014, δεν επιβλήθηκε καμία διόρθωση και οι παραβιάσεις του ανώτατου ορίου δικαιωμάτων και των μη επιλέξιμων εκτάσεων που καταχωρίστηκαν στο LPIS στη Γαλλία συνέβαλαν κατά 0,3 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος όσον αφορά τον τομέα «Φυσικοί πόροι» για το οικονομικό έτος 2014.

Πλαίσιο 1.4 — Παράδειγμα διορθώσεων που επιβάλλονται λόγω υπερβολικών δαπανών: ΕΚΤ στη Ρουμανία

Στις ετήσιες εκθέσεις τόσο του οικονομικού έτους 2012 όσο και του 2013 αναφερθήκαμε σε διορθωτικές δράσεις που έλαβαν χώρα στη Ρουμανία. Το 2013 μειώσαμε το κατά την εκτίμησή μας ποσοστό σφάλματος για μια σειρά ρουμανικών έργων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), επειδή οι εθνικές αρχές είχαν προσδιορίσει τον αντίκτυπο σε επίπεδο έργου. Η κατάσταση παρέμεινε η ίδια και το 2014. Ορισμένα έργα που εξετάσαμε εξακολουθούν να περιέχουν σφάλματα, τα οποία οφείλονται σε προβλήματα που δεν καλύπτονται από τις διορθώσεις. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2014, η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης αναφέρει ότι συνεχίζει να παρακολουθεί την εφαρμογή του συμφωνηθέντος σχεδίου δράσης. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβλήθηκαν δεν συνεπάγονται κατ' ανάγκη ότι θα μειωθεί η χρηματοδότηση που χορηγείται στη Ρουμανία, διότι τα κράτη μέλη έχουν το δικαίωμα να δηλώνουν μεγαλύτερο ποσό δαπανών⁽³³⁾.

Πλαίσιο 1.3 — Παράδειγμα διορθώσεων που προκύπτουν από διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση — Απόφαση περί συμμόρφωσης αριθ. 47 και ο αντίκτυπός της σε γάλλους γεωργούς

Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να διασφαλίζουν την ορθή λειτουργία των συστημάτων ελέγχου. Η δημοσιονομική διόρθωση ύψους 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ θα επιστραφεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ σε 3 ετήσιες δόσεις (2015, 2016 και 2017).

Η Επιτροπή θα ήθελε να υπογραμμίσει ότι, λόγω της φύσης της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση την οποία εφαρμόζει εκ των υστέρων, αφού οι λογαριασμοί του έτους έχουν εκκαθαριστεί, και έπειτα από αντιπαραθετική διαδικασία που επιτρέπει στο κράτος μέλος να υποβάλει τα δικά του επιχειρήματα και τον δικό του υπολογισμό, είναι πολύ σπάνιο μια δημοσιονομική διόρθωση να μπορεί να εκδοθεί ήδη από το επόμενο έτος της σχετικής δαπάνης. Με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που βρίσκεται σε εξέλιξη θα προστατευθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2014.

⁽³⁰⁾ Πολυετής διαδικασία με την οποία επιτρέπεται η ανάκτηση ποσών που έχουν καταβληθεί σε κράτος μέλος εάν οι πληρωμές αυτές πραγματοποιήθηκαν κατά παράβαση των κανόνων της ΕΕ και εάν υπάρχουν αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του κράτους μέλους. Βλέπε επίσης σημείο 7.59.

⁽³¹⁾ Στη συνέχεια, η Γαλλία προσέφυγε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της απόφασης που επέβαλλε τη δημοσιονομική διόρθωση.

⁽³²⁾ Βλέπε σημεία 1.26 και 1.32 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012.

⁽³³⁾ Αυτό θα μείωνε στην πραγματικότητα το ποσοστό συγχρηματοδότησης της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Στα πληροφοριακά στοιχεία που διαβιβάζει η Επιτροπή σχετικά με τα διορθωτικά μέτρα δεν προσδιορίζεται πάντοτε ποσοτικώς ο διαφορετικός αντίκτυπός τους ...

1.43. Στη σημείωση 6 των λογαριασμών παρατίθενται ως επί το πλείστον πληροφορίες που γνωστοποιούνται εκουσίως (η γνωστοποίησή τους δεν είναι υποχρεωτική βάσει των λογιστικών προτύπων). Σημαντικό μέρος των πληροφοριών αυτών δεν προέρχεται από τα λογιστικά συστήματα. Στη σημείωση περιγράφεται, χωρίς να προσδιορίζεται πάντοτε ποσοτικώς, ο διαφορετικός αντίκτυπος των διαφόρων διορθωτικών προσαρμογών στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

... ενώ περαιτέρω βελτιώσεις θα συνέβαλλαν στη βελτίωση της ανάλυσης

1.44. Η ικανότητα της Επιτροπής να βελτιώνει την ποιότητα των δαπανών δεν αποτελεί απλή συνάρτηση των σχετικών ποσών αλλά του αντίκτυπου τους. Για την αυστηρή αξιολόγηση του αντίκτυπου των διορθωτικών μέτρων απαιτούνται καλύτερες πληροφορίες σχετικά με το είδος του σφάλματος που έχει διορθωθεί και τον τρόπο εφαρμογής των διορθώσεων⁽³⁴⁾. Όταν οι αρμόδιες γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής αξιολογούν τον αντίκτυπο των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν, προβαίνουν στις απαιτούμενες προσαρμογές των αριθμητικών στοιχείων που προέρχονται από τη σημείωση 6 (βλέπε σημείο 1.55).

Η συγκεκριαιωτική έκθεση της Επιτροπής επιβεβαιώνει τον ουσιώδη αντίκτυπο των σφαλμάτων στις πράξεις

1.45. Κάθε γενική διεύθυνση της Επιτροπής καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνονται:

- απολογισμός της προόδου που έχει επιτευχθεί για κάθε βασικό στόχο πολιτικής (αναλύεται στο κεφάλαιο 3),
- έκθεση διαχείρισης του γενικού διευθυντή προς το σώμα των επιτρόπων,
- δήλωση του γενικού διευθυντή με την οποία αυτός παρέχει διασφάλιση ότι η έκθεση παρουσιάζει ορθώς τα οικονομικά στοιχεία και ότι οι πράξεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του είναι νόμιμες και κανονικές.

1.43. Ο νομοθέτης παρέσχε στην Επιτροπή τον μηχανισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά παράβαση της νομοθεσίας δεν χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι εν λόγω δημοσιονομικές διορθώσεις συνδέονται κατά κύριο λόγο με αδυναμίες των συστημάτων οι οποίες οδηγούν σε κίνδυνο σφάλματος. Εναπόκειται στα κράτη μέλη, αλλά όχι στην Επιτροπή, να εντοπίζουν και να ανακτούν τα παράτυπα ποσά από τους δικαιούχους. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, οι πόροι της ΕΕ αντικαθίστανται από εθνικούς πόρους, διότι οι εθνικοί προϋπολογισμοί πρέπει να επιβαρύνονται με τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

1.44. Ορισμένες υπηρεσίες έχουν προσαρμόσει δεόντως τα στοιχεία τους σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ που περιλαμβάνονται στη σημείωση 6 προκειμένου να εκτιμηθούν οι μελλοντικές διορθώσεις βάσει των ειδικών τους περιστάσεων.

⁽³⁴⁾ Βλέπε σημεία 1.13 έως 1.15 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.46. Η συγκεκριλαιωτική έκθεση συνοψίζει τις πληροφορίες αυτές και περιέχει δήλωση ότι η Επιτροπή αναλαμβάνει, με την έγκριση της έκθεσης, τη συνολική πολιτική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

1.47. Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της εκ μέρους μας ανάλυσης των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων, καθώς και της συγκεκριλαιωτικής έκθεσης της Επιτροπής⁽³⁵⁾. Εστιάζουμε στη συνέπεια και την καταλληλότητα των εκτιμήσεων της Επιτροπής σχετικά με:

- το επίπεδο σφάλματος που υπάρχει όταν η Επιτροπή αποδίδει δαπάνες ή εκκαθαρίζει τις ίδιες δαπάνες της (η Επιτροπή αναφέρει το συγκεκριμένο ποσό ως «ποσό σε κίνδυνο»), και
- τον βαθμό στον οποίο τα σφάλματα αντιμετωπίζονται με μεταγενέστερες διορθώσεις (η Επιτροπή χρησιμοποιεί τους όρους «διορθωτική ικανότητα» ή «εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις»⁽³⁶⁾).

Οι γενικοί διευθυντές υποβάλλουν ετησίως στοιχεία που αφορούν την κανονικότητα

1.48. Όταν οι γενικοί διευθυντές δεν είναι σε θέση να παράσχουν διασφάλιση για σημαντικό τμήμα των δαπανών, διατυπώνουν επιφύλαξη (βλέπε πλαίσιο 1.5). Επιφύλαξη οφείλουν να διατυπώσουν σε περίπτωση κατά την οποία:

- έχει επέλθει συμβάν με σοβαρές επιπτώσεις για τη φήμη της Επιτροπής· ή
- ο αντίκτυπος των εκτιμώμενων επιπέδων σφάλματος, μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, παραμένει ουσιώδης.

⁽³⁵⁾ Η συγκεκριλαιωτική έκθεση και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της: συγκεκριλαιωτική έκθεση: http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_en.htm, ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm

⁽³⁶⁾ Βλέπε υποσημειώσεις 10 και 13 στη σ. 12 της συγκεκριλαιωτικής έκθεσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 1.5 — Επιφυλάξεις στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014

Το 2014 οι γενικοί διευθυντές διατύπωσαν συνολικά 20 ποσοτικώς προσδιορισμένες επιφυλάξεις, έναντι 17 το 2013. Αυτή η αύξηση του συνολικού αριθμού των επιφυλάξεων οφείλεται στα εξής:

- στη διατύπωση τριών νέων επιφυλάξεων από τους γενικούς διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών⁽³⁷⁾ και της Γενικής Διεύθυνσης Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση⁽³⁸⁾⁽³⁹⁾, καθώς και τον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI)⁽⁴⁰⁾,
- στη διαίρεση μίας επαναλαμβανόμενης επιφύλαξης σε δύο⁽⁴¹⁾, και
- στην άρση μίας επιφύλαξης⁽⁴²⁾.

Το ύψος των δαπανών που καλύπτονταν από επιφύλαξη μειώθηκε από 2,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2013 σε 2,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014⁽⁴³⁾.

1.49. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με την απαλλαγή για το οικονομικό έτος 2013⁽⁴⁴⁾, κάλεσε την Επιτροπή «να αποσαφηνίσει περαιτέρω τον υπολογισμό των ποσών σε κίνδυνο και να αναλύσει τον εκτιμώμενο αντίκτυπο των διορθωτικών μηχανισμών επ' αυτού του αριθμητικού στοιχείου».

⁽³⁷⁾ Επιφύλαξη σχετικά με το πρόγραμμα υποστήριξης της πολιτικής για τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΠΥΠ-ΤΠΕ) των χωρών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία, λόγω του ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος υπερέβαινε το 2 % (2,94 %).

⁽³⁸⁾ Επιφύλαξη σχετικά με την έμμεση διαχείριση από πλευράς των δικαιούχων χωρών λόγω του ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος υπερέβαινε το 2 % (2,67 %).

⁽³⁹⁾ Τα προβλήματα που αναφέρονταν στην ετήσια έκθεση για το 2013 οδήγησαν στη διατύπωση νέας επιφύλαξης για λόγους φήμης από τη ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (πρώην Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης) (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2013, σημείο 7.16).

⁽⁴⁰⁾ Επιφύλαξη σχετικά με τις δαπάνες της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) λόγω του ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος υπερέβαινε το 2 % (2,13 %).

⁽⁴¹⁾ Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης διαίρεσε την επαναλαμβανόμενη επιφύλαξη της για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)/Ταμείο Συνοχής/μηχανισμό προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) σε δύο, μία για το ΕΤΠΑ/Ταμείο Συνοχής και μία για τον ΜΠΒ.

⁽⁴²⁾ Η Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων ήρε την επιφύλαξη της που αφορούσε τα προγράμματα εξάλειψης και παρακολούθησης των ζωνοδών στον τομέα πολιτικής για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.

⁽⁴³⁾ Βλέπε παράρτημα 2 της συγκεκριμένης έκθεσης.

⁽⁴⁴⁾ Έκθεση σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013, ενότητα III — Επιτροπή και εκτελεστικοί οργανισμοί 2014/2075(DEC) (A8-0101/2015).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.50. Ανταποκρινόμενη στο αίτημα της αρμόδιας για την απαλλαγή αρχή, η Επιτροπή ανέπτυξε το 2014 περαιτέρω εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές⁽⁴⁵⁾ σχετικά με την παρουσίαση των πληροφοριών στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Ζήτησε από τους γενικούς διευθυντές να παρουσιάσουν ένα «μέσο ποσοστό εντοπισθέντος σφάλματος»⁽⁴⁶⁾. Η εφαρμογή του εν λόγω ποσοστού σφάλματος στο σύνολο των πληρωμών του έτους οδηγεί στον υπολογισμό του «ποσού σε κίνδυνο»⁽⁴⁷⁾. Στη συγκεκριλαιοτική έκθεση παρουσιάζεται το ποσό αυτό παρουσιάζεται μαζί με εκτίμηση της μελλοντικής διορθωτικής ικανότητας των κατασταλτικών ελέγχων της Επιτροπής.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος ...

1.51. Στη συγκεκριλαιοτική έκθεση του 2014, η Επιτροπή αναφέρει ότι το «ποσό σε κίνδυνο» κυμαίνεται μεταξύ 3,7 και 5 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε 2,6 % έως 3,5 % των πληρωμών του 2014 τις οποίες καλύπτει η εν λόγω έκθεση⁽⁴⁸⁾. Από τα αριθμητικά αυτά στοιχεία καταδεικνύεται ότι οι συνολικές δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

... αλλά αναφέρεται στον εκτιμώμενο αντίκτυπο των μελλοντικών διορθώσεων

1.52. Η συγκεκριλαιοτική έκθεση του 2014 περιέχει πρόβλεψη του συνολικού ποσού των εκτιμώμενων μελλοντικών διορθώσεων (ή της διορθωτικής ικανότητας). Βάσει των καταχωρισμένων διορθώσεων των έξι τελευταίων ετών⁽⁴⁹⁾, η Επιτροπή εκτιμά ότι, κατά τα επόμενα χρόνια, «θα εντοπίσει και θα διορθώσει σφάλματα συνολικού ύψους 2,7 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου»⁽⁵⁰⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.50. Η εκτίμηση του «μέσου εντοπιζόμενου ποσοστού σφάλματος» αντιπροσωπεύει μια νέα έννοια με διαφορετικό σκοπό, δηλαδή να δοθεί η δυνατότητα στους κύριους διατάκτες να περιλάβουν για πρώτη φορά στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας για το 2014 την καλύτερη δυνατή εκτίμηση του συνολικού ποσού σε κίνδυνο για το σύνολο του προϋπολογισμού υπό την ευθύνη τους. Κατά τα προηγούμενα έτη, αυτό γινόταν μόνο για το μέρος των δαπανών που υπόκεινται σε επιφυλάξεις.

1.51. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι «οι δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος» σε κάθε περίπτωση που ο γενικός διευθυντής εισάγει δημοσιονομική επιφύλαξη.

1.52. Στη συγκεκριλαιοτική έκθεση του 2014, η Επιτροπή αναφέρει ότι θα εξακολουθήσει να διενεργεί διορθωτικούς ελέγχους και παράγει τη βέλτιστη εκτίμηση του ύψους των διορθώσεων βασισμένη στις προηγούμενες επιδόσεις επί μια επαρκώς μακρά χρονική περίοδο προκειμένου να μετριάστούν οι κυκλικές επιπτώσεις. Στόχος είναι να ανταποκριθεί στο αίτημα που διατυπώθηκε κατά την απαλλαγή, δηλαδή να «αναλύει τον εκτιμώμενο αντίκτυπο των διορθωτικών μηχανισμών».

⁽⁴⁵⁾ Πάγιες οδηγίες για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014 (SEC(2014) 553).

⁽⁴⁶⁾ Πρόκειται για το εντοπισθέν ή το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος κατά τον χρόνο πραγματοποίησης των πληρωμών (όχι για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος), ήτοι χωρίς προσαρμογή για σφάλματα που τυχόν διορθώθηκαν εκ των υστέρων. Το ποσοστό σφάλματος υπολογίζεται σταθμισμένα για τη γενική διεύθυνση συνολικά.

⁽⁴⁷⁾ Το ποσό σε κίνδυνο είναι η αξία που συνδέεται με το τμήμα των δαπανών που θεωρείται ότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες ρυθμιστικές και συμβατικές απαιτήσεις μετά την εφαρμογή των δικλίδων ελέγχου που αποσκοπούν στον περιορισμό των κινδύνων συμμόρφωσης. Εάν δεν υπάρχει συγκεκριμένο ποσοστό σφάλματος για ορισμένες κατηγορίες δαπανών ή για ορισμένα συστήματα ελέγχου, το μέσο ποσοστό σφάλματος και το ποσό σε κίνδυνο παρουσιάζονται ως φάσμα τιμών, βάσει της παραδοχής ότι το ποσοστό σφάλματος για τις εν λόγω κατηγορίες δαπανών ή τα εν λόγω συστήματα ελέγχου κυμαίνεται μεταξύ 0 % και 2 %.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε πίνακα 1 της συγκεκριλαιοτικής έκθεσης.

⁽⁴⁹⁾ Βλέπε επίσης σημείο 1.55.

⁽⁵⁰⁾ Βλέπε ενότητα 2.4, σ. 13, της συγκεκριλαιοτικής έκθεσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ωστόσο, τα αριθμητικά στοιχεία εμφανίζουν ορισμένα προβλήματα με την ακρίβεια και τη συνέπειά τους

Οι γενικές διευθύνσεις που ασκούν επιμερισμένη διαχείριση προσάρμοσαν τα στοιχεία που διαβίβασαν οι εθνικές αρχές

1.53. Για περισσότερο από τα τρία τέταρτα των δαπανών του 2014 (τομείς 1β και 2 του ΠΔΠ), οι γενικές διευθύνσεις βασίζονται στις εκτιμήσεις τους όσον αφορά τα ποσά σε κίνδυνο σε στοιχεία που διαβιβάζουν οι εθνικές αρχές. Ωστόσο, η Επιτροπή αναφέρει στη συγκεκριμένη έκθεση ότι «η αξιοπιστία των εκθέσεων ελέγχου των κρατών μελών εξακολουθεί να συσιστά πρόβλημα»⁽⁵¹⁾. Συνεπεία αυτού, οι γενικές διευθύνσεις προβαίνουν σε σημαντικές προσαρμογές των ποσοστών σφάλματος που αναφέρουν τα κράτη μέλη⁽⁵²⁾. Οι εν λόγω προσαρμογές είναι αναγκαίες, αλλά η Επιτροπή δεν προβαίνει σε συγκεκριμένη των εργασιών της (επί των οποίων βασίζει τις προσαρμογές).

Οι περισσότερες γενικές διευθύνσεις που ασκούν άμεση και έμμεση διαχείριση εφάρμοσαν με συνέπεια τη νέα μεθοδολογία για την εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο

1.54. Οι περισσότεροι γενικοί διευθυντές που ασκούν άμεση και έμμεση διαχείριση εφάρμοσαν τη νέα μεθοδολογία. Ωστόσο, για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έκθεσης, η Επιτροπή αύξησε το εκτιμώμενο ποσό σε κίνδυνο για τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης κατά 60 εκατομμύρια ευρώ περίπου⁽⁵³⁾.

1.53. Υπάρχουν προβλήματα ακρίβειας σε επίπεδο κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βελτιώσει την ακρίβεια και, κατά περίπτωση, αναπροσάρμοσε τα αριθμητικά στοιχεία με εύλογα, συνετά κριτήρια. Κατά συνέπεια, η ποιότητα της εκτίμησης βελτιώθηκε.

Κάθε σχετική ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων περιλαμβάνει: α) περιγραφή της διαδικασίας ελέγχου και πιστοποίησης ή την προσαρμογή των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη, β) συνοπτικό πίνακα που περιγράφει τα αποτελέσματα της προσαρμογής ανά κράτος μέλος και, γ) από το τρέχον έτος, λεπτομερή στοιχεία για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα ή οργανισμό πληρωμών για όλες τις εμπλεκόμενες ΓΔ.

1.54. Παρά το γεγονός ότι η ΓΔ DEVCO πρότεινε ένα καθαρό ποσό στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της, προσδιόρισε επίσης δεόντως ότι «πάνω από το ήμισυ των μέσων διορθώσεων σχετίζεται με μέτρα παρέμβασης πριν από την πληρωμή». Ως εκ τούτου, στη συγκεκριμένη έκθεση της ΓΔ DEVCO το ποσό προσαρμόστηκε για να αναιρεθεί οποιοδήποτε τέτοιο αποτέλεσμα συμψηφισμού.

⁽⁵¹⁾ Βλέπε ενότητα 2.3, σ. 9, της συγκεκριμένης έκθεσης.

⁽⁵²⁾ Στον τομέα της συνοχής, το μέσο ποσοστό σφάλματος προσαρμόστηκε ως εξής: για το ΕΤΠΑ/Ταμείο Συνοχής, από 1,8 % που γνωστοποίησαν οι ελεγκτικές αρχές σε 2,6 % και, για το ΕΚΤ, από 1,9 % σε 2,8 %. Στον τομέα της γεωργίας, τα ποσοστά σφάλματος που γνωστοποίησαν οι οργανισμοί πληρωμών προσαρμόστηκαν από 0,55 % σε 2,54 % για τις άμεσες ενισχύσεις και από 1,52 % σε 5,09 % για την αγροτική ανάπτυξη.

⁽⁵³⁾ Η προσαρμογή αυτή αφορά τη ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Η Επιτροπή προσάρμοσε αντιστοίχως την εκτίμηση της μελλοντικής διορθωτικής ικανότητας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή βελτίωσε τον τρόπο υπολογισμού της διορθωτικής ικανότητας

1.55. Η ΓΔ Προϋπολογισμού διαβίβασε στους γενικούς διευθυντές το μέσο ποσό των ανακτήσεων και των δημοσιονομικών διορθώσεων που αφορούσε τις υπηρεσίες τους από το 2009 βάσει των πληροφοριών που περιέχονταν στη σημείωση 6 των λογαριασμών (βλέπε σημεία 1.8 και 1.44). Αρκετοί γενικοί διευθυντές προσαρμοσαν αυτά τα αριθμητικά στοιχεία, ώστε να ληφθούν υπόψη τα προβλήματα συνέπειας που εμφανίζαν τα μη επεξεργασμένα δεδομένα. Οι σημαντικότερες προσαρμογές ήταν οι εξής:

- αποκλεισμός των μη συναφών εκ των προτέρων διορθώσεων ή των μη συναφών διορθώσεων «στην πηγή» για τη διόρθωση των πληρωμών (βλέπε **γράφημα 1.7**) (Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού, Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων)⁽⁵⁴⁾,
- αποκλεισμός των διορθώσεων για τις περιόδους που συνδέονταν ελάχιστα με τα τρέχοντα προγράμματα (παραδείγματος χάριν, η ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας δεν έλαβε υπόψη τις διορθώσεις που συνδέονταν με την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, τις οποίες έκρινε άνευ σημασίας για τα τρέχοντα προγράμματα, ενώ η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης χρησιμοποίησε το μέσο ετήσιο ποσό των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και των ανακτήσεων μόνο των τριών τελευταίων ετών),
- αποκλεισμός των διορθώσεων που συνδέονται με προβλήματα που δεν εμπίπτουν στον ορισμό του κινδύνου (παραδείγματος χάριν, πολλαπλή συμμόρφωση στη ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης).

1.56. Η από μέρους πολλών ΓΔ εκτίμηση των μελλοντικών διορθώσεων υπερβαίνει το εκτιμώμενο ποσό σε κίνδυνο⁽⁵⁵⁾. Στον τομέα της πολιτικής συνοχής, η Επιτροπή δηλώνει ότι αυτό οφείλεται ως επί το πλείστον στο γεγονός ότι η διορθωτική ικανότητα βασίζεται στον μέσο όρο έξι ετών, ενώ το ποσό σε κίνδυνο αναφέρεται στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που υπολογίστηκε το 2014 και το οποίο είναι χαμηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό των προηγούμενων ετών.

1.55. Η Επιτροπή δεν διαπιστώνει τα προβλήματα συνοχής που αναφέρει το Συνέδριο. Προσαρμογές των ιστορικών δεδομένων σχετικά με την προσααία του προϋπολογισμού της ΕΕ που περιλαμβάνονται στη σημείωση 6 πραγματοποιήθηκαν μόνο προκειμένου να παρασχεθεί εύλογη εκτίμηση για ένα συναφές, αν και διαφορετικό, θέμα, δηλαδή, τη μελλοντική διορθωτική ικανότητα των συστημάτων, όπως όριζε το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

⁽⁵⁴⁾ Ο αντίκτυπος των προσαρμογών αυτών ήταν σημαντικός: παραδείγματος χάριν, για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης ο αποκλεισμός των «εκ των προτέρων» διορθώσεων μείωσε την εκτιμώμενη διορθωτική ικανότητα κατά 153 εκατομμύρια ευρώ, η οποία ανέρχεται πλέον σε 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽⁵⁵⁾ Στην περίπτωση οκτώ ΓΔ οι οποίες παρουσίασαν μια ενιαία εκτίμηση όσον αφορά το ποσό σε κίνδυνο, η εκτιμώμενη διορθωτική ικανότητα είναι υψηλότερη από την εκτίμηση αυτή. Μεταξύ των ΓΔ που γνωστοποίησαν ανώτατη και κατώτατη εκτίμηση του ποσού σε κίνδυνο, τέσσερις παρουσίασαν εκτιμώμενο επίπεδο μελλοντικών διορθώσεων που υπερβαίνει την κατώτατη εκτίμηση, ενώ μία παρουσίασε εκτιμώμενο επίπεδο μελλοντικών διορθώσεων που υπερβαίνει την ανώτατη εκτίμηση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άλλα ζητήματα που εξετάζονται στη συγκεκριλαιοτική έκθεση

1.57. Μία από τις κυριότερες καινοτομίες της τελευταίας σημαντικής αναθεώρησης του δημοσιονομικού κανονισμού, που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2012, ήταν η θέσπιση της υποχρέωσης της Επιτροπής να αξιολογεί τομείς που παρουσιάζουν σταθερά υψηλά επίπεδα σφάλματος. Μολονότι, σύμφωνα με τις εσωτερικές οδηγίες⁽⁵⁶⁾, η εν λόγω αξιολόγηση πρέπει να πραγματοποιηθεί μετά την παρέλευση τριετίας, η Επιτροπή, στη συγκεκριλαιοτική έκθεσή της, ανακοινώνει ότι δεν προτίθεται να προβεί σε αυτές τις επισκοπήσεις έως ότου μπορέσει να προσδιορίσει τις συνέπειες των νέων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 στο επίπεδο σφάλματος⁽⁵⁷⁾.

Παραπομπή των περιπτώσεων πιθανολογούμενης απάτης στην OLAF

1.58. Οι περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης που εντοπίζονται στο πλαίσιο των ελέγχων μας παραπέμπονται στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) προς ανάλυση και, ενδεχομένως, υποβολή σε έρευνα. Δεν μπορούμε να διατυπώσουμε σχόλια σχετικά με επιμέρους περιπτώσεις ή σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται σε αυτές από την OLAF. Ωστόσο, στο πλαίσιο των ελέγχων για το οικονομικό έτος 2014:

- Αξιολογήσαμε τη νομιμότητα και κανονικότητα περίπου 1 200 πράξεων.
- Εντοπίσαμε 22 περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης (έναντι 14 το 2013), τις οποίες παραπέμψαμε στην OLAF⁽⁵⁸⁾.
- Οι συχνότερες περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης αφορούσαν δηλώσεις δαπανών που δεν πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας, και ακολουθούσαν οι περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων παρατυπιών στους τομείς των δημόσιων συμβάσεων, καθώς και οι περιπτώσεις τεχνητής δημιουργίας των συνθηκών που απαιτούνταν για την εξασφάλιση επιδοτήσεων.

1.58.

Η Επιτροπή τονίζει ότι η τεχνητή δημιουργία προϋποθέσεων είναι δύσκολο να αποδειχθεί σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, όπως ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βλ. επίσης τις απαντήσεις και παρατηρήσεις στο πλαίσιο 7.4.

⁽⁵⁶⁾ Σελίδα 33 των πάγιων οδηγιών για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014.

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε ενότητα 3.1, σ. 16 και 17 της συγκεκριλαιοτικής έκθεσης.

⁽⁵⁸⁾ Κατά το ημερολογιακό έτος 2014 διαβιβάσαμε 16 περιπτώσεις στην OLAF (οι οποίες αφορούσαν αμφότερα τα ελεγκτικά έτη 2013 και 2014) (έναντι 14 το 2013). Ορισμένες από τις περιπτώσεις αυτές εντοπίστηκαν στο πλαίσιο εργασιών που δεν αφορούσαν τη δήλωση αξιοπιστίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1.59. Το παρόν κεφάλαιο αποσκοπεί κυρίως στην υποστήριξη των ελεγκτικών γνώμων που παρουσιάζονται στη δήλωση αξιοπιστίας.

Αποτελέσματα του ελέγχου

1.60. Τα αποτελέσματα του ελέγχου μας είναι σε μεγάλο βαθμό συνεπή προς αυτά των προηγούμενων ετών.

1.61. Τα αποτελέσματά μας, όπως παρουσιάζονται στο **γράφημα 1.6**, καταδεικνύουν τη στενή σχέση μεταξύ του είδους των δαπανών και του επιπέδου σφάλματος. Η ανάλυση αυτή, αφενός, ανταποκρίνεται στα αιτήματα των ενδιαφερομένων για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα διαφορετικά προφίλ κινδύνου και, αφετέρου, αποσκοπεί να βοηθήσει την Επιτροπή να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση των τομέων που παρουσιάζουν σταθερά υψηλά επίπεδα σφάλματος.

Σφάλματα και διορθώσεις

1.62. Τα διορθωτικά μέτρα που περιγράφονται στη σημείωση 6 των λογαριασμών περιλαμβάνουν ορισμένα σημαντικά μέσα για τον αποκλεισμό παράτυπων δαπανών και την παροχή κινήτρων για τη βελτίωση των συστημάτων ελέγχου. Κατά την αξιολόγηση των επιμέρους πράξεων και στο μέτρο του δυνατού, λαμβάνουμε υπόψη τα σχετικά διορθωτικά μέτρα. Αυτό συνέβαλε στη μείωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και συγκεκριμενική έκθεση

1.63. Στη συγκεκριμενική έκθεση, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι οι συνολικές δαπάνες περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

1.64. Η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ανάλυσης της όσον αφορά τον αντίκτυπο των διορθωτικών δράσεων. Κατ' αυτό τον τρόπο, έχει μειώσει, χωρίς ωστόσο να έχει εξαλείψει εντελώς, τον κίνδυνο υπερεκτίμησης ή περιορισμένης συνάφειας του αντίκτυπου αυτού. Κρίνεται ότι υπάρχει ακόμη περιθώριο βελτίωσης της εκ μέρους της Επιτροπής αξιολόγησης του αντίκτυπου των διορθωτικών δράσεων.

1.64. Στη συγκεκριμενική έκθεση του 2014, η Επιτροπή αναφέρει ότι θα εξακολουθήσει να διενεργεί διορθωτικούς ελέγχους και παράγει τη βέλτιστη εκτίμηση του ύψους των διορθώσεων βασισμένη στις προηγούμενες επιδόσεις επί μια επαρκώς μακρά χρονική περίοδο προκειμένου να μετριαστούν οι κυκλικές επιπτώσεις. Στόχος είναι να ανταποκριθεί στο αίτημα που διατυπώθηκε κατά την απαλλαγή, δηλαδή να «αναλύει τον εκτιμώμενο αντίκτυπο των διορθωτικών μηχανισμών».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1.65. Η εξασφάλιση συνέπειας στην παρουσίαση των ποσών σε κίνδυνο και της διορθωτικής ικανότητας συνιστά σημαντική πρόκληση. Τόσο η Επιτροπή όσο και τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρύ φάσμα συστημάτων από τα οποία λαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με τα ποσά σε κίνδυνο και τη διορθωτική ικανότητα. Η εξασφάλιση της συνέπειας των συστημάτων αυτών μεταξύ τους δεν είναι εύκολη υπόθεση. Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές που εξέδωσε η Επιτροπή (βλέπε σημείο 1.50) οδήγησαν σε ορισμένες βελτιώσεις στην παρουσίαση της εκτίμησης του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος, όχι όμως και στην εξάλειψη του κινδύνου σημαντικής υποεκτίμησης του επιπέδου του σφάλματος ή, ακόμη λιγότερο, υπερεκτίμησης της διορθωτικής ικανότητας. Οι προσαρμογές στις οποίες προέβησαν πολλές ΓΔ (βλέπε σ. 12 της συγκεφαλαιωτικής έκθεσης) θα έπρεπε να διευκολύνουν την Επιτροπή στην περαιτέρω βελτίωση των συστημάτων πληροφοριών.

1.66. Η Επιτροπή δεν πρόβη ακόμη σε ανάλυση των τομέων που παρουσιάζουν σταθερά υψηλά επίπεδα σφάλματος. Εκτιμούμε ότι είναι σημαντικό η ανάλυση αυτή να διενεργηθεί πριν από την ενδιάμεση αξιολόγηση του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020 ή στο πλαίσιο αυτής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

1.65. Υπάρχουν προβλήματα ακρίβειας σε επίπεδο κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έλαβε μέτρα για να βελτιώσει την ακρίβεια και, κατά περίπτωση, αναπροσάρμοσε τα αριθμητικά στοιχεία με εύλογα, συνετά κριτήρια. Κατά συνέπεια, η ποιότητα της εκτίμησης βελτιώθηκε.

Επιπλέον, οι προσαρμογές απορρέουν από την εφαρμογή ποιοτικών ελέγχων από την Επιτροπή. Όπως αναφέρεται στη συγκεφαλαιωτική έκθεση, η Επιτροπή έκρινε ότι τα εν λόγω στοιχεία ήταν τα καλύτερα διαθέσιμα στοιχεία για την εκτίμηση της μελλοντικής διορθωτικής ικανότητας.

(Βλ. απάντηση στο σημείο 1.53).

1.66. Η Επιτροπή θα προβεί στην επανεξέταση των τομέων που παρουσιάζουν σταθερά υψηλά επίπεδα σφάλματος το συντομότερο δυνατό, μόλις καταστούν διαθέσιμα επαρκή δεδομένα για τα νέα προγράμματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.1

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1. Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζουμε καθορίζεται στο εγχειρίδιο δημοσιονομικού ελέγχου και ελέγχου συμμόρφωσης, διαθέσιμο στον ιστότοπο του Συνεδρίου. Για τον σχεδιασμό των ελεγκτικών εργασιών μας χρησιμοποιούμε μοντέλο διασφάλισης. Στο πλαίσιο του σχεδιασμού εξετάζουμε τον κίνδυνο εμφάνισης σφαλμάτων (εγγενής κίνδυνος) και τον κίνδυνο τα σφάλματα αυτά να μην προλαμβάνονται ή να μην εντοπίζονται και να μην διορθώνονται (κίνδυνος των δικλίδων ελέγχου).

Μέρος 1 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

2. Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί περιλαμβάνουν:

A. τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και

B. τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Οι ενοποιημένοι λογαριασμοί παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά:

— της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος του οικονομικού έτους,

— των αποτελεσμάτων των πράξεών της και των ταμειακών ροών της, καθώς και

— των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το λήξαν οικονομικό έτος.

Ο έλεγχός μας περιλαμβάνει τα εξής:

α) Αξιολόγηση του περιβάλλοντος λογιστικού ελέγχου.

β) Έλεγχο της λειτουργίας των βασικών λογιστικών διαδικασιών, καθώς και της διαδικασίας κλεισίματος στο τέλος του οικονομικού έτους.

γ) Αναλυτικούς ελέγχους (συνάφειας και ευλογοφάνειας) των κύριων λογιστικών στοιχείων.

δ) Αναλύσεις και συμφωνίες των λογαριασμών ή/και των υπολοίπων.

ε) Ελεγκτικές δοκιμασίες επαλήθευσης των αναλήψεων υποχρεώσεων, των πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων.

στ) Στο μέτρο του δυνατού και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, χρησιμοποίηση των εργασιών άλλων ελεγκτών. Αυτό αφορά ιδίως την περίπτωση του ελέγχου των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων που διαχειρίζεται η Επιτροπή, για τις οποίες υπάρχουν πιστοποιητικά εξωτερικού ελέγχου.

Μέρος 2 — Μεθοδολογία και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων

3. Ο έλεγχος της κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συνίσταται σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες των πράξεων (βλέπε **πίνακα 1.1**) προς εξακρίβωση ότι αυτές συμμορφώνονται με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις.

Πώς διενεργούμε τις ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων

4. Στο πλαίσιο κάθε ειδικής εκτίμησης (κεφάλαια 4 έως 9), διενεργούμε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων οι οποίες βασίζονται σε αντιπροσωπευτικό δείγμα πράξεων. Βάσει των εν λόγω δοκιμασιών εκτιμάται ο βαθμός στον οποίο οι πράξεις που περιλαμβάνει ο σχετικός πληθυσμός είναι παράτυπες.

5. Οι ελεγκτικές δοκιμασίες πράξεων συνεπάγονται εξέταση κάθε επιλεγείσας πράξης. Εξακριβώνουμε εάν η δήλωση ή η πληρωμή πραγματοποιήθηκε για τους σκοπούς που προβλέπει ο προϋπολογισμός και ορίζει η σχετική νομοθεσία. Εξετάζουμε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της δήλωσης ή της πληρωμής (για δηλώσεις σημαντικών ποσών, η εξέταση γίνεται βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος των επιμέρους δαπανών επί των οποίων βασίζεται η επιχορήγηση). Αυτό συνεπάγεται την παρακολούθηση της πορείας της πράξης από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. γεωργού, διοργανωτή μαθημάτων κατάρτισης ή αναδόχου έργου στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας). Διενεργούμε ελεγκτικές δοκιμασίες συμμόρφωσης σε κάθε επίπεδο. Μια πράξη (σε οποιοδήποτε επίπεδο) θεωρείται ότι περιέχει σφάλμα όταν:

— έχει υπολογιστεί εσφαλμένα, ή

— δεν συμμορφώνεται με κανονιστική απαίτηση ή συμβατική διάταξη.

6. Όσον αφορά τα έσοδα, σημείο εκκίνησης του ελέγχου μας σχετικά με τους ίδιους πόρους που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας και το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάση των οποίων υπολογίζονται οι ως άνω πόροι. Εξετάζουμε τα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία αυτών των δεδομένων, φθάνοντας έως την είσπραξη των εισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και τη ροή των δασμών, φθάνοντας έως την είσπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς.

7. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πληρωμές αφού πραγματοποιηθεί, καταχωριστεί και εγκριθεί η σχετική δαπάνη («πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες»). Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού). Δεν καλύπτει τις προπληρωμές κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους. Οι προπληρωμές εξετάζονται όταν:

- ο τελικός αποδέκτης των κεφαλαίων της ΕΕ (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό) αιτιολογήσει την ορθή χρήση τους, και
- η Επιτροπή (ή άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμός που διαχειρίζεται κεφάλαια της ΕΕ) συμφωνήσει ότι η τελική χρήση των κεφαλαίων αυτών είναι αιτιολογημένη και προβεί στην εκκαθάριση της προπληρωμής.

8. Το δείγμα ελέγχου μας είναι σχεδιασμένο κατά τρόπον ώστε να καθιστά δυνατή την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που περιέχει το σύνολο του πληθυσμού που υποβάλλεται σε έλεγχο. Εξετάζουμε τις δηλώσεις ή τις πληρωμές σημαντικών ποσών επιλέγοντας για υποβολή σε έλεγχο στοιχεία των επιμέρους πράξεων (π.χ. τιμολόγια ενός έργου, αγροτεμάχια που έχει δηλώσει γεωργός, βλ. σημείο 5), χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της δειγματοληψίας νομισματικής μονάδας (monetary unit sampling, MUS). Ως εκ τούτου, εάν τα εξετασθέντα στοιχεία αποτελούν μέρος έργου ή περιέχονται στη δήλωση γεωργού, το ποσοστό σφάλματος που προκύπτει για τα στοιχεία αυτά δεν συνιστά το ποσοστό σφάλματος του ελεγχθέντος έργου ή της ελεγχθείσας δήλωσης γεωργού, αλλά συμβάλλει στη συνολική αξιολόγηση των δαπανών της ΕΕ.

9. Δεν εξετάζουμε τις πράξεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο σε κάθε κράτος μέλος, δικαιούχο χώρα ή/και περιφέρεια. Τα παραδείγματα που παρατίθενται στην ετήσια έκθεση είναι ενδεικτικά και αναδεικνύουν τα συνηθέστερα εντοπιζόμενα σφάλματα. Η κατονομασία συγκεκριμένων κρατών μελών, δικαιούχων χωρών ή/και περιφερειών δεν σημαίνει ότι τα αναφερόμενα παραδείγματα δεν εμφανίζονται και σε άλλες περιπτώσεις. Τα ενδεικτικά παραδείγματα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση δεν αποτελούν βάση για την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα αντίστοιχα κράτη μέλη, δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες.

10. Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε δεν αποσκοπεί στη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων στον σχετικό πληθυσμό. Επομένως, τα αριθμητικά στοιχεία που αναφέρονται στη συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων δεν πρέπει να εκλαμβάνονται ως ένδειξη της συχνότητας εμφάνισης σφαλμάτων στις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ πράξεις ή στα επιμέρους κράτη μέλη. Ο τρόπος προσέγγισης που εφαρμόζουμε όσον αφορά τη δειγματοληψία προβλέπει διαφορετικό συντελεστή στάθμισης για τις διάφορες πράξεις και αντικατοπτρίζει την αξία των σχετικών δαπανών, καθώς και την ένταση των ελεγκτικών εργασιών μας. Η στάθμιση αυτή εξαλείφεται σε έναν πίνακα συχνότητας εμφάνισης των σφαλμάτων ο οποίος, κατά συνέπεια, αποδίδει την ίδια βαρύτητα στην αγροτική ανάπτυξη και τις άμεσες ενισχύσεις στον τομέα «Φυσικοί πόροι», στις δαπάνες του Κοινωνικού Ταμείου και στις ενισχύσεις στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής και της πολιτικής συνοχής στο κεφάλαιο «Συνοχή». Η σχετική συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων στα δείγματα που εξάγονται στα επιμέρους κράτη μέλη δεν μπορεί να αποτελεί ένδειξη του σχετικού επιπέδου σφάλματος στα διάφορα κράτη μέλη.

Πώς αξιολογούμε και παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβάλλουμε τις πράξεις

11. Σφάλματα στις πράξεις εμφανίζονται για διάφορους λόγους και λαμβάνουν ποικίλες μορφές, ανάλογα με τη φύση της παράβασης και τον συγκεκριμένο κανόνα ή τη συγκεκριμένη συμβατική απαίτηση που παραβιάζεται. Μια μεμονωμένη πράξη μπορεί να περιέχει σφάλμα εν όλω ή εν μέρει. Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους μας και ανεξάρτητα από αυτούς δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό και τη συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων. Αποδεικνύουν ότι τα συστήματα ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά. Χαρακτηρίζουμε ένα σφάλμα προσδιορισμό ή μη προσδιορισμό ποσοτικώς εκτιμώντας τον βαθμό κατά τον οποίο είναι δυνατό να μετρηθεί το τμήμα του ελεγχόμενου ποσού που περιέχει σφάλμα.

12. Πολλά σφάλματα προκύπτουν κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημόσιων συμβάσεων. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις βασικές αρχές του ανταγωνισμού που προβλέπει το δίκαιο της ΕΕ, οι σημαντικοί διαγωνισμοί πρέπει να δημοσιεύονται. Οι προσφορές πρέπει να αξιολογούνται σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια. Οι συμβάσεις δεν πρέπει να κατακερματίζονται τεχνητά προς αποφυγή της υπέρβασης των ορίων ⁽¹⁾.

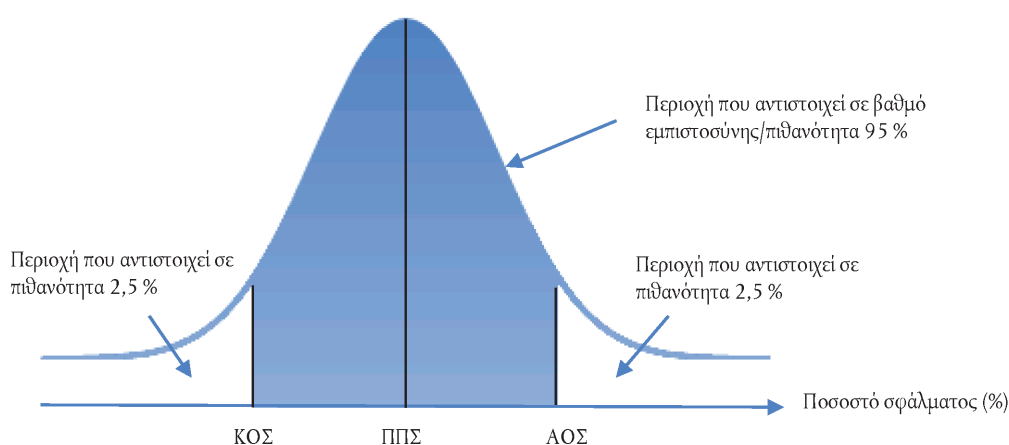
⁽¹⁾ Βλέπε επίσης σημεία 6.30 έως 6.35 και ειδική έκθεση αριθ. 10/2015 με τίτλο «Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους».

13. Τα κριτήρια που εφαρμόζουμε για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων περιγράφονται στο έγγραφο με τίτλο «Non-compliance with the rules on public procurement — types of irregularities and basis for quantification» (Μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων — Είδη παρατυπιών και βάση για τον ποσοτικό προσδιορισμό τους) ⁽²⁾.

14. Όταν λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιπτώσεων πλημμελούς εφαρμογής των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, ο τρόπος ποσοτικού προσδιορισμού που εφαρμόζουμε μπορεί να διαφέρει από εκείνον της Επιτροπής ή των κρατών μελών.

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος (πιθανότερο σφάλμα)

15. Εκτιμούμε το επίπεδο σφάλματος βάσει του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος (ΠΠΣ), για κάθε τομέα του ΠΔΠ, καθώς και για το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού. Για τον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη μόνον τα ποσοτικώς προσδιορισμένα σφάλματα. Το ΠΠΣ ως ποσοστό συνιστά στατιστική εκτίμηση του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος στον συγκεκριμένο πληθυσμό. Παραδείγματα σφαλμάτων είναι οι προσδιορίσιμες ποσοτικώς παραβιάσεις των εφαρμοστέων κανονισμών, κανόνων και όρων συμβάσεων και επιχορηγήσεων. Εκτιμούμε επίσης το κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ) και το ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ) (βλέπε γραφική παράσταση κατωτέρω).

16. Το ποσοστό της σκιασμένης περιοχής κάτω από την καμπύλη δηλώνει την πιθανότητα το επίπεδο σφάλματος του πληθυσμού να βρίσκεται μεταξύ του ΚΟΣ και του ΑΟΣ.

17. Οι ελεγκτικές εργασίες μας σχεδιάζονται βάσει ορίου σημαντικότητας 2 %. Για τη διατύπωση της ελεγκτικής γνώμης μας το όριο αυτό αποτελεί τον οδηγό μας, ενώ λαμβάνουμε επίσης υπόψη τη φύση και το πλαίσιο των σφαλμάτων, καθώς και τα ποσά που επηρεάζονται από αυτά.

Πώς εξετάζουμε τα συστήματα και πώς παρουσιάζουμε τα σχετικά αποτελέσματα

18. Τα συστήματα καθιερώνονται από την Επιτροπή, τα άλλα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, τις αρχές των κρατών μελών, τις δικαιούχους χώρες ή/και τις περιφέρειες με σκοπό τη διαχείριση των κινδύνων που επαικλούν τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένου αυτού που αφορά την κανονικότητα των πράξεων. Η εξέταση των συστημάτων είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διατύπωση συστάσεων βελτίωσης.

19. Σε κάθε τομέα του ΠΔΠ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων, εφαρμόζονται πολλά επιμέρους συστήματα. Κάθε χρόνο επιλέγουμε δείγμα των συστημάτων αυτών. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συνοδευόμενα από συστάσεις βελτίωσης.

Πώς καταλήγουμε στις γνώμες που διατυπώνουμε στη δήλωση αξιοπιστίας

20. Το συνολικό των ελεγκτικών εργασιών μας, όπως αυτές παρουσιάζονται στα κεφάλαια 4 έως 9, αποτελεί τη βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η γνώμη μας παρατίθεται στη δήλωση αξιοπιστίας. Για τη διαμόρφωσή της εξετάζουμε κατά πόσον τα σφάλματα έχουν διάχυτο χαρακτήρα. Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας διαμορφώνουμε εμπειριστικώς γνώμη σχετικά με το κατά πόσον τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν ή όχι τα όρια σημαντικότητας. Σύμφωνα με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμησή μας, το επίπεδο σφάλματος που περιέχει το σύνολο των δαπανών του 2014 είναι 4,4 %. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης άνω του 95 %, ότι το επίπεδο σφάλματος που περιέχει ο ελεγχθείς πληθυσμός είναι σημαντικό. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που εντοπίστηκε στους διάφορους τομείς του ΠΔΠ ποικίλλει, όπως περιγράφεται στα κεφάλαια 4 έως 9. Κατά την εκτίμησή μας, τα σφάλματα είναι διάχυτα, ήτοι απαντούν στην πλειονότητα των τομέων δαπανών.

⁽²⁾ http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/Guideline_procurement/Quantification_of_public_procurement_errors.pdf

Περιπτώσεις πιθανολογούμενης απάτης

21. Εάν έχουμε δικαιολογημένη υπόνοια δόλιας δραστηριότητας, ενημερώνουμε σχετικά την OLAF, την υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή κάθε σχετικής έρευνας. Κάθε χρόνο αναφέρουμε στην OLAF πολλές τέτοιες περιπτώσεις.

Μέρος 3 — Πώς οι ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών συνδέονται με τις ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων

22. Διατυπώνουμε:

- α) ελεγκτική γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το λήξαν οικονομικό έτος· και
- β) ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί.

23. Οι εργασίες και οι γνώμες μας βασίζονται στα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τους κώδικες δεοντολογίας IFAC, καθώς και στα διεθνή πρότυπα των ανωτάτων οργάνων ελέγχου του INTOSAI.

24. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν επίσης την περίπτωση κατά την οποία οι ελεγκτές εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, ορίζοντας ότι μια διαφοροποιημένη γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν συνεπάγεται αυτομάτως τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών. Στις οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες διατυπώνουμε γνώμη, ιδίως στη σημείωση 6, αναγνωρίζεται ότι υπάρχει ουσιώδες ζήτημα όσον αφορά τις παραβιάσεις των κανόνων που διέπουν τον καταλογισμό των δαπανών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ως εκ τούτου, αποφασίσαμε ότι η ύπαρξη σημαντικού επιπέδου σφάλματος όσον αφορά την κανονικότητα δεν αποτελεί από μόνη της λόγο διαφοροποίησης της χωριστής γνώμης που διατυπώνουμε σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΛΕΙΟΠΙΣΤΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σε προηγούμενα έτη	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών	1. Προχρηματοδοτήσεις, πληρωτέοι λογαριασμοί και χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών
Όσον αφορά τις προχρηματοδοτήσεις, τους πληρωτέους λογαριασμούς και τη σχετική χρονική τακτοποίηση των λογαριασμών, από το οικονομικό έτος 2007 και έξης, εντοπίσαμε λογιστικά σφάλματα χωρίς σημαντικό συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο αλλά με υψηλή συχνότητα εμφάνισης. Το γεγονός αυτό τονίζει την ανάγκη περαιτέρω βελτιώσεων σε επίπεδο ορισμένων γενικών διευθύνσεων. Όσον αφορά τη λογιστική καταχώριση των ποσών των προχρηματοδοτήσεων, διαπιστώσαμε ότι πολλές γενικές διευθύνσεις εξακολουθούσαν να καταγράφουν εκτιμήσεις στους λογαριασμούς, ακόμη και όταν διέθεταν επαρκή βάση για την εκκαθάριση των αντίστοιχων προχρηματοδοτήσεων. Διαπιστώσαμε επίσης ότι, σε πολλές γενικές διευθύνσεις, οι διαδικασίες χρονικής τακτοποίησης των λογαριασμών πρέπει να βελτιωθούν, να εναρμονιστούν και να αυτοματοποιηθούν.	Η Επιτροπή συνέχισε να εργάζεται για τη βελτίωση της ακρίβειας των λογιστικών δεδομένων της. Εξετάζοντας αντιπροσωπευτικά δείγματα προχρηματοδοτήσεων και τιμολογίων/δηλώσεων δαπανών διαπιστώσαμε εκ νέου σφάλματα με μη σημαντικό συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο αλλά με υψηλή συχνότητα εμφάνισης. Πολλές γενικές διευθύνσεις δεν έχουν ακόμη επιτύχει να εκκαθαρίσουν εγκαίρως τις προχρηματοδοτήσεις και να διαφωρίσουν τις βραχυπρόθεσμες από τις μακροπρόθεσμες προχρηματοδοτήσεις, ούτε έχουν καθιερώσει επαρκώς ακριβείς διαδικασίες για τον υπολογισμό του βαθμού στον οποίο έγινε χρήση των προχρηματοδοτήσεων.	Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι μπορούν πάντοτε να επέλθουν βελτιώσεις, ωστόσο, επισημαίνει ότι οι προχρηματοδοτήσεις και τα τιμολόγια έχουν απεικονιστεί ορθά κατά τα τελευταία 8 έτη.
Η Επιτροπή συμπεριέλαβε για πρώτη φορά τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής στους λογαριασμούς του 2010 και τις προπληρωμές από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων στους λογαριασμούς του 2011. Και στις δύο περιπτώσεις, τα εκκρεμή υπόλοιπα υπολογίζονται βάσει της παραδοχής ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται κατά ισόρροπο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει την παραδοχή αυτή.	Τα εκκρεμή υπόλοιπα εξακολουθούν να υπολογίζονται βάσει της παραδοχής ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται κατά ισόρροπο τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, λαμβανόμενων υπόψη, εφόσον είναι διαθέσιμα, των στοιχείων που παρέχουν τα κράτη μέλη όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης. Ως προς τα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης (πρωγουμένως γνωστά ως μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής), η περίοδος αναφοράς βραχύνεται στην καθ' ύλην αρμοσύνη της από την 31η Δεκεμβρίου 2015 έως την 31η Μαρτίου 2017, σύμφωνα με νέα ερμηνεία των κατευθυντήριων γραμμών για το κλείσιμο των σχετικών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Το γεγονός ότι υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τη χρησιμοποίηση των προκαταβολών που αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και τα λοιπά καθεστώτα ενισχύσεων ενδέχεται να επηρεάσει την αποτίμησή τους στο τέλος του οικονομικού έτους και να οδηγήσει σε σημαντικές προσεγγίσεις κατά το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013. Είναι σημαντικό οι εμπλεκόμενες γενικές διευθύνσεις να επαληθεύσουν τη χρησιμοποίηση αυτών των κεφαλαίων.	

Παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν σε προηγούμενα έτη	Ανάλυση εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου	Απάντηση της Επιτροπής
2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις («προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ») Ο υπόλογος έχει βελτιώσει την παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις στη σημείωση 6 που συνοδεύει τις οικονομικές καταστάσεις. Η σημείωση αυτή είναι πλέον περισσότερο στοχευμένη και λιγότερο εκτενής, αλλά περιέχει και πληροφοριακά στοιχεία που δεν προέρχονται από το λογιστικό σύστημα. Τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία θα μπορούσαν να παρουσιαστούν καλύτερα στην έκθεση σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 150, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, η οποία υποβάλλεται στις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Ο διαφορετικός αντίκτυπος μιας σειράς διαφορετικών διορθωτικών προσεγγίσεων δεν συνοψίζεται ούτε στη σημείωση 6 ούτε στην προαναφερθείσα έκθεση σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.	2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις («προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ») Η Επιτροπή έχει σημειώσει περαιτέρω βήματα προόδου όσον αφορά την παρουσίαση της σημείωσης 6. Για τη συνολική, στη σημείωση 6 γνωστοποιείται πλέον κατά πόσον οι διορθώσεις πραγματοποιούνται πριν από την καταχώριση των δαπανών («στην πηγή»), κατά την εκτέλεση ή κατά το κλείσιμο. Στη σημείωση περιγράφεται πλέον, χωρίς ωστόσο να προσδιορίζεται πάντοτε ποσοτικά, ο αντίκτυπος των διορθωτικών μέτρων στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Διαπιστώσαμε ότι στη σημείωση 6 εξακολουθεί να μη γίνεται διάκριση μεταξύ: — προσεγγίσεων σε επίπεδο έργου ή διορθώσεων σε επίπεδο προγράμματος και — καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων και συμφωνιών που καθιστούν δυνατή την αντικατάσταση των παράτυπων δαπανών. Η Επιτροπή έχει την πρόθεση να ενσωματώσει στη σημείωση 6 των Λογαριασμών για το 2015 τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2015 και με τις οποίες ακυρώνονταν αποφάσεις δημοσιονομικών διορθώσεων ύψους 457 εκατομμυρίων ευρώ. Η σημείωση εξακολουθεί να περιέχει πληροφοριακά στοιχεία που δεν προέρχονται από το λογιστικό σύστημα. Επί του παρόντος, η Επιτροπή πραγματοποιεί ανάλυση της κατάστασης, αποσκοπώντας στην καθιέρωση νέων διαδικασιών για την καταχώριση των εν λόγω πράξεων στα συμβατικά λογιστικά συστήματα. Οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες δεν έχουν ακόμη αποφέρει αποτελέσματα.	2. Γνωστοποιήσεις σχετικά με τις ανακτήσεις και τις δημοσιονομικές διορθώσεις («προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ») Στο μέτρο του δυνατού και λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους που αφορούν τη σχέση κόστους/οφελούς, η κατανομή των πληροφοριών που αναφέρεται από το Συνέδριο περιλαμβάνεται πλέον στην ετήσια ανακόινωση σχετικά με την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Οι νομικές υποθέσεις που αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999 και αποφάσεις που λήφθηκαν μεταξύ των ετών 2008 και 2010. Οι αποφάσεις που λήφθηκαν αντικατοπτρίζουν τα διαδικαστικά ζητήματα που απορρέουν από τον κανονισμό 1083/2006. Η Επιτροπή αναλύει τον αντίκτυπο. Όπως αναγνωρίζει το Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή διερευνά πιθανές νέες διαδικασίες, ωστόσο θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που δίνει το ισχύον κανονιστικό σύστημα και οι διαθέσιμες πληροφορίες που προκύπτουν. Η Επιτροπή θα εξετάσει από κοινού με τα κράτη μέλη τρόπους με τους οποίους τα υφιστάμενα συστήματα πληροφοριών μπορούν να βελτιωθούν περαιτέρω όπως προτείνει το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ακρίβεια των παρουσιαζόμενων αριθμητικών στοιχείων, η Επιτροπή πρέπει να καθιερώσει διαδικασίες για την επιβεβαίωση από τα κράτη μέλη του χρονοδιαγράμματος, της προέλευσης και του ποσού των διορθωτικών μηχανισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.3

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2014⁽¹⁾

Πίνακας 1 — Ισολογισμός (*)

(σε εκατ. ευρώ)

	31.12.2014	31.12.2013
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό		
Ασώματες ακινητοποιήσεις	282	237
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	7 937	6 104
Επενδύσεις που καταχωρίζονται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	409	349
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	56 438	59 844
Προχρηματοδοτήσεις	18 358	38 072
Απαιτήσεις από συναλλαγματικές πράξεις και ανακτήσιμα ποσά από μη συναλλαγματικές πράξεις	1 198	498
	84 623	105 104
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία	11 811	5 571
Προχρηματοδοτήσεις	34 237	21 367
Απαιτήσεις από συναλλαγματικές πράξεις και ανακτήσιμα ποσά από μη συναλλαγματικές πράξεις	14 380	13 182
Αποθεματικά	128	128
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	17 545	9 510
	78 101	49 758
Σύνολο ενεργητικού	162 724	154 862
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συντάξεις και λοιπές παροχές προς το προσωπικό	(58 616)	(46 818)
Προβλέψεις	(1 537)	(1 323)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(51 851)	(56 369)
	(112 005)	(104 510)
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προβλέψεις	(745)	(545)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(8 828)	(3 163)
Πληρωτέοι λογαριασμοί	(43 180)	(36 213)
Δεδουλευμένα έξοδα και έσοδα μελλοντικών χρήσεων	(55 973)	(56 282)
	(108 726)	(96 204)
Σύνολο παθητικού	(220 730)	(200 714)
Καθαρό ενεργητικό	(58 006)	(45 852)
Αποθεματικά	4 435	4 073
Ποσά που οφείλουν να καταβάλουν τα κράτη μέλη	(62 441)	(49 925)
Καθαρό ενεργητικό	(58 006)	(45 852)

(*) Η παρουσίαση του ισολογισμού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹⁾ Συνιστάται στον αναγνώστη να μελετήσει το πλήρες κείμενο των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014, που περιλαμβάνουν τόσο τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και τις επεξηγηματικές σημειώσεις όσο και τις συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τις αντίστοιχες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Πίνακας 2 — Κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων (*)

(σε εκατ. ευρώ)

	2014	2013 (μετά την ανακατάταξη)
Έσοδα		
Έσοδα από μη συναλλαγματικές πράξεις		
Πόροι βάσει του ΑΕΠ	104 688	110 194
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	17 137	15 467
Πόροι βάσει του ΦΠΑ	17 462	14 019
Πρόστιμα	2 297	2 757
Είσπραξη εξόδων	3 418	1 777
Άλλο	5 623	4 045
Σύνολο	150 625	148 259
Έσοδα από συναλλαγματικές πράξεις		
Χρηματοοικονομικά έσοδα	2 298	1 991
Άλλα	1 066	1 443
Σύνολο	3 364	3 434
	153 989	151 693
Δαπάνες (**)		
Πραγματοποιηθείσες από κράτη μέλη		
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	(44 465)	(45 067)
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	(14 046)	(13 585)
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής	(43 345)	(47 767)
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	(12 651)	(12 126)
Άλλο	(2 307)	(1 525)
Πραγματοποιηθείσες από την Επιτροπή και τους εκτελεστικούς οργανισμούς	(15 311)	(12 519)
Πραγματοποιηθείσες από άλλους οργανισμούς της ΕΕ και λοιπά όργανα	(1 025)	(656)
Πραγματοποιηθείσες από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	(2 770)	(2 465)
Πραγματοποιηθείσες από άλλες οντότητες	(1 799)	(1 694)
Δαπάνες προσωπικού και συνταξιοδότησης	(9 662)	(9 058)
Μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές για τα επιδόματα των εργαζομένων	(9 170)	(2 033)
Χρηματοοικονομικά κόστη	(2 926)	(2 383)
Μερίδιο του καθαρού ελλείμματος συγγενών και κοινών επιχειρήσεων	(640)	(608)
Λοιπά έξοδα	(5 152)	(4 572)
	(165 269)	(156 058)
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(11 280)	(4 365)

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Πραγματοποιηθείσες από τα κράτη μέλη: επιμερισμένη διαχείριση: πραγματοποιηθείσες από την Επιτροπή και τους εκτελεστικούς οργανισμούς: άμεση διαχείριση: πραγματοποιηθείσες από οργανισμούς και λοιπά όργανα της ΕΕ, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλες οντότητες: έμμεση διαχείριση.

Πίνακας 3 — Κατάσταση ταμειακών ροών (*)

(σε εκατ. ευρώ)

	2014	2013
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(11 280)	(4 365)
Δραστηριότητες λειτουργίας		
Απόσβεση (ασώματες ακινητοποιήσεις)	61	48
Απόσβεση (ενσώματες ακινητοποιήσεις)	408	401
(Αύξηση)/μείωση των δανείων	(1 298)	20
(Αύξηση)/μείωση των προχρηματοδοτήσεων	6 844	(1 695)
(Αύξηση)/μείωση των απαιτήσεων από συναλλαγματικές πράξεις και των ανακτήσιμων ποσών από μη συναλλαγματικές πράξεις	(1 898)	923
(Αύξηση)/μείωση των αποθεματικών	—	10
Αύξηση/(μείωση) των υποχρεώσεων σχετικά με τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό	11 798	4 315
Αύξηση/(μείωση) των προβλέψεων	414	(196)
Αύξηση/(μείωση) των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	1 146	(330)
Αύξηση/(μείωση) των πληρωτέων λογαριασμών	6 967	14 655
Αύξηση/(μείωση) των δεδουλευμένων εξόδων και εσόδων μελλοντικών χρήσεων	(309)	(12 154)
Δημοσιονομικό πλεόνασμα του προηγούμενου έτους λαμβανόμενο ως μη ταμειακά έσοδα	(1 005)	(1 023)
Λοιπές μη ταμειακές μεταβολές	130	(50)
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση των ασώματων ακινητοποιήσεων, καθώς και όσον αφορά τα ακίνητα, τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό	(2 347)	(624)
(Αύξηση)/μείωση των επενδύσεων που λογιστικοποιούνται με τη χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης	(60)	43
(Αύξηση)/μείωση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων	(1 536)	(1 142)
Καθαρές ταμειακές ροές	8 035	(1 164)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων	8 035	(1 164)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του οικονομικού έτους	9 510	10 674
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του οικονομικού έτους	17 545	9 510

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης ταμειακών ροών ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 4 — Κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού (*)

(σε εκατ. ευρώ)

	Αποθεματικά (Α)		Ποσά που οφείλουν να καταβάλουν τα κράτη μέλη (Β)		Καθαρό ενεργητικό = (Α)+(Β)
	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Σφραγιστικό πλεόνασμα/ (έλλειμμα)	Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	
Υπόλοιπο στις 31.12.2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)
Μεταβολή του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—	46	(46)	—	—
Μεταβολές εύλογης αξίας	(51)	—	—	—	(51)
Άλλα	—	12	(9)	—	3
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος του 2012	—	5	(5 334)	5 329	—
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού του 2012 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη	—	—	(1 023)	—	(1 023)
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	—	—	—	(4 365)	(4 365)
Υπόλοιπο στις 31.12.2013	99	3 974	(45 560)	(4 365)	(45 852)
Μεταβολή του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—	247	(247)	—	—
Μεταβολές εύλογης αξίας	139	—	—	—	139
Άλλα	—	(24)	16	—	(8)
Κατανομή του οικονομικού αποτελέσματος του 2013	—	(0)	(4 365)	4 365	—
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού του 2013 που πιστώθηκε στα κράτη μέλη	—	—	(1 005)	—	(1 005)
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	—	—	—	(11 280)	(11 280)
Υπόλοιπο στις 31.12.2014	238	4 197	(51 161)	(11 280)	(58 006)

(*) Η παρουσίαση της κατάστασης μεταβολών του καθαρού ενεργητικού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 5 — Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ (*)

(σε εκατ. ευρώ)

	2014	2013
Έσοδα του οικονομικού έτους	143 940	149 504
Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους	(141 193)	(147 567)
Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1	(1 787)	(1 329)
Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1	25	34
Εξέλιξη των εσόδων με ειδικό προορισμό	336	403
Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	110	(42)
Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (**)	1 432	1 002

(*) Η παρουσίαση του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(**) Εκ του οποίου το αποτέλεσμα για την ΕΖΕΣ ανήλθε συνολικά σε (3) εκατομμύρια ευρώ το 2014 και σε (4) εκατομμύρια ευρώ το 2013.

Πίνακας 6 — Συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (*)

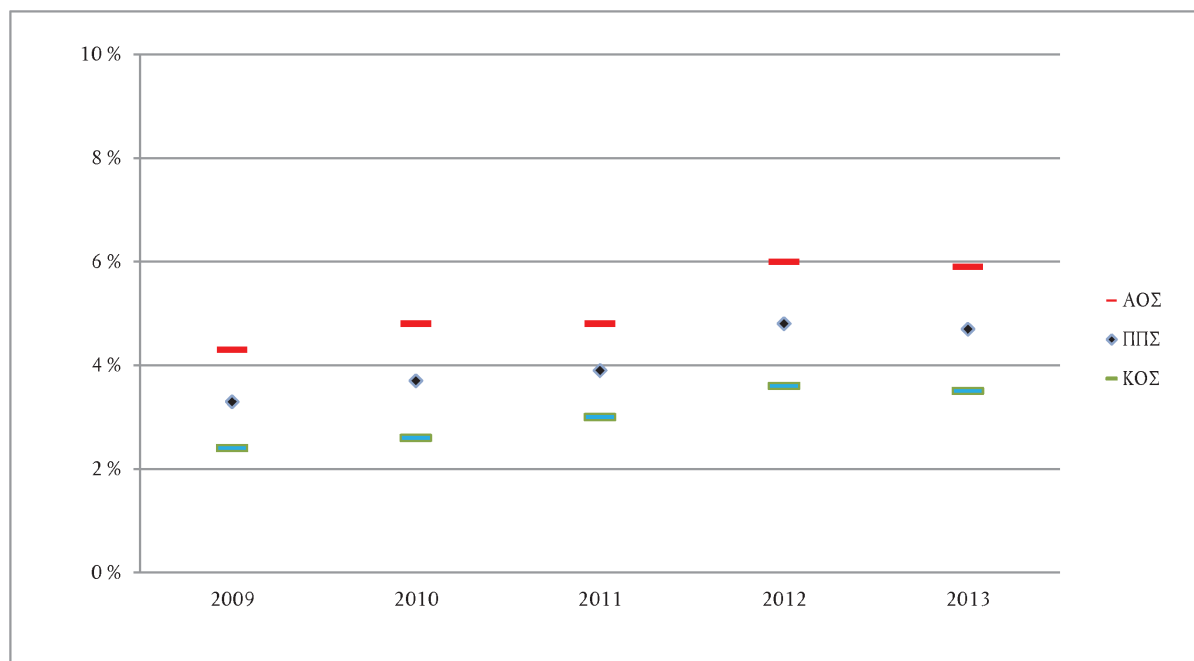
(σε εκατ. ευρώ)

	2014	2013
Οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους	(11 280)	(4 365)
Έσοδα		
Δικαιώματα που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον οικονομικό έτος, αλλά δεν εισπράχθηκαν ακόμη	(6 573)	(2 071)
Δικαιώματα που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον	4 809	3 357
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	(4 877)	(134)
Δαπάνες		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	9 223	3 216
Έξοδα του προηγούμενου οικονομικού έτους που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον	(821)	(1 123)
Καθαρό αποτέλεσμα των προχρηματοδοτήσεων	457	(902)
Πιστώσεις πληρωμών που μεταφέρθηκαν στο επόμενο οικονομικό έτος	(1 979)	(1 528)
Πληρωμές από μεταφερθείσες πιστώσεις και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών	1 858	1 538
Μεταβολές των προβλέψεων	12 164	4 136
Άλλο	(1 719)	(1 027)
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών και ΕΚΑΧ	170	(93)
Αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους	1 432	1 002

(*) Η παρουσίαση της συμφωνίας του οικονομικού αποτελέσματος με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού ακολουθεί την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.4

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ (ΠΙΘΑΝΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΦΑΛΜΑΤΟΣ, ΠΠΣ) —
ΜΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2009 ΕΩΣ 2013

Το γράφημα αυτό περιλαμβάνει τα μη προσαρμοσμένα, ιστορικά εκτιμώμενα επίπεδα σφάλματος, όπως δημοσιεύτηκαν στις ετήσιες εκδόσεις για τα οικονομικά έτη 2009 έως 2013, στα γραφήματα 1.1 και τους πίνακες 1.2 (βλέπε σημείο 1.14).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.5

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΠΙΣΘΕΝΤΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014

Συχνότητα εμφάνισης των εντοπισθέντων σφαλμάτων στο πλαίσιο της ελεγκτικής δειγματοληψίας για το οικονομικό έτος 2014 ανά γενική διεύθυνση και θεσμικό όργανο (μόνον δαπάνες)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή:	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα (όλες οι μορφές διαχείρισης)	Συνολικός αριθμός των εξετασθέντων πράξεων	Αριθμός πράξεων που περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:				
				Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα < 20 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 20 %-80 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 80 %-100 %	
AGRI	ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης	345	172	46	126	107	13	6
EMPL	ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Εντάξης	178	62	32	30	18	7	5
REGIO	ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης	161	75	50	25	10	10	5
DEVCO	ΓΔ Διεθνούς συνεργασίας και ανάπτυξης	102	31	12	19	14	4	1
RTD	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας	54	37	12	25	18	6	1
PMO	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων	58	7	3	4	4	0	0
ECHO	ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας	37	6	0	6	6	0	0
NEAR	ΓΔ Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση	23	4	2	2	2	0	0
CNECT	ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών	20	9	2	7	6	1	0
EAC	ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	20	5	0	5	4	1	0
ERCEA	Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	14	10	7	3	3	0	0
EACEA	Εκτελεστική Υπηρεσία Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού	12	5	1	4	4	0	0
MARE	ΓΔ Θαλάσσιων Υποθέσεων και Αλιείας	12	4	2	2	1	1	0

Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα (όλες οι μορφές διαχείρισης)	Συνολικός αριθμός των εξετασθέντων πράξεων	Αριθμός πράξεων που περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:				
			Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα < 20 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 20 %-80 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 80 %-100 %	
HOME	11	5	0	5	4	1	0
JRC	11	2	1	1	0	0	1
REA	9	5	2	3	2	1	0
GROW	8	1	0	1	1	0	0
OIB	7	3	3	0	0	0	0
ENER	6	3	1	2	2	0	0
MOVE	6	2	0	2	1	1	0
DIGIT	5	0	0	0	0	0	0
SANTE	5	2	0	2	2	0	0
JUST	4	1	0	1	0	1	0
FPI	4	1	1	0	0	0	0
COMM	3	0	0	0	0	0	0
ECFIN	3	0	0	0	0	0	0
CLIMA	2	0	0	0	0	0	0
FISMA	2	0	0	0	0	0	0
HR	2	0	0	0	0	0	0
TAXUD	2	0	0	0	0	0	0
BUDG	1	0	0	0	0	0	0
ENV	1	1	0	1	0	1	0
ESTAT	1	0	0	0	0	0	0
Μερικό σύνολο για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1 129	453	177	276	209	48	19

Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα (όλες οι μορφές διαχείρισης)	Συνολικός αριθμός των εξετασθέντων πράξεων	Αριθμός πράξεων που περιέχουν ένα ή περισσότερα σφάλματα	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:				Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 80%-100 %
			Άλλα ζητήματα συμμόρφωσης και μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα < 20 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 20 %-80 %	Προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα 80 %-100 %	
Λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα							
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	28	3	0	3	3	0	0
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	11	5	2	3	3	0	0
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	7	1	0	1	1	0	0
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	4	0	0	0	0	0	0
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	2	0	0	0	0	0	0
Άλλα όργανα	3	0	0	0	0	0	0
Μερικό σύνολο για τα λοιπά θεσμικά και άλλα όργανα	55	9	2	7	7	0	0
Σύνολο	1 184	462	179	283	216	48	19

Συχνότητα εμφάνισης εντοπισθέντων σφαλμάτων στο πλαίσιο της ελεγκτικής δειγματολημψίας για το οικονομικό έτος 2014 ανά κράτος μέλος (τομείς 1β και 2 του ΠΔΠ)

Κράτος μέλος (επιμερισμένη διαχείριση)	Τομείς 1β του ΠΔΠ — Συνοχή										Τομείς 2β του ΠΔΠ — Φυσικοί πόροι										Επιμερισμένη διαχείριση ΠΔΠ-τομέας 1β «Συνοχή» και τομέας 2 «Φυσικοί πόροι» (σύνολο)													
	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης/Ταμείο Συνοχής (ΕΠΠΑ/ΓΣ)					Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)					Αγορά και άμεση στήριξη					Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, θάλασσα και αλιεία					Αριθμός σφαλμάτων				Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:									
	Αριθμός πράξεων	Αριθμός σφαλμάτων	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:			Αριθμός πράξεων	Αριθμός σφαλμάτων	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:			Αριθμός πράξεων	Αριθμός σφαλμάτων	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:			Αριθμός πράξεων	Αριθμός σφαλμάτων	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:			Αριθμός πράξεων	Αριθμός σφαλμάτων	Αριθμός πράξεων που παρουσιάζουν:											
			AZΣ/ΜΠΠΣ	Προσδιορίσιμα ποσοτικάς	<20 %			20 %-80 %	80 %-100 %	AZΣ/ΜΠΠΣ			Προσδιορίσιμα ποσοτικάς	<20 %	20 %-80 %			80 %-100 %	AZΣ/ΜΠΠΣ	Προσδιορίσιμα ποσοτικάς			<20 %	20 %-80 %	80 %-100 %	AZΣ/ΜΠΠΣ	Προσδιορίσιμα ποσοτικάς	<20 %	20 %-80 %	80 %-100 %				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)							
BE	7	4	3	1	1	0	0							4	4	0	4	4	0	0							11	8	3	5	5	0	0	
BG								8	0	0	0	0	0								5	2	2	0	0	0	13	2	2	0	0	0	0	
CZ	18	8	5	3	1	1	1	14	2	1	1	0	0	4	2	0	2	2	0	0	5	4	2	2	1	0	41	16	8	8	5	1	2	
DK														8	2	0	2	2	0	0							8	2	0	2	2	0	0	
DE	8	7	5	2	2	0	0	14	6	3	3	2	0	1	20	5	0	5	5	0	0	15	8	1	7	6	0	57	26	9	17	15	0	2
EE														4	2	0	2	2	0	0							4	2	0	2	2	0	0	
IE														4	3	0	3	3	0	0							4	3	0	3	3	0	0	
EL	13	3	2	1	0	1	0	20	4	0	4	0	1	3	12	3	0	3	1	2	0	10	3	2	1	0	1	55	13	4	9	1	5	3
ES	7	3	3	0	0	0	0							28	10	2	8	5	3	0	12	3	1	2	1	1	0	47	16	6	10	6	4	0
FR								7	2	1	1	1	0	0	35	30	0	30	30	0	9	6	4	2	2	0	51	38	5	33	33	0	0	
HR																																		
IT	8	5	4	1	0	1	0	20	10	7	3	1	2	0	16	8	1	7	6	1	0	16	12	10	2	2	0	60	35	22	13	9	4	0
CY																																		
LV	7	1	1	0	0	0	0														5	1	1	0	0	0	12	2	2	0	0	0	0	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	2.1-2.3
Παρατηρήσεις	2.4-2.26
Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2014 ήταν ο δεύτερος σε ύψος που εγκρίθηκε ποτέ	2.4
Οι πιστώσεις πληρωμών και οι πληρωμές του 2014 ήταν υψηλότερες από τις προβλεπόμενες στο ΠΔΠ	2.5-2.9
Παρά ταύτα, σημειώθηκε μικρή μείωση των ανεξόφλητων αιτήσεων πληρωμής ...	2.10
... ενώ το επίπεδο των υποχρεώσεων που ανελήφθησαν ήταν σαφώς κατώτερο του συνολικού ορίου	2.11
Από το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2014 προέκυψε πλεόνασμα ...	2.12
... ενώ από το οικονομικό αποτέλεσμα προέκυψε έλλειμμα	2.13
Η μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων προβλέπεται ότι θα είναι προσωρινή	2.14-2.16
Καθυστερήσεις στην απορρόφηση των κεφαλαίων των πολυετών Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ)	2.17-2.19
Η Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο πληρωμών με σκοπό «την επαναφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ σε βιώσιμη τροχιά»	2.20-2.22
Τα αχρησιμοποίητα ποσά που διακρατώνται σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση παραμένουν υψηλά	2.23
όπως και τα ρευστά διαθέσιμα που διακρατώνται σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό έμμεση διαχείριση	2.24-2.26
Συμπεράσματα και συστάσεις	2.27-2.30
Συμπεράσματα για το 2014	2.27-2.29
Συστάσεις	2.30

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά τα σημαντικότερα ζητήματα δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης που ανέκυψαν το 2014. Σε αυτά συγκαταλέγονται τα συνολικά επίπεδα των δαπανών και η σχέση τους με τα ανώτατα όρια που θέτουν ο προϋπολογισμός και το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) (βλέπε σημεία 2.4 έως 2.9), τα επίπεδα των ανεξόφλητων αιτήσεων πληρωμής και των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων (βλέπε σημεία 2.10 έως 2.22) και τα επίπεδα των ρευστών διαθέσιμων που διακρατώνται σε χρηματοοικονομικά μέσα (βλέπε σημεία 2.23 έως 2.26).

2.2. Το 2014 ήταν το πρώτο οικονομικό έτος ισχύος του ΠΔΠ που καλύπτει την περίοδο 2014-2020. Στην πράξη, το μεγαλύτερο μέρος των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2014 εξακολουθούσαν να αφορούν προγράμματα του προηγούμενου ΠΔΠ. Κάλυπταν, παραδείγματος χάριν, το κόστος των επιδοτήσεων που χορηγήθηκαν στους γεωργούς για το οικονομικό έτος 2013 και την απόδοση των δηλωθεισών δαπανών τόσο για έργα στον τομέα της συνοχής στο πλαίσιο επιχειρησιακών προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013 όσο και για έργα στον τομέα της έρευνας στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού που δρομολογήθηκε το 2007.

2.3. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο συνιστά ένα επταετές πρόγραμμα στο οποίο καθορίζονται οι βασικές παράμετροι του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθορίζεται σε κανονισμό που εξέδωσε το Συμβούλιο⁽¹⁾ με τη συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και θέτει το συνολικό ετήσιο ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών και των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων. Για την τρέχουσα επταετία, το νέο ΠΔΠ ορίζει το ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων στα 1 083 δισεκατομμύρια ευρώ και το αντίστοιχο όριο των πιστώσεων πληρωμών στα 1 024 δισεκατομμύρια ευρώ⁽²⁾. Ένα νέο στοιχείο του τρέχοντος ΠΔΠ είναι ότι τα αχρησιμοποίητα ποσά έως το ανώτατο όριο που ισχύει για τις πληρωμές καθίστανται αυτομάτως διαθέσιμα για τα επόμενα οικονομικά έτη⁽³⁾.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

⁽²⁾ Τα ποσά εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές.

⁽³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, η Επιτροπή προσαρμόζει το ανώτατο όριο πληρωμών ενός έτους προς τα άνω με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των πληρωμών που έχουν εκτελεστεί και του ανώτατου ορίου πληρωμών του ΠΔΠ για το προηγούμενο έτος. Αυτές οι ετήσιες προσαρμογές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 7, των 9 και των 10 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τιμές 2011) για τα οικονομικά έτη 2018, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ο προϋπολογισμός πληρωμών του 2014 ήταν ο δεύτερος σε ύψος που εγκρίθηκε ποτέ

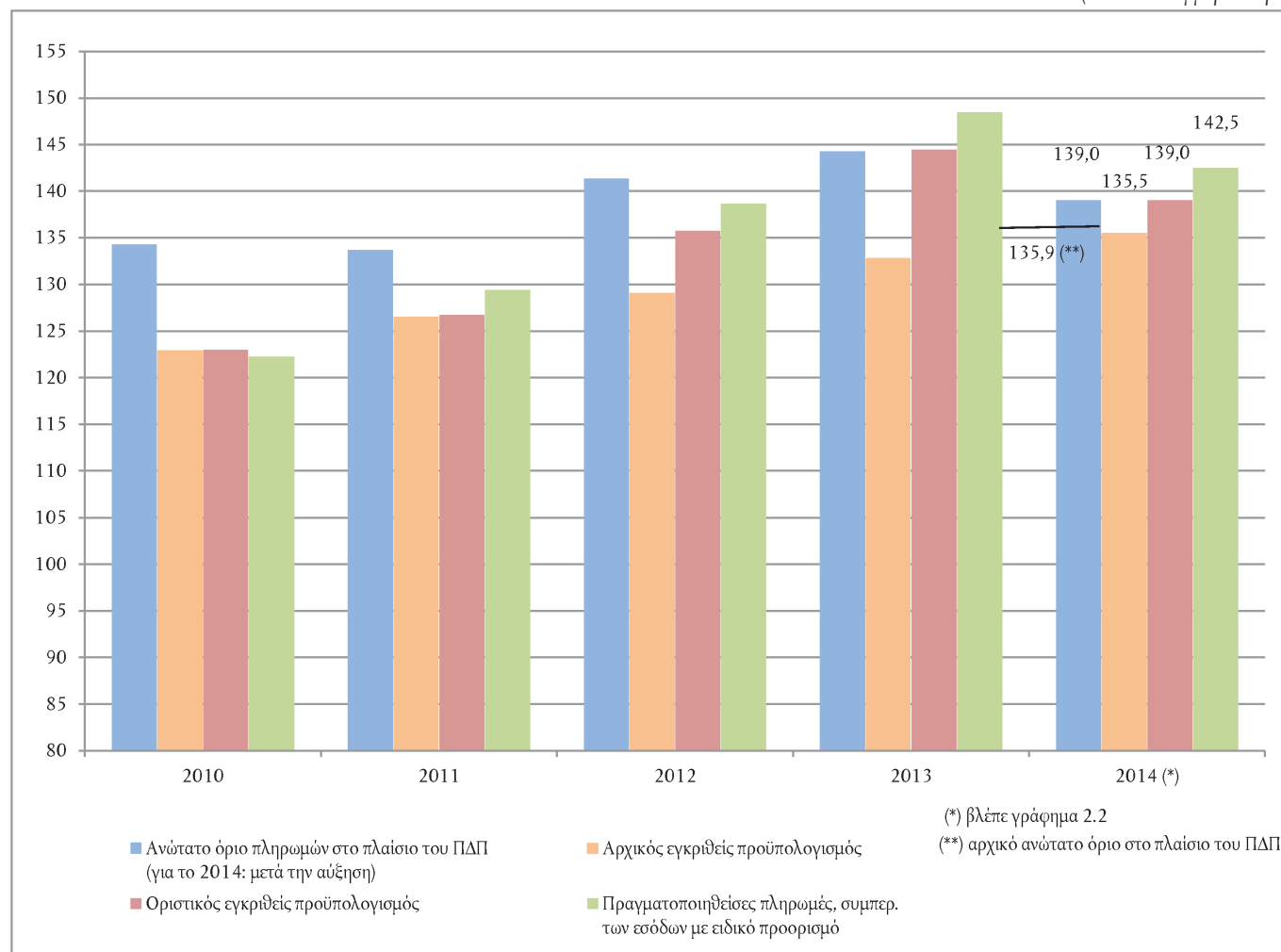
2.4. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ σχεδιάζεται και παρουσιάζεται σε ταμειακή βάση. Κατά την κατάρτισή του επιδιώκεται η εξισορρόπηση των εσόδων και των πληρωμών: η χρηματοδότηση του προϋπολογισμού δεν μπορεί να προέρχεται από δανεισμό⁽⁴⁾ (βλέπε σημεία 2.12 έως 2.13). Ο αρχικός προϋπολογισμός πληρωμών για το 2014 ήταν ο υψηλότερος στην ιστορία της ΕΕ. Το οριστικό επίπεδο των πληρωμών⁽⁵⁾ ήταν το δεύτερο σε ύψος μετά το αντίστοιχο του 2013 και υπερέβαινε το ανώτατο όριο που έδωσε το ΠΔΠ, όπως και το 2013 (βλέπε **γραφήματα 2.1** και **2.2**).

⁽⁴⁾ Άρθρο 17 του δημοσιονομικού κανονισμού —κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽⁵⁾ Συμπεριλαμβανομένων 350 εκατομμυρίων ευρώ για ειδικά μέσα.

Γράφημα 2.1 — Εξέλιξη των προϋπολογισμών και των πληρωμών της περιόδου 2010-2014

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

Πηγή: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Οικονομικά έτη 2010-2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι πιστώσεις πληρωμών και οι πληρωμές του 2014 ήταν υψηλότερες από τις προβλεπόμενες στο ΠΔΠ

2.5. Τα βασικά στοιχεία σχετικά με τις πιστώσεις πληρωμών και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2014 παρουσιάζονται συνοπτικά στο **γράφημα 2.2**.

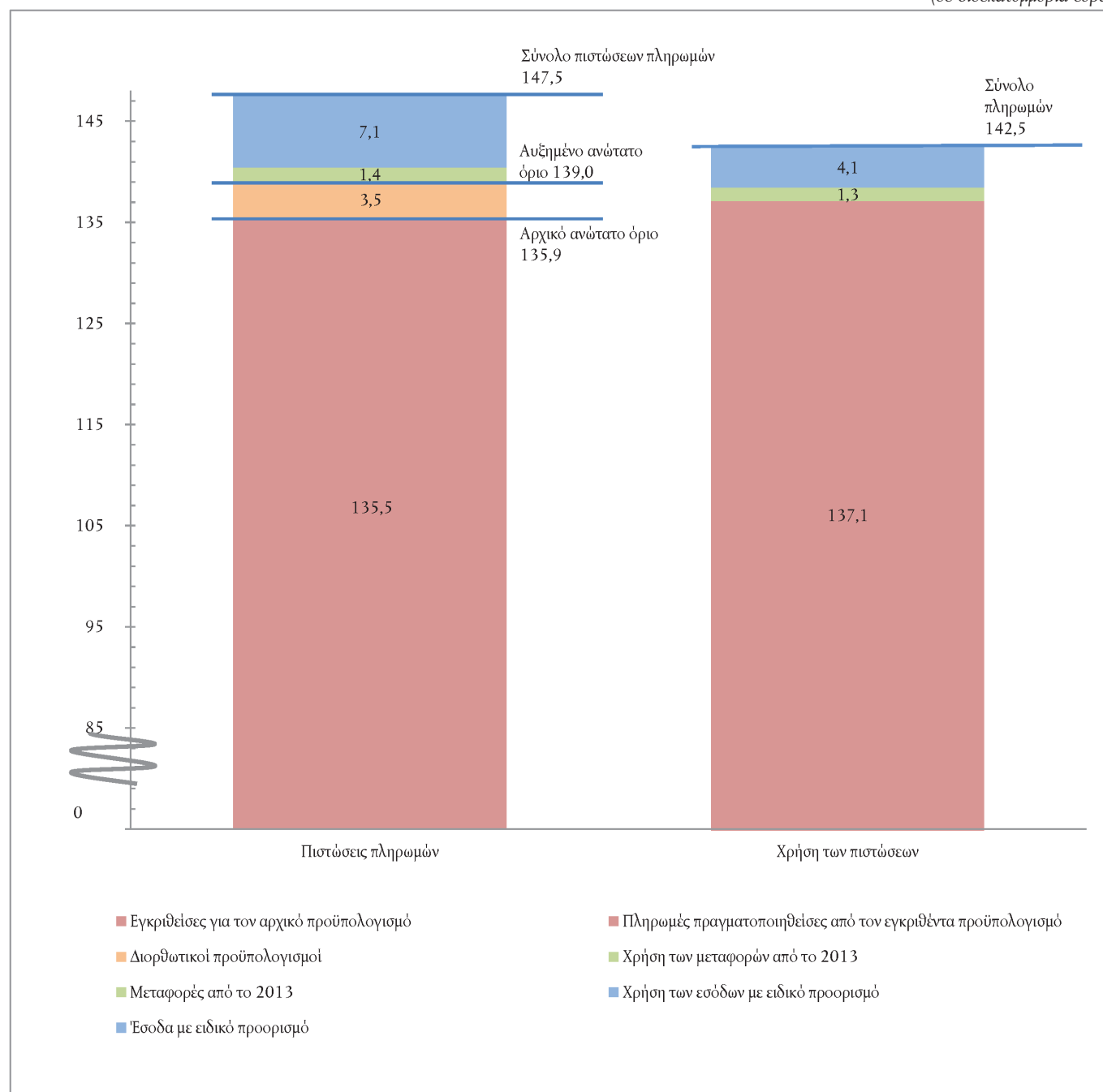
2.6. Ο κανονισμός για τον καθορισμό του ΠΔΠ⁽⁶⁾, ο οποίος εκδόθηκε το 2013, όρισε το ανώτατο επίπεδο των πιστώσεων πληρωμών για το οικονομικό έτος 2014 στα 135,9 δισεκατομμύρια ευρώ⁽⁷⁾. Το ύψος του αρχικού προϋπολογισμού καθορίστηκε ελάχιστα κάτω του ορίου αυτού, ήτοι στα 135,5 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013.

⁽⁷⁾ Συμπεριλαμβανομένων 350 εκατομμυρίων ευρώ για ειδικά μέσα.

Γράφημα 2.2 — Πιστώσεις πληρωμών και πληρωμές το 2014

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

Πηγή: Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Οικονομικό έτος 2014, «Συγκεντρωτικές καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και επεξηγηματικές σημειώσεις», πίνακες 5.1 και 5.3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.7. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενέκριναν επτά διορθωτικούς προϋπολογισμούς⁽⁸⁾, εκ των οποίων τους έξι στις 17 Δεκεμβρίου 2014. Οι υψηλότεροι εξ αυτών (αριθ. 2 και 3) αποτελούσαν τη συνέχεια που δόθηκε σε αίτημα της Επιτροπής για περαιτέρω 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ σε πιστώσεις πληρωμών. Για αυτή την καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου κατάρτιση του προϋπολογισμού απαιτήθηκε η ενεργοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες [του «έσχατου μέσου αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων»⁽⁹⁾]. Η Επιτροπή ζήτησε την ενεργοποίηση αυτή τον Μάιο του 2014, ήτοι στην αρχή της περιόδου που καλύπτει το νέο ΠΔΠ.

2.8. Η χρήση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες αύξησε κατά 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ το ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών για το 2014, όπως αυτές καθορίζονταν στο ΠΔΠ, ανεβάζοντάς τις σε 139,0 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνεπεία αυτού, το ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών θα μειωθεί κατά 0,9 δισεκατομμύρια ευρώ για κάθε έτος της περιόδου 2018-2020. Κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή δεν είχε υποβάλει πρόταση μείωσης του υπολοίπου του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες⁽¹⁰⁾.

2.9. Ο τροποποιηθείς προϋπολογισμός, μαζί με τις μεταφορές⁽¹¹⁾ από το προηγούμενο οικονομικό έτος (1,4 δισεκατομμύρια ευρώ) και τα έσοδα με ειδικό προορισμό (7,1 δισεκατομμύρια ευρώ)⁽¹²⁾, οδήγησαν στην αύξηση του οριστικού προϋπολογισμού πληρωμών, ο οποίος ανήλθε σε 147,5⁽¹³⁾ δισεκατομμύρια ευρώ (βλέπε **γράφημα 2.2**). Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2014 ανήλθαν συνολικά σε 142,5 δισεκατομμύρια ευρώ⁽¹⁴⁾. Από τις μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις πληρωμών (5,0 δισεκατομμύρια ευρώ) 4,8 δισεκατομμύρια ευρώ μεταφέρθηκαν στο 2015.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.7. Η κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες ήταν δικαιολογημένη από το αυξανόμενο επίπεδο ανεξόφλητων απαιτήσεων για τα προγράμματα πολιτικής συνοχής της περιόδου 2007-2013 στο τέλος του 2013, για ποσό ανερχόμενο σε 23,4 δισεκατ. ευρώ. Η κατάσταση αυτή οφείλεται στις ανεπαρκείς πιστώσεις πληρωμών που ψηφίστηκαν στους ετήσιους προϋπολογισμούς των τελευταίων ετών του προηγούμενου ΠΔΠ σε συνδυασμό με το αυστηρό ανώτατο όριο για τις πληρωμές του πρώτου έτους του τρέχοντος ΠΔΠ.

2.8. Λόγω έλλειψης τελικής συμφωνίας μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων όσον αφορά αυτή την ερμηνεία, στο πλαίσιο της διαδικασίας του προϋπολογισμού για το 2015, τα όργανα αυτά συμφώνησαν, σε κοινή δήλωση, να αναλάβουν τη δέσμευση «να εξεύρουν γρήγορα συμφωνία σχετικά με το κατά πόσον και σε ποιο βαθμό μπορούν να κινητοποιηθούν άλλα ειδικά μέσα πάνω από τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ για τις πληρωμές με σκοπό να καθορισθεί κατά πόσον και σε ποιο βαθμό το ποσό των 350 εκατ. ευρώ θα έπρεπε να καλυφθεί από τα περιθώρια του ΠΔΠ για τις πληρωμές του τρέχοντος ή των μελλοντικών οικονομικών ετών».

2.9. Παρά την καθυστερημένη έγκριση των διορθωτικών προϋπολογισμών τον Δεκέμβριο του 2014, επιτεύχθηκε πλήρης εκτέλεση των πιστώσεων στο τέλος του 2014 για την πολιτική συνοχής, χωρίς να μεταφερθούν πιστώσεις πληρωμών.

⁽⁸⁾ Τρεις εξ αυτών αφορούσαν τεχνικές προσαρμογές, ενώ δύο είχαν σχετικά περιορισμένο καθαρό αντίκτυπο (κάτω των 0,1 δισεκατομμυρίων ευρώ) στις δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων.

⁽⁹⁾ Εισήχθη με το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 για το ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020.

⁽¹⁰⁾ Το άρθρο 2 της απόφασης (ΕΕ) 2015/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, για την κινητοποίηση του περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες (ΕΕ L 72 της 14.3.2015, σ. 4) αναφέρει: «Η Επιτροπή καλείται να υποβάλει σε εύθετο χρόνο πρόταση σχετικά με το εναπομένον ποσό των 350 εκατομμυρίων ευρώ».

⁽¹¹⁾ Οι μεταφορές είναι κονδύλια που δεν χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, μεταφέρονται στον προϋπολογισμό του επόμενου.

⁽¹²⁾ Τα έσοδα με ειδικό προορισμό είναι έσοδα που προορίζονται για συγκεκριμένες δραστηριότητες. Προέρχονταν κυρίως από κυρώσεις και άλλες ανακτήσεις στον τομέα της γεωργίας (3,6 δισεκατομμύρια ευρώ) και από τρίτους, συμπεριλαμβανομένων των χωρών ΕΖΕΣ και των υποψήφιων για ένταξη χωρών (3,0 δισεκατομμύρια ευρώ).

⁽¹³⁾ Το ποσό αυτό είναι υψηλότερο από τον οριστικός εγκριθέντα προϋπολογισμό που εμφανίζεται στο **γράφημα 2.1**, διότι περιλαμβάνει τις μεταφορές και τα έσοδα με ειδικό προορισμό.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε πίνακα 5.3 του ΠΔΠ: Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών (σ. 126 των λογαριασμών).

Παρά ταύτα, σημειώθηκε μικρή μείωση των ανεξόφλητων αιτήσεων πληρωμής ...

2.10. Παρά το γεγονός ότι το επίπεδο των πληρωμών παρέμεινε υψηλότερο από το ανώτατο όριο του ΠΔΠ και ότι χρησιμοποιήθηκε το «περιθώριο για απρόβλεπτες ανάγκες», οι ανεξόφλητες αιτήσεις πληρωμής αυξήθηκαν κατά 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ συμποσούμενες σε 25,8 δισεκατομμύρια ευρώ⁽¹⁵⁾. Μολονότι αυτό υποδηλώνει περαιτέρω συσσώρευση των υποβαλλόμενων αιτήσεων, οι περισσότερες υποβλήθηκαν περί τα τέλη του έτους⁽¹⁶⁾. Εξ αυτών, αιτήσεις ύψους 4,8 δισεκατομμυρίων ευρώ διεκόπησαν στο τέλος του έτους, ενώ άλλες ύψους 10,2 δισεκατομμυρίων ευρώ υποβλήθηκαν τόσο καθυστερημένα που δεν κατέστη δυνατή η διεκπεραίωσή τους (τις τέσσερις τελευταίες ημέρες του έτους). Συνεπεία αυτού, για τον τομέα της συνοχής (τη μεγαλύτερη συνιστώσα όλων), το μέγιστο ποσό που θα μπορούσε να είχε καταβάλει η Επιτροπή, μετά την έγκριση των λοιπών αιτήσεων και εφόσον θα υπήρχαν διαθέσιμοι πόροι, θα ήταν 9,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα ποσά που επαληθεύθηκαν ως ορθά από την Επιτροπή και καταχωρίστηκαν ως πληρωτέα στο λογιστικό της σύστημα πριν από το τέλος του έτους ανέρχονταν σε 1,9 δισεκατομμύρια ευρώ.

... ενώ το επίπεδο των υποχρεώσεων που ανελήφθησαν ήταν σαφώς κατώτερο του συνολικού ορίου

2.11. Για το οικονομικό έτος 2014, ο προϋπολογισμός προέβλεπε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 142,7 δισεκατομμυρίων ευρώ⁽¹⁷⁾. Οι υποχρεώσεις που ανελήφθησαν ανήλθαν σε 109,3 δισεκατομμύρια ευρώ (76,6 % των διαθέσιμων πιστώσεων), ποσό που αντανακλά το επίπεδο των νέων προγραμμάτων που ενέκρινε η Επιτροπή⁽¹⁸⁾ κατά το πρώτο έτος του νέου ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020. Συνεπεία αυτού, το επίπεδο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που είναι διαθέσιμες το 2015 είναι πολύ υψηλό. Το ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων που θέτει το ΠΔΠ αναπροσαρμόστηκε το 2015 προκειμένου να ληφθεί υπόψη το χαμηλό επίπεδο χρησιμοποίησης του 2014. Το ανώτατο όριο αυξήθηκε κατά 16,5 δισεκατομμύρια ευρώ⁽¹⁹⁾, ενώ ποσό ύψους 12,1 δισεκατομμυρίων ευρώ μεταφέρθηκε στο 2015.

2.11. Ο κανονισμός για το ΠΔΠ προβλέπει τον αναπρογραμματισμό στα επόμενα έτη των αναλήψεων υποχρεώσεων που δεν χρησιμοποιήθηκαν το 2014. Επειδή καθυστέρησε η έγκριση του ΠΔΠ και της νομικής βάσης για την πολιτική συνοχής (κανονισμός αριθ. 1303/2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων — ΚΚΔ), η διάταξη αυτή εφαρμόστηκε στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής για ποσό ύψους 11,2 δισεκατ. ευρώ. Ο εν λόγω προγραμματισμός εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 22 Απριλίου 2015.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή των προγραμμάτων, με βάση τις δημοσιονομικές πληροφορίες που υποβάλλουν τρεις φορές το χρόνο τα κράτη μέλη (άρθρο 112 του ΚΚΔ).

⁽¹⁵⁾ Σημείωση 2.12 στη σ. 66 των λογαριασμών.

⁽¹⁶⁾ Στο έγγραφο με τίτλο «Analysis of the budgetary implementation of the European Structural and Investment Funds in 2014» (Ανάλυση της δημοσιονομικής εκτέλεσης των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων), η Επιτροπή σχολιάζει ότι, εκ των αιτήσεων πληρωμών ύψους 23,4 δισεκατομμυρίων ευρώ που υποβλήθηκαν τους δύο τελευταίους μήνες του έτους, περίπου το 92 % (ήτοι 21,5 δισεκατομμύρια ευρώ) έφθασαν τον Δεκέμβριο και μάλιστα περί τα 19 δισεκατομμύρια ευρώ υποβλήθηκαν μετά τις 15 Δεκεμβρίου. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, αυτή η υψηλή συγκέντρωση αιτήσεων πληρωμών στο τέλος του έτους οφείλεται, ως έναν βαθμό, στην επιβολή της αυτόματης αποδέσμευσης, καθώς το 2014 ήταν το τελευταίο έτος αιχμής για τον κανόνα του n+2.

⁽¹⁷⁾ Σε αυτό περιλαμβάνεται καθαρό ποσό 50 εκατομμυρίων ευρώ προερχόμενο από τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς αριθ. 3, 4 και 6.

⁽¹⁸⁾ Εγκρίθηκαν 345 από τα 645 προγράμματα.

⁽¹⁹⁾ Το ανώτατο όριο του ΠΔΠ επίσης θα αυξηθεί κατά 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2016 και κατά 0,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2017.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Από το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2014 προέκυψε πλεόνασμα ...

2.12. Από το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού για το 2014 διαπιστώθηκε πλεόνασμα 1,4 δισεκατομμυρίων ευρώ⁽²⁰⁾. Αυτό προκύπτει από τα πλεονάζοντα ποσά που εισπράχθηκαν από τα κράτη μέλη έναντι των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν. Το πλεόνασμα συνιστά προπληρωμή των κρατών μελών υπέρ του προϋπολογισμού του επόμενου οικονομικού έτους. Είναι φυσιολογικό να υπάρχει δημοσιονομικό πλεόνασμα δεδομένου ότι οι πληρωμές δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα έσοδα⁽²¹⁾.

... ενώ από το οικονομικό αποτέλεσμα προέκυψε έλλειμμα

2.13. Από το οικονομικό αποτέλεσμα διαπιστώθηκε έλλειμμα 9,6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το έλλειμμα αυτό οφείλεται κυρίως στις μη ταμειακές προσαρμογές που προκύπτουν από τον καθαρό αντίκτυπο της αύξησης των εισπρακτέων ποσών και των προβλέψεων. Η αύξηση των εισπρακτέων ποσών συνδέεται με το γεγονός ότι έξι κράτη μέλη άσκησαν το δικαίωμά τους να αναβάλουν τον διακανονισμό των αναδρομικών εισφορών τους που προέκυψαν από τις προσαρμογές στις εκτιμήσεις του ΑΕΕ⁽²²⁾ (βλέπε σημεία 4.6 έως 4.13). Η αύξηση του επιπέδου των προβλέψεων οφείλεται κυρίως στον αντίκτυπο της μείωσης των επιτοκίων που εφαρμόζουν οι κεφαλαιαγορές στην αποτίμηση των δεδουλευμένων συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων⁽²³⁾. Η Επιτροπή παρουσιάζει τη συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος με το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού στη σελίδα 109 των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2014 με περαιτέρω διευκρινίσεις στη σελίδα 118 (βλέπε **πίνακα 6** στο **παράρτημα 1.3**).

⁽²⁰⁾ Βλέπε **παράρτημα 1.3, πίνακα 5**, σ. 108 των λογαριασμών.

⁽²¹⁾ Κατά κανόνα, έλλειμμα προκύπτει όταν τα έσοδα είναι χαμηλότερα από τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές. Στην πραγματικότητα, έλλειμμα έχει να προκύψει από το 1986.

⁽²²⁾ Βλέπε σημείωση 2.6.1.1, σ. 59 των λογαριασμών.

⁽²³⁾ Βλέπε συνοδευτική σημείωση 2.9 στους λογαριασμούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων προβλέπεται ότι θα είναι προσωρινή

2.14. Όπως διευκρινίζεται στο σημείο 2.2, οι περισσότερες πληρωμές πραγματοποιήθηκαν για την κάλυψη των αναλήψεων υποχρεώσεων του προηγούμενου ΠΔΠ (2007-2013). Ως αποτέλεσμα αυτού, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων μειώθηκαν⁽²⁴⁾ από 222,4 δισεκατομμύρια ευρώ σε 189,6 δισεκατομμύρια ευρώ.

2.15. Στο **γράφημα 2.3** παρουσιάζεται η εξέλιξη των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων για τον τομέα 1β του ΠΔΠ⁽²⁵⁾ (58 % των συνολικών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων). Από το γράφημα αυτό προκύπτει σημαντική μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, η οποία οφείλεται στον αριθμό των επιχειρησιακών προγραμμάτων της νέας περιόδου που δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από την Επιτροπή. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε 28,0 δισεκατομμύρια ευρώ (58 %) από τα 47,5 δισεκατομμύρια ευρώ των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2014. Για τον τομέα 1β του ΠΔΠ χρησιμοποιήθηκαν οι συνολικές πιστώσεις πληρωμών, ύψους 54,4 δισεκατομμυρίων.

2.16. Κατά τις προβλέψεις, η μείωση του επιπέδου των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων θα είναι προσωρινή, λόγω της αιτούμενης αύξησης του καθοριζόμενου στο ΠΔΠ ανώτατου ορίου για το 2015 και τα επόμενα έτη (βλέπε σημείο 2.11 και **γράφημα 2.3**).

2.15. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων για την περίοδο 2007-2013 μειώθηκαν περίπου κατά 40 % (52 δισεκατ. ευρώ), ανερχόμενες σε 80,6 δισεκατ. ευρώ το 2014, γεγονός που σηματοδότησε το τέλος της ανοδικής τάσης που παρατηρήθηκε μέχρι το τέλος του 2013. Το ποσοστό αυτό θα μπορούσε να είναι ακόμη μεγαλύτερο εάν η ικανότητα της Επιτροπής να εξοφλήσει τις απαιτήσεις πληρωμών που ελήφθησαν στο τέλος του έτους δεν είχε περιοριστεί από την έλλειψη πιστώσεων πληρωμών (βλ. απάντηση στην παράγραφο 2.10).

Επιπλέον, η μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων το 2014 συνδέεται με το υψηλό επίπεδο των πληρωμών, δηλ. 51,8 δισεκατ. ευρώ (ή 111 % του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού), που εκτελέστηκαν στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 που πλησιάζουν το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας (δηλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2015).

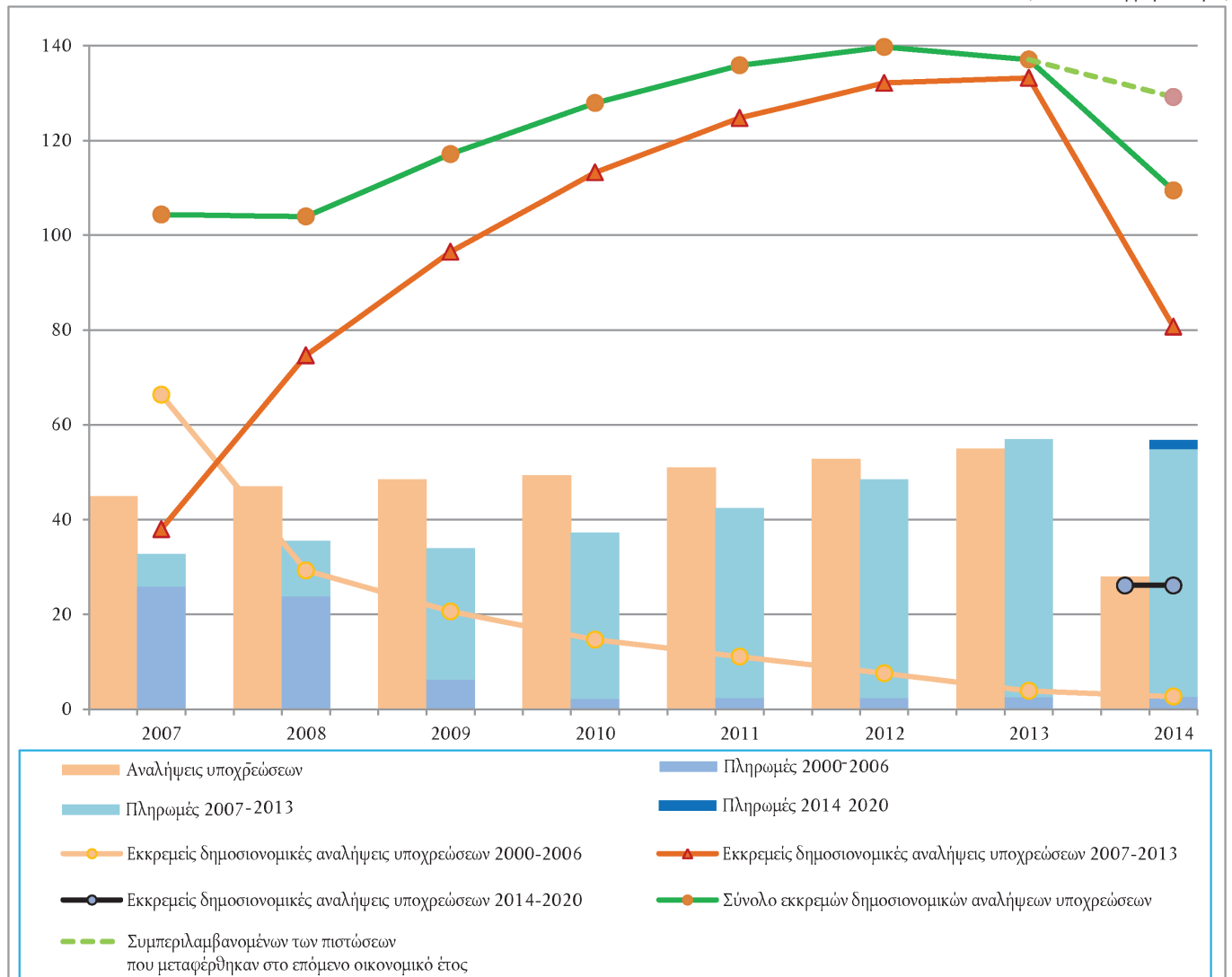
(Βλ. «Analysis of the budgetary implementation of the European Structural and Investment Funds in 2014» — Ανάλυση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων το 2014)

⁽²⁴⁾ Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων που έχουν μεν εγκριθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη μετατραπεί σε πληρωμές.

⁽²⁵⁾ Τα κονδύλια του τομέα 1β «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» αφορούν συγκεκριμένα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.

Γράφημα 2.3 — Εξέλιξη των σωρευθεισών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στον τομέα 1β του ΠΔΠ

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

Πηγή: Εκθέσεις σχετικά με τη δημοσιονομική και τη χρηματοοικονομική διαχείριση — Οικονομικά έτη 2007-2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Καθυστερήσεις στην απορρόφηση των κεφαλαίων των πολυετών Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ)

2.17. Στο τέλος του 2014, οι πληρωμές προς τα κράτη μέλη από τα πολυετή ΕΔΕΤ ⁽²⁶⁾, για την περίοδο 2007-2013, ανέρχονταν σε 309,5 δισεκατομμύρια ευρώ (77 % του συνόλου των 403,0 δισεκατομμυρίων ευρώ για όλα τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά προγράμματα) ⁽²⁷⁾. Στο **γράφημα 2.4** παρουσιάζεται ανάλυση ανά κράτος μέλος του βαθμού στον οποίο η Επιτροπή πραγματοποίησε πληρωμές βάσει των αναλήψεων υποχρεώσεων. Το ποσοστό απορρόφησης κυμαίνεται μεταξύ 50 % και 92 % ⁽²⁸⁾.

2.18. Από το **γράφημα 2.4** προκύπτει επίσης ότι περισσότερες από τις μισές μη χρησιμοποιηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των πολυετών ΕΔΕΤ ανάγονται σε πέντε κράτη μέλη ⁽²⁹⁾.

2.19. Σε ορισμένα κράτη μέλη η συνεισφορά της ΕΕ που δεν ζητήθηκε, μαζί με την απαιτούμενη εθνική συγχρηματοδότηση, αντιστοιχεί σε σημαντικό ποσοστό των συνολικών δαπανών της γενικής κυβέρνησης (βλέπε **γράφημα 2.5**). Σε τέσσερα κράτη μέλη, το σωρευθέν ποσό που θα μπορούσε να ζητηθεί από τα ταμεία της ΕΕ αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 15 % των ετήσιων δαπανών γενικής κυβέρνησης ⁽³⁰⁾.

2.17. Η τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας έχει καθοριστεί στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Τα έγγραφα κλείσιματος πρέπει να διαβιβαστούν το αργότερο έως τις 31 Μαρτίου 2017. Οι πληρωμές σε εθνικό επίπεδο αντιπροσωπεύουν υψηλότερα επίπεδα, δεδομένου ότι η πιστοποίηση απαιτεί χρόνο. Σύμφωνα με τον κανονισμό, ποσοστό ύψους 5 % της συνολικής χορήγησης κατακρατείται μέχρι το κλείσιμο των προγραμμάτων.

Οι συννομοθέτες αποφάσισαν να τροποποιήσουν τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 και να παρατείνουν την προθεσμία N+3 της αυτόματης αποδέσμευσης για δύο κράτη μέλη (όπως ισχύει και για την Κροατία σύμφωνα με τη συνθήκη προσχώρησής της). Το μέτρο αυτό έχει επιτρέψει να μειωθεί η πίεση που ασκείται στις πληρωμές για τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Τέλος, το 2014 δημιουργήθηκε ειδική ομάδα για την καλύτερη υλοποίηση με σκοπό να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιστοποιήσουν τη χρήση των κονδυλίων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2007-2013. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο των ειδικών δράσεων για κάθε κράτος μέλος.

2.18. Κοινή απάντηση στα σημεία 2.18 και 2.19.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχει σχέση μεταξύ του όγκου του αρχικού κονδυλίου και της έκτασης των αναλήψεων υποχρεώσεων που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί.

Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να βοηθήσει τα κράτη μέλη που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο απώλειας κονδυλίων. Το 2014 δημιούργησε την ειδική ομάδα για την καλύτερη υλοποίηση με σκοπό να στηρίξει τα κράτη μέλη που υστερούν σημαντικά σε σχέση με το μέσο επίπεδο της δημοσιονομικής εκτέλεσης στην ΕΕ-28 και τα οποία έχουν λάβει αναλογικά τις υψηλότερες συνεισφορές της ΕΕ.

⁽²⁶⁾ Τα ΕΔΕΤ περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

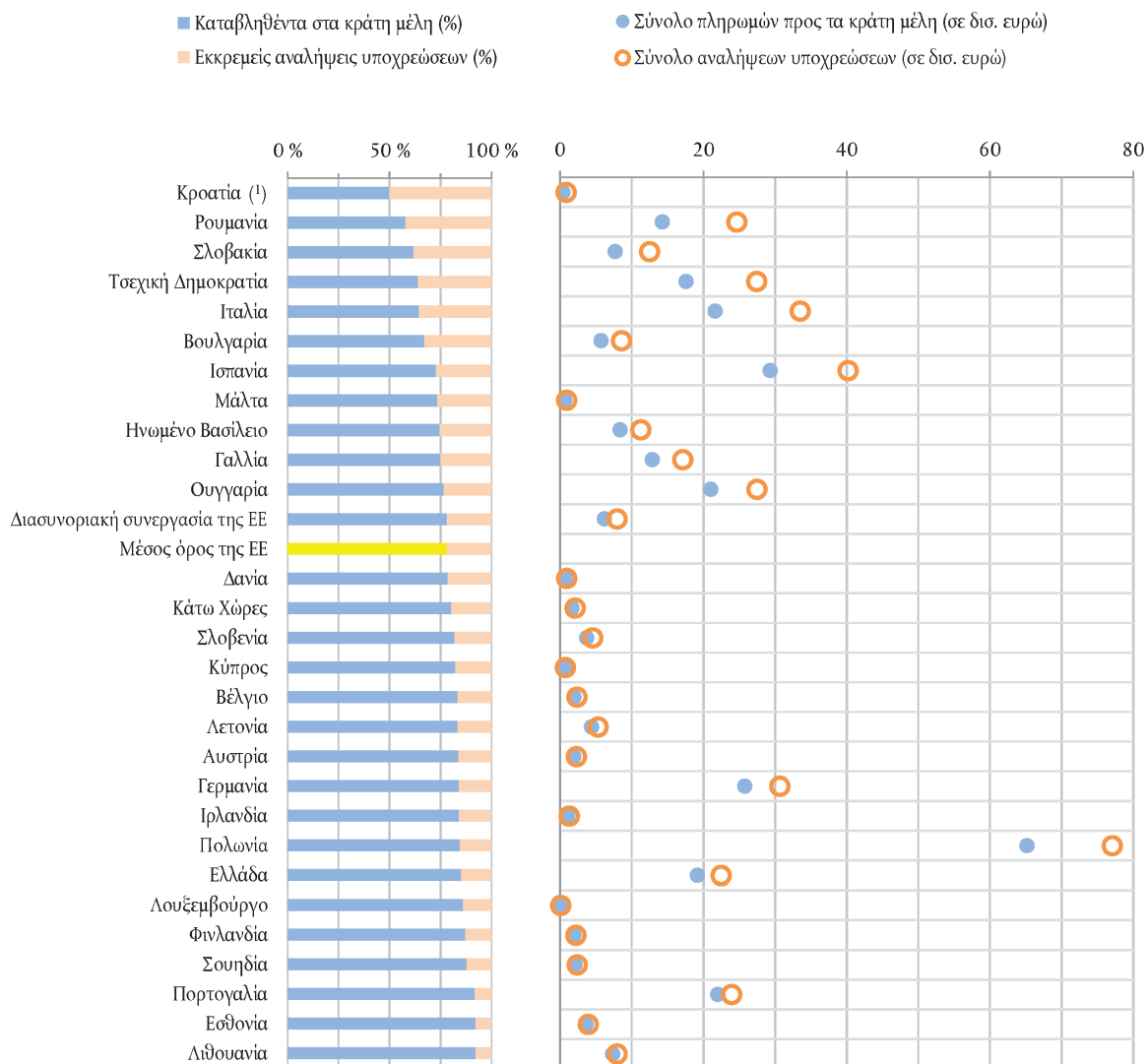
⁽²⁷⁾ Στα ποσά των ΕΔΕΤ δεν περιλαμβάνονται οι άξονες 2 και 6 του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Γεωργικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), δεδομένου ότι συνιστούν ετήσια μέτρα που δεν επηρεάζουν το ποσοστό απορρόφησης των κρατών μελών.

⁽²⁸⁾ Το μέγιστο ποσοστό απορρόφησης πριν από το κλείσιμο είναι 95 % των συνολικών διαθέσιμων κονδυλίων.

⁽²⁹⁾ Τα 54,9 από τα 93,5 δισεκατομμύρια ευρώ των μη χρησιμοποιηθεισών αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ αφορούν την Τσεχική Δημοκρατία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία.

⁽³⁰⁾ Το σωρευθέν ποσό που θα μπορούσε να ζητηθεί από τα ταμεία της ΕΕ συνίσταται σε πληρωμές στις οποίες πρέπει να προβεί η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη οφείλουν να παρουσιάσουν δαπάνες που να αντιστοιχούν στο άθροισμα του εν λόγω ποσού και της εθνικής συγχρηματοδότησης.

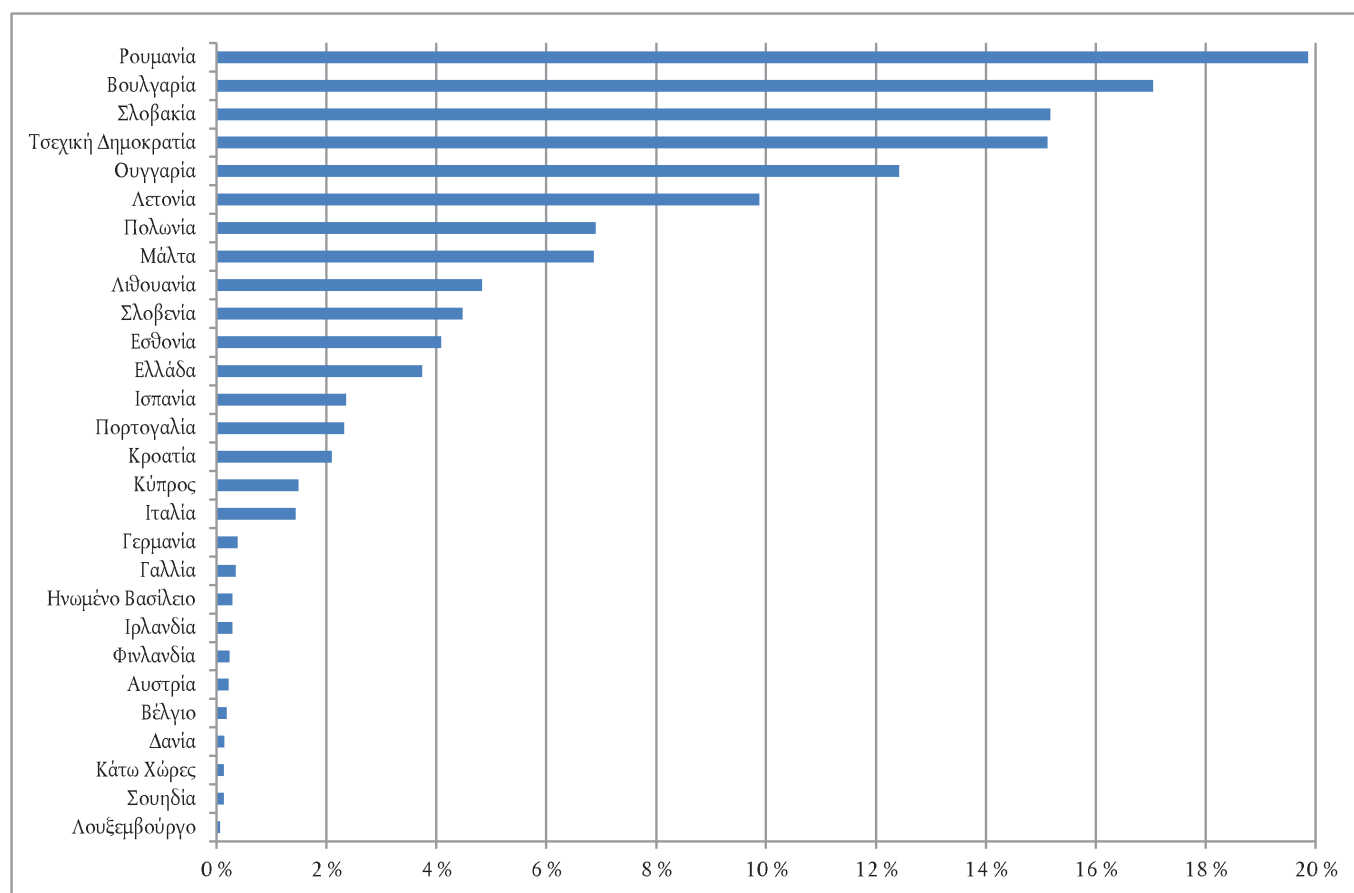
Γράφημα 2.4 — Ποσοστά απορρόφησης (%) και σύνολα που αφορούν τα ΕΔΕΤ στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013 στις 31 Δεκεμβρίου 2014

⁽¹⁾ Η Κροατία προσχώρησε στην ΕΕ τον Ιούλιο του 2013. Ως εκ τούτου, τα ποσοστά απορρόφησης για τη χώρα αυτή δεν είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα των άλλων κρατών μελών.

Πηγή: Υπολογισμός του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου βάσει των λογιστικών στοιχείων της Επιτροπής.

Γράφημα 2.5 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2014 ως ποσοστό των δαπανών γενικής κυβέρνησης για το 2014

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την Επιτροπή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Επιτροπή παρουσίασε σχέδιο πληρωμών με σκοπό «την επαναφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ σε βιώσιμη τροχιά»

2.20. Κατά την περίοδο 2007-2013, τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ ανέλαβαν υποχρεώσεις ύψους 994 δισεκατομμυρίων ευρώ και πραγματοποίησαν πληρωμές ύψους 888 δισεκατομμυρίων ευρώ⁽³¹⁾. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αυξήθηκαν από 132 δισεκατομμύρια ευρώ στις αρχές του 2007 σε 222 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2013. Οι ακυρωθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων της περιόδου ανήλθαν σε 16 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί σε επίπεδο αποδέσμευσης 1,6 %.

⁽³¹⁾ Τα έσοδα με ειδικό προορισμό συνέβαλαν στις συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων, ύψους 994 δισεκατομμυρίων ευρώ, κατά 24 δισεκατομμύρια ευρώ και στις συνολικές πληρωμές, ύψους 888 δισεκατομμυρίων ευρώ, κατά 24 δισεκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

2.21. Τον Μάρτιο του 2015, η Επιτροπή παρουσίασε στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχέδιο πληρωμών με σκοπό «την επαναφορά του προϋπολογισμού της ΕΕ σε βιώσιμη τροχιά»⁽³²⁾. Το σχέδιο περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη μείωση του επιπέδου των ανεξόφλητων λογαριασμών. Η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο εφαρμογής των ακόλουθων μέτρων άμβλυνσης, με σκοπό τη βελτίωση της διαχείρισης των πιστώσεων πληρωμών:

- επίσπευση της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών,
- περιορισμός των αδρανών ποσών που βρίσκονται σε καταπιεστικά λογαριασμούς,
- μείωση των ποσοστών προχρηματοδότησης,
- εφαρμογή των μέγιστων προθεσμιών πληρωμής,
- αναβολή των προσκλήσεων για υποβολή προτάσεων/προσφορών, καθώς και της σύναψης των σχετικών συμβάσεων.

2.22. Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις⁽³³⁾ εκφράσαμε την υποστήριξή μας για την ανάληψη δράσης όσον αφορά τα δύο πρώτα από τα προαναφερόμενα μέτρα τα οποία, σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα, ενισχύουν τα συνήθη χαρακτηριστικά της δημοσιονομικής διαχείρισης. Μολονότι με τα μέτρα που προτείνει η Επιτροπή επιδιώκεται η βελτίωση της περισσότερο βραχυπρόθεσμης διαχείρισης των ταμειακών ροών, η αντιμετώπιση του υψηλού επιπέδου των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων απαιτεί μια περισσότερο μακροπρόθεσμη προοπτική. Εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι η Επιτροπή οφείλει να καταρτίζει και να δημοσιεύει ετησίως μακροπρόθεσμες προβλέψεις, οι οποίες να αναφέρονται στα ανώτατα δημοσιονομικά όρια, τις ανάγκες πληρωμών, τους περιορισμούς ικανότητας και τις ενδεχόμενες αποδεσμεύσεις⁽³⁴⁾. Αυτό θα διευκόλυνε σημαντικά τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την εκτίμηση των μελλοντικών απαιτήσεων σε πληρωμές και των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.21. Τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη μείωση των σωρευμένων ανεξόφλητων λογαριασμών περιγράφονται στο «σχέδιο πληρωμών». Το σχέδιο αυτό παρουσιάζει εκτίμηση των πιθανών σωρευμένων ανεξόφλητων απαιτήσεων έως το τέλος του 2015 (20 δισεκατ. ευρώ) και ζητεί να διατεθούν επαρκείς πιστώσεις πληρωμών στον προϋπολογισμό του 2016, ώστε να μειωθεί η σωρευση αυτή σε ελάχιστο επίπεδο. Το σχέδιο προϋπολογισμού 2016 της Επιτροπής, που εγκρίθηκε στις 27 Μαΐου 2015, περιλαμβάνει το αντίστοιχο επίπεδο των πιστώσεων. Η τελική έγκριση των πιστώσεων αυτών αποτελεί το αποφασιστικό μέτρο μετριασμού για την αντιμετώπιση του προβλήματος των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, όπως παρουσιάζονται στην ανάλυση του «σχεδίου πληρωμών».

Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή του σχεδίου και θα ενημερώσει την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αν παρουσιαστούν προβλήματα.

2.22. Το σχέδιο πληρωμών εξετάζει τις σωρευθείσες ανεξόφλητες πληρωμές που θα διακανονιστούν έως το τέλος του 2016.

Βλ. απάντηση στη σύσταση 4.

⁽³²⁾ Έγγραφο με τίτλο «Financial statement discussion and analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση), το οποίο παρουσιάστηκε μαζί με τους λογαριασμούς, σ. 25. Το σχέδιο πληρωμών είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα: http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/budg/dv/2015_elements_payment_plan_/2015_elements_payment_plan_en.pdf

⁽³³⁾ Παραδείγματος χάριν, σημεία 1.48 και 1.49 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

⁽³⁴⁾ Βλέπε σημείο 1.50 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τα αχρησιμοποίητα ποσά που διακρατώνται σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση παραμένουν υψηλά ...

2.23. Από την τελευταία διαθέσιμη έκθεση σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα που υπάγονται σε επιμερισμένη διαχείριση, η οποία περιγράφει την κατάσταση στο τέλος του 2013⁽³⁵⁾, προκύπτει ότι οι συνεισφορές στα μέσα αυτά αυξήθηκαν με ταχύ ρυθμό κατά 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ, περνώντας από τα 12,6 στα 14,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Το ποσό που καταβλήθηκε στους τελικούς αποδέκτες αυξήθηκε κατά 2,0 δισεκατομμύρια ευρώ, περνώντας από τα 4,7 στα 6,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι καταβλήθηκε το 47 % του συνόλου των συνεισφορών, ποσοστό το οποίο συνιστά ελαφρά αύξηση σε σύγκριση με το 37 % που είχε καταβληθεί στο τέλος του 2012⁽³⁶⁾.

... όπως και τα ρευστά διαθέσιμα που διακρατώνται σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό έμμεση διαχείριση

2.24. Η διαχείριση των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων αυτών που ανήκουν σε χρηματοοικονομικά μέσα ασκείται από καταπιστευματικούς φορείς για λογαριασμό της Επιτροπής για τον σκοπό της υλοποίησης συγκεκριμένων προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στο τέλος του 2014, τα εν λόγω ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμα αυτών ανέρχονταν συνολικά σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 1,4 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2013).

2.23. Το συνολικό ποσοστό εκταμίευσης έως το τέλος του 2013 ήταν 47 % έναντι 37 % στα τέλη του 2012, και η Επιτροπή αναμένει παρόμοια πρόοδο για το 2014. Μεταξύ των μέτρων που αποβλέπουν στην επίτευξη του ρυθμού εκταμίευσης των χρηματοδοτικών μέσων υπέρ των τελικών αποδεκτών περιλαμβάνονται δράσεις παρακολούθησης, μέσω επιτροπών παρακολούθησης, επιτόπιες επισκέψεις, εκστρατείες προώθησης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο αναπρογραμματισμός (όταν είναι προφανές ότι τα κεφάλαια που είχαν αρχικά διατεθεί σε χρηματοδοτικά μέσα δεν μπορούν να εκταμιευθούν προς τους τελικούς αποδέκτες λόγω, για παράδειγμα, μεταβολών των συνθηκών της αγοράς). Επιπλέον, χάρη στην τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών κλεισίματος, η Επιτροπή έδωσε διευκρινίσεις για την ευελιξία που επιτρέπεται στο πλαίσιο του γενικού κανονισμού σε σχέση με τη στήριξη που παρέχεται στους τελικούς αποδέκτες από τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής.

Βλ. επίσης απάντηση στη σύσταση 5.

2.24. Πολλά χρηματοδοτικά μέσα χρειάζονται ελάχιστο αποθεματικό για τη λειτουργία τους. Ειδικότερα, σημαντικό μέρος των ταμειακών διαθεσίμων και των ταμειακών ισοδυνάμων (730 εκατ. ευρώ) κατακρατείται από μέσα εγγύησης τα οποία, εξ ορισμού, πρέπει να διατηρούν ταμειακά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις για να μπορούν να λειτουργούν.

⁽³⁵⁾ Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία ανάγονται στο τέλος του 2013 και περιλαμβάνονται στην έκθεση της Επιτροπής με τίτλο «Summary of data on the progress made in financing and implementing financial instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Regulation (EC) No 1083/2006» [Σύνοψη στοιχείων σχετικά με την πρόοδο που επιτεύχθηκε στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία υπέβαλαν οι διαχειριστικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, στοιχείο ι), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006] του Σεπτεμβρίου του 2014.

⁽³⁶⁾ Βλέπε σημεία 6.49 έως 6.50 της παρούσας έκθεσης, καθώς και σημείο 1.48 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

2.25. Αυτή η καθαρή μείωση κατά 0,1 δισεκατομμύρια ευρώ των ποσών που βρίσκονται σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι η Επιτροπή προέβη σε ενέργειες για την εκκαθάριση των επανεισορών⁽³⁷⁾ από τα δάνεια και τις πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου στο πλαίσιο του προγράμματος MEDA⁽³⁸⁾. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε καταπιστευματικό λογαριασμό στην ΕΤΕπ παρέμεναν σωρευμένα 259 εκατομμύρια ευρώ⁽³⁹⁾. Εξ αυτών, το 2014, 110 εκατομμύρια ευρώ μεταφέρθηκαν στο Ταμείο εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις⁽⁴⁰⁾. Τα εναπομείναντα 149 εκατομμύρια ευρώ επεστράφησαν στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ.

2.26. Ο αντίκτυπος από την εκκαθάριση των επανεισορών στο πλαίσιο του προγράμματος MEDA αντισταθμίζεται εν μέρει από τη μεταβίβαση άνω των 200 εκατομμυρίων ευρώ σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς που συστήνονται για τα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο του νέου ΠΔΠ. Οι μεταβιβάσεις αυτές καταχωρίζονται ως πληρωμές στον προϋπολογισμό του 2014.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπεράσματα για το 2014**

2.27. Όπως και το 2013, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2014 υπερέβαιναν το ανώτατο όριο του ΠΔΠ. Μέσω διορθωτικών προϋπολογισμών, οι αρχικές πιστώσεις πληρωμών αυξήθηκαν κατά 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Για την κατάρτιση του προϋπολογισμού σε αυτό το επίπεδο απαιτήθηκε η ενεργοποίηση του «περιθωρίου για απρόβλεπτες ανάγκες» λίγο μετά την έναρξη της ισχύος του νέου ΠΔΠ (βλέπε σημεία 2.4 έως 2.9).

2.28. Οι εκκρεμείς δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων για δαπάνες πολυετούς χαρακτήρα παραμένουν σε πολύ υψηλό επίπεδο. Οι περισσότερες εξ αυτών αφορούν το προηγούμενο ΠΔΠ (βλέπε σημείο 2.14).

2.29. Οι μη χρησιμοποιηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ είναι πολύ υψηλές για ορισμένα κράτη μέλη (βλέπε σημεία 2.17 έως 2.19).

2.27. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 2.4 έως 2.9.

2.29. Βλ. τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 2.17 έως 2.19.

⁽³⁷⁾ Καταβολές τόκων και αποπληρωμές δανείων, καταβολές μερισμάτων και επιστροφές κεφαλαίου.

⁽³⁸⁾ Το κύριο μέσο οικονομικής και χρηματοπιστωτικής συνεργασίας στο πλαίσιο της ευρω-μεσογειακής εταιρικής σχέσης.

⁽³⁹⁾ Βλέπε σημείο 1.49 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης (ΕΕ L 135 της 8.5.2014, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

2.30. Συνιστούμε τα εξής:

— **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα για τη μείωση του επιπέδου των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων. Πέραν των βραχυπρόθεσμων μέτρων που προτάθηκαν τον Μάρτιο του 2015, καθίσταται αναγκαία η ύπαρξη μιας περισσότερο μακροπρόθεσμης προοπτικής (βλέπε σημεία 2.14 έως 2.16).

— **Σύσταση 2:** Στο πλαίσιο της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης που ασκεί, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τους περιορισμούς ικανότητας ορισμένων κρατών μελών, προκειμένου να αποφευχθεί η υποχρησιμοποίηση των πόρων και να αυξηθούν τα ποσοστά απορρόφησης, ιδίως στον τομέα των ΕΔΕΤ (βλέπε σημείο 2.19).

2.30.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και λαμβάνει τα αιτούμενα μέτρα.

Είναι σημαντικό να γίνεται διάκριση μεταξύ των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων (RAL) που απορρέουν από τη χρονική απόκλιση μεταξύ των αναλήψεων υποχρεώσεων και των πληρωμών για τα πολυετή προγράμματα (των «συνήθων» RAL) και των RAL που απορρέουν από την «ασυνήθη σώρευση», η οποία προέκυψε από την έλλειψη πιστώσεων πληρωμών που ανέκυψε τα τελευταία έτη. Το σχέδιο πληρωμών που έχει συμφωνηθεί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξετάζει πλήρως την εν λόγω ασυνήθη σώρευση, η οποία αναμένεται να εξαλειφθεί σταδιακά έως το τέλος του 2016. Το μέτρο αυτό δεν θα εξαλείψει τις συνήθεις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, δεδομένου ότι θα εξακολουθήσουν να αναλαμβάνονται νέες υποχρεώσεις με σκοπό την πληρωμή τα επόμενα έτη, σύμφωνα με την πάγια πρακτική στον πολυετή προγραμματισμό.

Η Επιτροπή κρίνει ότι το «σχέδιο πληρωμών» περιλαμβάνει μακροπρόθεσμη προοπτική για τη μείωση των σωρευμένων καθυστερούμενων πληρωμών και των ασυνήθων εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων (βλ. απάντηση 2.21).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και έχει ήδη λάβει τα ακόλουθα μέτρα:

- προσωρινή αύξηση 10 % του ποσοστού συγχρηματοδότησης για τις χώρες που συμμετέχουν σε πρόγραμμα,
- ειδική στήριξη για τις αρχές των ενδιαφερόμενων κρατών μελών,
- αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών κλεισίματος, ώστε να εξασφαλισθεί η ορθή χρήση των μηχανισμών ευελιξίας που διαθέτουν τα κράτη μέλη (βλ. απάντηση στο σημείο 2.23).

Δημιουργία, στα τέλη Νοεμβρίου 2014, εσωτερικής ειδικής ομάδας για την καλύτερη υλοποίηση, η οποία έχει αναλάβει να αξιολογήσει την κατάσταση σε οκτώ κράτη μέλη, να αντιμετωπίσει τα σημεία συμφόρησης που εμποδίζουν την επιτυχή υλοποίηση, καθώς και να καθορίσει και να παρακολουθήσει την εφαρμογή συγκεκριμένων σχεδίων δράσης για την αντιμετώπιση αυτών των δυνητικών κινδύνων αποδεσμεύσεων.

Επιπλέον, η ΓΔ Περιφερειακής και Πολεοδομικής Πολιτικής δημιούργησε, το 2013, κέντρο ικανοτήτων, «Ανάπτυξη των διοικητικών ικανοτήτων», το οποίο ανέλαβε να καθορίσει και να εφαρμόσει στοχευόμενες δράσεις για την αντιμετώπιση των διοικητικών σημείων συμφόρησης και των αδυναμιών που παρεμποδίζουν την αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των κονδυλίων ΕΔΕΤ σε κράτη μέλη και περιφέρειες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 3:** Η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής μέτρων για τη μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, το ταχύτερο κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013, τη μείωση των ταμειακών διαθεσίμων που διακρατώνται από καταπιστευματικούς φορείς και την κατάρτιση σχεδίων πληρωμών και προβλέψεων στους τομείς εκείνους στους οποίους οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο πολλαπλάσιο των αντίστοιχων ετήσιων αναλήψεων υποχρεώσεων (βλέπε σημεία 2.20 και 2.21).
- **Σύσταση 4:** Προκειμένου οι διαθέσιμοι πόροι να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες πληρωμών, η Επιτροπή οφείλει να καταρτίσει μακροπρόθεσμη πρόβλεψη ταμειακών ροών (βλέπε σημείο 2.22).
- **Σύσταση 5:** Η Επιτροπή οφείλει να εντείνει τις προσπάθειες για τη μείωση των υπερβολικών ταμειακών υπολοίπων σε επίπεδο χρηματοοικονομικών μέσων (βλέπε σημεία 2.23 έως 2.26).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή αντιμετωπίζει δυσχέρειες στην επίτευξη του κλεισίματος για την περίοδο 2007-2013.

Θεωρεί ότι το σημαντικότερο μέτρο για τη μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων την περίοδο 2007-2013 έγκειται στην έγκριση των αιτούμενων πιστώσεων στο σχέδιο προϋπολογισμού 2016, ώστε να εξαλειφθεί σταδιακά η ασυνήθης σώρευση ανεξόφλητων αιτήσεων το 2016.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και λαμβάνει το συνιστώμενο μέτρο, εξετάζοντας τον καλύτερο τρόπο κατάρτισης και δημοσιοποίησης μακροπρόθεσμων προβλέψεων όσον αφορά τις ταμειακές ροές.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή και λαμβάνει τα συνιστώμενα μέτρα. Κατά το κλείσιμο, οι πιστώσεις που είναι διαθέσιμες στα χρηματοοικονομικά μέσα και οι οποίες δεν χρησιμοποιήθηκαν τουλάχιστον για μια πρώτη σειρά επενδύσεων/εγγυήσεων θα χαθούν για το οικείο κράτος μέλος.

Για την περίοδο 2014-2020, καθορίστηκαν σαφέστεροι και πιο ευέλικτοι κανόνες για καλύτερη στόχευση των μέσων (εκ των προτέρων αξιολόγηση) και την πληρωμή σε δόσεις. Επιπλέον, έχουν αναληφθεί ορισμένες πρωτοβουλίες για να διευκολυνθεί περαιτέρω η εφαρμογή των μέσων, όπως των ήδη διαθέσιμων μέσων (off-the-shelf) και της πλατφόρμας τεχνικής βοήθειας «Fi-Compass» για την παροχή συμβουλών, την κατάρτιση και την αμοιβαία ανταλλαγή εμπειριών για τις διαχειριστικές αρχές.

(Βλ. την απάντηση στο σημείο 2.23 και σύσταση 2.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	3.1-3.2
Μέρος 1 — Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» και η παρακολούθηση και κατάρτιση εκθέσεων από πλευράς της Επιτροπής	3.3-3.34
Η περίοδος που καλύπτει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν συμπίπτει με τον δημοσιονομικό κύκλο της ΕΕ	3.7-3.12
Οι προτεραιότητες, οι πρωταρχικοί στόχοι και οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως και οι θεματικοί στόχοι, δεν χρησιμεύουν ως επιχειρησιακοί στόχοι	3.13-3.25
Μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν έχει δημοσιοποιήσει ολοκληρωμένα στοιχεία σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»	3.26-3.34
Μέρος 2 — Πώς αντικατοπτρίζονται οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματα των κρατών μελών	3.35-3.65
Δεν αξιοποιήθηκαν πλήρως τα δυνητικά οφέλη του συνδυασμού των πέντε Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων	3.39-3.43
Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν μεταφράζεται κατά τρόπο συστηματικό μέσω θεματικών στόχων σε επιχειρησιακούς στόχους στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα	3.44-3.48
Ο καθορισμός κοινών δεικτών για κάθε ταμείο αποτελεί σημαντικό βήμα, αλλά ο σχεδιασμός τους εμφανίζει περιορισμούς	3.49-3.56
Πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η επικέντρωση στα αποτελέσματα, ιδίως στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης	3.57-3.60
Αδυναμίες στον σχεδιασμό του πλαισίου επιδόσεων	3.61-3.65
Μέρος 3 — Υποβολή εκθέσεων από την Επιτροπή σχετικά με τις επιδόσεις	3.66-3.75
Η καθοδήγηση σε κεντρικό επίπεδο βελτιώθηκε, αλλά παραμένουν αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν	3.68-3.70
Ο σχεδιασμός και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης επιδέχονται περαιτέρω βελτιώσεις	3.71-3.75
Μέρος 4 — Αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων του Συνεδρίου	3.76-3.86
Διαπιστώσαμε ότι η επίτευξη αποτελεσμάτων δεν βρίσκεται στο επίκεντρο	3.79-3.82
Δεν επιλέγονταν πάντα τα έργα με τις περισσότερες πιθανότητες να αποφέρουν τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο	3.83-3.86
Συμπέρασμα και συστάσεις	3.87-3.97
Συμπέρασμα για το 2014	3.87-3.95
Συστάσεις	3.96-3.97
Παράρτημα 3.1 — Ειδικές εκθέσεις που εγκρίθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο το 2014	
Παράρτημα 3.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για ζητήματα επιδόσεων	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1. Το παρόν κεφάλαιο πραγματεύεται το θέμα των επιδόσεων (βλέπε πλαίσιο 3.1). Φέτος, επιλέξαμε να εστιάσουμε στη μακροπρόθεσμη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Στο πρώτο από τα τέσσερα μέρη του κεφαλαίου εξετάζεται η παρακολούθηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από την Επιτροπή και η κατάρτιση των σχετικών εκθέσεων και στο δεύτερο ο αντίκτυπος της εν λόγω στρατηγικής στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα χρηματοδότησης που συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Στα δύο άλλα μέρη αναλύονται ζητήματα που έχουμε εξετάσει και σε προηγούμενα έτη. Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που κατάρτισαν οι γενικοί διευθυντές της Επιτροπής και στο τέταρτο μέρος επισημαίνονται ορισμένα από τα σημαντικότερα θέματα που προέκυψαν από τις ειδικές εκθέσεις ⁽¹⁾ του Συνεδρίου που άπτονταν ζητημάτων επιδόσεων και δημοσιεύθηκαν το 2014.

3.1. Ο προϋπολογισμός του ΠΔΠ 2014-2020 είναι ένα από τα μέσα της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, οι εθνικές κυβερνήσεις διαδραματίζουν πρωταρχικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ από μόνος του αντιπροσωπεύει μόνο το 2 % περίπου των συνολικών δημόσιων δαπανών στην ΕΕ και το 1 % του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος της ΕΕ. Συνεπώς, οι εθνικοί προϋπολογισμοί και οι δράσεις στο σύνολό τους είναι ο βασικός παράγοντας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ.

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να καταρτίσει έκθεση σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Πρόκειται ωστόσο για δύσκολο έργο, με το οποίο επιδιώκεται ιδίως η απομόνωση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ με τον διαχωρισμό της από τις εθνικές συνεισφορές και από άλλους εξωτερικούς παράγοντες. Προς τούτο απαιτείται ένας συνδυασμός πληροφοριών και αποδεικτικών στοιχείων που απορρέουν από την παρακολούθηση, τη δημιουργία υποδειγμάτων και την αξιολόγηση.

Επιπροσθέτως, οι στόχοι των προγραμμάτων χρηματοδότησης και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του νέου ΠΔΠ διαμορφώθηκαν από τον συννομοθέτη. Τα εν λόγω προγράμματα υλοποιούνται σε μεγάλο βαθμό από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης.

Πλαίσιο 3.1 — Οι επιδόσεις στην ΕΕ

Οι επιδόσεις στην ΕΕ αξιολογούνται βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα) ⁽²⁾ και καλύπτουν τα εξής:

- α) εισροές — τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος·
- β) υλοποιήσεις — τα παραδοτέα του προγράμματος·
- γ) αποτελέσματα — οι άμεσες επιδράσεις του προγράμματος στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες·
- δ) αντίκτυπος — μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία οι οποίες μπορούν, εν μέρει τουλάχιστον, να αποδοθούν στη δράση της ΕΕ.

⁽¹⁾ Οι ετήσιες εκθέσεις μας καλύπτουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (<http://eca.europa.eu>).

⁽²⁾ Άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το οποίο καταργήθηκε από το άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2013) (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.2. Η έκθεση του περασμένου έτους περιλάμβανε χωριστή ενότητα στην οποία αναλυόταν η συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή σε δείγμα συστάσεων που διατυπώθηκαν σε ειδικές εκθέσεις του Συνεδρίου ⁽³⁾. Φέτος το κεφάλαιο δεν περιέχει αντίστοιχη ενότητα. Αντ' αυτού, πρόκειται να δημοσιεύσουμε χωριστή ειδική έκθεση σχετικά με τη συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις που διατυπώνονται στις ειδικές εκθέσεις.

ΜΕΡΟΣ 1 — Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ «ΕΥΡΩΠΗ 2020» ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.3. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι η δεκαετής στρατηγική της ΕΕ για την απασχόληση και την ανάπτυξη. Δρομολογήθηκε το 2010 και αποσκοπεί στη δημιουργία των συνθηκών για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Διαδέχθηκε τη στρατηγική της Λισαβόνας, η οποία υλοποιήθηκε την περίοδο 2000-2010. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» περιλαμβάνει πέντε «πρωταρχικούς στόχους» οι οποίοι πρέπει να υλοποιηθούν στο σύνολό τους έως τη λήξη της περιόδου της στρατηγικής.

3.4. Η ευθύνη για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» επιμερίζεται μεταξύ της ΕΕ και των 28 κρατών μελών της. Επομένως, κάθε κράτος μέλος έχει εθνικούς στόχους που απηχούν τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν σε αυτό και αντιστοιχούν σε καθέναν από τους πέντε πρωταρχικούς στόχους.

3.5. Μολονότι η εν λόγω στρατηγική βρίσκεται στο επίκεντρο πολλών από τις δραστηριότητες της ΕΕ, οι στόχοι της δεν συμπίπτουν ακριβώς με εκείνους της ΕΕ. Η ΕΕ έχει αρκετούς στόχους επιπλέον αυτών που ορίζονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», όπως είναι εκείνοι που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της εκτός των γεωγραφικών συνόρων της. Το 2014 σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού της ΕΕ συνδεόταν με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, καθώς πρόκειται για στρατηγική που αφορά τόσο τα κράτη μέλη όσο και την ΕΕ συνολικά, μεγάλο μέρος της ευθύνης για την επίτευξη των στόχων της βαρύνει τα κράτη μέλη και πρέπει να χρηματοδοτείται από αυτά, εκτός του προϋπολογισμού της ΕΕ.

3.5. Οι στόχοι της Ένωσης ορίζονται στις Συνθήκες και πρέπει να επιδιώκονται και να τηρούνται (π.χ. κοινή γεωργική πολιτική). Στο πλαίσιο αυτό, ο προϋπολογισμός της ΕΕ διατίθεται στις διάφορες δραστηριότητες και ευθυγραμμίζεται κατά το δυνατόν με τις μεταβαλλόμενες πρωταρχικές προτεραιότητες της ΕΕ (π.χ. στρατηγική της Λισαβόνας, στρατηγική «Ευρώπη 2020»). Με το νέο ΠΔΠ οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφάσισαν ότι όλες οι πολιτικές της ΕΕ, τα μέσα και οι νομικές πράξεις, καθώς και τα χρηματοδοτικά μέσα, θα πρέπει να κινητοποιηθούν για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής. Αυτό οδήγησε στην πρόταση ενός προϋπολογισμού με ισχυρή πανευρωπαϊκή λογική, σχεδιασμένου για να δώσει ώθηση στη στρατηγική ανάπτυξης «Ευρώπη 2020».

Σύμφωνα με την εκτίμηση της Επιτροπής, για το 2014 περίπου το 58 % του προϋπολογισμού της ΕΕ διατέθηκε για την «Ευρώπη 2020». Επίσης, έχει σχεδιαστεί νέα προσέγγιση για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων, κυρίως μέσω αυστηρής ευθυγράμμισης με τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», της εισαγωγής προϋποθέσεων, της προώθησης της συγκέντρωσης και της ιεράρχησης των πόρων και της καθιέρωσης κινήτρων για επιδόσεις.

⁽³⁾ Βλέπε σημεία 10.53 έως 10.55 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.6. Στο παρόν μέρος του κεφαλαίου εξετάζεται η σχέση της στρατηγικής με τον δημοσιονομικό κύκλο της ΕΕ, η συνάφεια μεταξύ της στρατηγικής και των στόχων χαμηλότερου επιπέδου, καθώς και η παρακολούθηση από πλευράς της Επιτροπής της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στην «Ευρώπη 2020» και η κατάρτιση σχετικών εκθέσεων. Δεν εξετάσαμε τη συμβολή των κρατών μελών στην «Ευρώπη 2020» ούτε τις άλλες αρμοδιότητες της Επιτροπής, όπως τον νομοθετικό ρόλο της, τον ρόλο της στη χάραξη πολιτικής ή στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο⁽⁴⁾. Συνεπώς, στο κεφάλαιο αυτό δεν εξετάζονται τα μέχρι στιγμής επιτεύγματα πολιτικής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η περίοδος που καλύπτει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν συμπίπτει με τον δημοσιονομικό κύκλο της ΕΕ

3.7. Ο δημοσιονομικός κύκλος της ΕΕ είναι γνωστός ως «το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο» (ΠΔΠ)⁽⁵⁾ και καλύπτει περίοδο επτά ετών. Στο ΠΔΠ ορίζεται το μέγιστο ποσό που μπορεί να δαπανηθεί ετησίως από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για ευρείς τομείς πολιτικής. Όσον αφορά τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» οι σχετικές περιόδους ΠΔΠ είναι οι περιόδους 2007-2013 και 2014-2020. Η κατανομή των πόρων στους τομείς του ΠΔΠ και στα κράτη μέλη γίνεται στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΠΔΠ. Το ΠΔΠ συνεπάγεται μια σειρά τροποποιήσεων του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη χρησιμοποίηση των πόρων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων.

3.8. Οι περιόδους του ΠΔΠ δεν συμπίπτουν μέχρι στιγμής με εκείνες των στρατηγικών της ΕΕ (2000-2010 και 2010-2020), γεγονός που έχει δυσχεράνει την από πλευράς της Επιτροπής παρακολούθηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στη συνολική στρατηγική της ΕΕ, καθώς και την κατάρτιση σχετικών εκθέσεων για την περίοδο 2007-2013 του ΠΔΠ.

3.9. Στην απάντησή της στην ετήσια έκθεση του Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2013 η Επιτροπή εξήγησε ότι «η στρατηγική “Ευρώπη 2020” δεν είχε εκδοθεί ακόμη όταν εγκρίθηκε το ΠΔΠ της περιόδου 2007-2013 και τέθηκαν σε εφαρμογή οι ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την υποβολή εκθέσεων. Το γεγονός αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό γιατί δεν κατέστη εφικτό να επισημανθεί η συμβολή κάθε χρηματοδοτικού προγράμματος χωριστά στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εν λόγω στρατηγική»⁽⁶⁾.

3.8. Η περίοδος του ΠΔΠ 2007-2013 πιθανώς δεν συνέπεσε πλήρως με την περίοδο που καλύπτει η στρατηγική «Ευρώπη 2020». Αυτό ωστόσο δεν συνεπάγεται έλλειψη ευθυγράμμισης με το σύνολο της στρατηγικής. Επιπλέον, η περίοδος του ΠΔΠ 2014-2020 συμπίπτει πλήρως και έχει την ίδια ημερομηνία λήξης με την τρέχουσα περίοδο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Το ΠΔΠ 2014-2020 έχει σχεδιαστεί με σκοπό να επικεντρωθεί στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

⁽⁴⁾ Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» υλοποιείται επίσης και αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, του ετήσιου κύκλου οικονομικού και δημοσιονομικού συντονισμού της ΕΕ με τα κράτη μέλη.

⁽⁵⁾ Βάσει του επταετούς ΠΔΠ καταρτίζεται ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΕ.

⁽⁶⁾ Απάντηση της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2013, σημείο 10.24.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.10. Δεν είναι εύκολο να τροποποιηθεί το πλαίσιο παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων κατά τη διάρκεια μιας περιόδου ΠΔΠ. Κάτι τέτοιο όχι μόνο θα καθιστούσε αναγκαία την τροποποίηση της εφαρμοστέας νομοθεσίας, αλλά, στους τομείς υπό επιμερισμένη διαχείριση, θα συνεπαγόταν επίσης ότι κάθε κράτος μέλος θα έπρεπε να τροποποιήσει τις διαδικασίες που εφαρμόζει. Το πλαίσιο παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων στο οποίο βασίζεται το ΠΔΠ ευθυγραμμίστηκε με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» με την ευκαιρία της έγκρισης του ΠΔΠ 2014-2020. Σύμφωνα με τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο των αξιολογήσεων της στρατηγικής της Λισαβόνας, οι τομείς του νέου αυτού ΠΔΠ τροποποιήθηκαν προκειμένου να απηχούν τις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» στον τομέα της ανάπτυξης.

3.11. Πληρωμές στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2007-2013 θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται και μετά το 2015. Κατά συνέπεια, κατά το πρώτο ήμισυ της δεκαετούς περιόδου της η στρατηγική «Ευρώπη 2020» υλοποιείται στο πλαίσιο ΠΔΠ που έχει σχεδιαστεί για άλλη στρατηγική. Η πρώτη συγκεκριμένη έκθεση σχετικά με την εκτέλεση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων⁽⁷⁾ («ΕΔΕΤ»), των κύριων ταμείων που χρησιμοποιούνται κατά την περίοδο 2014-2020 για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», πρόκειται να δημοσιευθεί το 2016⁽⁸⁾, ενώ οι στρατηγικές εκθέσεις που τροφοδοτούν τον διάλογο για τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αναμένεται να δημοσιευθούν το 2017 και το 2019⁽⁹⁾.

3.12. Υπό αυτό το πρίσμα, στις επόμενες δύο ενότητες του παρόντος μέρους του κεφαλαίου εξετάζονται δύο στοιχεία εκ των ων ουκ άνευ για την αποτελεσματικότητα της παρακολούθησης και της κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»: η μετάφραση των πολιτικών επιδιώξεων υψηλού επιπέδου σε επιχειρησιακούς στόχους για τον προϋπολογισμό της ΕΕ και η ικανότητα της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τις εγγενείς δυσχέρειες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την κατάρτιση εκθέσεων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.10. Η Επιτροπή παρακολουθεί τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των συνολικών στόχων της ΕΕ και, ειδικότερα, της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και καταρτίζει σχετικές εκθέσεις.

⁽⁷⁾ Τα ΕΔΕΤ είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).

⁽⁸⁾ Με την εξαίρεση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων, η πρώτη έκθεση για την οποία δημοσιεύθηκε τον Απρίλιο του 2015.

⁽⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320), άρθρο 53.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι προτεραιότητες, οι πρωταρχικοί στόχοι και οι εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», όπως και οι θεματικοί στόχοι, δεν χρησιμεύουν ως επιχειρησιακοί στόχοι

3.13. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι μια πολιτική στρατηγική υψηλού επιπέδου. Όπως έχουμε ήδη επισημάνει στο παρελθόν, οι γενικοί στόχοι υψηλού επιπέδου δεν είναι πάντα επαρκώς στοχευμένοι ώστε να είναι χρήσιμοι στα κατώτερα επιχειρησιακά επίπεδα⁽¹⁰⁾. Για τους σκοπούς της διαχείρισης, πρέπει να ορίζονται επιχειρησιακοί στόχοι —συνοδευόμενοι από δείκτες, ειδικούς στόχους και στόχους-ορόσημα όπου κρίνεται αναγκαίο— οι οποίοι πρέπει να είναι συνδεδεμένοι με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Τρεις προτεραιότητες, πέντε πρωταρχικοί στόχοι, επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες

3.14. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» συνδέεται με μια σειρά ειδικών στόχων, πρωτοβουλιών και γενικών στόχων, όπως παρουσιάζονται στο πλαίσιο 3.2. Στην ενότητα αυτή, καθώς και σε αυτές που ακολουθούν, εξετάζεται η συνεκτικότητα αυτών των διαφορετικών στοιχείων, ήτοι εάν οι στόχοι υψηλού επιπέδου που διατυπώνονται στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» μετατρέπονται σε επιχειρησιακά στοιχεία που παρέχουν στους υπεύθυνους για τη διαχείριση τη δυνατότητα να παρακολουθούν τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην υλοποίηση της στρατηγικής και να καταρτίζουν τις σχετικές εκθέσεις.

3.13. Από την αρχή η στρατηγική βασίστηκε σε στενή εταιρική σχέση με τα κράτη μέλη, τα οποία είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία της. Προς τον σκοπό αυτό, οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε επίπεδο ΕΕ καταμερίζονται σε εθνικούς στόχους. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020», όχι μόνο δεν αποτελεί ενωσιακή στρατηγική από επάνω προς τα κάτω, αλλά βασίζεται στη συμμετοχή όλων των σχετικών παραγόντων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Οι πολιτικές προσδοκίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» συγκεκριμενοποιούνται με τον καθορισμό στόχων και έχουν εμπνεύσει την αρχιτεκτονική του προϋπολογισμού της ΕΕ. Έχουν δε εκφραστεί στη νομική βάση των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

3.14. Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.1.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 10.10.

Πλαίσιο 3.2 — Προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» — έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη (σημείο 3.15)

Πρωταρχικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (σημεία 3.16 και 3.17)	Εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (σημεία 3.18 έως 3.21)	Θεματικοί στόχοι (μόνο για τα ΕΔΕΤ) (σημεία 3.22 έως 3.25)
1. Απασχόληση: απασχόληση ποσοστού 75 % των ατόμων μεταξύ 20 και 64 ετών. 2. Έρευνα & Ανάπτυξη (E&A): το 3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕγχΠ) της ΕΕ πρέπει να επενδύεται στην E&A. 3. Κλιματική αλλαγή και ενεργειακή βιωσιμότητα: μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου κατά 20 % (ή και κατά 30 %, εάν το επιτρέπουν οι συνθήκες) σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, ενέργεια προερχόμενη κατά 20 % από ανανεώσιμες πηγές και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20 %. 4. Εκπαίδευση: μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω του 10 % και αύξηση του ποσοστού ολοκλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τουλάχιστον στο 40 % του πληθυσμού ηλικίας μεταξύ 30 και 34 ετών. 5. Καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: μείωση κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια του αριθμού των ατόμων που ζουν υπό συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.	Έξυπνη ανάπτυξη: Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη. Ένωση καινοτομίας. Νεολαία σε κίνηση. Διατηρήσιμη ανάπτυξη: Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς: Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας. Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας.	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας. Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ). Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων. Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων. Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων. Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση. Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων φορέων και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.15. Στο υψηλότερο επίπεδο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» βρίσκονται οι τρεις προτεραιότητες για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και οι πέντε πρωταρχικοί στόχοι που παρουσιάζονται στο πλαίσιο 3.32. Ωστόσο, οι σχέσεις μεταξύ των προτεραιοτήτων και των πρωταρχικών στόχων είναι πολλαπλές και πολύπλοκες. Παραδείγματος χάριν, οι πρωταρχικοί στόχοι χαρακτηρίζονται «ενδεικτικοί» και «αντιπροσωπευτικοί» των τριών προτεραιοτήτων ⁽¹¹⁾. Δεν υπάρχει σαφής συνάφεια μεταξύ των επιμέρους στόχων και των προτεραιοτήτων.

3.16. Οι πρωταρχικοί στόχοι συνιστούν επί της ουσίας πολιτικές επιδιώξεις ⁽¹²⁾. Εξαιρουμένων των στόχων που αφορούν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι πρωταρχικοί στόχοι δεν βασίζονται σε ένα νομικά δεσμευτικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ. Η συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν διαχωρίζεται σαφώς στο πλαίσιο της επίτευξης των πρωταρχικών στόχων.

3.17. Το γεγονός ότι οι πρωταρχικοί στόχοι δεν συνιστούν συγκεκριμένους, επιχειρησιακούς στόχους καταδεικνύεται επίσης από τον τρόπο με τον οποίο μεταφράστηκαν σε επιμέρους στόχους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Στις περιπτώσεις δύο πρωταρχικών στόχων, ακόμη και εάν όλα τα κράτη μέλη επιτύγχαναν τους εθνικούς στόχους τους, οι συνολικοί πρωταρχικοί στόχοι σε επίπεδο ΕΕ δεν θα επιτυγχανόνταν.

α) Η επίτευξη του συνόλου των εθνικών στόχων θα απέδιδε ποσοστό απασχόλησης του πληθυσμού ηλικίας 20 έως 64 ετών 74 %, το οποίο υπολείπεται του πρωταρχικού στόχου της ΕΕ (75 %).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.15. Οι εν λόγω στόχοι ούτε αλληλοαποκλείονται ούτε προορίζονται να εξυπηρετήσουν μόνο μία από τις τρεις προτεραιότητες. Υπάρχει σαφής σύνδεση των επιμέρους στόχων και του τριπτύχου της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Οι στόχοι επελέγησαν ώστε να αλληλοενισχύονται και να συμβάλλουν συνολικά στις τρεις διαστάσεις του τριπτύχου. Οι στόχοι είναι σκοπίμως ενδεικτικοί και δεν καλύπτουν όλους τους μοχλούς ανάπτυξης. Είναι ενδεικτικοί του είδους των μεταβολών που υποστηρίζει η στρατηγική και αποσκοπούν να αναδείξουν επιλεκτικά ορισμένους βασικούς μοχλούς ανάπτυξης, σημαντικούς για όλα τα κράτη μέλη, οι οποίοι θα μπορούσαν να κατευθύνουν τη δράση των κρατών μελών. Η επιλεγείσα προσέγγιση είναι επίσης απόρροια των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από τη στρατηγική της Λισαβόνας, οι προτεραιότητες της οποίας μειώθηκαν λόγω του υπερβολικά μεγάλου αριθμού στόχων. Στόχος της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ήταν να επικεντρώνεται στα ουσιώδη.

3.16. Η πλειονότητα των τομέων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Επομένως, η ΕΕ μπορεί να δώσει το παράδειγμα και να θέσει φιλόδοξους και ρεαλιστικούς στόχους αλλά ο καθορισμός εθνικών στόχων εξακολουθεί να αποτελεί πολιτική επιλογή σε εθνικό επίπεδο.

Οι Επιτροπή/ΕΕ δεν έχουν νομική αρμοδιότητα για τη δημιουργία ενός νομικώς δεσμευτικού πλαισίου. Για παράδειγμα, όσον αφορά την απασχόληση, η Ένωση μπορεί απλώς να λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει τον συντονισμό των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών, συγκεκριμένα με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τις εν λόγω πολιτικές.

3.17. Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της ⁽¹⁾, ερμήνευσε το ζήτημα αυτό ως αποτέλεσμα εθνικών πολιτικών επιλογών.

α) Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.16 σχετικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁽¹¹⁾ COM(2010) 2020 τελικό της 3ης Μαρτίου 2010, Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ευρώπη 2020 — Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», μέρος 2.

⁽¹²⁾ COM(2015) 100 final της 2ας Μαρτίου 2015, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκε σχετικά με τη στρατηγική "Ευρώπη 2020" για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», μέρος 1.

⁽¹⁾ COM(2014) 130 final της 5.3.2014, «Απολογισμός της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) Η επίτευξη του συνόλου των εθνικών στόχων όσον αφορά την έρευνα και ανάπτυξη θα οδηγήσει έως το 2020 σε επενδύσεις οι οποίες θα αντιστοιχούσαν στο 2,6 % του ΑΕγχΠ, ποσοστό που υπολείπεται του πρωταρχικού στόχου (3,0 %) ⁽¹³⁾.

3.18. Στο επόμενο επίπεδο της δομής της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» βρίσκονται οι επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες, οι οποίες ομαδοποιούνται βάσει των τριών προτεραιοτήτων για την ανάπτυξη. Οι πρωτοβουλίες δεν σχεδιάστηκαν ώστε να συνιστούν μια λεπτομερέστερη δέσμη στόχων ή δεικτών. Αντ' αυτού, σύμφωνα με την Επιτροπή, συμβάλλουν στον καθορισμό ενός πλαισίου για τις ενέργειες που θα πρέπει να γίνουν σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών ⁽¹⁴⁾.

3.19. Εξαιρουμένης της πρωτοβουλίας «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», οι εμβληματικές πρωτοβουλίες στο σύνολό τους συμβάλλουν άμεσα στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους πρωταρχικούς στόχους, ενώ όλοι οι πρωταρχικοί στόχοι αποτελούν αντικείμενο μίας τουλάχιστον εμβληματικής πρωτοβουλίας. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν προέβη σε λεπτομερή ανάλυση της σχέσης μεταξύ των στόχων και των εμβληματικών πρωτοβουλιών ούτε χρησιμοποίησε τις τελευταίες ως εργαλείο διαχείρισης (παραδείγματος χάριν ορίζοντας στόχους-ορόσημα, υποβάλλοντας τακτικά εκθέσεις σχετικά με τις πρωτοβουλίες αυτές κ.λπ.) προκειμένου να δοθεί ώθηση προς την κατεύθυνση της υλοποίησης της στρατηγικής.

3.20. Τον Μάρτιο του 2015, στην ανακοίνωσή της σχετικά με τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή δήλωσε ότι οι εμβληματικές πρωτοβουλίες έχουν σε γενικές γραμμές εκπληρώσει τον σκοπό τους και η δράση στους αντίστοιχους τομείς δράσης τους πρέπει να λάβει άλλες μορφές. Ορισμένοι συμμετέχοντες στη διαβούλευση υποστήριξαν ότι θα πρέπει πλέον να αντικατασταθούν από πιο συνεκτικά οργανωμένα και συνολικά προγράμματα πολιτικής ⁽¹⁵⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Όσον αφορά τον στόχο για την έρευνα και ανάπτυξη, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η πραγματοποίηση επενδύσεων ύψους 3 % του ΑΕγχΠ έως το 2020 αποτελεί στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τους εθνικούς στόχους έρευνας και ανάπτυξης στο επίπεδο που θεωρούν καταλληλότερο, και η Επιτροπή έχει περιορισμένη δυνατότητα να επηρεάσει αυτούς τους στόχους. Η επίτευξη των στόχων των κρατών μελών θα αύξανε απλώς το επίπεδο επενδύσεων στο 2,6 %, όμως ακόμη και το ποσοστό αυτό αποτελεί σημαντική αύξηση. Η πρόοδος προς την επίτευξη του στόχου του 3 % παρακολουθείται μέσω της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στο πλαίσιο της οποίας τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αυξήσουν τις επενδύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη.

3.18. Οι εμβληματικές πρωτοβουλίες αποσκοπούσαν στην πλαισίωση ορισμένων δράσεων πολιτικής/προτεραιότητας για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι εν λόγω δράσεις προτεραιότητας θεωρήθηκαν ως επί το πλείστον συμπληρωματικές των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

3.19. Δεδομένου ότι η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί σφαιρική στρατηγική, δεν θα ήταν σκόπιμο κάθε στόχος να συνδέεται με εμβληματική πρωτοβουλία και αντιστρόφως.

Κατά τα πρώτα χρόνια μετά την έγκριση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» η Επιτροπή, στο πλαίσιο της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης, υπέβαλε τακτικά εκθέσεις σχετικά με τη σημειωθείσα πρόοδο προς την υλοποίηση των πρωταρχικών στόχων και των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Η κατάρτιση εκθέσεων κατέστη λιγότερο τακτική με την ολοκλήρωση πολλών εκ των εμβληματικών πρωτοβουλιών.

⁽¹³⁾ «Smarter, greener, more inclusive? Indicators to support the Europe 2020 strategy» (Πιο έξυπνοι, πράσινοι και χωρίς αποκλεισμούς; Δείκτες προς υποστήριξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»), έκδοση 2015, Eurostat, σ. 16, 46 και 77 (<http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-EZ-14-001>).

⁽¹⁴⁾ COM(2010) 2020 τελικό της 3ης Μαρτίου 2010, μέρος 2.

⁽¹⁵⁾ COM(2015) 100 final της 2ας Μαρτίου 2015, μέρος 3.3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.21. Όπως και στην περίπτωση των πρωταρχικών στόχων (σημείο 3.16), η κύρια λειτουργία των εμβληματικών πρωτοβουλιών είναι να χρησιμεύουν ως σχέδια δράσης πολιτικού χαρακτήρα. Δεν σχεδιάστηκαν για να μετατρέπουν σε επιχειρησιακούς στόχους τους στόχους υψηλού επιπέδου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Έντεκα θεματικοί στόχοι

3.22. Ένα από τα κύρια εργαλεία της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι το ΠΔΠ (σημείο 3.7), συμπεριλαμβανομένων των ΕΔΕΤ (σημείο 3.11). Η λειτουργία των ταμείων αυτών, η οποία βασίζεται σε συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και των επιμέρους κρατών μελών, καθώς και σε προγράμματα σε επίπεδο κρατών μελών τα οποία προβλέπουν τον τρόπο διάθεσης των πιστώσεων, περιγράφεται εκτενέστερα στο μέρος 2 του παρόντος κεφαλαίου.

3.23. Θεμελιώδης συνιστώσα των δομών αυτών σε επίπεδο κρατών μελών, που αποσκοπεί στη δημιουργία συνδεδετικών κρίκων με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», είναι οι έντεκα θεματικοί στόχοι. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, «κάθε ΕΔΕΤ, προκειμένου να συμβάλει στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, [...] υποστηρίζει τους ακόλουθους θεματικούς στόχους», οι οποίοι απαριθμούνται στο πλαίσιο 3.2. Εν συνεχεία, οι εν λόγω θεματικοί στόχοι πρέπει να εξειδικεύονται σε ειδικές προτεραιότητες για κάθε ΕΔΕΤ⁽¹⁶⁾. Αυτό αναλύεται περαιτέρω στο μέρος 2 του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.21. Η Επιτροπή ουδέποτε είχε την πρόθεση να μεταφράσει τους στόχους υψηλού επιπέδου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε επιχειρησιακούς στόχους, αλλά επεδίωκε να προσδιορίσει μια σειρά βασικών τομέων για την προώθηση του προγράμματος μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών και την ενίσχυση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της ανάπτυξης.

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 9.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.24. Οι θεματικοί στόχοι δεν αποτελούν επιχειρησιακούς στόχους (δεν συνοδεύονται από ειδικούς στόχους, στόχους-ορόσημα και δείκτες). Είναι στόχοι υψηλού επιπέδου και εκ φύσεως γενικοί, καθώς καλύπτουν το σύνολο των τομέων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ. Η εμβέλεια των θεματικών στόχων είναι ευρύτερη από την εμβέλεια της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (βλέπε σημείο 3.5), καθώς και των πρωταρχικών στόχων και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της. Στα βασικά νομοθετικά κείμενα που διέπουν τα ΕΔΕΤ και τους θεματικούς στόχους δεν συγκεκριμενοποιείται η σχέση μεταξύ, αφενός, των θεματικών στόχων και, αφετέρου, των πρωταρχικών στόχων και των εμβληματικών πρωτοβουλιών. Τέτοια σχέση εντοπίσαμε μόνο σε ένα έγγραφο εργασίας της Επιτροπής⁽¹⁷⁾, στο οποίο πέντε θεματικοί στόχοι συνδέονταν ρητά με τους πέντε πρωταρχικούς στόχους και άλλοι τρεις εμμέσως. Οι υπόλοιποι τρεις θεματικοί στόχοι (οι στόχοι αριθ. 2, 5 και 11 στο πλαίσιο 3.2) δεν συνδέονταν με πρωταρχικό στόχο. Όσον αφορά τις εμβληματικές πρωτοβουλίες, τέσσερις συνδέονταν με θεματικούς στόχους στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ενώ τρεις δεν αντιστοιχούσαν σε κανέναν θεματικό στόχο στο συγκεκριμένο έγγραφο.

3.25. Οι θεματικοί στόχοι, όπως και οι πρωταρχικοί στόχοι και οι εμβληματικές πρωτοβουλίες, δεν έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να καθιστούν δυνατή τη μετάφραση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε χρήσιμους επιχειρησιακούς στόχους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.24. Στόχος της κατάρτισης διεξοδικού καταλόγου θεματικών τομέων υψηλού επιπέδου για χρηματοδότηση από τα ΕΔΕΤ ήταν να υπάρξει σύνδεση μεταξύ των πέντε ταμείων, έκαστου με την αποστολή του βάσει της Συνθήκης, και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Οι θεματικοί στόχοι μεταφράζονται σε συγκεκριμένους στόχους που συνοδεύονται από δείκτες, σενάρια αναφοράς και ειδικούς στόχους, στο επίπεδο των επενδυτικών προτεραιοτήτων σε κάθε πρόγραμμα ΕΔΕΤ⁽²⁾.

Δεν υπήρξε πρόθεση να καθοριστεί άμεση σχέση μεταξύ όλων των θεματικών στόχων και των πρωταρχικών στόχων. Οι πρωταρχικοί στόχοι είναι ενδεικτικοί και δεν καλύπτουν το σύνολο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Η εκτίμηση της πραγματικής συμβολής των ταμείων στο σύνολο των στόχων πολιτικής μπορεί να γίνει μόνο μετά από επανεξέταση των δράσεων που χρηματοδοτούνται στην πράξη και των αποτελεσμάτων τους, μέσω της αξιολόγησης.

Το γεγονός ότι ορισμένες εμβληματικές πρωτοβουλίες δεν αναφέρονται στο μέρος 2 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να συνδεθούν με έναν θεματικό στόχο. Οι τρεις εμβληματικές πρωτοβουλίες που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι πράγματι συνδεδεμένες με θεματικούς στόχους (8, 9 και 10 αντίστοιχα). Όσον αφορά τις εμβληματικές πρωτοβουλίες, από μια πρώτη εκτίμηση με βάση τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2014-2020 προκύπτει η συμβολή των ΕΔΕΤ σε όλες τις εμβληματικές πρωτοβουλίες⁽³⁾.

3.25. Οι θεματικοί στόχοι αντικατοπτρίζουν τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και διαμορφώνουν το πλαίσιο για τον καθορισμό χρήσιμων επιχειρησιακών στόχων σε επίπεδο κάθε προγράμματος των ΕΔΕΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά του κράτους μέλους και της περιοχής του προγράμματος.

⁽¹⁷⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD (2012) 61 final μέρος II, της 14ης Μαρτίου 2012, με τίτλο «Στοιχεία για κοινό στρατηγικό πλαίσιο 2014-2020 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ταμείου Συνοχής, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας». Οι πέντε θεματικοί στόχοι που συνδέονται ρητά με τους πρωταρχικούς στόχους είναι οι στόχοι αριθ. 1, 4, 8, 9 και 10. Έμμεσα συνδέονται οι στόχοι αριθ. 3, 6 και 7. Οι θεματικοί στόχοι αριθ. 1, 2, 3 και 6 συνδέονται με εμβληματικές πρωτοβουλίες.

⁽²⁾ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 σημείο 34 του ΚΚΔ, «ειδικοί στόχοι είναι το αποτέλεσμα στο οποίο συμβάλλει επενδυτική προτεραιότητα ή προτεραιότητα της Ένωσης σε ειδικό εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο, μέσω δράσεων ή μέτρων που αναλαμβάνονται εντός μιας προτεραιότητας».

⁽³⁾ Ένωση καινοτομίας: θεματικός στόχος 1· Νεολαία σε κίνηση: θεματικοί στόχοι 8 και 10· Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: θεματικός στόχος 2· Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους: θεματικοί στόχοι 4, 5 και 6· Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης: θεματικοί στόχοι 3 και 7· Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας: θεματικοί στόχοι 8 και 10· Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας: θεματικός στόχος 9. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. έγγραφο εργασίας 1 που συνοδεύει το ΣΠ του 2016.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν έχει δημοσιοποιήσει ολοκληρωμένα στοιχεία σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

3.26. Στην παρούσα ενότητα εξετάζεται κατά πόσον η Επιτροπή διασφάλισε την παρακολούθηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ (χωριστά από τις προσπάθειες που κατέβαλαν τα κράτη μέλη με εθνικούς πόρους) στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και την κατάρτιση σχετικών εκθέσεων. Επίσης εξετάζονται δύο σημαντικοί παράγοντες για τα συστήματα παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων: ο βαθμός ενστερνισμού των στρατηγικών αποτελεσμάτων και η ύπαρξη στρατηγικής για τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων σε σχέση με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Παρακολούθηση και κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»

3.27. Η μέτρηση και η αξιολόγηση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» κατά τρόπο λυσιτελή από την Επιτροπή προϋποθέτει, κατά περίπτωση, την ύπαρξη συναφών, αξιόπιστων και εγκαίρως διαβιβαζόμενων πληροφοριών, προερχόμενων από ένα άρτιο σύστημα διαχείρισης των επιδόσεων και κοινοποίησης των σχετικών πληροφοριών⁽¹⁸⁾. Ωστόσο, αυτό δεν συμβαίνει. Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας⁽¹⁹⁾ που εξετάσαμε σε ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών δεν επιχειρήθηκε ανάλυση της προόδου που έχει επιτευχθεί προς την κατεύθυνση της υλοποίησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ο βαθμός στον οποίο το ζήτημα αυτό καλύπτεται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας του 2014 εξετάζεται στο τρίτο μέρος του παρόντος κεφαλαίου.

3.27. Το πλαίσιο που καθορίζεται από τους συννομοθέτες θεσπίζει ένα άρτιο σύστημα υποβολής εκθέσεων για την περίοδο 2014-2020, το οποίο από το 2016 και μετά θα παρέχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα επιτεύγματα ανά θεματικό στόχο που συνδέονται με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Αυτό θα επιτρέψει μια ποιοτική εκτίμηση, δεδομένου ότι ρόλος της αξιολόγησης είναι η προοδευτική εκτίμηση της συμβολής των ΕΔΕΤ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Όπου είναι δυνατό να θεμελιωθεί πιο άμεση σύνδεση των κονδυλίων και των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης των επιδόσεων⁽⁴⁾.

Στο παρελθόν οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας συνδέονταν με το ΠΔΠ 2007-2013 πριν από τον καθορισμό των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

⁽¹⁸⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 10.32.

⁽¹⁹⁾ Ετήσια έκθεση για το 2010, κεφάλαιο 8: ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας· ετήσια έκθεση για το 2011, κεφάλαιο 10: ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης· ετήσια έκθεση για το 2012, κεφάλαιο 10: ΓΔ Ανταγωνισμού, ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας και ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών· και ετήσια έκθεση για το 2013, κεφάλαιο 10: ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, ΓΔ Υγείας και Καταναλωτών και Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στο Λουξεμβούργο.

⁽⁴⁾ Η επιτροπή απασχόλησης (EMCO) και η επιτροπή κοινωνικής προστασίας (EKΠ) έχουν αναπτύξει τον δείκτη επιδόσεων της απασχόλησης βάσει ολοκληρωμένης βάσης δεδομένων για μεγάλο αριθμό δεικτών απασχόλησης και κοινωνικών δεικτών που συνδέονται με τους πρωταρχικούς στόχους. Η ΕΟΠ διαθέτει επίσης ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης στο πλαίσιο του LIME με στόχο την παρακολούθηση της προόδου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.28. Ήδη υπάρχουν ορισμένα στοιχεία που συναποτελούν ένα αποτελεσματικό σύστημα παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η στατιστική υπηρεσία της Επιτροπής, η Eurostat, διαθέτει στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις επιδόσεις τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο όσον αφορά την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στον ιστότοπό της δημοσιεύονται τακτικά επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τους ειδικούς στόχους, ενώ στις ειδικές εκθέσεις της αναλύονται εκτενέστερα οι τάσεις και διερευνώνται οι λόγοι της εξέλιξης των πρωταρχικών δεικτών.

3.29. Η επανεξέταση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που θα έπρεπε να έχει παρουσιαστεί στο Συμβούλιο τον Μάρτιο του 2014 αναβλήθηκε για τις αρχές του 2016. Τον Μάρτιο του 2014 η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση απολογισμού προκειμένου να δρομολογήσει δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»⁽²⁰⁾. Ωστόσο, τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της εν λόγω διαβούλευσης δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον ρόλο των προγραμμάτων της ΕΕ σε σχέση με την στρατηγική «Ευρώπη 2020»⁽²¹⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.28. Οι εκθέσεις ανά χώρα που έχει αναπτύξει η Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου εξετάζουν διεξοδικά την κοινωνικοοικονομική κατάσταση και τις προοπτικές κάθε κράτους μέλους, καθώς και τις σημαντικότερες δράσεις που απαιτούνται για τη βελτίωση της κοινωνικοοικονομικής προόδου. Η εν λόγω ανάλυση αποτελεί τη βάση των επακόλουθων ειδικών ανά χώρα συστάσεων τις οποίες προτείνει η Επιτροπή και εγκρίνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Οι διαπραγματεύσεις φροντίζουν κυρίως να διασφαλίσουν ότι οι ανά χώρα συστάσεις λαμβάνονται υπόψη στα επιχειρησιακά προγράμματα και στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης της περιόδου 2014-2020, για την περαιτέρω ενίσχυση της συνοχής των ειδικών στόχων σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και των στόχων υψηλού επιπέδου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

⁽²⁰⁾ COM(2014) 130 final/2 της 19ης Μαρτίου 2014, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Απολογισμός της στρατηγικής “Ευρώπη 2020” για μια έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».

⁽²¹⁾ COM(2015) 100 final της 2ας Μαρτίου 2015.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.30. Όπως επεσήμανε η Επιτροπή το περασμένο έτος στην τέταρτη έκθεση αξιολόγησής της, για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, δεν είναι εφικτό να εκτιμηθεί επακριβώς η συμβολή καθενός από τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁽²²⁾. Τον Ιούνιο του 2015 δημοσιεύθηκε η πέμπτη έκθεση αξιολόγησής της Επιτροπής, η οποία αφορά το οικονομικό έτος 2014⁽²³⁾. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει περισσότερα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» σε σύγκριση με την προηγούμενη. Περιλαμβάνει ειδική ενότητα για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», στην οποία συνοψίζεται η πρόοδος που έχει επιτευχθεί προς την κατεύθυνση της υλοποίησης των στόχων της στρατηγικής. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης αρκετές αναφορές στη συμβολή των επιμέρους προγραμμάτων στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής. Ωστόσο, οι εν λόγω αναφορές είναι περιορισμένες. Το ΠΔΠ 2007-2013 δεν ευνοεί τη δημοσιοποίηση ολοκληρωμένων στοιχείων σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», καθώς σχεδιάστηκε πριν από την έγκρισή της.

3.31. Η έκθεση αξιολόγησής εξακολουθεί να μην παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (βλέπε επίσης σημείο 3.9). Βάσει του πλαισίου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η Επιτροπή προσδοκά ότι από το οικονομικό έτος 2017 και εξής η έκθεση αξιολόγησής θα παρέχει καλύτερη και πληρέστερη πληροφόρηση σχετικά με τις επιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης της προόδου προς την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁽²⁴⁾. Ωστόσο, στο δεύτερο μέρος του παρόντος κεφαλαίου επισημαίνουμε ορισμένα εμπόδια που θα αντιμετωπίσει η Επιτροπή κατά την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για την εν λόγω περίοδο προγραμματισμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.30. Στην τέταρτη έκθεση αξιολόγησής η Επιτροπή επεσήμανε ότι «η στρατηγική “Ευρώπη 2020” αποτελεί κοινό εγχείρημα των κρατών μελών και της Επιτροπής και η επίτευξη των στόχων της επηρεάζεται από πολλούς εξωτερικούς παράγοντες». Το Ελεγκτικό Συνέδριο, στο σημείο 10.24 της ετήσιας έκθεσής του το 2013, σημείωσε ότι η τέταρτη έκθεση αξιολόγησής αποτελεί βελτίωση στον βαθμό που προσπάθησε να συνδέσει τα κύρια χρηματοδοτικά προγράμματα, τα οποία παρουσιάζονται ανά τομέα του ΠΔΠ, με τα διαθέσιμα στοιχεία για τις επιδόσεις όσον αφορά τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Στην πέμπτη έκθεση αξιολόγησής η Επιτροπή αναφέρεται στο περιορισμένο μέγεθος του προϋπολογισμού της ΕΕ σε σχέση με το σύνολο των δημόσιων δαπανών στην ΕΕ, καθώς και σε μια σειρά εξωτερικών παραγόντων που συντελούν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να καταρτίσει έκθεση σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Πρόκειται ωστόσο για δύσκολο έργο, με το οποίο επιδιώκεται ιδίως η απομόνωση της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ με τον διαχωρισμό της από τις εθνικές συνεισφορές και από άλλους εξωτερικούς παράγοντες (βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.1).

3.31 Οι διατάξεις σε θέματα υποβολής εκθέσεων για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 θεσπίστηκαν πριν από τον καθορισμό των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Στο στάδιο αυτό δεν είναι επομένως λογικό να αναμένεται από την έκθεση αξιολόγησής να παρέχει πλήρη εικόνα της συμβολής του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

⁽²²⁾ COM(2014) 383 final της 26ης Ιουνίου 2014, «Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί».

⁽²³⁾ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αξιολόγηση των οικονομικών της Ένωσης βασισμένη στα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί COM (2015) 313 final της 26ης Ιουνίου 2015. Βάσει της Συνθήκης (άρθρα 318 και 319 της ΣΛΕΕ), η Επιτροπή καταρτίζει τέτοιου είδους έκθεση, η οποία αποτελεί τμήμα των αποδεικτικών στοιχείων βάσει των οποίων το Κοινοβούλιο χορηγεί κάθε χρόνο απαλλαγή στην Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

⁽²⁴⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.25 και απάντηση της Επιτροπής.

Ανάληψη ευθύνης και δέσμευση

3.32. Προκειμένου η στρατηγική «Ευρώπη 2020» να στεφθεί με επιτυχία, πρέπει εκείνοι τους οποίους αφορούν οι στόχοι της, ήτοι τα κράτη μέλη και η ΕΕ, να αναλάβουν πλήρως την ευθύνη για την υλοποίησή της. Στις επισκοπήσεις της στρατηγικής της Λισαβόνας επισημαίνεται ότι η απουσία σαφούς δέσμευσης από πλευράς των ενδιαφερομένων αποτελεί παράγοντα που περιορίζει την αποτελεσματικότητα της στρατηγικής. Στην έκθεσή της, η ομάδα υψηλού επιπέδου κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απουσία δέσμευσης τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο είχε ως συνέπεια να καταστεί αδύνατη η αξιοποίηση των οφελών, με αποτέλεσμα να αποκαλύπτονται ασυνέπειες και ανακολουθίες⁽²⁵⁾. Το έγγραφο αξιολόγησης της στρατηγικής της Λισαβόνας κατέληγε σε παρεμφερές συμπέρασμα, και συγκεκριμένα ότι η υλοποίηση παρεμποδίστηκε από διαφορές στο επίπεδο ενστερνισμού της στρατηγικής⁽²⁶⁾.

3.33. Όσον αφορά τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» η Επιτροπή κατέβαλε προσπάθειες για την ανάπτυξη ισχυρότερου αισθήματος ευθύνης και δέσμευσης για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής από πλευράς των ενδιαφερομένων. Η ανακίνωση που συνόδευε τη δρομολόγηση της στρατηγικής περιλαμβάνει ενότητα στην οποία καθορίζονται σαφώς οι επιμέρους ρόλοι και αποσαφηνίζονται οι ρόλοι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Συμβουλίου Υπουργών, της Επιτροπής, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, καθώς και των ενδιαφερόμενων μερών και της κοινωνίας των πολιτών⁽²⁷⁾.

3.34. Στο πλαίσιο του ΠΔΠ της περιόδου 2014-2020, μεγάλο μέρος των πληροφοριών σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα πρέπει να προέλθει, όπως και στο παρελθόν, από τα κράτη μέλη (σύμφωνα με τις αρχές της επιμερισμένης διαχείρισης). Επομένως, θα απαιτηθεί δέσμευση σε κάθε επίπεδο (ΕΕ και εθνικό) προκειμένου να διασφαλιστεί η διαδεξιμότητα πληροφοριών καλής ποιότητας και η χρησιμοποίησή τους για τους σκοπούς της παρακολούθησης και της κατάρτισης εκθέσεων. Η υλοποίηση ενός τέτοιου συστήματος διαχείρισης των επιδόσεων και υποβολής εκθέσεων απαιτεί χρόνο. Ορισμένα στοιχεία των συστημάτων αυτού του είδους αναλύονται στο δεύτερο μέρος του παρόντος κεφαλαίου. Από τη σύστασή του, το σύστημα πρέπει να παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αναλαμβάνει την ευθύνη, στις δηλώσεις αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας⁽²⁸⁾, για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, καθώς και για τη συμβολή του στα αποτελέσματα των πολιτικών.

3.34. Όπως έχει ήδη αναφερθεί στην απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση αριθ. 3 του κεφαλαίου 10 της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2013, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της άμεσης ευθύνης των γενικών διευθυντών, αφενός, για τη διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και, αφετέρου, για τα επιτεύγματα πολιτικής, όπως ο αντίκτυπος των χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Τα εν λόγω επιτεύγματα αποτελούν επίσης ευθύνη των συννομοθετών, οι οποίοι συμβάλλουν στον σχεδιασμό των προγραμμάτων και τα εγκρίνουν, καθώς και ευθύνη των κρατών μελών, τα οποία διαδραματίζουν συχνά σημαντικό ρόλο στην υλοποίησή τους. Επιπλέον, οι συνολικές επιδόσεις των προγραμμάτων επηρεάζονται από πολλούς άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες, εκτός του ελέγχου των γενικών διευθυντών.

Η Επιτροπή επομένως θεωρεί ότι το πεδίο της δήλωσης αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών θα πρέπει να εξακολουθεί να επικεντρώνεται σε διαχειριστικά και χρηματοδοτικά θέματα, σε πλήρη συμφωνία με τη δημοσιονομική ευθύνη της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με την έκδοση της συγκεκριμένης έκθεσης η Επιτροπή αναλαμβάνει τη συνολική ευθύνη για τη διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

⁽²⁵⁾ «Facing the challenge — The Lisbon Strategy for Growth and Employment» (Αντιμετώπιση των προκλήσεων — η στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση), σ. 40.

⁽²⁶⁾ SEC(2010) 114 τελικό της 2ας Φεβρουαρίου 2010, σ. 6.

⁽²⁷⁾ COM(2010) 2020 τελικό της 3ης Μαρτίου 2010, ενότητα 5.2.

⁽²⁸⁾ Επί του παρόντος τα ζητήματα των επιδόσεων δεν καλύπτονται από τις ετήσιες δηλώσεις αξιοπιστίας των ΓΔ. Βλέπε την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.65 και σύσταση 3, καθώς και την απάντηση της Επιτροπής.

ΜΕΡΟΣ 2 — ΠΩΣ ΑΝΤΙΚΑΤΟΠΤΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020» ΣΤΙΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

3.35. Η ορθή χρησιμοποίηση των ΕΔΕΤ έχει μεγάλη σημασία στο πλαίσιο των προσαρτημάτων της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» (σημείο 3.11). Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και των επιμέρους κρατών μελών αποτελούν κεντρικό στοιχείο του πλαισίου των ΕΔΕΤ. Προσδιορίζουν τις αναπτυξιακές ανάγκες κάθε χώρας και, για κάθε ταμείο, συγκεφαλαιώνουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα ανά επιλεγέντα θεματικό στόχο⁽²⁹⁾. Βάσει των συμφωνιών εταιρικής σχέσης τα κράτη μέλη καταρτίζουν προγράμματα για κάθε ταμείο (ή για περισσότερα ταμεία), στα οποία ορίζουν τις προτεραιότητες για την οικεία χώρα ή περιφέρεια.

3.36. Για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι αναγκαίοι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα να εστιάζουν στις επιδόσεις και όχι μόνο στην απορρόφηση των διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων. Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί τον βαθμό συμβολής των ΕΔΕΤ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και να υποβάλλει τακτικά σχετικές εκθέσεις. Ειδικότερα, πρέπει να εκπονήσει στρατηγικές εκθέσεις (το 2017 και το 2019) σχετικά με τη συμβολή των ΕΔΕΤ στην επίτευξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁽³⁰⁾.

3.37. Στην παρούσα ενότητα εξετάζουμε κατά πόσον:

- α) αξιοποιούνται τα οφέλη του συνδυασμού των πέντε ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων (σημεία 3.39 έως 3.43)·
- β) τα κράτη μέλη, στο επίπεδο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων, μεταφράζουν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» μέσω θεματικών στόχων σε επιμέρους επιχειρησιακά στοιχεία που παρέχουν στους υπεύθυνους διαχείρισης στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παρακολουθούν τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και να καταρτίζουν σχετικές εκθέσεις (σημεία 3.44 έως 3.48)·
- γ) η καθιέρωση κοινής δέσμης δεικτών για τα ΕΔΕΤ αναμένεται να διευκολύνει την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις (σημεία 3.49 έως 3.56)·
- δ) τα κράτη μέλη εστιάζουν στα αποτελέσματα στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα (σημεία 3.57 έως 3.60)·
- ε) το νέο πλαίσιο επιδόσεων παρέχει στα κράτη μέλη κίνητρα για την επίτευξη αποτελεσμάτων (σημεία 3.61 έως 3.65).

3.35. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 3.1. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι ένα από τα μέσα της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρα 15 έως 17.

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 53.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.38. Η εξέτασή μας βασίστηκε σε ανάλυση του νομοθετικού πλαισίου και δείγματος πέντε συμφωνιών εταιρικής σχέσης⁽³¹⁾, καθώς και ενός προγράμματος ανά συμφωνία εταιρικής σχέσης⁽³²⁾. Φέτος, στις περιπτώσεις της Πολωνίας και της Πορτογαλίας, εξετάσαμε τα έγγραφα αυτά σε συνεργασία με τα ανώτατα όργανα ελέγχου των εν λόγω κρατών μελών. Η συνεργασία συνίστατο στην παράλληλη διενέργεια ελεγκτικών εργασιών, στην ανταλλαγή διαπιστώσεων και εγγράφων σχεδιασμού και σε δραστηριότητες που αποσκοπούσαν στην ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών στον τομέα αυτό.

Δεν αξιοποιήθηκαν πλήρως τα δυνητικά οφέλη του συνδυασμού των πέντε Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων

3.39. Καινοτομία της περιόδου 2014-2020 αποτελεί ο συνδυασμός των πέντε ΕΔΕΤ σε έναν πολυσυλλεκτικό κανονισμό (γνωστό ως «κανονισμό περί κοινών διατάξεων» ή ΚΚΔ)⁽³³⁾ και, για κάθε κράτος μέλος, η σχεδιαζόμενη χρησιμοποίηση των πέντε ΕΔΕΤ προβλέπεται σε μία συμφωνία εταιρικής σχέσης. Σκοπός ήταν η απλούστευση και η εναρμόνιση της εκτέλεσης των ΕΔΕΤ, καθώς και η διασφάλιση διατομεακής συμπληρωματικότητας και η ενθάρρυνση συνεργειών.

Απλουστευμένη και εναρμονισμένη προσέγγιση

3.40. Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, η συνολική δομή της δέσμης νομοθετικών πράξεων παραμένει πολύπλοκη, με πολλά επίπεδα (κοινές διατάξεις, γενικές διατάξεις, ειδικές διατάξεις του εκάστοτε ταμείου, πράξεις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η εθνική νομοθεσία συνιστά ενδεχομένως ένα ακόμη επίπεδο⁽³⁴⁾.

⁽³¹⁾ Της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Λετονίας, της Πολωνίας και της Πορτογαλίας.

⁽³²⁾ Γαλλία: ΕΚΤ — Αλσατία· Γερμανία: ΕΓΤΑΑ — Σαξονία-Άνχαλτ· Πολωνία: ΕΚΤ και ΕΤΠΑ από κοινού — Podkarpackie Voivodeship· Πορτογαλία: ΕΚΤ — Ανθρώπινο κεφάλαιο· Λετονία: ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και Ταμείο Συνοχής από κοινού — Απασχόληση και ανάπτυξη.

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013.

⁽³⁴⁾ Βλέπε γνώμη αριθ. 7/2011 του Συνεδρίου σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, τα οποία καλύπτονται από το κοινό στρατηγικό πλαίσιο, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ C 47 της 17.2.2012), σημείο 5 (<http://eca.europa.eu>). Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνεται από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου στο έγγραφο «IAS final report on gap analysis review of Regulation 2014-2020 for ESI funds» (Τελική έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου σχετικά με την ανάλυση των ελλείψεων των κανονιστικών ρυθμίσεων για τα ΕΔΕΤ για την περίοδο 2014-2020).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.38. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.28.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.41. Κατά την περίοδο 2007-2013 τα ισοδύναμα των συμφωνιών εταιρικής σχέσης έγγραφα (τα εθνικά στρατηγικά πλαίσια αναφοράς) κάλυπταν τα ταμεία του τομέα της συνοχής, ήτοι το Ταμείο Συνοχής, το ΕΠΠΑ και το ΕΚΤ⁽³⁵⁾. Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης για την περίοδο 2014-2020 προσθέτουν δύο ακόμη ταμεία, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ. Ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων περιλαμβάνει ένα σύνολο κανόνων εφαρμοστέων στο σύνολο των ταμείων, όσον αφορά σημαντικά στοιχεία, όπως οι αρχές της στήριξης της Ένωσης στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ, η στρατηγική προσέγγιση, η παρακολούθηση κ.λπ. Ορισμένα μέρη του ΚΚΔ τυγχάνουν εφαρμογής μόνο στα ταμεία του τομέα της συνοχής και εξαιρούν το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ. Παραδείγματος χάριν, ο ΚΚΔ περιέχει ειδικούς κανόνες για τον προγραμματισμό, οι οποίοι σχετίζονται μόνο με τα ταμεία του τομέα της συνοχής.

3.42. Στο επίπεδο των προγραμμάτων, μόνο τα ταμεία του τομέα της συνοχής είναι δυνατό να συνδυαστούν (παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο «πολυταμειακών προγραμμάτων»). Την περίοδο 2007-2013 αυτό μπορούσε να συμβεί μόνο με το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ. Οι κανόνες που διέπουν τη χρησιμοποίηση των ταμείων διαφέρουν ανάλογα με το ταμείο. Αυτό ισχύει ιδίως μεταξύ, αφενός, των ταμείων του τομέα της συνοχής και, αφετέρου, των ΕΓΤΑΑ/ΕΤΘΑ. Οι εν λόγω διαφορές είναι επίσης εμφανείς στον τρόπο με τον οποίο τα ταμεία του τομέα της συνοχής και τα ΕΓΤΑΑ/ΕΤΘΑ διαρθρώνουν τους στόχους τους (βλέπε σημείο 3.45).

Συμπληρωματικότητα και ενθάρρυνση συνεργειών

3.43. Καθώς η συμφωνία εταιρικής σχέσης είναι το μοναδικό έγγραφο στο οποίο τα πέντε ΕΔΕΤ εξετάζονται από κοινού, σε αυτό θα έπρεπε να προσδιορίζονται οι συμπληρωματικότητες και οι συνέργειες μεταξύ των πέντε αυτών ταμείων. Κατά την εξέταση δείγματος συμφωνιών εταιρικής σχέσης εντοπίσαμε ελάχιστα στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη επιδιώκουν στην πράξη την επίτευξη των στόχων της συμπληρωματικότητας και των συνεργειών. Επιπλέον, από τα εξετασθέντα προγράμματα προέκυψαν ελάχιστες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες. Τα σπάνια παραδείγματα που εντοπίσαμε ήταν ως επί το πλείστον αόριστα. Διαπιστώσαμε έλλειψη πρακτικής καθοδήγησης σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να επιτευχθεί διατομεακή συμπληρωματικότητα και να ενισχυθούν οι συνέργειες στη χρήση των πέντε ΕΔΕΤ στο πλαίσιο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.41. Άλλα σημαντικά στοιχεία όπως ο προγραμματισμός, η αξιολόγηση και οι κανόνες επιλεξιμότητας υπόκεινται επίσης σε κοινούς κανόνες για όλα τα ΕΔΕΤ.

3.42. Εκτός από την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.41, οι κανόνες που διέπουν το σύστημα υλοποίησης του ΕΤΘΑ είναι οι ίδιοι με εκείνους που διέπουν το ΕΠΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής που προβλέπονται στο τέταρτο μέρος του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

3.43. Η συμφωνία εταιρικής σχέσης απαιτεί περιγραφή των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των ΕΔΕΤ. Τα προγράμματα πρέπει να καθορίζουν λεπτομερέστερους μηχανισμούς για τη διασφάλιση αυτού του συντονισμού.

⁽³⁵⁾ Το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ καλύπτονταν από χωριστές συμφωνίες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν μεταφράζεται κατά τρόπο συστηματικό μέσω θεματικών στόχων σε επιχειρησιακούς στόχους στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα

3.44. Ο συνδυασμός των πέντε ΕΔΕΤ σε μία συμφωνία εταιρικής σχέσης θα έπρεπε, σύμφωνα με την Επιτροπή, να διευκολύνει την κατάρτιση εκθέσεων, από πλευράς τόσο των κρατών μελών όσο και της Επιτροπής, σχετικά με τη συμβολή των πέντε ΕΔΕΤ στην επίτευξη των πρωταρχικών θεματικών στόχων⁽³⁶⁾. Στο πρώτο μέρος του παρόντος κεφαλαίου επισημάναμε ότι οι θεματικοί στόχοι δεν σχεδιάστηκαν κατά τρόπο ώστε να μεταφράζουν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» σε επιχειρησιακούς στόχους, αλλά προκειμένου να δημιουργήσουν συνδέσεις με τη στρατηγική αυτή και να διευκολύνουν τη διάρθρωση των πληροφοριών στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα (σημεία 3.22 έως 3.25). Στην παρούσα ενότητα εξετάζουμε κατά πόσον η στρατηγική «Ευρώπη 2020», στο επίπεδο συμφωνιών εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων, μεταφράζεται μέσω θεματικών στόχων σε επιμέρους επιχειρησιακά στοιχεία (στόχους, σχετικούς δείκτες, στόχους-ορόσημα και ειδικούς στόχους) που παρέχουν τη δυνατότητα στους υπεύθυνους διαχείρισης να παρακολουθούν τη συμβολή στη στρατηγική των ΕΔΕΤ και να καταρτίζουν σχετικές εκθέσεις.

3.45. Το κοινό σύνολο 11 θεματικών δεικτών (σημείο 3.23) δεν εφαρμόζεται άμεσα και με συνεκτικό τρόπο και στα πέντε ΕΔΕΤ και, κατά συνέπεια, ούτε στα προγράμματα που βασίζονται στα ταμεία αυτά. Όσον αφορά τα ταμεία του τομέα της συνοχής, οι θεματικοί στόχοι λειτουργούν ως δομικό στοιχείο, καθώς βασίζονται άμεσα στο σύστημα ιεραρχημένων στόχων που προβλέπουν οι σχετικοί κανονισμοί. Ωστόσο, τα ταμεία ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ χρησιμοποιούν διαφορετική δομή. Βασικός στόχος τους είναι να στηρίζουν τις «προτεραιότητες της Ένωσης», αλλά η νομοθεσία δεν προβλέπει πώς οι προτεραιότητες αυτές συνδέονται με τους θεματικούς στόχους. Μολονότι το νομοθετικό πλαίσιο συνδέει κατά τρόπο γενικό τα ταμεία ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ και τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», οι θεματικοί στόχοι δεν χρησιμοποιούνται ούτε για να δώσουν ώθηση ούτε για να διαρθρώσουν τα ταμεία αυτά. Στο πλαίσιο 3.3 παρουσιάζονται συγκεκριμένα οι διαφορετικές δομές που χρησιμοποιούν τα ταμεία.

3.44. Η Επιτροπή παραπέμπει στην απάντησή της στο σημείο 3.24 όσον αφορά τον ρόλο και τον σκοπό των θεματικών στόχων. Οι θεματικοί στόχοι είναι τα μέσα με τα οποία τα ταμεία, μέσω της αποστολής τους βάσει της Συνθήκης, επικεντρώνονται στις προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Ωστόσο, αποκλειστικός στόχος των χρηματοδοτικών προγραμμάτων δεν είναι η υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

3.45. Αυτό είναι σύμφωνο με την αποστολή των αντίστοιχων ταμείων.

Οι προτεραιότητες της αγροτικής ανάπτυξης θεωρούνται ως έκφραση θεματικών στόχων στο ειδικό πλαίσιο της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Το νομικό πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ δημιουργεί σαφή σύνδεση: η συμβολή στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα επιδιωχθεί μέσω έξι προτεραιοτήτων που υποδιαιρούνται σε τομείς εστίασης. Η εν λόγω απαίτηση αντικατοπτρίζεται πλήρως στη δομή των προγραμμάτων του ΕΓΤΑΑ. Η πρόδος προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τις προτεραιότητες/τομείς εστίασης παρακολουθείται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέπεια με τους θεματικούς στόχους, προσαρτώνται πίνακες αντιστοιχίας στα έγγραφα καθοδήγησης.

Οι προτεραιότητες της Ένωσης για το ΕΤΘΑ και η σύνδεσή τους με τους θεματικούς στόχους καθορίζονται τόσο στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο όσο και σε επίπεδο προγραμματισμού, στη λογική παρέμβασης που συζητήθηκε με τα κράτη μέλη σε διαδοχικές συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων του ΕΤΘΑ το 2014.

⁽³⁶⁾ COM(2011) 500 τελικό, μέρος 1, της 29ης Ιουνίου 2011, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020», σημείο 5.2 και SWD (2012) 61 final, μέρος II, της 14ης Μαρτίου 2012, σημείο 1.3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.3 — Ιεράρχηση των στόχων των ταμείων του τομέα της συνοχής και των ταμείων ΕΓΤΑΑ/ΕΤΘΑ σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο

ΕΚΤ/ΕΤΠΑ/Ταμείο Συνοχής: θεματικοί στόχοι -> επενδυτικές προτεραιότητες -> συγκεκριμένοι στόχοι -> είδη δράσεων.

ΕΓΤΑΑ: Προτεραιότητες της Ένωσης για την αγροτική ανάπτυξη -> τομείς εστίασης -> μέτρα.

ΕΤΘΑ: Προτεραιότητες της Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας -> συγκεκριμένοι στόχοι -> μέτρα.

3.46. Οι θεματικοί στόχοι χρησιμοποιήθηκαν για τη διάρθρωση των πληροφοριών σε όλες τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα τέσσερα εκ των πέντε προγραμμάτων που εξετάσαμε. Στην περίπτωση του προγράμματος που εξετάσαμε και σε σχέση με το οποίο δεν ίσχυε αυτό (πρόγραμμα ΕΓΤΑΑ — Γερμανία), το πρόγραμμα πληρούσε τις νομοθετικές απαιτήσεις κάνοντας απλώς αόριστες αναφορές σε θεματικούς στόχους. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν κατέστη δυνατό να διαπιστωθεί σύνδεση μεταξύ των θεματικών στόχων που ορίζονται στη γερμανική συμφωνία εταιρικής σχέσης και των προτεραιοτήτων και τομέων εστίασης του προγράμματος. Ακόμη και χρησιμοποιώντας τον πίνακα αντιστοιχίας των κατευθυντήριων οδηγιών της Επιτροπής, που συνδέει τις προτεραιότητες με τους θεματικούς στόχους, ήταν δύσκολο να ομαδοποιηθούν οι πληροφορίες ανά θεματικό στόχο, καθώς η τέταρτη προτεραιότητα συνδέεται με δύο εξ αυτών. Το πρόβλημα αυτό, αν και εντοπίστηκε στο γερμανικό πρόγραμμα, είναι σύνηθες στο σύνολο των προγραμμάτων του ΕΓΤΑΑ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.3 — Ιεράρχηση των στόχων των ταμείων του τομέα της συνοχής και των ταμείων ΕΓΤΑΑ/ΕΤΘΑ σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο

ΕΓΤΑΑ: Όπως εξηγείται στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.45 και αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις κατευθυντήριες γραμμές για τον στρατηγικό προγραμματισμό για την περίοδο 2014-2020, οι προτεραιότητες και οι τομείς εστίασης του ΕΓΤΑΑ συνδέονται με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και με τους θεματικούς στόχους.

ΕΤΘΑ: Μολονότι ο ειδικός κανονισμός για το ΕΤΘΑ συνδέει τις προτεραιότητες της Ένωσης με τους ειδικούς στόχους και στη συνέχεια με τα μέτρα του ταμείου, η λογική παρέμβασης που χρησιμοποιήθηκε για τον προγραμματισμό και παρουσίαστηκε στα κράτη μέλη στη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων του ΕΤΘΑ στις 25 Ιουνίου 2014 εμφανίζει ιεράρχηση στόχων στην οποία περιλαμβάνονται οι θεματικοί στόχοι -> προτεραιότητες της Ένωσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας -> συγκεκριμένοι στόχοι -> μέτρα.

3.46. Όπως προαναφέρθηκε, υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ των 11 θεματικών στόχων και των προτεραιοτήτων/τομέων εστίασης του ΕΓΤΑΑ. Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.45.

Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, υπάρχουν χωριστοί δείκτες αποτελέσματος που επιτρέπουν τη σύνδεση με τους επιμέρους θεματικούς στόχους. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα μπορούν να παρουσιάζονται συγκεντρωτικά κατά θεματικούς στόχους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.47. Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης πρέπει να περιλαμβάνουν εθνικούς πρωταρχικούς στόχους (σημείο 3.17), απαίτηση με την οποία συμμορφώνονταν στο σύνολό τους οι συμφωνίες που εξετάσαμε. Μεταξύ των προγραμμάτων που εξετάσαμε, μόνο στο πολωνικό αναλύονταν περαιτέρω οι εν λόγω εθνικοί ειδικοί στόχοι σε επιχειρησιακούς μέσω θεματικών στόχων.

3.48. Στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης της Πορτογαλίας και της Λετονίας ορίζονταν επιχειρησιακοί στόχοι, οι οποίοι εν συνεχεία χρησιμοποιήθηκαν στο επίπεδο των προγραμμάτων που εξετάσαμε. Ωστόσο, οι εν λόγω στόχοι δεν συνδέονταν άμεσα με τους εθνικούς πρωταρχικούς στόχους τους.

Ο καθορισμός κοινών δεικτών για κάθε ταμείο αποτελεί σημαντικό βήμα, αλλά ο σχεδιασμός τους εμφανίζει περιορισμούς

3.49. Προκειμένου η Επιτροπή να μπορεί να παρουσιάσει συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», χρειάζεται κοινούς δείκτες, συμπεριλαμβανομένων δεικτών αποτελεσμάτων, εφαρμοστέους σε περισσότερα ταμεία στο μέτρο του δυνατού και χρησιμοποιούμενους με συνέπεια από όλα τα κράτη μέλη. Οι δείκτες αυτοί πρέπει να συνοδεύονται από στόχους-ορόσημα και ειδικούς στόχους. Κατά την προηγούμενη περίοδο του ΠΔΠ, μόνο το ΕΚΤ και το ΕΓΤΑΑ προέβλεπαν δέσμη κοινών δεικτών. Για την περίοδο 2014-2020 οι κανονισμοί προβλέπουν κοινή δέσμη δεικτών για καθένα από τα πέντε ΕΔΕΤ.

3.50. Αυτές οι νέες διατάξεις συνιστούν δυνητικά σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της επικέντρωσης στις επιδόσεις. Ωστόσο, από την ανάλυσή μας, η οποία παρουσιάζεται στα σημεία που ακολουθούν, προκύπτει ότι υπάρχει κίνδυνος ορισμένα στοιχεία στον σχεδιασμό του συστήματος κοινών δεικτών να περιορίσουν την χρησιμότητα και την συνάφεια των δεικτών και, επομένως, την ικανότητα της Επιτροπής να παρουσιάσει συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.47. Η συμπερίληψη, στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης, αναφοράς στους πρωταρχικούς στόχους βασίζεται στις κατευθύνσεις της Επιτροπής. Ο επιμερισμός των στόχων σε πρόσθετους επιχειρησιακούς στόχους εναπόκειται στα κράτη μέλη. Ο ορισμός συγκεκριμένων επιχειρησιακών στόχων με αντίστοιχους σκοπούς πραγματοποιείται σε επίπεδο προγράμματος.

3.49. Τα πέντε ΕΔΕΤ έχουν το καθένα την δική του αποστολή, βάσει των Συνθηκών, και απευθύνονται σε διαφορετικούς τύπους έργων και επενδύσεων. Επομένως, θα ήταν δύσκολο να επιτευχθεί ένα ενιαίο σύνολο κοινών δεικτών. Υπάρχουν στόχοι για όλους τους δείκτες και στόχοι-ορόσημα για τους δείκτες που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο επιδόσεων.

Η Επιτροπή προώθησε για το ΕΤΠΑ και το ΤΣ εθελούσια χρήση κοινών βασικών δεικτών και μέχρι το 2013 όλα τα κράτη μέλη υπέβαλαν σχετικές εκθέσεις. Η απαίτηση για κοινούς δείκτες για την περίοδο 2014-2020 βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν από την περίοδο 2007-2013. Η παρακολούθηση των συγκεντρωτικών επιδόσεων σε επίπεδο ΕΕ μπορεί επίσης να υπολογιστεί μέσω του βαθμού υλοποίησης των στόχων.

Η Επιτροπή θα καταρτίσει έκθεση έως το τέλος του 2015 για το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων, η οποία θα περιλαμβάνει ανάλυση των συνολικών στόχων που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το τέλος της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

3.50. Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 3.51 έως 3.56.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.51. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να περιλαμβάνουν τους κοινούς δείκτες στα προγράμματα τους⁽³⁷⁾. Ωστόσο, οι εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με τις επιδόσεις βασίζονται σε αυτούς τους κοινούς δείκτες (παραδείγματος χάριν, τα σχέδια διαχείρισης και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Επιτροπής σχετικά με τα ταμεία του τομέα της συνοχής βασίζονται αποκλειστικά στους κοινούς δείκτες). Επομένως, υπάρχει κίνδυνος η ασυνεπής χρήση τους να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ποιότητα των εκθέσεων της Επιτροπής.

3.52. Καθένα από τα ΕΔΕΤ διαθέτει κοινούς δείκτες υλοποιήσεων, αλλά μόνο τρία εξ αυτών διαθέτουν και κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων⁽³⁸⁾. Επιπλέον, ορισμένοι από τους δείκτες παρουσιάζονται ως δείκτες αποτελεσμάτων για το ΕΓΤΑΑ χωρίς να είναι τέτοιοι στην πραγματικότητα (βλέπε πλαίσιο 3.4). Θα είναι, επομένως, δύσκολο για την Επιτροπή να παρουσιάσει συγκεντρωτικές πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα για ορισμένα ταμεία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.51. Ο κανονισμός επιβάλλει τη χρήση κοινών δεικτών υλοποιήσεων στις περιπτώσεις όπου αυτό είναι δυνατό (δηλαδή εφόσον είναι συναφείς), και η Επιτροπή επέμεινε επ' αυτού κατά τις διαπραγματεύσεις. Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλλουν έκθεση για το σύνολο των κοινών δεικτών. Επομένως, οι εκθέσεις της Επιτροπής για τους κοινούς δείκτες θα αποτυπώνουν τις επιδόσεις σε σχέση με αυτούς για όλα τα προγράμματα τα οποία αφορούν.

Η χρήση δεικτών είναι υποχρεωτική για τις υλοποιήσεις και τα αποτελέσματα. Τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να υποβάλλουν ετήσια έκθεση για την πρόοδο προς την επίτευξη όλων των στόχων που ορίζονται στο πρόγραμμα, είτε σχετικά με τους κοινούς δείκτες είτε όχι. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να αξιολογεί την πρόοδο σε ετήσια βάση.

3.52. Δεν υπάρχουν κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για το ΕΓΠΑ και το Ταμείο Συνοχής λόγω του εύρους των τύπων επενδύσεων που μπορούν να υποστηριχθούν και των ποικίλων μεταβολών που επιδιώκουν τα προγράμματα. Η Επιτροπή θα προβεί σε εκτίμηση των αποτελεσμάτων και κατάρτιση σχετικής έκθεσης, αλλά όχι με απλή συγκέντρωση πληροφοριών, η οποία ουδέποτε ήταν στις προθέσεις της και την οποία δεν θεωρεί χρήσιμη λόγω της ποικιλίας των αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, οι κοινοί δείκτες που χρησιμοποιούνται σε όλα τα ΠΑΑ ορίζονται στο παράρτημα IV του κανονισμού 808/2014.

Οι δείκτες που αφορούν τους στόχους οι οποίοι αποτελούν υποσύνολο των κοινών δεικτών αποτελέσματος αντικατοπτρίζουν με ρεαλιστικό τρόπο ό,τι μπορεί να προσδιοριστεί ποσοτικά εκ των προτέρων, να μετρηθεί, να συγκεντρωθεί και να διατεθεί από όλα τα κράτη μέλη μέσω του συστήματος παρακολούθησης. Οι δείκτες που αφορούν τους στόχους δεν θα πρέπει επομένως να εξετάζονται μεμονωμένα, αλλά σε συνδυασμό με το σύνολο των δεικτών αποτελέσματος που καθορίζονται στο νομικό πλαίσιο.

Μολονότι υπάρχει πάντα περιθώριο βελτίωσης, οι δείκτες υποβάλλονται και αυτοί σε εξέταση της αποδοτικότητας ως προς το κόστος, δεδομένου ότι η δημιουργία και παρακολούθηση δεικτών συνεπάγεται κόστος. Οι δείκτες που εμφανίζονται σε ένα κοινό σύστημα πρέπει να είναι επιχειρησιακοί, δηλαδή τα δεδομένα πρέπει να είναι πράγματι διαθέσιμα.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο 3.4.

⁽³⁷⁾ Με την εξαίρεση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων και του ΕΓΤΑΑ.

⁽³⁸⁾ Δεν υπάρχουν κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΠΑ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.4 — Παραδείγματα δεικτών του ΕΓΤΑΑ που χαρακτηρίστηκαν εσφαλμένα δείκτες αποτελεσμάτων

Ο δείκτης «ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για επενδύσεις που αποσκοπούν στην αναδιάρθρωση ή τον εκσυγχρονισμό» μετρά τον αριθμό των δικαιούχων, ήτοι μια υλοποίηση της στήριξης, και όχι τα οφέλη ως προς την αποδοτικότητα, που θα αποτελούσαν αποτέλεσμα.

Ο δείκτης «ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που καλύπτεται από στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης» μετρά τον αριθμό των ατόμων για τα οποία δημιουργήθηκε μια αναπτυξιακή στρατηγική αντί να επικεντρώνεται στις βελτιώσεις που επιτυγχάνονται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης της στρατηγικής.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.4 — Παραδείγματα δεικτών του ΕΓΤΑΑ που χαρακτηρίστηκαν εσφαλμένα δείκτες αποτελεσμάτων

Όσον αφορά το ποσοστό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων: Όπως αναφέρθηκε στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.52, οι δείκτες που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση και την ανάλυση πολιτικής πρέπει να είναι επιχειρησιακοί, γεγονός που θέτει ορισμένους περιορισμούς για τους δείκτες που μπορούν να διατηρηθούν.

Σε αυτούς περιλαμβάνονται κοινói δείκτες σε επίπεδο υλοποιήσεων, αποτελεσμάτων, αντικτύπου και πλαισίου. Θα χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση συγκεντρωτικών στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ, όχι μόνο για τις υλοποιήσεις αλλά και για τα αποτελέσματα.

Ο πρώτος δείκτης που αναφέρεται εδώ δεν αντιπροσωπεύει απλό δείκτη υλοποίησης, αλλά ένα ποσοστό του πληθυσμού που επηρεάζεται από την παρεχόμενη ενίσχυση. Ως εκ τούτου, παρέχει ήδη κάποια ένδειξη για την έκταση και το πεδίο εφαρμογής του ΠΑΑ: για παράδειγμα, η επενδυτική στήριξη για το 38 % του γεωργικού πληθυσμού είναι ενδεικτική πολύ διαφορετικού αποτελέσματος για τον γεωργικό τομέα από ό,τι η στήριξη του 0,5 %. Ωστόσο, αναγνωρίζεται πλήρως ότι ο εν λόγω δείκτης στόχου από μόνος του δεν παρέχει επαρκή εικόνα της συμβολής ενός προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης ή της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης στο σύνολό της, στην εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Ως εκ τούτου, το κοινό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης (CMES) προβλέπει επίσης υποχρεωτικό συμπληρωματικό κοινό δείκτη αποτελεσμάτων, με την ονομασία «Αλλαγή της γεωργικής παραγωγής στις υποστηριζόμενες γεωργικές εκμεταλλεύσεις/Ετήσια μονάδα εργασίας». Πρόκειται για πιο σύνθετο για αξιολόγηση δείκτη, που δεν απαιτεί μόνο περισσότερα δεδομένα σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, αλλά και σύγκριση με μη υποστηριζόμενες παρόμοιες εκμεταλλεύσεις προκειμένου να εκτιμηθεί το καθαρό αποτέλεσμα της παρέμβασης του ΠΑΑ. Επομένως, θα αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης, και όχι παρακολούθησης, σε τρία σημεία του κύκλου προγραμματισμού (2017, 2019 και εκ των υστέρων) και όχι σε ετήσια βάση.

Όσον αφορά το ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού: Ο δείκτης αυτός αφορά την αναλογία του πληθυσμού που καλύπτεται και όχι τον αριθμό των ατόμων και, ως εκ τούτου, αποτελεί ένδειξη του πεδίου κάλυψης. Πρέπει να εξεταστεί σε συνδυασμό με τα R24/T23 [Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται σε υποστηριζόμενα έργα (Leader)].

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.53. Οι υφιστάμενοι κοινοί δείκτες θα έπρεπε να καθιστούν δυνατή τη συγκέντρωση στοιχείων στο επίπεδο κάθε ταμείου. Ωστόσο, η κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο σε σχέση με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» θα απαιτούσε υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης στοιχείων, καθώς και συνδυασμό των αποτελεσμάτων διαφορετικών ταμείων. Μόνο το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΠΑ χρησιμοποιούν τους ίδιους κοινούς δείκτες (οι κοινοί δείκτες του Ταμείου Συνοχής αποτελούν υποσύνολο εκείνων που χρησιμοποιούνται για το ΕΤΠΑ).

3.54. Οι θεματικοί στόχοι (σημείο 3.23) πρέπει να εξασφαλίζουν τη σύνδεση μεταξύ των ταμείων και της στρατηγικής και, επομένως, να ισχύουν και για τα πέντε ταμεία. Οι κοινοί δείκτες δεν συνδέονται άμεσα με τους θεματικούς στόχους. Επιπλέον, δεδομένου ότι δεν χρησιμοποιούνται και για τα πέντε ταμεία, οι κοινοί δείκτες δεν θα διευκολύνουν τη συγκέντρωση πληροφοριακών στοιχείων στο επίπεδο των θεματικών στόχων.

3.55. Οι απαιτήσεις των κανονισμών διαφέρουν όσον αφορά τα σενάρια αναφοράς, τους στόχους-ορόσημα και τους ειδικούς στόχους για τα διάφορα ταμεία⁽³⁹⁾. Δεν απαιτείται πάντα η ύπαρξη σεναρίων αναφοράς, ενώ στόχοι-ορόσημα απαιτούνται μόνο για τους δείκτες που εντάσσονται στο «πλαίσιο επιδόσεων» (το οποίο εξετάζεται στην επόμενη ενότητα). Οι ειδικοί στόχοι για τα αποτελέσματα δεν απαιτείται πάντοτε να είναι ποσοτικώς προσδιορισμένοι. Απουσία στόχων-ορόσημων για τα αποτελέσματα, είναι δυσχερής η παρακολούθηση της προόδου έως την επίτευξη των στόχων (2023, ήτοι τρία έτη μετά τη λήξη της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού).

3.56. Προκειμένου να αποτελέσουν εποικοδομητικό κίνητρο για την επίτευξη επιδόσεων, οι ειδικοί στόχοι θα πρέπει να επιτυγχάνουν την ενδεδειγμένη ισορροπία μεταξύ φιλοδοξίας και ρεαλισμού. Σε ορισμένα από τα πέντε προγράμματα που εξετάστηκαν αρκετοί ειδικοί στόχοι πιθανώς δεν ήταν ακούστως φιλοδοξοί.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.53. Δεδομένου ότι τα ταμεία στοχεύουν στη στήριξη διαφορετικών επενδύσεων, δεν είναι πιθανό να μπορούν οι ίδιοι κοινοί δείκτες να χρησιμοποιούνται για όλα τα ταμεία (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.49). Σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη θα υποβάλουν έκθεση, το 2017 και το 2019, για την πρόοδο προς την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στο πλαίσιο της συμβολής των ταμείων ΕΔΕ στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών στόχων. Η Επιτροπή θα καταρτίσει στρατηγική έκθεση που θα συνοψίζει όλες τις εκθέσεις προόδου. Η αξιολόγηση θα εξετάζει επίσης τη συμβολή των ταμείων στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα.

3.54. Όσον αφορά τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής, οι εκθέσεις σχετικά με τους δείκτες θα παρέχονται ανά άξονα προτεραιότητας και ειδικό στόχο και, ως εκ τούτου, θα συνδέονται με τους θεματικούς στόχους. Για το ΕΓΤΑΑ, βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.45.

3.55. Η Επιτροπή παρακολουθεί το φάσμα των δεικτών υλοποίησης και αποτελεσμάτων σε ετήσια βάση. Ειδικότερα, οι επιδόσεις σχετικά με την πρόοδο των προγραμμάτων προς την επίτευξη αποτελεσμάτων παρακολουθούνται από το πλαίσιο επιδόσεων, μεταξύ άλλων σε σχέση με τους στόχους-ορόσημα για τους δείκτες υλοποίησης. Με την παρακολούθηση της προόδου κάθε έτος από το 2016 (2015 για την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων), η Επιτροπή θα είναι σε θέση να παρακολουθεί την πρόοδο για επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στα προγράμματα και ως εκ τούτου να κρίνει εάν προχωρούν προς την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

Οι διαφορετικές απαιτήσεις όσον αφορά τη χρήση των σεναρίων αναφοράς εξαρτώνται από τη φύση των δεικτών (υλοποίηση ή αποτελέσματα). Στην περίπτωση του ΕΚΤ, τα σενάρια αναφοράς για τους δείκτες υλοποίησης ορίζονται σε μηδέν δεδομένης της φύσης των δεικτών. Σε περίπτωση ωστόσο δεικτών αποτελεσμάτων, τα σενάρια αναφοράς δεν είναι πάντα διαθέσιμα και υπάρχει διαδικασία για τον καθορισμό τους σε μεταγενέστερο στάδιο με βάση την πείρα που θα έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή.

3.56. Η Επιτροπή κατά τις διαπραγματεύσεις για το πρόγραμμα προσπαθεί να επιτύχει τη σωστή ισορροπία όσον αφορά τον καθορισμό των στόχων.

⁽³⁹⁾ Ταμείο Συνοχής: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013, άρθρο 5· ΕΤΠΑ: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, άρθρο 6· ΕΚΤ: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, άρθρο 5· ΕΓΤΑΑ: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487), άρθρο 69· και ΕΤΘΑ: κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 149 της 20.5.2014, σ. 1), άρθρο 109.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω η επικέντρωση στα αποτελέσματα, ιδίως στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης

3.57. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2012 αναφέραμε ότι δεν είναι εύκολο να εξασφαλιστούν ικανοποιητικά —από άποψη ποιότητας— αποτελέσματα από καθεστώτα των οποίων τα κονδύλια προδιατίθενται στα κράτη μέλη, όταν μάλιστα η απορρόφηση αυτών των κονδυλίων δεν αποτελεί ρητά εκπεφρασμένο στόχο⁽⁴⁰⁾. Ένα από τα στοιχεία που παρουσίασε η Επιτροπή για την αντιμετώπιση αυτής της αδυναμίας κατά την περίοδο 2014-2020 είναι μια ενισχυμένη «λογική παρέμβασης»⁽⁴¹⁾: τα κράτη μέλη πρέπει να προσδιορίσουν τις ανάγκες τους και να δεσμευθούν ως προς τα προσδοκώμενα αποτελέσματα πριν εξετάσουν πού και με ποιον τρόπο θα δαπανηθούν οι διαθέσιμοι πόροι. Για τον λόγο αυτό, εξετάσαμε το δείγμα συμφωνιών εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων προκειμένου να διαπιστώσουμε εάν τα κράτη μέλη είχαν πράγματι δεσμευθεί να επιτύχουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

3.58. Στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμμά τους τα κράτη μέλη οφείλουν να ακολουθούν τη λογική παρέμβασης που περιγράφεται ανωτέρω. Στο σύνολο των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων που εξετάσαμε αναφέρονταν καταρχάς οι ανάγκες και στη συνέχεια αναλύονταν οι τρόποι διάθεσης των πόρων της ΕΕ.

3.59. Ωστόσο, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης που εξετάσαμε δεν επικεντρώνονται επαρκώς στα αποτελέσματα. Τα κράτη μέλη οφείλουν να αναφέρουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης⁽⁴²⁾ και τα προγράμματα. Αυτό είχε γίνει και στις πέντε συμφωνίες εταιρικής σχέσης που εξετάσαμε, αλλά σε τρεις εξ αυτών⁽⁴³⁾ περισσότερο από το ήμισυ των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων ήταν αόριστα. Επιπλέον, τα αναφερόμενα αποτελέσματα κατά κανόνα εκφράζονταν με ποιοτικούς όρους, χωρίς να εξειδικεύεται το εύρος της προσδοκώμενης μεταβολής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα θεματικού στόχου συν-οδευόμενου από ειδικούς στόχους με προσδιορισμένους ποσοτικούς ειδικούς στόχους αποτελεσμάτων αποτελεί ο στόχος «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς» (στόχος αριθ. 4 στο πλαίσιο 3.2). Αυτό πιθανώς οφείλεται στο γεγονός ότι ο συγκεκριμένος θεματικός στόχος συνδέεται άμεσα με έναν από τους πρωταρχικούς στόχους που βασίζονται σε νομικά δεσμευτικό πλαίσιο (σημείο 3.16).

3.57. Η λογική παρέμβασης στοχεύει στη σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων (υλοποιήσεις, συμβολή στα αποτελέσματα) μιας παρέμβασης για την αντιμετώπιση των εντοπισμένων αναγκών, καθώς και των παραδοχών που εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο οι δραστηριότητες θα οδηγήσουν στα αποτελέσματα στο πλαίσιο της παρέμβασης.

3.58. Σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο, η λογική παρέμβασης εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη στο επίπεδο των προγραμμάτων και όχι των συμφωνιών εταιρικής σχέσης.

3.59. Οι κανόνες απαιτούν σύνοψη των κυριότερων αποτελεσμάτων σε επίπεδο συμφωνίας εταιρικής σχέσης.

⁽⁴⁰⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 10.4.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε την απάντηση της Επιτροπής στην ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 10.3.

⁽⁴²⁾ Το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 προβλέπει ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης περιέχουν, για καθέναν από τους επιλεγμένους θεματικούς στόχους, σύνοψη των κύριων αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

⁽⁴³⁾ Γερμανία, Γαλλία και Λετονία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.60. Στο επίπεδο των προγραμμάτων που εξετάσαμε τα κράτη μέλη είχαν ορίσει ποσοτικώς προσδιορισμένους ειδικούς στόχους αποτελεσμάτων. Ωστόσο, στην περίπτωση του προγράμματος του ΕΓΤΑΑ στη Γερμανία αυτό ίσχυε μόνο για μία από τις έξι προτεραιότητες (προτεραιότητα 6).

Αδυναμίες στον σχεδιασμό του πλαισίου επιδόσεων

3.61. Το αποθεματικό επίδοσης, στο πλαίσιο του οποίου ένα μικρό ποσοστό της χρηματοδότησης της ΕΕ προς τα κράτη μέλη παρακρατείται και τους διατίθεται μόνον εφόσον επιτύχουν ορισμένους στόχους, αποτελεί το κύριο κίνητρο που παρέχεται στα κράτη μέλη προκειμένου να συνεχίσουν να επικεντρώνονται στις επιδόσεις και μετά την έναρξη των προγραμμάτων. Επομένως, το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί βασική συνιστώσα του πλαισίου επιδόσεων που περιγράφεται στο πλαίσιο 3.5.

Πλαίσιο 3.5 — Το πλαίσιο επιδόσεων

Στα προγράμματα τα κράτη μέλη ορίζουν, στο επίπεδο των προτεραιοτήτων των ταμείων, δείκτες με στόχους-ορόσημα για το 2018 και ειδικούς στόχους για το 2023. Η Επιτροπή θα προβεί σε επανεξέταση των επιδόσεων το 2019, βάσει των πληροφοριών που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης των κρατών μελών σχετικά με το προηγούμενο οικονομικό έτος, όσον αφορά την επίτευξη των εν λόγω στόχων-ορόσημων. Ανάλογα με το αποτέλεσμα αυτής της επανεξέτασης, η Επιτροπή θα καταναίμει το αποθεματικό επίδοσης (που κυμαίνεται από 5 έως 7% της χρηματοδοτικής ενίσχυσης για κάθε προτεραιότητα στο πλαίσιο ενός προγράμματος) στις προτεραιότητες των οποίων οι στόχοι-ορόσημα έχουν επιτευχθεί. Η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να αναστείλει τις πληρωμές εάν, στο πλαίσιο της επανεξέτασης των επιδόσεων του 2019, αποκαλυφθεί σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων-ορόσημων. Παρομοίως, εάν από τις τελικές εκθέσεις υλοποίησης προκύψει σοβαρή αποτυχία όσον αφορά την επίτευξη των στόχων για το 2023, μπορεί να επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις⁽⁴⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.60. Όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014, για όλες τις προτεραιότητες περιλαμβάνονται ποσοτικώς προσδιορισμένοι στόχοι. Το ΠΑΑ Σαξονίας-Άνχαλτ για την περίοδο 2014-2020 (όπως όλα τα άλλα ΠΑΑ) περιλαμβάνει, στο κεφάλαιο 11, μια σειρά ποσοτικώς προσδιορισμένων στόχων που καλύπτουν όλους τους τομείς εστίασης που περιλαμβάνονται στο ΠΑΑ, με χρήση των κοινών δεικτών στόχων (ένα υποσύνολο των δεικτών αποτελεσμάτων, όπως ορίζεται στο νομικό πλαίσιο).

3.61. Πρόκειται για ένα πρόσθετο κίνητρο και όχι για το κύριο κίνητρο.

(⁴⁴) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρα 20 έως 22.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.62. Στην ετήσια έκθεση του περασμένου έτους επισημάνουμε ότι η αποτελεσματική λειτουργία των αποθεματικών επίδοσης θα εξαρτηθεί εν μέρει από την επιτυχία της Επιτροπής να διαπραγματευθεί κατάλληλους στόχους στο κατάλληλο επίπεδο και να αποκτήσει εγκαίρως ακριβή και αξιόπιστα δεδομένα από τα κράτη μέλη⁽⁴⁵⁾. Σε έκθεσή της του Οκτωβρίου 2014 η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα, διαπιστώνοντας τον εγγενή κίνδυνο τα κράτη μέλη να ορίσουν μη αρκούντως φιλόδοξους στόχους-ορόσημα και ειδικούς στόχους προκειμένου να εξασφαλίσουν την επίτευξή τους, και να μην καταβάλουν επαρκείς προσπάθειες για τη διαβίβαση ακριβών και αξιόπιστων δεδομένων προκειμένου να αποφύγουν τις κυρώσεις που συνεπάγονται οι χαμηλές επιδόσεις. Η επανεξέταση των επιδόσεων θα πραγματοποιηθεί μόλις το 2019, σχεδόν στο τέλος της περιόδου του ΠΔΠ. Επιπλέον, τυχόν προβλήματα σχετικά με την ποιότητα των διαβιβαζόμενων από τα κράτη μέλη δεδομένων δεν θα διαπιστωθούν πριν από το 2016, όταν η Επιτροπή θα πρέπει να παρουσιάσει για πρώτη φορά σύνοψη των ετήσιων εκθέσεων υλοποίησης στις στρατηγικές εκθέσεις (βλέπε σημείο 3.36) όσον αφορά τη συμβολή των ΕΔΕΤ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Συνεπώς, για αρκετά ακόμη έτη δεν θα είναι δυνατό να αξιολογηθεί η επιτυχία της Επιτροπής και των κρατών μελών σε σχέση με αμφότερος αυτούς τους τομείς κινδύνου.

3.63. Στην ετήσια έκθεση του περασμένου έτους⁽⁴⁶⁾, καθώς και στο πλαίσιο των εργασιών μας στον τομέα αυτό ενόψει της παρούσας έκθεσης, εντοπίσαμε ορισμένα ελαττώματα στον σχεδιασμό των ρυθμίσεων που διέπουν το πλαίσιο επιδόσεων:

- α) Εάν δεν επιτευχθούν οι στόχοι-ορόσημα ορισμένων προτεραιωτήτων των προγραμμάτων, το κράτος μέλος δεν χάνει τη χρηματοδότηση από το αποθεματικό επίδοσης, η οποία είναι δυνατό να ανακαταμεμηθεί σε άλλες προτεραιότητες που έχουν επιτύχει τους στόχους-ορόσημα⁽⁴⁷⁾. Με τον τρόπο αυτό το κίνητρο αποδυναμώνεται.
- β) Οι οικονομικές κυρώσεις που δύναται να επιβάλει η Επιτροπή (αναστολή πληρωμών ή δημοσιονομικές διορθώσεις) δεν μπορούν να βασίζονται σε δείκτες αποτελεσμάτων⁽⁴⁸⁾. Με τον τρόπο αυτό αποδυναμώνεται η επικέντρωση στα αποτελέσματα.

3.63.

- α) Πράγματι, αυτό έχει συμφωνηθεί από τους συννομοθέτες.

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την αποδυνάμωση του κινήτρου. Η χρηματοδότηση χάνεται για τους υπεύθυνους διαχείρισης του σχετικού άξονα προτεραιότητας ή μέτρου με τρόπο ώστε να λειτουργεί πράγματι ως κίνητρο. Επιπλέον, η ανακατανομή των κονδυλίων σε προτεραιότητες που παράγουν αποτελέσματα με πιο αποτελεσματικό τρόπο αυξάνει τη συνολική επίδοση του προϋπολογισμού.

- β) Και πάλι, αυτό συμφώνησαν οι συννομοθέτες.

Επί της ουσίας, δεν είναι δυνατό να εφαρμοστούν κυρώσεις με βάση δείκτες αποτελεσμάτων τόσο λόγω χρονοδιαγράμματος (σε ορισμένες περιπτώσεις τα αποτελέσματα μπορούν να εκτιμηθούν πολύ καιρό μετά τις υλοποιήσεις) όσο και λόγω της επίδρασης εξωτερικών παραγόντων.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.14.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.15.

⁽⁴⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 22, παράγραφος 4.

⁽⁴⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 22, παράγραφοι 5 και 7.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

γ) Επιπλέον, η ικανότητα της Επιτροπής να επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις σε περιπτώσεις μη επίτευξης ειδικών στόχων περιορίζεται από μια σειρά προϋποθέσεων και εξαιρέσεων: αναλογικότητα, επίπεδο απορρόφησης, αδιευκρίνιστοι «εξωτερικοί παράγοντες», κοινωνικοοικονομικοί ή περιβαλλοντικοί παράγοντες, οικονομικές συνθήκες και ανωτέρα βία ⁽⁴⁹⁾.

3.64. Πέραν τούτου, επισημάναμε τον κίνδυνο περιορισμένης επικέντρωσης στις επιδόσεις λόγω του ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία ⁽⁵⁰⁾, οι δείκτες αποτελεσμάτων πρέπει να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο επιδόσεων μόνον «κατά περίπτωση». Η Επιτροπή αποφάσισε να περιορίσει τη δυναμική χρήση δεικτών αποτελεσμάτων μόνο στο ΕΚΤ, με το επιχείρημα ότι τα χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα καθ'αυτά δεν ασκούν επαρκή επιρροή στην επίτευξη αποτελεσμάτων και ότι μεσολαβούσε μεγάλο διάστημα μεταξύ της πραγματοποίησης της δαπάνης και της επίτευξης αποτελεσμάτων ⁽⁵¹⁾.

3.65. Μολονότι τα πέντε προγράμματα που εξετάσαμε (εκ των οποίων τα τέσσερα αφορούσαν το ΕΚΤ) περιλάμβαναν δείκτες, στόχους-ορόσημα για το έτος 2018 και ειδικούς στόχους για το έτος 2023, κανένα δεν περιλάμβανε δείκτες αποτελεσμάτων στο πλαίσιο επιδόσεων. Επομένως, στην περίπτωση των εξετασθέντων προγραμμάτων, η επανεξέταση των επιδόσεων θα βασιστεί σε δείκτες εισροών (όπως το ύψος των δημόσιων πόρων που δαπανήθηκαν) και υλοποιήσεων (όπως ο αριθμός των δικαιούχων που έλαβαν χρηματοδότηση). Στο πλαίσιο 3.6 παρουσιάζονται πρόσθετα παραδείγματα των ειδών δεικτών, στόχων-ορόσημων και ειδικών στόχων που θα χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο επιδόσεων και βάσει των οποίων, επομένως, ενδέχεται να κριθεί εάν τα κράτη μέλη πληρούν τις προϋποθέσεις του αποθεματικού επίδοσης. Τα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα εξετασθέντα προγράμματα επιβεβαιώνουν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήξαμε το περασμένο έτος, ότι δηλαδή ο αντίκτυπος του αποθεματικού επίδοσης, από την άποψη της ενθάρρυνσης της αυξημένης επικέντρωσης στα αποτελέσματα, αναμένεται να είναι οριακός, δεδομένου ότι δεν υφίστανται ακόμη πραγματικά οικονομικά κίνητρα ή κυρώσεις στο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 που να σχετίζονται με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν με τη χρηματοδότηση της ΕΕ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

γ) Οι προϋποθέσεις είναι το αποτέλεσμα της νομοθετικής διαδικασίας μεταξύ της Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο στόχος αυτής της διάταξης δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

3.64. Πρόκειται για ειδικό ζήτημα μόνο για το πλαίσιο επιδόσεων. Η συνολική παρακολούθηση των επιδόσεων ενός προγράμματος θα περιλαμβάνει δείκτες αποτελεσμάτων.

3.65. Το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί ένα μόνο από τα στοιχεία που στηρίζουν την αυξημένη εστίαση στα αποτελέσματα.

Το βασικό στοιχείο του προσανατολισμού στα αποτελέσματα είναι η λογική παρέμβασης που είναι ενσωματωμένη σε κάθε πρόγραμμα σε συνδυασμό με τους δείκτες υλοποιήσεων και αποτελεσμάτων.

Το πλαίσιο επιδόσεων προβλέπει έναν μηχανισμό για την παρακολούθηση της υλοποίησης των προτεραιοτήτων. Το αποθεματικό επίδοσης αποτελεί κίνητρο για την επίτευξη των στόχων-ορόσημων, γεγονός που αποτελεί κατ' ανάγκη προϋπόθεση για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

⁽⁴⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, άρθρο 22, παράγραφος 7. Η Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής κατέληξε σε παρόμοια συμπεράσματα στην έκθεσή της του Οκτωβρίου 2014, βάσει της ανάλυσης ελλείψεων που διενήργησε σε σχέση με τον εν λόγω κανονισμό.

⁽⁵⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, παράρτημα II.

⁽⁵¹⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.15, καθώς και το έγγραφο «Guidance fiche — Performance framework review and reserve in 2014-2020» (Δελτίο καθοδήγησης — Επανεξέταση του πλαισίου επιδόσεων και αποθεματικό επίδοσης την περίοδο 2014-2020), έκδοση 6 της 4ης Μαρτίου 2014, σ. 7, που απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.6 — Παραδείγματα δεικτών, στόχων-ορόσημων και ειδικών στόχων που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο επιδόσεων

Λετονία, ΕΚΤ, ΕΠΠΑ και Ταμείο Συνοχής από κοινού — Απασχόληση και ανάπτυξη: χρησιμοποιηθέντες δείκτες

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει συνολικά 46 δείκτες, εκ των οποίων 16 είναι δείκτες εισροών και 30 δείκτες υλοποιήσεων. Οι 16 δείκτες εισροών είναι εκ φύσεως ίδιοι: «χρηματοδοτική ενίσχυση».

Γερμανία, ΕΓΤΑΑ — Σαξονία-Άνχαλτ: δύο τυπικά παραδείγματα δεικτών με στόχους-ορόσημα και ειδικούς στόχους

Για τον δείκτη «Συνολικό ποσό συνολικών δημόσιων δαπανών» ο στόχος για το 2023 είναι το ποσό των 135,7 εκατομμυρίων ευρώ και ο στόχος-ορόσημο για το 2018 το ποσό των 31,1 εκατομμυρίων ευρώ.

Για τον δείκτη «Αριθμός γεωργικών μονάδων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου» ο στόχος είναι 113 γεωργικές μονάδες, με στόχο-ορόσημο για το 2018 το 20 % αυτού του αριθμού.

Γαλλία, ΕΚΤ — Αλσατία: τυπικοί δείκτες με στόχους-ορόσημα και ειδικούς στόχους

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει συνολικά έξι δείκτες, εκ των οποίων τρεις είναι δείκτες εισροών και τρεις δείκτες υλοποιήσεων.

Για τον δείκτη εισροών «Χρηματοδοτική ενίσχυση» ο στόχος για το 2023 είναι το ποσό των 35,4 εκατομμυρίων ευρώ και ο στόχος-ορόσημο για το 2018 το ποσό των 11,8 εκατομμυρίων ευρώ.

Για τον δείκτη υλοποιήσεων «αριθμός ανέργων που έλαβαν στήριξη» ο στόχος για το 2023 είναι 4 067 άτομα και ο στόχος-ορόσημο 2 324.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.6 — Παραδείγματα δεικτών, στόχων-ορόσημων και ειδικών στόχων που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο επιδόσεων

Γερμανία, ΕΓΤΑΑ — Σαξονία-Άνχαλτ — δείκτης «Συνολικό ποσό συνολικών δημόσιων δαπανών»: Ο στόχος-ορόσημο για το 2018 ορίζεται σύμφωνα με τον κανόνα «n + 2», εφόσον τα κονδύλια του ΕΓΤΑΑ από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού είναι ακόμη διαθέσιμα για τις πληρωμές έως το τέλος του 2015, για αυτούς τους τύπους ενεργειών (υλοποίηση σύμφωνα με το ΠΑΑ για την περίοδο 2007-2013). Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για την έγκριση του ΠΑΑ και για την κατάρτιση των εσωτερικών κατευθυντήριων γραμμών υλοποίησης.

ΜΕΡΟΣ 3 — ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘ'ΕΣΕΩΝ ΑΠ'Ο ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΔ'ΟΣΕΙΣ

3.66. Σε αυτό το μέρος του κεφαλαίου εξετάζονται οι εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες που παρασχέθηκαν στις γενικές διευθύνσεις (ΓΔ) της Επιτροπής, η μετάβαση από το προηγούμενο ΠΔΠ (2007-2013) στο νέο (2014-2020) και η δημοσιοποίηση στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις στο επίπεδο των ΓΔ της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.67. Εξετάσαμε τις δηλώσεις προγράμματος⁽⁵²⁾, τα σχέδια διαχείρισης⁽⁵³⁾ και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων⁽⁵⁴⁾ έξι ΓΔ⁽⁵⁵⁾ για το 2014, βάσει των απαιτήσεων που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και τις οδηγίες που εκδίδει η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής και η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού σχετικά με τα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων. Η εξέταση δεν κάλυψε τις πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες που δεν συνεπάγονται δαπάνες, διότι οι σχετικές απαιτήσεις τελούν υπό αναθεώρηση.

Η καθοδήγηση σε κεντρικό επίπεδο βελτιώθηκε, αλλά παραμένουν αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν

3.68. Η Γενική Γραμματεία και η ΓΔ Προϋπολογισμού παρέχουν πάγιες οδηγίες και σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες προκειμένου να διευκολυνθεί η κατάρτιση των δηλώσεων προγράμματος, των σχεδίων διαχείρισης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων από τις ΓΔ. Διαπιστώσαμε ότι, συν τω χρόνω, αυτές οι κατευθυντήριες οδηγίες έγιναν ειδικότερες, συνεκτικότερες και πιο κατανοητές⁽⁵⁶⁾. Βελτίωση αποτελεί επίσης η απαίτηση να συμπεριλαμβάνουν οι ΓΔ στις δηλώσεις προγράμματος που καταρτίζουν πληροφορίες σχετικά με τη συμβολή των προγραμμάτων δαπανών στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (ήτοι σχετικά με τη συνάφειά τους με τους σχετικούς πρωταρχικούς στόχους και τις εμβληματικές πρωτοβουλίες). Ωστόσο, από την εξέταση που διενεργήσαμε προέκυψε ότι οι πληροφορίες σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» δεν εμφανίζονται στα μεταγενέστερα στάδια του προγραμματισμού (στα σχέδια διαχείρισης) και της κατάρτισης εκθέσεων (στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.68. Όπως αναφέρεται στη συγκεκριαιωτική έκθεση του παρόντος και του προηγούμενου έτους, καθώς και στις απαντήσεις της στις προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις, η Επιτροπή έχει σταδιακά αναπτύξει περαιτέρω το πλαίσιο επιδόσεων και έχει λάβει μέτρα για να αναδείξει τη σημασία της ποιότητας των δαπανών και της προστιθέμενης αξίας του προϋπολογισμού της ΕΕ. Αρχής γενομένης από το νομικό πλαίσιο του νέου ΠΔΠ, που έχει σκοπό να συμβάλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και προβλέπει αυστηρότερες ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και κοινοποίησης πληροφοριών, η Επιτροπή ενσωμάτωσε επίσης αυτή την εστίαση στις επιδόσεις στον στρατηγικό σχεδιασμό της και στον κύκλο προγραμματισμού, όπως αντικατοπτρίζεται στην καθοδήγηση σε κεντρικό επίπεδο. Δεδομένου ότι η διαθεσιμότητα των αποτελεσμάτων θα αυξάνεται όλο και περισσότερο κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του τρέχοντος ΠΔΠ, οι εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα αναμένεται ότι θα επικεντρώνονται σταδιακά περισσότερο στους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ.

⁽⁵²⁾ COM(2013) 450 final της 28ης Ιουνίου 2013, «Σχέδιο του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014». Οι δηλώσεις δραστηριοτήτων αντικαταστάθηκαν από δηλώσεις προγράμματος για την αιτιολόγηση των ποσών που ζητούνται στα σχέδια ετήσιων προϋπολογισμών. Περιλαμβάνουν, για κάθε πρόγραμμα δαπανών, στόχους που συνοδεύονται από δείκτες και ειδικούς στόχους οι οποίοι πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιούνται στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των ΓΔ.

⁽⁵³⁾ Κάθε ΓΔ καταρτίζει ετήσια σχέδια διαχείρισης προκειμένου να μετατρέψει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική της σε γενικούς και συγκεκριμένους στόχους και να προγραμματίσει και να διαχειριστεί δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη των εν λόγω στόχων.

⁽⁵⁴⁾ Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων είναι έκθεση διαχείρισης στην οποία παρουσιάζεται η επίτευξη των βασικών στόχων πολιτικής και των βασικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο του κεφαλαίου αυτού εξετάζουμε το μέρος 1 των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και τον βαθμό στον οποίο αυτά απέφεραν τον προσδοκώμενο αντίκτυπο.

⁽⁵⁵⁾ ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας (πλέον ΓΔ Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ), ΓΔ Περιβάλλοντος και ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης.

⁽⁵⁶⁾ Στο πλαίσιο έρευνας που πραγματοποίησαν τον Αύγουστο του 2014 οι κεντρικές υπηρεσίες, τα σχόλια σχετικά με τις κατευθυντήριες οδηγίες των επιχειρησιακών ΓΔ ήταν ως επί το πλείστον θετικά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.69. Μολονότι η νέα περίοδος του ΠΔΠ άρχισε το 2014, σημαντικό μέρος των δαπανών που θα πραγματοποιηθούν έως το 2016 αφορά το προηγούμενο ΠΔΠ. Επομένως, οι σχετικές με τις επιδόσεις εκθέσεις θα πρέπει να καλύπτουν τόσο το προηγούμενο όσο και το τρέχον ΠΔΠ. Στις εκθέσεις των έξι ΓΔ που εξετάσαμε δεν παρουσιάζονται σαφώς η μετάβαση από το προηγούμενο στο νέο ΠΔΠ. Σε πολλές περιπτώσεις δεν ήταν δυνατό να διαπιστωθεί ποιοι γενικοί και ειδικοί στόχοι του προηγούμενου ΠΔΠ διατηρήθηκαν ή επικαιροποιήθηκαν και ποιοι καταργήθηκαν. Ελλείπει συγκρίσιμων πληροφοριών, υπάρχει κίνδυνος να είναι αδύνατη η αξιολόγηση της επίτευξης των παλαιών γενικών και ειδικών στόχων.

3.70. Παραδείγματος χάριν, ένας από τους συγκεκριμένους στόχους της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο του προηγούμενου ΠΔΠ ήταν «η ενθάρρυνση της βιολογικής παραγωγής και η ανάπτυξη της αγοράς βιολογικών προϊόντων στην ΕΕ». Αν και η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης εξακολουθεί να δραστηριοποιείται στον τομέα της βιολογικής καλλιέργειας, ο εν λόγω στόχος δεν περιλαμβάνεται πλέον στις εκθέσεις διαχείρισης. Ο συνδεδεμένος δείκτης διατηρείται, αλλά δεν είναι συγκρίσιμος με αυτόν του προηγούμενου ΠΔΠ. Η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης εξακολουθεί να δημοσιοποιεί στοιχεία σχετικά με τον δείκτη «συνολική έκταση υπό βιολογική καλλιέργεια», αλλά ο ορισμός του δείκτη αυτού έχει τροποποιηθεί (από «συνολική έκταση υπό βιολογική καλλιέργεια» σε «συνολική έκταση υπό βιολογική καλλιέργεια που επιδοτείται με κονδύλια της ΕΕ»).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.69. Στην καθοδήγηση για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2014 έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο κοινοποίησης της συνέχισης ή της διακοπής των προγραμμάτων. Είναι επίσης πιθανό ο νομοθέτης να αποφάσισε τη μετάθεση της εστίασης από ορισμένα προγράμματα ή τη λήξη άλλων.

Όσον αφορά τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, οι στόχοι της περιόδου 2007-2013 αντικαταστάθηκαν από ενιαίο στόχο «συνέχιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των προγραμμάτων της περιόδου 2007-2013» με 2 μόνο δείκτες. Πρόκειται για συνειδητή απόφαση να διατηρηθεί η έκθεση συνοπτική και προσανατολισμένη στη διαχείριση, π.χ. να προβάλλει τις δράσεις της ΓΔ για τις τρεις περιόδους (προπαρασκευή 2014-2020, ολοκλήρωση υλοποίησης 2007-2013, κλείσιμο 2000-2006).

Όσον αφορά τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και μετά το σχέδιο διαχείρισης του 2014, όλοι οι συνδεδεμένοι με τους ειδικούς στόχους δείκτες κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με την περίοδο προγραμματισμού στην οποία αναφέρονται⁽⁵⁾. Επιπλέον, οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις είναι δομημένες κατά τρόπο ώστε καθιστούν δυνατή τη διάκριση μεταξύ των επιτευγμάτων της περιόδου 2007-2013 και της περιόδου 2014-2020. Αυτό δεν μπορούσε ακόμη να αντικατοπτριστεί στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τις επιδόσεις όσον αφορά τα νέα επιχειρησιακά προγράμματα.

3.70. Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ 2013, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ανέπτυξε ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για το σύνολο της ΚΓΠ. Δεδομένου ότι η βιολογική γεωργία θεωρείται επωφελής για το κλίμα και το περιβάλλον και ότι οι βιοκαλλιεργητές δικαιούνται τις πληρωμές που αναφέρονται σε αυτήν, οι αντίστοιχοι δείκτες έχουν προσαρμοστεί.

⁽⁵⁾ «Δείκτες 2007-2013 που εγκαταλείφθηκαν το 2014-2020»· «δείκτες κοινοί στις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020» και «δείκτες 2014-2020 για τους οποίους δεν υπάρχουν διαθέσιμα αξιοποιήσιμα στοιχεία της περιόδου 2007-2013».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο σχεδιασμός και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις σε επίπεδο γενικής διεύθυνσης επιδέχονται περαιτέρω βελτιώσεις

Οι στόχοι των ΓΔ δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

3.71. Σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής για τα σχέδια διαχείρισης του 2014, οι ΓΔ όφειλαν να καθορίζουν γενικούς στόχους συνοδευόμενους από δείκτες αντικτύπου (μακροπρόθεσμα) και συγκεκριμένους στόχους με δείκτες αποτελεσμάτων (μεσοβραχυπρόθεσμα). Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, οι στόχοι των ΓΔ πρέπει να είναι «SMART» (συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένοι — Specific, Measurable, Achievable, Relevant and Timed) ⁽⁵⁷⁾.

3.72. Σύμφωνα και με τις παρατηρήσεις που είχε διατυπώσει το Συνέδριο τα προηγούμενα έτη για άλλες ΓΔ, διαπιστώσαμε ότι, στις περιπτώσεις και των έξι ΓΔ που εξετάστηκαν, πολλοί στόχοι (γενικοί και συγκεκριμένοι) που περιλαμβάνονταν στα σχέδια διαχείρισης και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων είχαν ληφθεί απευθείας από έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικά έγγραφα, χωρίς να μετατραπούν σε περισσότερο επιχειρησιακούς στόχους, με συνέπεια το επίπεδο τους να είναι υπερβολικά υψηλό και να μην έχουν χρησιμότητα ως μέσα διαχείρισης (βλέπε πλαίσιο 3.7).

Πλαίσιο 3.7 — Παραδείγματα στόχων που η Επιτροπή χαρακτηρίζει «συγκεκριμένους», οι οποίοι δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης: Η «Στήριξη της δημοκρατίας» τίθεται ως συγκεκριμένος στόχος, χωρίς να διατυπώνεται ως στόχος και να ορίζεται τι επιδιώκεται να επιτευχθεί.

ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας: Ο στόχος «Προώθηση της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής νοοτροπίας» δεν εξειδικεύει ούτε τα είδη των δραστηριοτήτων που πρέπει να πραγματοποιηθούν ούτε τι επιδιώκεται να επιτευχθεί με αυτές.

3.72. Οι στόχοι (γενικοί και ειδικοί), όπως ορίζονται στα έγγραφα πολιτικής ή νομοθετικού περιεχομένου, αποτελούν την πολιτική πραγματικότητα εντός της οποίας λειτουργεί η Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή πρέπει να μεριμνά για τη διαχείριση των προγραμμάτων και να καταρτίζει σχετικές εκθέσεις, με βάση τους στόχους και με δείκτες που καθορίζονται από τη νομοθετική αρχή.

Πλαίσιο 3.7 — Παραδείγματα «συγκεκριμένων στόχων» όπως καθορίζονται από την Επιτροπή, οι οποίοι δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης

ΓΔ Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης: Η στήριξη της δημοκρατίας αποτελεί γενικό στόχο πολιτικής, ορθά διατυπωμένο. Πρόκειται για μακρόπνοη διαδικασία, ιδιαίτερα ευαίσθητη στις πολιτικές εξελίξεις στις χώρες στόχους, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η στήριξη της δημοκρατίας δεν αποτελεί αφ'εαυτής έγκυρο στόχο. Σε πολλές περιπτώσεις το ερώτημα που τίθεται είναι «σε ποιον βαθμό θα είχε επιδεινωθεί περαιτέρω η κατάσταση εάν η Επιτροπή δεν παρείχε στήριξη στους υπερασπιστές της δημοκρατίας και στις δημοκρατικές διαδικασίες σε μια δεδομένη χώρα».

ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας: Σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, ο συγκεκριμένος αυτός στόχος και οι δύο συνδεδεμένοι δείκτες απορρέουν από τη νομική βάση του προγράμματος COSME ⁽⁶⁾. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο συγκεκριμένος αυτός στόχος προσδιορίζεται επαρκώς, δεδομένου ότι τα σχέδια διαχείρισης και οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ περιλαμβάνουν τους δείκτες, τις υλοποιήσεις και τις αναγκαίες επεξηγήσεις.

⁽⁵⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, άρθρο 30, παράγραφος 3.

⁽⁶⁾ Βλ. στόχους και δείκτες COSME στο παράρτημα <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1287&from=EN>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης: Ο στόχος «Στήριξη πολιτικών μεταρρυθμίσεων» δεν είναι μετρήσιμος, καθώς η στήριξη δεν προσδιορίζεται ποσοτικά.

3.73. Συνολικά, εξετάσαμε 34 συγκεκριμένους στόχους, δύο μόνον εκ των οποίων πληρούσαν το σύνολο των κριτηρίων SMART. Αυτό το αποτέλεσμα είναι ανάλογο εκείνων στα οποία καταλήξαμε τα περασμένα έτη. Αν και οι εξετασθέντες στόχοι ήταν συναφείς με τον τομέα πολιτικής στον οποίο δραστηριοποιούνται οι ΓΔ, σε πολλές περιπτώσεις οι δείκτες που συνοδεύουν τον στόχο δεν μετρούν ολοκληρωμένα όλες τις πτυχές στο ενδεδειγμένο επίπεδο.

Εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες σχετικά με τους δείκτες παρακολούθησης των επιδόσεων

3.74. Η επιλογή δεικτών πρέπει να βασίζεται σε χαρακτηριστικά όπως η συνάφεια, ο μετρήσιμος χαρακτήρας και η διαθεσιμότητα έγκαιρων και αξιόπιστων στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις. Στο μέτρο του δυνατού, οι δείκτες πρέπει να πληρούν τα κριτήρια «RACER»⁽⁵⁸⁾. Δείκτες που μετρούν επακόλουθα τα οποία οι ΓΔ ελάχιστα μπορούν να επηρεάσουν πρέπει να συνοδεύονται από άλλους δείκτες οι οποίοι να μετρούν άμεσα τις δραστηριότητες των ΓΔ.

3.75. Και οι έξι ΓΔ διαθέτουν τουλάχιστον έναν δείκτη επιδόσεων ανά στόχο, προκειμένου να διευκολύνονται στην παρακολούθηση, αξιολόγηση και κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τα επιτεύγματα. Από τους 98 δείκτες των ΓΔ που εξετάστηκαν 34 πληρούσαν το σύνολο των κριτηρίων RACER. Αυτό το αποτέλεσμα συνιστά βελτίωση σε σύγκριση με εκείνα στα οποία καταλήξαμε τα προηγούμενα έτη. Ωστόσο, όπως και τα προηγούμενα έτη, εντοπίσαμε ορισμένες πρόσθετες αδυναμίες στους χρησιμοποιούμενους δείκτες (βλέπε πλαίσιο 3.8).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης: Όπως διευκρινίζεται σε σχέση με το σημείο 3.72 ανωτέρω, οι στόχοι που περιλαμβάνονται στις προγραμματικές δηλώσεις, στα σχέδια διαχείρισης και στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων έχουν ληφθεί από τις νομικές βάσεις. Σύμφωνα με την πρακτική της Επιτροπής, ο συγκεκριμένος αυτός στόχος είναι σύμφωνος με τη νομική βάση του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας II⁽⁷⁾.

3.74. Σύμφωνα με την απάντηση στο σημείο 3.72, οι στόχοι και οι δείκτες που καθορίζονται από τη νομοθετική αρχή στις νομικές βάσεις αποτελούν τη βάση επί της οποίας η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση. Οι εν λόγω δείκτες δεν πληρούν όλοι τα κριτήρια «RACER».

3.75. Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.74.

⁽⁵⁸⁾ «Relevant, accepted, credible, easy and robust» (κατάλληλοι, αποδεκτοί, έγκυροι, εφικτοί και αδιαμφισβήτητοι): «Part III: Annexes to impact assessment guidelines» (Μέρος III: Παραρτήματα των κατευθυντήριων οδηγιών για την εκτίμηση του αντικτύπου) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 15 Ιανουαρίου 2009 — http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/commission_guidelines/docs/ia-g_2009_annex_en.pdf).

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 231/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη θέσπιση Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 3.8 — Παραδείγματα προβλημάτων με τους δείκτες

α) Δείκτες που βρίσκονταν πέραν της δυνατότητας επιρροής της ΓΔ

ΓΔ Περιβάλλοντος: «Συνολική παραγωγή αποβλήτων» — Ο δείκτης αυτός επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως τις συνήθειες των καταναλωτών ή τα βιομηχανικά πρότυπα. Αρκετοί εξ αυτών βρίσκονται πέραν της δυνατότητας επιρροής της ΓΔ Περιβάλλοντος.

β) Δείκτες που βασίζονται σε δεδομένα αμφισβητούμενης αξιοπιστίας

ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης: «Στήριξη της τοπικής παραγωγής για τη διατήρηση/ανάπτυξη της γεωργικής παραγωγής» — Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον δείκτη αυτό αντλούνται από τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη. Ωστόσο, η Επιτροπή εντόπισε αδυναμίες στην ποιότητα των διαβιβασθέντων δεδομένων και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο δείκτης θα αξιολογηθεί με τη δέουσα προσοχή⁽⁵⁹⁾.

γ) Δείκτες που παρουσιάζονταν ως δείκτες αποτελεσμάτων, αλλά οι οποίοι ήταν προσανατολισμένοι στις υλοποιήσεις

ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης: «Αριθμός των προσώπων που λαμβάνουν ενίσχυση από το ταμείο» — Ο δείκτης μετρά τον αριθμό των δικαιούχων αντί να επικεντρώνεται στις βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν συνεπεία της ενίσχυσης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 3.8 — Παραδείγματα προβλημάτων με τους δείκτες

α) ΓΔ Περιβάλλοντος: Παρ' ότι η επίτευξη ευνοϊκής εξέλιξης στη «συνολική παραγωγή αποβλήτων» εξαρτάται επίσης από παράγοντες εκτός του ελέγχου της Επιτροπής, πολλές οδηγίες περιλαμβάνουν στόχους υποχρεωτικής ανακύκλωσης και πρόληψης αποβλήτων.

β) ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης: Γενικά, οι δείκτες δεν πρέπει να αξιολογούνται στην ονομαστική τους αξία και η ποιότητά τους πρέπει πάντα να αξιολογείται σε συνάρτηση με την επιδιωκόμενη χρήση. Η Επιτροπή βρίσκεται ήδη σε διαβούλευση με τα κράτη μέλη προκειμένου να βελτιώσει τον δείκτη και την ποιότητα των παρεχόμενων στοιχείων.

γ) ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης: Ο δείκτης συνάδει με τους στόχους του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (FEAD), το οποίο αποσκοπεί στη μείωση των χειρότερων μορφών φτώχειας και προσπαθεί να βελτιώσει την κατάστασή τους (να τους απαλλάξει από τη φτώχεια). Ο εν λόγω δείκτης κατατάσσεται ως δείκτης αποτελεσμάτων στην κατ' εξουσιοδότηση πράξη που θεσπίστηκε στη συνέχεια [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1255/2014], η οποία περιλαμβάνει κατάλογο κοινών δεικτών εισροών, υλοποιήσεων και αποτελεσμάτων.

Ο αριθμός των δικαιούχων της ενίσχυσης αποτελεί ήδη ένδειξη της συμβολής του FEAD στην ανακούφισή τους από τη στέρηση τροφής και από τη σοβαρή υλική στέρηση. Ο χαρακτήρας του ταμείου δεν καθιστά δυνατή (και οπωσδήποτε όχι οικονομικά αποδοτική) την παροχή πληροφοριών σχετικά με τις «βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν συνεπεία της ενίσχυσης». Οι βελτιώσεις αυτές θα ήταν τα αποτελέσματα της παρεχόμενης ενίσχυσης τα οποία θα υπερέβαιναν τον ελεγκτικό ρόλο των δεικτών.

⁽⁵⁹⁾ Βλέπε το σχέδιο διαχείρισης της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014, σ. 35 (http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/amp/index_en.htm).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**ΜΕΡΟΣ 4 — ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΕΠΙΔΏΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

3.76. Στις ειδικές εκθέσεις μας εξετάζεται εάν οι αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης εφαρμόζονται σε ό,τι αφορά τις δαπάνες της ΕΕ. Το Συνέδριο, κατά την επιλογή των θεμάτων επί των οποίων θα καταρτίσει ειδικές εκθέσεις (συγκεκριμένοι τομείς του προϋπολογισμού ή συγκεκριμένα θέματα διαχείρισης) επιδιώκει να εξασφαλίσει τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο, βάσει ενός συνόλου κριτηρίων όπως το επίπεδο των σχετικών εσόδων ή δαπανών, οι κίνδυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και ο βαθμός ενδιαφέροντος των εμπλεκόμενων. Το 2014 εκδώσαμε⁽⁶⁰⁾ 24 ειδικές εκθέσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο **παράρτημα 3.1**.

3.77. Κάθε ειδική έκθεση συμβάλλει, αυτή καθαυτήν, σημαντικά στη λογοδοσία των ελεγχόμενων σχετικά με τη διαχείριση που ασκούν στα κονδύλια της ΕΕ και τους επικουρεί στην πραγματοποίηση βελτιώσεων στο μέλλον. Οι εν λόγω ειδικές εκθέσεις καλύπτουν συνολικά το φάσμα του κύκλου ζωής της διαχείρισης, από τη σύλληψη έως την αξιολόγηση. Επομένως, σε πολλές περιπτώσεις περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η χρηματοδότηση της ΕΕ απέφερε απτά αποτελέσματα. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων μας⁽⁶¹⁾ παρουσιάζονται συνοπτικά οι ειδικές εκθέσεις του 2014, οι οποίες ταξινομούνται σε κατηγορίες που αντιστοιχούν στους τομείς του ΠΔΠ 2014-2020.

3.78. Σε ετήσιες εκθέσεις προηγούμενων ετών το Συνέδριο πραγματεύθηκε περιορισμένο αριθμό θεμάτων —τα οποία θεωρήθηκαν ιδιαίτερης συνάφειας— από το σύνολο των ειδικών εκθέσεων του έτους⁽⁶²⁾. Στην παρούσα ετήσια έκθεση αναλύουμε, για τους εξετασθέντες τομείς, τον βαθμό επικέντρωσης στα αποτελέσματα καθώς και κατά πόσο επελέγησαν τα έργα που εμφάνιζαν τη βέλτιστη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας.

⁽⁶⁰⁾ «Εκδώσαμε» σημαίνει «εγκρίναμε προς δημοσίευση».

⁽⁶¹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Συνεδρίου για το 2014, σ. 17 έως 32 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶²⁾ Στην ετήσια έκθεση για το 2011 τα θέματα αυτά ήταν η ανάλυση των αναγκών, ο σχεδιασμός και η προστιθέμενη αξία της ΕΕ· στην ετήσια έκθεση για το 2012 οι στόχοι και οι δείκτες, στοιχεία όσον αφορά τις επιδόσεις, καθώς και η βιωσιμότητα των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων· στην ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013 η προστιθέμενη αξία της ΕΕ και το φαινόμενο μη αποδοτικής δαπάνης.

Διαπιστώσαμε ότι η επίτευξη αποτελεσμάτων δεν βρίσκεται στο επίκεντρο

3.79. Στα σημεία 3.57 έως 3.60 αναλύθηκε η έλλειψη επικέντρωσης στα αποτελέσματα στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης. Η σημασία του ζητήματος αυτού υπογραμμίστηκε και στο πλαίσιο της πανοραμικής επισκόπησης του Συνεδρίου που δημοσιεύθηκε το 2014 σχετικά με τους κινδύνους που επαπειλούν τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ⁽⁶³⁾. Στην εν λόγω επισκόπηση αναφέραμε ότι η έλλειψη στοιχείων σχετικά με τις πραγματικές υλοποιήσεις της χρηματοδότησης ενδέχεται να αποτελέσει έναν από τους λόγους της μη αποδοτικής χρησιμοποίησης των πόρων (σημείο 25 ιβ)). Στην επισκόπηση ζητήθηκε η δημιουργία ενός άρτιου συστήματος διαχείρισης των επιδόσεων, με σαφώς καθορισμένους στόχους επιδόσεων, εφαρμοζόμενους σε κάθε περίπτωση, οι οποίοι πρέπει να εστιάζουν στις υλοποιήσεις, τα επακόλουθα και τον αντίκτυπο⁽⁶⁴⁾.

3.80. Παραδείγματος χάριν, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης που χρησιμοποιεί η EuropeAid δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα. Όπως επισημάνθηκε στη σχετική έκθεση, δεν είναι η πρώτη φορά που επισημαίνουμε την αδυναμία αυτή⁽⁶⁵⁾.

3.81. Σε παρόμοιο συμπέρασμα καταλήξαμε στην περίπτωση της ειδικής έκθεσης για το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων, στην οποία διαπιστώσαμε ότι, λόγω αδυναμιών στις εκθέσεις παρακολούθησης και τις τελικές εκθέσεις, τα συστήματα ΠΠ και τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις, οι αρμόδιες αρχές δεν παρακολούθησαν ή δεν παρακολούθησαν επαρκώς τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν. Κατά συνέπεια, δεν κατέστη δυνατό να αξιολογηθεί από το Συνέδριο—ούτε, εξάλλου, από τα κράτη μέλη ή την Επιτροπή— κατά πόσον το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων υποστήριξε την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του⁽⁶⁶⁾.

3.80. Η αδυναμία που αναφέρθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις αξιολόγησης δεν αφορούσε την αξιολόγηση, αλλά το σύστημα υποβολής εκθέσεων της EuropeAid, διότι θεωρήθηκε ότι δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και ότι επικεντρώνεται περισσότερο στις υλοποιηθείσες δραστηριότητες από ό,τι στα επιτεύγματα πολιτικής.

3.81. Το νομικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 για τον διάδοχο του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, αντιμετώπισε σε μεγάλο βαθμό τις ανησυχίες που εκφράστηκαν στην έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ειδικότερα, περιλαμβάνει ένα ενισχυμένο πλαίσιο υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης, βασισμένο σε ένα σύστημα κοινών δεικτών, καθώς και ένα ειδικό ηλεκτρονικό σύστημα (SFC2014). Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο υλοποίησης, τα κράτη μέλη θα οφείλουν να υποβάλλουν ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί με τη συμβολή των ταμείων.

⁽⁶³⁾ Βλέπε πανοραμική επισκόπηση του Συνεδρίου με τίτλο «Εξασφαλίζοντας την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της ΕΕ: πανοραμική επισκόπηση των κινδύνων που επαπειλούν τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ», της 25ης Νοεμβρίου 2014 (<http://eca.europa.eu>). Πρόκειται για μία από τις δύο επισκοπήσεις αυτού του είδους που δημοσιεύθηκαν το 2014. Η άλλη, με τίτλο «Κενά, αλληλεπικαλύψεις και προκλήσεις: πανοραμική επισκόπηση των ρυθμίσεων της ΕΕ σχετικά με τη λογοδοσία και τον δημόσιο έλεγχο», δημοσιεύθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2014 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁴⁾ Βλέπε πανοραμική επισκόπηση του Συνεδρίου με τίτλο «Εξασφαλίζοντας την αποδοτικότητα των κεφαλαίων της ΕΕ: πανοραμική επισκόπηση των κινδύνων που επαπειλούν τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ», σημεία 25 ιβ) και 54 γ) (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁵⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 18/2014, «Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid», σημεία 69 και 51 έως 52 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁶⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 15/2014 «Το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων προώθησε τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη, αλλά απαιτείται καλύτερη μέτρηση των αποτελεσμάτων και ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ», σημεία 76 και 77 (<http://eca.europa.eu>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.82. Στην ειδική έκθεσή μας για την αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι τα δυνητικά οφέλη της συνδυαστικής χρηματοδότησης δεν αξιοποιήθηκαν πλήρως λόγω αδυναμιών στη διαχείριση της Επιτροπής. Συστήσαμε στην Επιτροπή να εφαρμόσει ένα πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων, το οποίο θα περιλαμβάνει δείκτες για την παρακολούθηση του αντικτύπου των επιχορηγήσεων της ΕΕ, και να παράσχει σαφείς οδηγίες στις αντιπροσωπείες της ΕΕ όσον αφορά τον ρόλο που πρέπει να διαδραματίζουν στην παρακολούθηση της στήριξης της ΕΕ για έργα συνδυαστικής χρηματοδότησης⁽⁶⁷⁾.

Δεν επιλέγονταν πάντα τα έργα με τις περισσότερες πιθανότητες να αποφέρουν τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο

3.83. Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2013 επισημάναμε ότι, στο επίπεδο των κρατών μελών, το σύνδρομο «αν δεν το χρησιμοποιήσεις, θα χαθεί» έχει ως αποτέλεσμα να δίδεται έμφαση κατά κύριο λόγο στην ανάλωση των κονδυλίων της ΕΕ κατά την επιλογή των προς χρηματοδότηση έργων⁽⁶⁸⁾. Η τάση αυτή καταδεικνύεται και σε μια σειρά άλλων ειδικών εκθέσεων του 2014.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.82. Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση ευθυγραμμίζονται πλήρως με την πρόσφατη διαδικασία μεταρρύθμισης των περιφερειακών διευκολύνσεων και με τις τεχνικές εργασίες που διεξήχθησαν και τα συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν από την πλατφόρμα της ΕΕ για τον συνδυασμό μέσων στην εξωτερική συνεργασία (EUBEC).

Το πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων έχει ήδη θεσπισθεί και περιλαμβάνεται στο έντυπο αίτησης συνοδευόμενο από κατευθυντήριες γραμμές.

Καταρτίζεται εγχειρίδιο για δραστηριότητες συνδυασμού πόρων, το οποίο συνοψίζει τα βασικά χαρακτηριστικά, τις λεπτομέρειες και τις επιχειρησιακές πτυχές της συνδυαστικής χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης). Προβλέπει γενική καθοδήγηση σχετικά με δραστηριότητες συνδυαστικής χρηματοδότησης και προορίζεται, μεταξύ άλλων, για τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σε τρίτες χώρες.

3.83. Βάσει του νομικού πλαισίου της περιόδου 2014-2020, είναι πλέον απαραίτητο να περιλαμβάνεται στα κριτήρια επιλογής η συμβολή μιας πράξης στα προσδοκώμενα αποτελέσματα ενός άξονα προτεραιότητας.

⁽⁶⁷⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 16/2014 «Η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ», σημεία 53 και 59 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁶⁸⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.57.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.84. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης για τη χρηματοδότηση εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης μικρών και μεσaiών επιχειρήσεων. Στην ειδική έκθεσή μας για το θέμα αυτό διαπιστώσαμε ότι τα ανεπαρκή κριτήρια επιλογής και η έλλειψη στόχων ανάπτυξης για τις φιλοξενούμενες εταιρείες είχαν αρνητικό αντίκτυπο στην αποτελεσματικότητα των ελεγχθέντων εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων και επηρέασαν δυσμενώς τη συνολική αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων τους όσον αφορά την εκκόλαψη επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων για συγχρηματοδότηση δεν είχαν ληφθεί δεόντως υπόψη αρκετά στοιχεία τα οποία είναι κρίσιμης σημασίας για τη δραστηριότητα της εκκόλαψης επιχειρήσεων, όπως τα προσόντα του προσωπικού, η εμβέλεια και η συνάφεια των υπηρεσιών εκκόλαψης επιχειρήσεων και η οικονομική βιωσιμότητα ⁽⁶⁹⁾.

3.85. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας σχετικά με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην υδατοκαλλιέργεια καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η επιλογή των ελεγχθέντων έργων ήταν συχνά πλημμελής. Παραδείγματος χάριν, ορισμένα έργα είχαν ήδη ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο έγκρισης της απόφασης χρηματοδότησης, σε ορισμένες χώρες ο διαθέσιμος για μέτρα στήριξης της υδατοκαλλιέργειας προϋπολογισμός ήταν υψηλότερος από τη συνολική αξία των υποβληθεισών αιτήσεων, με αποτέλεσμα να χρηματοδοτηθούν όλα τα έργα που πληρούσαν τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας, ενώ σε μία χώρα εφαρμόστηκε η αρχή της «εξυπηρέτησης κατά σειρά προτεραιότητας» για τη διάθεση της χρηματοδότησης, με αποτέλεσμα να απορριφθούν, ανεξαρτήτως ποιότητας, έργα που υποβλήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο της περιόδου προγραμματισμού διότι ο προϋπολογισμός είχε εξαντληθεί ⁽⁷⁰⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.84. Η Επιτροπή χαιρετίζει το συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με τη χρηματοδοτική συμβολή του ΕΤΠΑ στη δημιουργία υποδομών επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι ο χαρακτηρισμός των επιδόσεων των ελεγχθέντων εκκολαπτηρίων ως μέτριων βασίζεται στη σύγκριση των αποτελεσμάτων των εκκολαπτηρίων που δημιουργήθηκαν πρόσφατα, με τους δείκτες αναφοράς που έχουν καθοριστεί βάσει των καθιερωμένων και πιο έμπειρων εκκολαπτηρίων. Ειδικότερα, αυτό το είδος επιχειρηματικής υποδομής ήταν ανύπαρκτο στο παρελθόν στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ από το 2004 και μετά, και μόλις σήμερα αρχίζει να δημιουργείται με τη στήριξη και των διαρθρωτικών ταμείων. Κατά συνέπεια, δεν έχει αποκτηθεί σημαντική πείρα και θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για να αποκτηθεί καλύτερη γνώση σχετικά με τον τρόπο αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των υποδομών αυτών, ούτως ώστε να υποστηριχθούν σωστά οι νέες επιχειρηματικές ιδέες και οι νεοφυείς επιχειρήσεις.

Επιπλέον, βάσει του νομικού πλαισίου της περιόδου 2007-2013, η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των έργων εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών, της διαχειριστικής αρχής και της επιτροπής παρακολούθησης, ενώ ο ρόλος της Επιτροπής στην επιτροπή παρακολούθησης είναι απλά συμβουλευτικός. Βάσει του νομικού πλαισίου της περιόδου 2014-2020, είναι πλέον απαραίτητο να περιλαμβάνεται στα κριτήρια επιλογής η συμβολή μιας πράξης στα προσδοκώμενα αποτελέσματα ενός άξονα προτεραιότητας.

3.85. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η επιλογή και η χρηματοδότηση έργων αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να εξασφαλίζουν την πρόσθετη αξία των επιλεγμένων έργων.

Σύμφωνα με τη γενική εξέλιξη των ΕΔΕΤ, οι συννομοθέτες και η Επιτροπή έχουν ενισχύσει σημαντικά τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης προκειμένου να ενισχυθεί η στοχοπροσήλωση του ΕΤΘΑ.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν κατάλληλα κριτήρια επιλογής για τα σχέδια υδατοκαλλιέργειας που υποβάλλουν στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.

⁽⁶⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 7/2014, «Ήταν επιτυχής η υποστήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων», σημείο 58 και σημείο V της σύνοψης (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁷⁰⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 10/2014 «Αποτελεσματικότητα της στήριξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην υδατοκαλλιέργεια», σημείο 62 και πλαίσιο 8 (<http://eca.europa.eu>).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.86. Οι δυνητικές συνέπειες της πλημμελούς επιλογής έργων καταδείχθηκαν στην ειδική έκθεσή μας σχετικά με τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές. Η ανάγκη για τέτοιες επενδύσεις σε αερολιμενικές υποδομές μπορούσε να αποδειχθεί για τα μισά περίπου έργα που εξετάστηκαν. Το ένα τρίτο περίπου των αερολιμένων που εξετάστηκαν δεν ήταν επικερδείς και, ως αποτέλεσμα, υπήρχε κίνδυνος να κλείσουν, εκτός εάν λάμβαναν διαρκή δημόσια χρηματοδοτική στήριξη. Το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι οι χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επενδύσεις σε αερολιμένες είχαν περιορισμένη αποδοτικότητα⁽⁷¹⁾.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το 2014

3.87. Οι καλυπτόμενες από τη δεκαετή στρατηγική της ΕΕ και από τον επταετή δημοσιονομικό κύκλο του ΠΔΠ περίοδοι δεν συμπίπτουν. Κατά συνέπεια, και δεδομένου ότι είναι εξαιρετικά δύσκολο να τροποποιηθούν οι διαδικασίες κατάρτισης εκθέσεων στις οποίες στηρίζεται ο προϋπολογισμός κατά τη διάρκεια της καλυπτόμενης περιόδου, η ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» είναι περιορισμένη κατά το πρώτο ήμισυ της περιόδου της στρατηγικής (βλέπε σημεία 3.7 έως 3.12).

3.88. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» είναι μια μακροπρόθεσμη, πολύπλευρη στρατηγική, που προϋποθέτει την αποδοχή τόσο των 28 κρατών μελών όσο και της ΕΕ. Συνεπώς, οι κύριοι στόχοι της («έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη») ήταν κατ' ανάγκη υψηλού επιπέδου. Σε αυτές τις πολιτικές επιδιώξεις βασίζεται μια πολύπλοκη δομή που περιλαμβάνει πέντε πρωταρχικούς στόχους, επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες και, για τα ΕΔΕΤ, 11 θεματικούς στόχους. Ωστόσο, είτε μεμονωμένα είτε συνολικά, αυτά τα διαφορετικά επίπεδα δεν έχουν σχεδιαστεί ώστε να μετατρέπουν τις πολιτικές επιδιώξεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε χρήσιμους επιχειρησιακούς στόχους (βλέπε σημεία 3.13 έως 3.25).

⁽⁷¹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 21/2014, «Χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές: περιορισμένη η αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών», σημεία 68 έως 70 (<http://eca.europa.eu>).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.86. Βάσει του νομικού πλαισίου της περιόδου 2007-2013, η Επιτροπή θα μπορούσε να αξιολογήσει και να εγκρίνει άμεσα τα έργα υποδομής σε αερολιμένες μόνο εάν αντιπροσώπευαν μεγάλα έργα. Κατά την αξιολόγηση των 17 μεγάλων έργων που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας, ιδίως στην ανάλυση της ζήτησης και στην οικονομική βιωσιμότητα των υποδομών. Για παράδειγμα, η Επιτροπή παρότρυνε τις εθνικές αρχές να εγκαταλείψουν ορισμένα έργα⁽⁸⁾ λόγω της ανεπαρκούς ζήτησης και των ανησυχιών της σε σχέση με την οικονομική βιωσιμότητα των εν λόγω αερολιμένων.

Έχουν ήδη αντληθεί διδάγματα από την εμπειρία του παρελθόντος, όπως καταδεικνύεται με τη ριζικά διαφορετική προσέγγιση που υιοθετείται για την περίοδο 2014-2020⁽⁹⁾ και με την έκδοση από την Επιτροπή κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων σχετικά με μεγάλα έργα για την περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας επανεξέτασης της ποιότητας και για την υποχρέωση τήρησης, για όλα τα μεγάλα έργα, των ποιοτικών στοιχείων της ανάλυσης κόστους-ωφελείας.

3.87. Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 3.7 έως 3.12.

3.88. Η μετατροπή των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των 11 θεματικών στόχων σε χρήσιμους επιχειρησιακούς στόχους πραγματοποιείται σε επίπεδο προγράμματος. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις για τα αποτελέσματα των ΕΔΕΤ πραγματοποιούνται με βάση ασκήσεις μοντελοποίησης και αναφέρονται, για παράδειγμα, στις αντίστοιχες εκθέσεις σχετικά με τη συνοχή (οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, πρέπει να δημοσιεύονται ανά τρίμηνα).

⁽⁸⁾ Π.χ. αερολιμένες στο Kielce και στο Bialystok.

⁽⁹⁾ Π.χ. ύπαρξη σχεδίων μεταφορών σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, που προσδιορίζεται ως ειδική προϋπόθεση, επενδύσεις περιορισμένες στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων ή των χαρακτηριστικών ασφαλείας των υποδομών, επικέντρωση, κατά τις διαπραγματεύσεις των προγραμμάτων των ΕΔΕΤ της περιόδου 2014-2020, σε αερολιμένες που ανήκουν στο κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ κ.λπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.89. Μέχρι στιγμής η Επιτροπή έχει δημοσιοποιήσει σε περιορισμένο μόνο βαθμό στοιχεία σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Μεταξύ άλλων, αυτό οφείλεται στην έλλειψη πληροφοριών καλής ποιότητας. Απαραίτητη προϋπόθεση για ένα άρτιο σύστημα παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων αποτελεί η ανάληψη, από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, της ευθύνης για τους ειδικούς στόχους και τα αποτελέσματα της στρατηγικής (βλέπε σημεία 3.26 έως 3.34).

3.90. Ο συνδυασμός των πέντε ΕΔΕΤ σε έναν πολυσυλλεκτικό κανονισμό και η χρησιμοποίηση, για κάθε κράτος μέλος, μίας συμφωνίας εταιρικής σχέσης έχει δυνητικά πλεονεκτήματα από την άποψη της συνοχής της δράσης της ΕΕ. Ωστόσο, αυτά τα δυνητικά οφέλη δεν έχουν υλοποιηθεί πλήρως. Σε επίπεδο ταμείων και, ως εκ τούτου, προγραμμάτων εξακολουθούν να ισχύουν διαφορετικοί κανόνες. Τα παραδείγματα συμπληρωματικότητας και συνεργειών που εντοπίστηκαν στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα που εξετάστηκαν ήταν σπάνια και επιφανειακά (βλέπε σημεία 3.39 έως 3.43).

3.91. Οι υψηλού επιπέδου στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» δεν μετατρέπονται κατά τρόπο συστηματικό σε επιχειρησιακούς ειδικούς στόχους στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα, ενώ η νομοθεσία δεν απαιτεί από το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ να διαρθρώνονται βάσει θεματικών στόχων. Επομένως, θα είναι πολύ δύσκολο για την Επιτροπή να καταρτίζει εκθέσεις και να παρακολουθεί κατά τρόπο συνεκτικό τους θεματικούς στόχους και για τα πέντε ΕΔΕΤ και, συνεπώς, τη συμβολή των ταμείων αυτών στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (βλέπε σημεία 3.44 έως 3.48).

3.92. Ο καθορισμός ενός συνόλου κοινών δεικτών στους κανονισμούς αποτελεί μια ευπρόσδεκτη προσπάθεια παραγωγής συνεκτικών δεδομένων σε όλα τα κράτη μέλη, τα οποία θα μπορούσαν στη συνέχεια να συγκεντρωθούν για τους σκοπούς της αξιολόγησης των επιδόσεων και της κατάρτισης εκθέσεων σχετικά με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να περιλαμβάνουν τους κοινούς δείκτες στα προγράμματά τους⁽⁷²⁾. Με την εξαίρεση δύο ταμείων (ΕΤΠΑ και ΤΣ), τα ταμεία γενικώς δεν έχουν κοινούς δείκτες. Πραγματικοί δείκτες αποτελεσμάτων υπάρχουν μόνο για δύο από τα πέντε ΕΔΕΤ. Στόχοι-ορόσημα υπάρχουν μόνο για το πλαίσιο επιδόσεων και οι ειδικοί στόχοι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι αρκούντως φιλόδοξοι. Οι παράγοντες αυτοί θα δυσχεράνουν την κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τη συμβολή των ΕΔΕΤ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» (βλέπε σημεία 3.49 έως 3.56).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.89. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα της περιόδου 2007-2013 δεν ήταν ειδικά σχεδιασμένα για να συμβάλουν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 η υποχρεωτική αναφορά δομημένων στοιχείων θα συμβάλει στην αυστηρή παρακολούθηση και κατάρτιση εκθέσεων σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», που θα υποστηριχθεί από αξιολογήσεις.

Όσον αφορά τον ενστερνισμό των αποτελεσμάτων που αναφέρεται στο σημείο 3.33, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της άμεσης ευθύνης για τη διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, αφενός, και, αφετέρου, των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου που προκύπτουν από τα προγράμματα αυτά, όπου περιλαμβάνεται και η ευθύνη των κοινοπραξιών και των κρατών μελών. Η συνολική επίδοση των προγραμμάτων επηρεάζεται επίσης από διάφορους εξωγενείς παράγοντες στην οικονομία και την κοινωνία.

3.91 Η Επιτροπή θα είναι σε θέση να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για την επίτευξη του στόχου της ανάπτυξης και της απασχόλησης με την υποστήριξη των ΕΔΕΤ έως το τέλος του 2015 μέσω της έκθεσης του άρθρου 16 και με χρήση των κοινών δεικτών. Από το 2016 και μετά η Επιτροπή θα υποβάλλει κάθε έτος έκθεση στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο σχετικά με την προοδευτική υλοποίηση των στόχων των προγραμμάτων.

Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.45.

3.92. Ο κανονισμός επιβάλλει τη χρήση κοινών δεικτών υλοποιήσεων στις περιπτώσεις όπου αυτό είναι δυνατό (δηλαδή εφόσον είναι συναφείς), και η Επιτροπή επέμεινε επ' αυτού κατά τις διαπραγματεύσεις. Η Επιτροπή θεωρεί οριακή μόνο την πιθανότητα κοινών δεικτών για όλα τα άλλα κονδύλια λόγω των διαφορετικών αποστολών των ταμείων και των διαφορετικών τύπων επενδύσεων που υποστηρίζουν. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη το 2017 και το 2019 θα της επιτρέψει να καταρτίσει έκθεση σχετικά με τη συμβολή των ΕΔΕΤ στη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

⁽⁷²⁾ Με την εξαίρεση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων και του ΕΓΤΑΑ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.93. Στο πλαίσιο της εξέτασης των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων διαπιστώσαμε ότι έχει επιτευχθεί ορισμένη πρόοδος όσον αφορά τον καθορισμό των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, ιδίως στα προγράμματα. Ωστόσο, πρέπει να ενισχυθεί η επικέντρωση στα αποτελέσματα, ιδίως στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης (βλέπε σημεία 3.57 έως 3.60).

3.94. Ο σχεδιασμός του πλαισίου επιδόσεων εμφανίζει αδυναμίες. Οι ανεπαρκείς επιδόσεις όσον αφορά την επίτευξη αποτελεσμάτων δεν συνεπάγονται για τα κράτη μέλη απώλεια του αποθεματικού επίδοσης και η δυνατότητα της Επιτροπής να επιβάλλει οικονομικές κυρώσεις περιορίζεται με πολλούς τρόπους, μεταξύ άλλων επειδή δεν είναι δυνατή η συνεκτίμηση των δεικτών αποτελεσμάτων. Όσον αφορά το αποθεματικό επίδοσης, από την εξέταση ορισμένων συμφωνιών εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων προέκυψε ότι ορισμένοι από τους κινδύνους που επισημάναμε στην έκθεση του περασμένου έτους υλοποιούνται (βλέπε σημεία 3.61 έως 3.65).

3.95. Υπήρξαν ορισμένες βελτιώσεις στην κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων των ΓΔ σχετικά με τις επιδόσεις, ιδίως στο επίπεδο της καθοδήγησης σε κεντρικό επίπεδο. Ωστόσο, οι εκθέσεις αυτές δεν είναι απολύτως προσαρμοσμένες στις ανάγκες της μετάβασης από το προηγούμενο στο νέο ΠΔΠ. Όπως και τα προηγούμενα έτη, οι στόχοι των ΓΔ δεν είναι κατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν δυσκολίες όσον αφορά τους δείκτες για την παρακολούθηση των επιδόσεων (βλέπε σημεία 3.66 έως 3.75).

Συστάσεις

3.96. Το αποτέλεσμα της επισκόπησης του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 3.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012 διατυπώσαμε πέντε συστάσεις, εκ των οποίων μία είναι άνευ αντικειμένου πλέον, τρεις υλοποιήθηκαν μερικώς και μία δεν υλοποιήθηκε.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.93. Τα προγράμματα που εξετάστηκαν από το Συνέδριο περιείχαν σχεδόν όλα ποσοτικώς προσδιορίσιμα αποτελέσματα (παρ' ότι αυτά δεν ήταν υποχρεωτικά).

3.94. Ο σχεδιασμός του πλαισίου επιδόσεων είναι αποτέλεσμα συζητήσεων μεταξύ των συννομοθετών. Η Επιτροπή πιστεύει ότι το πλαίσιο επιδόσεων λειτουργεί ως κίνητρο για τις επιδόσεις δεδομένου ότι κανείς υπεύθυνος διαχείρισης ενός άξονα προτεραιότητας δεν επιθυμεί να χάσει την πρόσβαση στο αποθεματικό επίδοσης.

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι σκοπός του αποθεματικού επιδόσεων δεν είναι μόνο να παρέχει κίνητρα στους υπεύθυνους διαχείρισης των προγραμμάτων, αλλά και να διασφαλίζει τη διάθεση των πόρων σε προτεραιότητες υψηλής επίδοσης. Η παρακράτηση πόρων εκεί όπου υπάρχουν δυνατότητες υποστήριξης σημαντικών δράσεων θα μπορούσε να υπονομεύσει τον συνολικό αντίκτυπο των ταμείων. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.63), στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι δείκτες αποτελεσμάτων δεν είναι οι ενδεδειγμένοι για τα πλαίσια επιδόσεων των προγραμμάτων και για την επιβολή οικονομικών κυρώσεων, εξαιτίας χρονικών περιορισμών και της επίδρασης εξωτερικών παραγόντων.

3.95. Όπως αναφέρθηκε στην απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 3.69, έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην καθοδήγηση για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του 2014 όσον αφορά τον τρόπο που κοινοποιείται η συνέχιση ή η διακοπή προγραμμάτων. Επιπλέον, ο νομοθέτης μπορεί επίσης να έχει αποφασίσει τη μετάθεση της εστίασης από ορισμένα προγράμματα ή τη διακοπή άλλων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

3.97. Οι συστάσεις 1 και 2 απορρέουν από τα συμπεράσματά μας σχετικά με το πρώτο μέρος του κεφαλαίου αυτού, το οποίο επικεντρώνεται στην ικανότητα της Επιτροπής να παρακολουθεί την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να καταρτίζει σχετικές εκθέσεις:

- **Σύσταση 1:** Η στρατηγική της ΕΕ και το ΠΔΠ πρέπει να ευθυγραμμιστούν σε μεγαλύτερο βαθμό, ιδίως όσον αφορά την περίοδο που καλύπτουν και τις προτεραιότητές τους. Αυτό θα επέτρεπε να διασφαλιστεί η θέσπιση κατάλληλων μηχανισμών παρακολούθησης και κατάρτισης εκθέσεων, διευκολύνοντας την αποτελεσματική δημοσιοποίηση στοιχείων από πλευράς της Επιτροπής σχετικά με τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στη στρατηγική της ΕΕ. Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει στον νομοθέτη κατάλληλες προτάσεις στην κατεύθυνση αυτή.
- **Σύσταση 2:** Οι υψηλού επιπέδου πολιτικοί στόχοι της στρατηγικής της ΕΕ πρέπει να μεταφραστούν σε επιχειρησιακούς στόχους χρήσιμους για τους υπεύθυνους διαχείρισης. Όσον αφορά τη στρατηγική που θα διαδεχθεί την «Ευρώπη 2020», η Επιτροπή πρέπει να προτείνει στον νομοθέτη τα εξής:
 - α) Οι πολιτικοί στόχοι υψηλού επιπέδου πρέπει να αντικατοπτρίζονται σε στόχους σε επίπεδο ΕΕ.
 - β) Με τη σειρά τους, οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα⁽⁷³⁾ πρέπει να μετατρέπουν τους εν λόγω στόχους που έχουν οριστεί σε επίπεδο ΕΕ σε επιχειρησιακούς στόχους στο επίπεδο των κρατών μελών. Η σύνδεση αυτή είναι επίσης αναγκαία στα προγράμματα που τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.
- **Σύσταση 3:** η επικέντρωση στα αποτελέσματα πρέπει να ενισχυθεί το συντομότερο δυνατό. Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει στον νομοθέτη τα εξής:
 - α) Τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίζουν στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης και στα προγράμματά τους⁽⁷⁴⁾ τα ποσοτικώς προσδιορισμένα αποτελέσματα που επιδιώκεται να επιτευχθούν με τη χρηματοδότηση.
 - β) Κάθε συμφωνία εταιρικής σχέσης και πρόγραμμα⁽⁷⁵⁾ πρέπει να περιλαμβάνει κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων, ει δυνατόν κοινούς για τα διάφορα ταμεία, σχεδιασμένους για την παρακολούθηση της προόδου σε επίπεδο τοπικό, κρατών μελών και ΕΕ.
 - γ) Το πλαίσιο επιδόσεων (συμπεριλαμβανομένου τυχόν αποθεματικού επίδοσης)⁽⁷⁶⁾ πρέπει να βασίζεται, στο μέτρο του δυνατού, σε αυτούς τους κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3.97. Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να μεριμνά για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να διασφαλίζει τη μέγιστη απόδοση και την προστιθέμενη αξία των δράσεων που αναλαμβάνονται.

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση αυτή.

Αν και η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να δεσμευθεί να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις στον νομοθέτη, είναι έτοιμη να εξετάσει τις συστάσεις του Συνεδρίου ούτως ώστε να διασφαλίσει ότι κατά την εκπόνηση σχετικών νομοθετικών πρωτοβουλιών οι προτεραιότητες δαπανών της ΕΕ ευθυγραμμίζονται πλήρως με τους πρωταρχικούς στόχους πολιτικής. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο επανεξέτασης. Τυχόν προτάσεις της Επιτροπής προς τον νομοθέτη για να διευκολυνθεί η κατάρτιση εκθέσεων και η παρακολούθηση θα πρέπει να λάβουν υπόψη τον ουσιαστικά πολιτικό χαρακτήρα της στρατηγικής.

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση αυτή.

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποτελεί επί του παρόντος αντικείμενο επανεξέτασης. Τυχόν προτάσεις της Επιτροπής προς τον νομοθέτη για να διευκολυνθεί η κατάρτιση εκθέσεων και η παρακολούθηση θα πρέπει να λάβουν υπόψη τον ουσιαστικά πολιτικό χαρακτήρα της στρατηγικής. Αν και η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να δεσμευθεί να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις στον νομοθέτη, θα λάβει υπόψη τις συστάσεις του Συνεδρίου, καθώς και τους στόχους σε επίπεδο ΕΕ, προκειμένου να καταρτίσει τεκμηριωμένες προτάσεις για την περίοδο μετά το 2020 ώστε να επιτευχθεί η πλέον αποτελεσματική χρήση των ταμείων της ΕΕ.

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη σύσταση αυτή.

Δεδομένου ότι οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης και τα προγράμματα για την περίοδο 2014-2020 έχουν μόλις τεθεί σε εφαρμογή, θα ήταν πρόωρο να προταθούν τροποποιήσεις πριν καταστεί δυνατή η πλήρης αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των νέων διατάξεων για τις επιδόσεις. Θα πραγματοποιηθεί εκτίμηση των πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του τρέχοντος πλαισίου ενόψει της κατάρτισης του ΠΔΠ για την περίοδο μετά το 2020.

Αν και η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να δεσμευθεί να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις στον νομοθέτη για το επόμενο ΠΔΠ, θα λάβει υπόψη τις προτάσεις του Συνεδρίου, καθώς και τα πορίσματα των μελετών που θα διεξαχθούν σχετικά με την αποτελεσματικότητα των διαφόρων μηχανισμών του κανονισμού περί των κοινών διατάξεων όσον αφορά την ενίσχυση της εστίασης στα αποτελέσματα, προκειμένου να καταρτίσει τεκμηριωμένες προτάσεις για την περίοδο μετά το 2020 με στόχο την πλέον αποτελεσματική χρήση των ταμείων της ΕΕ.

⁽⁷³⁾ Η τα μελλοντικά ισοδύναμά τους.

⁽⁷⁴⁾ Η στα μελλοντικά ισοδύναμά τους.

⁽⁷⁵⁾ Η τα μελλοντικά ισοδύναμά τους.

⁽⁷⁶⁾ Η το μελλοντικό ισοδύναμό του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.1

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟ 2014

- αριθ. 1/2014 «Αποτελεσματικότητα των έργων δημόσιων αστικών μεταφορών που στηρίζονται από την ΕΕ»
- αριθ. 2/2014 «Είναι κατάλληλη η διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακών συναλλαγών;»
- αριθ. 3/2014 «Διδάγματα που αποκομίζονται από την ανάπτυξη του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή»
- αριθ. 4/2014 «Ενσωμάτωση των στόχων της πολιτικής υδάτων της ΕΕ στην ΚΓΠ: μερικώς επιτυχής»
- αριθ. 5/2014 «Διαμόρφωση του εποπτικού πλαισίου του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα — Η ΕΑΤ και το μεταβαλλόμενο πλαίσιο της»
- αριθ. 6/2014 «Επιτεύχθηκαν θετικά αποτελέσματα με τη στήριξη από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές;»
- αριθ. 7/2014 «Ήταν επιτυχής η υποστήριξη που παρείχε το ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων;»
- αριθ. 8/2014 «Διαχειρίστηκε αποτελεσματικά η Επιτροπή την ένταξη της συνδεδεμένης στήριξης στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης;»
- αριθ. 9/2014 «Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης μέτρων επένδυσης και προώθησης στον αμπελοοινικό τομέα από την ΕΕ και αποδεικνύονται τα αποτελέσματά της όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των οίνων της ΕΕ;»
- αριθ. 10/2014 «Αποτελεσματικότητα της στήριξης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην υδατοκαλλιέργεια»
- αριθ. 11/2014 «Η σύσταση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης»
- αριθ. 12/2014 «Είναι αποτελεσματική η χρηματοδότηση που παρέχει το ΕΤΠΑ σε έργα που προωθούν άμεσα τη βιοποικιλότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα έως το 2020;»
- αριθ. 13/2014 «Στήριξη της ΕΕ για την αποκατάσταση μετά τον σεισμό στην Αϊτή»
- αριθ. 14/2014 «Με ποιον τρόπο υπολογίζουν, περιορίζουν και αντισταθμίζουν τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ τα αέρια θερμοκηπίου που εκπέμπουν;»
- αριθ. 15/2014 «Το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων προώθησε τη χρηματοδοτική αλληλεγγύη, αλλά απαιτείται καλύτερη μέτρηση των αποτελεσμάτων και ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ»
- αριθ. 16/2014 «Η αποτελεσματικότητα του συνδυασμού επιχορηγήσεων από περιφερειακές επενδυτικές διευκολύνσεις με δάνεια από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την υποστήριξη των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ»
- αριθ. 17/2014 «Μπορεί η πρωτοβουλία για τα κέντρα αριστείας της ΕΕ να συμβάλει αποτελεσματικά στην άμβλυνση των προερχόμενων από χώρες εκτός της ΕΕ χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων;»
- αριθ. 18/2014 «Συστήματα αξιολόγησης και προσανατολισμένης στα αποτελέσματα παρακολούθησης της EuropeAid»
- αριθ. 19/2014 «Προενταξιακή βοήθεια της ΕΕ προς τη Σερβία»
- αριθ. 20/2014 «Υπήρξε αποτελεσματική η στήριξη προς τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ σχετικά με τον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου;»
- αριθ. 21/2014 «Χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ αερολιμενικές υποδομές: περιορισμένη η αποδοτικότητα των σχετικών δαπανών»
- αριθ. 22/2014 «Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης»
- αριθ. 23/2014 «Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση»
- αριθ. 24/2014 «Είναι ορθή η διαχείριση της στήριξης που παρέχει η ΕΕ για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών που προκαλούνται στα δάση από πυρκαγιές και φυσικές καταστροφές;»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΝΩΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Σύσταση 1: Η Επιτροπή και ο νομοδότης πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι επιδόσεις θα τείνουν στο κέντρο του ενδιαφέροντος κατά την προεχρή περίοδο προγραμματισμού (2014-2020). Για τον σκοπό αυτό απαιτείται ο καθορισμός, μέσω των τομεακών κανονισμών ή με κάποιον άλλο δεσμευτικό τρόπο, περιορισμένου αριθμού αρκετά συγκεκριμένων στόχων συνοδευόμενων από σχετικούς δείκτες, καθώς και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και αντικτύπου. Σύσταση 2: Η Επιτροπή οφείλει να εξασφαλίσει την ύπαρξη σαφούς συναφείας μεταξύ των δραστηριοτήτων και των στόχων που καθορίζουν οι διάφορες ΓΔ. Κατά τον καθορισμό των στόχων αυτών κάθε ΓΔ οφείλει να λαμβάνει υπόψη την ανάλογη μορφή διαχείρισης, εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, καθώς και τον ρόλο και τις αρμοδιότητές της.		X					
2011	Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει κατά τον σχεδιασμό νέων προγραμμάτων δαπανών να επιδιώκει να επικεντρώσει τις δραστηριότητές της στα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο που επιθυμεί να επιτύχει. Εάν η μέτρηση των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου δεν είναι ευχερής, η Επιτροπή πρέπει να ορίζει δείκτες και στόχους-ορόσημα, βασισμένους σε στόχους «SMART», με τους οποίους θα αποδεικνύεται ότι οι δραστηριότητες της αποσκοπούν στην επίτευξη των επιδιώξεών της. Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των υποβαλλόμενων στοιχείων και την εξασφάλιση της έγκαιρης διαβίβασής τους. Συγκεκριμένα, πρέπει να αντλήσει διδάγματα από τις ενέργειες που γίνονται στο πλαίσιο των ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου για την παροχή κινήτρων στα κράτη μέλη, ώστε να διαβιβάζουν υψηλής ποιότητας στοιχεία σχετικά με τις επιδόσεις. Σύσταση 3: Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού (2014-2020) η Επιτροπή πρέπει να αποδείξει με ποιον τρόπο εξασφαλίζει την προστιθέμενη αξία της ΕΕ και να παρουσιάσει σχετικά στοιχεία.			X				

(*) Επί του παρόντος δεν είναι διαθέσιμες εκδόσεις για την περίοδο 2014-2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Έσοδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

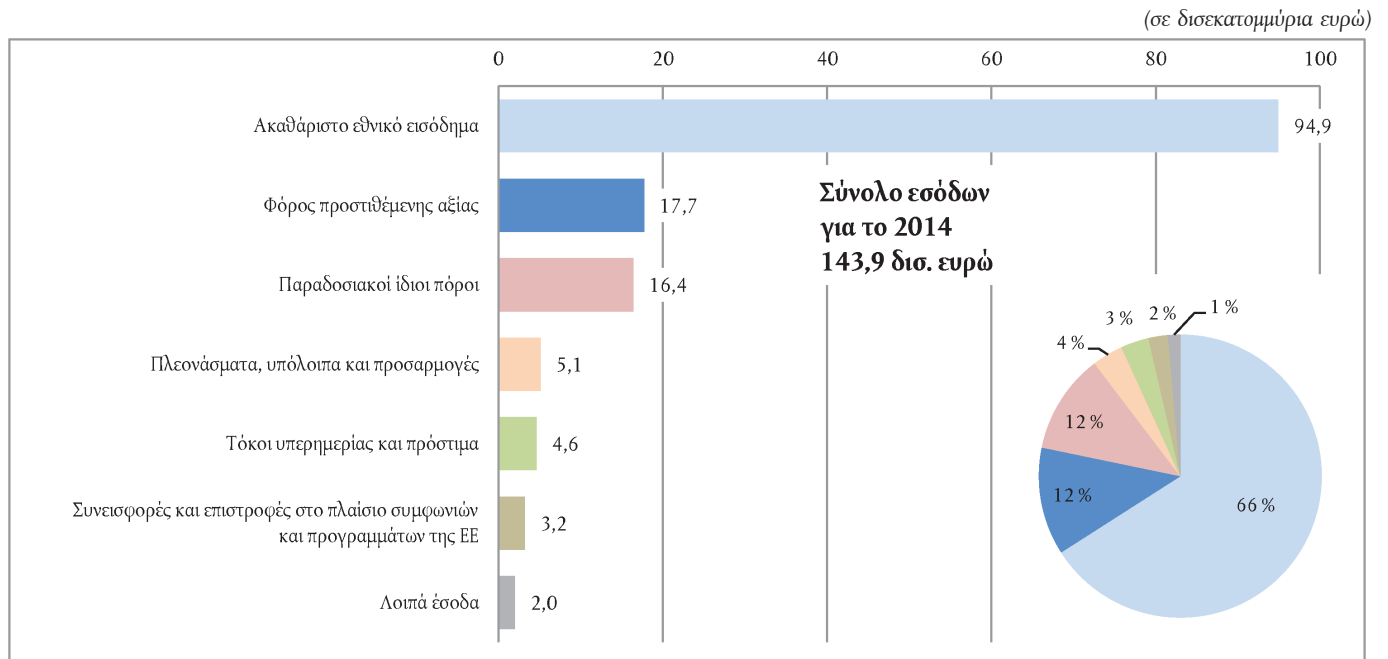
	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	4.1-4.4
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων	4.2-4.3
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	4.4
Κανονικότητα των πράξεων	4.5
Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	4.6-4.25
Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ	4.6-4.17
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	4.18-4.23
Ίδιοι πόροι βάσει του ΦΠΑ	4.24
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	4.25
Συμπέρασμα και συστάσεις	4.26-4.28
Συμπέρασμα για το 2014	4.26
Συστάσεις	4.27-4.28
Παράρτημα 4.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα των εσόδων	
Παράρτημα 4.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα των εσόδων	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται η ειδική εκτίμηση σχετικά με τα έσοδα, τα οποία αποτελούνται από τους ίδιους πόρους και τα λοιπά έσοδα. Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα έσοδα το 2014 παρουσιάζονται στο **γράφημα 4.1**.

Γράφημα 4.1 — Έσοδα

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα των εσόδων

4.2. Οι ίδιοι πόροι, ήτοι οι εισφορές από τα κράτη μέλη⁽¹⁾, αποτελούν μακράν την κύρια πηγή των εσόδων (90%)⁽²⁾. Τρεις είναι οι κατηγορίες των ιδίων πόρων:

- Ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) (66% των εσόδων) προκύπτει από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στο ΑΕΕ των κρατών μελών. Ο υπολογισμός των εισφορών των κρατών μελών βασίζεται σε προβλέψεις για το ΑΕΕ⁽³⁾. Αφού ληφθεί υπόψη το σύνολο των λοιπών πηγών εσόδων, οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ΑΕΕ χρησιμοποιούνται για την ισοσκελίση του προϋπολογισμού της ΕΕ⁽⁴⁾. Κατά τον υπολογισμό των εισφορών των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των υπολοίπων και των προσαρμογών, οι κύριοι κίνδυνοι είναι οι σχετικές στατιστικές να μην καταρτιστούν σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης ή η επεξεργασία τους από την Επιτροπή να μην πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες. Ένας άλλος κίνδυνος είναι να μην είναι αποδοτικές οι επαληθεύσεις από την Επιτροπή των στοιχείων για το ΑΕΕ των κρατών μελών.
- Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ) (12%) είναι δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τέλη παραγωγής ζάχαρης. Τόσο η βεβαίωση όσο και η είσπραξη τους γίνονται από τα κράτη μέλη. Τα τρία τέταρτα των εν λόγω ποσών καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ, το δε υπόλοιπο 25% παρακρατείται για την κάλυψη των δαπανών είσπραξης. Οι κύριοι κίνδυνοι που συνδέονται με τους ΠΙΠ αφορούν την πληρότητα, την ακρίβεια και την έγκαιρη καταβολή των δικαιωμάτων που τίθενται στη διάθεση της Ένωσης.

⁽¹⁾ Η απόφαση για τους ίδιους πόρους προέβλεπε μειώσεις στις εισφορές ΑΕΕ και ΦΠΑ ορισμένων κρατών μελών κατά την περίοδο 2007-2013. Μόλις επικυρωθεί η νέα δέσμη νομοθετικών πράξεων (βλέπε υποσημείωση 2), ορισμένα κράτη μέλη θα επωφεληθούν αναδρομικά από μείωση κατά την περίοδο 2014-2020. Επιπλέον, η απόφαση για τους ίδιους πόρους προέβλεπε διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών όσον αφορά ένα κράτος μέλος. Η διόρθωση αυτή ήταν ακόμα σε ισχύ το 2014 και θα εξακολουθήσει να ισχύει και υπό τη νέα δέσμη νομοθετικών πράξεων.

⁽²⁾ Η ισχύουσα νομοθεσία είναι η απόφαση 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 7ης Ιουνίου 2007, για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (απόφαση για τους ίδιους πόρους) (ΕΕ L 163 της 23.6.2007, σ. 17) και ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1377/2014 (ΕΕ L 367 της 23.12.2014, σ. 14). Στις 26 Μαΐου 2014, εγκρίθηκε επίσημα από το Συμβούλιο νέα δέσμη νομοθετικών πράξεων για τους ίδιους πόρους. Με την κύρωσή τους από τα κράτη μέλη, οι πράξεις αυτές θα τεθούν σε ισχύ αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2014.

⁽³⁾ Τα εν λόγω στοιχεία συμφωνούνται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών κατά τη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων.

⁽⁴⁾ Τυχόν υποεκτίμηση (ή υπερεκτίμηση) του ΑΕΕ για συγκεκριμένο κράτος μέλος, μολονότι δεν επηρεάζει τους συνολικούς ίδιους πόρους που βασίζονται στο ΑΕΕ, συνεπάγεται αύξηση (ή μείωση) των εισφορών των λοιπών κρατών μελών, έως ότου διορθωθούν τα στοιχεία που αφορούν το ΑΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— Ο ίδιος πόρος που υπολογίζεται βάσει του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) (12 %) προκύπτει από την εφαρμογή ενιαίου συντελεστή στις θεωρητικά εναρμονισμένες βάσεις υπολογισμού του ΦΠΑ των κρατών μελών. Οι κύριοι κίνδυνοι αφορούν, αφενός, την πληρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών που παρέχουν τα κράτη μέλη και, αφετέρου, την ακρίβεια των υπολογισμών της Επιτροπής όσον αφορά τις οφειλόμενες εισφορές και την έγκαιρη καταβολή τους από τα κράτη μέλη.

4.3. Οι κύριοι κίνδυνοι όσον αφορά τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν τη διαχείριση των προστίμων από την Επιτροπή και σφάλματα στο πλαίσιο του υπολογισμού των εισφορών που σχετίζονται με συμφωνίες της Ένωσης/Κοινότητας.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

4.4. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο των εσόδων, επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:
- i) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα στοιχεία για το ΑΕΕ των κρατών μελών είναι κατάλληλα για τους σκοπούς των ιδίων πόρων, καθώς και τα συστήματα της Επιτροπής για τον υπολογισμό και την εισπράξη των εισφορών σε ιδίους πόρους βάσει του ΑΕΕ ⁽⁵⁾ και των υπολοίπων ΑΕΕ (βλέπε σημείο 4.6.),
 - ii) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή σχετικά με τους ΠΙΠ ⁽⁶⁾, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης των λογιστικών ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη μετά τον εκτελωνισμό,
 - iii) τα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται σχετικά με τους ΠΙΠ σε τρία επιλεγμένα κράτη μέλη (Ισπανία, Αυστρία και Ηνωμένο Βασίλειο) ⁽⁷⁾ και επισκόπηση των συστημάτων τους σε σχέση με τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό,

⁽⁵⁾ Αφετηρία του ελέγχου μας αποτέλεσαν οι συμφωνηθείσες προβλέψεις σχετικά με τα στοιχεία για το ΑΕΕ. Ωστόσο, δεν μπορούμε να διατυπώσουμε κρίση σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων που συμφωνήθηκαν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

⁽⁶⁾ Βλέπε επίσης ειδική έκθεση αριθ. 2/2014 «Είναι κατάλληλη η διαχείριση των καθεστώτων προτιμησιακών συναλλαγών;» (www.eca.europa.eu).

⁽⁷⁾ Αφετηρία του ελέγχου μας αποτέλεσαν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα λογιστικά συστήματα που εφαρμόζονται για τους ΠΙΠ στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη. Ο έλεγχός μας δεν καλύπτει μη δηλωθείσες εισαγωγές ή εισαγωγές που διέλαθαν της τελωνειακής επιτήρησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- iv) τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή προκειμένου να διασφαλίζει τον ορθό υπολογισμό και την είσπραξη των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και των υπολοίπων ΦΠΑ ⁽⁸⁾,
- v) τη διαχείριση, εκ μέρους της Επιτροπής, των προστίμων και των κυρώσεων.
- β) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση, σε επίπεδο Επιτροπής, δείγματος 55 ενταλμάτων ανάκτησης ⁽⁹⁾. Το δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πηγών εσόδων.
- γ) Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων αφορούσε τις εκθέσεις της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ Προϋπολογισμού) και της Eurostat.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

4.5. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 4.1**. Από τις 55 πράξεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, καμία δεν περιείχε σφάλμα.

- Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα ούτε στον υπολογισμό, από την Επιτροπή, των εισφορών των κρατών μελών βάσει των στοιχείων για τον ΦΠΑ και το ΑΕΕ ούτε στην καταβολή τους.
- Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι, συνολικά, τα εντάλματα ανάκτησης που εξέδωσε η Επιτροπή αντιστοιχούν στις καταστάσεις ΠΠΠ που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.
- Στο πλαίσιο του ελέγχου του Συνεδρίου δεν διαπιστώθηκαν σφάλματα στον υπολογισμό ή την πληρωμή πράξεων που συνδέονται με τα λοιπά έσοδα.

⁽⁸⁾ Αφετηρία του ελέγχου μας αποτέλεσε η εναρμονισμένη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ που καταρτίζουν τα κράτη μέλη. Δεν υποβάλαμε σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες τις στατιστικές και τα στοιχεία που διαβίβασαν τα κράτη μέλη.

⁽⁹⁾ Ένταλμα ανάκτησης είναι το έγγραφο στο οποίο η Επιτροπή καταχωρίζει τα οφειλόμενα σε αυτήν ποσά.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**Ίδιοι πόροι βάσει του ΑΕΕ****Υπόλοιπα ΑΕΕ**

4.6. Κάθε έτος τα κράτη μέλη οφείλουν να διαβιβάσουν επικαιροποιήσεις των στοιχείων τους για το ΑΕΕ και τον ΦΠΑ για τα έτη σχετικά με τα οποία μπορούν ακόμη να πραγματοποιηθούν τροποποιήσεις (τέσσερα έτη) ή σχετικά με τα σημεία για τα οποία έχει διατυπωθεί επιφύλαξη⁽¹⁰⁾. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες για τον επανυπολογισμό των εισφορών των κρατών μελών βάσει του ΦΠΑ και του ΑΕΕ για τα προηγούμενα έτη (των ονομαζόμενων υπολοίπων ΦΠΑ και ΑΕΕ). Το 2014 οι επικαιροποιήσεις των στοιχείων για το ΑΕΕ οδήγησαν σε άνευ προηγουμένου προσαρμογές των εισφορών των κρατών μελών, ύψους 9 813 εκατομμυρίων ευρώ⁽¹¹⁾ (βλέπε **πίνακα 4.1**). Οι εν λόγω επικαιροποιήσεις πρέπει ακόμη να αξιολογηθούν από τη Eurostat και μόνο μετά την άρση των επιφυλάξεων τα συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία θα θεωρηθούν οριστικά.

4.7. Δύο είδη επικαιροποιήσεων συνέβαλαν ιδιαίτερος σε αυτόν τον σημαντικό αντίκτυπο: οι επικαιροποιήσεις μετά τη διευθέτηση επιφυλάξεων και εκείνες που είχαν ως αποτέλεσμα την αναθεώρηση των μεθόδων και των πηγών των κρατών μελών για την κατάρτιση των στοιχείων τους για το ΑΕΕ.

⁽¹⁰⁾ Τα εν λόγω στοιχεία είναι δυνατό να αναθεωρηθούν για διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων ετών, μετά την παρέλευση του οποίου παραγράφονται, εκτός εάν έχουν διατυπωθεί επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 4.14).

⁽¹¹⁾ Η καθαρή προσαρμογή ανερχόταν σε 9 528 εκατομμύρια ευρώ συνολικά και αντιστοιχούσε σε αρνητικό ποσό ύψους 285 εκατομμυρίων ευρώ για τα υπόλοιπα ΦΠΑ και σε θετικό ποσό ύψους 9 813 εκατομμυρίων ευρώ για τα υπόλοιπα ΑΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθέτηση των επιφυλάξεων

4.8. Το 2014 τα κράτη μέλη διευθέτησαν την πλειονότητα των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ, τις οποίες είχε διατυπώσει η Επιτροπή το 2012 ⁽¹²⁾, στο τέλος του κύκλου επαλήθευσης ⁽¹³⁾ που κάλυπτε την περίοδο από το 2002 ⁽¹⁴⁾. Λόγω της μακράς αυτής χρονικής περιόδου (10 έτη), οι επακόλουθες διορθώσεις είχαν σημαντικό αντίκτυπο στις εισφορές ορισμένων κρατών μελών. Παραδείγματος χάριν, οι τροποποιήσεις στην εισφορά του Ηνωμένου Βασιλείου συνδέονταν κατά κύριο λόγο με τα μέτρα για τη διευθέτηση των επιφυλάξεων και αντιστοιχούσαν στο 21 % της συνολικής εισφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου που είχε εγγραφεί στον προϋπολογισμό του 2014 για τους πόρους βάσει του ΦΠΑ και του ΑΕΕ (βλέπε **πίνακα 4.1**).

4.9. Οι σημαντικές τροποποιήσεις που προέκυψαν από τις προσπάθειες διευθέτησης των επιφυλάξεων θα ήταν περισσότερο περιορισμένες εάν ο κύκλος επαλήθευσης της Επιτροπής ήταν μικρότερος (καθώς η περίοδος για την οποία τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εφαρμόσουν διορθώσεις κατά τη διευθέτηση των επιφυλάξεων θα ήταν μικρότερη). Έχουμε ήδη επιστήσει την προσοχή στο γεγονός ότι οι μακρόχρονοι κύκλοι επαλήθευσης δημιουργούν δημοσιονομική αβεβαιότητα στα κράτη μέλη ⁽¹⁵⁾.

4.10. Τον Οκτώβριο του 2014 η Επιτροπή ενημέρωσε την επιτροπή ΑΕΕ ⁽¹⁶⁾ ότι σκοπεύει να κλείσει τον προσεχή κύκλο επαλήθευσης το 2019. Οι επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 4.16) που διατυπώθηκαν το 2014 αφορούν τα στοιχεία ΑΕΕ για το 2010 και μπορούν να αρθούν μόνον αφού η Επιτροπή αναλύσει τους καταλόγους ΑΕΕ των κρατών μελών ⁽¹⁷⁾. Το ζήτημα είναι ότι, μόλις ολοκληρωθεί ο προσεχής κύκλος επαλήθευσης, οι επιφυλάξεις θα καλύπτουν τουλάχιστον εννέα έτη (κύκλος παρόμοιος με τον προηγούμενο).

4.9. Θα θεσπιστούν μέτρα για μείωση της διάρκειας του επόμενου κύκλου επαλήθευσης (με την υιοθέτηση ενός μοντέλου επαλήθευσης που θα βασίζεται περισσότερο στην επικινδυνότητα, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αποδοτικότητας από πλευράς κόστους) και θα υπάρχει η δυνατότητα διατύπωσης επιφυλάξεων και διευθέτησής τους σε πιο πρώιμο στάδιο (μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το χάσμα μεταξύ της περάτωσης του κύκλου και της άρσης των επιφυλάξεων).

4.10. Ο κύκλος επαλήθευσης δεν αρχίζει το πρώτο έτος αναφοράς, αλλά όταν παραλαμβάνονται οι κατάλογοι ΑΕΕ από τα κράτη μέλη. Οι κατάλογοι θα καταστούν διαθέσιμοι στην αρχή του 2016. Η Επιτροπή ανέλαβε τη δέσμευση να ολοκληρώσει τον κύκλο μέχρι το τέλος του 2019.

⁽¹²⁾ Όσον αφορά τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, οι επιφυλάξεις διατυπώθηκαν μόλις το 2013.

⁽¹³⁾ Περίοδος επαλήθευσης από την Επιτροπή των πηγών και των μεθόδων που χρησιμοποίησαν τα κράτη μέλη για την κατάρτιση των στοιχείων για το ΑΕΕ.

⁽¹⁴⁾ Όσον αφορά τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007, οι επιφυλάξεις καλύπτουν την περίοδο η οποία αρχίζει από το έτος προσχώρησης.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 11/2013 «Εξασφαλίζοντας σωστά στοιχεία για το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): μια περισσότερο συστηματοποιημένη και ορθότερα εστιασμένη προσέγγιση θα καθιστούσε αποτελεσματικότερη την επαλήθευση της Επιτροπής», σημεία 68 έως 73 (www.eca.europa.eu).

⁽¹⁶⁾ Η επιτροπή αυτή αποτελείται από τους εκπροσώπους των κρατών μελών, με τον εκπρόσωπο της Επιτροπής να ασκεί την προεδρία. Επικουρεί την Επιτροπή στις διαδικασίες και τους ελέγχους της σχετικά με τον υπολογισμό του ΑΕΕ. Βλέπε κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς («κανονισμός ΑΕΕ») (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1).

⁽¹⁷⁾ Ο κατάλογος συνιστά έγγραφο στο οποίο το κράτος μέλος παραθέτει λεπτομερώς τις πηγές και τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του ΑΕΕ. Αποτελεί τη βάση της αξιολόγησης που διενεργεί η Eurostat σχετικά με την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων για το ΑΕΕ στο πλαίσιο του ΑΕΕ για τους σκοπούς των ιδίων πόρων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αναθεωρήσεις μεθόδων και πηγών

4.11. Πολλά κράτη μέλη παρουσίασαν επίσης αναθεωρήσεις των μεθόδων και πηγών τους κατά το 2014, οι οποίες είχαν σημαντικό αντίκτυπο στα αριθμητικά στοιχεία τους σχετικά με το ΑΕΕ για τα έτη που δεν είχαν παραγραφεί (2010, 2011 και 2012). Παραδείγματος χάριν στην περίπτωση της Κύπρου και των Κάτω Χωρών, η αύξηση των εισφορών τους βάσει του ΦΠΑ/ΑΕΕ (41 % και 21 % αντίστοιχα) οφείλεται πρωτίστως στους ανωτέρω λόγους (βλέπε **πίνακα 4.1**).

4.12. Ο αντίκτυπος αυτών των σημαντικών αναθεωρήσεων στα υπόλοιπα ΑΕΕ θα ήταν μικρότερος εάν είχε εφαρμοστεί κοινή πολιτική αναθεώρησης της ΕΕ, με την οποία θα εναρμονιζόταν το χρονοδιάγραμμα των σημαντικών αναθεωρήσεων. Στο πλαίσιο μιας τέτοιας πολιτικής θα βελτιωνόταν η συγκρισιμότητα των στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών και θα μειωνόταν ο κίνδυνος σημαντικών προσαρμογών λόγω των μη συχνών αναθεωρήσεων επί μακρά σειρά ετών. Η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση για την εφαρμογή τέτοιας πολιτικής το 2013 ⁽¹⁸⁾. Μολονότι 19 κράτη μέλη ανέφεραν ότι θα ευθυγραμμιστούν, τουλάχιστον εν μέρει, με την πολιτική αναθεώρησης της ΕΕ έως τον Σεπτέμβριο του 2014, η Επιτροπή δεν ανέλαβε περαιτέρω δράση για τη θέσπιση κοινής πολιτικής αναθεώρησης της ΕΕ.

4.13. Ο αντίκτυπος των ανωτέρω δύο ειδών επικαιροποιήσεων ήταν τόσο σημαντικός ώστε το Συμβούλιο τροποποίησε τον κανονισμό για τους ιδίους πόρους ⁽¹⁹⁾, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, προκειμένου να επιτρέψει σε ορισμένα κράτη μέλη να αναβάλουν την καταβολή των πληρωμών τους. Επτά κράτη μέλη ⁽²⁰⁾ ζήτησαν την αναβολή των πληρωμών τους (εν όλω ή εν μέρει) έως το 2015. Οι αναβολές που ζητήθηκαν έως το 2015 συμποσούνταν σε 5 432 εκατομμύρια ευρώ.

4.12. Η Επιτροπή αναγνωρίζει το γεγονός ότι μια κοινή πολιτική αναθεώρησης μπορεί να περιορίσει το εύρος των αναθεωρήσεων των στοιχείων για το ΑΕΕ, αυτό όμως θα αυξήσει τη συχνότητα των αναθεωρήσεων αυτών. Η Eurostat θα συνεχίσει να εξετάζει κατά πόσον τα οφέλη μιας κοινής ενωσιακής πολιτικής υπερτερούν των μειονεκτημάτων (π.χ. έλλειψη επικουρικότητας, επιβράδυνση της καταχώρισης πλέον αξιόπιστων στοιχείων ή/και πηγών και ενδεχόμενο μια τέτοια πολιτική να καθυστερήσει την άρση των επιφυλάξεων).

⁽¹⁸⁾ Η πρόταση υποβλήθηκε στην επιτροπή στατιστικών σε θέματα νομισματικά, χρηματοπιστωτικά και ισοζυγίου πληρωμών στις 4 Ιουλίου 2013.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1377/2014 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 για την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Βλέπε επίσης γνώμη αριθ. 7/2014 του Συνεδρίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης 2007/436/ΕΚ, Ευρατόμ για το σύστημα των ιδίων πόρων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (www.eca.europa.eu).

⁽²⁰⁾ Βουλγαρία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Σλοβενία και Ηνωμένο Βασίλειο. Παρ' όλα αυτά, η Βουλγαρία κατέστησε διαθέσιμα τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ στο τέλος του 2014.

Πίνακας 4.1 — Υπόλοιπα ΦΠΑ/ΑΕΕ για το 2014

(σε εκατομμύρια ευρώ)

Κράτος μέλος	Υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ	Σύνολο ΦΠΑ και ΑΕΕ στον προϋπολογισμό	Στάθμιση των υπολοίπων ΦΠΑ και ΑΕΕ στο σύνολο που είχε εγγραφεί στον προϋπολογισμό του 2014
	(Α)	(Β)	(Γ) = (Α)/(Β)
Βέλγιο	119	3 252	3,7 %
Βουλγαρία	36	338	10,8 %
Τσεχική Δημοκρατία	79	1 131	6,9 %
Δανία	- 126	2 146	- 5,9 %
Γερμανία	1 359	24 063	5,6 %
Εσθονία	7	157	4,7 %
Ιρλανδία	112	1 202	9,3 %
Ελλάδα	222	1 474	15,1 %
Ισπανία	589	8 638	6,8 %
Γαλλία	562	17 933	3,1 %
Κροατία	- 1	359	- 0,4 %
Ιταλία	1 502	12 867	11,7 %
Κύπρος	54	131	41,1 %
Λετονία	25	199	12,3 %
Λιθουανία	8	286	2,6 %
Λουξεμβούργο	- 67	277	- 24,2 %
Ουγγαρία	40	807	4,9 %
Μάλτα	18	60	30,6 %
Κάτω Χώρες	1 103	5 205	21,2 %
Αυστρία	- 57	2 706	- 2,1 %
Πολωνία	- 27	3 282	- 0,8 %
Πορτογαλία	122	1 391	8,7 %
Ρουμανία	75	1 172	6,4 %
Σλοβενία	8	300	2,7 %
Σλοβακία	- 7	578	- 1,2 %
Φινλανδία	- 34	1 669	- 2,1 %
Σουηδία	190	3 638	5,2 %
Ηνωμένο Βασίλειο	3 616	17 042	21,2 %
Σύνολο	9 528	112 303	8,5 %

Πηγή: Στήλη Α, σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 6/2014 και στήλη Β, διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 7 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Διαχείριση των επιφυλάξεων

4.14. Η επιφύλαξη αποτελεί μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία για το ΑΕΕ που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, μετά την παρέλευση της τετραετούς κανονιστικής προθεσμίας. Οι επιφυλάξεις μπορεί να είναι γενικές ή συγκεκριμένες. Οι γενικές επιφυλάξεις καλύπτουν όλες τις πτυχές της κατάρτισης του ΑΕΕ, ενώ οι συγκεκριμένες επιφυλάξεις καλύπτουν διακριτά στοιχεία του ΑΕΕ και μπορεί να αφορούν συγκεκριμένες πράξεις ⁽²¹⁾, να έχουν εγκάρσιο χαρακτήρα ⁽²²⁾ ή να αφορούν συγκεκριμένες διαδικασίες ⁽²³⁾. Στον **πίνακα 4.2** παρουσιάζονται οι επιφυλάξεις που εκκρεμούσαν στο τέλος του 2014. Για λόγους διευκόλυνσης περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες σχετικά με τον ΦΠΑ και τους ΠΠΠ, των οποίων η ανάλυση ακολουθεί κατωτέρω στο παρόν κεφάλαιο.

Πίνακας 4.2 — Επιφυλάξεις σχετικά με το ΑΕΕ/ΑΕΠ ⁽²⁴⁾, επιφυλάξεις σχετικά με τον ΦΠΑ και ανοικτά σημεία σχετικά με τους ΠΠΠ ανά κράτος μέλος

Κράτος μέλος	Επιφυλάξεις όσον αφορά το ΑΕΕ/ΑΕΠ (κατάσταση στις 31.12.2014)	Επιφυλάξεις όσον αφορά τον ΦΠΑ (κατάσταση στις 31.12.2014)	«Ανοικτά σημεία» ΠΠΠ (κατάσταση στις 31.12.2014)
Βέλγιο	7	5	18
Βουλγαρία	12	7	13
Τσεχική Δημοκρατία	7	0	5
Δανία	5	4	21
Γερμανία	8	8	10
Εσθονία	7	1	3
Ιρλανδία	4	6	13
Ελλάδα	15	5	32
Ισπανία	9	2	21
Γαλλία	7	3	40
Κροατία	0	0	1
Ιταλία	9	11	15
Κύπρος	12	0	6
Λετονία	16	1	0

⁽²¹⁾ Οι εν λόγω επιφυλάξεις αφορούν συγκεκριμένη πράξη στο πλαίσιο του ΑΕΕ σε συγκεκριμένο κράτος μέλος.

⁽²²⁾ Οι εγκάρσιες επιφυλάξεις αφορούν συγκεκριμένη πράξη στο πλαίσιο του ΑΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη.

⁽²³⁾ Χρησιμοποιούνται όταν αφορούν συγκεκριμένο στάδιο της διαδικασίας, βλέπε σημείο 4.16.

⁽²⁴⁾ Οι επιφυλάξεις που αφορούν συγκεκριμένες διαδικασίες (βλέπε σημείο 4.16) και οι γενικές επιφυλάξεις (βλέπε σημείο 4.17) δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Κράτος μέλος	Επιφυλάξεις όσον αφορά το ΑΕΕ/ΑΕΠ (κατάσταση στις 31.12.2014)	Επιφυλάξεις όσον αφορά τον ΦΠΑ (κατάσταση στις 31.12.2014)	«Ανοικτά σημεία» ΠΠΠ (κατάσταση στις 31.12.2014)
Λιθουανία	4	0	5
Λουξεμβούργο	6	3	1
Ουγγαρία	12	1	9
Μάλτα	12	0	2
Κάτω Χώρες	4	7	42
Αυστρία	6	12	8
Πολωνία	15	5	11
Πορτογαλία	7	0	15
Ρουμανία	18	2	13
Σλοβενία	6	0	0
Σλοβακία	6	1	3
Φινλανδία	6	7	6
Σουηδία	7	5	14
Ηνωμένο Βασίλειο	12	5	21
ΣΥΝΟΛΟ 31.12.2014	239	101	348
ΣΥΝΟΛΟ 31.12.2013	283	103	341

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.15. Στο τέλος του 2014 υπήρχαν 239 επιφυλάξεις (βλέπε **πίνακα 4.2**), εκ των οποίων 106 αφορούσαν συγκεκριμένη πράξη και 133 ήταν συγκεκριμένες εγκάρσιες επιφυλάξεις. Κατά τη διάρκεια του 2014, άρθηκαν 44 επιφυλάξεις (8 για συγκεκριμένη πράξη και 36 εγκάρσιες). Εκκρεμεί ακόμη μία επιφύλαξη που αφορά συγκεκριμένη πράξη σχετικά με τα στοιχεία για το ΑΕΠ της περιόδου 1995-2001 ⁽²⁵⁾. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των επιφυλάξεων σχετικά με το ΑΕΕ που άρθηκαν το 2014 ⁽²⁶⁾ συνίσταται σε καθαρή αύξηση των ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ κατά 75,2 εκατομμύρια ευρώ ⁽²⁷⁾ για τα σχετικά έτη.

⁽²⁵⁾ Το ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) ήταν το μακροοικονομικό μέγεθος των εθνικών λογαριασμών που χρησιμοποιείτο έως το 2001.

⁽²⁶⁾ Προσδιορίσαμε το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των τροποποιήσεων στη βάση ΑΕΕ οι οποίες οφείλονται στον αντίκτυπο των επιφυλάξεων που άρθηκαν το 2014 για τα έτη τα οποία είχαν ήδη παραγραφεί. Οι επιφυλάξεις άρθηκαν από την Επιτροπή το 2014. Εντούτοις, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα προέκυψε το 2012 και το 2013, όταν τα κράτη μέλη διευθέτησαν τις επιφυλάξεις.

⁽²⁷⁾ Το υπόλοιπο κατόπιν αύξησης κατά 77,3 εκατομμύρια ευρώ και μείωσης κατά 2,1 εκατομμύρια ευρώ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.15. Το 2015 η Επιτροπή προέβη ήδη στην άρση 18 συγκεκριμένων επιφυλάξεων και 15 οριζόντιων επιφυλάξεων.

Θεωρεί ότι το οικονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων για το ΑΕΕ δεν αποτελεί κατάλληλο δείκτη του αποτελέσματος ελέγχου του ίδιου πόρου που βασίζεται στο ΑΕΕ και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης για τον χαρακτηρισμό οποιασδήποτε τάσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.16. Επιπλέον, διατυπώθηκαν 27 σχετικές με διαδικασία επιφυλάξεις, οι οποίες αφορούν το έτος 2010 (ήταν οι μόνες επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν το 2014). Καλύπτουν το έτος 2010 και 27 κράτη μέλη, προκειμένου η Επιτροπή να μπορέσει να ελέγξει τα στοιχεία που καταρτίστηκαν σύμφωνα με το ΕΣΛ 2010⁽²⁸⁾. Ο συγκεκριμένος έλεγχος θα βασιστεί στους καταλόγους ΑΕΕ που θα διαβιβάσουν τα κράτη μέλη το 2015.

Γενικές επιφυλάξεις

4.17. Οι μόνες εκκρεμείς γενικές επιφυλάξεις στο τέλος του 2014 αφορούσαν τα ελληνικά στοιχεία για το ΑΕΕ των ετών 2008 και 2009. Μολονότι σημειώθηκε πρόοδος στη διευθέτηση των εν λόγω επιφυλάξεων, δεν υπήρξε άρση τους, ούτε, άλλωστε, άρση της από μακρού εκκρεμούς επιφυλάξης σχετικά με το ΑΕΕ (βλέπε σημείο 4.15). Εντούτοις, κατά το 2014 η Επιτροπή εξακολούθησε να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την κατάσταση σχετικά με τα προβλήματα στην κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών της Ελλάδας και έθεσε σε εφαρμογή πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας με στόχο τη δημιουργία ανεξάρτητης και ενισχυμένης εθνικής στατιστικής υπηρεσίας. Θεωρούμε ότι οι προσπάθειες για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των ελληνικών στοιχείων για το ΑΕΕ έχουν μεγάλη σημασία, επειδή η ποιότητα των στοιχείων αυτών μπορεί να έχει αντίκτυπο στις επιμέρους εισφορές ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ όλων των κρατών μελών.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι**Λογιστικοί έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό**

4.18. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν, μετά την παράδοση των εμπορευμάτων και προκειμένου να διαπιστώσουν την ακρίβεια των στοιχείων τελωνειακής διασάφησης, να προβαίνουν σε έλεγχο των εμπορικών εγγράφων και στοιχείων που έχουν σχέση με τις πράξεις εισαγωγής⁽²⁹⁾. Οι εν λόγω έλεγχοι⁽³⁰⁾, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι λογιστικοί έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό, πρέπει να βασίζονται σε ανάλυση κινδύνου για την οποία χρησιμοποιούνται κριτήρια που ορίζονται σε εθνικό, κοινοτικό και, κατά περίπτωση, διεθνές επίπεδο⁽³¹⁾.

⁽²⁸⁾ Το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών (ΕΣΛ 2010) είναι το πλέον πρόσφατο διεθνώς συμβατό λογιστικό πλαίσιο της ΕΕ για συστηματική και αναλυτική περιγραφή μιας οικονομίας. Τέθηκε σε εφαρμογή τον Σεπτέμβριο του 2014 από αυτή την ημερομηνία και μετά η διαβίβαση των στοιχείων από τα κράτη μέλη στη Eurostat ακολουθεί τους κανόνες του ΕΣΛ 2010.

⁽²⁹⁾ Άρθρο 78 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1).

⁽³⁰⁾ «Ο έλεγχος μετά τον εκτελωνισμό αποτελεί μέθοδο ελέγχου των οικονομικών φορέων και συνίσταται σε εξέταση λογαριασμών, αρχείων και συστημάτων τους». Πηγή: Οδηγός τελωνειακών ελέγχων.

⁽³¹⁾ Άρθρο 13, παράγραφος 2, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4.19. Κατά τις επισκέψεις μας στα κράτη μέλη διαπιστώσαμε προβλήματα στους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό παρόμοια με εκείνα που είχαν διαπιστωθεί σε προηγούμενα έτη ⁽³²⁾. Διαπιστώθηκαν και πάλι αδυναμίες στον εντοπισμό, την επιλογή και την επιθεώρηση των εισαγωγών που ελέγχθηκαν από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η ποιότητα, η εμπέδωση και τα αποτελέσματα των λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό εμφάνιζαν σημαντικές διαφορές μεταξύ τους στα τρία κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις ⁽³³⁾.

4.20. Τον Φεβρουάριο του 2014 η Επιτροπή επικαιροποίησε τον οδηγό τελωνειακών ελέγχων. Επιδοκμάζουμε το γεγονός ότι η Επιτροπή παρείχε νέα καθοδήγηση στα κράτη μέλη, επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι ορισμένες αδυναμίες οι οποίες είχαν διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια των επισκέψεων στα κράτη μέλη δεν διορθώνονται στον νέο οδηγό τελωνειακών ελέγχων:

- α) δεν παρέχεται καθοδήγηση σχετικά με τη μεταχείριση των εισαγωγών που εκτελωνίζονται σε άλλα κράτη μέλη (όσον αφορά την επιλογή των προς έλεγχο εταιριών ή τον τρόπο αντιμετώπισης κατά τη διάρκεια της διαδικασίας επιθεώρησης),
- β) δεν υπάρχει σαφής καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης του κινδύνου παραγραφής ⁽³⁴⁾ κατά το στάδιο του ελέγχου,

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4.19. Ενώ η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους αποτελεί νομική απαίτηση, τα κριτήρια κινδύνου που ορίζονται στον οδηγό τελωνειακών ελέγχων (CAG) δεν έχουν νομικά δεσμευτικό χαρακτήρα. Ωστόσο, ο οδηγός αυτός προβλέπει κοινή εναρμονισμένη προσέγγιση για τη διενέργεια λογιστικών ελέγχων μετά τον εκτελωνισμό.

Στο σχέδιο δράσης της ΕΕ [COM(2014) 527 final] προβλέπεται η περαιτέρω ανάπτυξη κοινών κριτηρίων και προτύπων κινδύνου. Η Επιτροπή έχει συγκροτήσει ομάδα σχεδίου αποτελούμενη από εμπειρογνώμονες των κρατών μελών για να εξετάσει σε βάθος τους οικονομικούς κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτών των εργασιών θα εξετάσει προσεκτικά το ζήτημα των εισαγωγών που πραγματοποιούνται από επιχειρηματίες που έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις ανεπάρκειες που εντοπίζει το Συνέδριο και, κατά περίπτωση, θα ζητεί να λαμβάνονται κατάλληλα διορθωτικά μέτρα. Στο πλαίσιο των ελέγχων της θα συνεχίσει να εξετάζει την εθνική τελωνειακή επιτήρηση και, όπου διαπιστώνονται ανεπάρκειες, θα ζητεί από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα για την αντιμετώπισή τους.

4.20.

- α) Όσον αφορά τα εμπορεύματα που εκτελωνίζονται σε ένα κράτος μέλος από εισαγωγείς που έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος, η Επιτροπή θα εξετάζει τη δυνατότητα παροχής περαιτέρω καθοδήγησης στα κράτη μέλη για τον καθορισμό των κριτηρίων οικονομικού κινδύνου.

Βλ. επίσης απάντηση στο σημείο 4.19.

- β) Στις εκθέσεις ελέγχου που διενεργούν, κατά την εξέταση των περιπτώσεων απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/2000 και κατά τις εξαμηνιαίες συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων (ΣΕΠΠ), οι υπηρεσίες της Επιτροπής υπενθυμίζουν τακτικά στα κράτη μέλη την ανάγκη να επιδεικνύουν τη δέουσα επιμέλεια κατά τη διαδικασία είσπραξης. Αν η παράλειψη ενός κράτους μέλους να επιδείξει τη δέουσα επιμέλεια συνεπάγεται την απώλεια ΠΙΠ λόγω παραγραφής, το κράτος μέλος είναι οικονομικά υπεύθυνο για τα ποσά που δεν έχουν εισπραχθεί.

⁽³²⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημείο 2.31, και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 2.14.

⁽³³⁾ Ισπανία, Αυστρία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽³⁴⁾ Το άρθρο 221, παράγραφος 3, του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92] ορίζει ότι η γνωστοποίηση στον οφειλέτη δεν είναι δυνατόν να γίνει μετά τη λήξη τριετούς προθεσμίας από την ημερομηνία γένεσης της τελωνειακής οφειλής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- γ) δεν συνιστάται ελάχιστη κάλυψη (βάσει αξίας ή ποσοστού των δηλώσεων) ως προς τον αριθμό των ελέγχων που πρέπει να διενεργούνται ετησίως.

Λογιστική Α και Β

4.21. Κάθε κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή κατάσταση των τελωνειακών δασμών και των εισφορών στον τομέα της ζάχαρης, η οποία καταρτίζεται σε μηνιαία βάση («λογιστική Α»), καθώς και τριμηνιαία κατάσταση των εν λόγω βεβαιωθέντων δικαιωμάτων που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη κατάσταση (χωριστή λογιστική ονομαζόμενη «λογιστική Β») ⁽³⁵⁾.

4.22. Στις επισκέψεις μας στα κράτη μέλη διαπιστώσαμε προβλήματα στη διαχείριση της λογιστικής Β παρόμοια με εκείνα που είχαν διαπιστωθεί σε προηγούμενα έτη ⁽³⁶⁾, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη συστηματικών αδυναμιών ⁽³⁷⁾. Παραδείγματος χάριν, στο Ηνωμένο Βασίλειο η διαδικασία για την κατάρτιση των καταστάσεων της λογιστικής Β είναι πολύπλοκη, δεδομένου ότι βασίζεται σε πληροφορίες από διαφορετικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες ενοποιούνται με μη αυτοματοποιημένο τρόπο, γεγονός το οποίο έχει οδηγήσει σε σφάλματα. Παρατηρούνται επίσης μεγάλες καθυστερήσεις στην επικαιροποίηση των ποσών που περιλαμβάνονται στη λογιστική Β. Στην Ισπανία, εσφαλμένες διαδικασίες στη διαχείριση των ποσών που έχουν διαγραφεί οδήγησε σε υπερεκτίμηση των αριθμητικών στοιχείων στη λογιστική Β. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων της Επιτροπής (βλέπε σημείο 4.23), σε 19 από τα 21 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαχείριση της λογιστικής Β.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- γ) Η ενωσιακή στρατηγική διαχείρισης κινδύνων, μέρος της οποίας αποτελεί ο λογιστικός έλεγχος, αποσκοπεί στη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών, σε απλουστεύσεις και σε ελέγχους που βασίζονται στην επικινδυνότητα. Η καθιέρωση ενιαίας ελάχιστης συνιστώμενης κάλυψης (με βάση την αξία ή το ποσοστό των διασαφήσεων) δεν συνάδει με την προσέγγιση που βασίζεται στην επικινδυνότητα, η οποία πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα διάφορα είδη διακίνησης εμπορευμάτων και κινδύνων σε διαφορετικές χρονικές στιγμές.

Ωστόσο, η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει με τα κράτη μέλη τη δυνατότητα καθιέρωσης ελάχιστων καλύψεων που θα λαμβάνουν υπόψη τις προαναφερθείσες διαφορές.

4.22. Εκτός από μεμονωμένες περιπτώσεις συστηματικών ανεπαρκειών που έχουν προκύψει κατά καιρούς, η πλειονότητα των ανεπαρκειών που διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια των ελέγχων της Επιτροπής αφορά σφάλματα κατ'αποκοπή χαρακτήρα τα οποία είναι απόλυτα κατανοητά σε αυτού του είδους τη λογιστική (αρχείο προβληματικών και αμφισβητούμενων υποθέσεων). Μολονότι το 2014 και κατά τα προηγούμενα έτη το Συνέδριο διαπίστωσε προβλήματα σχετικά με τη διαχείριση της λογιστικής Β, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προβλήματα και τα σφάλματα αυτά δεν δίνουν τη δυνατότητα να συναχθεί γενικά το συμπέρασμα ότι οι ανεπάρκειες είναι συστηματικές. Η διαπίστωση σφαλμάτων σε λογιστικές καταχωρήσεις χωρίς τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή (η νομοθεσία δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένες μεθόδους για τη διαχείριση αυτής της λογιστικής), που μπορεί να επηρεαστεί από περιστασιακά λάθη, δεν συνιστά κατ' ανάγκη συστηματική ανεπάρκεια. Οι ανεπάρκειες μπορεί να έχουν συστηματικό χαρακτήρα όταν η διαδικασία είναι εσφαλμένη. Οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν από το Συνέδριο κατά τη διαχείριση της λογιστικής αυτών των κρατών μελών και η εσφαλμένη διαδικασία που εφαρμόζεται στην Ισπανία θα αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης από την Επιτροπή στο πλαίσιο της συνέχειας που δίδεται συνήθως στα πορίσματα του Συνεδρίου.

⁽³⁵⁾ Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δασμοί ή εισφορές εξακολουθούν να μην έχουν καταβληθεί και δεν έχουν συσταθεί σχετικές εγγυήσεις, ή καλύπτονται από εγγυήσεις, αλλά έχουν τειθεί υπό αμφισβήτηση, τα κράτη μέλη μπορούν να αναστείλουν τη διάθεση αυτών των πόρων, εγγράφοντάς τους στη χωριστή αυτή λογιστική.

⁽³⁶⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 2.16 και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημεία 2.32 και 2.33.

⁽³⁷⁾ Οι περιπτώσεις αυτές δεν επηρέασαν την αξιοπιστία του συνολικού ποσού που υπολογίστηκε στη χωριστή λογιστική (1 617 εκατομμύρια ευρώ) ούτε τη σχετική απομείωση (1 144 εκατομμύρια ευρώ) που παρουσιάζεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διαχείριση των ανοικτών σημείων

4.23. Οι επιθεωρήσεις της Επιτροπής στα κράτη μέλη οδήγησαν σε διαπιστώσεις, τα ονομαζόμενα «ανοικτά σημεία»⁽³⁸⁾. Τα εν λόγω «ανοικτά σημεία» ενδέχεται να έχουν δημοσιονομικό αντίκτυπο και κλείνουν αφού αντιμετωπιστούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο από τα κράτη μέλη. Στο τέλος του 2014 υπήρχαν συνολικά 348 «ανοικτά σημεία»⁽³⁹⁾ (βλέπε **πίνακα 4.2**). Η Επιτροπή, ωστόσο, δεν προέβη σε υπολογισμό του συνολικού δημοσιονομικού αντίκτυπου.

Ίδιοι πόροι βάσει του ΦΠΑ

4.24. Στο τέλος του έτους, υπήρχαν συνολικά 101 επιφυλάξεις έναντι 103 το 2013 (βλέπε **πίνακα 4.2**), εκ των οποίων 84 είχαν διατυπωθεί από την Επιτροπή και 17 από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή ήρε 29 επιφυλάξεις το 2014. Ο αριθμός των από μακρού εκκρεμών επιφυλάξεων⁽⁴⁰⁾ που είχε διατυπώσει η Επιτροπή μειώθηκαν από 12 σε 10. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς μας το καθαρό δημοσιονομικό αποτέλεσμα της διευθέτησης των επιφυλάξεων το 2014⁽⁴¹⁾ συνίστατο σε αύξηση των ιδίων πόρων βάσει του ΦΠΑ κατά 16,1 εκατομμύρια ευρώ⁽⁴²⁾.

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας

4.25. Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας για το 2014 της ΓΔ Προϋπολογισμού και της Eurostat παρέχουν ακριβδική εκτίμηση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από την άποψη της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων που αφορούν τους ιδίους πόρους και τα λοιπά έσοδα, ενώ οι παρεχόμενες πληροφορίες επιβεβαιώνουν τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματά μας.

4.23. Στο πλαίσιο της συνέχειας που δίνει στα πορίσματα των επιθεωρήσεων, η Επιτροπή προσπαθεί να προσδιορίσει ποσοτικά τις δυνητικές δημοσιονομικές επιπτώσεις κάθε ανοικτού σημείου, κάθε έκθεσης, για κάθε κράτος μέλος κατά περίπτωση. Η Επιτροπή δεν προσδιορίζει ένα συνολικό ποσό των παραδοσιακών ιδίων πόρων που οφείλονται ενδεχομένως για όλα τα σημεία όλων των εκκρεμύσεων εκθέσεων για όλα τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι το ποσό αυτό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη συνέχεια που θα πρέπει να δοθεί σε κάθε σημείο της κάθε έκθεσης για κάθε κράτος μέλος. Ωστόσο, η Επιτροπή γνωρίζει πάντα αν μια παρατήρηση έχει δυνητικές δημοσιονομικές επιπτώσεις και, όταν διαθέτει τις απαιτούμενες πληροφορίες, προβαίνει στην εκτίμηση αυτών των επιπτώσεων.

4.24. Κατά τη διάρκεια του 2014 η Επιτροπή συνέχισε να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη με σκοπό την επίλυση των ζητημάτων που έχουν σχέση με τις επιφυλάξεις που είχε διατυπώσει.

Θεωρεί ότι το οικονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων δεν αποτελεί κατάλληλο δείκτη του αποτελέσματος ελέγχου του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης για τον χαρακτηρισμό οποιασδήποτε τάσης.

⁽³⁸⁾ Κατά τη διάρκεια του 2014 δημοσιεύθηκαν συνολικά 28 εκθέσεις επιθεώρησης, οι οποίες οδήγησαν σε 89 νέα «ανοικτά σημεία».

⁽³⁹⁾ 38 σημεία παραμένουν ανοικτά για περισσότερα από πέντε έτη. Τα παλαιότερα σημεία που εξακολουθούν να παραμένουν ανοικτά χρονολογούνται από το 2002 και αφορούν τη Γερμανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία.

⁽⁴⁰⁾ Ως επιφυλάξεις που εκκρεμούν από μακρού ορίζουμε αυτές που ανάγονται σε οικονομικό έτος προηγούμενο της τελευταίας δεκαετίας, ήτοι επιφυλάξεις εκκρεμείς στο τέλος του 2014 οι οποίες αφορούν έτη έως και το 2005.

⁽⁴¹⁾ Προσδιορίσαμε το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της άρσης των επιφυλάξεων λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των τροποποιήσεων στη βάση ΦΠΑ οι οποίες οφείλονται στην ελεγκτική δραστηριότητα της Επιτροπής κατά τα έτη 2002-2010. Το έτος 2010 παραγράφηκε το 2014 και, επομένως, τροποποιήσεις στη βάση ΦΠΑ των ετών έως και το 2010 μπορούν να γίνουν μόνον εφόσον έχει διατυπωθεί επιφύλαξη. Ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα του καθορισμού ανώτατου ορίου.

⁽⁴²⁾ Το υπόλοιπο κατόπιν αύξησης κατά 18,2 εκατομμύρια ευρώ και μείωσης κατά 2,1 εκατομμύρια ευρώ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το 2014**

4.26. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι τα έσοδα δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Συγκεκριμένα όσον αφορά τα έσοδα:

- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως αποτελεσματικά όσον αφορά τους ιδίους πόρους βάσει του ΑΕΕ και του ΦΠΑ και τα λοιπά έσοδα,
- τα εξετασθέντα συστήματα αξιολογούνται ως συνολικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τους ΠΠΠ, ενώ οι βασικές εσωτερικές δικλίδες ελέγχου στα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικές⁽⁴³⁾,
- δεν διαπιστώσαμε σφάλματα στις πράξεις τις οποίες υποβάλαμε σε ελεγκτικές δοκιμασίες.

Συστάσεις

4.27. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 4.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, είχαμε διατυπώσει τρεις συστάσεις, εκ των οποίων δύο υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και μία μερικώς.

4.28. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

Ιδιοί πόροι βάσει του ΑΕΕ

- **Σύσταση 1:** Να λάβει μέτρα κατά τον επόμενο κύκλο επαλήθευσεων ώστε να μειωθεί ο αριθμός των ετών που θα αφορούν οι επιφυλάξεις οι οποίες θα διατυπωθούν στο τέλος του κύκλου.
- **Σύσταση 2:** Να λάβει μέτρα προκειμένου να μειωθεί ο αντίκτυπος από τις αναθεωρήσεις των κρατών μελών.

4.27.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Ο κύκλος επαλήθευσης θα συντομευθεί και οι επιφυλάξεις θα διατυπώνονται και θα διευθετούνται σε πιο πρώιμο στάδιο (κατά τη διάρκεια του κύκλου επαλήθευσης).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

⁽⁴³⁾ Βλέπε επίσης ειδική έκθεση αριθ. 2/2014, σημεία 107 έως 120.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

- **Σύσταση 3:** Να βελτιώσει την υφιστάμενη καθοδήγηση για τους λογιστικούς ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό και να ενθαρρύνει τη διενέργειά τους από τα κράτη μέλη.

- **Σύσταση 4:** Να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν κατάλληλα λογιστικά συστήματα για την καταχώριση στοιχείων στη λογιστική Β και να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διαχείριση των στοιχείων που εγγράφονται στην εν λόγω λογιστική, παραδείγματος χάριν εξετάζοντάς τα σε τακτική βάση ώστε να διασφαλίζεται ότι οι παλαιότερες εγγραφές επικαιροποιούνται ή διαγράφονται κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Θα ανταποκριθεί στις παρατηρήσεις του Συνεδρίου εντός του τρέχοντος πλαισίου της κοινής στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων και του σχετικού σχεδίου δράσης, ιδίως στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων εργασιών σχετικά με τα κριτήρια χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Κατά τη διάρκεια των ελέγχων της θα συνεχίσει να εξετάζει τη λογιστική Β και, όπου διαπιστώνονται ανεπάρκειες, θα ζητεί από τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διαχείριση της εν λόγω λογιστικής μέσω τακτικών επανεξετάσεων, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα ποσά που έχουν διαγραφεί αφαιρούνται από τη λογιστική.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

	2014	2013
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	55	55
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	0,0 %	0,0 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	0,0 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,0 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΣΩΔΩΝ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκή αποδοκτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Η Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει το πλαίσιο ελέγχου όσον αφορά την επαλήθευση των δεδομένων ΑΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της διενέργειας ανάλυσης κόστους-οφέλους με δομημένο και τυποποιημένο τρόπο, της διεξοδικής επαλήθευσης των ουσιαστών συνιστωσών του ΑΕΕ που εγκυμονούν κινδύνους, του περιορισμού της χρήσης των γενικών επιφυλάξεων και του καθορισμού κριτηρίων σημαντικότητας για τη διατύπωση επιφυλάξεων.		X					Το νέο πλαίσιο ελέγχου είναι επί του παρόντος σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη του επόμενου κύκλου επαλήθευσης στις αρχές του 2016. Άμεση επαλήθευση διενεργείται ήδη στο πλαίσιο της άρσης των υφιστάμενων επιφυλάξεων. Έχει συμφωνηθεί μια νέα πολιτική για τον περιορισμό της διατύπωσης γενικών επιφυλάξεων και έχει καθοριστεί όριο σημαντικότητας.
2011 και 2012	Η Επιτροπή πρέπει να προτρέψει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την τελωνειακή επιτήρηση, με στόχο τη μεγιστοποίηση του ποσού των εισπραττόμενων ΠΠΠ.		X					Η Επιτροπή, κατά τους τακτικούς ελέγχους των ΠΠΠ που διενεργεί, θα εξακολουθήσει να ελέγχει κατά πόσον τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κατάλληλα πλαίσια ελέγχου για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων.
	Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να ενδιαφέρει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν ορθώς τις καταστάσεις λογιστικής Α και Β και να εξασφαλίζουν ότι είναι ευαποδέκτες πλήρεις και ακριβείς (*).		X					Στο πλαίσιο των ελέγχων της η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τη χρήση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β και θα ζητεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν την πληρότητα και την ακριβεία τους.

(*) Η Επιτροπή παρακολουθεί σε ετήσια βάση τη χρήση της λογιστικής Α και της λογιστικής Β. Ωστόσο, οι προστάσεις πρέπει να συνεχιστούν, δεδομένου ότι το πρόβλημα εξακολουθεί να υφίσταται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

«Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	5.1-5.5
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	5.2-5.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	5.5
Κανονικότητα των πράξεων	5.6-5.17
Έρευνα και καινοτομία: οι πολύπλοκοι κανόνες που διέπουν το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα αύξησαν τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος	5.9-5.15
Άλλα μέσα δαπανών: μη επιλέξιμες και μη τεκμηριωμένες δαπάνες και μη συμμόρφωση με τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων	5.16-5.17
Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	5.18-5.31
Έλεγχοι από την Επιτροπή των δαπανών για την έρευνα και την καινοτομία	5.18-5.24
Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων	5.25-5.31
Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Ενέργειας και του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων υποτιμούν τους κινδύνους για την κανονικότητα των πράξεων	5.27-5.28
Ασυνεπείς προσεγγίσεις για την εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο	5.29-5.31
Συμπέρασμα και συστάσεις	5.32-5.35
Συμπέρασμα για το 2014	5.32-5.33
Συστάσεις	5.34-5.35
Παράρτημα 5.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	
Παράρτημα 5.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας που αφορούν την ειδική εκτίμησή μας για τον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση». Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις σχετικές δαπάνες το 2014 παρουσιάζονται στο **γράφημα 5.1**.

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

5.2. Οι δαπάνες αποσκοπούν στη βελτίωση της έρευνας και της καινοτομίας, την ενίσχυση των εκπαιδευτικών συστημάτων και την προώθηση της απασχόλησης, τη διασφάλιση μιας ψηφιακής ενιαίας αγοράς, την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την ενεργειακή απόδοση, τον εκσυγχρονισμό του τομέα των μεταφορών και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, κυρίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

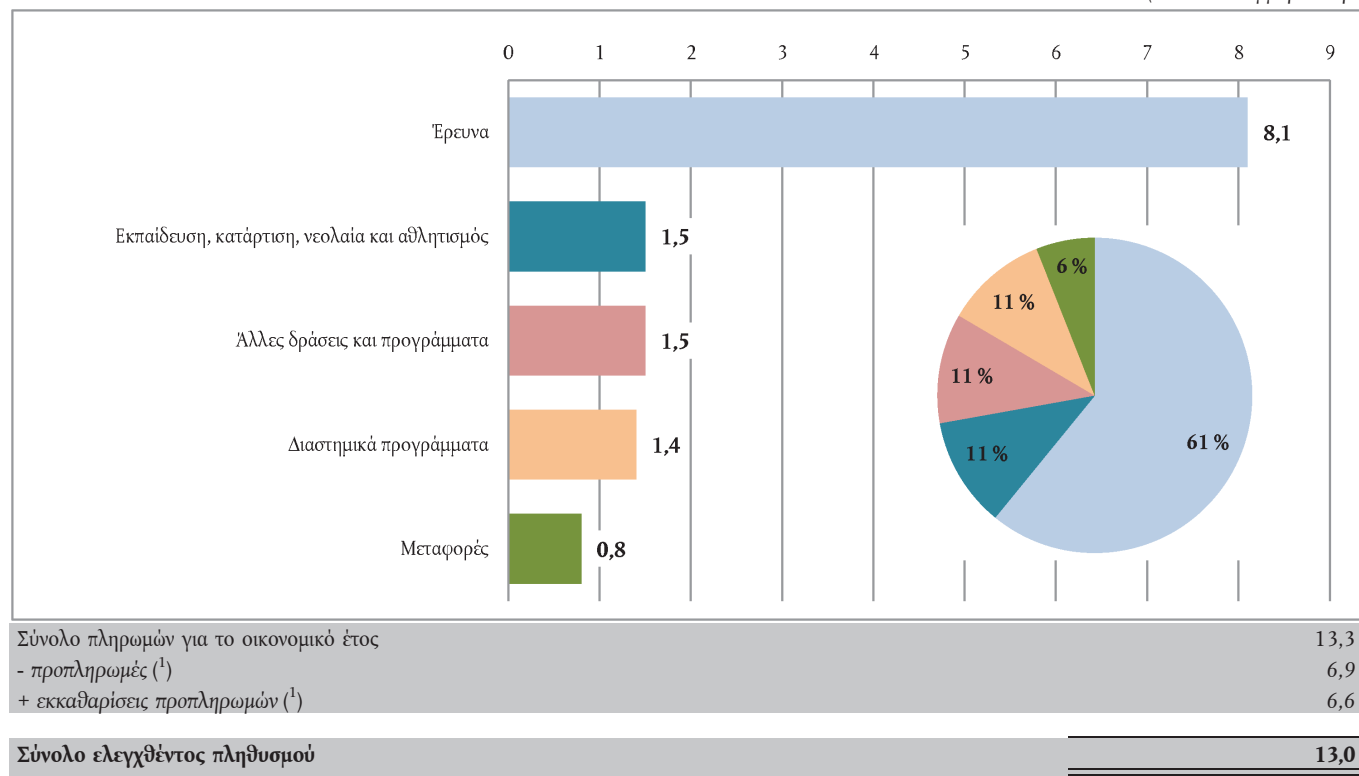
5.3. Η έρευνα και η καινοτομία αντιστοιχούν στο 61 % των δαπανών, μέσω του έβδομου προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη 2007-2013 (το «έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας») και του «Ορίζων 2020» —το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας 2014-2020 («Ορίζων 2020»). Άλλα σημαντικά μέσα δαπανών είναι: το πρόγραμμα διά βίου μάθησης και το Erasmus+ στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού, το πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών, το οποίο παρέχει χρηματοδότηση για την ανάπτυξη των υποδομών μεταφορών, το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης για την υποστήριξη έργων στον τομέα της ενέργειας, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», η οποία στηρίζει την ανάπτυξη δικτύων στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας και το πρόγραμμα Galileo για το ευρωπαϊκό δορυφορικό σύστημα πλοήγησης.

5.4. Το 90 % σχεδόν των δαπανών λαμβάνει τη μορφή επιχορηγήσεων σε δικαιούχους του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα οι οποίοι συμμετέχουν σε έργα. Εκτός από τις πληρωμές προχρηματοδότησης, οι οποίες πραγματοποιούνται μετά την υπογραφή συμφωνίας επιχορήγησης ή απόφασης χρηματοδότησης, οι πόροι που καταβάλλει η ΕΕ έχουν ως σκοπό την απόδοση των δαπανών τις οποίες δηλώνουν οι δικαιούχοι. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα των πράξεων είναι η δήλωση από τους δικαιούχους μη επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες δεν εντοπίζονται ούτε διορθώνονται πριν από την απόδοσή τους από την Επιτροπή ή τις εθνικές αρχές.

5.3. Η σύνθεση των δαπανών του κεφαλαίου αυτού είναι διαφορετική από την περσινή έκθεση, σύμφωνα με το νέο ΠΔΠ 2014-2020.

Γράφημα 5.1 — Υποτομέας 1.α του ΠΔΠ — Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2014

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος

13,3

- προπληρωμές ⁽¹⁾

6,9

+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽¹⁾

6,6

Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού

13,0

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

5.5. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1**, του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 166 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο που καλύπτει ο συγκεκριμένος υποτομέας του ΠΔΠ. Για το 2014 το δείγμα περιλάμβανε 95 πράξεις για την έρευνα και την καινοτομία (92 από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και τρεις από το προηγούμενο έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα), 21 πράξεις για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση (στο πλαίσιο του προγράμματος της διά βίου μάθησης) και 50 πράξεις για άλλα προγράμματα και δραστηριότητες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων αφορούσε τις εκθέσεις της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας, της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, της Γενικής Διεύθυνσης Κινητικότητας και Μεταφορών, της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας⁽¹⁾, της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας και του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

5.6. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 5.1**. Από τις 166 πράξεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 79 (48 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 53 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 5,6 %⁽²⁾.

5.7. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 5.2**. Η κύρια πηγή προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων ήταν η απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών, τις οποίες δήλωσαν δικαιούχοι έργων έρευνας και καινοτομίας.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.6. Το ποσοστό σφάλματος που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί έναν μόνο δείκτη της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ. Ωστόσο, η Επιτροπή έχει πολυετή στρατηγική έλεγχου. Βάσει αυτής, οι υπηρεσίες της προβαίνουν σε υπολογισμό του εναπομένου ποσοστού σφάλματος λαμβάνοντας υπόψη τις ανακτήσεις, τις διορθώσεις και τα αποτελέσματα όλων των λογιστικών και λοιπών ελέγχων που διεξάγουν κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του προγράμματος. Το εναπομένου ποσοστό σφάλματος στο τέλος του 2014 υπολογίστηκε σε 0,42 % για το ΕΕΠΑ (Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Πρόγραμμα Ανάκαμψης) και σε 0,84 % για τα ΔΕΔΜ, ενώ για τις υπηρεσίες που ασχολούνται με την έρευνα εκτιμάται σε 3 %.

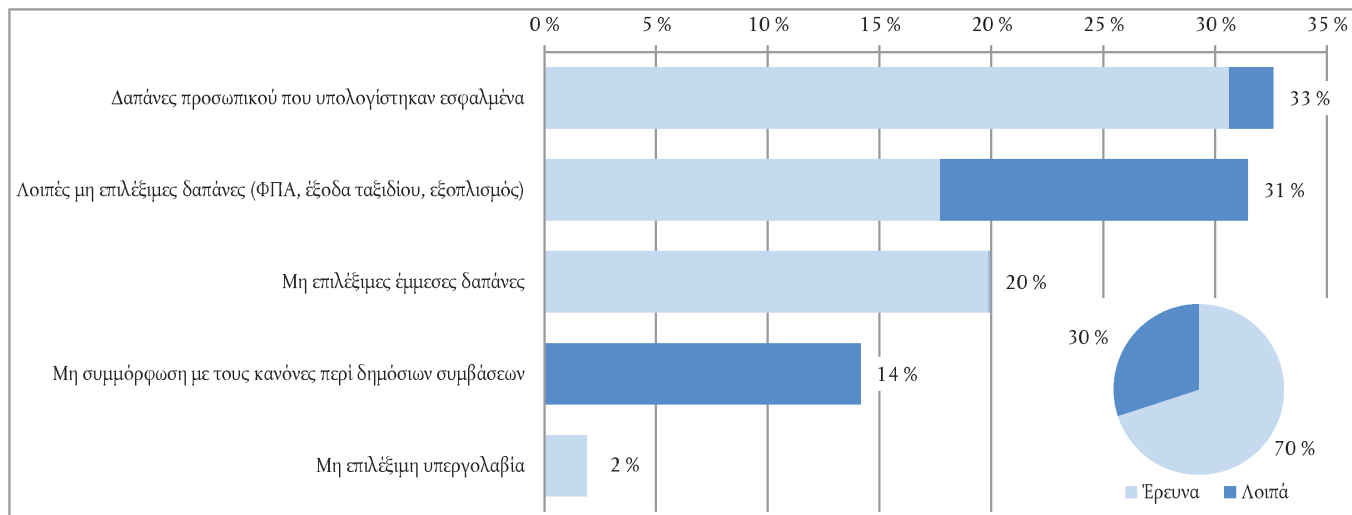
5.7. Σε έργα έρευνας και καινοτομίας, οι δαπάνες προσωπικού και οι έμμεσες δαπάνες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του σχεδίου. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ποικιλομορφία που παρουσιάζουν οι δομές του κόστους στο ευρωπαϊκό ερευνητικό τοπίο, έγινε μια συνειδητή πολιτική επιλογή να επιστραφούν οι εν λόγω κατηγορίες δαπανών βάσει του πραγματικού κόστους αντί του κατά μονάδα κόστους ή κατ' αποκοπή ποσοστών. Αυτό εξηγεί για ποιο λόγο είναι επιρρεπείς σε σφάλματα, όπως διαπιστώνεται στη γραφική παράσταση.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» έχει σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση, στο μέτρο του δυνατού, των εν λόγω πηγών σφάλματος με την εισαγωγή ορισμένων απλοποιήσεων —βλ. σημείο 5.9 κατωτέρω.

⁽¹⁾ Από το 2015 η ΓΔ Ενέργειας έχει αντικατασταθεί από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητα και ΜΜΕ.

⁽²⁾ Υπολογίζουμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 3,1 % και 8,1 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

Γράφημα 5.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.8. Σε 27 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων, η Επιτροπή, οι εθνικές αρχές ή οι ανεξάρτητοι ελεγκτές⁽³⁾ διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία⁽⁴⁾ για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την απόδοση των εν λόγω δαπανών στους δικαιούχους. Εάν όλα αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το κεφάλαιο αυτό θα ήταν χαμηλότερο κατά 2,8 εκατοστιαίες μονάδες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.8. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει ένα αποτελεσματικό σύστημα εκ των προτέρων ελέγχων που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων λεπτομερείς αυτοματοποιημένους καταλόγους ελέγχων, γραπτές οδηγίες και συνεχή κατάρτιση. Η βελτίωση του συστήματος αυτού χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, με παράλληλη μέριμνα ώστε οι πληρωμές να πραγματοποιούνται έγκαιρα, είναι μια διαρκής πρόκληση. Τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω βελτίωση των εκ των προτέρων ελέγχων, όπως με την αναβάθμιση των καταλόγων ελέγχων, την καλύτερη καθοδήγηση και ενδεχομένως τη περαιτέρω αυτοματοποίηση των ελέγχων. Η Επιτροπή καταβάλλει επίσης προσπάθειες από κοινού με τους εθνικούς οργανισμούς και τις εθνικές αρχές για να εξασφαλίσει ότι οι μηχανισμοί ελέγχου θα λειτουργούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων.

Όσον αφορά τους ανεξάρτητους ελεγκτές που πιστοποιούν τις δηλώσεις δαπανών, αυτό είναι ένα γνωστό ζήτημα, που έχει αναλυθεί σε προηγούμενες εκθέσεις. Προκειμένου να δώσει συνέχεια στις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή διοργάνωσε σειρά συνεδριάσεων που απευθύνονταν στους δικαιούχους και στους ανεξάρτητους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές (> 300) ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα συχνότερα σφάλματα. Επιπλέον, δόθηκε ανατροφοδότηση στους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές που είχαν κάνει σφάλματα και παρασχέθηκε ένα πιο διδακτικό υπόδειγμα για τα πιστοποιητικά ελέγχου που προβλέπονται στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Για την έρευνα, τα πιστοποιητικά ελέγχου αναμένεται να μειώσουν το ποσοστό σφάλματος κατά 50 % σε σύγκριση με τις μη πιστοποιημένες απαιτήσεις. Έτσι, ενώ αναγνωρίζεται ότι δεν επιτρέπουν τον εντοπισμό κάθε σφάλματος, αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος.

⁽³⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως, παραδείγματος χάριν, στις δηλώσεις δαπανών για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, όπου η συνεισφορά της ΕΕ υπερβαίνει τα 375 000 ευρώ, οι ανεξάρτητοι ελεγκτές πρέπει να πιστοποιούν την επιλεξιμότητα των δηλωθεισών δαπανών.

⁽⁴⁾ Βάσει των δικαιολογητικών εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των συνηθών διασταυρωτικών και των υποχρεωτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έρευνα και καινοτομία: οι πολύπλοκοι κανόνες που διέπουν το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα αύξησαν τον κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος

5.9. Εντοπίσαμε το ίδιο είδος και εύρος σφαλμάτων με αυτό που είχαμε εντοπίσει σε όλη τη διάρκεια του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα: εσφαλμένος υπολογισμός δαπανών προσωπικού, άλλες μη επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, όπως δαπάνες ταξιδιού ή εξοπλισμού που δεν τεκμηριώνονται, μη επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες που βασίζονται σε εσφαλμένα γενικά έξοδα ή περιλαμβάνουν κατηγορίες μη επιλέξιμων δαπανών που δεν συνδέονται με το έργο (βλέπε πλαίσιο 5.1).

Πλαίσιο 5.1 — Παράδειγμα σφαλμάτων στην απόδοση δαπανών για έργο στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας

Χρησιμοποιήσαμε ως δείγμα πληρωμή που πραγματοποίησε η Επιτροπή σε διεθνή οργανισμό ο οποίος συμμετέχει με τέσσερις εταίρους σε συνεργατικό υπερεθνικό έργο στον τομέα της υγείας στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα. Βάσει της δήλωσης δαπανών που υπέβαλε ο οργανισμός, η Επιτροπή απέδωσε περίπου 132 000 ευρώ. Εντούτοις, εντοπίσαμε πολλά σφάλματα στις δαπάνες που δήλωσε ο δικαιούχος οργανισμός:

- δήλωση δαπανών προσωπικού καθ' υπέρβαση των πραγματικών,
- δήλωση δαπανών ταξιδιού που δεν αφορούσαν το έργο,
- έμμεσες δαπάνες που είχαν υπολογιστεί εσφαλμένα.

Επιπλέον, ο δικαιούχος χρησιμοποίησε λανθασμένη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη μετατροπή των δηλωθεισών δαπανών από το τοπικό νόμισμα σε ευρώ, γεγονός το οποίο συνέβαλε περαιτέρω στην υπερεκτίμηση. Συνολικά, οι μη επιλέξιμες δαπάνες που δήλωσε ο δικαιούχος ανέρχονταν σε 73 000 ευρώ, ή στο 55 % των δηλωθεισών δαπανών.

Εντοπίσαμε περιπτώσεις μη επιλέξιμων δαπανών που απέδωσε η Επιτροπή σε 39 από τα 95 έργα του δείγματος στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας. Σε 13 από αυτές τις περιπτώσεις, οι μη επιλέξιμες δαπάνες υπερέβαιναν το 10 % των συνολικών δαπανών που είχε δηλώσει ο δικαιούχος.

5.10. Η Επιτροπή εφαρμόζει το δικό της πρόγραμμα ελέγχων για τις δαπάνες που αποδόθηκαν στο πλαίσιο των δηλώσεων δαπανών για έργα στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας (βλέπε σημεία 5.18 έως 5.24) και διαπιστώνει παρόμοια σφάλματα με συγκρίσιμο εύρος και συχνότητα.

5.9. Οι έλεγχοι της Επιτροπής έχουν επίσης αποδείξει ότι το είδος και το επίπεδο των σφαλμάτων παραμένουν σταθερά λόγω των πολύπλοκων κανόνων του ΠΠ7.

Ωστόσο, δεδομένου ότι έχει υπογραφεί το σύνολο των συμβάσεων του ΠΠ7, δεν υπάρχει πλέον δυνατότητα περαιτέρω τροποποίησης του νομικού πλαισίου. Πάντως, κατά την εκτέλεση του ΠΠ7, η Επιτροπή προσπάθησε να απλουστεύσει το σύστημα εντός του ισχύοντος νομικού πλαισίου, για παράδειγμα τα μέτρα απλούστευσης που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 24 Ιανουαρίου 2011 απόφαση C(2011)174.

Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» περιλαμβάνει ριζική απλούστευση του νομικού πλαισίου, προκειμένου να ανταποκριθεί στις προσδοκίες τόσο των ενδιαφερόμενων μερών όσο και των νομοθετικών αρχών, ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού και τις έμμεσες δαπάνες, που αποτελούν τις κύριες πηγές σφαλμάτων.

Πλαίσιο 5.1 — Παράδειγμα σφαλμάτων στην απόδοση δαπανών για έργο στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας

Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Το παράδειγμα αυτό δείχνει επίσης την πρόκληση που αποτελεί η συνεργασία με διεθνείς εταίρους — παρόλο που η συνεργασία με ερευνητές προερχόμενους από χώρες εκτός Ευρώπης είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η κοινωνία, οι εν λόγω φορείς συχνά δεν είναι εξοικειωμένοι με τους κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.11. Η κατ' εξακολούθηση διαπίστωση σημαντικού επιπέδου σφάλματος στις δαπάνες για την έρευνα και την καινοτομία μαρτυρά εγγενείς κινδύνους στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του έβδομου προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα. Οι κανόνες επιλεξιμότητας είναι πολύπλοκοι και το πρόγραμμα έχει πολλαπλά ποσοστά χρηματοδότησης. Τα έργα εκτελούνται από πολλαπλούς εταίρους, οι οποίοι είναι γεωγραφικώς διεσπαρμένοι και περιλαμβάνουν δικαιούχους σε τρίτες χώρες. Τα είδη δικαιούχων ποικίλλουν σημαντικά και τα λογιστικά συστήματά τους συχνά δεν είναι συμβατά με τις απαιτήσεις του προγράμματος.

5.12. Το 2014 η Επιτροπή υπέγραψε τις πρώτες συμφωνίες επιχορήγησης και άρχισε να πραγματοποιεί πληρωμές προχρηματοδότησης για το νέο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία. Το «Ορίζων 2020» διέπεται από απλούστερους κανόνες χρηματοδότησης σε σχέση με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και η Επιτροπή έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της πολυπλοκότητας των διοικητικών διαδικασιών.

5.13. Εντούτοις, ορισμένα στοιχεία του «Ορίζων 2020» παρουσιάζουν αυξημένο κίνδυνο για την κανονικότητα των πράξεων. Παραδείγματος χάριν, το πρόγραμμα, έχοντας ως στόχο την καλύτερη υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας και για την επίτευξη ανάπτυξης και απασχόλησης, έχει σχεδιαστεί ώστε να υπάρξει μεγαλύτερη συμμετοχή ΜΜΕ και νεοεισερχομένων (πολλοί εκ των οποίων είναι επίσης ΜΜΕ). Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι αυτές οι κατηγορίες συμμετεχόντων είναι ιδιαίτερες επιρρεπείς σε σφάλματα, όπως φαίνεται και στο παράδειγμα στο πλαίσιο 5.2.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.11. Λόγω της πολυπλοκότητας των κανόνων, η Επιτροπή εισήγαγε πολυάριθμες απλουστεύσεις στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020».

Ωστόσο, για την επίτευξη των στόχων πολιτικής, ιδίως των στόχων της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της αντιμετώπισης των κοινωνικών προκλήσεων μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, της ανάπτυξης πολυεθνικών και πολυτομεακών εταιρικών σχέσεων, της ευρείας συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, ιδίως των μικρών επιχειρήσεων, η απόδοση των δαπανών προσωπικού και των έμμεσων δαπανών με βάση τις πραγματικές δαπάνες, αποτελεί ζήτημα ζωτικής σημασίας. Όπως επισημαίνει το Ελεγκτικό Συνέδριο, αυτό συνεπάγεται ορισμένους εγγενείς κινδύνους.

Από την άλλη πλευρά, όταν οι στόχοι πολιτικής επιτρέπουν την εφαρμογή απλούστερων μηχανισμών, τα ποσοστά σφάλματος είναι χαμηλότερα του 2%. Οι εν λόγω επιχορηγήσεις (επιχορηγήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας — ΕΣΕ και του σχεδίου Marie Skłodowska Curie) δεν είναι πολύπλοκες: αφορούν σε μεγάλο βαθμό δημόσιους φορείς, χρησιμοποιούν ευρύτερα ενιαίους συντελεστές και κατ' αποκοπή ποσά και η πλειονότητά τους αφορά έναν μόνο δικαιούχο.

5.13. Κοινή απάντηση στα σημεία 5.13 και 5.14:

Τα στοιχεία που αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο θεσπίστηκαν από τις νομοθετικές αρχές και ήταν το αποτέλεσμα συνειδητών επιλογών πολιτικής του νομοθέτη για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

Η συμμετοχή των ΜΜΕ έχει ζωτική σημασία για την επιτυχία του προγράμματος, δηλαδή τη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας και την αντιμετώπιση των κοινωνικών προκλήσεων.

Η διοικητική ικανότητα των ΜΜΕ είναι περιορισμένη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο, στο μέτρο του δυνατού, έχουν απλουστευθεί οι κανόνες για τις ΜΜΕ ώστε να μειωθούν οι διοικητικές επιβαρύνσεις. Ωστόσο, εξακολουθεί να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος.

Όσον αφορά τις επιστροφές που συνδέονται με μεγάλες υποδομές, στόχος είναι η δίκαιη αποζημίωση για στρατηγικούς ερευνητικούς εταίρους με μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές. Όσον αφορά τις πρόσθετες αμοιβές, στόχος είναι η δίκαιη αποζημίωση των ερευνητών σε όλη την Ευρώπη, η εξάπλωση της αριστείας, η γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας και η διατήρηση της ελκυστικότητας του προγράμματος.

Για τον μετριασμό των κινδύνων, η Επιτροπή θα προβεί σε εκ των προτέρων αξιολογήσεις όλων των συμμετεχόντων που λαμβάνουν πληρωμές για μεγάλες ερευνητικές υποδομές, ενώ έχει παράσχει εκτενή καθοδήγηση όσον αφορά την εφαρμογή των πρόσθετων αμοιβών στο πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 5.2 — Παράδειγμα σημαντικών σφαλμάτων σε δαπάνες που δηλώθηκαν για απόδοση από ΜΜΕ για έργο στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας

Εξετάσαμε δήλωση δαπανών ύψους 764 000 ευρώ από ΜΜΕ που συμμετέχει με 16 εταίρους σε έργο στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαίσου για την έρευνα σχετικά με την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Διαπιστώσαμε ότι οι δηλωθείσες από την ΜΜΕ δαπάνες ήταν σχεδόν εξ ολοκλήρου μη επιλέξιμες:

- ο ιδιοκτήτης της ΜΜΕ χρέωσε ωρομίσθιο κατά πολύ υψηλότερο αυτού που ορίζουν οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής,
- οι δαπάνες υπεργολαβίας δεν ήταν ούτε επιλέξιμη συνιστώσα των δαπανών ούτε προέκυψαν μέσω διαδικασίας διαγωνισμού,
- οι δηλωθείσες έμμεσες δαπάνες περιλάμβαναν μη επιλέξιμα στοιχεία, βασίζονταν σε εκτιμήσεις και δεν συμφωνούσαν με τα λογιστικά αρχεία του δικαιούχου.

Οι μη επιλέξιμες δαπάνες που απέδωσε η Επιτροπή είχαν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη σφάλματος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90 % των συνολικών εξετασθεισών δαπανών.

5.14. Επιπροσθέτως, η θέσπιση ειδικών κριτηρίων επιλεξιμότητας σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως όταν ερευνητές λαμβάνουν πρόσθετη αμοιβή ή όταν συμμετέχοντες χρησιμοποιούν μεγάλες ερευνητικές υποδομές, δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο για την κανονικότητα των πράξεων.

5.15. Οι δαπάνες για το «Ορίζων 2020» εκτελούνται από διάφορα όργανα. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των οργάνων που συμμετέχουν στη διαχείριση του προγράμματος «Ορίζων 2020» έχει αυξηθεί σε σύγκριση με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα. Η Επιτροπή οφείλει να μεριμνήσει ώστε τα εσωτερικά της συστήματα να είναι ικανά να αποτρέπουν τη διαφορετική μεταχείριση των δικαιούχων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 5.2 — Παράδειγμα σημαντικών σφαλμάτων σε δαπάνες που δηλώθηκαν για απόδοση από ΜΜΕ για έργο στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας

Η Επιτροπή τονίζει ότι ο δικαιούχος προέβη σε σημαντική συνεισφορά στο έργο. Ωστόσο, οι δαπάνες δηλώθηκαν σε μεγάλο βαθμό σύμφωνα με τις συνήθεις πρακτικές του δικαιούχου (ιδίως τη χρήση εμπορικών προϋπολογισθεισών χρεώσεων αντί των πραγματικών δαπανών και των συνήθων πρακτικών στον τομέα της υπεργολαβίας και όχι με βάση την αρχή της καλύτερης σχέσης ποιότητας-τιμής που αναγνωρίζεται από τους κανόνες της ΕΕ). Αυτό υπογραμμίζει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζονται στις συναλλαγές με ΜΜΕ.

5.15. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τα προβλήματα που υπάρχουν για την αντιμετώπιση των συμμετεχόντων με εναρμονισμένο τρόπο. Καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για να εξασφαλίσει ενιαία αντιμετώπιση όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», ιδίως μέσω της δημιουργίας κοινού κέντρου υποστήριξης, στο πλαίσιο του οποίου οι νομικές συμβουλές, οι επιχειρησιακές διαδικασίες, οι ΤΠ και ο λογιστικός έλεγχος συγκεντρώνονται σε μία ενιαία διεύθυνση η οποία παρέχει υποστήριξη σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής που διαχειρίζονται ζητήματα έρευνας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Άλλα μέσα δαπανών: μη επιλέξιμες και μη τεκμηριωμένες δαπάνες και μη συμμόρφωση με τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων

5.16. Εντοπίσαμε επίσης σφάλματα σε αποδοθείσες δαπάνες για άλλα σημαντικά μέσα δαπανών στον τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» παρόμοιου εύρους και χαρακτήρα με αυτά που εντοπίστηκαν τα προηγούμενα έτη. Αυτά περιλαμβάνουν μη τεκμηριωμένες και μη επιλέξιμες δαπάνες, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων (βλέπε παραδείγματα στο πλαίσιο 5.3).

Πλαίσιο 5.3 — Παραδείγματα σφαλμάτων σε αποδοθείσες δαπάνες για έργα σε άλλα προγράμματα του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

- α) Σε πρόγραμμα των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών στη Σουηδία, ο δικαιούχος προέβη σε απευθείας ανάθεση σύμβασης παροχής συμβουλών ΤΠ χωρίς καμία προηγούμενη δημοσίευση. Η αξία των εν λόγω υπηρεσιών υπερέβαινε τα ισχύοντα όρια που θέτουν οι ευρωπαϊκές οδηγίες περί δημοσίων συμβάσεων. Συνεπώς, θα έπρεπε να έχει ακολουθηθεί ανοικτή διεθνής διαδικασία.
- β) Σε έργο του ευρωπαϊκού ενεργειακού προγράμματος ανάκαμψης στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο δικαιούχος δήλωσε δαπάνες οι οποίες δεν συμμορφώνονταν με τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης για τη χορήγηση πόρων στο έργο. Συγκεκριμένα, η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού περιλάμβανε νομοθετικά μη προβλεπόμενες και μη επιλέξιμες δαπάνες (πριμ βάσει του κέρδους της εταιρείας) και μη επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες που δεν συνδέονταν με το έργο.
- γ) Σε έργο των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών στην Ιταλία το οποίο αφορούσε την κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής υψηλής ταχύτητας, ο δικαιούχος δήλωσε δαπάνη που δεν ήταν επιλέξιμη και σχετιζόταν με τον νομικό διακανονισμό που είχε επιτευχθεί με υπεργολάβο στο πλαίσιο παραβίασης της σύμβασης.
- δ) Σε υπερεθνικό έργο επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα στο πλαίσιο της συνιστώσας Leonardo da Vinci του προγράμματος διά βίου μάθησης, ο αρμόδιος δικαιούχος για την υλοποίηση του έργου δήλωσε υπερβολικές δαπάνες ταξιδιού για τη μετακίνηση των σπουδαστών που συμμετείχαν στο έργο από το αεροδρόμιο στο κέντρο της πόλης. Ο αρμόδιος εθνικός οργανισμός για τη διασφάλιση της επιλεξιμότητας των δραστηριοτήτων που στηρίζονται με κονδύλια της ΕΕ διενήργησε έλεγχο του έργου βάσει εγγράφων, αλλά δεν ανέφερε τυχόν διαπιστώσεις.

Πλαίσιο 5.3 — Παραδείγματα σφαλμάτων σε αποδοθείσες δαπάνες για έργα σε άλλα προγράμματα του τομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση»

- α) Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- β) Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- γ) Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- δ) Η Επιτροπή θα προβεί στην ανάκτηση των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο μέσω του αρμόδιου εθνικού οργανισμού. Επιπλέον, η εισαγωγή κατ' αποκοπήν ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+ θα μειώσει τα περιθώρια υπερβολικών απαιτήσεων αυτού του είδους.

5.17. Συνολικά, εντοπίσαμε και προσδιορίσαμε ποσοτικώς σφάλματα σε 14 εκ των 71 πράξεων που επελέγησαν ως δείγμα για προγράμματα και δραστηριότητες σε τομείς εκτός της έρευνας και της καινοτομίας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**Έλεγχοι από την Επιτροπή των δαπανών για την έρευνα και την καινοτομία**

5.18. Όσον αφορά την έρευνα και την καινοτομία, η Επιτροπή έλαβε υπόψη την ανάγκη που εξέφρασαν οι δικαιούχοι και οι νομοθετικές αρχές για περιορισμό του διοικητικού φόρτου και για τη διευκόλυνση της έγκαιρης υλοποίησης των έργων⁽⁵⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή μείωσε τους ελέγχους πριν από τις πληρωμές και επιδιώκει να αποκομίσει βεβαιότητα ως επί το πλείστον μέσω των ελέγχων που διενεργεί στις αποδοθείσες δαπάνες.

5.19. Η Επιτροπή ξεκίνησε το πρόγραμμα των ελέγχων της σε έργα που εμπίπτουν στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαίσιο για την έρευνα το 2009. Το πρόγραμμα έχει δύο κύριες συνιστώσες: i) ελέγχους που επελέγησαν σε τυχαία βάση και σχεδιάστηκαν για την καθιέρωση ενός αντιπροσωπευτικού ποσοστού σφάλματος για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, και ii) διορθωτικούς ελέγχους ή ελέγχους βάσει κινδύνου που επελέγησαν βάσει κριτηρίων κινδύνου και σχεδιάστηκαν για τη μείωση των παράτυπων δαπανών.

5.20. Οι έλεγχοι διενεργούνται από το προσωπικό της Επιτροπής, καθώς και από εξωτερικές ελεγκτικές εταιρείες για λογαριασμό της. Τα αποτελέσματα συμβάλλουν ουσιαστικά στη διατύπωση των ετήσιων δηλώσεων αξιοπιστίας των γενικών διευθυντών όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων και αποτελούν τη βάση για την ανάκτηση από δικαιούχους τυχόν κονδυλίων που χορηγήθηκαν για την απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών.

5.21. Από τον Ιανουάριο του 2014, οι έλεγχοι συντονίζονται από την κοινή υπηρεσία ελέγχου η οποία συστάθηκε από την Επιτροπή ως τμήμα του κοινού κέντρου υποστήριξης. Το κέντρο φιλοξενείται στη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας και παρέχει υπηρεσίες επιμερισμένης διαχείρισης για όλες τις γενικές διευθύνσεις, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχουν στις δαπάνες για την έρευνα και την καινοτομία.

5.22. Έως το τέλος του 2014, η Επιτροπή είχε διενεργήσει ελέγχους σε αποδοθείσες δαπάνες ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ, ήτοι στο 8 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τα 24,5 δισεκατομμύρια ευρώ για το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα. Η Επιτροπή είχε ολοκληρώσει 2 860 ελέγχους από τους 3 000 που είχε προγραμματίσει στην στρατηγική ελέγχου της.

5.23. Ως αποτέλεσμα των ελέγχων της, η Επιτροπή είχε ανακτήσει 47,6 εκατομμύρια ευρώ έως το τέλος του 2014 (έναντι 29,6 εκατομμυρίων ευρώ το 2013) και τα εκκρεμή ανακτήσιμα ποσά είχαν αυξηθεί σε σχεδόν 20 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 17 εκατομμυρίων ευρώ το 2013).

5.24. Η Επιτροπή αναμένει ότι η στρατηγική ελέγχου της θα μειώσει σημαντικά το επίπεδο παράτυπων δαπανών στις τελικές δηλώσεις, αλλά όχι ότι θα μειώσει το τελικό επίπεδο σφάλματος σε επίπεδο χαμηλότερο του 2 %.

⁽⁵⁾ Παραδείγματος χάριν, στο ψηφισμά του σχετικά με την απαλλαγή για το έτος 2012, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «τονίζει την ανάγκη επίτευξης σωστής ισορροπίας ανάμεσα στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στον αποτελεσματικό δημοσιονομικό έλεγχο».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων

5.25. Εξετάσαμε τις εκθέσεις της ΓΔ Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας και της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας και θεωρούμε ότι γενικώς μας επιτρέπουν να διαμορφώσουμε ακριβοδίκαιη εκτίμηση σχετικά με τη δημοσιονομική διαχείριση από την άποψη της κανονικότητας των πράξεων, ενώ οι παρεχόμενες πληροφορίες επιβεβαιώνουν ως επί το πλείστον τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματά μας. Παραδείγματος χάριν, οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας και της ΓΔ Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας, καθώς και εκείνες της ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, της ΓΔ Ενέργειας και της ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών, περιέχουν όλες τους επιφυλάξεις ως προς την ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών που σχετίζονται με επιχορηγήσεις στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα.

5.26. Όπως και σε προηγούμενα έτη, εντοπίσαμε πολλά σφάλματα στα έργα του δείγματος για το πρόγραμμα μεταφορών των διευρωπαϊκών δικτύων και το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης, τα οποία ανάγονταν στη μη συμμόρφωση με τους περί δημόσιων συμβάσεων κανόνες της ΕΕ και των κρατών μελών και στη δήλωση μη επιλέξιμων δαπανών από τους δικαιούχους. Ως εκ τούτου, η ΓΔ Ενέργειας και ο Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων οφείλουν να διασφαλίσουν την ενδεδειγμένη διαχείριση των κινδύνων που επαπειλούν την κανονικότητα, ιδίως από την άποψη της συμμόρφωσης με τους περί δημόσιων συμβάσεων κανόνες της ΕΕ και των κρατών μελών.

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Ενέργειας και του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων υποτιμούν τους κινδύνους για την κανονικότητα των πράξεων.

5.27. Εντοπίσαμε συγκεκριμένα ζητήματα που χρήζουν ανάλυσης στη μεθοδολογία υπολογισμού των δεικτών για την κανονικότητα των πράξεων την οποία χρησιμοποίησε η ΓΔ Ενέργειας και ο Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων:

- όσον αφορά το πρόγραμμα μεταφορών των διευρωπαϊκών δικτύων και το ευρωπαϊκό ενεργειακό πρόγραμμα ανάκαμψης, η Επιτροπή συμπεριέλαβε στους υπολογισμούς της τα αποτελέσματα των ελέγχων του Συνεδρίου, χρησιμοποιώντας ωστόσο διαφορετικό τρόπο ποσοτικού προσδιορισμού των σφαλμάτων·
- όσον αφορά το πρόγραμμα μεταφορών των διευρωπαϊκών δικτύων, η Επιτροπή δεν προβαίνει σε συστηματική αναγωγή των σφαλμάτων που εντοπίζονται στο δείγμα.

5.26. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι υπάρχουν κίνδυνοι εγγενούς χαρακτήρα που συνδέονται με τη σύναψη συμβάσεων όσον αφορά το ΕΕΠΑ και τα προγράμματα ΔΕΔ-Μ. Τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου από τη ΓΔ ENER και τον Εκτελεστικό Οργανισμό Καινοτομίας και Δικτύων (INEA) σκοπό έχουν να διασφαλίσουν ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος θα είναι χαμηλότερο από το όριο σημαντικότητας του 2%.

Στο τέλος του 2014 το πολυετές ποσοστό εναπομένου σφάλματος για το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ ήταν 0,84% και 0,42% για το Ευρωπαϊκό Ενεργειακό Πρόγραμμα Ανάκαμψης (ΕΕΠΑ).

5.27. Η Επιτροπή υπογραμμίζει τα ακόλουθα:

- Η Επιτροπή περιλαμβάνει στον υπολογισμό της τα αποτελέσματα των ελέγχων που διεξήχθησαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, αλλά μόνο για τα ποσά που είναι σύμφωνα με τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Τα αποτελέσματα του εκ των υστέρων ελέγχου κατέληξαν σε περιορισμένα συμπεράσματα σε σχέση με τον δειγματοληπτικό έλεγχο των πράξεων. Ο έλεγχος των δημόσιων συμβάσεων γίνεται εκτός του δοκιμαστικού ελέγχου των πράξεων. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί σφάλμα στη δειγματοληψία, οι μη ελεγχθείσες πράξεις επανεξετάζονται και, στην περίπτωση που το εύρημα θεωρείται συστηματικό, γίνεται παρεκβολή του σφάλματος με τον έλεγχο όλων των υποκείμενων πράξεων που θα μπορούσαν να επηρεάζονται (π. χ. για τις δαπάνες προσωπικού). Τα σφάλματα μεμονωμένου χαρακτήρα θεωρούνται ότι έχουν διορθωθεί μετά τον εν λόγω έλεγχο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

5.28. Τα εν λόγω ζητήματα οδηγούν σε υποεκτίμηση του εντοπιζόμενου επιπέδου σφάλματος και σε υπερεκτίμηση του αποτελέσματος των διορθωτικών μέτρων επί των ποσών σε κίνδυνο. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι οι σχετικοί δείκτες που δημοσιεύονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της ΓΔ Ενέργειας και του Εκτελεστικού Οργανισμού Καινοτομίας και Δικτύων υποτιμούν τους κινδύνους για την κανονικότητα των πράξεων.

Ασυνεπείς προσεγγίσεις για την εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο

5.29. Το 2014 απαιτήθηκε για πρώτη φορά από τις γενικές διευθύνσεις να δημοσιοποιήσουν συνολική αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, υπολογίζοντας το σταθμισμένο μέσο ποσοστό σφάλματος για το συνολικό ποσό των δαπανών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους και το αντίστοιχο ποσό σε κίνδυνο (βλέπε σημείο 1.50).

5.30. Μολονότι το ποσοστό σφάλματος που είχε εντοπιστεί θα έπρεπε να έχει χρησιμοποιηθεί για αυτόν τον υπολογισμό, διαπιστώσαμε ότι η ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών και η ΓΔ Ενέργειας χρησιμοποίησαν το ποσοστό σφάλματος κατόπιν διορθώσεων. Για τις δαπάνες στο πλαίσιο του προγράμματος πυρηνικού παροπλισμού της ΓΔ Ενέργειας, αντί για τα αποτελέσματα των ελέγχων, χρησιμοποιήθηκαν ποσά κατ' εκτίμηση.

5.31. Λόγω των διαφορετικών προσεγγίσεων που ακολουθήθηκαν για τον υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου ποσοστού σφάλματος και του αντίστοιχου ποσού σε κίνδυνο, οι αξιολογήσεις των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το 2014**

5.32. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες του υποτομέα «Ανταγωνιστικότητα για την ανάπτυξη και την απασχόληση» περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

5.33. Για το πεδίο που καλύπτει ο εν λόγω υποτομέας του ΠΔΠ, βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,6 % (βλέπε **παράρτημα 5.1**).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

5.28. Κατά την άποψη της Επιτροπής, τα συνολικά ποσά του κινδύνου καταρτίζονται με σύνεση ώστε να εξασφαλιστεί ότι δεν θα προκύψει σημαντική υποεκτίμηση των κινδύνων όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων.

5.29. Όπως αναφέρεται στο σημείο 1.50, οι νέες οδηγίες απαιτούν από τους γενικούς διευθυντές να παρουσιάζουν ένα εκτιμώμενο ποσοστό εντοπιζόμενου σφάλματος για την εκτίμηση του ποσού σε κίνδυνο για το σύνολο του προϋπολογισμού υπό την ευθύνη τους. Το ποσό αυτό γνωστοποιείται μαζί με τις εκτιμώμενες μελλοντικές διορθώσεις.

5.30. Για τη ΓΔ MOVE και τη ΓΔ ENER, χρησιμοποιήθηκαν τα ποσοστά εντοπισθέντων σφαλμάτων (ή, εάν δεν ήταν διαθέσιμα, οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις) για όλες τις δραστηριότητες εκτός, λόγω σφάλματος εκ παραδρομής, από το ΠΠ7, όπου εφαρμόστηκε εναπομένον ποσοστό σφάλματος 3 % (αντί του 5 %). Ωστόσο, η επίδραση στο μέσο ποσοστό σφάλματος είναι περιορισμένη (0,06 % για τη ΓΔ MOVE και 0,41 % για τη ΓΔ ENER).

Με βάση τις τελευταίες εκθέσεις ελέγχου σχετικά με το πρόγραμμα για τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων που εφαρμόστηκε από τη ΓΔ ENER, τα ποσοστά σφάλματος που διαπιστώθηκαν είναι πολύ χαμηλότερα από το εκτιμώμενο ποσοστό εντοπιζόμενου σφάλματος που είχε αναφερθεί στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ ENER ύψους 0,5 % και, επομένως, αντιπροσωπεύει συνεπή προσέγγιση.

5.33. Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 5.6.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

5.34. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 5.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, διατυπώσαμε εννέα συστάσεις, εκ των οποίων η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως τρεις, ενώ έξι υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον.

5.35. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή, οι εθνικές αρχές και οι ανεξάρτητοι ελεγκτές οφείλουν να χρησιμοποιούν όλα τα διαθέσιμα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία προκειμένου να προλαμβάνουν ή να εντοπίζουν και να διορθώνουν τυχόν σφάλματα πριν από την απόδοση δαπανών (βλέπε σημείο 5.8).

- **Σύσταση 2:** Βάσει της εμπειρίας της από το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα, η Επιτροπή οφείλει να αναπτύξει κατάλληλη στρατηγική διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων για το «Ορίζων 2020», συμπεριλαμβανομένων των ενδεδειγμένων ελέγχων, αφενός, σε δικαιούχους υψηλού κινδύνου, όπως οι ΜΜΕ και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά, και, αφετέρου, στις δαπάνες που δηλώνονται βάσει ειδικών κριτηρίων επιλεξιμότητας (βλέπε σημεία 5.13 και 5.14).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή έχει θεσπίσει ένα αποτελεσματικό σύστημα εκ των προτέρων ελέγχων που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων λεπτομερείς αυτοματοποιημένους καταλόγους ελέγχων, γραπτές οδηγίες και συνεχή κατάρτιση. Η βελτίωση του συστήματος αυτού χωρίς να επιβάλλεται πρόσθετος διοικητικός φόρτος στους δικαιούχους, με παράλληλη μέριμνα ώστε οι πληρωμές να πραγματοποιούνται έγκαιρα, είναι μια διαρκής πρόκληση. Τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου θα χρησιμοποιηθούν για την περαιτέρω βελτίωση των εκ των προτέρων ελέγχων, όπως με την αναβάθμιση των καταλόγων ελέγχων, την καλύτερη καθοδήγηση και ενδεχομένως τη περαιτέρω αυτοματοποίηση των ελέγχων. Η Επιτροπή καταβάλλει επίσης προσπάθειες από κοινού με τους εθνικούς οργανισμούς και τις εθνικές αρχές για να εξασφαλιστεί ότι οι μηχανισμοί ελέγχου θα λειτουργούν στον μέγιστο δυνατό βαθμό για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων.

Όσον αφορά τους ανεξάρτητους ελεγκτές που πιστοποιούν τις δηλώσεις δαπανών, αυτό είναι ένα γνωστό ζήτημα, που έχει αναλυθεί σε προηγούμενες εκθέσεις. Προκειμένου να δώσει συνέχεια στις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή διοργάνωσε σειρά συνεδριάσεων που απευθύνονταν στους δικαιούχους και στους ανεξάρτητους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές (> 300) ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα συχνότερα σφάλματα. Επιπλέον, δόθηκε ανατροφοδότηση στους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές που είχαν κάνει σφάλματα και παρασχέθηκε ένα πιο διδακτικό υπόδειγμα για τα πιστοποιητικά ελέγχου που προβλέπονται στο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020». Για την έρευνα, τα πιστοποιητικά ελέγχου αναμένεται να μειώσουν το ποσοστό σφάλματος κατά 50% σε σύγκριση με τις μη πιστοποιημένες απαιτήσεις. Έτσι, ενώ αναγνωρίζεται ότι δεν επιτρέπουν τον εντοπισμό κάθε σφάλματος, αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τη μείωση του συνολικού ποσοστού σφάλματος.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και συμφωνεί ότι πρέπει να θεσπιστεί μια κατάλληλη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων και ελέγχου για το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους του προγράμματος, αλλά και τους στόχους της πολιτικής, ιδιαίτερα την ανάγκη ενθάρρυνσης της συμμετοχής ΜΜΕ και νεοεισερχομένων στο πρόγραμμα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 3:** Η Επιτροπή οφείλει να διασφαλίζει ότι οι υπηρεσίες της εφαρμόζουν συνεπή προσέγγιση για τον υπολογισμό των σταθμισμένου μέσου ποσοστού σφάλματος και τη συνακόλουθη εκτίμηση των ποσών σε κίνδυνο (βλέπε σημεία 5.29 έως 5.31).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Μετά το πρώτο έτος εφαρμογής των εννοιών του μέσου σταθμισμένου ποσοστού σφάλματος και του σχετικού συνολικού ποσού σε κίνδυνο, οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής θα αξιοποιήσουν τα διδάγματα που αντλήθηκαν για περαιτέρω αποσαφήνιση των οδηγιών και/ή των κατευθυντήριων γραμμών — ανάλογα με τις ανάγκες. Ωστόσο, δεν είναι πάντοτε αναγκαίο να προσαρμοστούν οι έννοιες αυτές στους συγκεκριμένους τομείς δαπανών που καλύπτονται από τις διάφορες υπηρεσίες της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

	2014	2013 ⁽¹⁾
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	166	160
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	5,60 %	4,00 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	8,10 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	3,10 %	

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το οικονομικό έτος 2013 επανυπολογίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στη δομή της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των δύο ετών μεταξύ τους. Στο **γράφημα 1.3** του κεφαλαίου 1 παρουσιάζεται ο τρόπος ανακατάταξης των αποτελεσμάτων του 2013 βάσει της δομής της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΝΩΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΤΟΜΕΑ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντίκρου- μένου	Ανεπαρκή αποδοκτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερκώς				
2012	Η Επιτροπή πρέπει: Σύσταση 1: να εντείνει περαιτέρω τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, καθώς και στις εκκαθαρίσεις, εφιστώντας ιδιαίτερα την προσοχή των δικαιούχων και των ανεξάρτητων ελεγκτών στους κανόνες επιλεξιμότητας και την υποχρέωση των δικαιούχων να τεκμηριώνουν όλες τις δηλωθείσες δαπάνες.		X					Η Επιτροπή διεξήγαγε ενημερωτική εκστρατεία —στην οποία έλαβαν μέρος πάνω από 4 500 συμμετέχοντες— με σκοπό την υπενθύμιση των κανόνων εκλεξιμότητας στους δικαιούχους και στους ελεγκτές τους. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να επικοινωνεί με τους αρμόδιους για την πιστοποίηση ελεγκτές σε περιπτώσεις όπου οι κατασταλτικοί έλεγχοι της Επιτροπής εντοπίζουν ουσιώδεις αποκλίσεις μεταξύ των πιστοποιημένων δηλώσεων δαπανών και των δικών της πορισμάτων.
	Σύσταση 2: να υπενθυμίσει στους συντονιστές των έργων στο πλαίσιο των ΠΠ στον τομέα της έρευνας την υποχρέωσή τους να διανέμουν τα κονδύλια που λαμβάνουν στους άλλους εταίρους του έργου χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.	X						
	Σύσταση 3: να επανεξετάσει τις περιπτώσεις των αδυναμιών στους προληπτικούς ελέγχους που διαπίστωσε το Συνέδριο, προκειμένου να αξιολογήσει εάν απαιτείται η τροποποίηση του.		X					Οι αδυναμίες στους προληπτικούς ελέγχους που διαπιστώνονται από διάφορες πηγές (και από το Ελεγκτικό Συνέδριο) εξετάζονται από την Επιτροπή σε μόνιμη βάση. Η διαδικασία αυτή έχει πλέον ενσωματωθεί στις επιχειρησιακές διαδικασίες του προγράμματος «Ορίζοντας 2020».
	Σύσταση 4: να περιορίσει τις καθυστερήσεις στη διενέργεια κατασταλτικών ελέγχων και να αυξήσει το ποσοστό εφαρμογής για τις περιπτώσεις αναγωγής.		X					Η Επιτροπή παρακολουθεί σε μόνιμη βάση την εφαρμογή των εκ των υστέρων εκθέσεων ελέγχου της Επιτροπής. Εξέλλου, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας (ΕΕΔ) των ΓΔ της Επιτροπής παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται σχετικά με τις πιυχές αυτές.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Σύσταση 5: να ενισχύσει τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου για τα ΠΥΠ-ΠΠΕ του ΠΑΚ.		X					Η Επιτροπή (ΓΔ CONNECT) έχει υιοθετήσει μια στρατηγική ελέγχου που καλύπτει το μη ερευνητικό σκέλος της ΓΔ στον τομέα των δαπανών με στόχο την παροχή διασφάλισης στον γενικό διευθυντή της ΓΔ όσον αφορά τη διαχείριση της χρηματοδότησης της έρευνας. Το 2014 περατώθηκαν 30 ελεγχοί που καλύπτουν 10 εκατομμύρια ευρώ και ξεκίνησαν 42 νέοι έλεγχοι των CIP ICT PSP. Το 2015 θα ξεκινήσουν 98 νέοι έλεγχοι. Η πρόδος της υλοποίησης της στρατηγικής παρακολουδείται σε μηνιαία βάση στη συνεδρίαση για τον έλεγχο του προϋπολογισμού (ABC) που προεδρεύεται από τον γενικό διευθυντή με τη συμμετοχή εκπροσώπων από όλες τις γενικές διευθύνσεις. Το 2012 θεσπίστηκαν μέτρα απολύτωσης για ΜΜΕ. Επιπλέον, αναθεωρήθηκε το πρότυπο συμφωνίας ΠΑΚ (Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία) μετά τη θέση σε ισχύ του νέου δημοσιονομικού κανονισμού το 2013 ώστε να καλυφθεί η παρεμβολή και τα τρίτα μέρη.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Η Επιτροπή πρέπει: — στον τομέα των ΠΠ έρευνας: Σύσταση 1: να εντίνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές. Σύσταση 2: να ενσχύσει τις πρωτοβουλίες της για την ενημέρωση των δικαιούχων και των ανεξάρτητων ελεγκτών για τα σφάλματα που εντοπίζονται στο πλαίσιο των κατασταλτικών ελέγχων του Συνεδρίου και της Επιτροπής. Σύσταση 3: να διασφαλίσει ότι οι εξωτερικές εταιρείες ελέγχου που διενεργούν ελέγχους για λογαριασμό της εναρμονίζουν τις διαδικασίες τους με τις κατευθυντήριες οδηγίες και την πάγια πρακτική της Επιτροπής και, ιδίως, ότι βελτιώνουν την ποιότητα της τεκμηρίωσης των ελέγχων τους. Σύσταση 4: Η Επιτροπή πρέπει: — στον τομέα των λοιπών εσωτερικών πολιτικών: να θέσει το συντομότερο δυνατό στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου για το πρόγραμμα ΠΥΠ-ΠΠΕ, βασισμένη στα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη στρατηγική κατασταλτικού ελέγχου της ΓΔ INFSO όσον αφορά τα σχέδια των προγραμμάτων-πλαισίων, η οποία βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου.							Βλ. ανωτέρω απαντήσεις.
		X						
			X					
			X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

«Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	6.1-6.22
Ειδικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ	6.3-6.20
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	6.21-6.22
Μέρος 1: Εκτίμηση όσον αφορά την κανονικότητα	6.23-6.79
Κανονικότητα των πράξεων	6.23-6.45
Εξέταση των χρηματοοικονομικών μέσων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης	6.46-6.52
Εξέταση επιλεγέντων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	6.53-6.75
Αξιολόγηση του εποπτικού έργου της Επιτροπής επί των ελεγκτικών αρχών	6.53-6.68
Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής	6.69-6.75
Συμπέρασμα και συστάσεις	6.76-6.79
Συμπέρασμα για το 2014	6.76-6.77
Συστάσεις	6.78-6.79
Μέρος 2: Ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις	6.80-6.86
Αξιολόγηση των επιδόσεων έργων	6.80-6.86
Παράρτημα 6.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	
Παράρτημα 6.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων σχετικά με τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

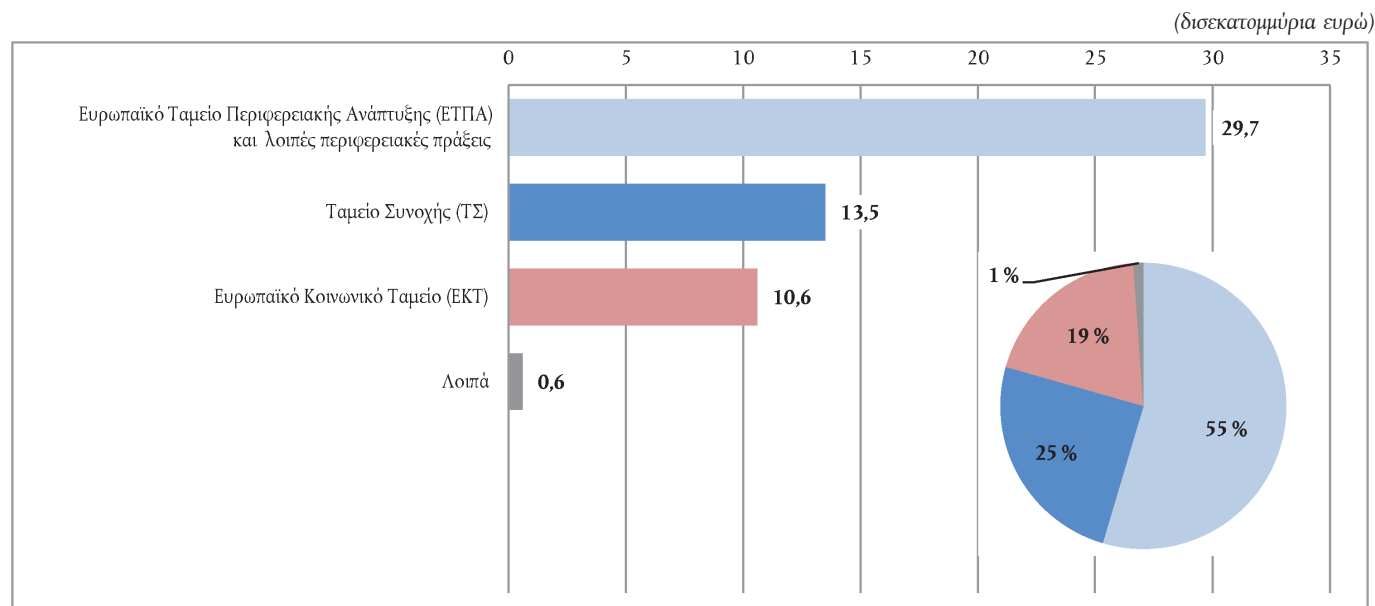
6.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας για τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» (τομέας 1β του ΠΔΠ). Στο πρώτο μέρος του κεφαλαίου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων που αφορούσαν:

- το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ), τα οποία συνιστούν τα κύρια μέσα του τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη», συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς της εν λόγω πολιτικής στη διασυνοριακή συνεργασία μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΜΓ),
- το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ), τα οποία συνιστούν τα κύρια μέσα του τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις».

Στο δεύτερο μέρος του κεφαλαίου παρουσιάζονται ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις των ξετασθέντων έργων του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή».

Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη σύνθεση του τομέα 1β του ΠΔΠ παρουσιάζονται στο **γράφημα 6.1**.

Γράφημα 6.1 — Τομέας 1β του ΠΔΠ — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος	54,4
– προπληρωμές ⁽¹⁾ ⁽²⁾	3,8
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών ⁽¹⁾	2,2
+ εκταμιεύσεις προς τελικούς αποδέκτες χρηματοοικονομικών μέσων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης	1,7
+ προπληρωμές που χρησιμοποίησαν οι τελικοί δικαιούχοι έργων κρατικών ενισχύσεων	1,2

Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού **55,7**

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**).

⁽²⁾ Το αριθμητικό στοιχείο περιλαμβάνει τις συνεισφορές, ύψους 1,7 δισεκατομμυρίων ευρώ, σε χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση και τις προπληρωμές σε δικαιούχους έργων κρατικών ενισχύσεων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.2. Το 2014 η συντριπτική πλειονότητα των πληρωμών ήταν ενδιάμεσες πληρωμές σε επιχειρησιακά προγράμματα (ΕΠ) της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, των οποίων η περίοδος επιλεξιμότητας λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Οι προπληρωμές για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 ανήλθαν σε 2 δισεκατομμύρια ευρώ περίπου ⁽¹⁾.

Ειδικά χαρακτηριστικά του συγκεκριμένου τομέα του ΠΔΠ*Στόχοι πολιτικής*

6.3. Ο τομέας 1β του ΠΔΠ — «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» αποσκοπεί στη μείωση των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, την αναδιάρθρωση παρακαμαζουσών βιομηχανικών περιοχών και τη διαφοροποίηση των αγροτικών περιοχών, καθώς και την ενθάρρυνση της διασυνοριακής, της διακρατικής και της διαπεριφερειακής συνεργασίας ⁽²⁾.

Μέσα πολιτικής

6.4. Η «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» περιλαμβάνει δύο τμήματα:

- τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη», που υλοποιείται ως επί το πλείστον μέσω του ΕΤΠΑ, του ΤΣ και της συνεισφοράς στον ΕΜΓ. Ο εν λόγω τομέας πολιτικής αντιστοιχεί στο 80 % των δαπανών που καλύπτει το παρόν κεφάλαιο,
- τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», που υλοποιείται κατά κύριο λόγο μέσω του ΕΚΤ. Ο εν λόγω τομέας αντιστοιχεί στο 20 % των δαπανών που καλύπτει το παρόν κεφάλαιο.

Τομέας πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη»

6.5. Το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί έργα υποδομής, τη δημιουργία ή τη διατήρηση θέσεων εργασίας, περιφερειακές πρωτοβουλίες οικονομικής ανάπτυξης, καθώς και δραστηριότητες στήριξης μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ.

6.6. Το ΤΣ χρηματοδοτεί επενδύσεις σε έργα υποδομής στους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών στα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα είναι χαμηλότερο του 90 % του μέσου όρου της ΕΕ (ήτοι σε 16 από τα 28 κράτη μέλη) ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Προπληρωμές της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 ανά ταμείο: ΕΤΠΑ: 661 εκατομμύρια ευρώ, ΤΣ: 270 εκατομμύρια ευρώ, ΕΚΤ: 634 εκατομμύρια ευρώ και ΤΕΒΑ: 410 εκατομμύρια ευρώ.

⁽²⁾ Άρθρα 174 έως 178 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

⁽³⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία. Η Ισπανία είναι επιλέξιμη για μεταβατική στήριξη από το ΤΣ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.7. Στις λοιπές δαπάνες περιλαμβάνεται η συνεισφορά του τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» για τη διασυνοριακή συνεργασία του ΕΜΓ, με σκοπό την προσέγγιση μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών ⁽⁴⁾.

Ομάδα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»

6.8. Το ΕΚΤ επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό και στηρίζει δράσεις στα 28 κράτη μέλη, με σκοπό τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στις μεταβολές των εργασιακών προτύπων, τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης των μειονεκτούντων ατόμων και την ενίσχυση των ικανοτήτων και της αποδοτικότητας των διοικήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών.

6.9. Άλλες δαπάνες λαμβάνουν τη μορφή επιδοτήσεων και επιχορηγήσεων σε οργανισμούς που υλοποιούν και συντονίζουν κοινωνικές δράσεις μέσω του ΤΕΒΑ με σκοπό την παροχή υλικής βοήθειας ⁽⁵⁾ σε απόρους ώστε αυτοί να μπορέσουν να βγουν από τη φτώχεια.

Διαχείριση και έλεγχος των δαπανών στο πλαίσιο των ταμείων για την πολιτική συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ)

6.10. Το ΕΤΠΑ, το ΤΣ και το ΕΚΤ διέπονται από κοινούς κανόνες, πλην των εξαιρέσεων που ορίζουν οι ειδικοί κανονισμοί κάθε ταμείου, και εφαρμόζονται μέσω πολυετών προγραμμάτων με διαχείριση επιμεριζόμενη μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

6.11. Σε κάθε περίοδο προγραμματισμού, η Επιτροπή, βάσει προτάσεων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, εγκρίνει ΕΠ και ενδεικτικά σχέδια χρηματοδότησης ⁽⁶⁾. Τα έργα που επιλέγονται από τις αρχές των κρατών μελών χρηματοδοτούνται μέσω των ΕΠ και υλοποιούνται από ιδιώτες, ενώσεις, ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις ή από τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς δημόσιους φορείς. Οι κανόνες σχετικά με την απόδοση των δαπανών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προβλέπονται στους κανονισμούς ή/και τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας.

6.11. Η θέσπιση κανόνων επιλεξιμότητας σε εθνικό επίπεδο [άρθρο 56 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006] ήταν ένα από τα βασικά στοιχεία της απλούστευσης που εισήχθησαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Σκοπός ήταν να παρασχεθεί στα κράτη μέλη μεγαλύτερη ευελιξία, ώστε να προσαρμόζουν τους κανόνες επιλεξιμότητας στις συγκεκριμένες ανάγκες των περιφερειών ή των προγραμμάτων και να τους εναρμονίζουν με τους ισχύοντες κανόνες για άλλα εθνικά δημόσια συστήματα.

⁽⁴⁾ Περαιτέρω πληροφορίες για τον ΕΜΓ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8, τομέας 4 του ΜΔΠ — «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», σημεία 8.2 έως 8.4.

⁽⁵⁾ Περιλαμβάνονται τρόφιμα, ρουχισμός και άλλα βασικά είδη για προσωπική χρήση.

⁽⁶⁾ Η Επιτροπή ενέκρινε συνολικά 440 ΕΠ για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013: τα 322 εντάσσονταν στο ΕΤΠΑ/ΤΣ (εκ των οποίων 25 ΕΠ περιλάμβαναν έργα του ΤΣ) και τα 118 στο ΕΚΤ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.12. Οι δικαιούχοι δηλώνουν στις εθνικές αρχές τις δαπάνες που πραγματοποιούνται σε σχέση με κάθε έργο. Οι εν λόγω επιμέρους δηλώσεις ενοποιούνται σε περιοδικές δηλώσεις δαπανών ανά ΕΠ, πιστοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και υποβάλλονται στην Επιτροπή⁽⁷⁾. Στη συνέχεια, το συνολικό ποσό της συγχρηματοδότησης της ΕΕ αποδίδεται στο κράτος μέλος από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σε επίπεδο κρατών μελών και περιφερειών

6.13. Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την πρόληψη ή τον εντοπισμό και τη διόρθωση των παράτυπων δαπανών και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής. Η ευθύνη της καθημερινής διαχείρισης βαρύνει τις ειδικά οριζόμενες διαχειριστικές αρχές και τους ενδιάμεσους φορείς⁽⁸⁾. Οι εν λόγω αρχές και φορείς οφείλουν να διασφαλίζουν, μέσω επαληθεύσεων σε επίπεδο διαχείρισης (ελέγχων βάσει εγγράφων και επιτόπιων επιθεωρήσεων), ότι όλα τα έργα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την ΕΕ και ότι οι δηλωθείσες δαπάνες πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που θέτουν οι σχετικοί κανονισμοί ή/και εθνικοί κανόνες. Οι αρχές πιστοποίησης οφείλουν να διασφαλίζουν ότι έχουν πραγματοποιηθεί οι κατάλληλοι έλεγχοι και να διενεργούν πρόσθετες επαληθεύσεις πριν εγκρίνουν τις δηλώσεις με τις αποδοτέες από την Επιτροπή δαπάνες.

6.14. Επιπλέον, οι ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών διενεργούν για κάθε ΕΠ (ή ομάδα ΕΠ) ελέγχους συστημάτων και, σε δειγματοληπτική βάση, κατασταλτικούς ελέγχους επί πράξεων⁽⁹⁾. Ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τους ελέγχους αυτούς μέσω ετήσιων εκθέσεων ελέγχου, οι οποίες περιλαμβάνουν ετήσια ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων και την εκτίμησή τους για το ποσοστό σφάλματος (βλέπε σημεία 6.53 έως 6.57)⁽¹⁰⁾.

⁽⁷⁾ Ο βαθμός απόδοσης των δαπανών εξαρτάται από το ποσοστό που ορίζει το ΕΠ για κάθε έργο, ενώ λαμβάνονται υπόψη και άλλα κριτήρια (όπως ειδικά ανώτατα όρια που καθορίζουν οι κανονισμοί ή/και τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων).

⁽⁸⁾ Οι ενδιάμεσοι φορείς είναι δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς που ενεργούν υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής και εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της.

⁽⁹⁾ Άρθρο 62 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 25).

⁽¹⁰⁾ Περαιτέρω λεπτομέρειες για τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των ελεγκτικών αρχών, καθώς και για τη συμβολή τους στη διαδικασία διασφάλισης της Επιτροπής παρέχονται στην ειδική έκθεση αριθ. 16/2013 «Απολογισμός του “ενιαίου ελέγχου” (single audit) και της χρησιμοποίησης από την Επιτροπή των εργασιών των εθνικών ελεγκτικών αρχών στον τομέα της συνοχής», σημεία 5 έως 11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σε επίπεδο Επιτροπής

6.15. Η Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης) οφείλει να σχηματίζει βεβαιότητα ότι τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που πληρούν τις απαιτήσεις των κανονισμών και λειτουργούν αποτελεσματικά⁽¹⁾.

6.16. Εάν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος δεν προέβη σε διόρθωση παράτυπων δαπανών, οι οποίες είχαν πιστοποιηθεί και δηλωθεί, ή ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου παρουσιάζουν σοβαρές ελλείψεις, μπορεί να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές⁽²⁾. Εάν το κράτος μέλος δεν αποσύρει τις παράτυπες δαπάνες (οι οποίες μπορούν να αντικατασταθούν από επιλέξιμες στο πλαίσιο άλλων έργων του ίδιου ΕΠ έως τη λήξη της περιόδου προγραμματισμού) ή/και δεν διορθώσει τις εντοπισθείσες αδυναμίες των συστημάτων, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις⁽³⁾⁽⁴⁾.

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

6.17. Κατά την υλοποίηση των ΕΠ, οι αρχές των κρατών μελών καλούνται να αντιμετωπίσουν αλληλοαντικρουόμενες προτεραιότητες. Οι δαπάνες πρέπει να υποβάλλονται στους ενδεδειγμένους ελέγχους, οι οποίοι αποσκοπούν στη διασφάλιση της κανονικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Παράλληλα, επιζητείται η απορρόφηση των κονδυλίων της ΕΕ. Στην πράξη, αυτό μπορεί να αποβεί σε βάρος της συνεπούς διενέργειας αποτελεσματικών ελέγχων, με αποτέλεσμα να μην εντοπίζονται και να μην διορθώνονται παραβιάσεις των κανόνων και, τελικώς, από τον προϋπολογισμό της ΕΕ να αποδίδονται δαπάνες που δεν είναι επιλέξιμες. Αυτό μπορεί επίσης να οδηγήσει στη χρηματοδότηση έργων υπερβολικά δαπανηρών, υλοποιούμενων κατά τρόπο μη αποδοτικό ή τα οποία είναι απίθανο να επιτύχουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα⁽⁵⁾ (βλέπε επίσης σημείο 6.80). Η ένταση αυξάνεται προς το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη κινδυνεύουν να απολέσουν το μη δαπανηθέν μερίδιο των κονδυλίων που τους είχε αρχικά διατεθεί.

6.17. Η κανονικότητα του συνόλου των δαπανών που δηλώνονται καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής και έως το κλείσιμο πρέπει να διασφαλίζεται με κατάλληλους ελέγχους. Επειδή το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015, η Επιτροπή αναμένει ότι ο κίνδυνος που αναφέρθηκε από το Ελεγκτικό Συνέδριο θα είναι οξύτερος για τις δαπάνες που θα δηλωθούν το 2015 και τα επόμενα έτη.

Τα έγγραφα κλεισίματος των κρατών μελών πρέπει να διαβιβαστούν έως την 31η Μαρτίου 2017 και θα παράσχουν πρόσθετες διασφαλίσεις. Η Επιτροπή εξέδωσε προληπτικά κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το κλείσιμο στις 20 Μαρτίου 2013 [απόφαση C(2013) 1573], οι οποίες ολοκληρώθηκαν και επικαιροποιήθηκαν στις 30 Απριλίου 2015. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής διοργάνωσαν διάφορα σεμινάρια κλεισίματος για τα κράτη μέλη· επιπλέον, επικαιροποίησαν τις αξιολογήσεις κινδύνου και, κατά συνέπεια, τη στρατηγική ελέγχου 2007-2013, ώστε να αντιμετωπιστεί κάθε πιθανός κίνδυνος ενόψει του τελευταίου σταδίου της περιόδου εφαρμογής.

Η Επιτροπή συγκρότησε επίσης, τον Νοέμβριο του 2014, μια ειδική ομάδα που ανέλαβε το έργο να βελτιώσει την εφαρμογή των ΕΤΠΑ/ΤΣ σε οκτώ κράτη μέλη, διασφαλίζοντας παράλληλα τον πλήρη σεβασμό της νομιμότητας και της κανονικότητας των δαπανών (βλ. επίσης απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 2.18).

⁽¹⁾ Άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽²⁾ Άρθρο 39, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 161 της 26.6.1999, σ. 1) και άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽³⁾ Άρθρο 99 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁴⁾ Περαιτέρω πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή επέβαλε διακοπές ή αναστολές και εφάρμοσε δημοσιονομικές διορθώσεις παρέχονται στο κεφάλαιο 1, «Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της», σημεία 1.30 έως 1.44.

⁽⁵⁾ Περαιτέρω πληροφορίες για τα ζητήματα επιδόσεων παρέχονται στο κεφάλαιο 3, «Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ», σημεία 3.76 έως 3.86.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.18. Επί σειρά ετών, εντοπίζαμε υψηλό ποσοστό παρατυπιών στον τομέα της συνοχής. Από το 2009, όταν η πλειονότητα των δαπανών αφορούσε την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος κυμαινόταν μεταξύ 4,5 % και 7,7 %⁽¹⁶⁾. Το ποσοστό αυτό είναι σημαντικά χαμηλότερο από το αντίστοιχο των προηγούμενων ετών, όταν οι δαπάνες αφορούσαν την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006.

6.19. Όσον αφορά τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, οι κύριοι κίνδυνοι συνδέονται, αφενός, με τη μη συμμόρφωση, κατά την ανάθεση συμβάσεων, με τους κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων και, αφετέρου, με τη χρηματοδότηση έργων που δεν είναι επιλέξιμα ή δεν συμμορφώνονται με τους περί κρατικών ενισχύσεων κανόνες της ΕΕ⁽¹⁷⁾. Ένας άλλος κίνδυνος είναι η δήλωση από τους δικαιούχους δαπανών οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους κανονισμούς ή/και τους εθνικούς κανόνες περί επιλεξιμότητας.

6.20. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τις δαπάνες στο πλαίσιο του ΕΚΤ συνδέεται με τον άυλο χαρακτήρα των επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό και τη συμμετοχή στην υλοποίηση των έργων πολλών, συχνά χαμηλής κλίμακας, εταιρών. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να οδηγήσουν σε μη συμμόρφωση με τους κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ ή/και των κρατών μελών, με αποτέλεσμα την αποδοχή μη επιλέξιμων δαπανών από τα εφαρμοζόμενα συστήματα.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε την έκθεσή μας «Γεωργία και συνοχή: επισκόπηση των δαπανών της ΕΕ κατά την περίοδο 2007-2013», σημείο 23 και γράφημα 6, βάσει μη προσαρμοσμένων ιστορικών στοιχείων.

⁽¹⁷⁾ Ένας κίνδυνος στον τομέα αυτό μειώθηκε με την αναδρομική εφαρμογή του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία, ο οποίος θέτει λιγότερο περιοριστικούς κανόνες. Συνεπεία αυτού, η Επιτροπή δεν κινεί πλέον ορισμένες διαδικασίες επί παραβάσει, τις οποίες θα κινούσε βάσει των προϊσχυόντων κανόνων. Για τους σκοπούς του ελέγχου μας εφαρμόσαμε την ίδια προσέγγιση. Περαιτέρω πληροφορίες για τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις παρέχονται στην ειδική έκθεση αριθ. 15/2011, με τίτλο «Διασφαλίζουν οι διαδικασίες της Επιτροπής την αποτελεσματική διαχείριση του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.18. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μείωση του ποσοστού σφάλματος σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού αντικατοπτρίζει τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.

6.19. Η Επιτροπή συμμερίζεται την αξιολόγηση αυτή, όπως αναλύεται στα έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της (*Analysis of errors in the Cohesion Policy for the years 2006-2009 — Ανάλυση σφαλμάτων στην πολιτική συνοχής για τα έτη 2006-2009* [SEC (2011) 1179 της 5ης Οκτωβρίου 2011]). Η Επιτροπή εξακολούθησε να λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων, για παράδειγμα με πρόσθετες πρωτοβουλίες καθοδήγησης και κατάρτισης προς τις διαχειριστικές αρχές σχετικά με τους εντοπιζόμενους κινδύνους, με την έγκαιρη εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, διαδικασιών διακοπής και αναστολής, καθώς και με ελέγχους στοχευμένους στους τομείς που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο. Τα εν λόγω προληπτικά και διορθωτικά μέτρα συνδυάστηκαν με νέες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης που καταρτίστηκε το 2013 μεταξύ της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ για τη βελτίωση της εφαρμογής των κανόνων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων (βλ. απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.30 έως 6.33).

Ένα άλλο σχέδιο δράσης με τη ΓΔ Ανταγωνισμού για την υποστήριξη των αρχών του προγράμματος που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων, το οποίο επανεξετάστηκε και απλουστεύτηκε το 2014, βρίσκεται σε εξέλιξη.

6.20. Η Επιτροπή έλαβε συγκεκριμένα μέτρα προκειμένου να μετριάσει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονταν ιδίως προληπτικά και διορθωτικά μέτρα, όπως η καθοδήγηση, η κατάρτιση, η απλούστευση, η αυστηρή πολιτική σε περιπτώσεις διακοπής και αναστολής πληρωμών, καθώς και η έγκαιρη εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων, όταν ήταν απαραίτητο. Η Επιτροπή αντιμετωπίζει επίσης τον κίνδυνο αυτό, προωθώντας ενεργά τη χρήση των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη και επιμένοντας στη σημασία των πρωτοβάθμιων ελέγχων από τα κράτη μέλη. Επιπλέον, η Επιτροπή επικαιροποιεί σε ετήσια βάση το σχέδιο λογιστικού ελέγχου της, ώστε να αντιμετωπίσει τους σημαντικότερους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

6.21. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία του ελέγχου μας περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», επισημαίνονται συγκεκριμένα τα ακόλουθα ως προς την εκτίμηση της κανονικότητας που παρουσιάζεται στο μέρος 1:

- α) Ο έλεγχος περιλάμβανε εξέταση δείγματος 161 πράξεων του τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη»⁽¹⁸⁾ και περαιτέρω δείγματος 170 πράξεων για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»⁽¹⁹⁾ όπως καθορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα επελέγη ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων αμφοτέρων των τομέων πολιτικής. Το 2014 και τα δύο δείγματα μαζί περιλάμβαναν πράξεις από 21 κράτη μέλη⁽²⁰⁾.
- β) Ο έλεγχος περιλάμβανε εξέταση χρηματοοικονομικών μέσων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, κυρίως όσον αφορά τα ποσοστά εκταμίευσής τους (ήτοι το ποσοστό των κονδυλίων που χρησιμοποιήθηκε σε επίπεδο τελικών αποδεκτών). Η εξέταση πραγματοποιήθηκε μέσω επισκόπησης των εκθέσεων προόδου της Επιτροπής για το 2013, καθώς και επτά χρηματοοικονομικών μέσων του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ.
- γ) Η αξιολόγηση των συστημάτων κάλυψε:
 - i) τις δραστηριότητες εποπτείας της Επιτροπής επί των εθνικών και περιφερειακών ελεγκτικών αρχών σε 18 κράτη μέλη⁽²¹⁾,
 - ii) τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

⁽¹⁸⁾ Από τις πράξεις αυτές, 101 αφορούσαν έργα του ΕΤΠΑ, 55 έργα του ΤΣ και 5 χρηματοοικονομικά μέσα, ενώ όλες ανάγονταν στην περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 (βλέπε **παράρτημα 6.1**). Το δείγμα επελέγη από το σύνολο των πληρωμών, με εξαίρεση τις προπληρωμές οι οποίες ανήλθαν σε 2 563 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014. Τα εξετασθέντα χρηματοοικονομικά μέσα επελέγησαν δειγματοληπτικά από τα ταμεία εκείνα εκ των οποίων οι εκταμιεύσεις προς τους τελικούς αποδέκτες πραγματοποιήθηκαν το 2014 (όπως δάνεια, εγγυήσεις ή επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου).

⁽¹⁹⁾ Από τις πράξεις αυτές, 168 αφορούσαν έργα του ΕΚΤ και 2 χρηματοοικονομικά μέσα, ενώ όλες ανάγονταν στην περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 (βλέπε **παράρτημα 6.1**). Το δείγμα επελέγη από το σύνολο των πληρωμών, με εξαίρεση τις προπληρωμές οι οποίες ανήλθαν σε 1 215 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014.

⁽²⁰⁾ Τομέας πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη»: Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο (βλέπε **παράρτημα 1.5**).

Τομέας πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Γαλλία, Ιταλία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Φινλανδία και Σουηδία (βλέπε **παράρτημα 1.5**).

⁽²¹⁾ Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.22. Στο πλαίσιο του ελέγχου αξιολογήθηκε, επίσης, πιλοτικά κατά πόσον και σε ποιο βαθμό τα ολοκληρωμένα έργα του ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ που εξετάσαμε είχαν επιτύχει τους στόχους που είχαν επιθύντο στις συμφωνίες επιχορήγησης ως προς τις υλοποιήσεις και τα αποτελέσματα. Για 186 από τα 331 έργα που εξετάστηκαν και είχαν ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου, επαληθεύσαμε επίσης εάν οι προαναφερόμενοι στόχοι συμφωνούσαν με τους στόχους των ΕΠ. Τα αποτελέσματα των εργασιών αυτών παρουσιάζονται στο δεύτερο μέρος του παρόντος κεφαλαίου, το οποίο πραγματεύεται ζητήματα που αφορούν τις επιδόσεις.

ΜΕΡΟΣ 1: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΌΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ**ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ**

6.23. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για το σύνολο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», καθώς και για καθέναν από τους δύο σχετικούς τομείς πολιτικής («Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» και «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις») συνοψίζονται στο **παράρτημα 6.1**.

6.24. Από τις 331 πράξεις που εξετάσαμε, οι 135 (41 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 53 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος για το σύνολο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» είναι 5,7 % ⁽²²⁾. Τα αποτελέσματα για τους δύο τομείς πολιτικής που καλύπτει το παρόν κεφάλαιο ήταν τα ακόλουθα:

6.24. Η Επιτροπή σημειώνει ότι το επίπεδο σφάλματος που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελεί ετήσια εκτίμηση που λαμβάνει υπόψη τις διορθώσεις στις δαπάνες των έργων ή τις αποδόσεις δαπανών που επηρεάζονται από τα σφάλματα που εντοπίστηκαν και καταχωρίστηκαν πριν από τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεσμεύεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ο οποίος στο άρθρο 32, παράγραφος 2, στοιχείο ε), ορίζει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, «επαρκή διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, λαμβανομένου υπόψη του πολυετούς χαρακτήρα των προγραμμάτων καθώς και της φύσης των σχετικών πληρωμών». Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ασκεί τον εποπτικό της ρόλο, ιδίως με την εφαρμογή δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων σε επίπεδο που αντιστοιχεί στο επίπεδο των παρατυπιών και των ελλείψεων που εντοπίζονται.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι, δεδομένου του πολυετούς χαρακτήρα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, τα σφάλματα που έγιναν το 2014 μπορούν να διορθωθούν και τα επόμενα έτη, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 4.2.2 των αντίστοιχων ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

Για την περίοδο 2014-2020, η διορθωτική ικανότητα της Επιτροπής ενισχύεται περαιτέρω με την πρόβλεψη καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων από μέρους της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, τον περιορισμό της δυνατότητας των κρατών μελών να επαναχρησιμοποιούν πόρους, για σοβαρές ελλείψεις που εντοπίζονται από την Επιτροπή. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο προκειμένου τα κράτη μέλη να εντοπίζουν, να αναφέρουν και να διορθώνουν σοβαρές παρατυπίες πριν από την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών στην Επιτροπή.

⁽²²⁾ Υπολογίζουμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 3,1 % και 8,2 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη», από τις 161 πράξεις που εξετάσαμε, οι 75 (47 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 25 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικά, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 6,1 % ⁽²³⁾.
- Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», από τις 170 πράξεις που εξετάσαμε, οι 60 (35 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 28 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικά, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 3,7 % ⁽²⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε για το 2014 είναι χαμηλότερο σε σχέση με το 2013 και είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπέβαλε το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τα τελευταία τέσσερα έτη, καθώς και με το εύρος των σφαλμάτων που αναφέρεται στην ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, με την επιφύλαξη των διαφορών που αναφέρονται στο σημείο 6.70.

Τούτο επιβεβαιώνει το γεγονός ότι το ποσοστό σφάλματος για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 παραμένει σταθερό και σημαντικά χαμηλότερο από τα ποσοστά της περιόδου 2000-2006, όπως αναφέρεται στο σημείο 6.18. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθώς και στην αυστηρή πολιτική διακοπών/ αναστολών των πληρωμών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν εντοπίζονται ελλείψεις, όπως αναφέρεται στην ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (βλ. σ. 53-54). Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εστιάζει τις δράσεις της στα προγράμματα και στα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο, να υλοποιεί διορθωτικά μέτρα, όποτε απαιτείται, μέσω αυστηρής πολιτικής διακοπών και αναστολών των πληρωμών έως το κλείσιμο, καθώς και να εφαρμόζει αυστηρές διαδικασίες κατά το κλείσιμο για να αποκλείεται κάθε εναπομένον σημαντικός κίνδυνος παράτυπων δαπανών.

Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι η συχνότητα σφαλμάτων μειώθηκε σε σύγκριση με το 2013.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε για το 2014 είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπέβαλε το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τα τελευταία τέσσερα έτη, καθώς και με το εύρος των σφαλμάτων της ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, με την επιφύλαξη των διαφορών που αναφέρονται στο σημείο 6.70.

Τούτο επιβεβαιώνει το γεγονός ότι το ποσοστό σφάλματος για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 παραμένει σταθερό και σημαντικά χαμηλότερο από τα ποσοστά της περιόδου 2000-2006, όπως αναφέρεται στο σημείο 6.18. Η βελτίωση αυτή οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθώς και στην αυστηρή πολιτική της Επιτροπής να διακόπτει/αναστέλλει τις πληρωμές και να εφαρμόζει τις απαραίτητες δημοσιονομικές διορθώσεις μόλις εντοπίζονται ελλείψεις, όπως αναφέρεται στην ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (βλ. σ. 59-62). Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εστιάζει τη δράση της στα προγράμματα και στα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο, να εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα όποτε απαιτείται μέσω αυστηρής πολιτικής διακοπών και αναστολών των πληρωμών και δημοσιονομικών διορθώσεων έως το κλείσιμο, καθώς και να εφαρμόζει αυστηρές διαδικασίες κατά το κλείσιμο, ώστε να αποκλείεται κάθε εναπομένον σημαντικός κίνδυνος παράτυπων δαπανών.

⁽²³⁾ Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» είναι 3,0 % και 9,2 % αντίστοιχα.

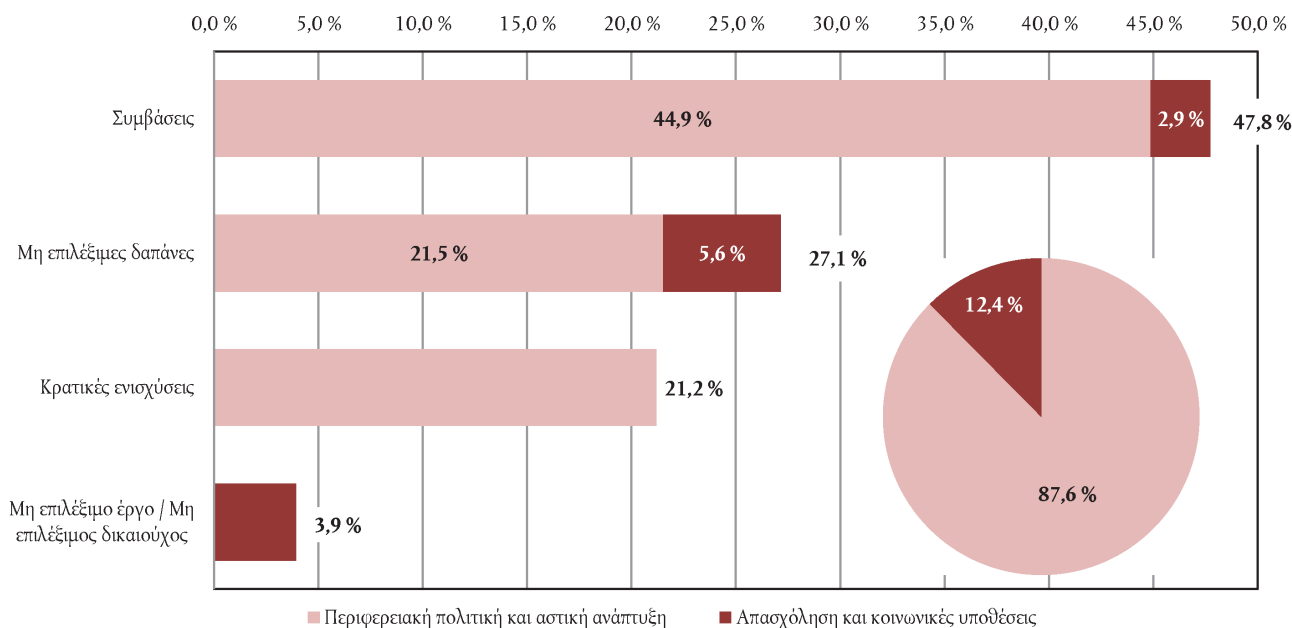
⁽²⁴⁾ Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για τον τομέα «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» είναι 1,9 % και 5,6 % αντίστοιχα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.25. Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει εκτίμηση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των αριθμητικών στοιχείων για τις δημοσιονομικές διορθώσεις που παρουσιάζονται στη σημείωση 6 των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ (βλέπε σημεία 1.43 έως 1.44). Στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012 αναλύεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο οι δημοσιονομικές διορθώσεις λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος⁽²⁵⁾.

6.26. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφάλματος συνέβαλαν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014 όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» και «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», καθώς και τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» στο σύνολό του, παρουσιάζεται στο **γράφημα 6.2**.

Γράφημα 6.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το σύνολο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽²⁵⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημεία 1.19 έως 1.37.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.27. Οι κύριες πηγές σφάλματος για το σύνολο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» εξακολουθούν να είναι οι παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων, και ακολουθούν η εγγραφή μη επιλέξιμων δαπανών στις σχετικές δηλώσεις δικαιούχων, οι παραβιάσεις των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και, τέλος, η επιλογή συνολικά μη επιλέξιμων έργων.

6.28. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», το ποσοστό πράξεων που προέκυψαν κατόπιν σύναψης δημόσιας σύμβασης είναι πολύ μικρότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο του τομέα «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη», για τον οποίο η κύρια πηγή σφάλματος είναι οι μη επιλέξιμες δαπάνες.

6.29. Κατά τα τελευταία τρία έτη, δεν εντοπίσαμε προσδιορισμό ποσοτικώς σφάλμα που να αφορά τη χρήση απλουστευμένων μεθόδων απόδοσης δαπανών⁽²⁶⁾. Το 2014 το δείγμα μας περιλάμβανε 42 πράξεις, οι οποίες σχετίζονταν με 16 από τις 24 πληρωμές προς ΕΠ του ΕΚΤ και περιλάμβαναν στις σχετικές δηλώσεις δαπανών απλουστευμένες μεθόδους απόδοσης δαπανών. Εντοπίσαμε μόνο δύο μη προσδιορισίμα ποσοτικώς σφάλματα που συνδέονταν συγκεκριμένα με την εφαρμογή των απλουστευμένων αυτών μεθόδων. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει ότι τα έργα στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται απλουστευμένες μέθοδοι απόδοσης δαπανών ενέχουν μικρότερο κίνδυνο σφάλματος σε σύγκριση με εκείνα που λαμβάνουν ως βάση τις πραγματικές δαπάνες. Το στοιχείο αυτό ισχύει όλως ιδιαιτέρως για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020⁽²⁷⁾.

⁽²⁶⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 6.16.

⁽²⁷⁾ Στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 470) περιλαμβάνεται η υποχρέωση χρησιμοποίησης απλουστευμένων μεθόδων απόδοσης δαπανών για μικρά έργα, αξίας χαμηλότερης των 50 000 ευρώ. Τα κράτη μέλη μπορούν ακόμη να αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν ευρύτερα τις απλουστευμένες μεθόδους απόδοσης δαπανών για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020 τα οποία βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραβιάσεις των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων

6.30. Οι κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων αποτελούν βασικό μέσο για τη διασφάλιση της ανάληψης των δημόσιων πόρων κατά τρόπον οικονομικό και αποτελεσματικό, καθώς και για την εγκαθίδρυση εσωτερικής αγοράς εντός της ΕΕ. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ενείχαν ιδιαίτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος⁽²⁸⁾. Αποτελούν την κύρια πηγή σφάλματος για τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη», καθώς και για το σύνολο του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή».

6.30. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.30 έως 6.32.

Οι κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις εφαρμόζονται για όλες τις δημόσιες δαπάνες στα κράτη μέλη και δεν αφορούν ειδικά την πολιτική συνοχής. Η μη συμμόρφωση με εθνικούς ή ενωσιακούς κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις αποτελεί σημαντική πηγή σφαλμάτων σε αυτόν τον τομέα πολιτικής, ιδίως για την περιφερειακή και την αστική πολιτική, κυρίως λόγω των τύπων έργων που συγχρηματοδοτούνται. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έλαβε διάφορα προληπτικά και διορθωτικά μέτρα από τις τελευταίες περιόδους προγραμματισμού και μετά, ώστε να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που εντοπίζονται στον εν λόγω τομέα.

Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τις δημόσιες συμβάσεις που καταρτίστηκε το 2013 μεταξύ της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και της ΓΔ Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ αποσκοπεί στην περαιτέρω βελτίωση της εφαρμογής των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις στα κράτη μέλη μέσω συμπληρωματικών προληπτικών μέτρων. Έχουν δρομολογηθεί ήδη νέα μέτρα τα οποία περιλαμβάνουν κυρίως την καθοδήγηση και την κατάρτιση, τον προσδιορισμό και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, τη δημιουργία ολοκληρωμένου εγχειριδίου για τους επαγγελματίες του τομέα, τη δημιουργία νέας πλατφόρμας ανταλλαγής μεταξύ ομοτίμων (Peer2Peer), καθώς και ειδικά για κάθε χώρα σχέδια δράσης.

Το νομικό πλαίσιο για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία 2014-2020 εισήγαγε επίσης εκ των προτέρων προϋποθέσεις για την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των κονδυλίων της Ένωσης, οι οποίες καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τα συστήματα δημόσιων συμβάσεων των κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, 12 σχέδια δράσης χωρών εγκρίθηκαν και θα πρέπει να αξιολογηθούν έως το 2016. Ενδέχεται να αποφασιστούν αναστολές των ενδιάμεσων πληρωμών σε περίπτωση μη εκπλήρωσης μιας ισχύουσας εκ των προτέρων αιρεσιμότητας έως το τέλος του 2016 [άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013].

Οι οδηγίες του 2014 για τις δημόσιες συμβάσεις εισάγουν απλουστεύσεις που πρόκειται να μεταφερθούν στα εθνικά δίκαια έως τον Απρίλιο του 2016 και οι οποίες, στη συνέχεια, θα αρχίσουν να παράγουν αποτελέσματα επιτόπου.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, στην ειδική έκθεσή του σχετικά με τα σφάλματα των δημόσιων συμβάσεων στον τομέα της συνοχής, το Ελεγκτικό Συνέδριο καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διοικητική τους ικανότητα στον συγκεκριμένο τομέα. Η Επιτροπή αναμένει ότι τα κράτη μέλη θα αξιοποιήσουν πλέον όλες τις προσφερόμενες ευκαιρίες για να βελτιώσουν την ικανότητα των προγραμμάτων και των αναθετουσών αρχών τους να συμμορφώνονται με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

⁽²⁸⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2010, σημεία 4.26 έως 4.27, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2011, σημεία 5.31 έως 5.33, ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2012, σημεία 5.30 έως 5.34, και ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημεία 5.23 έως 5.26.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.31. Το κεφάλαιο 1 περιλαμβάνει ενότητα στην οποία αναλύεται η ανανέωση της προσέγγιγής μας όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σοβαρών παραβιάσεων των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων. Στην εν λόγω ενότητα περιγράφεται πώς πραγματοποιούμε την εκτίμηση του αντίκτυπου των ανωτέρω παραβιάσεων (βλέπε σημείο 1.13). Δημοσιεύσαμε επίσης ειδική έκθεση σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν τόσο τα κράτη μέλη όσο και η Επιτροπή για την αντιμετώπιση του προβλήματος των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της συνοχής⁽²⁹⁾.

6.32. Το 2014 εξετάσαμε 175 διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων και παροχής υπηρεσιών, στο πλαίσιο των οποίων εμπίπτουν οι δαπάνες των πράξεων που υποβλήθηκαν σε ελεγκτική δοκιμασία για τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή». Η εκτιμώμενη αξία αυτών των δημόσιων συμβάσεων, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων αφορά έργα συγχρηματοδοτούμενα μέσω ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΤΣ⁽³⁰⁾, ανέρχεται σχεδόν σε 3,3 δισεκατομμύρια ευρώ⁽³¹⁾.

6.33. Στις 39 από τις 175 διαδικασίες που εξετάσαμε, διαπιστώσαμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ ή/και τους εθνικούς κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Οι 13 εξ αυτών συνιστούσαν σοβαρή περίπτωση μη συμμόρφωσης και, ως εκ τούτου, κατατάχθηκαν στα προσδιορισμένα ποσοτικά σφάλματα (βλέπε πλαίσιο 6.1). Τα εν λόγω σφάλματα αντιστοιχούν στο 25 % του συνόλου των προσδιορισμένων ποσοτικών σφαλμάτων και περίπου σε 2,7 % εκατοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφαλμάτων.

Πλαίσιο 6.1 — Παραδείγματα σοβαρών περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων

- α) *Αδικαιολόγητη απευθείας ανάθεση:* Στο πλαίσιο έργου του ΤΣ στη Μάλτα, που αφορούσε την ανακατασκευή και την αναβάθμιση τμήματος αυτοκινητοδρόμου που ανήκε στο οδικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ (μήκους 7 χλμ.), η αναθέτουσα αρχή διαπραγματεύθηκε απευθείας με μία εταιρεία την ανάθεση σύμβασης, της οποίας η αξία υπερέβαινε τα ανώτατα όρια της ΕΕ, χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, οι δηλωθείσες στο πλαίσιο της σύμβασης αυτής δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.

Παρόμοιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και σε άλλα έργα του ΕΤΠΑ στη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και σε έργα του ΕΚΤ στη Γερμανία και την Ιταλία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.31. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί όλα τα σφάλματα που θα αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής C(2013) 9527 final για «τη θέσπιση και την έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται από την Επιτροπή στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, λόγω μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων».

6.33. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που θα κρίνει απαραίτητα.

⁽²⁹⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 10/2015 με τίτλο «Προβλήματα στις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των δαπανών συνοχής της ΕΕ: πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την επίλυσή τους».

⁽³⁰⁾ Στο 53 % περίπου των 175 διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που εξετάσαμε, η αξία της σύμβασης υπερέβαινε το όριο πέραν του οποίου η σύμβαση υπόκειται στους κανόνες της ΕΕ περί δημόσιων συμβάσεων, όπως αυτοί έχουν μεταφερθεί στην εθνική νομοθεσία (71 από τις διαδικασίες αυτές που εξετάσαμε, με αξία σύμβασης άνω του ορίου, αφορούσαν το ΕΤΠΑ/ΤΣ και 23 το ΕΚΤ).

⁽³¹⁾ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο σύνολο των δαπανών για τις ανατεθείσες συμβάσεις, μέρος των οποίων πιστοποιήθηκε στο πλαίσιο των δηλωσών δαπανών που εξετάσαμε.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) *Αδικαιολόγητη απευθείας ανάθεση πρόσθετων εργασιών/ υπηρεσιών (ελλείπει απρόβλεπτων περιστάσεων):* Στο πλαίσιο έργου του ΕΤΠΑ στη Γερμανία που αφορούσε την ανακαίνιση και την αποκατάσταση ενός πανεπιστημιακού κτιρίου, δηλώθηκαν για συγχρηματοδότηση δαπάνες που συνδέονται με την τροποποίηση της σύμβασης. Συγκεκριμένα, ο αρχιτέκτονας αύξησε την αμοιβή του, με το επιχείρημα της άκρας πολυπλοκότητας της κατασκευής, του κινδύνου καθυστερήσεων και των υπερβάσεων κόστους. Ωστόσο, οι λόγοι που προβλήθηκαν για την αύξηση της αμοιβής δεν συνιστούν απρόβλεπτες περιστάσεις. Επομένως, η αύξηση αυτή με τη συγκεκριμένη τροποποίηση της σύμβασης θεωρείται μη επιλέξιμη.

Παρόμοιες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν και σε άλλα έργα του ΕΤΠΑ στο Βέλγιο και την Ιταλία.

γ) *Παράνομος αποκλεισμός υποψηφίων:* Στο πλαίσιο έργου του ΤΣ στην Ουγγαρία που αφορούσε την ανακατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής, η αναθέτουσα αρχή δεν αξιολόγησε με συνέπεια τη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλογής. Συνεπεία αυτού, αποκλείστηκαν όλοι οι υποψήφιοι πλην ενός. Εάν οι λόγοι αποκλεισμού είχαν εφαρμοστεί κατά τρόπο συνεπή, το αποτέλεσμα του διαγωνισμού θα ήταν διαφορετικό. Αυτό συνιστά παραβίαση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης και μη διακριτικής μεταχείρισης και, ως εκ τούτου, οι δηλωθείσες στο πλαίσιο της σύμβασης δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.

Παρόμοιες περιπτώσεις παράνομων κριτηρίων ανάθεσης διαπιστώθηκαν σε ένα ακόμη έργο του ΤΣ στην Ουγγαρία και σε ένα έργο του ΕΤΠΑ στη Σουηδία.

δ) *Σύγκρουση συμφερόντων και κριτήρια επιλογής που εισάγουν διακρίσεις:* Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στη Φινλανδία που αφορούσε δράσεις για την προώθηση της επιχειρηματικής ανάπτυξης, διαπιστώσαμε πλήθος παρατυπιών στη διαδικασία σύναψης της δημόσιας σύμβασης. Κατ' αρχάς, υπήρχε σύγκρουση συμφερόντων, επειδή ο διευθύνων σύμβουλος της μοναδικής εταιρείας που υπέβαλε προσφορά εργαζόταν για την αναθέτουσα αρχή κατά το διάστημα διεξαγωγής της διαδικασίας διαγωνισμού. Επιπλέον, η συγγραφή υποχρεώσεων περιλάμβανε κριτήρια επιλογής που εισήγαγαν διακρίσεις, μην επιτρέποντας την ίση πρόσβαση των προσφερόντων στη διαδικασία. Κατά συνέπεια, όλες οι δαπάνες που αφορούν την εν λόγω δημόσια σύμβαση είναι παράτυπες και μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση.

6.34. Άλλα σφάλματα που συνδέονται με τις διαδικασίες διαγωνισμού και σύναψης συμβάσεων διαπιστώθηκαν σε ακόμη 26 από τις 175 δημόσιες συμβάσεις που εξετάστηκαν. Τα σφάλματα αυτά περιλαμβάνουν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις περί ενημέρωσης και δημοσιότητας, εσφαλμένης εφαρμογής των κριτηρίων επιλογής και ελλείψεων στη συγγραφή υποχρεώσεων. Τα σφάλματα αυτά δεν επιβαρύνουν το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος⁽³²⁾.

6.34. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που θα κρίνει απαραίτητα.

⁽³²⁾ Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση που εφαρμόζουμε όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις παρέχονται στο **παράρτημα 1.1**, σημεία 13 και 14.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.35. Στις περιπτώσεις οκτώ πράξεων που ελέγχθηκαν σε έξι κράτη μέλη⁽³³⁾, οι εθνικές αρχές είχαν εντοπίσει σοβαρές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων και είχαν επιβάλει συγκεκριμένες δημοσιονομικές διορθώσεις σε επίπεδο έργου⁽³⁴⁾. Αυτά τα διορθωτικά μέτρα ελήφθησαν υπόψη κατά τον εκ μέρους μας υπολογισμό του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος, δεδομένου ότι είχαν ληφθεί πριν από τη γνωστοποίηση του ελέγχου μας.

Μη επιλέξιμες δαπάνες

6.36. Δηλώνοντας δαπάνες στην Επιτροπή, οι εθνικές αρχές πιστοποιούν ότι αυτές πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με ορισμένες ειδικές διατάξεις που καθορίζονται σε κανονισμούς της ΕΕ, την εθνική νομοθεσία ή τους εθνικούς κανόνες περί επιλεξιμότητας, ειδικούς κανόνες των ΕΠ, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, αποφάσεις έγκρισης της συγχρηματοδότησης έργων ή συμφωνίες επιχορήγησης (βλέπε σημείο 6.13).

6.37. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες αποτελούν την πρώτη πηγή σφάλματος στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» και τη δεύτερη στον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη». Διαπιστώσαμε ότι μη επιλέξιμες δαπάνες είχαν δηλωθεί στο 10 % των πράξεων που εξετάσαμε (βλέπε πλαίσιο 6.2). Οι περιπτώσεις αυτές αντιστοιχούν στο 60 % του συνόλου των προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων και περίπου σε 1,5 εκατοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

Πλαίσιο 6.2 — Παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών στις δηλώσεις

- α) Δαπάνες δηλωθείσες εκτός περιόδου επιλεξιμότητας: Στο πλαίσιο έργου του ΕΤΠΑ στην Τσεχική Δημοκρατία που οποίο αφορούσε την επέκταση και την ανακατασκευή σιδηροτροχιάς τραμ, ορισμένα τιμολόγια που υποβλήθηκαν για συγχρηματοδότηση, αφορούσαν δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας του έργου. Οι εν λόγω δαπάνες είναι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση.

Παρόμοια περίπτωση εντοπίστηκε και σε ένα άλλο έργο του ΕΤΠΑ στη Γερμανία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.35. Η Επιτροπή σημειώνει ότι πράγματι λαμβάνονται κατάλληλα διορθωτικά μέτρα από ορισμένες αρχές του προγράμματος στα αναφερόμενα κράτη μέλη, αν και όχι σε όλες τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ο στόχος του σχεδίου δράσης της Επιτροπής που αναφέρεται στην απάντηση στα σημεία 6.30 έως 6.32 είναι να αυξηθεί η συχνότητα τέτοιων προληπτικών διορθωτικών μέτρων σε επίπεδο κρατών μελών.

6.37. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που θα κρίνει απαραίτητα.

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, σε ορισμένες υποθέσεις, οι εθνικοί ή περιφερειακοί κανόνες που εφαρμόζονται στις δαπάνες της πολιτικής συνοχής είναι πιο απαιτητικοί από αυτούς που προβλέπονται στην εθνική νομοθεσία για παρόμοιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο. Οι πρόσθετες αυτές απαιτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως παραδείγματα περιττού διοικητικού φόρτου και πολυπλοκότητας στις δαπάνες της πολιτικής συνοχής που επιβάλλουν τα κράτη μέλη επί αυτών των ιδίων, όπως περιγράφεται στις εκθέσεις σχετικά με τον κανονιστικό υπερθεματισμό («gold-plating») και την απλούστευση που εξέδωσε η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης το 2013.

⁽³³⁾ Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία και Σλοβακία.

⁽³⁴⁾ Σύμφωνα με την απόφαση C(2013) 9527 final της Επιτροπής, της 19.12.2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

β) *Υπερχρέωση μισθών*: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στην Πορτογαλία που αφορούσε τριετές πρόγραμμα κατάρτισης για νέους με σκοπό την απόκτηση απολυτηρίου μέσης εκπαίδευσης με επαγγελματική ειδίκευση, για τον υπολογισμό των επιλέξιμων μισθών των καθηγητών ο δικαιούχος χρησιμοποίησε διαφορετική μέθοδο από εκείνη που προβλεπόταν στη συμφωνία επιχορήγησης. Επίσης, οι καθηγητές δεν εργάστηκαν όσες ώρες δηλώθηκαν. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη δήλωση για συγχρηματοδότηση δαπανών προσωπικού υψηλότερων από τις πραγματικές. Η διαφορά μεταξύ των δηλωθεισών δαπανών και των δαπανών που προκύπτουν από τον εγκεκριμένο μαθηματικό τύπο δεν είναι επιλέξιμη για συγχρηματοδότηση από την ΕΕ.

Παρόμοιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και σε ένα άλλο έργο του ΕΤΠΑ στην Πολωνία, καθώς και σε έργα του ΕΚΤ στη Γερμανία και τη Φινλανδία.

γ) *Δαπάνες άσχετες με το έργο*: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στις Κάτω Χώρες, ο δικαιούχος ανέλαβε την πραγματοποίηση μαθημάτων επιμόρφωσης και απασχολησιμότητας στον τομέα της αεροπορίας και προσέλαβε σύμβουλο προκειμένου να τον υποστηρίξει στη διαχείριση των έργων του ΕΚΤ. Αντίθετα με τους κανόνες επιλεξιμότητας, στο εξετασθέν έργο καταλογίστηκε μέρος των δαπανών για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από άλλο έργο.

Παρόμοιες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν και σε άλλα έργα του ΕΚΤ στην Πολωνία και την Πορτογαλία.

δ) *Μη συμμόρφωση με τους εθνικούς κανόνες περί επιλεξιμότητας*: Επιμορφωτικό κέντρο στην Πολωνία διοργάνωνε μαθήματα επιμόρφωσης και παρείχε συμβουλευτικές υπηρεσίες για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και των δεξιοτήτων προσαρμογής σε 50 πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με εστίαση στις φιλικές προς το περιβάλλον λύσεις. Για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών προσλήφθηκαν τέσσερις καθοδηγητές, εκ των οποίων κανένας δεν είχε σχετική εκπαίδευση ούτε επαγγελματική πείρα στο συγκεκριμένο θέμα. Επομένως, οι δαπάνες που αφορούσαν και τους τέσσερις αυτούς καθοδηγητές είναι μη επιλέξιμες. Μεταξύ 2008 και 2015, ο δικαιούχος υλοποίησε 84 έργα που χρηματοδοτήθηκαν από τα ταμεία της ΕΕ με το συνολικό ποσό 17 εκατομμυρίων ευρώ.

ε) *Μη αφαίρεση εσόδων*: Ένα έργο του ΕΚΤ στην Αυστρία αφορούσε την ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων που αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εξεύρεση απασχόλησης, μέσω προσωρινών θέσεων σε μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Τα έσοδα που απέφερε το έργο, όπως έσοδα από πωλήσεις σε καταστήματα, δεν αφαιρέθηκαν από τις δαπάνες που χρηματοδότησε το ΕΚΤ. Το γεγονός αυτό συνιστά παραβίαση των εθνικών κανόνων περί επιλεξιμότητας και τα έσοδα έπρεπε να είχαν αφαιρεθεί από τις δηλωθείσες δαπάνες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παραβιάσεις των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις

6.38. Οι κρατικές ενισχύσεις θεωρούνται, κατ' αρχήν, ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, καθώς ενδέχεται να στρεβλώσουν τις εμπορικές συναλλαγές ανάμεσα στα κράτη μέλη ⁽³⁵⁾. Η εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή είναι άμεση. Τα κράτη μέλη οφείλουν να της κοινοποιούν όλες τις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων (είτε στο πλαίσιο καθεστώτος ενισχύσεων είτε ανάλογα με έργο), εκτός εάν το έργο είναι χαμηλότερο του ορίου «de minimis» ή καλύπτεται από τον γενικό κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ) ⁽³⁶⁾. Για όλες τις κοινοποιούμενες περιπτώσεις, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού αποφαινεται εάν η ενίσχυση είναι συμβατή ή όχι με την εσωτερική αγορά. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογεί, μεταξύ άλλων, εάν το ίδιο έργο θα είχε υλοποιηθεί χωρίς την χορηγηθείσα ενίσχυση.

6.39. Για το υπό εξέταση έτος, εντοπίσαμε 14 έργα του ΕΤΠΑ/ΤΣ σε 8 κράτη μέλη που δεν ευθυγραμμίζονταν με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων ⁽³⁷⁾. Ζητήσαμε, κατά περίπτωση, και λάβαμε προκαταρκτική αξιολόγηση από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού. Η αξιολόγηση αυτή, καθώς και η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ελήφθησαν υπόψη για την κατάταξη των σφαλμάτων.

6.40. Θεωρούμε ότι, σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, τρία από αυτά τα έργα θα έπρεπε να είχαν λάβει μικρότερη δημόσια χρηματοδότηση, αν όχι καθόλου, από την ΕΕ ή/και τα κράτη μέλη. Οι κύριοι λόγοι για τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων ανάγονται στην απουσία οικονομικού κινήτρου και την παράλειψη κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των έργων που εμπίπτουν στους κανόνες αυτούς. Τα εν λόγω ποσοτικά προσδιορίσιμα σφάλματα αντιστοιχούν περίπου σε 1,5 % εκατοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» (βλέπε πλαίσιο 6.3). Σε δύο άλλες περιπτώσεις, εφαρμόσαμε αναδρομικά τον ΓΚΑΚ του 2014 και, ως εκ τούτου, δεν προσδιορίσαμε ποσοτικά τα σχετικά σφάλματα ⁽³⁸⁾. Οι υπόλοιπες 9 περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων δεν επηρεάζουν την εκ μέρους μας εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος.

6.38. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.38 έως 6.40.

Σε περίπτωση κοινοποίησης κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον η υποστήριξη συνιστά κρατική ενίσχυση και, σε περίπτωση που συμβαίνει αυτό, αν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις συνεπάγεται απόφαση της Επιτροπής.

Δεν απαιτούν όλες οι αποφάσεις σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις αξιολόγηση του κατά πόσον «το ίδιο έργο θα είχε υλοποιηθεί χωρίς τη χορηγηθείσα ενίσχυση». Επίσης, οι απαιτήσεις για τη λεγόμενη «παροχή κινήτρων» διαφέρουν ανάλογα με τους ισχύοντες κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Το 2014 ο ΓΚΑΚ εισήγαγε τις ακόλουθες αλλαγές σχετικά με τις διατάξεις για την παροχή κινήτρων:

- όσον αφορά τις ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, εκτός από το γεγονός ότι μια αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης πρέπει πάντα να υποβάλλεται πριν από την έναρξη των εργασιών ή της δραστηριότητας (όπως ήδη συνέβαινε στο πλαίσιο του ΓΚΑΚ του 2008), μια τέτοια αίτηση πρέπει να πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τον τύπο πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται,
- όσον αφορά τις ενισχύσεις σε μεγάλες εταιρείες, δεν είναι πλέον απαραίτητη η απαίτηση αντίστροφου σεναρίου για να καταδειχθεί η παροχή οικονομικών κινήτρων, εφόσον το μέτρο βασίζεται σε καθεστώς ενισχύσεων. Ωστόσο, παραμένει υποχρεωτική για ad-hoc ενίσχυση.

6.39. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που θα κρίνει απαραίτητα.

⁽³⁵⁾ Άρθρο 107, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ.

⁽³⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

⁽³⁷⁾ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία, Ισπανία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία και Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽³⁸⁾ Βλέπε επίσης υποσημείωση 17.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 6.3 — Παράδειγμα έργου που παραβιάζει τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων

Η ενίσχυση δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά: Στη Ρουμανία, έργο του ΕΤΠΑ αφορούσε την αγορά φορτηγού οχήματος για τη μεταφορά αμμοχάλικου και άμμου από λατομεία. Σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, η πρόσκληση υποβολής προτάσεων ήταν ανοικτή μόνο σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και συνεργατικές επιχειρήσεις. Διαπιστώσαμε, ωστόσο, ότι ο δικαιούχος δεν ήταν ΜΜΕ, αλλά ανήκε σε μεγαλύτερο όμιλο. Ως εκ τούτου, δεν είναι επιλέξιμος για συγχρηματοδότηση και, κατά συνέπεια, η χορηγηθείσα ενίσχυση δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.

Μη επιλέξιμα έργα

6.41. Εντοπίσαμε πέντε έργα του ΕΚΤ στο πλαίσιο των οποίων δεν τηρούνταν οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που τίθενται στους κανονισμούς ή/και στους εθνικούς κανόνες περί επιλεξιμότητας και προσδιορίσαμε ποσοτικά τα σχετικά σφάλματα. Τα έργα αυτά αντιστοιχούν στο 9 % του συνόλου των ποσοτικώς προσδιορισμών σφαλμάτων και περίπου σε 1,2 εκατοστιαίες μονάδες του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος στον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» (βλέπε πλαίσιο 6.4).

Πλαίσιο 6.4 — Παράδειγμα μη επιλέξιμου έργου

Συγχρηματοδότηση έργου μη ανταποκρινόμενου στους στόχους του ΕΠ: Στην Ελλάδα, έργο του ΕΚΤ με σκοπό την τόνωση της τοπικής απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα εγκρίθηκε αρχικά στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού». Το 2013 η Επιτροπή τροποποίησε το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» προκειμένου να ενταχθούν σε αυτό περαιτέρω έργα, τονίζοντας ότι οι εθνικές αρχές όφειλαν να μεριμνούν για την επιλεξιμότητα των έργων που εντάσσονταν σε αυτό. Μετά την υλοποίηση του έργου, οι εθνικές αρχές το αφαίρεσαν από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και το ενέταξαν στο τροποποιημένο ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», υπό τον στόχο που αφορούσε την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, μολονότι το εξετασθέν αυτό έργο δεν ανταποκρινόταν σε κανέναν από τους γενικούς στόχους που καθορίζονταν στο συγκεκριμένο ΕΠ. Συνεπεία αυτού, η δήλωση δαπανών περιλάμβανε δαπάνες για πράξεις που δεν ήταν επιλέξιμες.

6.41. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τις υποθέσεις που εντοπίζονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο και θα προτείνει τα μέτρα που θα κρίνει απαραίτητα.

Πλαίσιο 6.4 — Παράδειγμα μη επιλέξιμου έργου

Η Επιτροπή κατανοεί το ζήτημα που εγείρεται και σημειώνει ότι το πρόγραμμα δημόσιων έργων, το οποίο είχε συμφωνηθεί στο μνημόνιο συμφωνίας που υπεγράφη εκείνη την περίοδο μεταξύ της τρόικας και της ελληνικής κυβέρνησης, είχε σχεδιαστεί ως προσωρινό μέτρο έκτακτης ανάγκης για να καταστεί δυνατή η εκπαίδευση των μακροχρόνια ανέργων και των νέων εκτός απασχόλησης, ώστε να αποκτήσουν βασική επαγγελματική εμπειρία σε δραστηριότητες που ωφελούν την τοπική κοινωνία. Η υποστήριξη του ΕΚΤ ήταν καθοριστική για την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, το οποίο υποστηρίχθηκε σθεναρά υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις που αντιμετώπιζε η Ελλάδα εκείνη την περίοδο και εξακολουθεί να αντιμετωπίζει και σήμερα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε, τον Δεκέμβριο του 2013, να τροποποιήσει το σχετικό πρόγραμμα του ΕΚΤ ως την κύρια διαθέσιμη πηγή χρηματοδότησης, ώστε να συμπεριλάβει το πρόγραμμα δημόσιων έργων, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή από τις ελληνικές αρχές με τη συμμετοχή τοπικών δημόσιων αρχών και ΜΚΟ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Καθυστερημένη απόδοση δαπανών στους δικαιούχους και μη αιτιολογημένη καταβολή προπληρωμών σε κράτος μέλος

6.42. Οι δικαιούχοι δηλώνουν στις εθνικές αρχές τις δαπάνες στις οποίες υπεβλήθησαν, αυτές τις αποδίδουν στους δικαιούχους το συντομότερο και υποβάλλουν περιοδικές συγκεντρωτικές δηλώσεις δαπανών στην Επιτροπή ζητώντας την απόδοσή τους. Ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη είχαν δημιουργήσει αποθεματικά, κάτι το οποίο αντιβαίνει στους ισχύοντες κανόνες. Ο κανονισμός⁽³⁹⁾ ορίζει ότι οι πληρωμές από τις εθνικές αρχές στους δικαιούχους πραγματοποιούνται «το συντομότερο δυνατόν και πλήρως». Σε τρία κράτη μέλη εντοπίσαμε 12 περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληρωμές στους δικαιούχους είτε πραγματοποιήθηκαν αρκετούς μήνες μετά την εκκαθάριση της σχετικής δήλωσης δαπανών από την Επιτροπή είτε δεν είχαν πραγματοποιηθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου, επτά έως εννέα μήνες μετά την εκκαθάρισή τους από την Επιτροπή [βλέπε πλαίσιο 6.5, στοιχείο α)].

6.43. Επιπλέον, ο κανονισμός ορίζει επίσης ότι οι προπληρωμές καταβάλλονται όταν τα σχετικά έργα αποτελούν κρατική ενίσχυση, η οποία αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα της δήλωσης αποκλειστικά δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν⁽⁴⁰⁾. Εντούτοις, διαπιστώσαμε ότι ένα κράτος μέλος (Ελλάδα) δήλωσε προπληρωμές για έργα τα οποία είχαν καταταχθεί εσφαλμένα ως κρατική ενίσχυση. Η συγκεκριμένη περίπτωση δεν εντοπίστηκε και η Επιτροπή ενέκρινε και κατέβαλε το δηλωθέν ποσό χωρίς να επαληθεύσει αν πληρούνταν οι όροι για αυτή την πληρωμή [βλέπε πλαίσιο 6.5, στοιχείο β)].

Πλαίσιο 6.5 — Παράδειγμα μη έγκαιρης απόδοσης δαπανών σε δικαιούχους στα κράτη μέλη και αδικαιολόγητης καταβολής προπληρωμών σε κράτη μέλη

α) Απόδοση δαπανών σε δικαιούχο πέντε μήνες μετά την πληρωμή της Επιτροπής: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στην Ιταλία που αφορούσε την κατάρτιση έκθεσης για τη χαρτογράφηση των επιμορφωτικών αναγκών σε διάφορες ιταλικές περιφέρειες, ο δικαιούχος υπέβαλε τη δήλωση δαπανών στη διαχειριστική αρχή τον Μάρτιο του 2014. Οι δαπάνες που περιλαμβάνονταν στη δήλωση πιστοποιήθηκαν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές και υποβλήθηκαν στην Επιτροπή. Μολονότι η Επιτροπή τακτοποίησε τις δηλωθείσες δαπάνες ήδη από τον Ιούνιο του 2014, ο δικαιούχος έλαβε την ενδιάμεση πληρωμή μόλις πέντε μήνες αργότερα, τον Νοέμβριο του 2014.

Παρόμοιες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν και σε τέσσερα άλλα έργα του ΕΚΤ στην Ιταλία, ένα έργο στη Γαλλία και έξι στις Κάτω Χώρες.

6.42. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) ενίσχυσε τους κανόνες τόσο για την προσφυγή σε προχρηματοδότηση (άρθρο 82, παράγραφος 1, του ΚΚΔ) όσο και για τις πληρωμές στους δικαιούχους (άρθρο 132, παράγραφος 1, του ΚΚΔ).

6.43. Η Επιτροπή σημειώνει ότι αποτελεί ευθύνη των αρμόδιων εθνικών αρχών να διαπιστώνουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για αιτήσεις προκαταβολών στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. Θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις ελληνικές αρχές για να ενισχύσει τους ελέγχους στον εν λόγω τομέα. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς το θέμα προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα ανακτώνται όλες οι προκαταβολές τις οποίες έχει ζητήσει αχρεωστήτως το κράτος μέλος, όπως προβλέπεται από τον κανονισμό.

Πλαίσιο 6.5 — Μη έγκαιρη απόδοση δαπανών σε δικαιούχους από τα κράτη μέλη και αδικαιολόγητη καταβολή προπληρωμών σε κράτη μέλη

⁽³⁹⁾ Άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁴⁰⁾ Άρθρο 78, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

β) Αδικαιολόγητη καταβολή προπληρωμών σε κράτος μέλος: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στην Ελλάδα που αφορούσε την πραγματοποίηση μη οικονομικής έρευνας από ένα πανεπιστήμιο, το κράτος μέλος δήλωσε προπληρωμή μολονότι το σχετικό έργο δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση. Η Επιτροπή ενέκρινε και απέδωσε το αδικαιολογήτως δηλωθέν ποσό.

Παρόμοιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν και σε άλλα έργα του ΕΚΤ στην Ελλάδα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

β) Βλ. την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.43.

Η αξιοπιστία των ελέγχων σε επίπεδο κράτους μέλους είναι ανεπαρκής

6.44. Σε 21 περιπτώσεις στις οποίες οι δικαιούχοι είχαν διαπράξει προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους αρκετές πληροφορίες⁽⁴¹⁾, ώστε να προλάβουν ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλες αυτές οι πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 1,6 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, σε 13 περιπτώσεις, υπεύθυνες για τα εντοπισθέντα σφάλματα ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

6.45. Οι έλεγχοι σε επίπεδο κράτους μέλους δεν ήταν εντελώς αξιόπιστοι σε κανέναν από τους δύο υπό εξέταση τομείς πολιτικής. Το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα μπορούσε να ήταν χαμηλότερο κατά 3,3 εκατοστιαίες μονάδες για τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» και κατά 3,2 εκατοστιαίες μονάδες για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις».

6.44. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.44 και 6.45.

Η Επιτροπή παρακολουθεί με μεγάλη προσοχή αυτές τις υποθέσεις και συμφωνεί ότι πρέπει να προβλέπονται έγκυρες και έγκαιρες επαληθεύσεις διαχείρισης, ώστε να αποτρέπονται εξ αρχής οι παρατυπίες ή να μην περιλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής.

Η Επιτροπή διεξάγει από το 2010 και μετά στοχευμένους ελέγχους επί των επαληθεύσεων σε επίπεδο διαχείρισης σε προγράμματα υψηλού κινδύνου, εφόσον διαπιστώσει ότι οι ελλείψεις ενδέχεται να μην εντοπιστούν καθόλου ή να μην εντοπιστούν εγκαίρως από την ελεγκτική αρχή του προγράμματος. Για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, τα αποτελέσματα των εν λόγω ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν έως το 2014 παρουσιάζονται στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητων τους για το 2014 (βλ. σελίδες 50 και 56, αντίστοιχα).

Η Επιτροπή παραπέμπει στις ενισχυμένες διαδικασίες στο κανονιστικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, κατά την οποία οι επαληθεύσεις και οι έλεγχοι διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των επιτόπιων ελέγχων) θα πρέπει να διενεργούνται εγκαίρως για την πιστοποίηση στην Επιτροπή των λογαριασμών των προγραμμάτων και την υποβολή δηλώσεων διαχείρισης από τις διαχειριστικές αρχές σε ετήσια βάση. Οι ελεγκτικές αρχές θα πρέπει να εκτιμούν τα αξιόπιστα εναπομένοντα επίπεδα σφάλματος των λογαριασμών, έπειτα από όλες τις επαληθεύσεις, ελέγχους και διορθώσεις που έγιναν από το τέλος της λογιστικής χρήσης και μετά. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχυμένες αυτές διαδικασίες ελέγχου θα πρέπει να οδηγήσουν σε διαρκείς μειώσεις του ποσοστού σφάλματος.

Επιπλέον, η Επιτροπή ανέπτυξε νέα καθοδήγηση για να ενισχυθεί περαιτέρω η αξιοπιστία των επαληθεύσεων διαχείρισης κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Η εν λόγω καθοδήγηση, η οποία βασίζεται στα διδάγματα που αποκομίστηκαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, έχει παρουσιαστεί στα κράτη μέλη και θα δημοσιευθεί τον Ιούλιο του 2015.

⁽⁴¹⁾ Βάσει τεκμηρίωσης, στην οποία περιλαμβάνονταν πληροφοριακά στοιχεία από βάση δεδομένων για τους συνήθως διασταυρωτικούς ελέγχους και οι απαιτούμενοι υποχρεωτικοί έλεγχοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

**ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

6.46. Τα χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης παρέχουν στήριξη σε επιχειρήσεις ή έργα αστικής ανάπτυξης μέσω επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων⁽⁴²⁾, χρησιμοποιούμενα, ως επί το πλείστον, σε τρεις περιπτώσεις: για τη στήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)⁽⁴³⁾, για την αστική ανάπτυξη⁽⁴⁴⁾ και για τη προώθηση της ενεργειακής απόδοσης.

6.47. Μέχρι το τέλος του 2013, είχαν συσταθεί 941 χρηματοοικονομικά μέσα στο πλαίσιο 176 ΕΠ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, πλην τριών (Κροατίας, Ιρλανδίας και Λουξεμβούργου). Τα μέσα αυτά διαθέτουν, συνολικά, κεφάλαια ύψους περίπου 14 278 εκατομμυρίων ευρώ⁽⁴⁵⁾.

6.48. Κατά κανόνα, τα ταμεία που εφαρμόζουν χρηματοοικονομικά μέσα λαμβάνουν συνεισφορά από τα ΕΠ, αφού αυτά συγκροτηθούν από νομική άποψη, και, στη συνέχεια, χρησιμοποιούν αυτά τα κονδύλια για τη στήριξη έργων. Χρηματοδοτική στήριξη αυτού του είδους παρέχεται μόνον σε έργα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ΕΠ. Τα χρηματοοικονομικά μέσα σχεδιάστηκαν ώστε να έχουν ανανεούμενο χαρακτήρα ή, για ορισμένα είδη ταμείων εγγυήσεων, ώστε να επιτυγχάνουν υψηλό αποτέλεσμα μόχλευσης. Οι αποδόσεις των επενδύσεων ή των χορηγηθέντων δανείων, συμπεριλαμβανομένων των κερδών, επαναχρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες που υλοποιεί το χρηματοοικονομικό μέσο.

⁽⁴²⁾ Άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

⁽⁴³⁾ Σε αυτά περιλαμβάνεται το πρόγραμμα κοινών ευρωπαϊκών πόρων για τις πολύ μικρές έως μεσαίες επιχειρήσεις (JEREMIE), το οποίο υλοποιείται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕ), για την παροχή πρόσθετης χρηματοδότησης σε ΜΜΕ.

⁽⁴⁴⁾ Σε αυτά περιλαμβάνεται το πρόγραμμα κοινής ευρωπαϊκής υποστήριξης για βιώσιμες επενδύσεις στις αστικές περιοχές (JESSICA), το οποίο υλοποιείται από κοινού με την ΕΤΕπ, για την πραγματοποίηση επιστρεπτέων επενδύσεων (με τη μορφή επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων) για την αστική ανάπτυξη.

⁽⁴⁵⁾ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Summary of data on the progress made in financing and implementing financial instruments reported by the managing authorities in accordance with Article 67(2)(j) of Regulation (EC) No 1083/2006» (Συνοπτική παρουσίαση των στοιχείων σχετικά με την πρόοδο που επιτεύχθηκε στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία υπέβαλαν οι διαχειριστικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 67, παράγραφος 2, στοιχείο ι), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2013, EGESIF_14-0033-00, 19 Σεπτεμβρίου 2014. Τα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν το 2014 θα δημοσιευθούν τον Σεπτέμβριο του 2015.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Αργή εφαρμογή των χρηματοοικονομικών μέσων

6.49. Σύμφωνα με την Επιτροπή, στο τέλος του 2013, το μέσο ποσοστό εκταμίευσης για τα 941 χρηματοοικονομικά μέσα του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ υπό επιμερισμένη διαχείριση ήταν 47%. Πρόκειται για αύξηση κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2012 και κατά 13 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2011⁽⁴⁶⁾.

6.50. Σύμφωνα με τους κανονισμούς για τα διαρθρωτικά ταμεία, μόνον οι πληρωμές ή οι εγγυήσεις προς τους τελικούς αποδέκτες και τα έξοδα διαχείρισης και οι αμοιβές των διαχειριστών κεφαλαίων θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο, όταν τα κεφάλαια των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ⁽⁴⁷⁾. Το συνολικό ποσοστό εκταμίευσης που ανέφερε η Επιτροπή εξακολουθεί να είναι υπερβολικά χαμηλό για να αναμένεται ότι όλα τα διαθέσιμα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν τουλάχιστον μία φορά. Ιδιαίτερα προβλήματα εντοπίστηκαν στα χρηματοοικονομικά μέσα πέντε κρατών μελών (Βουλγαρίας, Ελλάδας, Ισπανίας, Ρουμανίας και Σλοβακίας), όπου τα ποσοστά εκταμίευσης είναι σημαντικά χαμηλότερα του μέσου όρου της ΕΕ για το 2013.

6.49. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.49 και 6.50.

Το ποσοστό εκταμίευσης στο τέλος του 2013 ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών και των χρηματοοικονομικών μέσων (ΧΜ) που θεσπίστηκαν μεταξύ του 2008 και του 2013. Ενώ μερικά ΧΜ παρουσιάζουν χαμηλές επιδόσεις, 459 εξ αυτών (που αντιπροσωπεύουν το 15% των συνολικών ποσών που καταβλήθηκαν σε ΧΜ) έχουν ήδη επιτύχει απορρόφηση 100% και τώρα επανεπενδύουν ανανεώσιμα κεφάλαια.

Την 1η Οκτωβρίου 2015 η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την κατάσταση στο τέλος του 2014 και αναμένει περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή.

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, έχει λάβει σειρά μέτρων για να διασφαλίσει ότι οι υπολειπόμενες επενδύσεις που πραγματοποιούνται με ΧΜ θα περιέλθουν εγκαίρως στους τελικούς αποδέκτες, κυρίως:

- με τη βελτίωση της στενής παρακολούθησης, από τις ενδιαφερόμενες διαχειριστικές αρχές, των επιδόσεων των ΧΜ και με την ενθάρρυνση της ενεργού διαχείρισης των κεφαλαίων μέσω της ανακατανομής των ποσών από κονδύλια χαμηλών επιδόσεων σε κονδύλια καλών επιδόσεων,
- με την ενθάρρυνση των διαχειριστικών αρχών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που υλοποιούν ΧΜ να πραγματοποιούν αλλαγές στα μέσα και τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που προσφέρονται, ώστε να τα προσαρμόζουν στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς,
- στην περίπτωση των ΧΜ που υποστηρίζουν μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε έργα αστικής ανάπτυξης και ενεργειακής απόδοσης, για τα οποία οι πληρωμές πραγματοποιούνται σταδιακά σε συνάρτηση με την πρόοδο του έργου, με την παροχή συμβουλών στις διαχειριστικές αρχές να ζητούν από την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τον διάυλο επενδύσεων και τις σχετικές παρατηρήσεις, ώστε να καθίσταται δυνατή η στενότερη παρακολούθηση της προόδου των μέσων αυτών.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι μια λεπτομερής ανάλυση ανά κράτος μέλος απαιτεί αξιολόγηση των διαφόρων περιορισμών που επηρεάζουν την εφαρμογή του κάθε ΧΜ και θα πρέπει ειδικότερα να λαμβάνεται επίσης υπόψη ότι τα ΧΜ του ΕΤΠΑ στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, την Ισπανία, τη Ρουμανία και τη Σλοβακία πλήττονται σοβαρά από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση.

⁽⁴⁶⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημεία 5.33 έως 5.36 και πλαίσιο 5.5.

⁽⁴⁷⁾ Άρθρο 78, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ελλείψεις ή/και ανακριβείς εκθέσεις των κρατών μελών για τα χρηματοοικονομικά μέσα

6.51. Οι πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των χρηματοοικονομικών μέσων υπό επιμερισμένη διαχείριση βασίζονται σε στοιχεία προερχόμενα απευθείας από τα κράτη μέλη. Από το 2011, η Επιτροπή έχει καταβάλει σοβαρές προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητάς τους. Παρ' όλα αυτά, στην έκθεσή της για την πρόοδο στην εφαρμογή των χρηματοοικονομικών μέσων, αναγνωρίζει ότι τα αναφερόμενα σε αυτήν στοιχεία είναι, σε ορισμένες περιπτώσεις, ελλιπή ή ανακριβή. Αυτό συνέβη και στην περίπτωση πέντε από τα επτά χρηματοοικονομικά μέσα που εξετάσαμε το 2014.

Παράταση της περιόδου επιλεξιμότητας 2007-2013 μόνο με απόφαση της Επιτροπής

6.52. Το άρθρο 56, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 ορίζει την 31η Δεκεμβρίου 2015 ως καταληκτική ημερομηνία της περιόδου επιλεξιμότητας για τις πληρωμές. Τον Απρίλιο του 2015, με απόφασή της η Επιτροπή παρέτεινε την περίοδο επιλεξιμότητας έως την 31η Μαρτίου 2017⁽⁴⁸⁾, αντί να ζητήσει την τροποποίηση του κανονισμού από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Θεωρούμε ότι ο συγκεκριμένος τρόπος παράτασης της περιόδου επιλεξιμότητας δεν σέβεται την ιεράρχηση των κανόνων δικαίου, σύμφωνα με την οποία μια νομική διάταξη μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με άλλη νομοθετική πράξη ίσης ή ανώτερης νομικής αξίας.

6.51. Τον Μάιο του 2015 η Επιτροπή παρουσίασε στα κράτη μέλη επικαιροποιημένο επεξηγηματικό σημείωμα για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο διευκρινίζει τις απαιτήσεις για την υποβολή εκθέσεων. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει βελτιώσει τα εργαλεία της για την υποβολή εκθέσεων.

6.52. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ενήργησε, όπως ζητήθηκε με παρότρυνση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2014, εντός του περιθωρίου που προσφέρει το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.

Η απόφαση της Επιτροπής για την τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το κλείσιμο δεν επηρεάζει το άρθρο 56, παράγραφος 1, σύμφωνα με το οποίο η συνεισφορά των ταμείων σε ΜΧΤ πρέπει να έχει καταβληθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2015. Αυτό παραμένει ο κανόνας.

Στην τροποποίηση διευκρινίζεται ότι το άρθρο 78, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 προβλέπει ειδικές ρυθμίσεις για τη δήλωση δαπανών των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής κατά το κλείσιμο. Η παράγραφος 6 αναφέρει ότι, κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά μέσα που ορίζονται στο άρθρο 44, η δήλωση δαπανών περιλαμβάνει τις συνολικές δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τη δημιουργία αυτών των ταμείων ή ταμείων χαρτοφυλακίου ή τη συνεισφορά σε αυτά.

Στο άρθρο διευκρινίζεται επίσης ποιες θα είναι οι επιλέξιμες δαπάνες κατά το κλείσιμο: «Κατά το μερικό ή τελικό κλείσιμο του ΕΠ, οι επιλέξιμες δαπάνες είναι το σύνολο της στήριξης που παρέχεται από τα ταμεία στους τελικούς δικαιούχους σε συνδυασμό με τις επιλέξιμες δαπάνες και αμοιβές διαχείρισης».

Επειδή η 31η Μαρτίου 2017 είναι η καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος στην Επιτροπή, στην τροποποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για το κλείσιμο διευκρινίζεται ότι το κλείσιμο, όπως αναφέρεται στο άρθρο 78 παράγραφος 6 του γενικού κανονισμού, νοείται ως η ημερομηνία υποβολής των εγγράφων κλεισίματος, δηλαδή η 31η Μαρτίου 2017.

⁽⁴⁸⁾ Απόφαση C(2015) 2771 της Επιτροπής για την τροποποίηση της απόφασης C(2013) 1573 σχετικά με την έγκριση των κατευθυντήριων οδηγιών για το κλείσιμο των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής (2007-2013).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**Αξιολόγηση του εποπτικού έργου της Επιτροπής επί των ελεγκτικών αρχών**

Για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος, η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις εργασίες των ελεγκτικών αρχών στα κράτη μέλη

6.53. Οι ελεγκτικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή διασφάλιση όσον αφορά, αφενός, την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου στο πλαίσιο συγκεκριμένου ΕΠ και, αφετέρου, τη νομιμότητα και κανονικότητα των πιστοποιηθεισών δαπανών. Αυτές οι πληροφορίες παρέχονται από τις ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους, τις ελεγκτικές γνώμες και τις εκθέσεις ελέγχου συστημάτων (βλέπε σημείο 6.14)⁽⁴⁹⁾. Από το 2009, η Επιτροπή έχει προβεί σε ελεγκτικές εργασίες στο επίπεδο των σημαντικότερων ελεγκτικών αρχών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων επισκοπήσεων των εργασιών τους, με σκοπό τον προσδιορισμό του επιπέδου εμπιστοσύνης που μπορεί να έχει σε αυτές.

6.53. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά και συντονίζει το έργο της με τις ελεγκτικές αρχές, και έχει αρχίσει, ήδη από το 2009, να επανεξετάζει τις μεθόδους που εφαρμόζουν και τα πορίσματα των ελέγχων. Με την παροχή συμβουλών, καθοδήγησης και συστάσεων στις ελεγκτικές αρχές στο πλαίσιο της επανεκτέλεσης των ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιούν αυτές, η εν λόγω διαδικασία έχει συμβάλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η αξιολόγησή της για την αξιοπιστία της εργασίας των ελεγκτικών αρχών πρέπει να εξετάζεται σε αυτό το πλαίσιο. Ως αποτέλεσμα του προγράμματος ελέγχου της, που συμπεριλάμβανε 265 αποστολές ελέγχου που διεξήχθησαν επί τόπου σωρευτικά από το 2009 και μετά, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης κατέληξε στο συμπέρασμα στο τέλος του 2014 ότι το έργο των 42 ελεγκτικών αρχών που επανεξετάστηκαν και είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο περίπου του 91 % των χορηγήσεων ΕΕΠΠΑ/ΤΣ για την περίοδο 2007-2013 μπορεί σε γενικές γραμμές να θεωρηθεί αξιόπιστο. Για τις υπολειπόμενες 5 ελεγκτικές αρχές που επανεξετάστηκαν απαιτήθηκαν βελτιώσεις.

Όσον αφορά τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, στο τέλος του 2014 αξιολογήθηκαν 87 από τις 92 ελεγκτικές αρχές (94,6 % επί του συνόλου). Καλύπτουν 113 από 118 ΕΠ, που αντιπροσωπεύουν το 99,1 % του δημοσιονομικού προγραμματισμού της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013.

Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους για το 2014, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης παρέδωσαν λεπτομερή αξιολόγηση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και των αποτελεσμάτων του ελέγχου που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τους για το 2014 σε σχέση με τις δαπάνες του 2013 (βλ. σελίδες 40 έως 45 της ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και σελίδες 51 έως 54 της ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης).

⁽⁴⁹⁾ Συνολικά, στα κράτη μέλη της ΕΕ των 28, συστάθηκαν 113 ελεγκτικές αρχές για τα 440 ΕΠ του ΕΠΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ που εγκρίθηκαν για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013. Από αυτές, οι 63 είναι αρμόδιες για τα ΕΠ τόσο του ΕΠΠΑ/ΤΣ όσο και του ΕΚΤ. Συνολικά, για τα 440 ΕΠ, έως το τέλος του Δεκεμβρίου του 2014, καταρτίστηκαν από τις ελεγκτικές αρχές 199 ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και ελεγκτικές γνώμες.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.54. Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και η Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης χρησιμοποιούν αυτές τις πληροφορίες κατά την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων τους αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, προκειμένου να αποφασίζουν σχετικά με πιθανή διακοπή ή/και αναστολή πληρωμών προς τα ΕΠ.

6.55. Προκειμένου να αξιολογήσουν κατά πόσον μπορούν να βασίζονται σε αυτές τις πληροφορίες, οι γενικές διευθύνσεις ελέγχουν τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι ελεγκτικές αρχές για κάθε ΕΠ (ή ομάδα ΕΠ)⁽⁵⁰⁾:

- Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το ποσοστό σφάλματος είναι αξιόπιστο (και αντιπροσωπευτικό για τις πιστοποιηθείσες δαπάνες), το αποδέχεται. Επίσης, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε επανυπολογισμό του εν λόγω ποσοστού για τη δική της αξιολόγηση βάσει πρόσθετων πληροφοριακών στοιχείων προερχόμενων από την ελεγκτική αρχή.
- Σε περίπτωση που τα ποσοστά σφάλματος δεν είναι αξιόπιστα, η Επιτροπή εφαρμόζει ενιαίο ποσοστό (μεταξύ 2 % και 25 %), ανάλογα με τα αποτελέσματα της δικής της αξιολόγησης της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.54. Το 2014 η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης επισήμανε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ότι σχεδόν τα δύο τρίτα των διακοπών και εκ των προτέρων αναστολών πληρωμών είχαν βασιστεί σε αποτελέσματα ελέγχων που οι ελεγκτικές αρχές ανέφεραν στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια του έτους ή στο τέλος του έτους (βλ. σελίδα 54 της ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής).

Κατά τη διάρκεια του 2014, οι διαδικασίες διακοπής/εκ των προτέρων αναστολής αφορούσαν 121 προγράμματα του ΕΠΠΑ/ΤΣ και αιτήσεις πληρωμής ύψους περίπου 7,9 δισεκατομμυρίων ευρώ που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη, τα οποία όμως δεν καταβλήθηκαν, εκτός εάν η Επιτροπή έλαβε πρόσθετα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση όλων των απαραίτητων διορθώσεων από τα οικεία κράτη μέλη.

Για το ΕΚΤ, όπως αναφέρεται στη σελίδα 60 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων για το 2014 της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, η Επιτροπή έστειλε 11 προειδοποιητικές επιστολές και 18 επιστολές εκ των προτέρων αναστολής, αποφάσισε να διακόψει 31 πληρωμές και ανέστειλε 11 επιχειρησιακά προγράμματα. Συνολικά, διακόπηκαν αιτήσεις πληρωμής ύψους 1,3 δισεκατομμυρίων ευρώ.

6.55. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αυτή η ετήσια αξιολόγηση της αξιοπιστίας των ποσοστών σφάλματος στηρίζεται σε διεξοδική ανάλυση βάσει εγγράφων όλων των διαθέσιμων πληροφοριών η οποία συμπληρώνεται, όταν αυτό είναι απαραίτητο, με επιτόπιες διερευνητικές αποστολές βασισμένες στην ανάλυση κινδύνου, αφού ληφθεί επίσης υπόψη η συνολική αξιολόγηση της αξιοπιστίας του έργου των ελεγκτικών αρχών, ως αποτέλεσμα της συνολικής έρευνας ελέγχου που αναφέρεται στην απάντηση στο σημείο 6.53. Όταν είναι απαραίτητο, η Επιτροπή ζητεί και λαμβάνει από τις ελεγκτικές αρχές κάθε απαιτούμενη συμπληρωματική πληροφορία.

⁽⁵⁰⁾ Τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν οι ελεγκτικές αρχές για το έτος v υπολογίζονται με βάση δείγμα ελέγχων πράξεων, το οποίο πρέπει να είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικό των δαπανών που πιστοποιήθηκαν στην Επιτροπή για το έτος $v-1$ (ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 11).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.56. Η Επιτροπή υπολογίζει επίσης για κάθε ΕΠ το «εναπομένον ποσοστό σφάλματος», για το οποίο λαμβάνονται υπόψη όλες οι δημοσιονομικές διορθώσεις, από την αρχή της περιόδου προγραμματισμού, οι οποίες έχουν ήδη εφαρμοστεί σε επίπεδο ΕΕ ή/και κράτους μέλους⁽⁵¹⁾.

6.57. Με βάση αυτούς τους δύο δείκτες και τα επιπλέον πληροφοριακά στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, η Επιτροπή αξιολογεί το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου του συγκεκριμένου ΕΠ. Για την αξιολόγηση αυτή λαμβάνονται επίσης υπόψη οι έλεγχοι συστημάτων που διενεργούν οι ελεγκτικές αρχές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, καθώς και πρόσθετες πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή. Στη συνέχεια, η αξιολόγηση παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της γενικής διεύθυνσης⁽⁵²⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.57. Η Επιτροπή αξιολογεί την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου για κάθε πρόγραμμα και για κάθε αρχή (αρχές διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου), βάσει όλων των διαθέσιμων αποτελεσμάτων των ελέγχων που διεξάγονται σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για 15 βασικές κανονιστικές απαιτήσεις, σύμφωνα με κοινή μέθοδο με τις ελεγκτικές αρχές. Τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται από τα κράτη μέλη και τα εναπομένοντα ποσοστά σφάλματος που υπολογίζονται από την Επιτροπή είναι σημαντικά στοιχεία της αξιολόγησης αυτής, αλλά όχι τα μόνα. Οι διαχειριστές των επιχειρησιακών κονδυλίων και οι δευτερεύοντες διατάκτες αξιολογούν επίσης τον βαθμό αξιοπιστίας.

Για τον σκοπό της διασφάλισης αξιοπιστίας που αναφέρεται στις ΕΕΔ, η γνωμοδότηση για κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι, ως εκ τούτου, αποτέλεσμα συνολικής αξιολόγησης βάσει όλων των πληροφοριών που διαθέτει η Επιτροπή. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται ολοκληρωμένη και λεπτομερής αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ανά κράτος μέλος και, για τα επιχειρησιακά προγράμματα που περιλαμβάνονται στις επιφυλάξεις για το 2014, πληροφορίες σχετικά με τα κύρια ζητήματα που εντοπίστηκαν και τα μέτρα που ελήφθησαν.

⁽⁵¹⁾ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, σ. 49. Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, σ. 63.

⁽⁵²⁾ Βλέπε επίσης ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημεία 5 έως 11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου από την Επιτροπή μόνον εν μέρει μπορεί να αποτρέψει τον κίνδυνο αναφοράς λιγότερων των πραγματικών σφαλμάτων και περισσότερων των πραγματικών δημοσιονομικών διορθώσεων εκ μέρους των εθνικών αρχών

6.58. Η αρτιότητα της αξιολόγησης των ΕΠ του ΕΤΠΑ, του ΤΣ και του ΕΚΤ από την Επιτροπή εξαρτάται από την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων που αναφέρουν οι αρχές των κρατών μελών. Δύο είναι οι σοβαρότεροι σχετικοί κίνδυνοι που εντοπίσαμε με τους ελέγχους μας τα προηγούμενα έτη:

- Οι ελεγκτικές αρχές μπορεί να υποεκτιμήσουν τα σφάλματα ή/και να μην τα αναγάγουν σωστά στον συνολικό πληθυσμό. Κατά συνέπεια, τα αναφερόμενα ποσοστά μπορεί να μην είναι πάντοτε απολύτως αξιόπιστα.
- Οι πληροφορίες σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που αναφέρουν τα κράτη μέλη ενδέχεται να μην είναι πάντοτε αξιόπιστες ή ακριβείς και, επομένως, η μέθοδος υπολογισμού που εφαρμόζει η Επιτροπή μπορεί να έχει ως συνέπεια την υποεκτίμηση του σωρευτικού εναπομένου κινδύνου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.58. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.58 έως 6.60.

Όπως εξηγείται στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητάς τους, οι δύο γενικές διευθύνσεις έχουν λάβει μέτρα για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών ελέγχου και των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρονται από τα κράτη μέλη. Για να μετριαστούν οι κίνδυνοι, η Επιτροπή εφαρμόζει δύο έρευνες ελέγχου:

- αξιολόγηση της αξιοπιστίας των πληροφοριών ελέγχου, που αναφέρονται από τις ελεγκτικές αρχές, συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού σφάλματος, η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με διεξοδικό πρόγραμμα ελέγχου για να διαπιστωθεί κατά πόσον επιβεβαιώνονται τα ευρήματα του ελέγχου, μεταξύ άλλων μέσω της επιτόπιας επανεκτέλεσης από τους ελεγκτές της Επιτροπής. Η επανεξέταση βάσει εγγράφων συμπληρώνεται από διερευνητικές αποστολές και καλύπτει ευρύ φάσμα επαληθεύσεων που σχετίζονται π.χ. με την ακρίβεια των υπολογισμών, τις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται, την επεξεργασία των σφαλμάτων που εντοπίζονται ή τη συνάφεια μεταξύ των ελεγχόμενου πληθυσμού και των δαπανών που δηλώθηκαν (βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.53),
- επιτόπιους ελέγχους βασιζόμενους σε ανάλυση κινδύνου (που καλύπτει μέχρι στιγμής 68 ΕΠ κατά τα τρία τελευταία έτη), ώστε να διασφαλιστεί ότι οι διορθώσεις που αναφέρθηκαν εφαρμόζονται αποτελεσματικά και, σε περίπτωση αμφιβολιών ή ανεπαρκών αποδεικτικών στοιχείων, αφαίρεση των εν λόγω ποσών από τις σωρευτικές δημοσιονομικές διορθώσεις που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του υπολογισμού του εναπομένου ποσοστού σφάλματος. Μετά τους λογιστικούς ελέγχους και τους ελέγχους συνέπειας βάσει εγγράφων σχετικά με την αξιοπιστία των δηλώσεων του άρθρου 20 οι οποίες υποβλήθηκαν έως την 31η Μαρτίου 2014 για όλα τα προγράμματα, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποφάσισαν να αποκλείσουν ορισμένες από τις αναφερόμενες δημοσιονομικές διορθώσεις για τον υπολογισμό του σωρευτικού εναπομένου κινδύνου (το 77 % των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρθηκαν χρησιμοποιήθηκε για τους υπολογισμούς του ΕΤΠΑ και του ΤΣ, και σε 91 % των περιπτώσεων, του ΕΚΤ).

Το νομικό πλαίσιο για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 έχει επίσης εξελιχθεί. Οι ελεγκτικές αρχές θα διατυπώσουν τη γνωμοδότηση λογιστικού ελέγχου με βάση τα εναπομένοντα ποσοστά σφάλματος μετά την εφαρμογή των διορθώσεων και, κατά συνέπεια, η ακρίβεια των δημοσιονομικών διορθώσεων θα ελέγχεται συστηματικά στο πλαίσιο του ελέγχου των λογαριασμών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.59. Οι επαληθεύσεις των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου από την Επιτροπή συνίστανται κυρίως σε ελέγχους βάσει εγγράφων και, επομένως, μόνον εν μέρει μπορούν να αποτρέψουν τους ανωτέρω κινδύνους. Συγκεκριμένα, θεωρούμε ότι η δυνατότητα επικύρωσης (και, κατά περίπτωση, προσαρμογής) των αναφερόμενων ποσοστών σφάλματος από την Επιτροπή παραμένει περιορισμένη, εφόσον, στο πλαίσιο της επαλήθευσης των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου, δεν ζητείται συστηματικά από τις ελεγκτικές αρχές να παράσχουν στην Επιτροπή συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους έργων που διενεργούν (εμβέλεια, κάλυψη/επιμέρους δείγμα, λεπτομέρειες σχετικά με την κατάταξη των σφαλμάτων).

6.60. Το 2014 αμφότερες οι προαναφερόμενες γενικές διευθύνσεις διενήργησαν επιτόπιους ελέγχους σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφάρμοσαν 12 κράτη μέλη. Σε 7 από αυτά, στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, εντοπίστηκαν ανεπάρκειες οι οποίες απαιτούν την προσαρμογή των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρθηκαν. Οι διαπιστώσεις αυτές επιβεβαιώνουν την εκτίμησή μας και αναδεικνύουν, τη σημασία της διασφάλισης της εφαρμογής αξιόπιστων συστημάτων υποβολής στοιχείων στο πλαίσιο της νέας περιόδου προγραμματισμού 2014-2020⁽⁵³⁾.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δαπάνες που δηλώθηκαν για το 57 % του συνόλου των ΕΠ δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος

6.61. Για το 2014, η Επιτροπή θεωρεί ότι αποκόμισε τη βεβαιότητα ότι 250 από τα 440 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ (57 %) δεν περιείχαν σημαντικό επίπεδο σφάλματος: οι ελεγκτικές αρχές ανέφεραν ποσοστά σφάλματος χαμηλότερα από το όριο σημαντικότητας του 2 % που θέτει η Επιτροπή, τα οποία αυτά επικυρώθηκαν από την ίδια. Αυτά τα ΕΠ αντιστοιχούν περίπου στο 55 % των πληρωμών του 2014.

6.62. Το 2014, όπως και τα προηγούμενα έτη, εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή υπήρξε αποτελεσματική στην επαλήθευση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές. Αυτό έγινε σε δείγμα 139 ΕΠ σε 20 κράτη μέλη (105 από τα 322 ΕΠ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και 34 από τα 118 ΕΠ του ΕΚΤ) με βάση τους φακέλους εργασίας της Επιτροπής. Στο δείγμα μας περιλαμβάνονταν ΕΠ για τα οποία η Επιτροπή είχε αποδεχθεί τα ποσοστά που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές, αλλά και ΕΠ για τα οποία τα ποσοστά σφάλματος είχαν επανυπολογιστεί ή είχαν επιβληθεί κατ' αποκοπήν ποσοστά.

⁽⁵³⁾ Βλέπε επίσης ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημεία 35 έως 40.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.63. Τα αποτελέσματα των συστημάτων που εξετάσαμε συνοψίζονται στον **πίνακα 6.1**.

6.63. Η Επιτροπή σημειώνει τη βελτίωση της αξιολόγησης του ελέγχου από την πλευρά της για τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρθηκαν από τις ελεγκτικές αρχές και ιδίως το γεγονός ότι κανένα από τα ζητήματα που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό συνέδριο δεν θα απαιτούσε πρόσθετες επιφυλάξεις ή διαφορετικούς ποσοτικούς προσδιορισμούς, δεδομένου ότι τα θέματα αυτά είναι κυρίως τεχνικής φύσης.

Πίνακας 6.1 — Αξιολόγηση της επαλήθευσης από την Επιτροπή των ποσοστών σφαλμάτων που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

	2014			2013		
	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΠΠΑ/ΤΣ	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΠΠΑ/ΤΣ	Εξετασθέντα ΕΠ του ΕΚΤ	ΣΥΝΟΛΟ
Διαπιστώσαμε:						
— περιορισμένα ή και καθόλου προβλήματα με τους ελέγχους της Επιτροπής (*),	84 (80 %)	30 (88 %)	114 (82 %)	108 (77 %)	47 (87 %)	155 (80 %)
— σημαντικά προβλήματα με τους ελέγχους της Επιτροπής, χωρίς ωστόσο αντίκτυπο στον αριθμό των επιφυλάξεων που διατυπώνονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων (ή στον ποσοτικό προσδιορισμό τους),	21 (20 %)	4 (12 %)	25 (18 %)	17 (12 %)	6 (11 %)	23 (12 %)
— σημαντικά προβλήματα με τους ελέγχους της Επιτροπής, τα οποία απαιτούν τη διατύπωση πρόσθετων επιφυλάξεων ή διαφορετικό ποσοτικό προσδιορισμό.	0 (0 %)	0 (0 %)	0 (0 %)	15 (11 %)	1 (2 %)	16 (8 %)
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ αριθμός των εξετασθέντων ΕΠ	105 (100 %)	34 (100 %)	139 (100 %)	140 (100 %)	54 (100 %)	194 (100 %)

(*) Βλέπε επίσης σημείο 6.65.

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η επικύρωση (ή ο επανυπολογισμός) των ποσοστών σφάλματος από την Επιτροπή είναι συνεπής με τα αποδεικτικά στοιχεία που διαβίβασαν οι ελεγκτικές αρχές

6.64. Όσον αφορά 25 ΕΠ, εντοπίσαμε αδυναμίες οι οποίες δεν είχαν εντοπιστεί (ούτε αντιμετωπιστεί κατάλληλα από την Επιτροπή) (βλέπε πλαίσιο 6.6). Εντούτοις, θεωρούμε ότι καμία από αυτές τις περιπτώσεις δεν έπρεπε να οδηγήσει την Επιτροπή στη διατύπωση πρόσθετων επιφυλάξεων (ή επιφυλάξεων με υψηλότερο δημοσιονομικό αντίκτυπο) στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014.

Πλαίσιο 6.6 — Παραδείγματα αδυναμιών στην επικύρωση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

α) Ο πληθυσμός που έλεγξε η ελεγκτική αρχή δεν συμφωνεί με τις δηλωθείσες δαπάνες: Για 8 από τα 139 ΕΠ του δείγματος, δεν κατέστη δυνατή η συμφωνία του πληθυσμού που υπέβαλε σε έλεγχο η ελεγκτική αρχή με τις δηλωθείσες δαπάνες. Ωστόσο, κατά τους ελέγχους της βάσει εγγράφων, σε 3 ΕΠ η Επιτροπή δεν εντόπισε αυτό το πρόβλημα.

Πλαίσιο 6.6 — Παραδείγματα αδυναμιών όσον αφορά την επικύρωση από την Επιτροπή των ποσοστών σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) Η μεθοδολογία δειγματοληψίας που εφάρμοσε η ελεγκτική αρχή ήταν εσφαλμένη: Για 11 από τα 139 ΕΠ, η ελεγκτική αρχή εφάρμοσε εσφαλμένη μεθοδολογία δειγματοληψίας ως προς το ότι αυτή είτε διέφερε από εκείνη που περιγραφόταν στην εγκεκριμένη από την Επιτροπή είτε είχε παραμέτρους οι οποίες δεν ήταν συνεπείς με τις ισχύουσες οδηγίες της Επιτροπής για τη δειγματοληψία. Στις περιπτώσεις αυτές, το μέγεθος του δείγματος ήταν μικρότερο από εκείνο που θα έπρεπε να είναι κανονικά. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, με τους βάσει εγγράφων ελέγχους της Επιτροπής, το ζήτημα είχε εντοπιστεί και ορθώς είχε συναχθεί ότι αυτό δεν επηρέαζε την ελεγκτική γνώμη.
- γ) Εσφαλμένη αναγωγή των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν σε επιμέρους δείγματα: Για 59 από τα 139 ΕΠ που εξετάστηκαν, η ελεγκτική αρχή διενήργησε τους ελέγχους της βάσει δείγματος τιμολογίων (επιμέρους δείγμα). Με τη συγκεκριμένη προσέγγιση, ο δημοσιονομικός αντίκτυπος των σφαλμάτων που διαπιστώθηκαν στο επιμέρους δείγμα πρέπει να αναχθεί στα ελεγχθέντα έργα ή τις ελεγχθείσες δηλώσεις, προτού συμπεριληφθούν στον υπολογισμό της εκτίμησης σφάλματος για το σύνολο του πληθυσμού. Για πέντε ΕΠ, η αναγωγή των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στα επιμέρους ελεγχθέντα δείγματα δεν ήταν ορθή, με αποτέλεσμα την υποεκτίμηση του συνολικού εξ αναγωγής ποσοστού σφάλματος, αλλά αυτό δεν επηρέασε την ελεγκτική γνώμη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Η μέθοδος δειγματοληψίας μπορεί να εξελιχθεί, σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού που πρόκειται να ελεγχθεί. Η εξέλιξη αυτή και οι αλλαγές στην εγκεκριμένη στρατηγική ελέγχου εξετάζονται στην ετήσια συνεδρίαση συντονισμού μεταξύ της Επιτροπής και της ενδιαφερόμενης ελεγκτικής αρχής.
- γ) Η Επιτροπή συνιστά στις ελεγκτικές αρχές να γνωστοποιούν συστηματικά στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου τις περιπτώσεις στις οποίες δεν ελέγχθηκε αποτελεσματικά ο συνολικός πληθυσμός και χρησιμοποιήθηκε το σύστημα «μερικής δειγματοληψίας».

Ανεπάρκειες στους ελέγχους που διενεργούν οι ελεγκτικές αρχές επί των κρατικών ενισχύσεων

6.65. Το 2014 εξετάσαμε επίσης κατά πόσον οι εθνικές ελεγκτικές αρχές προέβησαν στους κατάλληλους ελέγχους των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Για 42 από τα 139 ΕΠ του δείγματος διαπιστώθηκε ότι οι έλεγχοι επί των κρατικών ενισχύσεων από μέρους των ελεγκτικών αρχών ήταν ανεπαρκείς (παραδείγματος χάριν, δεν κάλυπταν τους παρόχους υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή δεν προέβλεπαν επαλήθευση των κοινοποιούμενων καθεστώτων ενισχύσεων ή της έντασης των ενισχύσεων). Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής απαιτούν να καλύπτονται δεόντως οι κρατικές ενισχύσεις, ωστόσο οι ανεπάρκειες αυτές δεν εντοπίστηκαν σε όλες τις περιπτώσεις από τους βάσει εγγράφων ελέγχους που διενεργήθηκαν το 2014.

6.65. Κατά την επανεξέταση της ετήσιας έκθεσης ελέγχου (ACR), η Επιτροπή εξετάζει κατά πόσον η γνώμη της ελεγκτικής αρχής βασίζεται σταθερά στα αποτελέσματα ελέγχων του συστήματος και των λειτουργιών.

Η εξέταση της εργασίας των ελεγκτικών αρχών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων ζητημάτων, στην αναθεώρηση της Επιτροπής σχετικά με τις ελεγκτικές αρχές, η οποία περιλαμβάνει την εξέταση της μεθόδου για τους ελέγχους των συστημάτων και τους ελέγχους των λειτουργιών (συμπεριλαμβανομένων των καταλόγων ελέγχου), καθώς και την επανεκτέλεση ελέγχων που έχουν ήδη διεξαχθεί από τις ελεγκτικές αρχές (βλ. απάντηση στο σημείο 6.53).

Σε ορισμένες υποθέσεις, η Επιτροπή είχε ήδη συστήσει στις ενδιαφερόμενες ελεγκτικές αρχές, μέσω των δικών της εκθέσεων ελέγχου, να ενισχύσουν τους καταλόγους ελέγχου τους για να καλύψουν καλύτερα τον έλεγχο των ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να διασφαλίζει ότι οι ελεγκτικές αρχές θα χρησιμοποιούν τους κατάλληλους καταλόγους ελέγχου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Οι κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής απαιτούν από τις ελεγκτικές αρχές να συμπεριλαμβάνουν στον ελεγχόμενο πληθυσμό τις χρηματοδοτικές εισφορές στα χρηματοοικονομικά μέσα και όχι τις πραγματικές εκταμιεύσεις

6.66. Οι χρηματοδοτικές εισφορές από τα ΕΠ στα ταμεία που εξασφαλίζουν την εφαρμογή χρηματοοικονομικών μέσων πραγματοποιούνται συνήθως με μία και μοναδική πληρωμή που καλύπτει όλη την περίοδο, μόλις συγκροτηθούν νομικά τα σχετικά ταμεία χαρτοφυλακίου. Στις συμφωνίες χρηματοδότησης μπορούν να οριστούν εναλλακτικές χρηματοδοτικές ρυθμίσεις. Σύμφωνα με τον κανονισμό, οι εν λόγω πληρωμές πιστοποιούνται στην Επιτροπή ως πραγματοποιηθείσες δαπάνες⁽⁵⁴⁾. Η εκ των υστέρων επαλήθευση αυτών των πληρωμών από τις ελεγκτικές αρχές αφορά συνήθως το οικονομικό έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η πληρωμή. Κατά κανόνα, οι έλεγχοι αυτοί είναι περιορισμένης εμβέλειας καθώς, τον πρώτο χρόνο, λίγες είναι οι πράξεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση και περιορισμένα τα ποσά που καταβάλλονται σε τελικούς αποδέκτες και έργα.

6.67. Ως εκ τούτου, μέχρι το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, οι ελεγκτικές αρχές είναι απίθανο να ελέγξουν την πραγματική εφαρμογή των πράξεων στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών μέσων, εκτός εάν προγραμματιστούν συγκεκριμένες επαλήθευσεις. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα χρηματοοικονομικά μέσα υπάγονται στη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), οι ελεγκτικές αρχές δεν μπορούν να ελέγξουν τις εισφορές στο ταμείο λόγω περιορισμών στα δικαιώματα πρόσβασης επιβαλλόμενων από την ΕΤΕπ.

Οι ελεγκτικές αρχές ανέφεραν πολύ χαμηλά ποσοστά σφάλματος για ΕΠ για τα οποία εμείς διαπιστώσαμε σημαντικά σφάλματα

6.68. Για 110 από τα 440 ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ, η Επιτροπή επικύρωσε ποσοστά σφάλματος ίσα ή χαμηλότερα του 0,5%. Για 13 από αυτά τα ΕΠ, διενεργήσαμε τουλάχιστον έναν έλεγχο τα δύο τελευταία οικονομικά έτη. Για πέντε εξ αυτών, διαπιστώσαμε σημαντικά σφάλματα στα έργα που εξετάσαμε (βλέπε σημεία 6.61 και 6.62).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.66. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.66 και 6.67.

Σύμφωνα με το άρθρο 78 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, η συνεισφορά των ταμείων σε χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνεται στις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή. Αυτές οι πληρωμές αποτελούν μέρος του πληθυσμού που πρέπει να ελέγχεται από τις ελεγκτικές αρχές μέσω δειγματοληπτικών ελέγχων, σύμφωνα με την επικαιροποιημένη καθοδήγηση της Επιτροπής. Όπως προβλέπεται στην κοινή στρατηγική ελέγχου για τα διαρθρωτικά ταμεία και όπως ορίζεται στο πλαίσιο ελέγχου της Επιτροπής για τα ταμεία ΕΔΕΤ, οι ελεγκτικές αρχές και η Επιτροπή μπορούν να διενεργούν θεματικούς ελέγχους σε χρηματοοικονομικά μέσα που καλύπτουν τόσο τη σύσταση του ταμείου όσο και την πραγματική υλοποίηση των έργων μέσω του ελέγχου δείγματος έργων που εκτελούνται από τους τελικούς αποδέκτες. Οι ελεγκτικές αρχές επαληθεύουν τις επιδόσεις των πρωτοβάθμιων ελέγχων από τις αρχές διαχείρισης και θα πρέπει να λαμβάνουν επαρκείς εγγυήσεις για τα ταμεία έως το κλείσιμο.

Όσον αφορά το ταμείο το οποίο διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για τους περιορισμούς στα δικαιώματα πρόσβασης. Ένα μνημόνιο συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων βρίσκεται στο στάδιο της υπογραφής, ούτως ώστε οι διαχειριστικές και ελεγκτικές αρχές να έχουν στο μέλλον τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αναδόχου που επιλέγει η Επιτροπή για την επαλήθευση και το ελεγκτικό έργο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

⁽⁵⁴⁾ Άρθρο 78α του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επισκόπηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων της Επιτροπής

6.69. Αξιολογήσαμε τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014 και τις συνοδευτικές δηλώσεις της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης⁽⁵⁵⁾. Συγκεκριμένα:

- ελέγξαμε τη συνέπεια και την ακρίβεια του από μέρους της Επιτροπής υπολογισμού των ποσών σε κίνδυνο,
- αξιολογήσαμε τις επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν για το 2014.

Υπολογισμός από την Επιτροπή των ποσών σε κίνδυνο για τα ΕΠ των ΕΠΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ

6.70. Συνολικά, ο από μέρους της Επιτροπής υπολογισμός, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014, των ποσών σε κίνδυνο είναι ακριβής και συνεπής με τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρθηκαν ή/και παρασχέθηκαν από τις ελεγκτικές αρχές. Υπενθυμίζουμε, ωστόσο, ότι τα ετήσια ποσοστά σφάλματος που αναφέρει η Επιτροπή στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με τα δικά μας εκτιμώμενα ποσοστά⁽⁵⁶⁾.

- Κατά την εκτίμηση της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, οι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για τα ΕΠ του ΕΠΠΑ και του ΤΣ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 οι οποίες εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ενείχαν κίνδυνο σφάλματος σε ποσοστό 2,6 % έως 5,3 %. Η Επιτροπή πραγματοποίησε το 52 % των πληρωμών σε ΕΠ τα οποία, κατά τη γνώμη της, περιείχαν σημαντικά επίπεδα σφάλματος, ήτοι άνω του 2 %.

6.70. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι το ποσοστό σφάλματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εκείνο της Επιτροπής δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα. Ωστόσο, ο στόχος της εν λόγω διαδικασίας είναι ουσιαστικά ο ίδιος, δηλαδή αξιολόγηση του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος.

Η Επιτροπή στην αξιολόγησή της λαμβάνει υπόψη όλες τις διαφορές που αναφέρονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του 16/2013 (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 11 της παρούσας έκθεσης). Πέραν των διαφορών αυτών, η Επιτροπή θεωρεί ότι για την ετήσια έκθεση του 2014, όπως συνέβη τα τελευταία τέσσερα διαδοχικά έτη για τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης και τρία διαδοχικά έτη για τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης πριν από τη συγκεκριμένη ετήσια έκθεση, το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της Επιτροπής είναι σύμφωνο με τα ποσοστά σφάλματος που υπολόγισε το Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ. σελίδα 90 και 92 των αντίστοιχων ΕΕΔ).

Η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης πραγματοποίησε το 52 % των πληρωμών προς ΕΠ που χαρακτηρίστηκαν από σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων άνω του 2 %, αλλά για τη συντριπτική πλειονότητα αυτών των προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν επαρκείς διορθώσεις, ώστε να περιοριστεί ο σωρευτικός εναπομένον κίνδυνος κάτω του ορίου σημαντικότητας. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται σε προγράμματα με ποσοστό σφάλματος άνω του 5 % αφορούσαν μόνο το 4 % των πληρωμών (βλ. την αντίστοιχη ΕΕΔ του 2014, σελίδα 44). Επιφυλάξεις διατυπώθηκαν για όλα τα σχετικά προγράμματα, εκτός από τρία, όπως γνωστοποιήθηκε στην ΕΕΔ.

⁽⁵⁵⁾ Κάθε Μάρτιο οι γενικές διευθύνσεις καταρτίζουν τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους, οι οποίες αφορούν το προηγούμενο οικονομικό έτος, υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο και δημοσιεύονται. Συγχρόνως με την έκθεση αυτή, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει δήλωση στην οποία αναφέρει αν ο προϋπολογισμός που βρίσκεται υπό την αρμοδιότητα του εκτελέστηκε με νόμιμο και κανονικό τρόπο. Αυτό ισχύει στην περίπτωση κατά την οποία το επίπεδο των παρατυπιών είναι κατώτερο του ορίου σημαντικότητας του 2 % που εφαρμόζει η Επιτροπή. Σε διαφορετική περίπτωση, ο γενικός διευθυντής δύναται να διατυπώσει συνολικές ή επιμέρους επιφυλάξεις για ορισμένους τομείς (ή προγράμματα).

⁽⁵⁶⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 16/2013, σημείο 11.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- Κατά την εκτίμηση της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, οι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για τα ΕΠ του ΕΚΤ της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013 οι οποίες εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ενείχαν κίνδυνο σφάλματος σε ποσοστό από 2,8 % έως 4,0 %. Η Επιτροπή πραγματοποίησε το 45 % των πληρωμών σε ΕΠ τα οποία, κατά τη γνώμη της, περιείχαν σημαντικά επίπεδα σφάλματος, ήτοι άνω του 2 %.

Επιφυλάξεις της Επιτροπής για ΕΠ των ΕΤΠΑ/ΤΣ και ΕΚΤ

6.71. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, η Επιτροπή διατυπώνει επιφυλάξεις για ΕΠ (ή ομάδες ΕΠ) στις εξής περιπτώσεις:

- όταν εντοπιστούν σημαντικές αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των ΕΠ, ή
- όταν το επικυρωμένο ποσοστό σφάλματος των ΕΠ υπερβαίνει το 5 %.

Όσον αφορά τα ΕΠ με επικυρωμένο ποσοστό σφάλματος μεταξύ 2 % και 5 %, η Επιτροπή εξετάζει επίσης εάν ο «σωρευτικός εναπομένων κίνδυνος» των ΕΠ υπερβαίνει το 2 %.

6.72. Ο αριθμός των ΕΠ για τα οποία διατυπώθηκε επιφύλαξη το 2014 αυξήθηκε από 73 σε 77 όσον αφορά τα ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και παρέμεινε αμετάβλητος σε 36 ΕΠ του ΕΚΤ. Εν τω μεταξύ, ο εκτιμώμενος δημοσιονομικός αντίκτυπος των επιφυλάξεων αυτών μειώθηκε από 423 εκατομμύρια ευρώ το 2013 σε 224 εκατομμύρια ευρώ το 2014 για το ΕΤΠΑ/ΤΑ⁽⁵⁷⁾, ενώ αυξήθηκε από 123,2 εκατομμύρια ευρώ το 2013 σε 169,4 εκατομμύρια ευρώ το 2014 για το ΕΚΤ. Από την ανάλυσή μας διαπιστώσαμε ότι οι επιφυλάξεις που διατύπωσε η Επιτροπή στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014 συμφωνούσαν με τις οδηγίες της και τα πληροφοριακά στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους οι δύο γενικές διευθύνσεις.

6.73. Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο «σωρευτικός εναπομένων κίνδυνος» αντιστοιχεί στο 1,1 % των πληρωμών όλα τα ΕΠ του ΕΤΠΑ/ΤΣ και στο 1,2 % για όλα τα ΕΠ του ΕΚΤ. Τα εν λόγω αριθμητικά στοιχεία βασίζονται στα ποσοστά σφάλματος που ανέφεραν οι ελεγκτικές αρχές και λαμβάνουν επίσης υπόψη τις δημοσιονομικές διορθώσεις που ανέφεραν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης πραγματοποίησε το 45 % των πληρωμών προς ΕΠ που χαρακτηρίστηκαν από σημαντικό επίπεδο σφαλμάτων, αλλά για τη συντριπτική πλειονότητα αυτών των προγραμμάτων πραγματοποιήθηκαν επαρκείς διορθώσεις, ώστε να περιοριστεί ο σωρευτικός εναπομένων κίνδυνος κάτω του ορίου σημαντικότητας. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται υπέρ προγραμμάτων με ποσοστό σφάλματος άνω του 5 % αφορούσαν το 25 % των πληρωμών (βλ. την αντιστοιχία ΕΕΔ του 2014, σελίδα 53). Επιφυλάξεις διατυπώθηκαν για όλα τα σχετικά προγράμματα.

6.72. Αυτό αποδεικνύει την ωριμότητα της μεθόδου που χρησιμοποιείται για επιφυλάξεις στις αντιστοιχίες ΕΕΔ και την αυστηρή εφαρμογή αυτής της μεθόδου από τις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

Και οι δύο γενικές διευθύνσεις ακολουθούν αυστηρή προσέγγιση όσον αφορά τη διακοπή και την αναστολή των πληρωμών. Εφαρμόζουν επίσης προληπτική προσέγγιση όσον αφορά τις πληρωμές, δηλαδή δεν πραγματοποιούν πληρωμές σε επιχειρησιακά προγράμματα για τα οποία προβλέπεται αποστολή ελέγχου, έως ότου ολοκληρωθεί η αποστολή ελέγχου. Οι πληρωμές αρχίζουν και πάλι στη συνέχεια, εκτός εάν εντοπιστούν σημαντικές ελλείψεις.

⁽⁵⁷⁾ Αυτά τα αριθμητικά στοιχεία περιλαμβάνουν επιφυλάξεις οι οποίες έχουν προσδιοριστεί ποσοτικώς είτε στο σύνολό τους είτε εν μέρει, αφενός, για ΕΠ στο πλαίσιο των οποίων είχαν εγκριθεί ενδιάμεσες ή/και τελικές πληρωμές κατά τη διάρκεια του έτους (55 το 2013 και 25 το 2014) και, αφετέρου, για ΕΠ στο πλαίσιο των οποίων δεν είχαν πραγματοποιηθεί τέτοιες πληρωμές (19 το 2013 και 15 το 2014).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.74. Η αξιοπιστία του υπολογισμένου σωρευτικού εναπομένου κινδύνου εξαρτάται από την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων που ανέφεραν τα κράτη μέλη, καθώς και από την ικανότητα της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τα προβλήματα αυτά. Υπενθυμίζουμε ότι οι εργασίες των ελεγκτικών αρχών παρουσιάζουν ορισμένες αδυναμίες⁽⁵⁸⁾ τις οποίες η Επιτροπή δεν μπορεί να διορθώσει εξαιτίας της ισχύουσας εμβέλειας των επαληθεύσεων. Επιπλέον, το ποσό των δημοσιονομικών διορθώσεων που ανέφεραν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή δεν είναι εντελώς αξιόπιστο (βλέπε σημεία 6.58 έως 6.60). Δεδομένων των ανωτέρω, θεωρούμε ότι παραμένει υπαρκτός ο κίνδυνος υποεκτίμησης του σωρευτικού εναπομένου κινδύνου όπως υπολογίζεται από την Επιτροπή, για ορισμένα ΕΠ.

Επανυπολογισμός από την Επιτροπή του εκτιμώμενου από το Συνέδριο ποσοστού σφάλματος για το 2013

6.75. Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης περιέλαβε επίσης στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2014 επανυπολογισμό του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος που δημοσιεύσαμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2013⁽⁵⁹⁾. Καταρχήν, θεωρούμε ότι δεν ενδείκνυται η Επιτροπή, ως ελεγχόμενος, να εκφέρει άποψη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για τις διαπιστώσεις του ελέγχου μας, παραποιώντας τις⁽⁶⁰⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.74. Για την «οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή», η χρήση του κριτηρίου για τον «σωρευτικό εναπομένου κίνδυνο» αποτελεί ένα μόνο πρόσθετο κριτήριο για την πιθανή διατύπωση πρόσθετων επιφυλάξεων στην ΕΕΔ, μετά την αξιολόγηση του συστήματος και την εξέταση του επικυρωμένου ποσοστού σφάλματος (βλ. το κοινό παράρτημα 4 «Κριτήρια σημαντικότητας» των ΕΕΔ της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης).

Η Επιτροπή έχει επίγνωση των κινδύνων που σχετίζονται με τα ποσοστά σφάλματος και τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη και έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα μετριασμού (βλ. απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.53 έως 6.60 παραπάνω).

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υπάρχει σημαντικός κίνδυνος υποεκτίμησης του σωρευτικού εναπομένου κινδύνου.

6.75. Ο επανυπολογισμός που προβλέπεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης στην ΕΕΔ για το 2014 είχε σκοπό να παρουσιάσει την επίδραση των διαφορετικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων, ιδίως για τα σφάλματα των δημόσιων συμβάσεων και τις κατ' αποκοπή διορθώσεις που εφαρμόζονται ήδη σε επίπεδο προγραμμάτων. Με τον επανυπολογισμό αυτό δεν αξιολογήθηκε η εγκυρότητα των ευρημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

⁽⁵⁸⁾ Παραδείγματος χάριν, 10 ελεγκτικές αρχές δεν επαληθεύουν συστηματικά τις κρατικές ενισχύσεις.

⁽⁵⁹⁾ Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014, τμήμα 2.1.1.2.B, σ. 45: «Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η μεθοδολογική προσέγγιση της γενικής διεύθυνσης σχετικά με τη βέλτιστη εκτίμηση για το ετήσιο ποσοστό σφάλματος και το ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε από το Συνέδριο στην ετήσια έκθεσή του δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα, όπως ανέφερε το ίδιο το Συνέδριο. Όταν ενσωματωθούν τα στοιχεία που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή αλλά όχι το Συνέδριο, τότε η εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος του Συνεδρίου δίνει ως αποτέλεσμα ποσοστό 4,8 % (αντί για 6,9 %) σχετικά με τις δαπάνες του 2013. Το εν λόγω επανυπολογισμένο ποσοστό σφάλματος εμπίπτει στο εύρος που ανέφερε η Επιτροπή στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013 (ήτοι μεταξύ 2,8 % και 5,3 % [...]).»

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 0.7.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το 2014

6.76. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» και για αμφοτέρους τους τομείς πολιτικής που καλύπτει αυτή η ειδική εκτίμηση (βλέπε σημείο 6.24) περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

6.77. Για το πεδίο που καλύπτει ο εν λόγω τομέας του ΠΔΠ, βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι, για τον πληθυσμό του τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή» στο σύνολό του, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 5,7 % (6,1 % για τον τομέα πολιτικής «Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη» και 3,7 % για τον τομέα πολιτικής «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις») (βλέπε **παράρτημα 6.1**).

6.76. Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 6.76 και 6.77.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος που υπολογίστηκε για το 2014 είναι σύμφωνο με το εύρος σφάλματος που υπέβαλε το Ελεγκτικό Συνέδριο για τα τελευταία τέσσερα έτη (βλ. σημείο 6.18 παραπάνω). Ευθυγραμμίζεται επίσης με τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρονται στις αντίστοιχες ΕΕΔ, με την επιφύλαξη των διαφορών που αναφέρονται στο σημείο 6.70. Το ποσοστό σφάλματος για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 παραμένει σταθερό και είναι σημαντικά χαμηλότερο από τα ποσοστά για την περίοδο 2000-2006. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στις ενισχυμένες διατάξεις ελέγχου της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, καθώς και στην αυστηρή πολιτική διακοπών/ αναστολών των πληρωμών που εφαρμόζει η Επιτροπή όταν εντοπίζονται ελλείψεις, όπως αναφέρεται στις ΕΕΔ για το 2014. Ωστόσο, το ποσοστό σφάλματος παραμένει πολύ υψηλό και η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να εστιάζει τους ελέγχους και τα μέτρα της στα προγράμματα και τα κράτη μέλη που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο και να εφαρμόζει διορθωτικά μέτρα, όταν είναι αναγκαίο, μέσω αυστηρής πολιτικής διακοπών και αναστολών των πληρωμών έως το κλείσιμο, καθώς και να εφαρμόζει αυστηρές διαδικασίες κατά το κλείσιμο για να αποκλείεται κάθε υπολειπόμενος σημαντικός κίνδυνος παράτυπων δαπανών.

Η Επιτροπή σημειώνει περαιτέρω ότι, δεδομένου του πολυετούς χαρακτήρα των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, τα σφάλματα που έγιναν το 2014 μπορούν να διορθωθούν και τα επόμενα έτη, όπως παρουσιάζεται στο τμήμα 4.2.2 των αντίστοιχων ΕΕΔ για το 2014 της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης.

Για την περίοδο 2014-2020, οι ενισχυμένες απαιτήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα προβλέπουν την εισαγωγή ετήσιων λογαριασμών, ενισχυμένων επαληθεύσεων διαχείρισης και λογοδοσίας, καθώς και ελεγκτικών γνωμών βάσει των εναπομεινώντων επιπέδων σφαλμάτων που σημειώνονται κάθε έτος. Η διορθωτική ικανότητα της Επιτροπής ενισχύεται περαιτέρω χάρη στη δυνατότητα εφαρμογής καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων για σοβαρές ελλείψεις, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ούτως ώστε να μειώνεται με τον τρόπο αυτό η δυνατότητα των κρατών μελών να επαναχρησιμοποιούν τους πόρους. Αυτό θα αποτελέσει σημαντικό κίνητρο προκειμένου τα κράτη μέλη να εντοπίζουν, να αναφέρουν και να διορθώνουν σοβαρές ελλείψεις πριν από την πιστοποίηση των ετήσιων λογαριασμών στην Επιτροπή. Όλα αυτά τα στοιχεία θα πρέπει να συμβάλουν στη διαρκή μείωση του ποσοστού σφάλματος.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 6.24.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

6.78. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 6.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, διατυπώσαμε 11 συστάσεις, εκ των οποίων η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως τέσσερις, έξι ως επί το πλείστον και μία μερικώς.

6.79. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, διατυπώνουμε τις εξής συστάσεις για τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»:

- **Σύσταση 1:** Η Επιτροπή να οφείλει να διενεργήσει ορθώς εστιασμένη ανάλυση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας για τις περιόδους προγραμματισμού 2007-2013 και 2014-2020, με σκοπό να εντοπίσει ορθές πρακτικές. Βάσει της ανάλυσης αυτής, οφείλει να καθοδηγήσει τα κράτη μέλη με ποιον τρόπο θα απλουστεύσουν και θα αποφεύγουν τους άνευ λόγου περίπλοκους ή/και επαχθείς κανόνες, οι οποίοι δεν προσθέτουν αξία στα αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν με τη σχετική πολιτική (κανονιστικός υπερδραματισμός (gold-plating)).

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση. Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η θέσπιση των εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών, τα οποία θα πρέπει σε πρώτο βαθμό να αναθεωρήσουν και να απλουστεύσουν τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητάς τους και να διαδώσουν ορθές πρακτικές, με βάση τα αθροιστικά εθνικά και ενωσιακά αποτελέσματα ελέγχου από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και από την εμπειρία που συγκεντρώθηκε από τις διαχειριστικές αρχές και τους ενδιάμεσους φορείς. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι έχει αρχίσει να διατυπώνει παρατηρήσεις σχετικά με τα κριτήρια επιλογής που πρόκειται να αποφασιστούν από τις επιτροπές παρακολούθησης και ότι παρέσχε εκτενή και έγκαιρη καθοδήγηση στα κράτη μέλη κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020. Θα εξακολουθήσει να καθοδηγεί τα κράτη μέλη, προκειμένου να απλουστεύσουν και να αποφύγουν τους άσκοπα πολύπλοκους και επαχθείς κανόνες, όποτε εντοπίζονται ειδικές περιπτώσεις υπερδραματισμού («gold-plating»). Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνέρχονται σε τακτική βάση για να συζητούν και να αποσαφηνίζουν αυτά τα ζητήματα. Η Επιτροπή πραγματοποιεί επίσης μεγάλες επενδύσεις στη χρήση επιλογών απλούστευσης απόδοσης δαπανών κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020 (βλ. απάντηση της Επιτροπής στη σύσταση 3).

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να συνεργάζεται με τις εθνικές ελεγκτικές αρχές, για να τις ενθαρρύνει να εντοπίζουν και να αναφέρουν, σε ελέγχους συστημάτων και άλλους ελέγχους, τους άνευ λόγου περίπλοκους κανόνες επιλεξιμότητας που μπορούν να απλουστευθούν, χωρίς να διακυβεύεται η νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 2:** Οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιαμέσοι φορείς στα κράτη μέλη οφείλουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των αδυναμιών κατά τους πρωτοβάθμιους ελέγχους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία. Επιπλέον, η Επιτροπή οφείλει να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να επαναδιενεργούν, μέσω των ελεγκτικών συστημάτων τους, ορισμένους από αυτούς τους ελέγχους και να ανταλλάσσει με αυτές τις εντοπιζόμενες ορθές πρακτικές και τα αντλούμενα διδάγματα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το πρώτο μέρος της παρούσας σύστασης απευθύνεται στα κράτη μέλη. Συμφωνεί όσον αφορά τη σημασία των «πρωτοβάθμιων» ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη και συμμερίζεται την άποψη ότι θα πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω. Ως εκ τούτου, εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει να καθορίζουν και να εκτελούν τις επαληθεύσεις διαχείρισής τους, επίσης σε σχέση με τα ζητήματα δημόσιων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων. Συντάχθηκε περιεκτικό επεξηγηματικό σημείωμα σχετικά με τις επαληθεύσεις διαχείρισης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, το οποίο βασίζεται στα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 και τα ευρήματα του Συνεδρίου, συζητήθηκε με τα κράτη μέλη κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2014 και θα δημοσιευθεί τον Ιούλιο του 2015.

Οι ελεγκτικές αρχές έχουν την ευθύνη να διενεργούν ελέγχους στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου. Παρέχουν στην Επιτροπή εκθέσεις ελέγχου των συστημάτων και ετήσιες εκθέσεις ελέγχου για τη λειτουργία αυτών των συστημάτων, και ιδίως για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διεξάγονται από τις διαχειριστικές αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αποδέχεται το δεύτερο μέρος της σύστασης, το οποίο ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές, μέσω των σχετικών ελέγχων συστημάτων και δοκιμών ελέγχου, να επαναδιενεργούν ορισμένους από αυτούς τους ελέγχους και να μοιράζονται τις ορθές πρακτικές και τα διδάγματα που αντλούνται. Ως προς το θέμα αυτό, η Επιτροπή δρομολόγησε το 2015 ένα νέο εργαλείο για διομήτιμες ανταλλαγές μεταξύ των αρχών διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου των κρατών μελών («TaieX Regio Peer 2 Peer»). Αυτό το εργαλείο έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διοικητική τους ικανότητα στη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής, μεταξύ άλλων στον τομέα των επαληθεύσεων διαχείρισης.

Σύμφωνα με τη στρατηγική ελέγχου της, όπως επικαιροποιήθηκε το 2015, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει επίσης να εστιάζει τους ελέγχους της στις επαληθεύσεις διαχείρισης, σύμφωνα με προσέγγιση βάσει του κινδύνου για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013, έως το κλείσιμο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 3:** Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, τα κράτη μέλη οφείλουν να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες που παρέχουν ο κανονισμός κοινών διατάξεων και ο κανονισμός για το ΕΚΤ σχετικά με τις απλουστευμένες μεθόδους απόδοσης δαπανών για έργα που υπερβαίνουν τα 50 000 ευρώ δημόσιας στήριξης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την εν λόγω σύσταση που απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Από τη στιγμή που εισήγαγε τις επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών στους κανονισμούς και μετά, η Επιτροπή έχει καταβάλει ενεργές προσπάθειες για να επεκτείνει σταδιακά τη χρήση τους από τα κράτη μέλη και θεωρεί ότι οι προσπάθειες αυτές έχουν ήδη οδηγήσει σε θετικά αποτελέσματα, ιδίως για το ΕΚΤ. Η Επιτροπή εξακολουθεί να προωθεί ενεργά τη χρήση επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, κατά την οποία οι επιλογές αυτές έχουν ενισχυθεί σημαντικά τόσο στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων όσο και στον ειδικό κανονισμό ΕΚΤ, με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν και τις ορθές πρακτικές που εντοπίστηκαν κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ώστε να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος των δικαιούχων, να αυξηθεί η εστίαση στα αποτελέσματα και να περιοριστεί περαιτέρω ο κίνδυνος σφάλματος. Όσον αφορά το ΕΤΠΑ και το ΤΣ, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διερευνήσουν περαιτέρω τις δυνατότητες που προσφέρει το νομικό πλαίσιο 2014-2020 σχετικά με επιλογές απλουστευμένης απόδοσης δαπανών, ώστε να διευρυνθεί η χρήση των εν λόγω επιλογών, ιδίως για τους θεματικούς στόχους 1 και 3.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των προσπαθειών της για την προώθηση της χρήσης των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη, η Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα εκτενή πρακτική καθοδήγηση σχετικά με τις επιλογές που προβλέπονται στο κανονισμό περί κοινών διατάξεων και στον ειδικό κανονισμό ΕΚΤ, και προέβη σε δεύτερο γύρο σεμιναρίων για την απλούστευση σε πολλά κράτη μέλη με προτεραιότητα, στα οποία οι δυνατότητες απλούστευσης δεν μοχλεύτηκαν επαρκώς κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού. Επίσης, η Επιτροπή ξεκίνησε έρευνες, τον Ιούνιο του 2015, για να αξιολογήσει την προβλεπόμενη χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων απλοποίησης στην πράξη, συμπεριλαμβανομένων των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών από τα κράτη μέλη κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 4:** Τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν την πλήρη και έγκαιρη πληρωμή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2007-2013, αποδίδοντας τις δαπάνες στους δικαιούχους εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τότε που οι τελευταίοι θα υποβάλουν την αίτηση πληρωμής. Σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, θεωρούμε ότι όλες οι σχετικές πληρωμές πρέπει να πραγματοποιούνται εντός 90 ημερών από την υποβολή ορθής αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο.
- **Σύσταση 5:** Η Επιτροπή οφείλει να υποβάλει νομοθετική πρόταση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για την τροποποίηση, μέσω νομοθετικής πράξης ίσης νομικής αξίας, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 σχετικά με την επέκταση της περιόδου επιλεξιμότητας για τα χρηματοοικονομικά μέσα υπό επιμερισμένη διαχείριση.
- **Σύσταση 6:** Η Επιτροπή οφείλει να επεκτείνει σε όλα τα κράτη μέλη την αξιολόγηση για την αξιοπιστία των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρουν οι αρχές πιστοποίησης και τον αντίκτυπό τους στον υπολογισμό του «εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος» από την Επιτροπή.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την παρούσα σύσταση που απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 80 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Το άρθρο αυτό δεν προβλέπει συγκεκριμένους δείκτες αναφοράς. Στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, στο άρθρο 132 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 σχετικά με τα ταμεία ΕΔΕΤ θεσπίζονται ειδικοί κανόνες για την επιστροφή της χρηματοδότησης προς τους δικαιούχους από τις εθνικές αρχές. Ανάλογα με τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης, η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, η οποία οφείλεται στο αμέσως και το αργότερο 90 ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής από τον δικαιούχο.

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι τροποποιήσεις που εισήχθησαν στις κατευθυντήριες γραμμές της για το κλείσιμο ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 78, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως έχει τροποποιηθεί, και ως εκ τούτου δεν απαιτείται τροποποίηση της νομοθετικής πράξης.

Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή τη σύσταση την οποία ήδη εφαρμόζει, σύμφωνα με προηγούμενες σχετικές συστάσεις των εξωτερικών και εσωτερικών ελεγκτών.

Η Επιτροπή διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησής της και τώρα πραγματοποιεί ελέγχους συνέπειας και αναθεωρήσεις βάσει εγγράφων επί των οικονομικών δηλώσεων διόρθωσης για όλα τα κράτη μέλη και των επιχειρησιακών προγραμμάτων των οποίων τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζονται στον υπολογισμό του σωρευτικού εναπομένοντος κινδύνου. Επιπλέον, πραγματοποιεί ετήσια αξιολόγηση του κινδύνου για να αποφασίσει ποιες ελεγκτικές αποστολές πρέπει να πραγματοποιούνται και σε ποια κράτη μέλη για να επιτευχθεί εύλογη αξιοπιστία, στη συγκεκριμένη περίπτωση, των εκθέσεων δημοσιονομικών διορθώσεων. Στο πλαίσιο αυτής της αξιολόγησης του κινδύνου, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη την ανάγκη διεξαγωγής, σε όλα τα κράτη μέλη, επιτόπιων ελέγχων με σημαντική επίπτωση στον υπολογισμό του σωρευτικού υπολειπόμενου κινδύνου, έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Σύσταση 7:** Η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει περαιτέρω το σύστημα ελέγχου των ελεγκτικών αρχών με τους εξής τρόπους:
 - να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να παρέχουν συγκεκριμένα πληροφοριακά στοιχεία για τους ελέγχους των έργων (ιδίως την κάλυψη) ώστε να επαληθεύει την ακρίβεια και την αξιοπιστία των πληροφοριακών στοιχείων που περιέχουν οι ετήσιες εκθέσεις ελέγχου,
 - να διασφαλίζει ότι οι ελεγκτικές εργασίες επί των πράξεων όλων των ελεγκτικών αρχών καλύπτουν δεόντως τους ελέγχους συμμόρφωσης με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και δημόσιων συμβάσεων,
 - να ζητεί από τις ελεγκτικές αρχές να πιστοποιούν την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις δημοσιονομικές διορθώσεις τις οποίες αναφέρουν οι αρχές πιστοποίησης για έκαστο ΕΠ, σε περίπτωση που κάτι τέτοιο κρίνεται αναγκαίο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση που ήδη εφαρμόζει, ζητώντας και λαμβάνοντας πρόσθετες συγκεκριμένες πληροφορίες από τις ελεγκτικές αρχές κάθε φορά που το κρίνει απαραίτητο, ιδίως σε περίπτωση αμφιβολιών, καθώς και προβαίνοντας σε επανεξέταση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου βάσει εγγράφων ή επιτόπου. Για παράδειγμα, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης πρόβλεψε στην επικαιροποιημένη στρατηγική της για την περίοδο 2007-2013 να ενισχύσει τις αποστολές της «πριν από την υποβολή ετήσιων εκθέσεων ελέγχου», ώστε να προετοιμαστεί η επανεξέταση των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου που πρέπει να υποβληθούν τον Δεκέμβριο του 2015, για τελευταία φορά, καθώς και των δηλώσεων κλεισίματος και των γνωμών που προγραμματίζονται για τον Μάρτιο του 2017. Επιπλέον, τόσο η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης όσο και η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης προτίθενται να εξακολουθήσουν να καλύπτουν σημαντικό αριθμό των ετήσιων εκθέσεων ελέγχου μέσω επιτόπιων αποστολών, βάσει της ανάλυσης κινδύνου.
- Η Επιτροπή αποδέχεται αυτή τη σύσταση, την οποία ήδη εφαρμόζει στο πλαίσιο των ελεγκτικών ερευνών της σχετικά με την επανεξέταση των εργασιών των ελεγκτικών αρχών. Θα γνωστοποιήσει τα πορίσματα του Ελεγκτικού Συνεδρίου για να εξασφαλίσει, κατά περίπτωση, ότι θα χρησιμοποιηθούν ενισχυμένοι κατάλογοι ελέγχου για την εναπομένουσα και προσεχή περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.
- Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση, η οποία είχε ήδη γίνει δεκτή το 2014.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, ζητείται από τις ελεγκτικές αρχές να εκδίδουν κάθε χρόνο ελεγκτική γνώμη βασισζόμενη σε υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος που προκύπτει από τους πιστοποιημένους λογαριασμούς. Για την αναθεώρηση του υπολογισμού αυτού του ποσοστού, οι ελεγκτικές αρχές πρέπει να ελέγχουν την ακρίβεια των δημοσιονομικών διορθώσεων που αναφέρονται από τις αρχές πιστοποίησης κατά την περίοδο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος και όπως αναφέρεται στις πιστοποιημένους λογαριασμούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΜΕΡΟΣ 2: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ**ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ**

6.80. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ κατ' εφαρμογή της αρχής της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης απαιτεί η εκτέλεση των δαπανών να μην εστιάζει μόνο στη συμμόρφωση με τους κανόνες, αλλά και στην επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων⁽⁶¹⁾. Από τα 331 έργα του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ που εξετάστηκαν τα 186 ολοκληρώθηκαν κατά τον χρόνο του ελέγχου (βλέπε σημείο 6.22). Πέραν του ελέγχου της κανονικότητας αυτών των 186 πράξεων, εξετάσαμε, πιλοτικά και βάσει των πληροφοριακών στοιχείων που παρείχαν οι δικαιούχοι, κατά πόσον και σε ποιον βαθμό:

- οι στόχοι των έργων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ/ΤΣ και του ΕΚΤ, οι οποίοι προσδιορίζονται στην αίτηση έργου, στη συμφωνία επιχορήγησης, στη σύμβαση ή/και στην απόφαση για συγχρηματοδότηση, συνάδουν με τους στόχους που ορίζονται στα ΕΠ,
- τα έργα είχαν επιτύχει τους στόχους αυτούς. Η ανάλυσή μας εστίασε στις υλοποιήσεις των έργων, ενώ αξιολογήσαμε, κατά το δυνατόν, τον βαθμό επίτευξης των αποτελεσμάτων αυτών⁽⁶²⁾.

Επίσης, αξιολογήσαμε εάν τα έργα υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Τα τρία τέταρτα των εξετασθέντων έργων είχαν επιτύχει πλήρως ή μερικώς τους στόχους τους

6.81. Βάσει των διαπιστωθεισών υλοποιήσεων των έργων (και, κατά το δυνατόν, της αξιολόγησης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων), καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι 89 από τα 186 αυτά έργα (48 %) πέτυχαν (ή υπερέβησαν) όλους τους στόχους που είχαν καθοριστεί προκειμένου να μετρηθούν οι επιδόσεις τους. Για 56 έργα (30 %), διαπιστώσαμε ότι για έναν ή περισσότερους δείκτες δεν επιτεύχθηκε η επιδιωκόμενη αξία-στόχος. Σε 17 περιπτώσεις (9 %), κατά τον χρόνο του ελέγχου είχε παρέλθει η προθεσμία επίτευξης των στόχων, χωρίς να έχουν επιτευχθεί όλοι.

6.81. Η Επιτροπή σημειώνει ότι 143 έργα από τα 186 που εξετάστηκαν έχουν επιτύχει (είτε πλήρως είτε εν μέρει) ή υπερβεί τους στόχους τους.

Τα κράτη μέλη παρακολουθούν την εφαρμογή καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των έργων. Ωστόσο, οι επιδόσεις των έργων που χρηματοδοτούνται από επιχειρησιακά προγράμματα θα αξιολογηθούν οριστικά και θα αναφερθούν στην Επιτροπή μόνο στο στάδιο του κλεισίματος των προγραμμάτων το 2017.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι, σύμφωνα με τους κανονισμούς για την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, έχουν ενισχυθεί οι απαιτήσεις για τη μέτρηση των επιδόσεων των έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Η αξιολόγηση των επιδόσεων των προγραμμάτων έχει ενισχυθεί περαιτέρω για την περίοδο 2014-2020: όπως προβλέπεται στο ρυθμιστικό πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 [άρθρο 22, παράγραφοι 6 και 7, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013], η Επιτροπή θα είναι σε θέση να επιβάλλει κυρώσεις στα κράτη μέλη σε σοβαρές περιπτώσεις υστέρησης ως προς την επίτευξη των στόχων, κατόπιν επανεξέτασης των επιδόσεων [άρθρο 22, παράγραφος 6, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013] και κατά το κλείσιμο [άρθρο 22, παράγραφος 7)].

⁽⁶¹⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.10.

⁽⁶²⁾ Για τη διευκρίνιση των εννοιών «υλοποιήσεις» και «αποτελέσματα», βλέπε πλαίσιο 3.1 του κεφαλαίου 3.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

6.82. Όσον αφορά τρεις περιπτώσεις (2%), δεν επιτεύχθηκε κανένας από τους στόχους του έργου (όπως ορίζονται στο ΕΠ ή/και τη συμφωνία επιχορήγησης). Τα εν λόγω έργα δεν αποφέρουν πρόσθετη αξία, επειδή οι επενδύσεις είτε δεν χρησιμοποιούνται είτε δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν (βλέπε πλαίσιο 6.7). Εάν τα προβλήματα δεν επιλυθούν μέχρι το κλείσιμο των ΕΠ, αυτό θα σημαίνει κατασπατάληση των πόρων της ΕΕ.

Πλαίσιο 6.7 — Παράδειγμα έργων χωρίς προστιθέμενη αξία

Το έργο παραδόθηκε αλλά παραμένει ακρησιμοποίητο: Έργο του ΤΣ στην Ελλάδα συνίστατο στην κατασκευή σταθμού επεξεργασίας λυμάτων και αποχετευτικού δικτύου για δύο δήμους. Οι εργασίες υποδομής ολοκληρώθηκαν το 2013. Εντούτοις, το έργο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί έως ότου κατασκευαστούν συνδέσεις των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων με το αποχετευτικό δίκτυο. Από την αρχική αναγγελία του έργου (το 2006), ο δήμος είχε αρκετό χρόνο ώστε να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τις συνδέσεις αυτές. Εντούτοις, στο τέλος του 2014, στο πλαίσιο του ελέγχου μας διαπιστώσαμε ότι αυτές δεν είχαν ακόμη υλοποιηθεί. Το έργο των ιδιωτικών συνδέσεων δημοπρατήθηκε το 2015.

6.83. Όσον αφορά 13 έργα (7%), η επίτευξη των στόχων δεν μπορούσε να αξιολογηθεί, δεδομένου ότι δεν παρασχέθηκε κανένα σχετικό στοιχείο.

6.84. Διαπιστώσαμε επίσης ότι οκτώ έργα (4%) είχαν στόχους που δεν συμφωνούσαν με τους στόχους του ΕΠ και του άξονα προτεραιότητας στο πλαίσιο των οποίων χρηματοδοτείτο το έργο (βλέπε πλαίσιο 6.8). Όσον αφορά τις επιδόσεις των έργων αυτών, το συμπέρασμα ήταν ότι «δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ο βαθμός επίτευξης των επιδόσεων».

Πλαίσιο 6.8 — Παράδειγμα δεικτών που δεν συμφωνούν με το ΕΠ

Δεν προσδιορίζεται δείκτης για το έργο: Στην Ιταλία, έργο του ΕΤΠΑ συνίστατο στην αγορά εξοπλισμού για νοσοκομείο. Για το εν λόγω έργο δεν καθορίστηκε σχετικός δείκτης επιδόσεων. Επίσης, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε συγκεκριμένος δείκτης ούτε για το μέτρο στο πλαίσιο του οποίου εγκρίθηκε το έργο. Αντ' αυτού, η διαχειριστική αρχή παρακολουθεί ορισμένους δείκτες οι οποίοι καθορίστηκαν σε εθνικό επίπεδο (όπως η επιφάνεια που κάλυπτε έργο σε τετραγωνικά μέτρα, το επιτευχθέν σύνολο εργασιμών ανθρωποημερών και ο αριθμός των έργων που ολοκληρώθηκαν ως προς το φυσικό αντικείμενο), οι οποίοι, εντούτοις, δεν καθιστούν δυνατή τη μέτρηση των επιδόσεων του εξετασθέντος έργου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

6.82. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τις αρμόδιες αρχές των προγραμμάτων για να παρακολουθεί κατά πόσον είναι λειτουργικές οι επενδύσεις αυτές κατά το κλείσιμο, γεγονός που αποτελεί προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα της αντίστοιχης δαπάνης τη στιγμή εκείνη.

Πλαίσιο 6.8 — Παράδειγμα δεικτών που δεν συμφωνούν με το ΕΠ

Οι κανονισμοί 2007-2013 προβλέπουν τη χρήση συνολικών δεικτών αποτελεσμάτων σε επίπεδο μέτρων και όχι συστηματικά δεικτών επιδόσεων σε επίπεδο έργου. Αυτοί οι δείκτες μετρούν την πρόοδο σε σύγκριση με την αρχική κατάσταση και την αποτελεσματικότητα των επιλεγμένων παρεμβάσεων για την επίτευξη των ειδικών στόχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Οι ρυθμίσεις χρηματοδότησης βάσει επιδόσεων αποτελούν την εξαίρεση και όχι τον κανόνα

6.85. Σε ελάχιστες μόνο περιπτώσεις η επίτευξη των στόχων των επιδόσεων έχει αντίκτυπο στο επίπεδο χρηματοδότησης της ΕΕ. Εντούτοις, διαπιστώσαμε σε μια τέτοια περίπτωση ότι η μη επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων δεν είχε ακόμη οδηγήσει σε διορθωτικά μέτρα από τη διαχειριστική αρχή (βλέπε πλαίσιο 6.9).

Πλαίσιο 6.9 — Παράδειγμα έργου με σύστημα χρηματοδότησης βάσει επιδόσεων

Απόσυρση δαπανών σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι δείκτες αποτελεσμάτων: Στο πλαίσιο συμφωνίας επιχορήγησης για ένα έργο του ΕΤΠΑ στη Ρουμανία, το οποίο αφορούσε την αγορά εξοπλισμού για τη βελτιστοποίηση της ροής παραγωγής εργοστασίου, προβλεπόταν ότι ο δικαιούχος θα επέστρεφε τμήμα της επιχορήγησης που έλαβε εάν οι δείκτες αποτελεσμάτων οι οποίοι ορίστηκαν στη συμφωνία επιχορήγησης δεν είχαν επιτευχθεί έως την ολοκλήρωση του έργου. Οι σχετικοί με το έργο δείκτες αποτελεσμάτων που είχαν τεθεί στη συμφωνία επιχορήγησης δεν επιτεύχθηκαν πλήρως έως την ολοκλήρωση. Εντούτοις, η διαχειριστική αρχή δεν έχει ακόμη αναπροσαρμόσει τη χρηματοδότηση για το συγκεκριμένο έργο.

Ορισμένοι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν διατάξεις που αντιβαίνουν στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

6.86. Σε άλλες περιπτώσεις, οι εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν διατάξεις που επιτρέπουν στους δικαιούχους να δηλώνουν υπερβολικές δαπάνες σε σύγκριση με τις συνήθεις τιμές αγοράς στα οικεία κράτη μέλη (πλαίσιο 6.10).

Πλαίσιο 6.10 — Παράδειγμα εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας που αντιβαίνουν στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Εφαρμογή διαφορετικών μισθολογικών όρων για έργο που συγχρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ: Στο πλαίσιο έργου του ΕΚΤ στη Ρουμανία που αφορούσε τη χρηματοδότηση των υποτροφιών νέων διδακτορικών ερευνητών και των μισθών της ομάδας διαχείρισης για την υλοποίηση μεταδιδακτορικού προγράμματος στον τομέα των ναυτικών, διαπιστώθηκε ότι οι μισθολογικοί όροι που εφαρμόστηκαν για τις ώρες που αφιερώθηκαν στο έργο είναι έως τρεις φορές υψηλότεροι από εκείνους της αγοράς. Η συγκεκριμένη πρακτική συνάδει με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας οι οποίοι επιτρέπουν τη χρήση διαφορετικών ανώτατων ορίων στους μισθούς ατόμων που εργάζονται σε έργα της ΕΕ και στους μισθούς εκείνων που εργάζονται σε εθνικά έργα ή σε έργα που χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους. Έπειτα από έλεγχο της Επιτροπής και έναν προγενέστερο δικό μας έλεγχο το 2012⁽⁶³⁾, τα ανώτατα όρια των μισθών των ατόμων που εργάζονται σε έργα της ΕΕ μειώθηκαν, ωστόσο εξακολουθούσαν να παραμένουν υπερβολικά υψηλά. Τον Ιούλιο του 2014 πραγματοποιήθηκε και δεύτερη αναπροσαρμογή.

Παρόμοιες περιπτώσεις διαπιστώθηκαν και σε άλλα έργα του ΕΚΤ στην Ιταλία και τη Ρουμανία.

Πλαίσιο 6.10 — Παράδειγμα εθνικών κανόνων επιλεξιμότητας που αντιβαίνουν στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης

Η μισθολογική κατάσταση στα χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ έργα στη Ρουμανία ήταν ένα θέμα που είχε ήδη εντοπίσει η ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης σε έλεγχο που πραγματοποίησε το 2012. Εφαρμόστηκε συστηματικά κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση ύψους 25% στο συγκεκριμένο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ως εκ τούτου, η αρμόδια διαχειριστική αρχή ανέθεσε σε τρίτο την εκπόνηση μελέτης σχετικά με τη διάρθρωση του κόστους και το μισθολογικό κόστος, ώστε να δημιουργηθεί βάση για τον καθορισμό των μέγιστων εφαρμοστέων επιπέδων μισθών σε μελλοντικά έργα.

Η Επιτροπή πραγματοποίησε περαιτέρω συστάσεις προς την αρμόδια διαχειριστική αρχή σχετικά με τις παραμέτρους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των ανώτατων επιπέδων μισθών που πρέπει να εφαρμόζονται σε χρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ έργα, δεδομένου ότι τα τρέχοντα επίπεδα εξακολουθούν να θεωρούνται πολύ υψηλά.

⁽⁶³⁾ Βλέπε ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 6.23 και πλαίσιο 6.4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
«ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»

	2014	2013 ⁽¹⁾
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη	161	168
Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	170	175
Σύνολο πράξεων για τον τομέα «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	331	343
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: Περιφερειακή πολιτική και αστική ανάπτυξη	6,1 %	7,0 %
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις	3,7 %	3,1 %
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: «Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή»	5,7 %	5,9 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	8,2 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	3,1 %	

Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για την περιφερειακή πολιτική και την αστική ανάπτυξη είναι 3,0 % και 9,2 % αντίστοιχα.

Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για την απασχόληση και τις κοινωνικές υποθέσεις είναι 1,9 % και 5,6 % αντίστοιχα.

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το οικονομικό έτος 2013 επανυπολογίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στη δομή της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των δύο ετών μεταξύ τους. Στο **γράφημα 1.3** του κεφαλαίου 1 παρουσιάζεται ο τρόπος της ανακατάταξης των αποτελεσμάτων για το 2013 βάσει της δομής της ετήσιας έκθεσης για το 2014. Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το 2013 υπολογίστηκε βάσει της προσέγγισης για τον ποσοτικό προσδιορισμό των σφαλμάτων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων η οποία ίσχυε κατά τον χρόνο του ελέγχου. Τα ελεγκτικά αποτελέσματα του 2013, μετά τον επανυπολογισμό τους προκειμένου να ληφθεί υπόψη η επικαιροποιημένη προσέγγιση που εφαρμόζεται όσον αφορά τον ποσοτικό προσδιορισμό αυτών των σφαλμάτων αυτών (βλέπε σημείο 1.13), παρουσιάζονται στον **πίνακα 1.1** και στο **γράφημα 1.3**.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»

E = ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ύψιαξης, R = ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης, X = κοινή αξιολόγηση και για τις δύο ΓΔ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου					Απάντηση της Επιτροπής	
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου		Άνεπιβεβαίωτα αποδοκίματα στοιχεία
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Σύσταση 1 (σύσταση 2 του κεφαλαίου 6 και σύσταση 3 του κεφαλαίου 5 του 2001): να αντιμετωπίζει τις αδυναμίες των «πρωτοβάθμιων ελέγχων» που διενεργούνται από διαχειριστικές αρχές και ενδιάμεσους φορείς για το ΕΠΠΑ και το ΤΣ μέσω ειδικού υλικού καθοδήγησης και, κατά περίπτωση, μέσω μέτρων κατάρτισης.	E	R ⁽¹⁾					
	Σύσταση 2 (σύσταση 1 του 2001): να πραγματοποιήσει, βάσει της πείρας που απέκτησε κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, αξιολόγηση της εφαρμογής των εθνικών κανόνων επλεξιμότητας, προς εντοπισμό πιθανών τομέων προς περαιτέρω απλούστευση και προς εξέλιξη περιττών περίπλοκων κανόνων («gold-plating» — κανονιστικός υπερδραματισμός).		E ⁽²⁾	R ⁽³⁾				
	Σύσταση 3 του κεφαλαίου 5: να ορίσει σαφείς κανόνες και να παρέχει άρτια καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης της επλεξιμότητας των έργων, καθώς και να υπολογίσει τη συγχρηματοδότηση για τα έργα του ΕΠΠΑ και του ΤΣ που παράγουν έσοδα στο πλαίσιο της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020.			R ⁽⁴⁾				
	Σύσταση 3 του κεφαλαίου 6: να προωθήσει την επέκταση της χρήσης επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος σφάλματος στις δηλώσεις δαπανών, καθώς και το διοικητικό βέρος για τους δικαιούχους. Οι εφαρμοζόμενοι στο πλαίσιο των επιλογών απλουστευμένης απόδοσης δαπανών ενιαίοι συντελεστές πρέπει να εγκρίνονται/επικυρώνονται συστηματικά εκ των προτέρων από την Επιτροπή, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι πληρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις (έντιμος, αμερόληπτος και επαληθεύσιμος υπολογισμός).		E					
Σύσταση 4 : να επιδιώξει τη βελτίωση των εργασιών των ελεγκτικών αρχών, καθώς και της ποιότητας και της αξιοπιστίας των πληροφοριών που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις ελέγχου και τις ελεγκτικές γνώμες.			X ⁽⁵⁾					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση, εκ μέρους του Συνεδρίου, της πραγματοποιηθείσας προόδου						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 5 του κεφαλαίου 5: προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η διαδικασία για το κλείσιμο των πολυετών προγραμμάτων στον τομέα της συνοχής, η Επιτροπή θα πρέπει: — να υπενθυμίζει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι οι τελικές δηλώσεις που υποβάλλονται για τα προγράμματα της περιόδου 2007-2013 είναι αξιόπιστες, — να εξετάζει τις συγκεκριμένες αδυναμίες που εντοίζονται από το Συνέδριο στις δηλώσεις εκκαθάρισης για το κλείσιμο των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006, — να υπολογίζει εάν τα εν λόγω προβλήματα έχουν εμφανιστεί και σε άλλα ΕΠ και να εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις όπου απαιτείται, — να διασφαλίζει ότι οι εν εξελίξει έλεγχοι κλεισίματος αντιμετωπίζουν επαρκώς τα ζητήματα που επισήμανε το Συνέδριο.	R						
	(¹) Βλέπε σημεία 6.42 και 6.43, καθώς και συστάσεις 1 και 2 του κεφαλαίου 5 της επήρας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013. (²) Η κατάσταση παρέμεινε αμετάβλητη το 2014. (³) Δεν υπήρξε συστηματική αξιολόγηση των περιεχόμενων εθνικών κανόνων με σκοπό την απλούστευσή τους. (⁴) Δεν παρασχέθηκε καθολική σχετική με την αξιολόγηση της επλεξιμότητας των έργων (Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects for Cohesion Policy) για την περίοδο 2014-2020 εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2014. (⁵) Βλέπε πλάνιο 6.6. Παρά τις νέες κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ελεγκτικές αρχές οι οποίες εκδόθηκαν κατά το 2013, διαπιστώσαμε και πάλι ορισμένες αδυναμίες στις κατευθυντήριες οδηγίες που εξέδωσε η Επιτροπή προς τις ελεγκτικές αρχές, συγκεκριμένα τον χειρισμό των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής — βλέπε σημεία 6.6 και 6.67. Επιπλέον, δεν υπήρχαν στοιχεία που να αποδεικνύουν τη σύσταση προς τις ελεγκτικές αρχές για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων ελέγχων συστημάτων όσον αφορά τους «πρωτοβάθμιους ελέγχους», που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι ενδιάμεσοι φορείς.	R						

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

«Φυσικοί πόροι»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

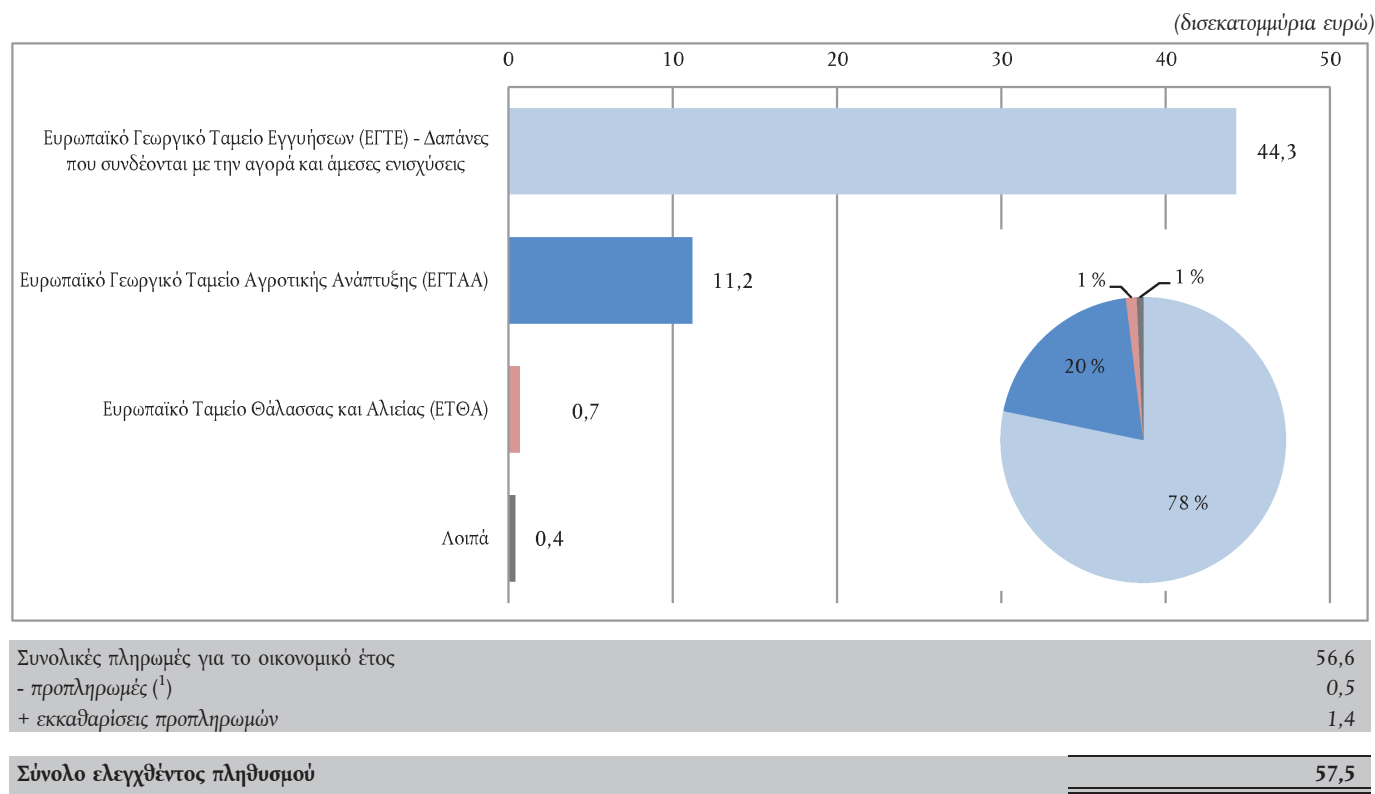
	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	7.1-7.14
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του ΠΔΠ	7.3-7.13
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	7.14
Μέρος 1: Η εκτίμησή μας όσον αφορά την κανονικότητα	7.15-7.78
Κανονικότητα των πράξεων	7.15-7.34
Εξέταση επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	7.35-7.73
Συμπέρασμα και συστάσεις	7.74-7.78
Μέρος 2: Ζητήματα σχετικά με τις επιδόσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης	7.79-7.89
Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων	7.79-7.88
Συμπέρασμα	7.89
Παράρτημα 7.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Φυσικοί πόροι»	
Παράρτημα 7.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Φυσικοί πόροι»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας που αφορούν τις ειδικές εκτιμήσεις μας για τον τομέα «Φυσικοί πόροι». Στο κεφάλαιο παρουσιάζονται χωριστά τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και άλλες δαπάνες («Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία») του συγκεκριμένου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ). Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη σύνθεση του εν λόγω τομέα του ΠΔΠ παρουσιάζονται στο **γράφημα 7.1**.

Γράφημα 7.1 — Τομέας 2 του ΠΔΠ — «Φυσικοί πόροι»

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

7.2. Πέραν των διαπιστώσεών μας όσον αφορά την κανονικότητα, τις οποίες παραθέτουμε προς υποστήριξη των ειδικών εκτιμήσεων, στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται επίσης, σε χωριστή ενότητα, τα αποτελέσματα ορισμένων ζητημάτων σχετικών με τις επιδόσεις που προέκυψαν από δείγμα έργων στο πλαίσιο του τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του ΠΔΠ*Κοινή γεωργική πολιτική*

7.3. Σκοπός⁽¹⁾ της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) είναι η αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας, ώστε να διασφαλίζονται ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης για τον αγροτικό πληθυσμό, να σταθεροποιούνται οι αγορές, να διασφαλίζονται ο εφοδιασμός και οι λογικές τιμές των προϊόντων για τους καταναλωτές.

7.4. Η ΚΓΠ υλοποιείται στο πλαίσιο του συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής και τα κράτη μέλη μέσω δύο ταμείων⁽²⁾: του ΕΓΓΕ, το οποίο χρηματοδοτεί πλήρως άμεσες ενισχύσεις της ΕΕ και μέτρα στήριξης της αγοράς⁽³⁾, και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το οποίο συγχρηματοδοτεί προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης από κοινού με τα κράτη μέλη.

7.5. Τα κύρια μέτρα που χρηματοδοτεί το ΕΓΓΕ είναι τα εξής:

- Άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του «καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης» (ΚΕΕ), οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 30,8 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014. Το συγκεκριμένο καθεστώς παρέχει⁽⁴⁾ αποσυνδεδεμένη στήριξη του εισοδήματος βάσει «δικαιωμάτων», καθένα εκ των οποίων ενεργοποιείται με ένα εκτάριο επιλέξιμης έκτασης.
- Άμεσες ενισχύσεις στο πλαίσιο του «καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης» (SAPS), οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 7,4 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014. Πρόκειται για ένα απλουστευμένο καθεστώς αποσυνδεδεμένης στήριξης του εισοδήματος, το οποίο εφαρμόζεται σε 10 κράτη μέλη⁽⁵⁾ που εντάχθηκαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007 και προβλέπει την καταβολή ενιαίων ποσών ανά επιλέξιμο εκτάριο γεωργικής γης.
- Άλλα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης, τα οποία αντιστοιχούσαν σε 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014 και παρέχουν κυρίως συνδεδεμένες ενισχύσεις⁽⁶⁾ οι οποίες συνδέονται με συγκεκριμένα είδη γεωργικής παραγωγής.
- Παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2014 και καλύπτουν, συγκεκριμένα, την ειδική στήριξη για τον αμπελοοινικό τομέα και τον τομέα των οπωροκηπευτικών, καθώς και ειδικά μέτρα για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές.

⁽¹⁾ Άρθρο 39 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2005, για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 209 της 11.8.2005, σ. 1).

⁽³⁾ Εξαιρουμένων ορισμένων μέτρων, όπως τα μέτρα προώθησης και το σχέδιο προώθησης της κατανάλωσης φρούτων στα σχολεία, τα οποία είναι συγχρηματοδοτούμενα.

⁽⁴⁾ Οι αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις χορηγούνται για επιλέξιμες γεωργικές εκτάσεις, ανεξαρτήτως του εάν οι εκτάσεις αυτές χρησιμοποιούνται για παραγωγή ή όχι.

⁽⁵⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία και Σλοβακία.

⁽⁶⁾ Οι συνδεδεμένες ενισχύσεις υπολογίζονται βάσει του αριθμού των διατηρουμένων ζώων (π.χ. θηλάζουσες αγελάδες, αιγοπρόβατα) ή/και του αριθμού των καλλιεργούμενων εκταρίων με συγκεκριμένο είδος (π.χ. βαμβάκι, ρύζι, ζαχαρότευτλα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.6. Το ΕΓΤΑΑ συγχρηματοδοτεί τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης που πραγματοποιούνται μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών. Οι δαπάνες καλύπτουν 46 μέτρα (7) στα οποία περιλαμβάνονται τόσο μέτρα βάσει της έκτασης (8) όσο και μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (9). Το 2014, οι δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης ανέρχονταν σε 11 186 εκατομμύρια ευρώ.

7.7. Όλα τα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και όλα τα μέτρα βάσει έκτασης του ΕΓΤΑΑ (10) επιβάλλουν στους δικαιούχους την υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης. Οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνουν κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (ΚΑΔ), οι οποίες αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων, καθώς και τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (υποχρεώσεις ΚΓΠΚ). Η μη συμμόρφωση των γεωργών με τις απαιτήσεις αυτές έχει ως συνέπεια τη μείωση του ποσού της ενίσχυσης (11) (βλέπε επίσης σημείο 7.14, β)).

7.7. Η πολλαπλή συμμόρφωση είναι ένας μηχανισμός κυρώσεων με τον οποίο επιβάλλονται πονές στους γεωργούς όταν δεν τηρούν ορισμένους κανόνες που προκύπτουν γενικά από άλλες πολιτικές εκτός της ΚΓΠ και ισχύουν για τους πολίτες της ΕΕ, ανεξάρτητα από την ΚΓΠ. Η τήρηση των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν συνιστά κριτήριο επιλεξιμότητας για καμία από τις πληρωμές της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, οι έλεγχοι αυτών των απαιτήσεων δεν αφορούν τη νομιμότητα και την κανονικότητα τυχόν υποκειμένων πράξεων. Οι αρχές αυτές ισχύουν από την έναρξη του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης το 2005. Το γεγονός ότι η πολλαπλή συμμόρφωση δεν επηρεάζει την επιλεξιμότητα των πληρωμών έχει επιβεβαιωθεί ρητά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υπόθεση T-588/10) και έχει αποσαφηνιστεί περαιτέρω με το άρθρο 97 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 για τα έτη υποβολής αιτήσεων από το 2015 και μετά.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την άποψή της ότι οι μειώσεις που επιβάλλονται για την αθέτηση απαιτήσεων πολλαπλής συμμόρφωσης δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος όσον αφορά την ΚΓΠ.

- (7) Τα μέτρα απαριθμούνται στο σημείο 7α του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1974/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 368 της 23.12.2006, σ. 15).
- (8) Τα μέτρα βάσει της έκτασης είναι μέτρα στο πλαίσιο των οποίων οι ενισχύσεις συνδέονται με τον αριθμό των εκταρίων, όπως οι γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και οι αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα.
- (9) Τα μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση είναι κατά κανόνα επενδυτικά μέτρα, όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η δημιουργία βασικών υπηρεσιών για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό.
- (10) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1290/2005, (ΕΚ) αριθ. 247/2006, (ΕΚ) αριθ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 (ΕΕ L 30 της 31.1.2009, σ. 16).
- (11) Σύμφωνα με τα άρθρα 66 και 67 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 796/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς (ΕΕ L 141 της 30.4.2004, σ. 18), το επίπεδο της μείωσης της ενίσχυσης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις ΚΑΔ ή τις υποχρεώσεις της ΚΓΠΚ μπορεί να κυμαίνεται από 1% έως 5% σε περίπτωση αμέλειας, φθάνοντας έως και την πλήρη άρνηση της καταβολής της σε περίπτωση σκόπιμης μη συμμόρφωσης. Τα ποσά που προκύπτουν από τις μειώσεις της ενίσχυσης παρακρατούνται από την πληρωμή της ενίσχυσης και πιστώνονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως έσοδα ειδικού γεωργικού προορισμού.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.8. Οι δαπάνες στο πλαίσιο αμφοτέρων των ταμείων διοχετεύονται μέσω 80 περίπου οργανισμών πληρωμών, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο της επιλεξιμότητας των αιτήσεων ενίσχυσης και για την καταβολή των ενισχύσεων στους δικαιούχους. Οι λογαριασμοί και τα αρχεία πληρωμών των οργανισμών πληρωμών εξετάζονται από ανεξάρτητους φορείς ελέγχου (οργανισμούς πιστοποίησης), οι οποίοι υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή πιστοποιητικά και εκθέσεις.

7.9. Οι κύριοι κίνδυνοι για την κανονικότητα των άμεσων ενισχύσεων είναι η πιθανότητα καταβολής ενίσχυσης είτε για μη επιλέξιμη έκταση είτε σε μη επιλέξιμους δικαιούχους είτε σε περισσότερους του ενός δικαιούχους για το ίδιο αγροτεμάχιο, ο εσφαλμένος υπολογισμός των δικαιωμάτων και η καταβολή προμηθειών για ανύπαρκτα ζώα. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις στις γεωργικές αγορές, οι κύριοι κίνδυνοι για την κανονικότητα είναι η χορήγηση ενίσχυσης σε μη επιλέξιμους αιτούντες ή για μη επιλέξιμες ή διογκωμένες δαπάνες, ή για μη επιλέξιμες ποσότητες.

7.10. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη ο κύριος κίνδυνος είναι η μη επιλεξιμότητα των δαπανών, λόγω μη συμμόρφωσης με τους συχνά πολύπλοκους κανόνες και όρους επιλεξιμότητας, ιδίως όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα.

7.10. Η Επιτροπή συμμερίζεται τη γνώμη του Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία οι τομείς των δαπανών αγροτικής ανάπτυξης διέπονται από πολύπλοκους κανόνες και όρους επιλεξιμότητας. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό οφείλεται στους φιλόδοξους στόχους της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης και εξηγεί τον λόγο για τον οποίο η πολιτική αυτή είναι ιδιαίτερα ευεπίφορη σε λάθη.

Το νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 περιέχει διατάξεις που αποσκοπούν τόσο στην απλούστευση όσο και στη θέσπιση προληπτικών μέτρων (π.χ. εκ των προτέρων ανάλυση των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, αναστολές και διακοπή πληρωμών).

Η Επιτροπή δεσμεύεται να απλουστεύει τους κανόνες της ΚΓΠ και θα επιμείνει στην απλούστευση των εθνικών κανόνων των κρατών μελών, χωρίς να διακυβευθεί η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

Περιβαλλοντική πολιτική και κοινή αλιευτική πολιτική

7.11. Σκοπός της πολιτικής της Ένωσης για το περιβάλλον είναι να συμβάλει στην προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, της ζωής των πολιτών της και της ορθολογικής χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων με δαπάνες τις οποίες διαχειρίζονται σε κεντρικό επίπεδο η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος και η Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα. Το σημαντικότερο πρόγραμμα είναι το πρόγραμμα για το περιβάλλον (LIFE) ⁽¹²⁾. Το LIFE συγχρηματοδοτεί έργα που υλοποιούνται στα κράτη μέλη και σχετίζονται με τη φύση και τη βιοποικιλότητα, την περιβαλλοντική πολιτική και διακυβέρνηση, καθώς και την πληροφόρηση και την επικοινωνία (δαπάνες ύψους 221 εκατομμυρίων ευρώ το 2014).

⁽¹²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1293/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση Προγράμματος για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα (LIFE) και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 614/2007 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 185).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.12. Η κοινή αλιευτική πολιτική επιδιώκει γενικούς στόχους παρεμφερείς με τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής (βλέπε σημείο 7.2). Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας ⁽¹³⁾ του οποίου τη διαχείριση ασκούν η Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας και τα κράτη μέλη υπό το καθεστώς της επιμερισμένης διαχείρισης, αποτελεί το βασικό εργαλείο για την υλοποίηση της κοινής αλιευτικής πολιτικής (δαπάνες ύψους 569 εκατομμυρίων ευρώ το 2014).

7.13. Ο κύριος κίνδυνος για την κανονικότητα στους τομείς της περιβαλλοντικής και αλιευτικής πολιτικής είναι η χορήγηση ενισχύσεων για μη επιλέξιμες ή διογκωμένες δαπάνες.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

7.14. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα «Φυσικοί πόροι», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Για τον σκοπό των δύο ειδικών εκτιμήσεων, ο έλεγχος περιλάμβανε την εξέταση δείγματος 183 πράξεων για το ΕΓΤΕ και 176 πράξεων για την «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία» αντιστοίχως, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Κάθε δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων στο πλαίσιο καθεμιάς από τις δύο ειδικές εκτιμήσεις. Για το 2014, το δείγμα του ΕΓΤΕ περιλάμβανε πράξεις από 17 κράτη μέλη ⁽¹⁴⁾. Για τη δεύτερη ειδική εκτίμηση, το δείγμα περιλάμβανε 162 πράξεις που αφορούσαν την αγροτική ανάπτυξη και 14 πράξεις που αφορούσαν το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία από 18 κράτη μέλη ⁽¹⁵⁾.

7.14.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΕ L 223 της 15.8.2006, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Γερμανία (Βαυαρία, Βραδεμβούργο Κάτω Σαξονία, Σλέσβιχ-Χόλσταϊν, Ρηνανία-Παλατινάτο), Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία (Ανδαλουσία, Αραγονία, Καστίλη-Λα Μάντσα, Καταλονία, Εστρεμαδούρα, Κανάριες Νήσοι), Γαλλία, Ιταλία (Λομβαρδία, Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura — AGEA), Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Ουαλία).

⁽¹⁵⁾ Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γερμανία (Μεκλεμβούργο-Δυτική Πομερανία, Ρηνανία Παλατινάτο, Σαξονία-Ανχαλτ), Ελλάδα, Ισπανία (Γαλικία, Καστίλη-Λα Μάντσα), Γαλλία, Ιταλία (Απουλία, Ουμβρία, Βένετο), Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Ουαλία). Το δείγμα περιλάμβανε επίσης τρεις πράξεις υπό άμεση διαχείριση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) Όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, οι ελεγκτικές δοκιμασίες μας επικεντρώθηκαν σε επιλεγμένες υποχρεώσεις σχετικά με την ΚΓΠΚ⁽¹⁶⁾ και τις ΚΑΔ⁽¹⁷⁾ για τις οποίες ήταν δυνατό να συγκεντρωθούν αποδεικτικά στοιχεία και να εξαχθεί συμπέρασμα κατά τον χρόνο των επισκέψεων ελέγχου⁽¹⁸⁾ (βλέπε επίσης σημείο 1.15).
- γ) Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, στο πλαίσιο της αξιολόγησης επιλεγμένων συστημάτων⁽¹⁹⁾ υποβλήθηκαν σε εξέταση το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ) στην Κροατία, τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των σημαντικών αδυναμιών στα συστήματα που είχαμε αναφέρει σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις σχετικά με έξι κράτη μέλη⁽²⁰⁾ και οι εργασίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ενίσχυσης της διασφάλισης⁽²¹⁾ στην Ελλάδα. Επιπλέον, επανεξετάσαμε 14 από τους ελέγχους συμμόρφωσης που είχε διενεργήσει η Επιτροπή.
- δ) Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, επανεξετάσαμε 12 ελέγχους συμμόρφωσης της Επιτροπής, ενώ επαναδιενεργήσαμε ελέγχους της Επιτροπής και υποβάλαμε σε επιτόπια ελεγκτική δοκιμασία επιλεγμένες βασικές δικλίδες ελέγχου σε πέντε περιπτώσεις⁽²²⁾. Όσον αφορά τους υπόλοιπους τομείς πολιτικής, εξετάσαμε τα συστήματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας στην Ιταλία και της ΓΔ Περιβάλλοντος.
- ε) Προκειμένου να αξιολογήσουμε το έρεισμα των αποφάσεων εκκαθάρισης της Επιτροπής, εξετάσαμε τις ελεγκτικές εργασίες της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης στο πλαίσιο της εκκαθάρισης των λογαριασμών (για αμφότερα το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ).
- στ) Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων κάλυψε τις εκθέσεις της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και της ΓΔ Περιβάλλοντος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Η Επιτροπή επικροτεί την αλλαγή προσέγγισης που ανακοίνωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο από το 2015 και μετά, και τονίζει πόσο σημαντική είναι η εξέταση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος ανεξάρτητα από το στοιχείο της πολλαπλής συμμόρφωσης.
- Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.7, 7.22 και 7.33.

⁽¹⁶⁾ Αποφυγή της επέκτασης ανεπιθύμητης βλάστησης, διατήρηση των αναβαθμίδων, διατήρηση των ελαιώνων και τήρηση των ελάχιστων ρυθμών ανανέωσης ζωικού πληθυσμού ή των υποχρεώσεων κοπής της βλάστησης.

⁽¹⁷⁾ Απαιτήσεις για την ΚΑΔ 4 (οδηγία για τη νιτρορύπανση) και για τις ΚΑΔ 6 έως 8 (σχετικά με την αναγνώριση και καταγραφή των ζώων).

⁽¹⁸⁾ Οι υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης αποτελούν ουσιαστικές νομικές απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν όλοι οι αποδέκτες άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ. Αποτελούν τους βασικούς και, σε πολλές περιπτώσεις, τους μοναδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται προκειμένου να δικαιολογείται η καταβολή του πλήρους ποσού της άμεσης ενίσχυσης, εξ ου και η απόφασή μας να θεωρούμε σφάλματα τις παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης.

⁽¹⁹⁾ Τα κράτη μέλη και τα ελεγχθέντα συστήματα επελέγησαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, άρα δεν είναι δυνατό τα αποτελέσματα να θεωρηθούν αντιπροσωπευτικά για την ΕΕ στο σύνολό της.

⁽²⁰⁾ Βουλγαρία, Ελλάδα, Ισπανία (Ανδαλουσία, Καστίλη-Λα Μάντσα, Εστρεμαδούρα), Ιταλία (Λομβαρδία), Πορτογαλία και Ρουμανία.

⁽²¹⁾ Βλέπε σημείο 7.44.

⁽²²⁾ Ιρλανδία, Ιταλία (Καμπάνια), Πορτογαλία, Ρουμανία και Σουηδία.

ΜΕΡΟΣ 1: Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΜΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ**Κανονικότητα των πράξεων**

7.15. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Φυσικοί πόροι» στο σύνολό τους καθώς και τα αποτελέσματα καθεμιάς από τις δύο ειδικές εκτιμήσεις (ΕΓΤΕ και «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία») συνοψίζονται στο **παράρτημα 7.1**. Από τις 359 πράξεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 177 (49 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 129 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος για τον τομέα «Φυσικοί πόροι» στο σύνολό του είναι 3,6 % ⁽²³⁾ ⁽²⁴⁾.

7.16. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 7.2**.

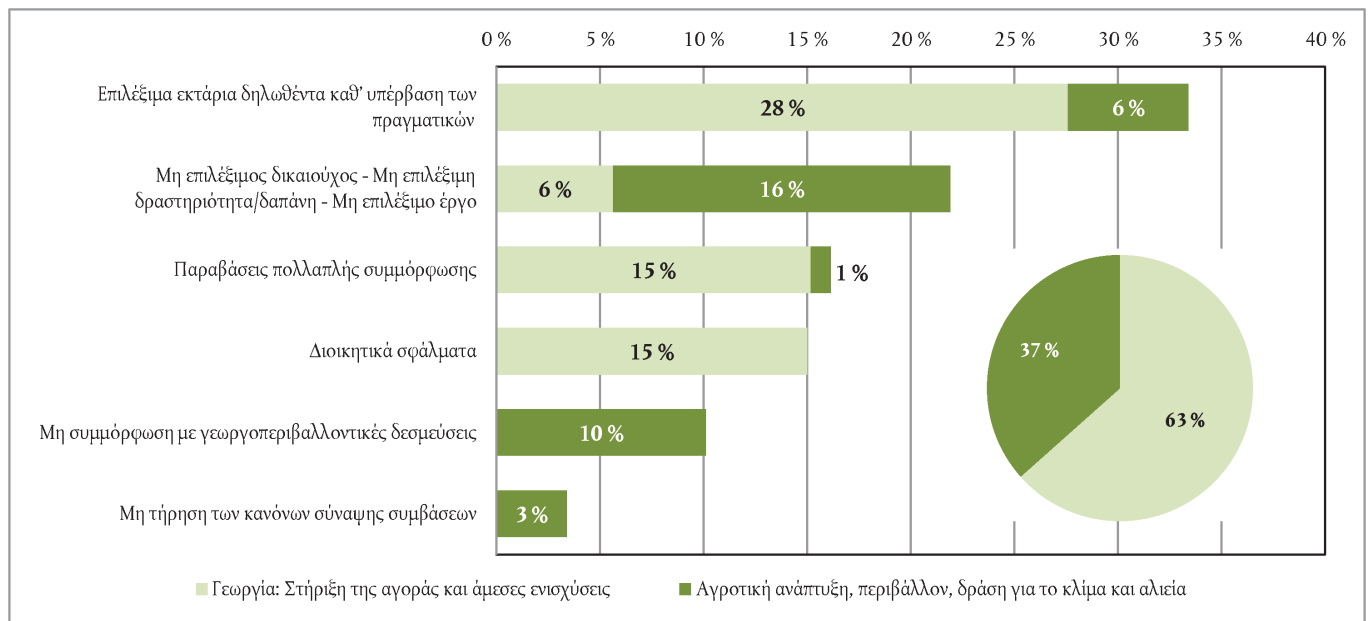
7.15. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο σφάλμα σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο σφάλμα που σημειώθηκε το προηγούμενο έτος.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που προκύπτουν από τις πολυτελείς διαδικασίες ελέγχου της συμμόρφωσης, καθώς και οι ανακτήσεις από δικαιούχους που αποδίδονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ, αποτελούν διορθωτική ικανότητα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ολοκληρωμένη αξιολόγηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο σύνολό του. Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι, όπως αναφέρθηκε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014, η διορθωτική της ικανότητα υπολογίστηκε το 2014 στο ποσό των 863,5 εκατομμυρίων ευρώ (1,55 % των συνολικών δαπανών της ΚΓΠ). (Βλ. σημεία 7.70 και 7.71 της έκθεσης του Συνεδρίου.)

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παραβάσεις των υποχρεώσεων πολλαπλής συμμόρφωσης (0,6 ποσοστιαίες μονάδες) δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος (βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.7). Χωρίς την πολλαπλή συμμόρφωση, το πιθανότερο επίπεδο σφάλματος είναι 3,0 %.

⁽²³⁾ Υπολογίζουμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,7 % και 4,6 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντιστοίχως).

⁽²⁴⁾ Εκ του οποίου τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης είχαν αντίκτυπο 0,6 εκατοστιαίων μονάδων.

Γράφημα 7.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος — «Φυσικοί πόροι»

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.17. Η φύση και ο τύπος των σφαλμάτων διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των δύο ειδικών εκτιμήσεων. Για τον λόγο αυτό, ακολουθεί χωριστή ανάλυση κάθε εκτίμησης.

ΕΓΤΕ — Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις

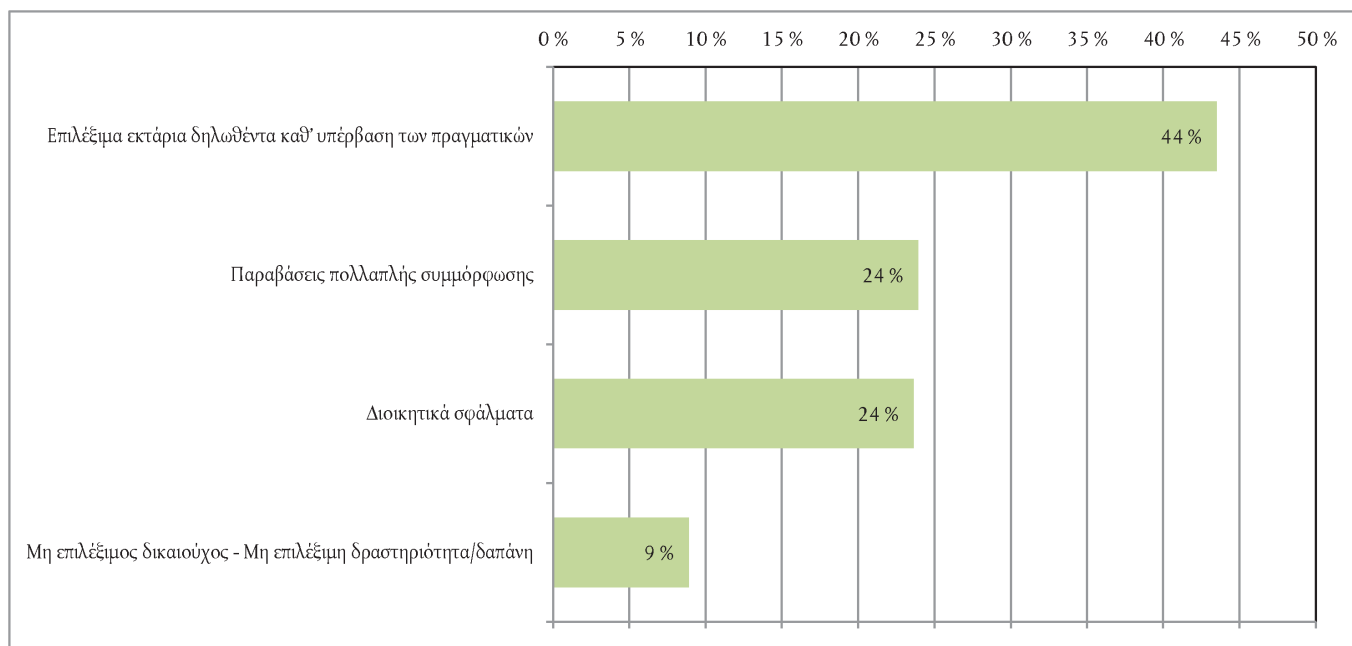
7.18. Όσον αφορά το ΕΓΤΕ, από τις 183 πράξεις που ελέγξαμε, 93 (51 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 88 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 2,9 %.

7.19. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 7.3**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.18. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο σφάλμα σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο σφάλμα του προηγούμενου έτους. Χωρίς την πολλαπλή συμμόρφωση, που αντιστοιχεί σε 0,7 ποσοστιαίες μονάδες, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για το ΕΓΤΕ είναι 2,2 %.

Γράφημα 7.3 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος — ΕΓΤΕ

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.20. Σε 26 περιπτώσεις προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων από τελικούς δικαιούχους, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες⁽²⁵⁾ ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλες οι εν λόγω πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τη συγκεκριμένη εκτίμηση θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι, σε 34 περιπτώσεις, υπεύθυνες για το σφάλμα που εντοπίσαμε ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,7 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.20. Η Επιτροπή επικροτεί την αξιολόγηση του Συνεδρίου σχετικά με τον ρόλο των κρατών μελών και είναι της άποψης ότι τα κράτη μέλη θα έπρεπε να έχουν καταβάλει μεγαλύτερες προσπάθειες για τη μείωση των σφαλμάτων. Η Επιτροπή εξακολουθεί να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για τη μείωση των σφαλμάτων.

⁽²⁵⁾ Βάσει συνοδευτικών εγγράφων, περιλαμβανομένων τυπικών διασταυρωτικών ελέγχων και υποχρεωτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.21. Δεν παρατηρήθηκε ιδιαίτερο επίπεδο σφαλμάτων σχετικά με τη δήλωση επιλέξιμων εκταρίων καθ' υπέρβαση των πραγματικών σε ορισμένα κράτη μέλη. Το 2014, τέτοιου είδους σφάλματα εντοπίστηκαν σε 12 από τα 17 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις. Το ήμισυ των σφαλμάτων αυτών ήταν μικρότερο από 2 %, με περιορισμένο, κατά συνέπεια, αντίκτυπο στο συνολικό εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Όπως και τα προηγούμενα έτη, τα σημαντικότερα σφάλματα στην κατηγορία αυτή αφορούσαν πληρωμές για μη επιλέξιμες εκτάσεις που είχαν δηλωθεί ως επιλέξιμοι μόνιμοι βοσκότοποι (βλέπε πλαίσιο 7.1). Παράδειγμα σφάλματος για αρόσιμη γη δηλωθείσα καθ' υπέρβαση της πραγματικής παρουσιάζεται επίσης στο πλαίσιο 7.1.

Πλαίσιο 7.1 — Παραδείγματα πληρωμών για επιλέξιμες εκτάσεις που δηλώθηκαν καθ' υπέρβαση των πραγματικών

Μόνιμοι βοσκότοποι

Στην Ελλάδα δύο από τους 12 δικαιούχους που εξετάστηκαν έλαβαν ενίσχυση στο πλαίσιο του ΚΕΕ για αγροτεμάχια τα οποία είχαν δηλωθεί ως μόνιμοι βοσκότοποι, ενώ, όπως διαπιστώθηκε, καλύπτονταν με πυκνή χαμηλή βλάστηση, θάμνους, δένδρα και βράχους. Τα συγκεκριμένα αγροτεμάχια θα έπρεπε να είχαν εξαιρεθεί πλήρως ή μερικώς από τις ενισχύσεις της ΕΕ. Τα εν λόγω σφάλματα ανέκυψαν διότι στην ελληνική βάση δεδομένων LPIS (σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων, Land Parcel Identification System), οι επιλέξιμες εκτάσεις για τα σχετικά αγροτεμάχια είχαν δηλωθεί καθ' υπέρβαση των πραγματικών (βλέπε επίσης πλαίσιο 7.8 και σημείο 7.43). Οι ελληνικές αρχές επαναξιολόγησαν την επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων και εντόπισαν τις πληρωμές που είχαν καταβληθεί αχρεωστήτως στις συγκεκριμένες περιπτώσεις. Εντούτοις, οι ελληνικές αρχές δεν κίνησαν διαδικασίες ανάκτησης για καμία περίπτωση. Για μία από τις δύο περιπτώσεις διαπιστώσαμε ότι, ακόμη και μετά την επαναξιολόγηση, οι επιλέξιμες περιοχές που είχαν καταχωριστεί στο LPIS εξακολουθούσαν να υπερβαίνουν τις πραγματικές.

Περιπτώσεις κατά τις οποίες είχε καταβληθεί στρεμματική ενίσχυση για αγροτεμάχια που καλύπτονταν εν μέρει από μη επιλέξιμη βλάστηση εντοπίστηκαν επίσης στην Τσεχική Δημοκρατία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Σλοβακία.

Αρόσιμη γη

Στην Ισπανία (Καστίλη-Λα Μάντσα) καταβλήθηκε ενίσχυση στο πλαίσιο του ΚΕΕ για αγροτεμάχιο που είχε δηλωθεί και καταχωριστεί στο LPIS ως αρόσιμη γη. Στην πραγματικότητα το αγροτεμάχιο ήταν διαδρομή για αγώνες μοτοκρός.

Περιπτώσεις εκτάσεων επιλέξιμης αρόσιμης γης που είχαν δηλωθεί καθ' υπέρβαση των πραγματικών εντοπίστηκαν επίσης στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Δανία, τη Γερμανία (Ρηνανία-Παλατινάτο και Σλέσβιχ-Χόλσταϊν), την Ισπανία (Ανδαλουσία, Αραγονία), τη Γαλλία, την Ιταλία (Λομβαρδία), την Πολωνία, τη Σλοβακία, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.21. Η Επιτροπή γνωρίζει τις αδυναμίες που σχετίζονται με τους μόνιμους βοσκότοπους. Βρίσκονται σε εξέλιξη σχέδια δράσης σε διάφορες χώρες, των οποίων η αποτελεσματικότητα αναγνωρίζεται από το Συνέδριο στο πλαίσιο 7.7.

Πλαίσιο 7.1 — Παραδείγματα πληρωμών για επιλέξιμες εκτάσεις που δηλώθηκαν καθ' υπέρβαση των πραγματικών

Η Επιτροπή είχε ήδη εντοπίσει παρόμοιες αστοχίες στην Ελλάδα και την Ισπανία και διασφάλισε την αντιμετώπισή τους μέσω σχεδίων δράσης που επέφεραν σημαντικές βελτιώσεις.

Στην Ελλάδα, το σχέδιο δράσης είχε σκοπό την αφαίρεση των μη επιλέξιμων αγροτεμαχίων από το LPIS. Οι ελληνικές αρχές εφάρμοσαν το σχέδιο αυτό, με αποτέλεσμα να μειωθούν οι εκτάσεις που είναι καταγεγραμμένες ως μόνιμοι βοσκότοποι στο ελληνικό LPIS από 3,6 εκατομμύρια εκτάρια το 2012 σε 1,5 εκατομμύρια εκτάρια τον Οκτώβριο του 2014 (βλ. πλαίσιο 7.8).

Εκτός από τη διόρθωση του LPIS, οι ελληνικές αρχές εντόπισαν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά.

Η Επιτροπή έχει ήδη επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις για τα οικονομικά έτη 2010, 2011 και 2012, οι οποίες καλύπτουν τα ποσά που δεν ανέκτησαν οι ελληνικές αρχές. Για τα οικονομικά έτη 2013 και 2014, η διαδικασία συμμόρφωσης αναμένεται να οριστικοποιηθεί έως το τέλος του 2015.

Τα αναφερθέντα κράτη μέλη έχουν ελεγχθεί από την Επιτροπή. Όσον αφορά την Πολωνία και την Τσεχία, δεν εντοπίστηκαν σημαντικές ελλείψεις. Όποτε κρίνεται αναγκαίο, οι αδυναμίες που εντοπίζονται στο σύστημα πολλαπλής συμμόρφωσης παρακολουθούνται με διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, οι οποίες συνεπάγονται καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Οι εθνικές αρχές επισήμαναν την κατάσταση αυτή τον Φεβρουάριο του 2014, κατά την επικαιροποίηση του LPIS με τις τελευταίες διαθέσιμες ορθοφωτογραφίες (του 2012). Ωστόσο, η πληρωμή είχε γίνει τον Δεκέμβριο του 2013, πριν από την εν λόγω επικαιροποίηση. Τον Νοέμβριο του 2014 δρομολογήθηκε διαδικασία ανάκτησης για τα σχετικά έτη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.22. Βάσει εξέτασης επιλεγμένων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης [βλέπε σημείο 7.14, β)], διαπιστώσαμε παραβάσεις σε 46 από τις 170 πληρωμές που υπόκεινταν στις εν λόγω υποχρεώσεις. Η συχνότητα εμφάνισης σφαλμάτων στην πολλαπλή συμμόρφωση (27%) συμφωνεί με τη συχνότητα που αναφέρουν τα κράτη μέλη στις στατιστικές ελέγχου τους. Τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης συνέβαλαν στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που παρουσιάστηκε στο σημείο 7.18 κατά 0,7 εκατοστιαίες μονάδες. Παραδείγματα σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης παρουσιάζονται στο πλαίσιο 7.2.

Πλαίσιο 7.2 — Παραδείγματα σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για την πολλαπλή συμμόρφωση, οι μετακινήσεις, οι γεννήσεις και οι θάνατοι των βοοειδών πρέπει να γνωστοποιούνται ώστε να καταχωριστούν εντός επτά ημερών στην εθνική βάση δεδομένων για τα ζώα. Οι κανόνες αυτοί συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση του κινδύνου εξάπλωσης ασθενειών, καθόσον ελέγχονται οι μετακινήσεις των ζώων και βελτιώνεται η ανιχνευσιμότητά τους. Για τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων, ένας άλλος κανόνας πολλαπλής συμμόρφωσης ορίζει ότι σε περιοχές ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση πρέπει να εφαρμόζονται κατ' ανώτατο όριο 170 κιλά νιτρικών αλάτων ζωικής προέλευσης ανά εκτάριο.

Στην Ιταλία (Λομβαρδία) ένας δικαιούχος ανέφερε 370 μετακινήσεις ή γεννήσεις βοοειδών εκ των οποίων 291 είχαν γνωστοποιηθεί εκπρόθεσμα. Ο ίδιος δικαιούχος υπερέβη κατά 200% σχεδόν το ανώτατο όριο των 170 κιλών νιτρικού άλατος ανά εκτάριο. Για έναν άλλο δικαιούχο διαπιστώσαμε ότι 237 από τις 627 γνωστοποιήσεις ζώων ήταν εκπρόθεσμες και ότι το όριο των νιτρικών αλάτων είχε ξεπεραστεί κατά 380%.

Περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις προθεσμίες γνωστοποίησης για τις μετακινήσεις ζώων εντοπίστηκαν επίσης στο Βέλγιο, τη Δανία, τη Γερμανία (Βαυαρία), την Εσθονία, την Ισπανία (Κανάριες Νήσοι), τη Γαλλία, την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Ουαλία).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.22. Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.7 και 7.14 στο χείρι β).

Πλαίσιο 7.2 — Παραδείγματα σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης

Η Επιτροπή διενεργεί ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης σε όλα τα κράτη μέλη και σε πολλά εξ αυτών παρατηρούνται αδυναμίες στον έλεγχο και στην επιβολή κυρώσεων όσον αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής αναφοράς και, γενικότερα, σε σχέση με την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων. Όταν εντοπίζεται συστηματική μη συμμόρφωση, η Επιτροπή πάντοτε την παρακολουθεί με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Όσον αφορά τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν σε σχέση με την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων, η Επιτροπή συμφωνεί με τη διαπίστωση του Συνεδρίου και δίνει ιδιαίτερη προσοχή σε αυτές τις απαιτήσεις κατά τους ελέγχους πολλαπλής συμμόρφωσης που διενεργεί η ίδια.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.23. Σε ορισμένες περιπτώσεις διαπιστώσαμε επίσης σφάλματα κατά τη διοικητική διεκπεραίωση των αιτήσεων ενίσχυσης από τις εθνικές αρχές. Το συχνότερα εμφανιζόμενο σφάλμα εντοπίστηκε στη Γαλλία και αφορούσε την υπέρβαση του ανώτατου ορίου δικαιωμάτων βάσει του ΚΕΕ. Παρότι το εν λόγω συστηματικό σφάλμα έχει αναφερθεί στις ετήσιες εκθέσεις μας για τα έτη 2011, 2012 και 2013⁽²⁶⁾, εξακολούθησε να εμφανίζεται και το 2014⁽²⁷⁾. Εντούτοις, η Επιτροπή έλαβε απόφαση ως προς τη συμμόρφωση, με την οποία εξαίρεσε μέρος των δαπανών από τη χρηματοδότηση της ΕΕ για τα (οικονομικά) έτη 2011 και 2012.

7.24. Εντοπίσαμε δύο περιπτώσεις στις οποίες είτε ο δικαιούχος δεν ήταν επιλέξιμος είτε οι δαπάνες δεν ήταν επιλέξιμες για ενίσχυση της ΕΕ (βλέπε πλαίσιο 7.3).

Πλαίσιο 7.3 — Παράδειγμα πληρωμής για μη επιλέξιμες δαπάνες

Στη Γαλλία, χορηγήθηκε από την ΕΕ ενίσχυση σε οινοποιείο, στο πλαίσιο του προγράμματος στήριξης του αμπελοοινικού τομέα, για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Μέρος της ενίσχυσης καταβλήθηκε για την κάλυψη του κόστους αποσυναρμολόγησης και μετακίνησης του παλαιού εξοπλισμού, το οποίο δεν ήταν επιλέξιμο για στήριξη από την ΕΕ.

Στην Πολωνία εντοπίστηκε περίπτωση στην οποία καταβλήθηκε ενίσχυση σε μη επιλέξιμο δικαιούχο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.23. Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η Επιτροπή αξιολόγησε λεπτομερώς τον κίνδυνο για το ταμείο. Ο κίνδυνος αυτός έχει ήδη καλυφθεί με καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις για τα έτη υποβολής αιτήσεων 2011 και 2012, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για τα υπόλοιπα σχετικά έτη υποβολής αιτήσεων.

Το σχέδιο δράσης που εφαρμόζεται αποσκοπεί στην πλήρη επανόρθωση της κατάστασης για το έτος υποβολής αιτήσεων 2014 και παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς από την Επιτροπή.

⁽²⁶⁾ Παράδειγμα 3.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011, πλαίσιο 3.1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012 και πλαίσιο 3.5 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

⁽²⁷⁾ Το 2013 οι γαλλικές αρχές δρομολόγησαν διορθωτικά μέτρα με σκοπό να διορθώσουν την αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης από το οικονομικό έτος 2015 και εξής (έτος υποβολής δηλώσεων 2014).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

«Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία»

7.25. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και αλιεία», από τις 176 πράξεις που ελέγξαμε, οι 84 (48 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 41 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 6,2 %.

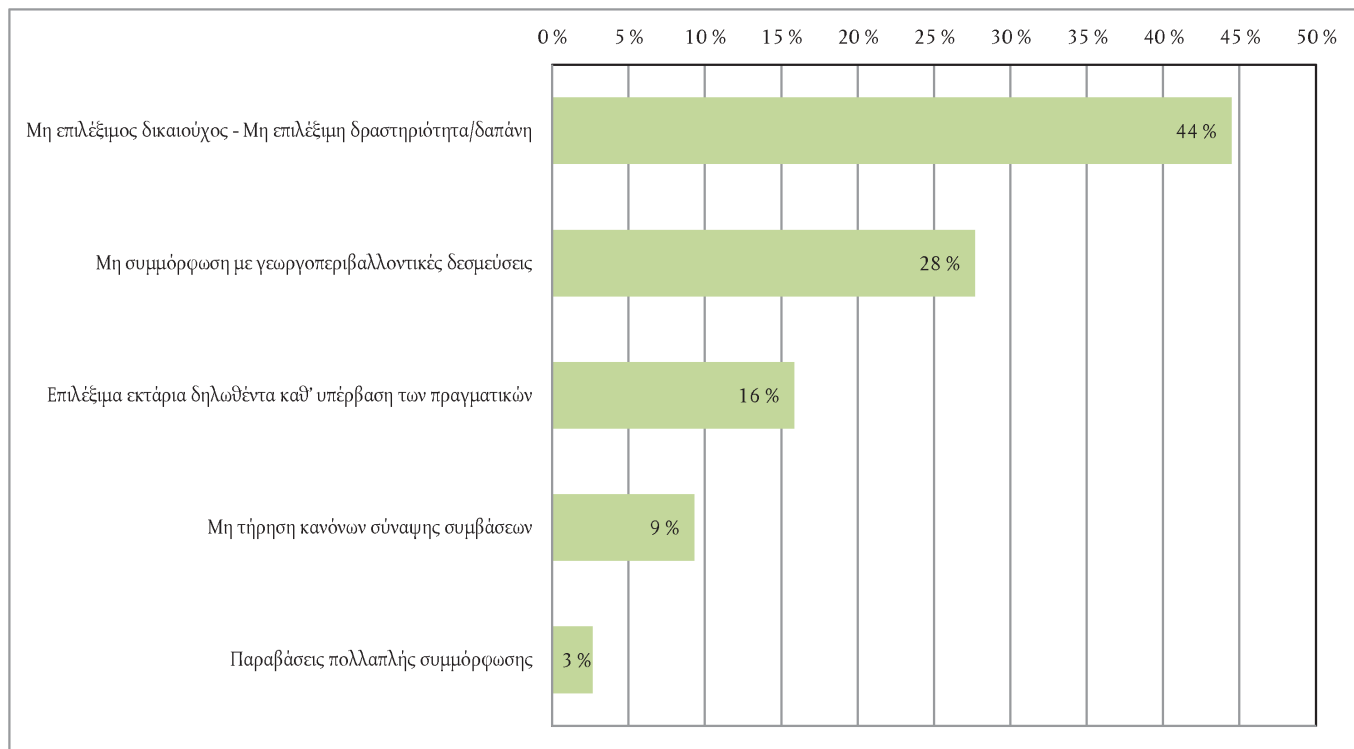
7.26. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 7.4**.

7.25. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο σφάλμα σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο σφάλμα του προηγούμενου έτους.

Χωρίς την πολλαπλή συμμόρφωση, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για τον τομέα «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία» είναι 6,0 %.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.18.

Γράφημα 7.4 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφαλμάτων στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος — «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία»

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.27. Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, επί συνόλου 162 πράξεων, οι 71 αφορούσαν μέτρα βάσει της έκτασης και 91 αφορούσαν μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση. Από τις εν λόγω 162 πράξεις, 79 (49 %) περιείχαν σφάλμα. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής «Περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία», επί συνόλου 14 πράξεων του δείγματος, πέντε (36 %) περιείχαν σφάλματα, εκ των οποίων τρία ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς.

7.28. Σε 15 περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων από τελικούς δικαιούχους, οι εθνικές αρχές είχαν στη διάθεσή τους επαρκείς πληροφορίες ⁽²⁸⁾ ώστε να προλάβουν, ή να εντοπίσουν και να διορθώσουν τα σφάλματα πριν από τη δήλωση των δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλες οι εν λόγω πληροφορίες είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για τη συγκεκριμένη εκτίμηση θα ήταν χαμηλότερο κατά 3,3 εκατοστιαίες μονάδες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι σε τρεις περιπτώσεις υπεύθυνες για το σφάλμα που εντοπίσαμε ήταν οι εθνικές αρχές. Τα σφάλματα αυτά συνέβαλαν κατά 0,6 εκατοστιαίες μονάδες στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.27. Η συχνότητα των σφαλμάτων (ποσοτικοποιημένη και μη) που εντόπισε το Συνέδριο για την αγροτική ανάπτυξη μειώθηκε από 57 % το 2013 σε 49 % το 2014. Το ποσοστό σφάλματος για την αγροτική ανάπτυξη θα πρέπει επίσης να αξιολογηθεί στο πλαίσιο των φιλόδοξων στόχων της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δέκα από τις πράξεις που επηρεάστηκαν από σφάλματα αφορούσαν μόνο παραβάσεις στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης. Συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής, από τη στιγμή που οι απαιτήσεις πολλαπλής συμμόρφωσης δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα των γεωργών για τη χορήγηση στήριξης στο πλαίσιο της ΚΓΠ (1ος και 2ος πυλώνας) ούτε την κανονικότητα των πληρωμών, με την εξαίρεση των εν λόγω σφαλμάτων ο αριθμός των πράξεων που περιέχουν σφάλματα μειώνεται σε 69 (43 %).

Το χαμηλότερο επίπεδο σφαλμάτων για μέτρα που αφορούν εκτάσεις επιβεβαιώνει ότι το ΟΣΔΕ εξακολουθεί να είναι αποτελεσματικό για την πρόληψη και τη διόρθωση σφαλμάτων.

7.28. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν να έχουν εντοπίσει πολλά από τα σφάλματα που διαπίστωσε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι κανόνες της ΚΓΠ παρέχουν στα κράτη μέλη όλα τα αναγκαία μέσα για τον μετριασμό των περισσότερων από τους κινδύνους σφάλματος.

Οι ελλείψεις των συστημάτων ελέγχου που εντόπισε η Επιτροπή αποτέλεσαν το έναυσμα για την ενεργοποίηση σχεδίων δράσης από τα κράτη μέλη με σκοπό τον εντοπισμό των βασικών αιτίων των σφαλμάτων και την εφαρμογή κατάλληλων επανορθωτικών μέτρων.

⁽²⁸⁾ Βάσει συνοδευτικών εγγράφων, περιλαμβανομένων διασταυρωτικών ελέγχων και υποχρεωτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.29. Σφάλματα διαπιστώθηκαν στο δείγμα των πράξεων και στα 18 κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη. Το επίπεδο και τα είδη των σφαλμάτων παρουσιάζουν πολλές ομοιότητες με τα αντίστοιχα προηγούμενων ετών. Όπως και τα προηγούμενα έτη, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος, το οποίο αναφέρεται στο σημείο 7.25, αφορά κατά μέγιστο λόγο (54 %) μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση. Στο πλαίσιο αυτό, τον Φεβρουάριο του 2015 δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση στην οποία αναλύονται οι αιτίες των σφαλμάτων στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης, καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής τους ⁽²⁹⁾.

7.30. Η εισαγωγή ειδικών απαιτήσεων για επενδυτικά έργα συμβάλλει στη διοχέτευση των ενισχύσεων προς συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δαπανών στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Εντούτοις, από τις 91 εξετασθείσες πράξεις που δεν συνδέονται με την έκταση, οι 14 (15 %) δεν συμμορφώνονταν με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, σε τρεις από τις 14 περιπτώσεις, οι δικαιούχοι είχαν δημιουργήσει τεχνητές προϋποθέσεις εκπλήρωσης των όρων προκειμένου να παρακάμψουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Περαιτέρω λεπτομέρειες παρατίθενται στο πλαίσιο 7.4. Όσον αφορά το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία, δύο από τα τρία προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα οφείλονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες.

⁽²⁹⁾ Ειδική έκθεση αριθ. 23/2014 «Σφάλματα στις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης: αιτίες και αντιμετώπιση».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.29. Κατά τους δικούς της ελέγχους σε αρκετά κράτη μέλη, η Επιτροπή διαπίστωσε ελλείψεις παρόμοιες με εκείνες που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επιβλήθηκαν σημαντικές καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις στα οικεία κράτη μέλη προκειμένου να προστατευτεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ. Οι διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών βρίσκονται σε εξέλιξη. Επιπρόσθετα, όταν διατυπώνονται επιφυλάξεις, τα οικεία κράτη μέλη καλούνται να λάβουν επανορθωτικά μέτρα.

Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014, ο γενικός διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης διατύπωσε επιφυλάξεις σχετικά με τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης για 16 κράτη μέλη (28 οργανισμούς πληρωμών). Οι επιφυλάξεις διατυπώθηκαν όταν εντοπίστηκαν αδυναμίες στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και συνοδεύτηκαν, κατά περίπτωση, από αίτημα προς τα οικεία κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των ελλείψεων με επανορθωτικά μέτρα.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για την ανάλυση του Συνεδρίου όσον αφορά τα βασικά αίτια των σφαλμάτων, που περιλαμβάνεται στην ειδική έκθεση αριθ. 23/2014, η οποία επιβεβαίωσε σε μεγάλο βαθμό την ανάλυση της ίδιας της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2013 (SWD(2013) 244J), σύμφωνα με την οποία οι φιλόδοξοι στόχοι της πολιτικής και τα ανεπαρκή συστήματα ελέγχου αποτελούν παράγοντες που συμβάλλουν στο επίπεδο σφαλμάτων.

Η Επιτροπή τονίζει ότι το υψηλό επίπεδο σφαλμάτων όσον αφορά τα μέτρα που δεν αφορούν εκτάσεις δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη απάτη ή κατάχρηση ενωσιακών κονδυλίων. Πολύ συχνά οι στόχοι πολιτικής της μεμονωμένης δράσης επιτεύχθηκαν πράγματι και τα χρήματα των φορολογουμένων δεν χάθηκαν.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, όλα τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης έπρεπε να περιλαμβάνουν εκ των προτέρων αξιολόγηση της δυνατότητας επαλήθευσης και ελέγχου των μέτρων, την οποία διενεργούν από κοινού η διαχειριστική αρχή και ο οργανισμός πληρωμών.

7.30. Κατά την εκτίμηση του Συνεδρίου, μόνο τρεις από τις 91 πράξεις που εξετάστηκαν για μέτρα που δεν αφορούν εκτάσεις οφείλονται σε τεχνητές προϋποθέσεις. Οι βασικές ελλείψεις σχετικά με επενδυτικές πράξεις αφορούν ζητήματα μη επιλεξιμότητας (της δαπάνης ή του δικαιούχου).

Η Επιτροπή συμμερίζεται την ανησυχία του Συνεδρίου σχετικά με τις τεχνητές προϋποθέσεις, αλλά θα ήθελε να τονίσει ότι είναι δύσκολο να αποδειχθούν και ότι μπορούν να διαπιστωθούν μόνο με την τήρηση των αυστηρών όρων που έχει ορίσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μετά τους δικούς της ελέγχους, η Επιτροπή εφάρμοσε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις για τα μέτρα που δεν συνδέονται με εκτάσεις και θα εξακολουθήσει να ενεργεί με τον τρόπο αυτό κατά περίπτωση. Οι συνηθέστεροι λόγοι για τις δημοσιονομικές διορθώσεις ήταν οι αδυναμίες στους ελέγχους των κριτηρίων επιλεξιμότητας, ο εύλογος χαρακτήρας των δαπανών ή η εφαρμογή του ποσοστού σφάλματος στην αγροτική ανάπτυξη, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα διορθωτικά μέτρα που σχετίζονται με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας για μέτρα που δεν συνδέονται με εκτάσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.4 — Σφάλματα επιλεξιμότητας — Ενδεχόμενη δημιουργία τεχνητών προϋποθέσεων εκπλήρωσης των όρων για την απόκτηση ενίσχυσης, σε αντίθεση με τους στόχους ενός επενδυτικού μέτρου

Εντοπίσαμε τρεις περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει η υπόνοια ότι οι κανόνες παρακάμφθηκαν εκ προθέσεως με σκοπό την απόκτηση ενίσχυσης σε αντίθεση με τους στόχους του οικείου μέτρου (σε δύο περιπτώσεις στόχος ήταν ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και σε μία περίπτωση η σύσταση και η ανάπτυξη επιχείρησης). Οι περιπτώσεις αυτές έχουν διαβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης προς ανάλυση και, ενδεχομένως, έρευνα. Για λόγους εμπιστευτικότητας, δεν είναι δυνατή η αποκάλυψη συγκεκριμένων λεπτομερειών για τις εν λόγω υποθέσεις. Εντούτοις, στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικά παραδείγματα χαρακτηριστικών περιπτώσεων:

- Εδραιωμένες εταιρείες, οι οποίες δεν θα πληρούσαν τα κριτήρια για χρηματοδότηση εάν υπέβαλαν οι ίδιες απευθείας αίτηση, συστήνουν νέες οντότητες υπό τη σκέπη των οποίων το έργο σχεδιάζεται κατά τρόπον ώστε να πληροί τυπικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής. Οι όροι που πληρούνται μόνον κατ' επίφαση στις εν λόγω περιπτώσεις σχετίζονται με την εκπλήρωση των κριτηρίων είτε της πολύ μικρής επιχείρησης (λιγότεροι από 10 υπάλληλοι και κύκλος εργασιών ή αξία ισολογισμού μικρότερος/-η από 2 εκατομμύρια ευρώ) είτε με το γεγονός ότι η επιχείρηση ανήκει ή τελεί υπό τη διαχείριση νέου γεωργού (ήτοι ατόμου ηλικίας κάτω των 40 ετών, ο οποίος αρχίζει να δραστηριοποιείται στον γεωργικό τομέα).
- Ομάδες ατόμων (μέλη της ίδιας οικογένειας ή μέλη του ίδιου οικονομικού ομίλου) προέβησαν στη σύσταση αρκετών οντοτήτων προκειμένου να αποκτήσουν ενίσχυση η οποία υπερβαίνει το ανώτατο όριο που προβλέπεται στους όρους του επενδυτικού μέτρου. Μολονότι οι δικαιούχοι δήλωσαν ότι οι εν λόγω οντότητες λειτουργούσαν ανεξάρτητα, στην πραγματικότητα συνέβαινε ακριβώς το αντίθετο αφού είχαν σχεδιαστεί ούτως ώστε να λειτουργούν από κοινού. Στην πραγματικότητα ήταν μέλη του ίδιου οικονομικού ομίλου και λειτουργούσαν στις ίδιες εγκαταστάσεις, με το ίδιο προσωπικό, τους ίδιους πελάτες, τους ίδιους προμηθευτές και τους ίδιους οικονομικούς πόρους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.4 — Σφάλματα επιλεξιμότητας — Ενδεχόμενη δημιουργία τεχνητών προϋποθέσεων εκπλήρωσης των όρων για την απόκτηση ενίσχυσης, σε αντίθεση με τους στόχους ενός επενδυτικού μέτρου

Σύμφωνα με την αξιολόγηση του Συνεδρίου, σε τρεις περιπτώσεις υπάρχουν υπόνοιες τεχνητής δημιουργίας προϋποθέσεων με σκοπό την παράκαμψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Βάσει της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-434/12, προκειμένου να αποδειχτεί η «τεχνητή δημιουργία προϋποθέσεων», πρέπει να στοιχειοθετηθεί η αυτόνομη παρουσία ενός υποκειμενικού και ενός αντικειμενικού στοιχείου. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι η «τεχνητή δημιουργία προϋποθέσεων» απαιτεί απόδειξη ότι υπάρχει εκ προθέσεως πράξη που περιλαμβάνει τη χρήση δόλου για την αποκόμιση αθέμιτου οφέλους ή παράνομου πλεονεκτήματος.

Η Επιτροπή συμμερίζεται την ανησυχία του Συνεδρίου. Για να αποδειχτεί η ύπαρξη τεχνητών προϋποθέσεων, πρέπει να τηρηθούν οι αυστηροί όροι που έχει ορίσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ουσιώδους σημασίας να διαφυλαχθεί η ασφάλεια δικαίου για τους δικαιούχους που ενεργούν σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία. Ως εκ τούτου, οι οργανισμοί πληρωμών δύνανται να αρνηθούν να προβούν στην πληρωμή αποκλειστικά και μόνο βάσει σαφώς τεκμηριωμένων αποδείξεων και όχι βάσει απλών υπονοιών. Επομένως, συχνά αφιερώνουν χρόνο και προσπάθειες για να συγκεντρώσουν αδιάσειστα αποδεικτικά στοιχεία και στη συνέχεια κινούν διαδικασίες ανάκτησης.

Ειδικότερα, σε μία από τις περιπτώσεις που ανέφερε το Συνέδριο, το ίδιο το κράτος μέλος εντόπισε τον κίνδυνο «τεχνητής δημιουργίας προϋποθέσεων» πολύ πριν από τον έλεγχο του Συνεδρίου και προτού καταβληθεί οποιαδήποτε πληρωμή στον τελικό δικαιούχο, και ενήργησε με δέουσα επιμέλεια για την εκτέλεση όλων των διαδικαστικών ενεργειών που απαιτούνταν βάσει του εθνικού δικαίου για τις περιπτώσεις υπονοιών τεχνητής δημιουργίας προϋποθέσεων, μεταξύ άλλων απευθυνόμενο στις αρμόδιες εθνικές αρχές καταπολέμησης της απάτης. Πριν από την καταβολή των ποσών στον τελικό δικαιούχο, το κράτος μέλος είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν είχε στη διάθεσή του επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για να αρνηθεί την πληρωμή. Ωστόσο, το κράτος μέλος εξακολούθησε να παρακολουθεί την υπόθεση και, βάσει μεταγενέστερων αποδείξεων, έλαβε μέτρα για την ανάκτηση των σχετικών ποσών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.31. Στο δείγμα που εξετάστηκε περιλαμβάνονταν 36 πράξεις για τις γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις, οι οποίες αφορούσαν τη χρήση μεθόδων γεωργικής παραγωγής συμβατών με την προστασία του περιβάλλοντος, του τοπίου και των φυσικών πόρων. Διαπιστώσαμε ότι σε έξι περιπτώσεις (17 %) οι γεωργοί δεν πληρούσαν όλους τους όρους για τη λήψη ενισχύσεων. Στο πλαίσιο 7.5 παρουσιάζεται παράδειγμα τέτοιου σφάλματος.

Πλαίσιο 7.5 — Παραδείγματα μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις

Ένας δικαιούχος στο Ηνωμένο Βασίλειο (Ουαλία) ανέλαβε την περιβαλλοντική πρωτοβουλία ⁽³⁰⁾ να μην επιτρέπει, κάθε χρόνο πριν από τις 15 Μαΐου, τη βόσκηση σε έναν θεριζόμενο λειμώντα τον οποίο και θα διατηρεί κλειστό για τουλάχιστον τις ακόλουθες 10 εβδομάδες. Διαπιστώσαμε ότι δεν τηρήθηκε καμία από τις προαναφερθείσες δεσμεύσεις.

Παρεμφερείς περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές απαιτήσεις εντοπίστηκαν στη Γερμανία (Ρηνανία-Παλατινάτο), την Ιταλία (Ουμβρία) και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία).

7.32. Όσον αφορά τις 27 πράξεις που εξετάστηκαν, οι δικαιούχοι είχαν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων. Οι κανόνες αυτοί έχουν σχεδιασθεί ώστε να διασφαλίζεται η απόκτηση των απαιτούμενων αγαθών και υπηρεσιών με τους πλέον ευνοϊκούς όρους, ενώ παράλληλα να εξασφαλίζονται η ίση πρόσβαση στις δημόσιες συμβάσεις και η συμμόρφωση με τις αρχές της διαφάνειας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Διαπιστώσαμε ότι σε 13 περιπτώσεις (48 %) σημειώθηκε παραβίαση ενός ή περισσότερων από τους εν λόγω κανόνες. Στο πλαίσιο 7.6 παρουσιάζεται παράδειγμα ενός τέτοιου σφάλματος.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.31. Η Επιτροπή έχει ελέγξει την εφαρμογή των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων σε όλα τα κράτη μέλη κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, ενώ έχουν ήδη εφαρμοστεί, και θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται, δημοσιονομικές διορθώσεις κατά περίπτωση. Παρά τις εναπομένουσες αδυναμίες, η συνολική ποιότητα της εφαρμογής βελτιώθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Πλαίσιο 7.5 — Παραδείγματα μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις

Η Επιτροπή έχει ήδη εντοπίσει παρόμοιες αδυναμίες σε ορισμένα κράτη μέλη κατά τους ελέγχους που διενεργεί. Έχουν ήδη εφαρμοστεί, και θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται, καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις, ώστε να καλυφθεί ο κίνδυνος για τον προϋπολογισμό της ΕΕ κατά περίπτωση.

7.32. Η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει παρόμοιες ελλείψεις στον τομέα της σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Σε ορισμένα κράτη μέλη που ανέφερε το Συνέδριο στο πλαίσιο 7.6, έχουν ήδη εφαρμοστεί καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις ή βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση και πρόκειται να εφαρμοστούν καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις κατά περίπτωση. Οι δημόσιες συμβάσεις είναι επίσης ένα από τα κεντρικά στοιχεία στα σχέδια δράσης για την αγροτική ανάπτυξη.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι το μοναδικό σφάλμα που αναφέρθηκε από το Συνέδριο έχει ποσοτικοποιηθεί.

Επιπλέον, στις 19 Δεκεμβρίου 2013 η Επιτροπή ενέκρινε νέες κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης λόγω μη τήρησης των κανόνων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων. Σύμφωνα με τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η μη τήρηση των κανόνων στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων πρέπει να κρίνεται με βάση την αρχή της αναλογικότητας.

Έχει ήδη υποβληθεί στα κράτη μέλη έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τις συχνότερες παρατυπίες που σχετίζονται με τη διαχείριση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων.

⁽³⁰⁾ Οι γεωργικές πρακτικές αυτού του είδους αποφέρουν σύνολο περιβαλλοντικών οφελών, όπως η ενθάρρυνση της φύτευσης επαπειλούμενων ειδών φυτών σε ένα διαφοροποιημένο οικοτόπο άγριας χλωρίδας και πανίδας ο οποίος θα προσφέρει τροφή και καταφύγιο στην άγρια πανίδα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.6 — Παράδειγμα μη τήρησης των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων

Στην Πολωνία, ένας δημόσιος οργανισμός αρμόδιος για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, έλαβε στήριξη για την ανακαίνιση δύο αντλιοστασίων. Η εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών ανατέθηκε σε ιδιωτική εταιρεία μέσω διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Ο δικαιούχος υπέπεσε σε σοβαρή παράβαση του δικαίου των δημόσιων συμβάσεων, καθόσον περιόρισε την ίση πρόσβαση και τον δίκαιο ανταγωνισμό για τους εν δυνάμει υποψηφίους. Η κατακυρωθείσα προσφορά, η οποία ήταν και η μόνη υποβληθείσα, δεν πληρούσε τα κριτήρια επιλογής. Επιπλέον, η προσφορά προετοιμάστηκε από κοινού με την ίδια εταιρεία που προετοίμασε και τις τεχνικές προδιαγραφές και τον πίνακα ποσοτήτων και τιμών για τον διαγωνισμό. Για τους λόγους αυτούς, η ανάδοχος εταιρεία θα έπρεπε να έχει αποκλεισθεί από τον διαγωνισμό.

Διαπιστώθηκε επίσης μη τήρηση των κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων στη Βουλγαρία, τη Γερμανία (Σαξονία-Ανχαλτ), την Ελλάδα, την Ισπανία (Καστίλη-Λα Μάντσα), τη Γαλλία, την Ιταλία (Πούλια), τις Κάτω Χώρες και τη Ρουμανία. Εντούτοις, τα σφάλματα αυτά δεν προσδιορίστηκαν ποσοτικώς.

7.33. Βάσει εξέτασης επιλεγμένων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης (βλέπε σημείο 7.14, β), διαπιστώσαμε παραβάσεις σε 17 (27 %) από τις 64 πληρωμές που υπόκεινται στις υποχρεώσεις αυτές. Τα σφάλματα πολλαπλής συμμόρφωσης συνέβαλαν στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος που παρουσιάστηκε στο σημείο 7.25 κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες.

7.34. Οι εθνικές αρχές οφείλουν να ελέγχουν τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών. Διαπιστώσαμε ότι όσον αφορά 20 επενδυτικά έργα ο έλεγχος αυτός δεν είχε διενεργηθεί σύμφωνα με τα απαιτούμενα. Εντούτοις, τέτοιου είδους σφάλματα δεν μπορούν κατά κανόνα να προσδιοριστούν ποσοτικώς, δεδομένου ότι δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ποσό των μη επιλέξιμων δαπανών. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών περιλαμβάνονται στην ενότητα «Ζητήματα σχετικά με τις επιδόσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης» (βλέπε σημείο 7.88).

7.33. Βλ. απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.7 και 7.14 στοιχείο β).

7.34. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι διοικητικοί έλεγχοι που εξετάζουν τον εύλογο χαρακτήρα των δαπανών είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ελεγκτικού συστήματος. Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης, κατά τους ελέγχους συμμόρφωσης που διενήργησε, αδυναμίες ως προς την αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών και επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις σε αυτό το πλαίσιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι, κατά την προσεχή περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, οι απλουστευμένες δαπάνες για την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών (κατ' αποκοπήν χρηματοδότηση, τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίου κόστους και εφάπαξ ποσά) θα χρησιμοποιηθούν σε ευρύτερη κλίμακα. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να συμβάλει στην αποδοτικότερη και ορθότερη χρήση των κεφαλαίων.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.88.

Εξέταση επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ

Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου

7.35. Το ΟΣΔΕ συνιστά το κύριο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου που λειτουργεί για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών άμεσων ενισχύσεων⁽³¹⁾. Καλύπτει περισσότερο από το 90 % των δαπανών του ΕΓΤΕ και συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη και τη μείωση των επιπέδων σφάλματος στα καθεστώτα ενίσχυσης που εφαρμόζεται, όπως επιβεβαιώνεται τόσο από την Επιτροπή⁽³²⁾ όσο και από δικούς μας ελέγχους.

7.36. Το σύστημα περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων για τις εκμεταλλεύσεις και τις αιτήσεις ενίσχυσης, σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (LPIS), βάσεις δεδομένων για τα ζώα, καθώς και βάση δεδομένων για τα δικαιώματα στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ. Οι οργανισμοί πληρωμών διενεργούν διοικητικούς διασταυρωτικούς ελέγχους μεταξύ των εν λόγω βάσεων δεδομένων, με σκοπό να διασφαλίζουν ότι οι πληρωμές αφορούν το ορθό ποσό και ότι πραγματοποιούνται προς τον επιλέξιμο δικαιούχο για επιλέξιμες εκτάσεις ή ζώα. Στην πλειονότητά τους οι αιτούντες (95 %) λαμβάνουν τις ενισχύσεις κατόπιν επιτυχούς ολοκλήρωσης των εν λόγω διοικητικών ελέγχων. Το υπόλοιπο 5 % υπόκειται σε πρόσθετους επιτόπιους ελέγχους.

7.37. Κατόπιν εξέτασης του ΟΣΔΕ στην Κροατία, εντοπίσαμε μόνον ήσσονος σημασίας ελλείψεις στη διοικητική διεκπεραίωση των δηλώσεων, καθώς και στην ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων που διενεργούσαν οι κροατικές αρχές. Οι εν λόγω ελλείψεις δεν επηρεάζουν την αξιοπιστία του συστήματος.

7.38. Επιπλέον, διενεργήσαμε έλεγχο βάσει εγγράφων σε δείγμα 14 ελέγχων συμμόρφωσης που διενήργησε η Επιτροπή για δαπάνες του ΕΓΤΕ. Η Επιτροπή ανέφερε σημαντικές αδυναμίες που αφορούσαν 10 από τα 14 σχετικά συστήματα των κρατών μελών. Διαπιστώσαμε ότι η ποιότητα των εργασιών της Επιτροπής ήταν ικανοποιητική (βλέπε σημείο 7.62).

7.35. Η Επιτροπή επικροτεί την εκτίμηση του Συνεδρίου σύμφωνα με την οποία το ΟΣΔΕ συμβάλλει καθοριστικά στην πρόληψη και μείωση του επιπέδου σφαλμάτων. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η ποιότητα και η κάλυψη που προσφέρει το ΟΣΔΕ είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών άμεσων ενισχύσεων.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή σημειώνει ότι το ΟΣΔΕ καλύπτει επίσης το 40,2 % των δαπανών του ΕΓΤΑΑ, ιδίως δε των δαπανών για τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και τις μειονεκτικές περιοχές.

7.37. Η Επιτροπή συμμερίζεται την άποψη του Συνεδρίου.

7.38. Η Επιτροπή επικροτεί τις απόψεις του Συνεδρίου.

⁽³¹⁾ Όσον αφορά τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης που συνδέονται με την έκταση, η επαλήθευση ορισμένων βασικών στοιχείων, όπως η επιλέξιμη έκταση, πραγματοποιείται επίσης μέσω του ΟΣΔΕ.

⁽³²⁾ Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, των οποίων η διαχείριση ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014 ορίζεται προσαρμοσμένο επίπεδο σφάλματος 2,54 % (παράρτημα 10, μέρος 3.2) και για τα μέτρα της αγοράς, των οποίων η διαχείριση ασκείται μέσω άλλων συστημάτων εκτός του ΟΣΔΕ, το προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος ορίζεται στο 3,87 % (παράρτημα 10, μέρος 3.1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του ΟΣΔΕ που αναφέρθηκαν σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις

7.39. Κατά την περίοδο 2007-2013 διενεργήσαμε ελέγχους στα συστήματα ΟΣΔΕ 35 οργανισμών πληρωμών και αναφέραμε στις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις τις σημαντικές ανεπάρκειες που διαπιστώσαμε. Για την παρούσα έκθεση, πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε οκτώ οργανισμούς πληρωμών σε έξι κράτη μέλη με σκοπό να αξιολογήσουμε κατά πόσον είχαν αντιμετωπίσει αποτελεσματικά και έγκαιρα τις ανεπάρκειες που σχετίζονται με το LPIS, καθώς και εάν η Επιτροπή είχε επιβάλει δημοσιονομικές διορθώσεις⁽³³⁾ ανάλογες με τις απώλειες που υπέστησαν οι πόροι της ΕΕ όλα αυτά τα οικονομικά έτη στα οποία σημειώθηκαν οι εν λόγω αδυναμίες. Προαπαιτούμενο για τη διενέργεια αξιόπιστων διοικητικών διασταυρωτικών ελέγχων και την καταβολή ορθών ποσών των ενισχύσεων είναι η βάση δεδομένων LPIS να περιέχει ορθά στοιχεία σχετικά με την επιλεξιμότητα των εκτάσεων.

7.40. Από την αξιολόγησή μας προκύπτει ότι όλοι οι εξετασθέντες οργανισμοί πληρωμών έχουν λάβει, υπό τη στενή καθοδήγηση και την ενεργό εποπτεία της Επιτροπής, διορθωτικά μέτρα τα οποία έχουν σε γενικές γραμμές βελτιώσει την κατάσταση. Εντούτοις, τα διορθωτικά μέτρα δεν λαμβάνονταν πάντοτε εγκαίρως και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες, αν και σε μικρότερο βαθμό. Σε όλες τις περιπτώσεις που εξετάστηκαν, η Επιτροπή είτε επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις είτε κίνησε διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

7.41. Διαπιστώσαμε ότι οι αδυναμίες στο LPIS είχαν αντιμετωπιστεί σε όλα τα κράτη μέλη που ελέγχθηκαν. Τα συνολικά αποτελέσματα για τρία κράτη μέλη ήταν ικανοποιητικά (βλέπε πλαίσιο 7.7). Εντούτοις, ορισμένες σημαντικές αδυναμίες εξακολουθούν να υφίστανται στα υπόλοιπα τρία κράτη μέλη (βλέπε πλαίσιο 7.8).

7.40. Βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.7 και 7.8.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η έκταση των επανορθωτικών μέτρων απαιτούσε μακροχρόνιο σχέδιο δράσης ή την προσθήκη νέων στοιχείων σε υφιστάμενα σχέδια δράσης. Εντούτοις, όλα τα σχέδια δράσης, είτε έχουν ήδη ολοκληρωθεί είτε βρίσκονται σε εξέλιξη, έχουν επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην ποιότητα του LPIS και η Επιτροπή θα επαγρυπνεί για τη συνέχιση και/ή διατήρηση των εν λόγω βελτιώσεων. Μέχρις ότου εφαρμοστούν πλήρως τα επανορθωτικά μέτρα, οι δημοσιονομικές διορθώσεις θα καλύπτουν τον κίνδυνο για το ταμείο.

7.41. Βλ. επίσης τις απαντήσεις της Επιτροπής στα σημεία 7.7 και 7.8.

Σε όλες τις περιπτώσεις, οι διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση βρίσκονται σε εξέλιξη και, αν εξακολουθήσουν να υπάρχουν αδυναμίες, οι διαδικασίες αυτές θα οδηγήσουν σε περαιτέρω καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια δράσης είναι διαθέσιμες στο παράρτημα 10 μέρος 3.2 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014.

⁽³³⁾ Ποσά που ανακτώνται από το οικείο κράτος μέλος σύμφωνα με τη διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, βλέπε άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.7 — Κράτη μέλη στα οποία δεν ελήφθησαν ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του LPIS

Βουλγαρία: Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις ⁽³⁴⁾, αναφέραμε ότι οι επιλέξιμες εκτάσεις που είχαν καταχωριστεί στο βουλγαρικό LPIS δεν ήταν αξιόπιστες και ότι δεν ήταν ικανοποιητική η ποιότητα των αποτελεσμάτων των επιτόπιων ελέγχων. Για την αντιμετώπιση των αδυναμιών αυτών καταρτίστηκε σχέδιο δράσης. Η υλοποίησή του ξεκίνησε το 2009 και ολοκληρώθηκε το 2011. Από την εξέταση μας προκύπτει ότι ελήφθησαν αποτελεσματικά διορθωτικά μέτρα. Το LPIS έχει βελτιωθεί και επικαιροποιείται συχνά, ενώ βελτιώθηκε επίσης η ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων.

Πορτογαλία: Στην ετήσια έκθεσή μας για το 2007 ⁽³⁵⁾ αναφέραμε σημαντικές αδυναμίες σχετικά με το πορτογαλικό LPIS. Το 2011 δρομολογήθηκε στην Πορτογαλία εκτεταμένη αναθεώρηση του LPIS, η οποία ολοκληρώθηκε το 2013. Εντούτοις, από τους ελέγχους της Επιτροπής προκύπτει ότι η ποιότητα των εργασιών επηρεάστηκε αρνητικά από το γεγονός ότι βασιζόνταν σε ορθοφωτογραφίες χρονολογούμενες από το 2010 και το 2011. Το 2013 δρομολογήθηκε συμπληρωματική αναθεώρηση, βάσει πιο πρόσφατων ορθοφωτογραφιών, για την αποκατάσταση των υπόλοιπων αδυναμιών. Από τον έλεγχο που διενεργήσαμε προκύπτει ότι τα στοιχεία επιλεξιμότητας που βασίζονται στην ανάλυση των πλέον πρόσφατων ορθοφωτογραφιών είναι σε γενικές γραμμές καλής ποιότητας.

Ρουμανία: Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις ⁽³⁶⁾ αναφέραμε σημαντικές ανεπάρκειες όσον αφορά την επικαιροποίηση του LPIS στη Ρουμανία. Η Ρουμανία ενέκρινε σχέδιο δράσης το 2009, το οποίο ολοκλήρωσε το 2011. Διαπιστώσαμε ότι έχει σημειωθεί πρόοδος στη βελτίωση της ποιότητας του LPIS.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.7 — Κράτη μέλη στα οποία ελήφθησαν ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του LPIS

Οι έλεγχοι της Επιτροπής επιβεβαιώνουν ότι στη Βουλγαρία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία, τα επανορθωτικά μέτρα που εφαρμόστηκαν έχουν βελτιώσει το σύστημα.

⁽³⁴⁾ Βλέπε παράρτημα 5.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2008 και παράδειγμα 3.4 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010.

⁽³⁵⁾ Βλέπε σημεία 5.1.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2007.

⁽³⁶⁾ Βλέπε παράρτημα 5.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2008 και παράδειγμα 3.3 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.8 — Κράτη μέλη στα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στο LPIS

Ελλάδα: Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις⁽³⁷⁾ αναφέραμε αδυναμίες στο ελληνικό LPIS, ιδίως όσον αφορά την επιλεξιμότητα των μόνιμων βοσκοτόπων. Μόλις το 2013 ολοκληρώθηκε η πρώτη σημαντική αναθεώρηση του LPIS με ειδική εστίαση στους άγονους βοσκοτόπους. Το 2014 διεξήχθη δεύτερη αναθεώρηση κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής. Ως αποτέλεσμα των αναθεωρήσεων αυτών, η επιλέξιμη έκταση μόνιμων βοσκοτόπων που είχε καταχωριστεί στο ελληνικό LPIS μειώθηκε από 3,6 εκατομμύρια εκτάρια το 2012 σε 1,5 εκατομμύρια εκτάρια το έτος υποβολής δηλώσεων 2014.

Διαπιστώσαμε ότι, συνολικά, οι νέες επιλέξιμες εκτάσεις, ήτοι αυτές που καταχωρίστηκαν μετά την τελευταία αναθεώρηση, αντικατοπτρίζουν καλύτερα την παρούσα κατάσταση. Εντούτοις, απαιτούνται περαιτέρω ουσιαστικά διορθωτικά μέτρα, ιδίως σε σχέση με τους άγονους βοσκότοπους. Για δύο από τους 15 τυχαίως επιλεγέντες μόνιμους βοσκότοπους που επιθεωρήσαμε, οι καταχωρίσεις στο LPIS εξακολουθούσαν, ακόμη και μετά τις δύο αναθεωρήσεις, να περιλαμβάνουν επιλέξιμες εκτάσεις των οποίων η κάλυψη με γρασιδί υπερέβαινε την πραγματική (μια ακόμη περίπτωση παρουσιάζεται στο πλαίσιο 7.1)⁽³⁸⁾. Επιπλέον, παρατηρήσαμε ότι το ελληνικό υπουργείο γεωργίας αποφάσισε να μην ανακτήσει από τους δικαιούχους τυχόν αχρεωστήτως καταβληθείσες πληρωμές που εισπράχθηκαν κατά το παρελθόν εξαιτίας εσφαλμένων καταχωρίσεων επιλέξιμων άγονων βοσκότοπων στο ελληνικό LPIS.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.8 — Κράτη μέλη στα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στο LPIS

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο πλαίσιο 7.1.

Οι έλεγχοι παρακολούθησης που διενεργεί η Επιτροπή σχετικά με την υλοποίηση των σχεδίων δράσης εντόπισαν παρόμοιες ελλείψεις. Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι, αν και έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές εργασίες για την αντιμετώπιση της κατάστασης, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες ελλείψεις σε σχέση με την επιλεξιμότητα των μόνιμων βοσκοτόπων στην Ελλάδα και την Ισπανία. Ωστόσο, η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι τα επανορθωτικά μέτρα που εκτελέστηκαν κατά τα έτη 2014 και 2015 αποδείχθηκαν ικανοποιητικά και στις δύο αυτές χώρες, με αποτέλεσμα να εξαιρεθούν οι μη επιλέξιμες εκτάσεις από αμφότερα τα συστήματα LPIS: στην Ελλάδα, οι εκτάσεις που χαρακτηρίζονται ως μόνιμοι βοσκότοποι μειώθηκαν από 3,6 εκατομμύρια εκτάρια σε 1,5 εκατομμύρια εκτάρια, ενώ στην Ισπανία οι επιλέξιμες εκτάσεις μειώθηκαν από 18,4 εκατομμύρια εκτάρια σε 15,6 εκατομμύρια εκτάρια.

Οι τυχόν εναπομένουσες αδυναμίες που έχουν διαπιστωθεί παρακολουθούνται με διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, οι οποίες διασφαλίζουν την επαρκή κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων.

Οι πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων δράσης που ζήτησε η Επιτροπή είναι διαθέσιμες στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014.

⁽³⁷⁾ Βλέπε παράρτημα 3.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2009, παράδειγμα 3.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010 και πλαίσιο 3.1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

⁽³⁸⁾ Στο πλαίσιο ελέγχου που διενήργησε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2014 εξήχθη το συμπέρασμα ότι όσον αφορά τους μόνιμους βοσκότοπους, η επικαιροποίηση του LPIS δεν είχε ολοκληρωθεί, δεδομένου ότι σε πολλές περιπτώσεις εξακολουθούν να είναι καταχωρισμένες στο LPIS ως επιλέξιμες μη επιλέξιμες περιοχές, όπως εκτάσεις που καλύπτονται από θάμνους, χαμόδενδρα ή βράχους. Κατά συνέπεια, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης διατύπωσε επιφύλαξη για την Ελλάδα στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το έτος 2014, επειδή η Ελλάδα δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει κατάλληλα το ζήτημα των μόνιμων βοσκοτόπων στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης της (βλέπε επίσης σημείο 7.43).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ισπανία (Ανδαλουσία, Καστίλη-Λα Μάντσα και Εστρεμαδούρα): Σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις ⁽³⁹⁾ αναφέραμε ουσιώδεις ανεπάρκειες όσον αφορά το LPIS στην Ισπανία (Ανδαλουσία ⁽⁴⁰⁾, Καστίλη-Λα Μάντσα και Εστρεμαδούρα). Τα αγροτεμάχια αναφοράς, τα οποία στην πραγματικότητα καλύπτονταν εν όλω ή εν μέρει από βράχους, πυκνό δάσος ή θάμνους, είχαν δηλωθεί και είχαν λάβει ενίσχυση ως μόνιμοι βοσκότοποι. Οι ισπανικές αρχές υλοποίησαν σχέδιο δράσης που αποσκοπούσε στη βελτίωση του LPIS σε εθνικό επίπεδο και το 2013 αναφέρθηκε η ολοκλήρωσή του. Εντούτοις, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η αξιολόγηση της επιλεξιμότητας για τους βοσκοτόπους δεν ήταν αξιόπιστη και ζήτησε από τις ισπανικές αρχές να εξετάσουν περαιτέρω και να βελτιώσουν την επιλεξιμότητα για τους βοσκοτόπους, εφαρμόζοντας πολύ αυστηρότερα κριτήρια από το 2015 και εξής.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι τα αποτελέσματα των διορθωτικών μέτρων δεν ήταν ικανοποιητικά ούτε για το έτος υποβολής αιτήσεων 2013. Εντούτοις, σημειώνουμε ότι το 2014 και το 2015 δρομολογήθηκαν περαιτέρω διορθωτικά μέτρα με σκοπό τη βελτίωση της κατάστασης.

Ιταλία: Στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2011 ⁽⁴¹⁾ αναφέραμε αδυναμίες στο LPIS της Ιταλίας (Λομβαρδία) όσον αφορά άγονους βοσκοτόπους σε ορεινές περιοχές. Διαπιστώσαμε ότι οι αδυναμίες σχετικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις των μόνιμων βοσκοτόπων που είχαν καταχωριστεί στο LPIS δεν είχαν ακόμη αντιμετωπιστεί επαρκώς, ιδίως όσον αφορά τα μικρά αγροτεμάχια. Για 12 από τους 18 επιλεγμένους μόνιμους βοσκοτόπους που είχαν υποβληθεί σε επανέλεγχο από τις ιταλικές αρχές, διαπιστώσαμε ότι η επιλέξιμη έκταση που είχε καταχωριστεί στο LPIS εξακολουθούσε να υπερβαίνει την πραγματική.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τη βελτίωση των πληροφοριών του LPIS συνεχίστηκε κατά τα έτη 2014 και 2015, υπό την εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση της Επιτροπής (έλεγχος τον Ιούλιο και τον Νοέμβριο του 2014).

Δεδομένου ότι η Επιτροπή έκρινε ότι η κατάσταση δεν ήταν πλήρως ικανοποιητική, αποφασίστηκε να μειωθούν οι πληρωμές προς την Ελλάδα για το οικονομικό έτος 2015 (έτος υποβολής αίτησης 2014).

Οι ελληνικές αρχές εντόπισαν τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά που οφείλονταν σε προγενέστερες καθ' υπέρβαση πληρωμές. Η ανάκτηση των ποσών αυτών εξετάζεται μέσω της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα μέτρα που έλαβαν οι ισπανικές αρχές ήταν εν μέρει ικανοποιητικά. Εξακολουθούν να εφαρμόζονται περαιτέρω διορθωτικά μέτρα, όπως επισήμανε το Συνέδριο, για τα έτη 2014 και 2015.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την κατάσταση και οι τυχόν εναπομένουσες αδυναμίες θα παρακολουθούνται με διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, ώστε να διασφαλιστεί η επαρκής κάλυψη του κινδύνου για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

⁽³⁹⁾ Βλέπε παράρτημα 3.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2010 και πρώτη περίπτωση στο παράδειγμα 3.1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

⁽⁴⁰⁾ Η πρώτη περίπτωση του πλαισίου 3.1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011 αφορά την Ανδαλουσία.

⁽⁴¹⁾ Βλέπε παράρτημα 3.2 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις διαπιστώσεις μας

7.42. Στο πλαίσιο των δικών της ελέγχων, η Επιτροπή παρακολούθησε τις αδυναμίες που είχαμε εντοπίσει. Για όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή επέβαλε δημοσιονομικές διορθώσεις⁽⁴²⁾ ή κίνησε διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση. Οι λεπτομέρειες παρουσιάζονται στον **πίνακα 7.1**:

7.42. Για την Ισπανία και την Ιταλία, τα αναφερθέντα οικονομικά έτη δεν καλύπτονται ακόμη από δημοσιονομικές διορθώσεις, δεδομένου ότι η διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Πίνακας 7.1 — Δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβλήθηκαν από την Επιτροπή λόγω αδυναμιών του συστήματος LPIS

Κράτος μέλος	Αδυναμία του συστήματος που αναφέρθηκε από το Συνέδριο εντός του οικονομικού έτους	Πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος που επηρεάστηκε από την αδυναμία του συστήματος	Οικονομικά έτη για τα οποία έχουν επιβληθεί δημοσιονομικές διορθώσεις	Συνολικό ποσό δημοσιονομικών διορθώσεων (σε εκατ. ευρώ)	Οικονομικά έτη για τα οποία δεν επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις έως το τέλος του 2014	Κινηθείσες διαδικασίες εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση που δεν έχουν ακόμη περατωθεί
Βουλγαρία	2008	2012	2008-2012	65,8	—	
Ελλάδα	2009	2014	2007-2012	608,6	2013, 2014	ναι
Ισπανία (Ανδαλουσία)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	ναι
Ισπανία (Καστίλη-Λα Μάντσα)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	ναι
Ισπανία (Εστρεμαδούρα)	2010	2014			2010, 2012, 2013, 2014	ναι
Ιταλία (Λομβαρδία)	2011	2014	2009-2011	0,1	2012, 2013, 2014	ναι εκτός από το 2012
Πορτογαλία	2007	2013	2007-2012	186,4	2013	ναι
Ρουμανία	2008	2014	2008-2012	80,8	2013, 2014	ναι

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁴²⁾ Οι δημοσιονομικές διορθώσεις καλύπτουν όλες τις αδυναμίες που σχετίζονται με το ΟΣΔΕ, περιλαμβανομένων εκείνων που αναφέραμε ως Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.43. Πέραν της επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων για προηγούμενα οικονομικά έτη που είχαν επηρεαστεί από σημαντικές αδυναμίες, η Επιτροπή, δυνάμει της νέας νομοθεσίας περί ΚΓΠ⁽⁴³⁾, διαθέτει ενισχυμένες εξουσίες, προκειμένου να μειώνει ή να αναστέλλει τις πληρωμές προς κράτη μέλη των οποίων τα εθνικά συστήματα παρουσιάζουν σημαντικές και διαρκείς ελλείψεις. Η εν λόγω ενισχυμένη νομοθετική πράξη εφαρμόζεται από το οικονομικό έτος 2014. Τον Μάιο του 2015, η Επιτροπή έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής σε μία περίπτωση, μειώνοντας τις πληρωμές του ΕΓΤΕ προς την Ελλάδα από το οικονομικό έτος 2015 και εξής.

Αξιολόγηση της διαδικασίας ενίσχυσης της διασφάλισης

7.44. Το 2010 η Επιτροπή εισήγαγε τη «διαδικασία ενίσχυσης της διασφάλισης», η οποία εφαρμόζεται προαιρετικά στα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, ένας ανεξάρτητος φορέας ελέγχου (οργανισμός πιστοποίησης) που ορίζεται από το κράτος μέλος διατυπώνει γνώμη όχι μόνο σχετικά με την ορθή λειτουργία των εσωτερικών συστημάτων, αλλά και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται στην ΕΕ, βάσει λεπτομερούς εξέτασης αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος πράξεων. Το δείγμα επιλέγεται τυχαία μεταξύ των αιτήσεων που ελέγχθηκαν επί τόπου από τον οργανισμό πληρωμών. Από το οικονομικό έτος 2015 και στο εξής, οι οργανισμοί πιστοποίησης πρέπει να διατυπώνουν γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες στηρίζονται οι δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

7.45. Βάσει της προαιρετικής διαδικασίας, εάν η Επιτροπή κρίνει ότι ένα κράτος μέλος εφαρμόζει ορθώς τις διαδικασίες αυτές και ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που προσδιορίζεται από το κράτος μέλος είναι μικρότερο του 2 % για δύο συνεχή έτη, το οικείο κράτος μέλος δικαιούται να μειώσει το ποσοστό των επιτόπιων ελέγχων από 5 % σε 1 %⁽⁴⁴⁾.

7.46. Την περίοδο μεταξύ 2011 και 2013, ελέγξαμε τη διαδικασία ενίσχυσης της διασφάλισης σε πέντε⁽⁴⁵⁾ από τα έξι κράτη μέλη ή περιφέρειες που είχαν επιλέξει να εφαρμόσουν τη διαδικασία σε εθελοντική βάση. Το 2014, ολοκληρώσαμε την εξέταση της διαδικασίας αυτής και στο τελευταίο κράτος μέλος (Ελλάδα).

7.47. Η Ελλάδα εφάρμοσε τη διαδικασία ενίσχυσης της διασφάλισης για τα οικονομικά έτη 2013 και 2014. Επανεξετάσαμε τις εργασίες που εκτελέστηκαν για το οικονομικό έτος 2014 για το οποίο ο οργανισμός πιστοποίησης διατύπωσε σαφή γνώμη και ανέφερε επίπεδο σφάλματος 0,2 % για τα καιεστώτα ενίσχυσης ΕΓΤΕ ΟΣΔΕ.

7.44. Η Επιτροπή θα ήθελε να διευκρινίσει ότι, μετά τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η ενίσχυση της διασφάλισης, όπως περιγράφεται στα σημεία 7.44 έως 7.50, δεν ισχύει πια.

Για τη στήριξη και καθοδήγηση των φορέων πιστοποίησης στο νέο έργο τους, από το οικονομικό έτος 2015, η Επιτροπή εκπόνησε λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο δειγματοληψίας και υποβολής αναφορών για τα αποτελέσματα της επανάλιψης των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενήργησαν αρχικά οι οργανισμοί πληρωμών. Εάν διενεργηθεί ορθά η επανάλιψη των ελέγχων αυτών, τα αποτελέσματά της θα αποτελέσουν τη βάση για μια στατιστικώς έγκυρη γνωμοδότηση επί της νομιμότητας και κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων.

Οι λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές έχουν επεξηγηθεί εκτενώς στους οργανισμούς πληρωμών και τους φορείς πιστοποίησης, και η υλοποίησή τους παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς από την Επιτροπή.

⁽⁴³⁾ Άρθρο 41, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

⁽⁴⁴⁾ Επιπλέον προϋπόθεση για τη μείωση του ποσοστού των ελέγχων είναι το κράτος μέλος να έχει αξιολογήσει το LPIS που διαθέτει ως αξιόπιστο.

⁽⁴⁵⁾ Βουλγαρία, Ρουμανία (βλέπε σημείο 3.38 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2011), Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία) (βλέπε σημείο 4.36 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2012) και Ιταλία (βλέπε σημεία 3.30 έως 3.35 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.48. Ο οργανισμός πιστοποίησης δεν τήρησε πλήρως τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τη δειγματοληψία, την εμφάνιση του ελέγχου και το χρονοδιάγραμμα των ελέγχων. Ειδικότερα, παρέλειπε συστηματικά να λάβει υπόψη του κατά τον ποσοτικό προσδιορισμό του σφάλματος κάθε καθ' υπέρβαση πληρωμή που είχε πραγματοποιηθεί ως αποτέλεσμα εσφαλμένων επιλέξιμων εκτάσεων για μόνιμους βοσκοτόπους που είχαν καταχωριστεί στο LPIS. Επιπλέον, ο οργανισμός πιστοποίησης δεν έλαβε υπόψη του τις καθ' υπέρβαση πληρωμές που είχαν πραγματοποιηθεί χάρη στο γεγονός ότι ο οργανισμός πληρωμών επέτρεπε σε δικαιούχους να αντικαθιστούν, μετά τη λήξη της προθεσμίας, τα μη επιλέξιμα αγροτεμάχια στις αιτήσεις τους με επιλέξιμα. Η εν λόγω πρακτική έρχεται σε αντίθεση με την προσέγγιση που εφάρμοσε ο οργανισμός πιστοποίησης το οικονομικό έτος 2013, όταν οι εν λόγω καθ' υπέρβαση πληρωμές είχαν περιληφθεί στον ποσοτικό προσδιορισμό του συνολικού επιπέδου σφάλματος. Η εν λόγω αλλαγή στην προσέγγιση είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο το επίπεδο σφάλματος που, όπως ανέφερε ο οργανισμός πιστοποίησης, ανήλθε για το 2013 σε 10,2 % μειώθηκε σε 0,2 % για το 2014.

7.49. Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των αδυναμιών αυτών, το επίπεδο σφάλματος που αναφέρθηκε από τον ελληνικό οργανισμό πιστοποίησης για το οικονομικό έτος 2014 έχει υποεκτιμηθεί σημαντικά.

7.50. Συνολικά, για τα έξι κράτη μέλη που προέκριναν την εθελοντική εφαρμογή της διαδικασίας, διαπιστώσαμε ότι, εξαιρουμένου του Λουξεμβούργου, οι αδυναμίες κατά την υλοποίησή της στερούν αξιοπιστίας τα αναφερόμενα επίπεδα σφάλματος.

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης

7.51. Οι αρχές των κρατών μελών είναι αρμόδιες για την ανάπτυξη και την εφαρμογή:

- α) κατάλληλων διοικητικών και ελεγκτικών διαδικασιών για τη διασφάλιση της ακρίβειας των δηλώσεων των αιτούντων και της εκπλήρωσης των απαιτήσεων επιλεξιμότητας·
- β) επιτόπιων ελέγχων, οι οποίοι, αναλόγως του καθεστώτος ενίσχυσης, πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον το 5 % του συνόλου των δικαιούχων ή των σχετικών δαπανών⁽⁴⁶⁾.

7.52. Η εξέταση που διενεργήσαμε επί των συστημάτων στον εν λόγω τομέα βασίστηκε εν μέρει σε ελέγχους που διενήργησε η Επιτροπή (ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης) (βλέπε επίσης σημείο 7.62). Διενεργήσαμε έλεγχο βάσει εγγράφων σε δείγμα 12 ελέγχων συμμόρφωσης της Επιτροπής στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης και πραγματοποιήσαμε επισκέψεις σε πέντε οργανισμούς πληρωμών⁽⁴⁷⁾. Η Επιτροπή ανέφερε σημαντικές αδυναμίες για εννέα από τα 12 σχετικά συστήματα των κρατών μελών. Διαπιστώσαμε ότι η ποιότητα των εργασιών της Επιτροπής ήταν ικανοποιητική.

⁽⁴⁶⁾ Άρθρα 12 και 25 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2011 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης (ΕΕ L 25 της 28.1.2011, σ. 8).

⁽⁴⁷⁾ Ιρλανδία, Ιταλία (Καμπάνια), Πορτογαλία, Ρουμανία και Σουηδία.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.48. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι ορισμένοι φορείς πιστοποίησης, περιλαμβανομένης της Ελλάδας, δεν τηρούσαν τις κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν τη δειγματοληψία. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή δεν αποδέχτηκε τα αναφερθέντα ποσοστά σφάλματος, αλλά χρησιμοποίησε τα αποτελέσματα των δικών της ελέγχων προκειμένου να υπολογίσει το ποσοστό σφάλματος για την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.44.

7.49. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2014, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής χρησιμοποίησε τα αποτελέσματα των δικών της ελέγχων για να καταλήξει σε προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος 4,5 %.

7.50. Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.44.

7.51. Οι ίδιες αρχές εφαρμόζονται και για το ΕΓΤΕ από το 2007 και μετά. Από το 2014 και μετά, ισχύει κοινός οριζόντιος κανονισμός [κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013] τόσο για το ΕΓΤΕ όσο και για το ΕΓΤΑΑ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.53. Διαπιστώσαμε ότι, όσον αφορά τους πέντε οργανισμούς πληρωμών στους οποίους πραγματοποιήσαμε επιτόπιες επισκέψεις, οι αδυναμίες του συστήματος παρουσίαζαν σημαντικές ομοιότητες με εκείνες που είχαν εντοπιστεί και αναφερθεί κατά τα προηγούμενα έτη⁽⁴⁸⁾. Εντοπίσαμε ανεπάρκειες στους διοικητικούς ελέγχους οι οποίες αφορούσαν τους όρους επιλεξιμότητας, ιδίως εκείνους που αφορούν τις περιβαλλοντικές συνθήκες και το μέγιστο μέγεθος των εταιρειών. Όπως και σε προηγούμενα έτη, διαπιστώσαμε επίσης διαρκείς αδυναμίες στον έλεγχο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Οι αδυναμίες του συστήματος αιτιολογούν σε μεγάλο βαθμό τα σφάλματα που εντοπίστηκαν κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις (βλέπε σημείο 7.27).

7.54. Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, εξετάσαμε δείγμα 32 έργων που αποτέλεσαν αντικείμενο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης στα πέντε κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκε επίσκεψη, εκ των οποίων 15 (47%) περιείχαν σφάλμα. Συγκεκριμένα, από την επανεξέτασή μας όσον αφορά τις διαδικασίες για την επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς προέκυψαν σημαντικές ανεπάρκειες. Επανεξετάσαμε επίσης δείγμα οκτώ περιπτώσεων κατά τις οποίες τα κράτη μέλη δεν είχαν εφαρμόσει διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Σε δύο από τις περιπτώσεις αυτές, η κίνηση διαδικασίας σύναψης δημόσιων συμβάσεων ήταν υποχρεωτική και, ως εκ τούτου, οι δαπάνες που δηλώθηκαν στην ΕΕ δεν ήταν επιλέξιμες.

Σχέδια δράσης

7.55. Σε μια προσπάθεια μείωσης του επιπέδου σφάλματος σχετικά με τις δαπάνες στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, το 2012 η Επιτροπή ενθάρρυνε ενεργά όλα τα κράτη μέλη να αναπτύξουν σχέδια δράσης για να προσδιορίσουν τις αιτίες των σφαλμάτων και να υλοποιήσουν στοχευμένα διορθωτικά μέτρα για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης σφαλμάτων. Εξετάσαμε εάν στο σχέδιο δράσης του εκάστοτε κράτους μέλους είχε αναλυθεί η βασική αιτία εμφάνισης των σφαλμάτων που εντοπίζονταν συχνότερα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.53. Κοινές απαντήσεις στα σημεία 7.53 και 7.54:

Η Επιτροπή γνωρίζει τις αδυναμίες του συστήματος ελέγχου που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη για το ΕΓΤΑΑ και τονίζει ότι υπόλογα για την εφαρμογή της πολιτικής και των συστημάτων ελέγχου είναι κατά κύριο λόγο τα κράτη μέλη. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014, για το 35% των οργανισμών πληρωμών διατυπώθηκαν επιφυλάξεις σχετικά με τις δαπάνες του ΕΓΤΑΑ και ζητήθηκε η λήψη των απαραίτητων επανορθωτικών μέτρων (εκτός από τα προηγούμενα σχέδια δράσης που βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της υλοποίησης). Όπως αναφέρεται στο σημείο 7.52, μέρος της αξιολόγησης που πραγματοποίησε το Συνέδριο στα συστήματα των κρατών μελών βασίστηκε στις διαπιστώσεις των ελέγχων συμμόρφωσης που είχαν διενεργήσει οι υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η Επιτροπή συμφωνεί με τα συμπεράσματα του Συνεδρίου που διατυπώνονται στην ειδική έκθεση αριθ. 23/2014, σύμφωνα με τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να αυξήσουν το πεδίο εφαρμογής των διοικητικών ελέγχων.

Η Επιτροπή γνωρίζει τις ελλείψεις που σχετίζονται με την επιλεξιμότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τις διαδικασίες των δημόσιων συμβάσεων και το μέγιστο μέγεθος των εταιρειών. Τα εν λόγω ζητήματα βρίσκονται στο επίκεντρο των ελέγχων που διενεργούνται στα κράτη μέλη όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα. Επίσης, τα προβλήματα αυτά έχουν αντιμετωπιστεί, και εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται, στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης που εκπονούν τα κράτη μέλη για τη μείωση των ποσοστών σφάλματος.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε σημείο 4.20 της ετήσιας έκθεσης για το 2013, σημεία 4.21 έως 4.25 της ετήσιας έκθεσης για το 2012 και σημεία 4.22 έως 4.32 της ετήσιας έκθεσης για το 2011.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.56. Μελετήσαμε 24 από τα σημαντικότερα προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που εντοπίστηκαν σε 14 κράτη μέλη κατά τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις⁽⁴⁹⁾. Εξ αυτών, για εννέα σφάλματα (37,5 %) ήταν δυνατή η σύνδεσή τους με συγκεκριμένη δράση στο σχέδιο δράσης ενός κράτους μέλους, ενώ για 15 (62,5 %) αυτό δεν ήταν εφικτό. Τα ποσοστά αυτά επιβεβαιώθηκαν και στο πλαίσιο παρόμοιας ανάλυσης των αδυναμιών που εντοπίζονται στο πλαίσιο του ελέγχου στον οποίο υποβάλλουμε τα συστήματα των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, στην πλειονότητά τους τα είδη σφαλμάτων και οι αδυναμίες του συστήματος δεν είχαν αντιμετωπιστεί στα σχέδια δράσης που εξετάσαμε (βλέπε πλαίσιο 7.9).

Πλαίσιο 7.9 — Παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι τα σχέδια δράσης των κρατών μελών δεν έχουν ακόμη καταστεί πλήρως αποτελεσματικά

Το ιρλανδικό σχέδιο δράσης περιλαμβάνει 20 δράσεις, εκ των οποίων καμία δεν είχε υλοποιηθεί κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου. Επιπλέον, και οι 20 δράσεις αφορούν μέτρα βάσει της έκτασης, παρά το γεγονός ότι τα επενδυτικά μέτρα ενέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο. Διαπιστώσαμε έξι αδυναμίες του συστήματος, εκ των οποίων οι πέντε είχαν ως αποτέλεσμα την πραγματοποίηση μη επιλέξιμων δαπανών. Όλες οι διαπιστώσεις σχετίζονταν με επενδυτικά μέτρα και, ως εκ τούτου, δεν αναφέρονταν στο σχέδιο δράσης.

Στο ρουμανικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των βασικών αιτιών σφαλμάτων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης φαίνεται ότι οι ρουμανικές αρχές υλοποίησαν στοχευμένες δράσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο δημιουργίας τεχνητών προϋποθέσεων εκπλήρωσης των όρων για τα μέτρα «εκουγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων» και «δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρήσεων».

Διαπιστώσαμε ότι οι δράσεις που έχουν αναλάβει οι ρουμανικές αρχές έχουν τη δυναμική να αντιμετωπίσουν το ζήτημα όσον αφορά τα προσφάτως εγκριθέντα έργα, αλλά οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για έργα που έχουν εγκριθεί στο παρελθόν θα συνεχίσουν να περιέχουν σημαντικές παρατυπίες. Εντοπίσαμε σαφείς δείκτες δημιουργίας τεχνητών προϋποθέσεων εκπλήρωσης των όρων για την απόκτηση ενίσχυσης σε αντίθεση με τους στόχους του μέτρου σε επτά επί συνόλου 20 έργων που επελέγησαν τυχαίως για τα δύο προαναφερθέντα μέτρα. Στα συνήθη περιστατικά συγκαταλέγονται η κατάτμηση μιας επένδυσης σε δύο ή περισσότερα υποέργα που εκτελέστηκαν ταυτόχρονα, προκειμένου να παρακαμφθεί η εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής και να εισπραχθεί ενίσχυση καθ' υπέρβαση των επιτρεπτών ανώτατων ορίων. Η Επιτροπή ανέφερε παρόμοιες αδυναμίες και δρομολόγησε διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.56. Η εκ του σύνεγγυς παρακολούθηση από μέρους της Επιτροπής καταδεικνύει ότι ορισμένες ελλείψεις που εντοπίστηκαν κατά τους ελέγχους της Επιτροπής και του Συνεδρίου δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς σε ορισμένα κράτη μέλη. Η Επιτροπή έχει ζητήσει από τα οικεία κράτη μέλη να ενισχύσουν τα σχέδια δράσης τους αναλόγως.

Πλαίσιο 7.9 — Παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι τα σχέδια δράσης των κρατών μελών δεν έχουν ακόμη καταστεί πλήρως αποτελεσματικά

Συμπεριλαμβάνονται μέτρα, εφόσον εντοπιστούν και προσδιοριστούν ελλείψεις από τις εθνικές αρχές, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς το σχέδιο δράσης και μεριμνά ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες διαπιστώσεις στα σχέδια δράσης.

Οι έλεγχοι που διενήργησε η Επιτροπή στην Ιρλανδία το 2013 και το 2014 κατέδειξαν αδυναμίες τόσο στους διοικητικούς όσο και στους επιτόπιους ελέγχους. Το κράτος μέλος έχει θέσει σε εφαρμογή σχέδιο δράσης και, παρότι δεν έχει ολοκληρωθεί η υλοποίησή του, έχει αναφερθεί πρόοδος στην Επιτροπή. Οι ιρλανδικές αρχές παροτρύνθηκαν να εξακολουθήσουν να υλοποιούν το σχέδιο δράσης με σκοπό την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο του πρόσφατου ελέγχου, καθώς και να επικαιροποιούν την υλοποίησή του σε τακτική βάση.

Στην περίπτωση της Ιρλανδίας, επειδή η Επιτροπή δεν εκταμίευσε κανένα ποσό για δαπάνες του ΕΙΓΤΑΑ το 2014, η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης έκρινε ότι δεν ήταν απαραίτητο να διατυπωθούν επιφυλάξεις στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2014 όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη.

Αναφορικά με το ρουμανικό σχέδιο δράσης, η Ρουμανία έχει λάβει πολλά επανορθωτικά μέτρα, τα οποία έχουν βελτιώσει την κατάσταση, αλλά δεν έχουν διασφαλίσει ακόμη την αντιμετώπιση όλων των αδυναμιών του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου που εντοπίστηκαν από τους ελέγχους της Επιτροπής και του Συνεδρίου. Η Επιτροπή γνωρίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των επενδυτικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που αφορούν την αξιολόγηση της δημιουργίας τεχνητών προϋποθέσεων. Για να βελτιωθεί περαιτέρω η κατάσταση, ζητήθηκε από τις ρουμανικές αρχές να ενισχύσουν την υλοποίηση του σχεδίου δράσης τους, μεταξύ άλλων μέσω ελέγχου των έργων πριν από την πληρωμή με σκοπό την εξαίρεση εκείνων που χαρακτηρίζονται από τεχνητές προϋποθέσεις.

⁽⁴⁹⁾ Σφάλματα άνω του 5 % εξαιρουμένων των σφαλμάτων πολλαπλής συμμόρφωσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστήματα των κρατών μελών σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας

7.57. Στα κράτη μέλη, οι ελεγκτικές αρχές ελέγχουν την αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και των συστημάτων ελέγχου που διαχειρίζονται οι αρχές διαχείρισης και πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας. Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα των σχετικών ελέγχων που διενήργησε η ελεγκτική αρχή στην Ιταλία. Επιπλέον, επαναδιενεργήσαμε επιλεγμένους ελέγχους της ελεγκτικής αρχής οι οποίοι είχαν διενεργηθεί επί πράξεων που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.

7.58. Μολονότι παρατηρήσαμε ότι η μεθοδολογία των ελέγχων που διενεργούνται σε πράξεις και συστήματα ήταν αποτελεσματική, διαπιστώσαμε αδυναμίες στη διαχείριση και την τεκμηρίωση των ελεγκτικών καθηκόντων, καθώς και στην εξακρίβωση των όρων επιλεξιμότητας. Η ελεγκτική αρχή δεν άσκησε τις ελεγκτικές δραστηριότητες της σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Δεν προβλέπονταν επίσημες διαδικασίες για τον έλεγχο διασφάλισης της ποιότητας, η τεκμηρίωση των ελέγχων ήταν ελλιπής και η μεθοδολογία δειγματοληψίας δεν συμμορφωνόταν με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, η ελεγκτική αρχή δεν είχε ακόμη επιλύσει εξ ολοκλήρου τις αδυναμίες αυτές, παρότι επρόκειτο για αδυναμίες που είχαν εντοπιστεί από το Συνέδριο ήδη σε προηγούμενους ελέγχους του. Επιπροσθέτως, σε ορισμένες περιπτώσεις, η ελεγκτική αρχή δεν διενήργησε τους απαιτούμενους επιτόπιους ελέγχους ούτε υπέβαλε σε επαρκείς ελέγχους τους όρους επιλεξιμότητας όσον αφορά σκάφη που εισέπραξαν χρηματοδότηση για τη μόνιμη παύση των δραστηριοτήτων τους.

Συστήματα και ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης**Διαδικασίες εκκαθάρισης των λογαριασμών της Επιτροπής**

7.59. Η διαχείριση του μεγαλύτερου τμήματος των γεωργικών δαπανών επιμερίζεται μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής. Οι οργανισμοί πληρωμών στα κράτη μέλη καταβάλλουν ενισχύσεις σε γεωργούς και άλλους δικαιούχους και η Επιτροπή αποδίδει στα κράτη μέλη τις δαπάνες αυτές κάθε μήνα (για το ΕΓΤΕ) ή κάθε τρίμηνο (για το ΕΓΤΑΑ). Προκειμένου να είναι σε θέση να αναλάβει την τελική ευθύνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η Επιτροπή εφαρμόζει δύο διακριτές διαδικασίες:

- α) Μια ετήσια διαδικασία δημοσιονομικής εκκαθάρισης, η οποία καλύπτει τους ετήσιους λογαριασμούς και τα εσωτερικά συστήματα κάθε διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών. Η απόφαση εκκαθάρισης των λογαριασμών που λαμβάνεται βασίζεται σε ελέγχους που διενεργούν ανεξάρτητοι οργανισμοί πιστοποίησης στα κράτη μέλη και οι οποίοι υποβάλλονται στην Επιτροπή.
- β) Μια πολυετής διαδικασία εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε δημοσιονομικές διορθώσεις για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εάν οι δαπάνες ενός ή περισσότερων οικονομικών ετών δεν πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται ως προς τη συμμόρφωση βασίζονται σε ελέγχους που διενεργεί η Επιτροπή.

7.58. Τα περισσότερα από τα ζητήματα αυτά εντοπίστηκαν από την Επιτροπή κατά τους ελέγχους που διενήργησε και παραμένουν υπό συνεχή παρακολούθηση.

Όσον αφορά τη μόνιμη παύση, η Επιτροπή θα ζητήσει από την ελεγκτική αρχή να διενεργήσει επαρκείς ελέγχους για την επιβεβαίωση της εκπλήρωσης των εθνικών απαιτήσεων επιλεξιμότητας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.60. Το Συνέδριο έλεγξε τη διαδικασία δημοσιονομικής εκκαθάρισης για το έτος 2014. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή εκτέλεσε ικανοποιητικά το εν λόγω καθήκον.

7.61. Στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης, η Επιτροπή αξιολογεί κατά πόσον τα συστήματα ελέγχου ενός κράτους μέλους διασφαλίζουν την κανονικότητα των πληρωμών ενισχύσεων προς τους δικαιούχους. Όσον αφορά τις αδυναμίες των συστημάτων που εντοπίστηκαν, επιβλήθηκαν δημοσιονομικές διορθώσεις, οι οποίες επιβάλλονται συχνά κατ' αποκοπήν και καλύπτουν δαπάνες που αφορούν περισσότερα του ενός οικονομικά έτη. Οι κατ' αποκοπήν διορθώσεις, οι οποίες αντιστοιχούν κατά κανόνα σε 2% ή 5%, επιβάλλονται ανεξαρτήτως του αριθμού των αδυναμιών των συστημάτων, ενώ είναι σπάνιες οι φορές που οδηγούν σε ανακτήσεις από τους δικαιούχους (βλέπε επίσης σημεία 1.36 και 1.37).

7.62. Ελέγξαμε σε δείγμα 26⁽⁵⁰⁾ επί συνόλου 120 ελέγχων συμμόρφωσης⁽⁵¹⁾ τη συμμόρφωση με το ISSAI 4100 (διεθνές πρότυπο των ανώτατων οργάνων ελέγχου), καθώς και με τις κύριες κανονιστικές διατάξεις. Τα περισσότερα βασικά στοιχεία είχαν υλοποιηθεί και συμμορφώνονταν με τις κύριες κανονιστικές διατάξεις και θεωρούμε ότι η ποιότητα των ελέγχων της Επιτροπής ήταν πρόσφορη ώστε να μας επιτρέψει να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών στο πλαίσιο των αξιολογήσεων που διενεργούμε επί των συστημάτων των κρατών μελών (βλέπε σημεία 7.38 και 7.52).

7.63. Το 2014, η Επιτροπή έλαβε τρεις αποφάσεις συμμόρφωσης (οι οποίες κάλυπταν 56 διαφορετικές δημοσιονομικές διορθώσεις), οι οποίες οδήγησαν σε δημοσιονομικές διορθώσεις ύψους 443,1 εκατομμυρίων ευρώ (403,2 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΕ και 39,9 εκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το ΕΓΤΑΑ). Τον Ιανουάριο του 2015 εγκρίθηκε μεταγενέστερη απόφαση, βάσει της οποίας πραγματοποιήθηκε σημαντική διόρθωση ύψους 1 409 εκατομμυρίων ευρώ (1 243 εκατομμύρια για το ΕΓΤΕ και 166 εκατομμύρια για το ΕΓΤΑΑ), η οποία περιλήφθηκε στους λογαριασμούς του 2014 ως δεδουλευμένα έσοδα (βλέπε επίσης σημείο 7.24 και πλαίσιο 1.3).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.61. Στον βαθμό που είναι δυνατόν, το ύψος των δημοσιονομικών διορθώσεων υπολογίζεται βάσει της πραγματικής απώλειας που έχει προκληθεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Όταν αυτό δεν είναι δυνατόν, χρησιμοποιούνται κατ' αποκοπήν ποσά ανάλογα με τη σοβαρότητα των ελλείψεων των εθνικών συστημάτων ελέγχου. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κρίνει ότι η χρήση κατ' αποκοπήν διορθώσεων είναι σύμφωνη με τις νομικές διατάξεις που διέπουν τις εργασίες ελέγχου ως προς τη συμμόρφωση. Το άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 με τίτλο «Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση» επιβεβαιώνει ρητά ότι, σε περίπτωση που ο υπολογισμός των ποσών που πρέπει να αποκλειστούν απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια, είναι δυνατή η εφαρμογή διορθώσεων κατά παρεκβολή ή κατ' αποκοπήν.

Επιπλέον, επειδή οι γεωργικές δαπάνες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, τα κράτη μέλη βρίσκονται σε ευνοϊκότερη θέση από την Επιτροπή προκειμένου να αξιολογήσουν και να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία για την πραγματική οικονομική ζημία ή τον κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Συνεπώς, ο ακριβέστερος υπολογισμός της οικονομικής ζημίας για τον προϋπολογισμό της ΕΕ απαιτεί την ενεργό συνεργασία του οικείου κράτους μέλους σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση, επειδή μόνο το κράτος μέλος διαθέτει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να πραγματοποιήσει έναν τέτοιο υπολογισμό. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει επιβεβαιώσει ότι δεν είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής να διενεργεί τους ελέγχους που είναι απαραίτητοι για να προσδιοριστεί το συγκεκριμένο ποσό των ζημιών, αλλά το κράτος μέλος φέρει το βάρος της αποδείξεως ότι ο υπολογισμός της Επιτροπής ήταν υπερβολικός.

7.62. Η Επιτροπή επικροτεί το συμπέρασμα του Συνεδρίου σύμφωνα με το οποίο η ποιότητα των ελέγχων της Επιτροπής επιτρέπει τη χρήση των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο της αξιολόγησης των συστημάτων των κρατών μελών.

⁽⁵⁰⁾ 14 για το ΕΓΤΕ και 12 για το ΕΓΤΑΑ.

⁽⁵¹⁾ Ο αριθμός των ελέγχων που αναφέρθηκαν το 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.64. Σε πρόσφατες ετήσιες εκθέσεις, επιστήσαμε την προσοχή στο χρονίζον πρόβλημα των διαδικασιών συμμόρφωσης που είναι πολύ χρονοβόρες, με αποτέλεσμα να συσσωρεύεται μεγάλος αριθμός καθυστερημένων εκκρεμών φακέλων⁽⁵²⁾. Ο αριθμός των καθυστερημένων εκκρεμών φακέλων στα τέλη του 2014 είχε μειωθεί κατά 15 % σε σύγκριση με τα τέλη του 2013. Παρά τη θετική αυτή εξέλιξη, εξακολουθεί να παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση ως προς τη διεκπεραίωση 180 ελέγχων.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

7.65. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το έτος 2014, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης αξιολογεί τις επισφαλείς δαπάνες για τους κύριους τομείς δαπανών. Αφετηρία της αξιολόγησης αυτής είναι τα επίπεδα σφάλματος που αναφέρουν τα κράτη μέλη (για κάθε οργανισμό πληρωμών) στις στατιστικές ελέγχου τους. Στη συνέχεια, η Επιτροπή προσαρμόζει τα εν λόγω επίπεδα σφάλματος, βασισμένη κυρίως στους ελέγχους της Επιτροπής και του Συνεδρίου που έχουν διενεργηθεί τα τελευταία τρία έτη. Στη συνέχεια, τα τελικά προσαρμοσμένα ποσοστά σφάλματος αδροίζονται και χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του συνόλου των επισφαλών δαπανών, ήτοι του επιπέδου σφάλματος που η Επιτροπή εκτιμά ότι επηρεάζει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Πέραν των αδυναμιών που περιγράφονται στη συνέχεια, θεωρούμε ότι πρόκειται, γενικώς για βάσιμη προσέγγιση η οποία μπορεί να αποτελέσει επαρκή βάση για τη διατύπωση επιφυλάξεων σε επίπεδο επιμέρους οργανισμών πληρωμών.

7.66. Οι οργανισμοί πιστοποίησης οφείλουν να παρέχουν αξιολόγηση της ποιότητας των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών, καθώς και των αποτελεσμάτων, όπως αυτά απεικονίζονται στις στατιστικές ελέγχου. Ενώ το 2014 οι οργανισμοί πιστοποίησης αξιολόγησαν θετικά το σύνολο των στατιστικών στοιχείων για το ΕΓΤΕ ΟΣΔΕ και το 88 % των στατιστικών στοιχείων για το ΕΓΤΑΑ, η Επιτροπή βάσισε τη δική της εκτίμηση των επισφαλών δαπανών πρωτίστως στις δικές της προσαρμογές. Αυτό δείχνει ότι η Επιτροπή βασίζεται σε πολύ περιορισμένο βαθμό στις στατιστικές ελέγχου των κρατών μελών. Η εν λόγω κατάσταση περιγράφεται περαιτέρω στην ειδική έκθεση αριθ. 18/2013⁽⁵³⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.64. Η Επιτροπή έχει αφιερώσει συγκεκριμένους πόρους για τη διεκπεραίωση των καθυστερημένων φακέλων και εξακολουθεί να αντιμετωπίζει το ζήτημα των εκκρεμών φακέλων ως υψίστης προτεραιότητας. Για τους συγκεκριμένους καθυστερημένους εκκρεμείς φακέλους (φάκελοι από το 2012 και προγενέστεροι), τέθηκαν σαφείς ενδιάμεσοι στόχοι, οι οποίοι έχουν επιτευχθεί κατά τον πλέον ικανοποιητικό τρόπο και προβλέπεται ότι η Επιτροπή θα κλείσει όλους τους φακέλους εντός της ορισθείσας προθεσμίας.

7.66. Η Επιτροπή θα επιθυμούσε να διευκρινίσει ότι, μέχρι το οικονομικό έτος 2014, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης πιστοποίησης, οι φορείς πιστοποίησης όφειλαν να καθορίσουν κατά πόσον τα στατιστικά στοιχεία των ελέγχων είχαν καταρτιστεί ορθά και συμφωνούσαν με τη βάση δεδομένων, εκ μέρους των οργανισμών πληρωμών, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πλήρους ελέγχου.

Επιπρόσθετα, και βάσει των αποτελεσμάτων ξεχωριστού δείγματος, ο φορέας πιστοποίησης όφειλε να αναφέρει το όριο διαφοράς που διαπίστωνε. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι φορείς πιστοποίησης ανέφεραν ότι τα στατιστικά στοιχεία των ελέγχων είχαν καταρτιστεί ορθά και συμφωνούσαν με τα σχετικά δεδομένα των αντίστοιχων οργανισμών πληρωμών.

Ωστόσο, η διασφάλιση αυτή δεν επαρκεί προκειμένου να συναχθεί το συμπέρασμα ότι είναι δυνατό να παρασχεθεί αξιόπιστη εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος με βάση τα στατιστικά στοιχεία των ελέγχων, επειδή οι έλεγχοι που διενεργούν οι οργανισμοί πληρωμών ίσως δεν είναι αρκετά αποτελεσματικοί.

Από το οικονομικό έτος 2015 (έτος υποβολής αιτήσεων 2014) και μετά, οι φορείς πιστοποίησης οφείλουν να υποβάλλουν γνωμοδότηση επί της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων, γεγονός που συνεπάγεται εκ νέου επαλήθευση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων που έχει ήδη ελεγχθεί από τον οργανισμό πληρωμών. Επομένως, αναμένεται να διατυπωθεί, μεταξύ άλλων, ουσιαστική γνωμοδότηση σχετικά με την ποιότητα των ελέγχων και αυξημένο επίπεδο διασφάλισης σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος που αναφέρουν τα κράτη μέλη.

(52) Η Επιτροπή θεωρεί εκκρεμή έναν έλεγχο που δεν έχει περατωθεί εντός δύο ετών από τον χρόνο διενέργειάς του.

(53) Ειδική έκθεση αριθ. 18/2013 «Αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των ελέγχων των κρατών μελών όσον αφορά τις γεωργικές δαπάνες» (www.eca.europa.eu).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.67. Η Επιτροπή προέβη σε προσαρμογές προκειμένου να καθορίσει τα προσαρμοσμένα ποσοστά σφάλματος για το μέρος των δαπανών για το οποίο υπήρχαν διαθέσιμα αποτελέσματα του δικού της ή των δικών μας ελέγχων. Εντούτοις, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης δεν αποκάλυψε στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ποιο ήταν το μέρος των δαπανών που δεν προσαρμόστηκε λόγω της έλλειψης διαθέσιμων αποτελεσμάτων ελέγχου αυτού του είδους. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή επαφίεται στις στατιστικές ελέγχου των κρατών μελών, το οποίο μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την υποεκτίμηση του προσαρμοσμένου ποσοστού σφάλματος.

7.68. Ο μέσος όρος των δημοσιονομικών διορθώσεων κατά την τελευταία τριετία για το ΕΓΤΕ αντιστοιχεί στο 1,2 % των σχετικών δαπανών, ενώ για το ΕΓΤΑΑ αντιστοιχεί στο 1 %. Αυτό δείχνει ότι συνολικά η Επιτροπή εφαρμόζει δημοσιονομικές διορθώσεις που καλύπτουν ελαφρώς λιγότερο από το ήμισυ του επιπέδου του προσαρμοσμένου ποσοστού σφάλματος για το ΕΓΤΕ. Εντούτοις, για το ΕΓΤΑΑ η κάλυψη ανερχόταν περίπου στο ένα πέμπτο. Ένας από τους κύριους λόγους στους οποίους οφείλεται αυτό το αισθητά μειωμένο ποσοστό για το ΕΓΤΑΑ είναι το μεγάλο πλήθος επιμέρους συστημάτων.

7.69. Ο εν λόγω μεγάλος αριθμός συστημάτων σχετικών με το ΕΓΤΑΑ προκύπτει από το γεγονός ότι η πολιτική υλοποιείται μέσω 46 μέτρων⁽⁵⁴⁾ και συχνά μέσω επιμέρους μέτρων, καθένα από τα οποία εκτελείται υπό διαφορετικούς όρους. Τα μέτρα αυτά εκτελούνται μέσω προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης. Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν εθνικά προγράμματα ενώ άλλα (όπως η Γερμανία, η Ισπανία ή η Ιταλία) διαθέτουν περιφερειακά προγράμματα. Την περίοδο 2007-2013, η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης υλοποιήθηκε μέσω 94 εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης⁽⁵⁵⁾. Αυτό οδηγεί σε μια περίπλοκη και κατακερματισμένη δομή υλοποίησης πολιτικής με πολυάριθμα συστήματα και περιορίζει την κάλυψη του ελέγχου συμμόρφωσης της Επιτροπής όσον αφορά τις δαπάνες του ΕΓΤΑΑ.

7.70. Οι δαπάνες που κάλυψαν οι έλεγχοι συμμόρφωσης της Επιτροπής συνδέονται με τις δημοσιονομικές διορθώσεις. Στην περίπτωση που η Επιτροπή εντοπίσει αδυναμίες σε επιμέρους συστήματα ελέγχου, μπορεί να πραγματοποιηθεί αναγωγή των δημοσιονομικών διορθώσεων μόνο στα ελεγχθέντα συστήματα. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2014, η ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης ανέφερε ότι το 2014, οι έλεγχοι αυτοί κάλυψαν τις δαπάνες σε ποσοστό 24 % για τα μέτρα στήριξης της αγοράς του ΕΓΤΕ, σε ποσοστό 35 % για τις άμεσες ενισχύσεις του ΕΓΤΕ και σε ποσοστό 19 % για το ΕΓΤΑΑ. Τα βασικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014 παρατίθενται στον **πίνακα 7.2**.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.67. Η Επιτροπή εξετάζει την κατάσταση για κάθε οργανισμό πληρωμών όχι μόνο βάσει των διαπιστώσεων των ελέγχων που διενεργήθηκαν από την ίδια και το Συνέδριο κατά τα προηγούμενα τρία έτη, αλλά και βάσει των γνωμοδοτήσεων που λαμβάνει από τον φορέα πιστοποίησης για κάθε οργανισμό πληρωμών για το οικείο οικονομικό έτος. Ως εκ τούτου, υπάρχουν διαθέσιμα αποτελέσματα ελέγχων σε όλες τις περιπτώσεις.

7.68. Η διορθωτική ικανότητα της Επιτροπής περιλαμβάνει δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις από δικαιούχους οι οποίες διενεργούνται από τα κράτη μέλη. Εάν λάβουμε υπόψη τις ανακτήσεις που αποδόθηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η διορθωτική ικανότητα ανέρχεται στο 1,5 % για το ΕΓΤΕ και στο 1,8 % για το ΕΓΤΑΑ —βλ. πίνακα «Ποσοστό σφάλματος και διορθωτική ικανότητα» στη σελίδα 18 της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014.

7.69. Λαμβανομένων υπόψη των περιορισμένων διαθέσιμων πόρων, κάθε αύξηση της κάλυψης για την αγροτική ανάπτυξη θα έπρεπε να σταθμιστεί σε συνάρτηση με την ανάγκη διατήρησης επαρκούς κάλυψης για το ΕΓΤΕ, που αντιπροσωπεύει το 79 % του προϋπολογισμού της ΚΓΠ.

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, η Επιτροπή έχει καθορίσει ότι υπάρχουν δυνητικά 576 διαφορετικά πεδία ελέγχου (ζεύγη οργανισμού πληρωμών/συστήματος ελέγχου). Δεν είναι εφικτός ο έλεγχος όλων των τομέων ελέγχου ανά τριετία με εύλογους πόρους. Η Επιτροπή κατόρθωσε να διενεργήσει στα κράτη μέλη 48 επιτόπιους ελέγχους αγροτικής ανάπτυξης το 2014. Λόγω της ανομοιογένειας των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, υπάρχει περιορισμός τόσο στις δαπάνες που καλύπτουν οι έλεγχοι όσο και στο πεδίο εφαρμογής των τελικών δημοσιονομικών διορθώσεων.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε σημείο 7.6.

⁽⁵⁵⁾ Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, τα κράτη μέλη υπέβαλαν 118 εθνικά ή περιφερειακά προγράμματα.

Πίνακας 7.2 — Επισκόπηση των βασικών στοιχείων που αφορούν την αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για το 2014

Κύριος τομέας δαπανών	Δαπάνες για το 2014 (σε εκατομμύρια ευρώ)	Μέσο επίπεδο σφάλματος το οποίο αναφέρθηκε από τα κράτη μέλη στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014	Συνολικό προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος (ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης) στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014	Διορθωτική ικανότητα στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014				
				Μέσος όρος δημοσιονομικών διορθώσεων την τελευταία τριετία στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014 (σε εκατομμύρια ευρώ)		Μέσος όρος ανακτήσεων την τελευταία τριετία στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014 (σε εκατομμύρια ευρώ)		Σύνολο
ΕΓΤΕ	44 137,85	0,5 %	2,6 %	536,4	1,2 %	117,8	0,3 %	1,5 %
ΕΓΤΑΑ	11 186,0	1,5 %	5,1 %	113,6	1,0 %	95,6	0,9 %	1,9 %

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο βάσει της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.71. Η Επιτροπή ορίζει τη διορθωτική ικανότητα ως μηχανισμό για τη διόρθωση των σφαλμάτων που ανακύπτουν και για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ. Για το ΕΓΤΑΑ τα αριθμητικά στοιχεία του 2014 δείχνουν ότι η διορθωτική ικανότητα δεν είναι αρκετή για να μειώσει τις επισφαλείς δαπάνες κάτω από το επίπεδο σημαντικότητας μέχρι το τέλος της περιόδου προγραμματισμού.

Συστήματα και ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιβάλλοντος

7.72. Εξετάσαμε τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου της ΓΔ Περιβάλλοντος, εστιάζοντας στη διαχείριση των καθυστερημένων πληρωμών, τις αναστολές πληρωμών και τις διαδικασίες ανάκτησης. Εντοπίσαμε αδυναμίες κυρίως στη διαχείριση των καθυστερημένων πληρωμών. Όπως και σε προηγούμενα έτη, το 2014, το 11 % των πληρωμών πραγματοποιήθηκε μετά την παρέλευση της κανονιστικής προθεσμίας.

7.73. Εξετάσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Περιβάλλοντος για το 2014, εστιάζοντας στο κατά πόσον τα αναφερόμενα πληροφοριακά στοιχεία συμμορφώνονταν με τις δικές μας διαπιστώσεις και κατά πόσον οι εκτιμήσεις που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για τον υπολογισμό του μέσου επιπέδου σφάλματος ήταν εύλογες. Οι διαπιστώσεις ελέγχου που έχουμε στη διάθεσή μας δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τα πληροφοριακά στοιχεία που παρέχονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων και οι εκτιμήσεις που χρησιμοποίησε η Επιτροπή ήταν εύλογες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.71. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων για το 2014, ο γενικός διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης παρέχει διασφάλιση για την ΚΓΠ συνολικά, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό ύψος του κινδύνου για το οικείο έτος και τη διορθωτική ικανότητα.

Όσον αφορά το ΕΓΤΑΑ, ο γενικός διευθυντής σημείωσε τα εξής: «Η αγροτική ανάπτυξη παραμένει ένας τομέας που απαιτεί αυστηρό έλεγχο και διαρκή αξιολόγηση του κατά πόσον είναι δυνατόν, με εύλογες προσπάθειες, να μειωθεί το προσαρμοσμένο ποσοστό σφάλματος κάτω από το 2 %».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συμπέρασμα και συστάσεις**Συμπέρασμα για το 2014**

7.74. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες στον τομέα «Φυσικοί πόροι» και σε αμφότερους τους τομείς που υποβλήθηκαν σε ειδική εκτίμηση (βλέπε σημεία 7.18 και 7.25) περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

7.75. Για τον εν λόγω τομέα του ΠΔΠ, βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 3,6 % (βλέπε **παράρτημα 7.1**).

Συστάσεις

7.76. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 7.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, διατυπώσαμε 21 συστάσεις, εκ των οποίων η Επιτροπή και τα κράτη μέλη υλοποίησαν πλήρως πέντε, ενώ τέσσερις υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και 12 μερικώς.

7.77. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε, όσον αφορά το ΕΓΤΕ, τα εξής:

- **Σύσταση 1:** τα κράτη μέλη να καταβάλλουν περαιτέρω προσπάθειες για να συγκεντρώνουν αξιόπιστα και επικαιροποιημένα πληροφοριακά στοιχεία στις βάσεις δεδομένων LPIS τους σχετικά με το μέγεθος και την επιλεξιμότητα της γεωργικής γης, ιδίως των μόνιμων βοσκοτόπων, καθώς και να αναλύουν και να χρησιμοποιούν συστηματικά κάθε πληροφοριακό στοιχείο που διατίθεται στο πλαίσιο των διοικητικών ελέγχων, περιλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων ορθοφωτογραφιών, προκειμένου να αποφεύγεται η πραγματοποίηση πληρωμών για μη επιλέξιμες εκτάσεις·

7.75. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το πιθανότερο σφάλμα σύμφωνα με την εκτίμηση του Συνεδρίου, το οποίο είναι χαμηλότερο από το αντίστοιχο σφάλμα του προηγούμενου έτους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μείωση αυτή προκύπτει χάρη σε όλα τα επανορθωτικά μέτρα που λήφθηκαν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη για τη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Χωρίς την πολλαπλή συμμόρφωση, που ισοδυναμεί με 0,6 ποσοστιαίες μονάδες, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος είναι 3,0 %.

7.76. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την τελευταία αξιολόγηση του Συνεδρίου όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για την περαιτέρω βελτίωση του τρόπου παρακολούθησης των συστάσεων του Συνεδρίου.

7.77. Δεδομένης της φύσης και της διατύπωσης των συστάσεων του Συνεδρίου, ορισμένες από αυτές είναι μόνιμες. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ακολουθεί παρόμοιες συστάσεις επί πολλά έτη και έχει καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εφαρμόσει τις αιτούμενες βελτιώσεις.

Η Επιτροπή στηρίζει τη σύσταση αυτή.

Για την παροχή βοήθειας και κατευθυντήριων γραμμών προς τα κράτη μέλη κατά την από μέρους τους υλοποίηση των άμεσων ενισχύσεων βάσει της έκτασης, δημιουργήθηκε ειδικά νέα μονάδα στη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

Επιπλέον, οι ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των κρατών μελών αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση με στοχευμένα και ολοκληρωμένα σχέδια δράσης. Όταν η Επιτροπή διαπιστώσει τέτοιου είδους προβλήματα κατά τη διάρκεια των ελέγχων της, ζητεί από το κράτος μέλος να λάβει επανορθωτικά μέτρα. Σε περιπτώσεις που το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα οξύ, το κράτος μέλος καλείται να εφαρμόσει σχέδιο επανορθωτικών μέτρων το οποίο παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Μέχρι στιγμής, τα εν λόγω σχέδια έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικά.

Όταν η υλοποίηση ενός σχεδίου δράσης δεν κρίνεται αποτελεσματική, είναι δυνατή η μείωση ή αναστολή των ενισχύσεων για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

όσον αφορά τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 2:** να λάβει κατάλληλα μέτρα με τα οποία να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να περιλάβουν στα σχέδια δράσης τους διορθωτικά μέτρα πρόσφορα να αντιμετωπίσουν τις συνήθεις αιτίες σφαλμάτων που εντοπίζονται

- **Σύσταση 3:** να αναθεωρήσει τη στρατηγική που ακολουθεί όσον αφορά τους ελέγχους συμμόρφωσης στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, προκειμένου να διαπιστώσει κατά πόσον οι αδυναμίες του συστήματος που εντοπίζονται σε μία συγκεκριμένη περιφέρεια, όταν πρόκειται για κράτη μέλη με περιφερειακά προγράμματα, εμφανίζονται και σε άλλες περιφέρειες, ιδίως όσον αφορά τα επενδυτικά μέτρα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή συνεργάζεται εντατικά με τα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό και την εξάλειψη των αιτίων των σφαλμάτων που παρουσιάζονται κατά την εφαρμογή της πολιτικής. Το έργο αυτό θα συνεχιστεί με σκοπό να αντιμετωπιστούν περαιτέρω οι ελλείψεις που έχουν προσδιοριστεί, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εντόπισε το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης των σχεδίων δράσης όσον αφορά τα ποσοστά σφάλματος το 2014, όλα τα κράτη μέλη κλήθηκαν να συνδέσουν τα σχέδια δράσης και τις δράσεις μετριασμού με διάφορες διαπιστώσεις ελέγχου που κοινοποιήθηκαν από την Επιτροπή ή από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Η Επιτροπή εξετάζει το εν λόγω ζήτημα στο πλαίσιο όλων των ετήσιων συνεδριάσεων επανεξέτασης και των επιτροπών παρακολούθησης με τις διαχειριστικές αρχές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πληρότητα και την αποτελεσματικότητα των σχεδίων δράσης.

Έχει τεθεί σε λειτουργία ένα νέο υπολογιστικό εργαλείο για την παρακολούθηση της υλοποίησης των απαραίτητων επανορθωτικών μέτρων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή επεκτείνει το εύρος των ελέγχων που διενεργεί στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης. Αυτό περιλαμβάνει επαλήθευση του κατά πόσον οι αδυναμίες που εντοπίζονται σε μια περιοχή ή σε ένα μέτρο είναι πιθανό να εμφανίζονται σε άλλες περιοχές ή σε άλλα μέτρα.

Η Επιτροπή ενισχύει επίσης την προσφυγή σε εξωτερικούς ελεγκτές για συγκεκριμένα ζητήματα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

και όσον αφορά αμφότερα το ΕΓΤΕ και τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, συνιστούμε στην Επιτροπή:

- **Σύσταση 4:** να διασφαλίσει ότι η νέα διαδικασία διασφάλισης της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων, η οποία θα καταστεί υποχρεωτική από το οικονομικό έτος 2015, εφαρμόζεται ορθώς από τους οργανισμούς πιστοποίησης και ότι παρέχει αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το επίπεδο σφάλματος, ούτως ώστε να θεωρείται και η ίδια αξιόπιστη.

7.78. Επιπλέον, όσον αφορά τον τομέα της αλιείας, συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- **Σύσταση 5:** να διασφαλίσει ότι οι ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών εκτελούν διεξοδικότερα τα καθήκοντά τους, και συγκεκριμένα διενεργώντας τους απαιτούμενους επιτόπιους ελέγχους, εφαρμόζοντας διαδικασίες δικλίδων ποιότητας και βελτιώνοντας την τεκμηρίωση του ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Το 2013 και το 2014 εκπονήθηκαν και συζητήθηκαν λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον ρόλο των φορέων πιστοποίησης.

Η εφαρμογή των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών παρακολουθείται εκ του σύνεγγυς από την Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα εμπειρογνομόνων συνεδριάζει ανά διετία με τους οργανισμούς πληρωμών και τους φορείς πιστοποίησης με σκοπό την αποσαφήνιση πρακτικών ζητημάτων που συνδέονται με τη νομιμότητα και την κανονικότητα.

Πραγματοποιούνται τακτικές αποστολές ελέγχου προς τα κράτη μέλη με σκοπό την εξέταση των μεθόδων εργασίας των φορέων πιστοποίησης στο πλαίσιο της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων.

Στους τακτικούς ελέγχους συμμόρφωσης καλούνται να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των φορέων πιστοποίησης, για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Μολονότι η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση, τονίζει ότι θα υπάρξει καμπύλη εκμάθησης για τους φορείς πιστοποίησης και ότι, από το 2015 και μετά, θα κοινοποιεί στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων την πρόοδο που σημειώνεται.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θεωρεί ότι εφαρμόζεται ήδη μέσω του εν εξελίξει ελεγκτικού της έργου και της παροχής καθοδήγησης κατά περίπτωση, ενώ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, ώστε να βοηθά τις ελεγκτικές αρχές των κρατών μελών στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

**ΜΕΡΟΣ 2: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ****Αξιολόγηση των επιδόσεων των έργων**

7.79. Στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2013, διαπιστώσαμε ότι η επιλογή έργων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του κράτους μέλους, επικεντρώνεται, πρώτον, στην ανάγκη χρησιμοποίησης των διαθέσιμων πιστώσεων της ΕΕ, δεύτερον, στην ανάγκη συμμόρφωσης με τους κανόνες και μάλιστα, τρίτον, και σε περιορισμένο βαθμό, στις αναμενόμενες επιδόσεις τους⁽⁵⁶⁾. Φέτος, πέραν της κανονικότητας των πράξεων, ελέγξαμε επίσης, στο πλαίσιο πιλοτικής δοκιμής, ορισμένα ζητήματα επιδόσεων.

7.80. Για την προκειμένη πιλοτική δοκιμή επιλέξαμε μόνο εκείνα τα έργα στα οποία κρίθηκε εύλογο να εξεταστούν οι πτυχές των επιδόσεων. Ως εκ τούτου, από τις συνολικά 162 πράξεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης εστιάσαμε σε 71 έργα που περιλάμβαναν επενδύσεις σε ενσώματα στοιχεία του ενεργητικού. Κατά τον χρόνο της επίσκεψης ελέγχου, 42 από τα εν λόγω 71 έργα είχαν ολοκληρωθεί. Πέραν του ελέγχου της κανονικότητας των πράξεων αυτών, αξιολογήσαμε επίσης την οικονομία και την αποτελεσματικότητά τους, υποβάλλοντας σε ελεγκτική δοκιμασία τα κριτήρια επιδόσεων κάθε έργου.

7.81. Όσον αφορά τα υπό εξέταση ολοκληρωμένα έργα, ελέγξαμε εάν οι επενδύσεις είχαν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα⁽⁵⁷⁾. Το κριτήριο αυτό πληρούνταν στην πλειονότητα των έργων (93 %). Εντούτοις, όσον αφορά τα έργα στο σύνολό τους, διαπιστώσαμε τα εξής βασικά ζητήματα όσον αφορά τις επιδόσεις:

- ελλείψεις ως προς τη στόχευση των μέτρων και την επιλογή έργων,
- ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι οι δαπάνες είναι εύλογες.

⁽⁵⁶⁾ Ετήσια έκθεση για το οικονομικό έτος 2013, σημείο 10.10.

⁽⁵⁷⁾ Το κριτήριο επιδόσεων «Από την επιτόπια επίσκεψη προκύπτουν αποδεικτικά στοιχεία ότι το έργο απέφερε υλοποιήσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα» πληρούνταν εάν οι υλοποιήσεις του έργου είχαν επιτευχθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Το κριτήριο δεν πληρούνταν όταν το έργο δεν είχε εξ ολοκλήρου ή μερικώς ολοκληρωθεί, χωρίς παραδεκτή αιτιολογία.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ελλείψεις ως προς τη στόχευση των μέτρων και την επιλογή έργων

7.82. Εξετάσαμε με ελεγκτικές δοκιμασίες κατά πόσον η στήριξη στόχευε σε σαφώς καθορισμένους στόχους οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τις διαρθρωτικές και εδαφικές ανάγκες, καθώς και τα διαρθρωτικά μειονεκτήματα που έχουν προσδιοριστεί⁽⁵⁸⁾. Το εν λόγω κριτήριο δεν πληρούνταν από το 21 % των επενδυτικών έργων που ελέγχθηκαν. Επίσης, εξετάσαμε με ελεγκτικές δοκιμασίες κατά πόσον το έργο είχε επιλεγεί βάσει διαφανούς διαδικασίας, βάσει συγκριτικής εξέτασης των προσόντων κατ' εφαρμογή σχετικών κριτηρίων επιλογής⁽⁵⁹⁾. Το εν λόγω κριτήριο δεν πληρούνταν από το 51 % των επενδυτικών έργων που ελέγχθηκαν.

7.83. Διαπιστώσαμε ότι οι διαδικασίες στόχευσης και επιλογής ήταν ανεπαρκείς. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων οι οργανισμοί πληρωμών δεν εφαρμόζαν αυστηρή διαδικασία στόχευσης και επιλογής. Τα διαθέσιμα κονδύλια αρκούσαν για τα έργα που τους είχαν υποβληθεί. Επομένως, οι εν λόγω οργανισμοί πληρωμών δεν είχαν κίνητρο να μην απορροφήσουν πλήρως τον διαθέσιμο προϋπολογισμό εφαρμόζοντας κριτήρια επιδόσεων. Διαπιστώθηκε μόνο μία περίπτωση καλής πρακτικής. Παραδείγματα παρουσιάζονται στο πλαίσιο 7.10. Σε αρκετές από τις πρόσφατες ειδικές εκθέσεις μας, επισημαίνεται η έλλειψη επαρκούς στοχοθέτησης όσον αφορά τις επενδύσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης⁽⁶⁰⁾.

7.82. Το ζήτημα αυτό έχει εξεταστεί στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κριτήρια επιλογής για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, σύμφωνα με τις οποίες πρέπει να διασφαλιστούν η κατάταξη των έργων και ένα ελάχιστο όριο. Συμπεριλήφθηκαν επίσης ως παραδείγματα ορισμένες κακές πρακτικές, μερικές από τις οποίες αντλήθηκαν από τις εκθέσεις του Συνεδρίου.

⁽⁵⁸⁾ Το εν λόγω κριτήριο πληρούνταν εάν οι στόχοι είχαν καθοριστεί με σαφήνεια και οι όροι επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής για το μέτρο περιόριζαν την εμβέλεια της στήριξης σε συγκεκριμένους δικαιούχους ή γεωγραφικές περιοχές προκειμένου να ανταποκρίνονται σε πραγματικές ανάγκες που προσδιορίζονταν στο ΠΑΑ.

⁽⁵⁹⁾ Το εν λόγω κριτήριο πληρούνταν εάν εφαρμόζονταν ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής, η οποία να ήταν ορθώς τεκμηριωμένη, και εάν τα κριτήρια επιλογής βασίζονταν σε συγκριτική αξιολόγηση των προσόντων και συνδέονταν με τους στόχους των μέτρων με την κατάλληλη στάθμιση.

⁽⁶⁰⁾ Βλέπε για παράδειγμα την ειδική έκθεση αριθ. 8/2012 «Στοχοθέτηση της ενίσχυσης για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων», την ειδική έκθεση αριθ. 1/2013 «Υπήρξε η στήριξη της ΕΕ προς τη βιομηχανία τροφίμων αποτελεσματική και αποδοτική όσον αφορά την αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων;» και την ειδική έκθεση αριθ. 6/2013 «Πέτυχαν τα κράτη μέλη και η Επιτροπή τη βέλτιστη σχέση κόστους/οφέλους με τα μέτρα για τη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας;».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.10 — Παραδείγματα καλών και κακών πρακτικών όσον αφορά τη στόχευση και την επιλογή

Στις Κάτω Χώρες, δημοσιεύτηκε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων με προϋπολογισμό 3,6 εκατομμύρια ευρώ για το επιμέρους μέτρο «ανταλλαγή γνώσεων». Τέσσερις ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες αξιολόγησαν τις 40 επιλέξιμες αιτήσεις, βαθμολογώντας ο καθένας τα έργα βάσει συνόλου κριτηρίων επιλογής. Στη συνέχεια, η κατάταξη των έργων πραγματοποιήθηκε βάσει της σταθμισμένης βαθμολογίας τους. Μόνον όσοι κατετάγησαν στις 13 υψηλότερες θέσεις, με συνολικό ποσό 2,9 εκατομμυρίων ευρώ, έλαβαν έγκριση. Όσον αφορά τα άλλα έργα δεν κρίθηκε επαρκής η σχέση κόστους/αποδοτικότητάς τους. Θεωρούμε ότι πρόκειται για μια περίπτωση καλής πρακτικής, δεδομένου ότι οι αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης ιεραρχήθηκαν υψηλότερα σε σύγκριση με την ανάλωση των πόρων, όπως καταδεικνύει το γεγονός ότι ο εναπομένον προϋπολογισμός δεν χρησιμοποιήθηκε για τη χρηματοδότηση επιλέξιμων μεν αλλά λιγότερο αποτελεσματικών έργων.

Στη Βουλγαρία, δεν στοχεύθηκε η στήριξη για το μέτρο «προστιθέμενη αξία σε γεωργικά και δασοκομικά προϊόντα», δεδομένου ότι όλες οι επιχειρήσεις με λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή με ετήσιο κύκλο εργασιών μικρότερο από 200 εκατομμύρια ευρώ ήταν επιλέξιμες για χρηματοδότηση. Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι είχαν καθοριστεί κριτήρια επιλογής, δεν εφαρμόστηκαν για να στοχεύσουν τη στήριξη, δεδομένου ότι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός αρκούσε για να χρηματοδοτήσει όλα τα επιλέξιμα έργα.

Διαπιστώσαμε επιπλέον 20 περιπτώσεις κατά τις οποίες τα κριτήρια επιλογής δεν είχαν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά, επειδή υπήρχαν διαθέσιμοι επαρκείς πόροι για τη χρηματοδότηση όλων των επιλέξιμων έργων. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι δαπάνες αποπληρώθηκαν το 2014 από τους προϋπολογισμούς που ήταν διαθέσιμοι για την περίοδο 2007-2013. Μια τέτοια κατάσταση μπορεί να προκύψει όταν ο προϋπολογισμός υπερβαίνει τις πραγματικές ανάγκες.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.10 — Παραδείγματα καλών και κακών πρακτικών όσον αφορά τη στόχευση και την επιλογή

Τα έργα που επιλέγουν οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής. Τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης ορίζουν την επιλεξιμότητα των ενεργειών εντός του δεδομένου νομικού πλαισίου (πρώτη στόχευση), θεσπίζουν τις αρχές για τα κριτήρια επιλογής (δεύτερη στόχευση), κατόπιν οριστικοποιούνται στο πλαίσιο της επιτροπής παρακολούθησης (τρίτη στόχευση) και τελικά, εάν πληρούνται οι απαιτήσεις της Επιτροπής, γίνεται η κατάταξη των έργων, με εξαίρεση εκείνα που δεν συμπληρώνουν ένα συγκεκριμένο όριο. Επομένως, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο εμπερικλείει ήδη όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για τη διασφάλιση επαρκούς στόχευσης των κονδυλίων της ΕΕ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.84. Εξετάσαμε επίσης το κριτήριο επιδόσεων βάσει του κατά πόσον υπήρξε επικέντρωση στη δημιουργία θέσεων εργασίας στο πλαίσιο της στόχευσης και της επιλογής⁽⁶¹⁾. Προκειμένου να καταμετρηθεί η πρόοδος που έχει σημειωθεί ως προς την τήρηση των στόχων της «Ευρώπης 2020», έχουν συμφωνηθεί πέντε κύριοι στόχοι για το σύνολο της ΕΕ, εκ των οποίων ο πρώτος είναι η απασχόληση του 75 % των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών έως το 2020. Σύμφωνα με τον στόχο αυτό, η Επιτροπή αναφέρει στον ιστότοπό της⁽⁶²⁾ ότι ένας από τους τρεις μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους της πολιτικής της ΕΕ για την αγροτική ανάπτυξη κατά την περίοδο 2014-2020 είναι η επίτευξη ισορροπημένης εδαφικής ανάπτυξης των αγροτικών οικονομιών και κοινοτήτων, περιλαμβανομένων της δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης. Η επικέντρωση των ενισχύσεων για την αγροτική ανάπτυξη στην αντιμετώπιση ενός εκ των βασικών προβλημάτων της ΕΕ θα ήταν εφικτή, εάν η δημιουργία θέσεων εργασίας αποτελούσε όρο επιλεξιμότητας για τη χορήγηση της ενίσχυσης ή/και εάν τα έργα ιεραρχούνταν στις διαδικασίες κατάταξης και επιλογής, αναλόγως του αριθμού των θέσεων εργασίας που θα δημιουργηθούν.

7.85. Θεωρούμε ότι, για 34 έργα, υπήρχε η δυνατότητα να συμπεριληφθεί η δημιουργία θέσεων εργασίας ως όρος επιλεξιμότητας ή/και κριτήριο επιλογής. Παραδείγματος χάριν, η Πολωνία διέθεσε 932 εκατομμύρια ευρώ στο μέτρο «αύξηση της προστιθέμενης αξίας στη βασική γεωργική και δασοκομική παραγωγή». Οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν ενισχύσεις από το ΕΓΤΑΑ ύψους έως και 12,8 εκατομμυρίων ευρώ χωρίς να συνεκτιμάται η δημιουργία θέσεων εργασίας.

7.86. Εντούτοις, για 24 από τα 34 επενδυτικά έργα (70 %), ο αριθμός των θέσεων εργασίας που θα δημιουργούνταν δεν αποτελούσε ούτε όρο επιλεξιμότητας ούτε κριτήριο επιλογής. Δεν εντοπίστηκε καμία περίπτωση κατά την οποία να προβλεπόταν η δημιουργία θέσεων εργασίας για νέους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.84. Η δημιουργία θέσεων εργασίας δεν είναι ο μοναδικός δείκτης επιδόσεων που πρέπει να εξετάζεται. Εξίσου σημαντική είναι η διατήρηση των θέσεων εργασίας με σκοπό την αναχαίτιση της πληθυσμιακής συρρίκνωσης. Ως εκ τούτου, οι επιδόσεις θα πρέπει να αξιολογούνται, όχι μόνον ως προς τη δημιουργία, αλλά και ως προς τη διατήρηση, των θέσεων εργασίας. Επιπρόσθετα, αξίζει να σημειωθεί ότι η αύξηση της παραγωγικότητας που συνδέεται με την καινοτομία και την τεχνολογία θα μπορούσε να έχει αρνητική επίπτωση στην απασχόληση όσον αφορά τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ιδίως στη γεωργία. Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της μείωσης των ποσοστών απασχόλησης στους πρωτογενείς τομείς κατά τις τελευταίες δεκαετίες, οι επιδόσεις των σχετικών πολιτικών δεν είναι δυνατόν να μετρηθούν αποκλειστικά και μόνο βάσει των καθαρών επιπτώσεων.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.86.

7.85. Ο δείκτης δημιουργίας θέσεων εργασίας θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί, ώστε να λαμβάνει υπόψη και τη διατήρησή τους, ενώ θα πρέπει επίσης να περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του στα μέτρα στα οποία είναι εφικτή η αξιολόγηση των επιδόσεων υπό τους όρους αυτούς.

Οι επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού (πρώην άξονας 1) συμβάλλουν στη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων [προτεραιότητα 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013]. Η δημιουργία θέσεων εργασίας καλύπτεται ως επί το πλείστον από την προτεραιότητα 6: προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Επομένως, δεν είναι ορθό να αξιολογούνται αρνητικά οι επιδόσεις των έργων με την αιτιολογία ότι το κριτήριο αυτό δεν ελήφθη υπόψη για τους σκοπούς της επιλογής. Το κριτήριο αυτό θα πρέπει να αξιολογείται μόνο για εκείνα τα έργα στα οποία η διαχειριστική αρχή αποφάσισε όντως να το χρησιμοποιήσει για την επιλογή των ενεργειών.

Διαφορετικά, υπάρχει ανακολουθία μεταξύ των στρατηγικών προτεραιοτήτων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται στα νομικά κείμενα, και της αξιολόγησης των επιδόσεων των έργων που διενεργεί το Συνέδριο.

7.86. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η παρατήρηση σχετικά με την απουσία έμφασης στη δημιουργία θέσεων εργασίας περιορίζεται σε ορισμένα μέτρα και, στο πλαίσιο των μέτρων αυτών, μόνο σε συγκεκριμένα είδη έργων, επειδή δεν είναι απολύτως συναφής με όλα τα επενδυτικά μέτρα/είδη έργων.

⁽⁶¹⁾ Το εν λόγω κριτήριο πληρούνταν εάν ο αριθμός των θέσεων εργασίας που είχαν δημιουργηθεί αποτελούσε όρο επιλεξιμότητας ή κριτήριο επιλογής για το έργο. Η επικέντρωση στη δημιουργία θέσεων εργασίας για τους νέους θεωρήθηκε καλή πρακτική.

⁽⁶²⁾ <http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020>

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7.87. Μόνο για τέσσερα έργα η δημιουργία μίας ή περισσότερων θέσεων εργασίας ήταν προϋπόθεση για την εκτέλεση της απόφασης επιχορήγησης. Αυτό συνέβη, παραδείγματος χάριν, στην Πολωνία για το μέτρο «στήριξη για τη δημιουργία και την ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων», όταν ο δικαιούχος έπρεπε να δημιουργήσει δύο θέσεις εργασίας και να τις διατηρήσει για δύο τουλάχιστον έτη. Επιπλέον, μόνο σε 10 περιπτώσεις αποτέλεσε η δημιουργία θέσεων εργασίας κριτήριο επιλογής. Εντούτοις, όπως αναφέρθηκε στο πλαίσιο 7.10, οι εν λόγω διαδικασίες δεν ήταν εν γένει αποτελεσματικές. Επιπλέον, ο αριθμός των βαθμών που απονέμονταν για μια θέση εργασίας που επρόκειτο να δημιουργηθεί ήταν αισθητά χαμηλός με αποτέλεσμα να μην επηρεάζει καταλυτικά την επιλογή των έργων.

Τα αποδεικτικά στοιχεία δεν είναι επαρκή για να αποδειχθεί ότι οι δαπάνες είναι εύλογες

7.88. Για 49 από τα 71 επενδυτικά έργα (69%), εντοπίσαμε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι οι δαπάνες των έργων ήταν εύλογες⁽⁶³⁾. Εντούτοις, δεν συνέβη το ίδιο για 22 επενδυτικά έργα (31%). Στο πλαίσιο 7.11 παρατίθενται δύο παραδείγματα επενδυτικών έργων σχετικά με τα οποία δεν υπήρχαν αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι οι δαπάνες ήταν εύλογες. Προσφάτως δημοσιεύσαμε ειδική έκθεση στην οποία εξετάζονταν λεπτομερώς το εν λόγω ζήτημα⁽⁶⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.87. Η εξάρτηση της στήριξης του ΕΓΤΑΑ από την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε πολύ μικρές επιχειρήσεις θα μπορούσε να ενέχει κινδύνους όσον αφορά το ποσοστό σφάλματος. Θα μπορούσε να επιβάλει πρόσθετο φόρτο στους δικαιούχους, οι οποίοι ενίοτε δεν θα ήταν σε θέση να δημιουργήσουν αυτές τις θέσεις εργασίας λόγω εξωτερικών περιστάσεων. Επιπλέον, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ότι η στήριξη σε πολύ μικρές επιχειρήσεις συμβάλλει σε πολλές περιπτώσεις σε αρκετούς στόχους, όπως η διαφοροποίηση, η τοπική ανάπτυξη, η καινοτομία, οι οικονομικές επιδόσεις και η αύξηση της προστιθέμενης αξίας στα γεωργικά προϊόντα.

7.88. Η Επιτροπή έχει συμπεριλάβει στο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τους ελέγχους και τις κυρώσεις για την περίοδο 2014-2020 τον κατάλογο ελέγχου για την αξιολόγηση του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών που εκπόνησε το Συνέδριο και προσαρτήθηκε στην ειδική έκθεση αριθ. 22/2014. Στις 17 Μαρτίου 2015 οργανώθηκε στις Βρυξέλλες ειδικό επιμορφωτικό σεμινάριο για τους οργανισμούς πληρωμών και τις διαχειριστικές αρχές στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ σχετικά με το ζήτημα του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών και της σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Στην εκδήλωση αυτή εκπροσωπήθηκε και το Συνέδριο.

⁽⁶³⁾ Το κριτήριο επιδόσεων «υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι οι δαπάνες είναι εύλογες» πληρούνταν εάν είχε εφαρμοστεί ανταγωνιστική διαδικασία διαγωνισμού με κριτήριο επιλογής τη χαμηλότερη τιμή ή την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά ή εάν χρησιμοποιήθηκαν αξιόπιστες δαπάνες αναφοράς.

⁽⁶⁴⁾ Βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 22/2014 «Εφαρμόζοντας την αρχή της οικονομίας: συγκράτηση των δαπανών για τις χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ επιχορηγήσεις έργων αγροτικής ανάπτυξης».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 7.11 — Παράδειγμα έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία να προκύπτει ότι οι δαπάνες ήταν εύλογες

Η Πορτογαλία χρησιμοποιεί δαπάνες αναφοράς για το μέτρο «Αποκατάσταση του δυναμικού της δασοκομικής παραγωγής που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές και εισαγωγή κατάλληλων προληπτικών μηχανισμών». Για ένα επενδυτικό έργο, καθορίστηκαν έξι δαπάνες αναφοράς για έλεγχο της βλάστησης, οι οποίες κυμαίνονταν από 47 έως 1 138 ευρώ ανά εκτάριο, αναλόγως του είδους των δασικών εργασιών και των όρων που ίσχυαν για τα αγροτεμάχια (όπως η κλίση και η κάλυψη της βλάστησης). Τα ποσοστά για το ελεγχθέν έργο κυμαίνονταν από 232 έως 1 138 ευρώ ανά εκτάριο. Διαπιστώσαμε ότι ο οργανισμός πληρωμών δεν είχε διενεργήσει κανέναν έλεγχο σχετικά με το εύλογο των δαπανών. Συγκεκριμένα, δεν διενεργήθηκε έλεγχος των όρων που ίσχυαν για τα αγροτεμάχια, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με το εύλογο ή μη της τιμής ανά εκτάριο των δασικών εργασιών.

Στις Κάτω Χώρες, τα έργα για το μέτρο «Επαγγελματική κατάρτιση για άτομα που απασχολούνται στη γεωργία και τη δασοκομία» αξιολογήθηκαν πριν από την έγκρισή τους από μια επιτροπή αξιολόγησης. Για ένα έργο που ελέγχθηκε στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, η επιτροπή εκτίμησε ότι το έργο ήταν δαπανηρό σε σύγκριση με το περιεχόμενο και το δυνητικό αποτέλεσμα. Ο οργανισμός πληρωμών δεν έδωσε συνέχεια στο εν λόγω ζήτημα. Στην πραγματικότητα, δεν εντοπίσαμε αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ο οργανισμός πληρωμών είχε ελέγξει εάν οι δαπάνες ήταν εύλογες.

Συμπέρασμα

7.89. Από την εξέταση των πτυχών που αφορούν τις επιδόσεις στα επενδυτικά έργα του τομέα της αγροτικής ανάπτυξης προέκυψαν ανεπάρκειες στη στόχευση, καθώς και έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία να απορρέει το εύλογο των δαπανών. Αυτό επιβεβαιώνει τα συμπεράσματα που έχουμε αναφέρει σε αρκετές ειδικές εκθέσεις και καταδεικνύει ότι τα προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 7.11 — Παράδειγμα έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία να προκύπτει ότι οι δαπάνες ήταν εύλογες

Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 7.34.

7.89. Η Επιτροπή έχει βελτιώσει την καθοδήγηση προς τα κράτη μέλη για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, συμπεριλαμβάνοντας την καλύτερη στόχευση και επιλογή έργων και τον τρόπο αξιολόγησης του εύλογου χαρακτήρα των δαπανών. Επομένως, αναμένεται ότι μια τέτοια καθοδήγηση θα έχει αντίκτυπο μόνο κατά την εφαρμογή της νέας γενιάς προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
«ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

	2014	2013 ⁽¹⁾
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Γεωργία: Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις	183	180
Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία	176	171
Σύνολο πράξεων του τομέα «Φυσικοί πόροι»	359	351
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: Στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις	2,9 %	3,6 %
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, δράση για το κλίμα και αλιεία	6,2 %	7,0 %
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος: «Φυσικοί πόροι»	3,6 %	4,4 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	4,6 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	2,7 %	

Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για τη γεωργία: στήριξη της αγοράς και άμεσες ενισχύσεις είναι 2,6 και 6,8 % αντιστοίχως.
Το κατώτατο και το ανώτατο όριο σφάλματος για την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον, τη δράση για το κλίμα και την αλιεία είναι 3,2 και 9,3 % αντιστοίχως.

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το οικονομικό έτος 2013 επανυπολογίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στη δομή της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και, κατ' αυτό τον τρόπο, να καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των δύο ετών μεταξύ τους. Στο **γράφημα 1.3** του κεφαλαίου 1 παρουσιάζεται ο τρόπος ανακατάταξης των αποτελεσμάτων του 2013 βάσει της δομής της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	3.37. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2012, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντεινουν και να επιταχύνουν τις απαιτούμενες προσπάθειες προκειμένου να δοθεί συνέχεια στα ακόλουθα:							
	Σύσταση 1: Οι επιλέξιμες εκτάσεις, και ιδίως οι μόνιμοι βοσκότοποι, πρέπει να καταχωρίζονται σωστά στο LPIΣ, ειδικά στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι εκτάσεις, πρώτον καλύπτονται πλήρως ή εν μέρει από βράχους, δενδρόλλα, πυκνά δένδρα ή θάμνους ή, δεύτερον, έχουν εγκαταλειφθεί από χρόνια.		X					
	Σύσταση 2: Απαιτείται άμεσα η λήψη διορθωτικών μέτρων όταν διαπιστώνεται ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου ή/και οι βιώσιμες δεδομένων στο πλαίσιο του ΟΣΔΕ είναι ελλιπή ή παρωχημένα.		X					
2012	Σύσταση 3: Οι πληροφορίες πρέπει να βασίζονται στα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων (βλέπε σημείο 3.23) και η ποιότητα των επιτόπιων επιθεωρήσεων πρέπει να είναι τέτοια ώστε η επιλέξιμη έκταση να προσδιορίζεται με αξιόπιστο τρόπο.		X					
	Σύσταση 4: Οι εργασίες των διευθυντών των οργανισμών πληρωμών και των οργανισμών πιστοποίησης επί των οποίων στηρίζονται οι αντιστοιχες δηλώσεις τους πρέπει να παρέχουν, χάρη στον σχεδιασμό και την ποιότητά τους, αξιόπιστα στοιχεία για τη θεμελίωση της εκτίμησης της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.		X					
	4.44. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2012, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης:							
	Σύσταση 1: Τα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο διενεργούν τους υφιστάμενους διοικητικούς ελέγχους τους, αξιοποιώντας το σύνολο των συναφών πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους οι οργανισμοί πληρωμών, καθώς έτσι είναι δυνατός ο εντοπισμός και η διόρθωση της πλειονότητας των σφαλμάτων.		X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει ότι δίνεται η κατάλληλη συνέχεια σε όλες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Συνέδριο διαπίστωσε σφάλματα.	X						
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή πρέπει, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης, να εφαρμόσει όσον αφορά το ΕΠΤΑΑ προεγγυητή παρεμφερή με αυτή που ακολουθεί για την αποσυνδεδεμένη σφαιρική ενίσχυση, στο πλαίσιο της οποίας λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των ιδίων ελέγχων συμμόρφωσης για την εκτίμηση του ποσοστού σφάλματος για κάθε οργανισμό πληρωμών.	X						
	Όσον αφορά την ΚΙΠ στο σύνολό της ότι:				X			
	Σύσταση 4: Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει την επαρκή κάλυψη των δαπανών στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργεί.							
	Σύσταση 5: Η Επιτροπή πρέπει να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων συμμόρφωσης που διενεργήσε, καθώς και το επίμονο πρόβλημα των μεγάλων καθυστερήσεων στη διαδικασία συμμόρφωσης συνολικά.		X					
	Σύσταση 6: Η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τη μέθοδο καθορισμού των δημοσιονομικών διορθώσεων, προκειμένου να λαμβάνεται καλύτερα υπόψη η φύση και η βαρύτητα των εντοπιζόμενων παραβάσεων.	X						
	4.45. Όσον αφορά τον τομέα πολιτικής «Υγεία και προστασία των καταναλωτών»:							
	Σύσταση 7: Η Επιτροπή πρέπει να αποκαταστήσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στα συστήματα σύναψης δημόσιων συμβάσεων και συμφωνιών επιχορήγησης.	X						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	3.45. Κατόπιν της εν λόγω επισκόπησης και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2011, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν την κατάλληλη δράση κατά την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού προκειμένου να διασφαλιστούν τα εξής:							
	Σύσταση 1: Η επιλεξιμότητα μιας έκτασης ως μόνιμου βοσκότοπου να αξιολογείται δρόντως, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου οι περιοχές καλύπτονται εν μέρει με θάμνους, χαμόδενδρα, πυκνά δένδρα ή βράχους.		X					
	Σύσταση 3: Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις να διαθέτουν την αναγκαία ποιότητα ώστε να προσδιορίζεται η επιλέξιμη περιοχή με αξιόπιστο τρόπο.		X					
	Σύσταση 4: Ο σχεδιασμός και η ποιότητα του έργου που εκτελείται από τους οργανισμούς πιστοποίησης να παρέχουν αξιόπιστη εκτίμηση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων των οργανισμών πληρωμών.			X				
	4.53. Σημειώτεον ότι η σύσταση του Συνεδρίου για περαιτέρω απλούστευση των κανόνων και των προϋποθέσεων στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης εξακολουθεί να ισχύει.			X				
4.54. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων του για το 2011, το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού:								
Σύσταση 1: Τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν αυστηρότερους διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους, προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών στην ΕΕ.			X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν καλύτερη εφαρμογή των ισχύοντων κανόνων σχετικά με: — τους κανόνες περί σύνταξης δημόσιων συμβάσεων και ΦΠΑ, όταν δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι δημόσιοι φορείς, — τις δεσμεύσεις στον γεωργοπεριβαλλοντικό τομέα και τους κανόνες επιλεξιμότητας όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.		X					
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή πρέπει να αναλύσει τους λόγους εμφάνισης σημαντικού ποσοστού σφάλματος.	X						
2011	Σύσταση 5: Η Επιτροπή πρέπει να προσθέσει στις κατευθυντήριες γραμμές προς τους οργανισμούς πιστοποίησης την απαίτηση να περιλαμβάνουν στη στρατηγική και τις εκθέσεις ελέγχου τους τις διαπιστώσεις προγενέστερων ελέγχων της Επιτροπής και του Συνεδρίου.		X					
	Σύσταση 6: Όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίσουν την τήρηση των απαιτήσεων σχετικά με την ταυτοποίηση και καταγραφή των ζώων, καθώς και να βελτιώσουν την κατανομή των ελέγχων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους κατά τρόπο ώστε να ελέγχονται ορθά όλες οι σχετικές απαιτήσεις.		X					
	4.55. Όσον αφορά τους τομείς πολιτικής Περιβάλλον, Αλιεία και θαλάσσιες υποθέσεις και Υγεία και προστασία των καταναλωτών, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να βελτιώσει την παρακολούθηση των αλιευμάτων ιχθύων στο πλαίσιο των συμφωνιών αλιευτικής σύμπραξης με τρίτες χώρες.		X					

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

«Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

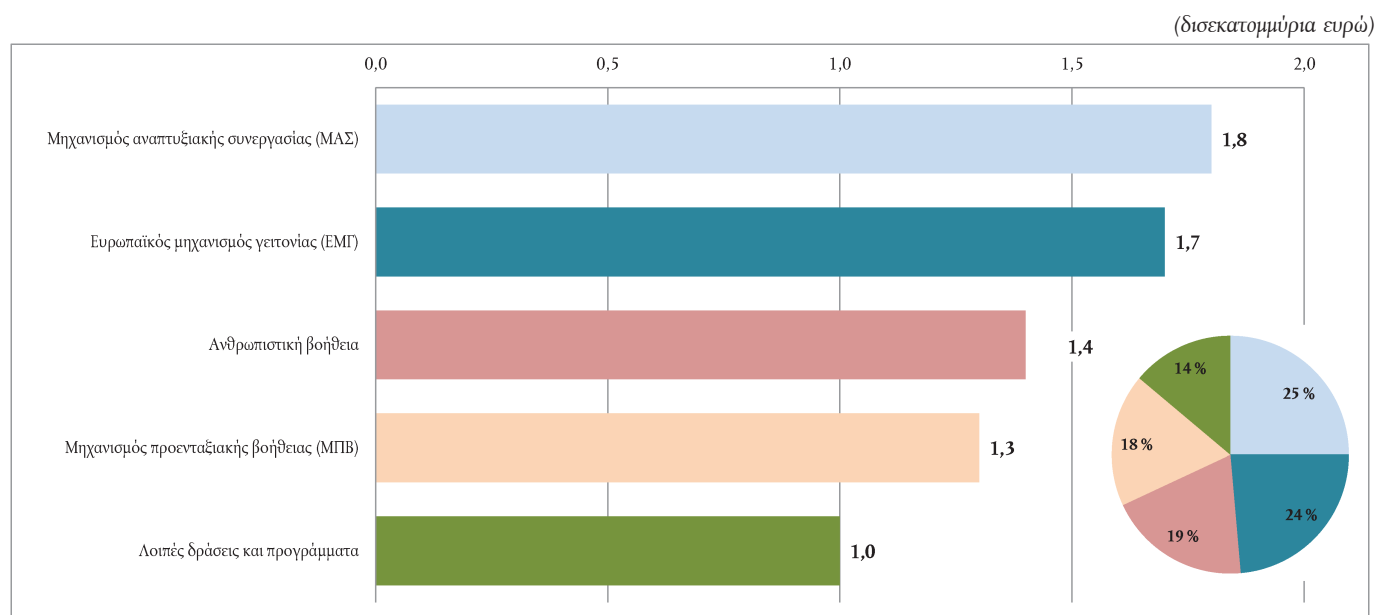
	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	8.1-8.10
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	8.2-8.9
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	8.10
Κανονικότητα των πράξεων	8.11-8.21
Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	8.22-8.25
Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid	8.22-8.23
Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO)	8.24-8.25
Συμπέρασμα και συστάσεις	8.26-8.31
Συμπέρασμα για το 2014	8.26-8.27
Συστάσεις	8.28-8.31
Παράρτημα 8.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	
Παράρτημα 8.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

8.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας που αφορούν την ειδική εκτίμησή μας για τον τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας». Το πεδίο αναφοράς του κεφαλαίου αυτού είναι ευρύτερο από εκείνο του παλαιότερου κεφαλαίου 7 με τίτλο «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση»⁽¹⁾, δεδομένου ότι περιλαμβάνει επίσης τις δαπάνες που αφορούν την περιφερειακή πολιτική (300 εκατομμύρια ευρώ), την αγροτική ανάπτυξη (150 εκατομμύρια ευρώ), καθώς και την έρευνα και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές (100 εκατομμύρια ευρώ). Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις σχετικές δαπάνες το 2014 παρουσιάζονται στο **γράφημα 8.1**.

Γράφημα 8.1 — Τομέας 4 του ΠΔΠ — «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

Σύνολο πληρωμών για το οικονομικό έτος:	7,2
— επιχειρησιακές δαπάνες	6,0
— δημοσιονομική στήριξη	0,9
— διοικητικές δαπάνες	0,3
- προπληρωμές ⁽¹⁾	4,3
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών	4,5

Σύνολο ελεγχθέντος πληθυσμού **7,4**

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παράρτηματος 1.1**).

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

⁽¹⁾ Η νέα δομή της ετήσιας έκθεσής μας παρουσιάζεται στο σημείο 0.7 της γενικής εισαγωγής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας»

8.2. Ο τομέας «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» καλύπτει όλες τις εξωτερικές δράσεις («εξωτερική πολιτική») που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2014 για τον εν λόγω τομέα ανέρχονται σε 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ τα οποία διοχετεύθηκαν με τη βοήθεια διαφόρων μέσων. Ο μηχανισμός αναπτυξιακής συνεργασίας (ΜΑΣ), ο ευρωπαϊκός μηχανισμός γειτονίας (ΕΜΓ), ο μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) και η ανθρωπιστική βοήθεια καταλαμβάνουν άνω του 86 % του πεδίου που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ.

8.3. Όσον αφορά την αναπτυξιακή συνεργασία, πρωταρχικός στόχος της ΕΕ είναι ο περιορισμός και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας ⁽²⁾. Στόχος της πολιτικής γειτονίας είναι η υποστήριξη των εταίρων που επιχειρούν μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση του εκδημοκρατισμού, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η συμβολή στη χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη τους και η προώθηση μιας εταιρικής σχέσης με τις κοινωνίες παράλληλα με την προαγωγή των σχέσεων με τις κυβερνήσεις. Στόχος της προενταξιακής βοήθειας είναι η υποστήριξη των υποψήφιων και των εν δυνάμει υποψήφιων χωρών στις προσπάθειες που καταβάλλουν για σεβασμό των αξιών της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ανθρωπιστική βοήθεια παρέχει επί τούτου συνδρομή, ανακούφιση και προστασία στους πληθυσμούς τρίτων χωρών που πλήττονται από φυσικές ή ανθρωπογενείς καταστροφές.

8.4. Οι σημαντικότερες γενικές διευθύνσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση του προϋπολογισμού στον τομέα της εξωτερικής δράσης είναι η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, η Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI), η Γενική Διεύθυνση Γειτονίας και Διαπραγματεύσεων για τη Διεύρυνση (ΓΔ NEAR, προηγούμενος ΓΔ ELARG) και η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO).

8.5. Οι δαπάνες που καλύπτει ο τομέας «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» του ΠΔΠ εκτελούνται στο πλαίσιο ευρέος φάσματος μέσω συνεργασίας και μεθόδων παροχής της βοήθειας ⁽³⁾, που εφαρμόζονται σε περισσότερες από 150 χώρες. Οι κανόνες και οι διαδικασίες συχνά χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους δημόσιους διαγωνισμούς και τη σύναψη συμβάσεων.

⁽²⁾ Βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας και της ευρωπαϊκής κοινής αντίληψης για την ανάπτυξη του 2005.

⁽³⁾ Συγκεκριμένα, οι εξωτερικές δράσεις μπορούν να χρηματοδοτούν συμβάσεις, επιχορηγήσεις, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων επιτοκίου, των ειδικών δανείων, των εγγυήσεων δανείων και της χρηματοδοτικής στήριξης, δημοσιονομική στήριξη και άλλες ειδικές μορφές δημοσιονομικής βοήθειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.6. Σε δύο πεδία του υπό εξέταση τομέα, η φύση των μέσων και οι όροι καταβολής των πληρωμών περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις ενέχουν κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος. Πρόκειται για τη δημοσιονομική στήριξη⁽⁴⁾ και τις συνεισφορές της ΕΕ σε έργα πολλαπλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς⁽⁵⁾, όπως τα Ηνωμένα Έθνη.

8.7. Η δημοσιονομική στήριξη συνεισφέρει στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε άλλον προϋπολογισμό του προοριζόμενο για συγκεκριμένη πολιτική ή για συγκεκριμένο στόχο. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή τήρησε τους ειδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται για την πραγματοποίηση των πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης στην εκάστοτε χώρα-εταίρο και επαληθεύσαμε ότι τηρήθηκαν οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη προόδου όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών).

8.8. Ωστόσο, οι νομικές διατάξεις επιδέχονται ευρεία ερμηνεία και η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν αποφασίζει κατά πόσον τηρήθηκαν οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος κανονικότητας που διενεργούμε δεν είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του σταδίου καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο. Στη συνέχεια, τα μεταβιβασθέντα κεφάλαια συγχωνεύονται με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εκάστοτε χώρα δεν θα εμφανιστούν ως σφάλματα στον δικό μας έλεγχο της κανονικότητας.

8.9. Όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλαπλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν προορίζονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων διακριτών στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή υποθέτει ότι οι κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ τηρούνται, εφόσον το συνολικό ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες ώστε να καλυφθεί η συνεισφορά της ΕΕ. Πρόκειται για αυτό που η Επιτροπή αποκαλεί «τεκμαρτό τρόπο προσέγγισης». Αυτός ο τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης που εφαρμόζει η Επιτροπή περιορίζει το έργο των ελεγκτών σε περίπτωση σημαντικής συνεισφοράς από άλλους χορηγούς, καθώς τότε η Επιτροπή τη θεωρεί επαρκή για την κάλυψη τυχόν μη επιλέξιμων δαπανών που ενδέχεται να εντοπίσουμε.

⁽⁴⁾ Οι πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τον γενικό προϋπολογισμό που πραγματοποιήθηκαν το 2014 ανήλθαν σε 850 εκατομμύρια ευρώ.

⁽⁵⁾ Οι πληρωμές προς διεθνείς οργανισμούς από τον γενικό προϋπολογισμό που πραγματοποιήθηκαν το 2014 ανήλθαν σε 1 640 εκατομμύρια ευρώ.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

8.10. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 172 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ. Για το 2014, το δείγμα περιλάμβανε 122 πράξεις που είχαν εγκριθεί από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σε 11 δικαιούχους χώρες⁽⁶⁾ και 50 πράξεις που είχαν εγκριθεί από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής.
- β) Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων αφορούσε τις εκθέσεις της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid και της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO).

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

8.11. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 8.1**. Από τις 172 πράξεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 43 (25 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 28 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 2,7 %⁽⁷⁾.

8.12. Εάν από το ελεγχθέν δείγμα αποκλειστούν η δημοσιονομική στήριξη και οι πράξεις πολλαπλών χρηρηγών που αναφέρονται στα σημεία 8.6 έως 8.9, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος είναι 3,7 %⁽⁸⁾.

8.13. Σε επτά περιπτώσεις προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων, η Επιτροπή είχε στη διάθεσή της επαρκή πληροφοριακά στοιχεία⁽⁹⁾ για την πρόληψη ή για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την έγκριση των δαπανών. Εάν όλα αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος για το παρόν κεφάλαιο θα ήταν χαμηλότερο κατά 0,2 εκατοστιαίες μονάδες. Για πέντε άλλες πράξεις, διαπιστώσαμε σφάλματα τα οποία δεν είχαν εντοπιστεί από τους ελεγκτές που είχαν ορίσει οι δικαιούχοι.

8.14. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφάλματος συμβάλλουν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 8.2**.

8.11. Κοινή απάντηση στις παραγράφους 8.11 έως 8.20.

Οι έλεγχοι της Επιτροπής έχουν σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εξακολουθεί να είναι εφικτός ο εντοπισμός και η διόρθωση σφαλμάτων μέσω εκ των υστέρων ελέγχων μετά τις τελικές πληρωμές. Οι ΓΔ που είναι αρμόδιες για την εξωτερική βοήθεια σχεδιάζουν και εφαρμόζουν σε ετήσια βάση εκτενές πρόγραμμα εκ των υστέρων ελέγχων, το οποίο βασίζεται σε επίσημη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνου.

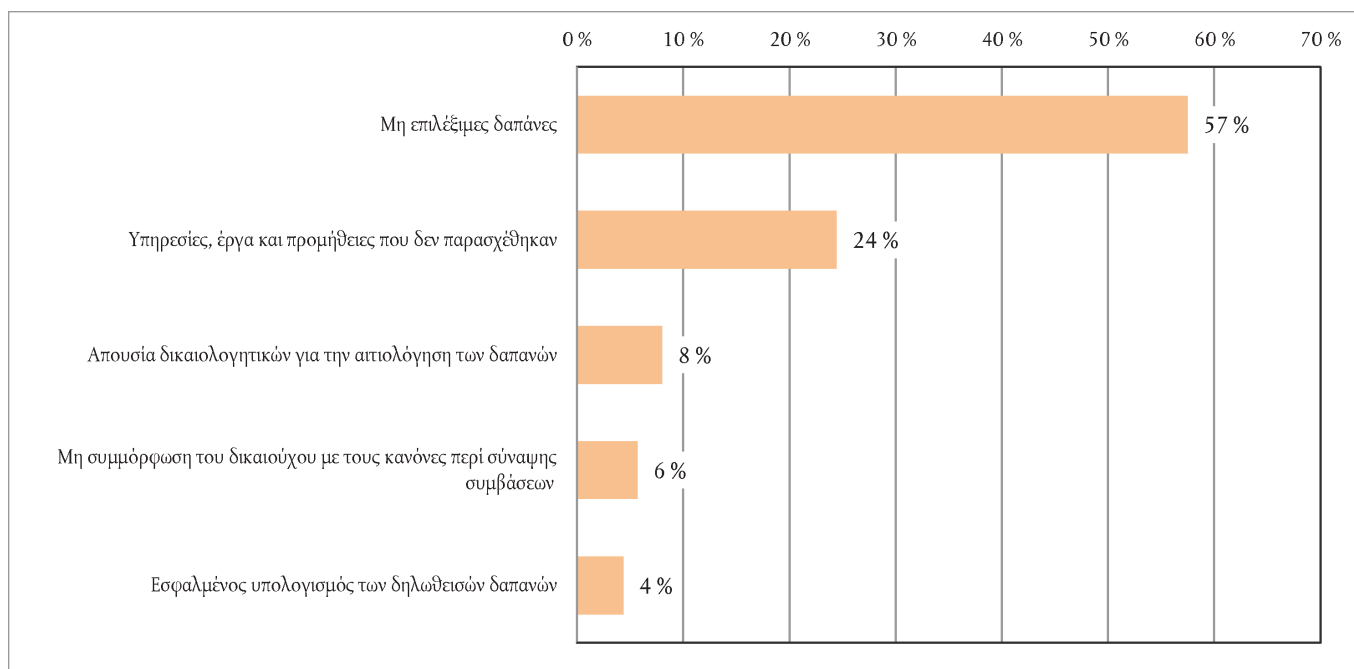
⁽⁶⁾ Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κολομβία, Λάος, Μολδαβία, Μπελίτζε, Νιγηρας, Παλαιστίνη, Σερβία, Ταϊλάνδη, Τζαμάικα και Τυνησία.

⁽⁷⁾ Υπολογίζουμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 0,9 % και 4,4 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντιστοίχως).

⁽⁸⁾ 129 πράξεις με κατώτερο όριο σφάλματος (ΚΟΣ) 1,3 %, ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ) 6,0 % και επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %.

⁽⁹⁾ Προερχόμενα από τα δικαιολογητικά έγγραφα και τους υποχρεωτικούς ελέγχους.

Γράφημα 8.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.15. Το σημαντικότερο είδος σφάλματος (14 από τις 28 περιπτώσεις), που αντιστοιχούσε στο 57 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος, αφορούσε μη επιλέξιμες δαπάνες. Το εν λόγω σφάλμα αναφέρεται σε δαπάνες που συνδέονταν με δραστηριότητες μη καλυπτόμενες από σύμβαση ή πραγματοποιηθείσες εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας, μη επιλέξιμους φόρους, μη συμμόρφωση με τους κανόνες καταγωγής, καθώς και σε έμμεσες δαπάνες που καταλογίστηκαν εσφαλμένα ως άμεσες (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 8.1). Όλες οι προαναφερόμενες περιπτώσεις αφορούν συμβάσεις επιχορήγησης ή συμβάσεις που εφαρμόζονταν από διεθνείς οργανισμούς.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 8.1 — Μη επιλέξιμες δαπάνες

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας —
EuropeAid — Λάος

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία επιχορήγησης, αξίας 150 000 ευρώ, με εθνικό φορέα στο Λάος με γενικότερο στόχο τη μείωση του αριθμού των θανάτων από μη εκραγέντες εκρηκτικούς μηχανισμούς μέσω ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους. Η συμβατικός συμφωνηθείσα περίοδος υλοποίησης άρχισε τον Ιανουάριο του 2009. Οι μισθολογικές δαπάνες του επιτόπιου προσωπικού για τον Δεκέμβριο του 2008 καταλογίστηκαν στην Επιτροπή, η οποία και τις ενέκρινε. Για τον λόγο αυτό, οι εγκριθείσες δαπάνες ήταν υπερεκτιμημένες.

8.16. Το 24 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος αντιστοιχούσε σε πέντε περιπτώσεις για τις οποίες η Επιτροπή ενέκρινε (και εκκαθάρισε) εσφαλμένα δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών, την εκτέλεση έργων και την αγορά προμηθειών που δεν είχαν πραγματοποιηθεί κατά τον χρόνο της έγκρισής τους από την Επιτροπή (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 8.2).

Πλαίσιο 8.2 — Δαπάνες που δεν είχαν πραγματοποιηθεί

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας —
EuropeAid — Μπελίτζε

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς με τράπεζα της Καραϊβικής που αφορούσε ποσό ύψους 6,5 εκατομμυρίων ευρώ και αποσκοπούσε στη δημιουργία ανακυκλούμενης πιστωτικής διευκόλυνσης για την εκ νέου φύτευση ζαχαροκάλαμου στην Μπελίτζε. Η δράση χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από την Επιτροπή.

Το 2014 η Επιτροπή ενέκρινε δαπάνες ύψους 2,3 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων τα 740 000 ευρώ αντιστοιχούσαν σε συμβάσεις δανειοδότησης γεωργών που είχαν υπογραφεί από το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, αλλά δεν είχαν εκτελεστεί. Η Επιτροπή, εγκρίνοντας το συνολικό ποσό ως πραγματοποιηθείσα δαπάνη, εκκαθάρισε εσφαλμένα υπερβολικά μεγάλο μέρος της καταβληθείσας προχρηματοδότησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.17. Το 8 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος οφειλόταν στην απουσία δικαιολογητικών. Το 4 % ανάγεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δηλωθείσες δαπάνες είχαν υπολογιστεί εσφαλμένα λόγω μαθηματικών σφαλμάτων ή λανθασμένων συναλλαγματικών ισοτιμιών.

8.18. Το 6 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος συνδεόταν με παράτυπες διαδικασίες διαγωνισμού ή σύναψης σύμβασης που είχαν εφαρμόσει οι δικαιούχοι (βλέπε παράδειγμα στο πλαίσιο 8.3).

Πλαίσιο 8.3 — Παράτυπη διαδικασία σύναψης σύμβασης

Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid — Τυνησία

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία επιχορήγησης, αξίας 230 000 ευρώ, με ελβετική ΜΚΟ με σκοπό τη σταθεροποίηση της ραδιοφωνίας και την εξασφάλιση της διάδοσης των πληροφοριών στο ευρύ κοινό στην Τυνησία ενόψει των γενικών εκλογών που ακολούθησαν την επανάσταση.

Η ΜΚΟ υπέγραψε σύμβαση, αξίας 11 500 ευρώ, με πάροχο υπηρεσιών, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι υπήρξε διάλογος με τρεις παρόχους κατά την ανάθεση της σύμβασης.

8.19. 15 από τις 172 πράξεις περιείχαν μη προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα που ανάγονταν στη μη συμμόρφωση με νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις.

8.20. Οι 20 πράξεις δημοσιονομικής στήριξης που εξετάστηκαν δεν περιείχαν σφάλματα νομιμότητας και κανονικότητας.

8.21. Στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2013, αναφέραμε την ύπαρξη συστηματικού σφάλματος, καθώς η ΓΔ Διεύθυνσης ενέκρινε δαπάνες βάσει ιδίων εκτιμήσεων και όχι βάσει πραγματοποιηθέντων, καταβληθέντων και εγκριθέντων εξόδων. Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργήσαμε κατά το τρέχον έτος, διαπιστώσαμε ότι τέτοιου είδους λογιστικές καταχωρίσεις πραγματοποιήθηκαν και το 2014 (96 εκατομμύρια ευρώ). Τον Μάιο του 2014 η ΓΔ Διεύθυνσης προέβη σε διόρθωση των εσφαλμένα εκκαθαρισθέντων ποσών από τους λογαριασμούς της για τα οικονομικά έτη 2013 και 2014. Επίσης, αναθεώρησε τις οδηγίες που περιέχονται στο «Εγχειρίδιο λογιστικής» το οποίο αναφέρει πλέον ότι η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται βάσει των εγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 8.3 — Παράτυπη διαδικασία σύναψης σύμβασης

Πρόκειται για μεμονωμένη περίπτωση λόγω επείγουσας και άμεσης ανάγκης. Επιστημάνθηκε στη ΜΚΟ να εφαρμόζει ορθά τους κανόνες σύναψης συμβάσεων στο μέλλον.

8.21. Μετά τις παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου στη δήλωση αξιοπιστίας του 2013, η πρώην ΓΔ ELARG έθεσε αμέσως σε εφαρμογή σημαντικές αλλαγές στα συστήματά της, που βρίσκονται τώρα υπό παρακολούθηση.

Η πρόοδος που σημείωσε στο θέμα αυτό η ΓΔ NEAR κοινοποιήθηκε στα υπόλοιπα θεσμικά όργανα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ**Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid**

8.22. Με τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις διαπιστώθηκε ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα προληπτικά συστήματα της Επιτροπής δεν λειτουργήσαν σωστά. Η επαλήθευση των δαπανών από τους ελεγκτές που είχαν ορίσει οι δικαιούχοι δεν κατέστησε πάντοτε δυνατό τον εντοπισμό των σφαλμάτων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την έγκριση μη επιλέξιμων δαπανών από τους δικαιούχους.

8.23. Τα λεπτομερή αποτελέσματα της αξιολόγησης των συστημάτων της ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, συμπεριλαμβανομένης της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος που εκπόνησε η ίδια, και της εξέτασης της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων της παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, σημεία 36-46.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ECHO)

8.24. Βάσει της προσέγγισης του εκ περιτροπής ελέγχου⁽¹⁰⁾, αναλύσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO) στο πεδίο που καλύπτει ο τομέας «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας».

8.25. Στη δήλωση αξιοπιστίας του για το οικονομικό έτος 2014, ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO) δήλωνε ότι είχε αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα ότι οι εφαρμοζόμενες ελεγκτικές διαδικασίες παρείχαν τις αναγκαίες εγγυήσεις όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, καθώς και ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονταν στην έκθεση ήταν αξιόπιστες, πλήρεις και ορθές. Η εν λόγω δήλωση επιβεβαιώνεται από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες επί των πράξεων της εν λόγω ΓΔ κατά το οικονομικό έτος 2014.

⁽¹⁰⁾ Τα προηγούμενα έτη εξετάσαμε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI) για το 2013, καθώς και την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Διεύθυνσης για το 2012.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το 2014**

8.26. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες του τομέα «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος.

8.27. Για τις δαπάνες του τομέα του ΠΔΠ, από τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις προκύπτει ότι το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος στον σχετικό πληθυσμό είναι 2,7 % (βλέπε **παράρτημα 8.1**).

Συστάσεις

8.28. Τα αποτελέσματα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις ⁽¹¹⁾ παρουσιάζονται στο **παράρτημα 8.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις μας για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, διατυπώσαμε οκτώ συστάσεις, εκ των οποίων η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως τέσσερις, ενώ δύο άλλες υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και άλλες δύο εν μέρει.

8.29. Όπως αναφέρεται στο σημείο 8.22, με τις ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του 2014 διαπιστώθηκαν αδυναμίες στις επαληθεύσεις των δαπανών. Το ζήτημα αυτό έχει ήδη εκτεθεί στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2012, όπου καλούσαμε την Επιτροπή να λάβει αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την ποιότητα των ελέγχων δαπανών τους οποίους διενεργούν εξωτερικοί ελεγκτές. Έκτοτε η ΓΔ Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid έλαβε μέτρα για την αποκατάσταση των αδυναμιών όσον αφορά τους εξωτερικούς ελέγχους και τις επαληθεύσεις. Ωστόσο, είναι ακόμη πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος αυτών των μέτρων, δεδομένου ότι ορισμένα εξ αυτών δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα.

8.30. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις καταδεικνύουν ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι δικλίδες ελέγχου που προβλέπονταν για την πρόληψη και τον εντοπισμό των μη επιλέξιμων δαπανών στο πλαίσιο συμβάσεων επιχορηγήσεων δεν λειτούργησαν σωστά. Στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2011 διατυπώσαμε σύσταση σχετικά με την εποπτεία των επιχορηγήσεων, ωστόσο τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή θεωρείται ότι εφαρμόζονται μόνον εν μέρει.

8.29. Δεδομένου ότι, από πρακτικής απόψεως, το θέμα είναι πιο πολύπλοκο απ' ό,τι αναμενόταν, η ανάπτυξη των ποιοτικών δικτύων για εκθέσεις επαλήθευσης δαπανών λαμβάνει περισσότερο χρόνο από τον προβλεπόμενο. Τα δίκτυα αναμένεται να είναι διαθέσιμα κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015.

⁽¹¹⁾ Στόχος αυτής της παρακολούθησης ήταν η επαλήθευση της εισαγωγής και της ύπαρξης διορθωτικών μέτρων που να ανταποκρίνονται στις συστάσεις μας, και όχι η αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής τους. Για ορισμένα μέτρα τα οποία βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη, ήταν πολύ νωρίς για να γίνει επαλήθευση.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

8.31. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων μας για το 2014, συνιστούμε στην Επιτροπή, και συγκεκριμένα στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid, τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Να καταρτίσει και να εφαρμόζει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζει ότι η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται βάσει των πραγματικών δαπανών ανεξαρτήτως νομικών δεσμεύσεων.
- **Σύσταση 2:** Να ενισχύσει τους προληπτικούς ελέγχους που διενεργεί συγκεκριμένα η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας — EuropeAid στο πλαίσιο των συμβάσεων επιχορήγησης, θέτοντας σε λειτουργία τις δράσεις που αναπτύχθηκαν, κατόπιν της σχετικής σύστασης που περιλαμβάνονταν στην ετήσια έκθεση για τα ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2011, για σχεδιασμό βάσει κινδύνου και συστηματική λήψη μέτρων σε συνέχεια των επαληθεύσεων και των επιτόπιων επισκέψεων παρακολούθησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θα αποσαφηνίσει περαιτέρω, στα εγχειρίδια της DEVCO και της NEAR, τους κανόνες εκκαθάρισης για τις συμφωνίες συνεισφοράς.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Τα μέτρα έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζονται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
«Η ΕΥΡΩΠΗ ΩΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ»

	2014	2013 ⁽¹⁾
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων	172	182
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	2,7 %	2,1 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	4,4 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,9 %	

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2013 επανυπολογίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στη δομή της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των δύο ετών μεταξύ τους. Στο **γράφημα 1.3** του κεφαλαίου 1 παρουσιάζεται η ανακατάταξη των αποτελεσμάτων για το 2013 βάσει της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «Η ΕΥΡΩΠΗ ΩΣ ΠΛΗΚΟΣΜΙΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου	Ανεπαρκή αποδοκτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερκώς				
2012	Σύσταση 1: Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίζει την έγκαιρη εκκαθάριση των δαπανών.		X					
	Σύσταση 2: Η Επιτροπή πρέπει να ενθαρρύνει την καλύτερη διαχείριση των εγγράφων από τους εταιρικούς υλοποιητές και τους δικαιούχους.	X						
	Σύσταση 3: Η Επιτροπή θα πρέπει να βελτιώσει τη διαχείριση των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων με τη θέσπιση σαφών κριτηρίων επιλογής και την καλύτερη τεκμηρίωση της διαδικασίας αξιολόγησης.	X						
	Σύσταση 4: Η Επιτροπή πρέπει να λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας των ελέγχων των δαπανών που πραγματοποιούνται από εξωτερικούς ελεγκτές.		X					
	Σύσταση 5: Η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει συνεπή και άρτια μεθοδολογία υπολογισμού του εναπομένου ποσοστού σφάλματος από τις γενικές διευδύνσεις εξωτερικών σχέσεων.	X						

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικείμενου	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
	Σύσταση 6: Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η ΓΔ ΕΧΟ και η ΕΡΡ πρέπει να βελτιώσουν την εποπτεία των συμβάσεων επιχορήγησης, αξιοποιώντας καλύτερα τις επιτόπιες επισκέψεις για την πρόληψη και τον εντοπισμό της δόλοψης μη επιλέξιμων δαπανών και/ή για τη διευκρίνιση της εμπέλευσης των ελέγχων που διεκτελούνται κατ'ανάθεση της Επιτροπής. Σύσταση 7: Η ΕΡΡ πρέπει να διασφαλίσει ότι όλες οι αποστολές της ΚΕΠΠΑ πιστοποιούνται βάσει των «αξιολογήσεων των έξι πυλώνων».		X				Οι από μακρού καθιερωμένες αποστολές έχουν πλέον εναρμονιστεί με τις απαιτήσεις του άρθρου 60 του δημοσιονομικού κανονισμού, με τη βοήθεια της Υπηρεσίας Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής (FPI). Η ΕΡΡ, σύμφωνα με τα σχέδια δράσης που εκπόνησε στην προσπάθειά της να απαντήσει σε διάφορες διαπιστώσεις ελέγχου, πέτυχε τον στόχο να εναρμονιστεί με τις διατάξεις τις τρεις μεγαλύτερες αποστολές ΚΕΠΠΑ. Επιπλέον, στο τέλος του 2014 αξιολογήθηκε μια μεσαίου μεγέθους αποστολή (EUPOL COPPS) και διαπιστώθηκε ότι είχε εναρμονιστεί. Οι τέσσερις αποστολές που έχουν εναρμονιστεί (EULEX Κοσσυφοπέδιο, EUMM Γεωργία, EUPOL Αφγανιστάν και EUPOL COPPS) κατατάσσονται περίπου 192 εκατ. ευρώ ή το 61% του προϋπολογισμού ΚΕΠΠΑ για το 2014. Η αξιολόγηση της 5ης αποστολής (EUCAP NESTOR) ξεκίνησε το 2014 και θα ολοκληρωθεί το 2015. Μια άλλη αποστολή (EUCAP Sahel Niger) θα αξιολογηθεί το 2015.	
	Σύσταση 8: Η ΕΡΡ να επιταχύνει το κλείσιμο των παλαιών συμβάσεων στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ. (Πρόκειται για παρακολούθηση/επικαιροποίηση κατά το 2011 σύστασης του 2009.)	X						

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

«Διοίκηση»

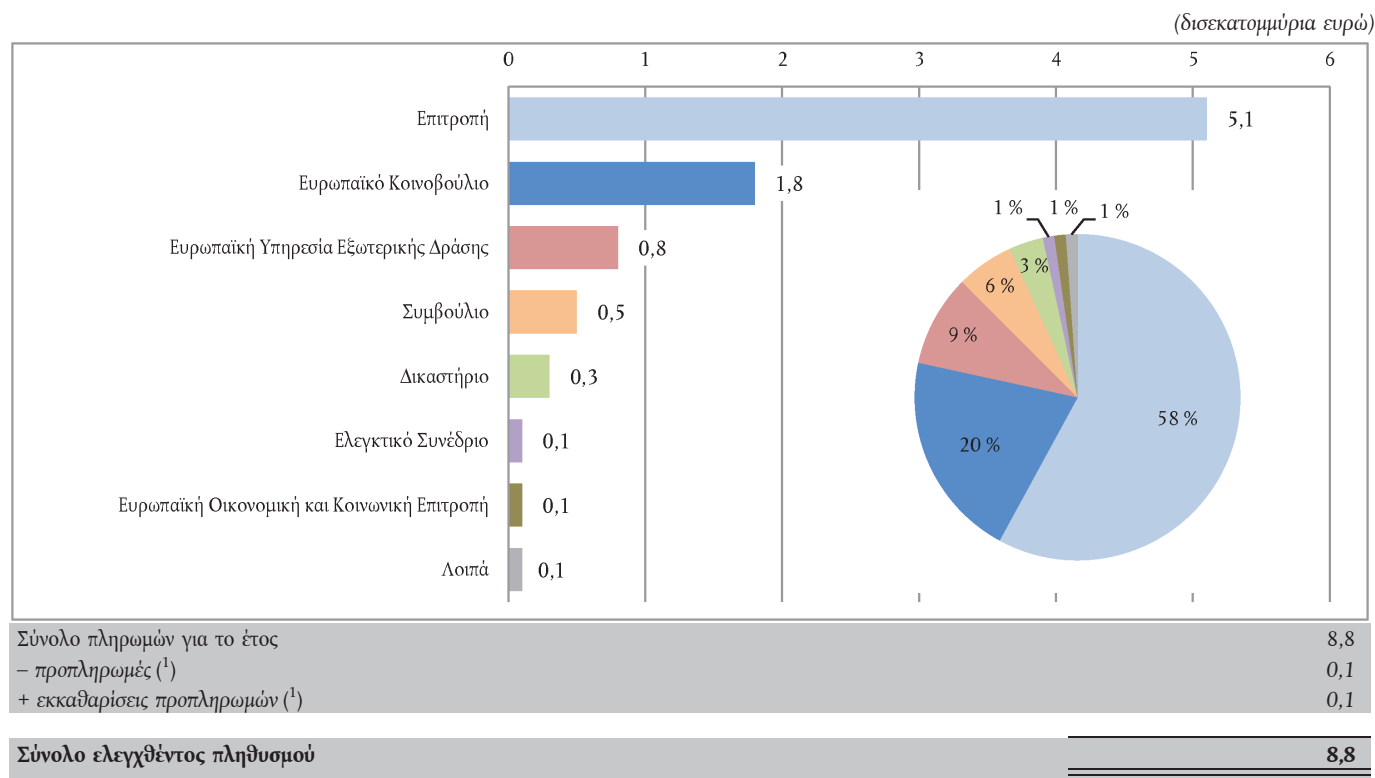
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	9.1-9.6
Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του ΠΔΠ	9.3-9.4
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	9.5-9.6
Κανονικότητα των πράξεων	9.7-9.8
Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	9.9
Παρατηρήσεις για συγκεκριμένα θεσμικά και λοιπά όργανα	9.10-9.14
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	9.11
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)	9.12
Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα	9.13
Ελεγκτικό Συνέδριο	9.14
Συμπέρασμα και συστάσεις	9.15-9.17
Συμπέρασμα για το 2014	9.15
Συστάσεις	9.16-9.17
Παράρτημα 9.1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις του τομέα «Διοίκηση»	
Παράρτημα 9.2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τον τομέα «Διοίκηση»	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

9.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διαπιστώσεις μας που αφορούν την ειδική εκτίμησή μας για τον τομέα «Διοίκηση»⁽¹⁾. Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις σχετικές δαπάνες το 2014 παρουσιάζονται στο **γράφημα 9.1**.

Γράφημα 9.1 — Τομέας 5 του ΠΔΠ — «Διοίκηση»⁽²⁾

⁽¹⁾ Σύμφωνα με τον εναρμονισμένο ορισμό των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί (για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**).

Πηγή: Προσωρινοί ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2014.

9.2. Σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ καταρτίζουμε χωριστές εκθέσεις⁽³⁾. Η εντολή του Συνεδρίου δεν καλύπτει τον δημοσιονομικό έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

⁽¹⁾ Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τις διοικητικές δαπάνες του συνόλου των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), τις συνταξιοδοτικές δαπάνες, καθώς και τις πληρωμές προς τα Ευρωπαϊκά Σχολεία. Σχετικά με τα τελευταία καταρτίζουμε ειδική ετήσια έκθεση, η οποία υποβάλλεται στο Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων. Αντίγραφο της έκθεσης αυτής κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

⁽²⁾ Μέρος των διοικητικών δαπανών καλύπτεται επίσης από άλλους τομείς του ΠΔΠ, εκτός του τομέα 5. Οι συνολικές πιστώσεις που εκτελέστηκαν το 2014 στο πλαίσιο των εν λόγω τομέων ανήλθαν σε 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

⁽³⁾ Οι ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας σχετικά με τους οργανισμούς και τα λοιπά όργανα της ΕΕ δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά του τομέα του ΠΔΠ

9.3. Οι διοικητικές δαπάνες περιλαμβάνουν, αφενός, τις δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους (μισθούς, συντάξεις και επιδόματα) και αντιστοιχούν στο 60 % περίπου του συνόλου και, αφετέρου, τις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών.

9.4. Οι κύριοι κίνδυνοι στο πεδίο των διοικητικών δαπανών αφορούν τη μη συμμόρφωση με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, την εκτέλεση των συμβάσεων, τις προσλήψεις προσωπικού και τον υπολογισμό μισθών, συντάξεων και επιδομάτων. Συνολικά, οι δαπάνες αυτού του τομέα του ΠΔΠ θεωρούνται χαμηλού κινδύνου.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

9.5. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1. Όσον αφορά τον έλεγχο του τομέα «Διοίκηση», επισημαίνονται ειδικότερα τα εξής:

- α) Ο έλεγχος συνίστατο στην εξέταση δείγματος 129 πράξεων, όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1**. Το δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πράξεων που εμπίπτουν στο πεδίο που καλύπτει ο συγκεκριμένος τομέας του ΠΔΠ. Για το 2014 το δείγμα περιλάμβανε 92 πληρωμές μισθών, συντάξεων και σχετικών επιδομάτων, καθώς και λοιπών δαπανών προσωπικού, 14 πληρωμές στο πλαίσιο συμβάσεων που αφορούσαν κτίρια και 23 πληρωμές στο πλαίσιο των λοιπών δαπανών (για ενέργεια, επικοινωνίες και τεχνολογία των πληροφοριών).
- β) Στο πλαίσιο του ελέγχου εξετάστηκαν ⁽⁴⁾ επίσης οι διαδικασίες για την πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων ⁽⁵⁾, καθώς και οι διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων ⁽⁶⁾ που εφαρμόστηκαν στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

⁽⁴⁾ Σύμφωνα με την προσέγγιση του εκ περιτροπής ελέγχου, η οποία εφαρμόζεται από το 2012, ο έλεγχος των συστημάτων καλύπτει ετησίως δύο ή τρία από τα θεσμικά ή τα λοιπά όργανα, βάσει της εξέτασης δείγματος πράξεων από κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο και σύστημα.

⁽⁵⁾ Το 2014 ο έλεγχος περιέλαβε εξέταση 15 διαδικασιών πρόσληψης που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 15 στην Επιτροπή των Περιφερειών και 10 στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

⁽⁶⁾ Το 2014 ο έλεγχος περιέλαβε εξέταση 15 διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 15 στην Επιτροπή των Περιφερειών και επτά στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

γ) Η αξιολόγηση των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων αφορούσε τις εκθέσεις των γενικών διευθύνσεων (ΓΔ) και γραφείων της Επιτροπής⁽⁷⁾ που φέρουν την κύρια ευθύνη για τις διοικητικές δαπάνες, καθώς και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων όλων των άλλων θεσμικών και λοιπών οργάνων.

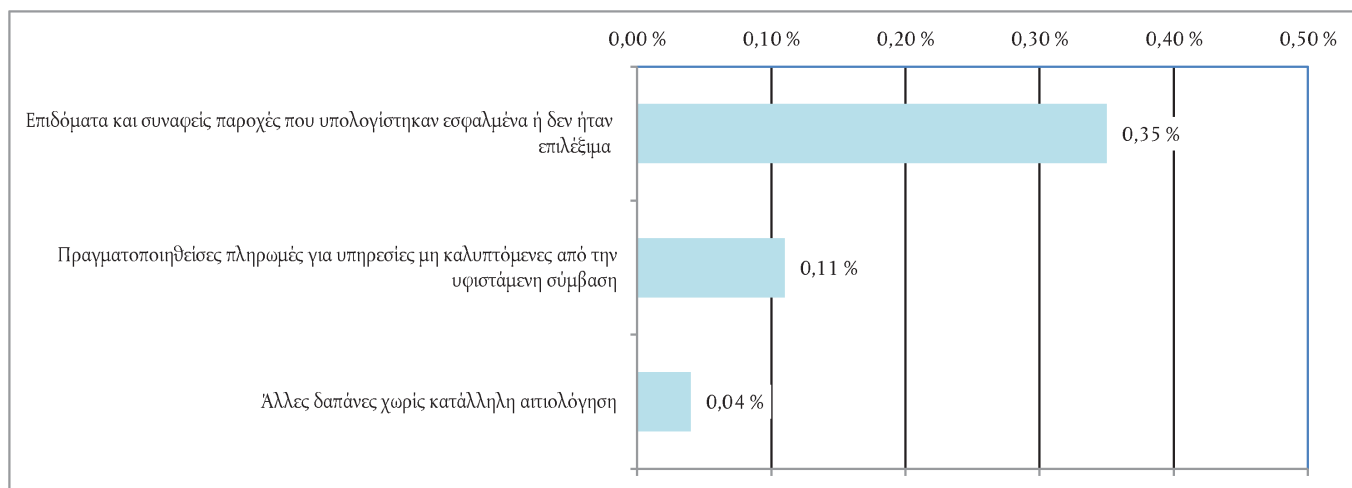
9.6. Οι δαπάνες του ίδιου του Ελεγκτικού Συνεδρίου υποβάλλονται σε έλεγχο από εξωτερική ελεγκτική εταιρεία⁽⁸⁾. Τα αποτελέσματα του ελέγχου της τελευταίας επί των οικονομικών καταστάσεων μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 παρατίθενται στο σημείο 9.14.

ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

9.7. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις συνοψίζονται στο **παράρτημα 9.1**. Από τις 129 πράξεις που υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 20 (15,5 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 12 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 0,5 %⁽⁹⁾.

9.8. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 9.2**.

Γράφημα 9.2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁽⁷⁾ ΓΔ Ανθρώπινων Πόρων και Ασφάλειας, Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων, Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες και ΓΔ Πληροφορικής.

⁽⁸⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

⁽⁹⁾ Το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος υπολογίζεται βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο σχετικός πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ 0,1 % και 0,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

9.9. Δεν εντοπίσαμε σημαντικές αδυναμίες στα επιλεγμένα συστήματα και τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των θεσμικών και λοιπών οργάνων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΠΑ ΟΡΓΑΝΑ

9.10. Δεν διαπιστώσαμε σοβαρές αδυναμίες όσον αφορά τα ζητήματα που ελέγχθηκαν για το Δικαστήριο, την Επιτροπή των Περιφερειών, τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή και τον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Μολονότι οι παρατηρήσεις μας σχετικά με τα συγκεκριμένα θεσμικά και λοιπά όργανα δεν επηρεάζουν ουσιωδώς τις διοικητικές δαπάνες ως σύνολο, είναι σημαντικές στο πλαίσιο κάθε επιμέρους θεσμικού ή λοιπού οργάνου.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

9.11. Στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μία από τις 28 πληρωμές που ελέγχθηκαν αφορούσε λειτουργική επιχορήγηση που καταβλήθηκε το 2013 σε ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα⁽¹⁰⁾. Διαπιστώσαμε αδυναμίες στο επίπεδο των ελέγχων που διενήργησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με τις δαπάνες του εν λόγω πολιτικού κόμματος, όσον αφορά τα έξοδα που αποδόθηκαν από το τελευταίο στις συνδεδεμένες με αυτό οργανώσεις⁽¹¹⁾, και σε ορισμένες από τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που διοργάνωσε (βλέπε πλαίσιο 9.1)⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2004/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΕ L 297 της 15.11.2003, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1524/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 343 της 27.12.2007, σ. 5), και απόφαση του Προεδρείου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 29ης Μαρτίου 2004, για τον καθορισμό των όρων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2004/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΕ C 112, 9.4.2011, σ. 1).

⁽¹¹⁾ Ως συνδεδεμένη οργάνωση νοείται οργάνωση επίσημα αναγνωρισμένη από το οικείο ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, η οποία αναφέρεται στο καταστατικό του κόμματος ή της οποίας η συνεργασία με αυτό βασίζεται σε εκ των πραγμάτων καθιερωμένη σχέση. Κατά την υποβολή της αίτησης επιχορήγησης, το κόμμα οφείλει να περιγράψει τη σχέση που το συνδέει με την οργάνωση.

⁽¹²⁾ Βλέπε επίσης τη γνώμη του Συνεδρίου αριθ. 1/2013 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων και των ευρωπαϊκών πολιτικών ιδρυμάτων, καθώς και σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 όσον αφορά τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων (ΕΕ C 67 της 7.3.2013, σ. 1).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΕΠΔ

9.10. Ο ΕΕΠΔ λαμβάνει δέοντως υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα συνεχίσει να βελτιώνει το σύστημα έγκαιρης παρακολούθησης και ελέγχου του.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

9.11. Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και οι συνεπαγόμενες πληρωμές που πραγματοποιούνται από τα πολιτικά κόμματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο (στο εξής «τα μέρη») είναι μόνο σε περιορισμένο βαθμό συγκρίσιμες με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και τις πληρωμές που διενεργούνται απευθείας από τους διατάκτες των θεσμικών οργάνων. Μολονότι δεν επηρεάζει άμεσα τις διαδικασίες διαγωνισμού των μερών, ο διατάκτης του Κοινοβουλίου τους παρέχει εκτεταμένη υποστήριξη. Ωστόσο, η ευθύνη για τις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές τους εξακολουθεί να βαρύνει τα μέρη.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πλαίσιο 9.1 — Αδυναμίες στις δικλίδες ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τις λειτουργικές επιχορηγήσεις που καταβλήθηκαν σε ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν βεβαιώθηκε ότι οι δαπάνες που αποδόθηκαν από πολιτικό κόμμα σε συνδεδεμένες με αυτό οργανώσεις είχαν όντως πραγματοποιηθεί. Επιπλέον, σε μία περίπτωση υπήρξε υπέρβαση του ανώτατου ορίου της οικονομικής ενίσχυσης προς συνδεδεμένες οργανώσεις, το οποίο ανέρχεται σε 60 000 ευρώ ⁽¹³⁾.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έλαβε όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι συμβάσεις που υπογράφουν τα πολιτικά κόμματα ανατίθενται βάσει των ενδεδειγμένων διαδικασιών. Στο πλαίσιο μιας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, ένα πολιτικό κόμμα δεν κατέστη δυνατό να αποδείξει ότι η σύμβαση ανατέθηκε στον προσφέροντα που είχε υποβάλει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Σε μια άλλη περίπτωση, δεν υπήρχαν έγγραφα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι η σύμβαση ανατέθηκε κατόπιν διαδικασίας διαγωνισμού.

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ)

9.12. Επί συνόλου 15 διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που εξετάσαμε, διαπιστώθηκαν αδυναμίες σε τέσσερις. Σε τρεις εξ αυτών, η ΕΟΚΕ δεν αξιολόγησε ορθά εάν οι προσφορές πληρούσαν τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ενώ έγιναν λάθη εκ παραδρομής στην αξιολόγηση των υποβληθεισών προσφορών. Στην τέταρτη περίπτωση, η ΕΟΚΕ δεν εφάρμοσε ορθά τα κριτήρια αποκλεισμού στο πλαίσιο της ανάθεσης της σύμβασης.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Πλαίσιο 9.1 — Αδυναμίες στους ελέγχους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις επιδοτήσεις λειτουργίας που καταβάλλονται σε ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα

Χρηματοδοτική στήριξη σε συνδεδεμένες οργανώσεις καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου των 60 000 ευρώ έγινε δεκτή μόνο για τη μεταβατική περίοδο του οικονομικού έτους 2013, καθώς ο δημοσιονομικός κανονισμός είχε μόλις τεθεί σε ισχύ και η ερμηνεία των κανόνων για τη χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους σταθεροποιήθηκε μόλις κατά τη διάρκεια του έτους αυτού. Από το 2014 και μετά, τέτοιες υπερβάσεις δεν θα γίνονται δεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες. Μετά από τις προκαταρκτικές παρατηρήσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Κοινοβούλιο διευκρίνισε τις προϋποθέσεις για τη χρηματοδοτική υποστήριξη των συνδεδεμένων οργανώσεων και για τις δημόσιες συμβάσεις στην αναθεωρημένη έκδοση του Οδηγού για επιδοτήσεις λειτουργίας που χορηγούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πολιτικά κόμματα και ιδρύματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, της 1ης Ιουνίου 2015. Περαιτέρω διευκρινίσεις θα υποβληθούν προς έγκριση από το Προεδρείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο πλαίσιο του κλεισίματος των λογαριασμών των κομμάτων και ιδρυμάτων για το οικονομικό έτος 2014.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.12 Οι αδυναμίες που αναφέρονται είναι κυρίως τυπικής φύσης και, με δύο εξαιρέσεις, δεν επηρέασαν το αποτέλεσμα της διαδικασίας ανάθεσης. Οι παρατηρήσεις του Συνεδρίου αφορούν συμβάσεις ανάθεσης από διευθύνσεις εκτός της διεύθυνσης υλικοτεχνικής υποστήριξης της ΕΟΚΕ (η τελευταία είναι κοινή μεταξύ της ΕΟΚΕ και της Επιτροπής των Περιφερειών και διαθέτει εδώ και πολλά χρόνια ειδική υπηρεσία για τη συνδρομή των δημοσιονομικών φορέων στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων). Η ΕΟΚΕ συγκρότησε πρόσφατα παρόμοια υπηρεσία υποστήριξης για τις δημόσιες συμβάσεις που συνδράμει τις υπόλοιπες διευθύνσεις. Αυτή η υπηρεσία έχει στελεχωθεί με δύο υπαλλήλους και είναι πλήρως λειτουργική.

⁽¹³⁾ Άρθρο 210 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1268/2012 της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 362 της 31.12.2012, σ. 1).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα

9.13. Όπως και τα προηγούμενα έτη, διαπιστώθηκε μικρός αριθμός σφαλμάτων σε σχέση με τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού, καθώς και ορισμένες αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ). Διαπιστώσαμε επίσης αδυναμίες στον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού που προκύπτουν από την εφαρμογή συμφωνιών επιπέδου υπηρεσιών μεταξύ του Γραφείου Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων και των θεσμικών και λοιπών οργάνων⁽¹⁴⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

9.13. Το Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου. Στο τέλος του 2014, το Κοινοβούλιο είχε ήδη διορθώσει εκ των υστέρων τα ποσά των αποζημιώσεων όσον αφορά τις περιπτώσεις που εντοπίστηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι οφειλές έχουν ανακτηθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015. Η εισαγωγή στο Κοινοβούλιο, στο εγγύς μέλλον, του Sysper2, του συστήματος που χρησιμοποιείται ήδη από άλλα θεσμικά όργανα για τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων, θα επέτρεπε την αυτόματη διαβίβαση δεδομένων προς το σύστημα NAP (σύστημα που χρησιμοποιείται για την καταβολή των μισθών και επιδομάτων του προσωπικού), αποφεύγοντας τα ανθρώπινα σφάλματα που θα μπορούσαν να συμβούν σε μια μη αυτοματοποιημένη διαβίβαση δεδομένων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

9.13. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση. Ωστόσο, θα δοθεί περισσότερη προσοχή στην ενίσχυση των διαδικασιών για τον έλεγχο των οικογενειακών επιδομάτων.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

9.13. Έχουν ληφθεί μέτρα για τη διόρθωση των ανεπαρκειών που εντοπίστηκαν.

Από τον Φεβρουάριο του 2013 (επικαιροποίηση τον Αύγουστο του 2014), εφαρμόζεται νέα διαδικασία από το ΡΜΟ: τα δικαιώματα χορηγούνται σε προσωρινή βάση (κατά τη διάρκεια του έτους n) για περιορισμένο χρονικό διάστημα (n+2).

Μετά την απαραίτητη εξέλιξη του συστήματος πληροφοριών Sysper (που έχει προγραμματιστεί για την περίοδο 2015-2016), η παρακολούθηση της οικογενειακής κατάστασης των υπαλλήλων θα εξασφαλίζεται συστηματικά από το σύστημα, σε τακτική βάση και χάρη στις προορατικές κοινοποιήσεις που θα αποστέλλονται αυτόματα στο προσωπικό.

Όσον αφορά τις αδυναμίες υπολογισμού των δαπανών του προσωπικού για άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα, θα πρέπει να επισημανθεί δεόντως ότι η ποιότητα των ελέγχων που διενεργούνται από τις εν λόγω υπηρεσίες (Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων — ΡΜΟ) εξαρτάται από τις εξουσίες της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (ΑΔΑ — ΑΙΡΝ) που ανατίθενται στο πλαίσιο των διαφόρων συμφωνιών επιπέδου υπηρεσιών.

⁽¹⁴⁾ Με τον έλεγχο των οργανισμών της ΕΕ αποκαλύφθηκαν ορισμένα σφάλματα στον υπολογισμό των μισθών, τα οποία οφείλονται στη διαβίβαση εσφαλμένων πληροφοριακών στοιχείων από τους οργανισμούς στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων, στο πλαίσιο της μετάβασης στον αναθεωρημένο κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης του 2004.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ελεγκτικό Συνέδριο

9.14. Η έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή⁽¹⁵⁾ αναφέρει ότι «οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν αληθή και ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου την 31η Δεκεμβρίου 2014, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων του και των ταμειακών ροών του για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Συμπέρασμα για το 2014**

9.15. Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου συνάγεται ότι οι δαπάνες του τομέα «Διοίκηση» δεν περιέχουν σημαντικό επίπεδο σφάλματος. Για το πεδίο που καλύπτει ο εν λόγω τομέας του ΠΔΠ, βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 0,5 % (βλέπε **παράρτημα 9.1**).

Συστάσεις

9.16. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις παρουσιάζεται στο **παράρτημα 9.2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012, διατυπώσαμε 10 συστάσεις. Δύο εξ αυτών δεν επανεξετάστηκαν φέτος, δεδομένης της προσέγγισης του εκ περιτροπής ελέγχου που εφαρμόζει το Συνέδριο⁽¹⁶⁾, ενώ πέντε υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και τρεις μερικώς από τα οικεία θεσμικά και λοιπά όργανα.

9.17. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε τα εξής:

9.17.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

— **Σύσταση 1:** Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλει να ενισχύσει τους ελέγχους που διενεργεί επί των δαπανών που αποδίδονται από τα ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα στις συνδεδεμένες με αυτά οργανώσεις. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να θεσπίσει κατάλληλους κανόνες, απευθυνόμενους στα πολιτικά κόμματα, όσον αφορά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, και να παρακολουθεί την εφαρμογή τους μέσω κατάλληλων ελέγχων και βελτιωμένης καθοδήγησης (βλέπε σημείο 9.11).

Βλ. απάντηση στο σημείο 9.11.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε την έκθεση του εξωτερικού ελεγκτή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, η οποία αναφέρεται στο σημείο 9.6.

⁽¹⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 4.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

— **Σύσταση 2:** Η ΕΟΚΕ πρέπει να βελτιώσει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μέσω κατάλληλων ελέγχων και βελτιωμένης καθοδήγησης (βλέπε σημείο 9.12).

— **Σύσταση 3:** Τα θεσμικά και λοιπά όργανα πρέπει να βελτιώσουν τα συστήματα παρακολούθησης που εφαρμόζουν για την έγκαιρη επικαιροποίηση των στοιχείων σχετικά με την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων, τα οποία έχουν ενδεχομένως αντίκτυπο στον υπολογισμό των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.13).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παρακαλείσθε να ανατρέξετε στις παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ σχετικά με το σημείο 9.12.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Βλ. απάντηση στο σημείο 9.11.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και έχει ήδη λάβει μέτρα για τη βελτίωση του ισχύοντος συστήματος παρακολούθησης. Στο εγγύς μέλλον (2015/2016) θα εξασφαλιστεί επίσης και η συστηματική παρακολούθηση της οικογενειακής κατάστασης των υπαλλήλων. Βλ. απάντηση στο σημείο 9.13.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ»

	2014	2013 ⁽¹⁾
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	129	135
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος	0,5 %	1,1 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	0,9 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	0,1 %	

⁽¹⁾ Τα αριθμητικά στοιχεία για το οικονομικό έτος 2013 επανυπολογίστηκαν ώστε να αντιστοιχούν στη δομή της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2014 και, κατ' αυτό τον τρόπο, να καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των δύο ετών μεταξύ τους. Στο **γράφημα 1.3** του κεφαλαίου 1 παρουσιάζεται ο τρόπος ανακατάταξης των αποτελεσμάτων του 2013 βάσει της δομής της ετήσιας έκθεσης για το 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9.2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ»

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ός επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Σύσταση 1 (Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο): Δημόσιες συμβάσεις Το Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημεία 9.12 και 9.19, και ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.15 έως 9.17 και 9.34).		Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκαν αδυναμίες στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων (βλέπε σημείο 9.11).					Βλ. ανωτέρω, απάντηση στο σημείο 9.11. Η παρατήρηση του Συνεδρίου στο σημείο 9.11 αφορά ειδικά τις συμβάσεις των πολιτικών κομμάτων.
	Σύσταση 2 (Συμβούλιο και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο): Δημόσιες συμβάσεις Το Συμβούλιο πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημεία 9.14 και 9.19, και ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 9.18).		X					Η διαδικασία δημόσιων συμβάσεων του Συμβουλίου έχει ενισχυθεί μέσω, για παράδειγμα, της βελτίωσης των ελέγχων σκοπιμότητας των δαπανών, της αναθεώρησης των εσωτερικών κανονισμών για τα κτίρια και τις συμβάσεις προμηθειών, έργων και παροχής υπηρεσιών, της βελτίωσης των υποδειγμάτων, της στοχοθετημένης κατάρτισης και της ανάπτυξης περαιτέρω κατευθύνσεων.
2011	Σύσταση 3 (Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Το Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υπάλληλοι υποβάλουν ανά ενδεχόμενα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.12 και 9.34).	ναι		Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.13).			Βλ. ανωτέρω, απάντηση στο σημείο 9.13.	

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο					Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς			
2011	Σύσταση 4 (Επιτροπή): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υπάλληλοι υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.19 και 9.34).		Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.1.3).				Η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση του ισχύοντος συστήματος παρακολούθησης. Στο εγγύς μέλλον (2015/2016) θα εξασφαλιστεί επίσημη και η συστηματική παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης των υπαλλήλων. Βλ. απάντηση στο σημείο 9.13.
	Σύσταση 5 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): Ενημέρωση των στοιχείων που αφορούν την προσωπική κατάσταση των υπαλλήλων και των επιδομάτων που αυτοί λαμβάνουν Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υπάλληλοι υποβάλλουν ανά ενδεδειγμένα χρονικά διαστήματα έγγραφα που βεβαιώνουν την προσωπική τους κατάσταση, καθώς και να εφαρμόσει σύστημα για την έγκαιρη παρακολούθηση των εγγράφων αυτών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.25 και 9.34).		Κατά τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι εξακολουθούσαν να υπάρχουν αδυναμίες στη διαχείριση των οικογενειακών επιδομάτων (βλέπε σημείο 9.1.3).				Οι απαιτούμενες ενέργειες υλοποιήθηκαν. Το Κονοβούλιο είναι της γνώμης ότι οι διαδικασίες προσλήψεων είναι επαρκείς, πράγμα που μέχρι στιγμής έχει επιβεβαιωθεί από την απουσία διαπιστώσεων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον τομέα αυτόν κατά τα τελευταία τρία έτη.
	Σύσταση 6 (Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο): Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιασίων υπαλλήλων Το Ευρωπαϊκό Κονοβούλιο πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.13 και 9.34).	X					

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 7 (Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή): <i>Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων</i> Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.23, 9.24 και 9.34).	X						Νέες αποφορές και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις προσλήψεις και τον βαθμό του εποχικού προσωπικού και των συμβασιούχων υπαλλήλων υλοποιήθηκαν κατά το 2014. Η διαχείριση των θέσεων γίνεται πλέον ηλεκτρονικά, μέσω του συστήματος <i>Syner2</i>. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στη διαφάνεια των διαδικασιών επιλογής.
	Σύσταση 8 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): <i>Πρόσληψη έκτακτων και συμβασιούχων υπαλλήλων</i> Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις των σχετικών κανονισμών κατά τη σύνταξη, παράταση ή τροποποίηση συμβάσεων πρόσληψης μη μόνιμων υπαλλήλων (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.26 και 9.34).				X (*)			
	Σύσταση 9 (Επιτροπή): <i>Δημόσιες συμβάσεις</i> Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύνταξης δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.20, 9.21 και 9.34).	X						Από τα μέσα του 2011 οι αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμόζουν διάφορα μέτρα απλοποίησης στον τομέα των συμβάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας των φακέλων πρόσκλησης υποβολής προσφορών. Η συμμόρφωση με τον δημοσιονομικό κανονισμό εξασφαλίζεται με βάση την κοινή λογική, ενθαρρύνοντας κατά τον τρόπο αυτό τη συμμετοχή περισσότερων προσφερόντων.

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση του οργάνου
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου πλέον (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Ως επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 10 (Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης): <i>Δημόσιες συμβάσεις</i> Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να διασφαλίσει ότι οι διατάξεις θα βελτιώσουν τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την εφαρμογή των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων ελέγχων και καλύτερης καθοδήγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημεία 9.28 και 9.34).				X (*)			

(*) Βάσει της προσέγγισης της εκ περικοπής λεπτομερούς εξέτασης των συστημάτων ελέγχου των θεσμικών και λοιπών οργάνων, η παρακολούθηση των συστάσεων αυτών θα πραγματοποιηθεί τα επόμενα έτη.

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΟΓΔΟΟ,
ΕΝΑΤΟ, ΔΕΚΑΤΟ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΑ)**

(2015/C 373/02)

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

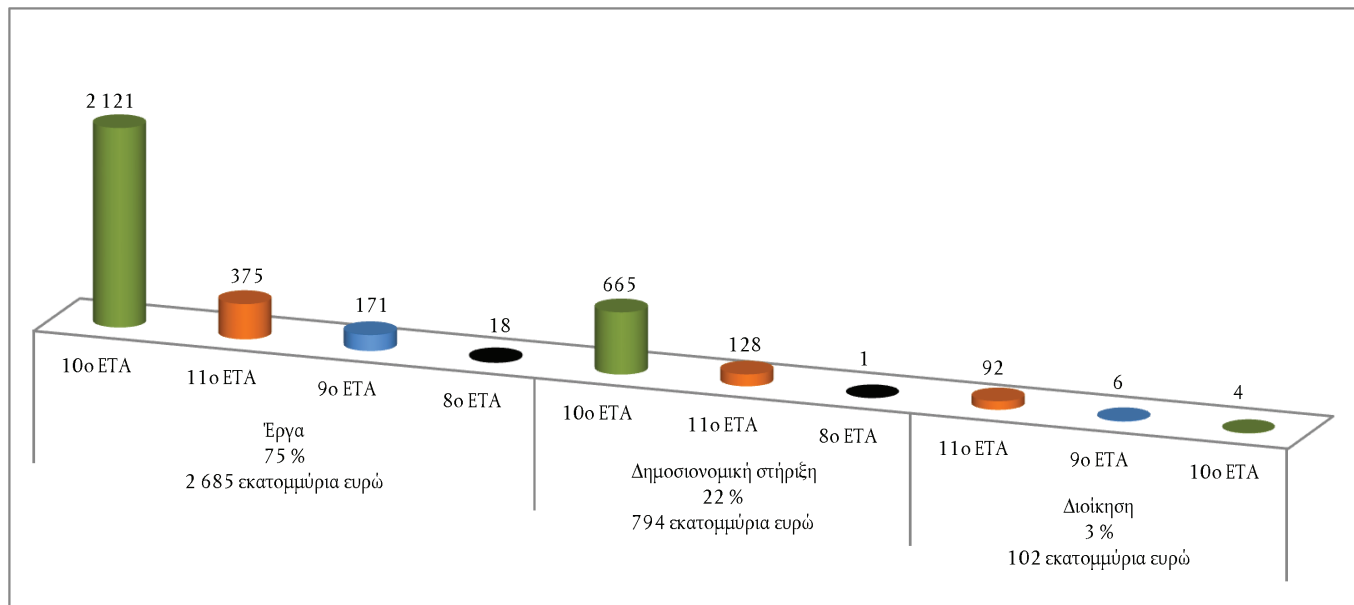
	<i>Σημεία</i>
Εισαγωγή	1-12
Ειδικά χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης	2-12
Κίνδυνοι για την κανονικότητα	8-12
Κεφάλαιο I — Εκτέλεση του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ	13-19
Δημοσιονομική εκτέλεση	13-19
Κεφάλαιο II — Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου σχετικά με τα ΕΤΑ	20-46
Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	I-IX
Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας	20-46
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	20-23
Αξιοπιστία των λογαριασμών	24-25
Κανονικότητα των πράξεων	26-35
Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων	36-46
Συμπεράσματα και συστάσεις	47-50
Συμπέρασμα για το 2014	47-48
Συστάσεις	49-50
Παράρτημα 1 — Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	
Παράρτημα 2 — Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων για τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης	

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στην παρούσα ετήσια έκθεση παρουσιάζεται η εκτίμησή μας σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Τα βασικά πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις καλυπτόμενες δραστηριότητες και τις δαπάνες κατά το 2014 παρουσιάζονται στο **γράφημα 1**.

Γράφημα 1 — Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης — Βασικά πληροφοριακά στοιχεία για το 2014

(εκατομμύρια ευρώ)

Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (έργα)	2 685
Σύνολο επιχειρησιακών δαπανών (δημοσιονομική στήριξη)	794
Σύνολο διοικητικών δαπανών ⁽¹⁾	102
Σύνολο πληρωμών	3 581
– προπληρωμές	2 105
+ εκκαθαρίσεις προπληρωμών	1 597
Ελεγχθείς πληθυσμός	3 073
Σύνολο επιμέρους αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽²⁾	3 380
Σύνολο συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων ⁽²⁾	621

⁽¹⁾ Συνεισφορά από τα ΕΤΑ για την κάλυψη δαπανών που πραγματοποιήθηκαν τόσο στην Επιτροπή όσο και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ για την αναγκαία διοικητική υποστήριξη στο πλαίσιο της διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων από τα ΕΤΑ πράξεων.

⁽²⁾ Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης. Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.

Πηγή: Ενοποιημένοι λογαριασμοί του όγδου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ειδικά χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης

2. Από το 1958, τα ΕΤΑ αποτελούν το κύριο μέσο που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας προς τα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και προς τις υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ). Η συμφωνία εταιρικής σχέσης, η οποία υπεγράφη στην Κοτονού στις 23 Ιουνίου 2000 με εικοσαετή διάρκεια ισχύος («συμφωνία Κοτονού»), συνιστά το τρέχον πλαίσιο των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα κράτη ΑΚΕ και τις ΥΧΕ. Κύριος στόχος της είναι η μείωση και, μακροπρόθεσμα, η εξάλειψη της φτώχειας.

3. Τα ΕΤΑ έχουν ιδιαίτερο χαρακτήρα:

- α) Χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη βάσει κλιμάκων συνεισφοράς ⁽¹⁾ οι οποίες καθορίζονται σε εσωτερική συμφωνία μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνερχόμενων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, και οι οποίες διαφέρουν από αυτές για τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ.
- β) Η διαχείρισή τους ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ, και από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ).
- γ) Λόγω του διακυβερνητικού χαρακτήρα των ΕΤΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει πιο περιορισμένο ρόλο στη λειτουργία τους σε σύγκριση με αυτόν που διαδραματίζει σε σχέση με τα μέσα αναπτυξιακής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, δεν παρεμβαίνει στον καθορισμό και την κατανομή των πόρων του ΕΤΑ. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι η αρμόδια για την απαλλαγή αρχή, με την εξαίρεση της επενδυτικής διευκόλυνσης η οποία τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ ⁽²⁾ ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Για κάθε ΕΤΑ, η κλίμακα συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους καθορίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού ύψους των πόρων.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρα 43, 48 έως 50 και 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 567/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 για τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης σχετικά με την εφαρμογή της μεταβατικής περιόδου μεταξύ του 10ου και του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης μέχρι την έναρξη ισχύος της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΕ L 157 της 27.5.2014, σ. 52). Βλέπε επίσης τη γνώμη αριθ. 9/2007 του Συνεδρίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου περί του δημοσιονομικού κανονισμού ο οποίος εφαρμόζεται στο δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ C 23 της 28.1.2008), σημεία 5 και 6.

⁽³⁾ Το 2012 συνήφθη μεταξύ της ΕΤΕπ, της Επιτροπής και του Συνεδρίου τριμερής συμφωνία (άρθρο 134 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 19.3.2008, σ. 1)), στην οποία ορίζονται οι κανόνες που διέπουν τον έλεγχο των πράξεων αυτών από το Συνέδριο. Η επενδυτική διευκόλυνση δεν καλύπτεται από τη δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

4. Κάθε ΕΤΑ διέπεται από τον δικό του δημοσιονομικό κανονισμό. Το Συνέδριο έχει επισημάνει σε αρκετές περιπτώσεις ότι ένας ενιαίος δημοσιονομικός κανονισμός, ο οποίος θα τύγχανε εφαρμογής σε όλα τα τρέχοντα και μελλοντικά ΕΤΑ, θα διασφάλιζε τη συνέχεια, εξαλείφοντας τον κίνδυνο διακοπής της εκτέλεσης των ΕΤΑ, και θα απλούστευε τη διαχείριση ⁽⁴⁾.

5. Μολονότι οι δημοσιονομικοί κανονισμοί των ΕΤΑ έχουν σταδιακά ευθυγραμμιστεί με τον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό ⁽⁵⁾, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές διαφορές. Μία βασική διαφορά είναι ότι η αρχή της ετήσιας διάρκειας δεν ισχύει για τα ΕΤΑ. Οι συμφωνίες ΕΤΑ συνάπτονται συνήθως για περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων πέντε έως επτά ετών, ωστόσο πληρωμές μπορούν να πραγματοποιούνται για πολύ μεγαλύτερο διάστημα. Το 2014 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες στο πλαίσιο τεσσάρων ΕΤΑ ταυτόχρονα, ενώ εξακολουθούσαν να πραγματοποιούνται πληρωμές στο πλαίσιο του όγδοου ΕΤΑ που είχε αρχίσει το 1995.

6. Η διαχείριση των ΕΤΑ ασκείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τη Γενική Διεύθυνση Διεθνούς Συνεργασίας και Ανάπτυξης (EuroreAid) της Επιτροπής, η οποία διαχειρίζεται επίσης μεγάλο φάσμα δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ ⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾.

7. Οι παρεμβάσεις των ΕΤΑ υλοποιούνται μέσω έργων και δημοσιονομικής στήριξης ⁽⁸⁾, η δε διαχείρισή τους ασκείται με τέσσερις κυρίως τρόπους. Το 2014, το 38 % των πληρωμών (εκ των οποίων το 22 % αφορούσε δημοσιονομική στήριξη) πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο άμεσης διαχείρισης. Το υπόλοιπο 62 % των πληρωμών πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης (32 % μέσω διεθνών οργανισμών, 25 % μέσω τρίτων χωρών, και 5 % μέσω εθνικών φορέων των κρατών μελών της ΕΕ) ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Βλέπε τη γνώμη του Συνεδρίου αριθ. 3/2013 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ C 370 της 17.12.2013), παράγραφος 6.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

⁽⁶⁾ Η Γενική Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας (ECHO) διαχειρίστηκε το 3,4 % των δαπανών των ΕΤΑ για το 2014.

⁽⁷⁾ Βλέπε κεφάλαιο 8 «Η Ευρώπη ως παγκόσμιος παράγοντας» της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το έτος 2014.

⁽⁸⁾ Η δημοσιονομική στήριξη συνίσταται στη μεταβίβαση κεφαλαίων από την Επιτροπή στο εθνικό δημόσιο ταμείο της χώρας-εταίρου, με σκοπό την παροχή πρόσθετων δημοσιονομικών πόρων για την υποστήριξη μιας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής.

⁽⁹⁾ Στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, η βοήθεια υλοποιείται άμεσα από την Επιτροπή (κεντρικές υπηρεσίες ή αντιπροσωπείες). Στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, η υλοποίηση ανατίθεται σε τρίτη χώρα (πρώην αποκεντρωμένη διαχείριση), σε διεθνή οργανισμό (πρώην από κοινού διαχείριση) ή σε εθνικό φορέα, όπως οι αναπτυξιακοί οργανισμοί των κρατών μελών της ΕΕ (πρώην έμμεση κεντρική διαχείριση).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κίνδυνοι για την κανονικότητα

8. Οι δαπάνες που καλύπτει η παρούσα έκθεση πραγματοποιούνται βάσει των ποικίλων μεθόδων που εφαρμόζονται σε 79 χώρες. Οι κανόνες και οι διαδικασίες συχνά χαρακτηρίζονται από πολυπλοκότητα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τους δημόσιους διαγωνισμούς και τη σύναψη συμβάσεων. Η απουσία ενός αυτόνομου, εύχρηστου δημοσιονομικού κανονισμού για το ενδέκατο ΕΤΑ ενισχύει σημαντικά αυτή την πολυπλοκότητα ⁽¹⁰⁾.

9. Σε δύο τομείς —τη δημοσιονομική στήριξη ⁽¹¹⁾ και τις συνεισφορές της ΕΕ σε έργα πολλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς ⁽¹²⁾, όπως τα Ηνωμένα Έθνη— η φύση των μέσων και οι όροι πληρωμής περιορίζουν τον βαθμό στον οποίο οι πράξεις ενέχουν κίνδυνο σφάλματος.

10. Η δημοσιονομική στήριξη συνεισφέρει στον γενικό προϋπολογισμό ενός κράτους ή σε προϋπολογισμό του κράτους ο οποίος προορίζεται για συγκεκριμένη πολιτική ή στόχο. Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή, αφενός, τήρησε τους ειδικούς όρους που πρέπει να πληρούνται για την πραγματοποίηση πληρωμών δημοσιονομικής στήριξης σε μια χώρα-εταίρο και, αφετέρου, επαλήθευσε ότι τηρήθηκαν οι γενικοί όροι επιλεξιμότητας (όπως η επίτευξη ικανοποιητικής προόδου στη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών).

11. Ωστόσο, οι νομικές διατάξεις επιδέχονται ευρεία ερμηνεία και η Επιτροπή διαθέτει σημαντικό περιθώριο ευελιξίας όταν κρίνει κατά πόσον τηρήθηκαν οι εν λόγω γενικοί όροι. Ο έλεγχος κανονικότητας του Συνεδρίου δεν είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του σταδίου καταβολής της ενίσχυσης στη χώρα-εταίρο. Τα μεταβιβαζόμενα κεφάλαια συγχωνεύονται στη συνέχεια με τους δημοσιονομικούς πόρους της χώρας-αποδέκτη. Τυχόν αδυναμίες στη δημοσιονομική διαχείριση που ασκεί η εν λόγω χώρα δεν δημιουργούν σφάλματα τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο κανονικότητας του Συνεδρίου.

8. Το 11ο ΕΤΑ διέπεται από τον δικό του δημοσιονομικό κανονισμό (ΔΚ) [κανονισμός (ΕΕ) 2015/323], που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 2 Μαρτίου 2015. Η πραγματική απλούστευση επιτυγχάνεται μέσω της ευθυγράμμισης με τον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό του 11ου ΕΤΑ, η οποία επιτυγχάνεται με διαφανείς και σαφείς αναφορές στον γενικό δημοσιονομικό κανονισμό και στους κανόνες εφαρμογής του. Κατ' αυτόν τον τρόπο ο δημοσιονομικός κανονισμός του 11ου ΕΤΑ δεν εξασφαλίζει απλώς συνοχή με τις ισχύουσες δημοσιονομικές διαδικασίες και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, αλλά επιτρέπει επίσης τη μείωση των κινδύνων και σφαλμάτων.

Οι κανόνες και τα υποδείγματα για την υποβολή προσφορών και την ανάθεση συμβάσεων για τον γενικό προϋπολογισμό και τα ΕΤΑ που συγκεντρώνονται στον πρακτικό οδηγό (PRAG) για τις δημόσιες συμβάσεις και τις επιχορηγήσεις που έχει καταρτίσει η ΓΔ DEVCO έχουν ευρέως επιδοκιμαστεί από τις ευρωπαϊκές μοσπονδίες αναδόχων.

⁽¹⁰⁾ Βλέπε τη γνώμη του Συνεδρίου αριθ. 3/2013 όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο ενδέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, παράγραφοι 3 και 4.

⁽¹¹⁾ Οι ακαθάριστες πληρωμές δημοσιονομικής στήριξης από τα ΕΤΑ το 2014 ανήλθαν σε 794 εκατομμύρια ευρώ.

⁽¹²⁾ Οι ακαθάριστες πληρωμές από τα ΕΤΑ το 2014 σε έργα πολλών χορηγών που υλοποιούνται από διεθνείς οργανισμούς ανήλθαν σε 776 εκατομμύρια ευρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

12. Όταν οι συνεισφορές της Επιτροπής σε έργα πολλών χορηγών προστίθενται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν προορίζονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων αναγνωρίσιμων στοιχείων δαπανών, η Επιτροπή υποθέτει ότι οι κανόνες επιλεξιμότητας της ΕΕ τηρούνται, εφόσον το συνολικό ποσό περιλαμβάνει επαρκείς επιλέξιμες δαπάνες ώστε να καλυφθεί η συνεισφορά της ΕΕ. Πρόκειται για αυτό που η Επιτροπή αποκαλεί «τεκμαρτό τρόπο προσέγγισης». Ο τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης που εφαρμόζει η Επιτροπή περιορίζει το έργο των ελεγκτών σε περίπτωση σημαντικής συνεισφοράς άλλων χορηγών, βοήθειας που η Επιτροπή κρίνει ότι καλύπτει επαρκώς τις μη επιλέξιμες δαπάνες που τυχόν εντοπίσαμε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι — ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΟΓΔΟΟΥ, ΕΝΑΤΟΥ, ΔΕΚΑΤΟΥ ΚΑΙ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ ΕΤΑ**Δημοσιονομική εκτέλεση**

13. Το όγδοο ΕΤΑ (1995-2000) ανέρχεται σε 12 840 εκατομμύρια ευρώ και το ένατο ΕΤΑ (2000-2007) σε 13 800 εκατομμύρια ευρώ. Το δέκατο ΕΤΑ (2008-2013) ανέρχεται συνολικά σε 22 682 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 21 966 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ και 286 εκατομμύρια ευρώ για τις ΥΧΕ. Τα ποσά αυτά περιλαμβάνουν 1 500 εκατομμύρια ευρώ και 30 εκατομμύρια ευρώ αντίστοιχα για την επενδυτική διευκόλυνση, την οποία διαχειρίζεται η ΕΤΕπ, κυρίως για τη στήριξη του ιδιωτικού τομέα στις χώρες ΑΚΕ και ΥΧΕ. Τέλος, προβλέπονται 430 εκατομμύρια ευρώ για τις δαπάνες που συνεπάγονται για την Επιτροπή ο προγραμματισμός και η εκτέλεση του ΕΤΑ.

14. Η εσωτερική συμφωνία για τη θέσπιση του ενδέκατου ΕΤΑ ⁽¹³⁾ εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2013. Τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαρτίου 2015 μετά την κύρωση της από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Το ενδέκατο ΕΤΑ ανέρχεται συνολικά σε 30 506 εκατομμύρια ευρώ ⁽¹⁴⁾, εκ των οποίων 29 089 εκατομμύρια ευρώ διατίθενται για τις χώρες ΑΚΕ και 365 εκατομμύρια ευρώ για τις ΥΧΕ.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ Συμπεριλαμβανομένων 1 139 εκατομμυρίων ευρώ υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

15. Προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα κεφαλαίων από τον Ιανουάριο του 2014 έως την έναρξη ισχύος του ενδέκατου ΕΤΑ, το Συμβούλιο θέσπισε τον Δεκέμβριο του 2013⁽¹⁵⁾ μεταβατικά μέτρα, γνωστά ως «μεταβατικός μηχανισμός». Οι διαθέσιμοι πόροι στο πλαίσιο του μεταβατικού μηχανισμού ανήλθαν το 2014 σε 1 616 εκατομμύρια ευρώ και προήλθαν από:

- κεφάλαια που αποδεσμεύθηκαν από το όγδοο και το ένατο ΕΤΑ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 (936 εκατομμύρια ευρώ),
- υπόλοιπα του δέκατου ΕΤΑ για τα οποία δεν είχε αναληφθεί υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2013 (75 εκατομμύρια ευρώ),
- κεφάλαια που αποδεσμεύθηκαν το 2014 από το δέκατο και προηγούμενα ΕΤΑ (586 εκατομμύρια ευρώ), και
- τόκους και άλλα έσοδα (19 εκατομμύρια ευρώ).

Εγγράφονται στους λογαριασμούς του ενδέκατου ΕΤΑ, αλλά δεν αποτελούν πρόσθετους πόρους για αυτό.

16. Ο **πίνακας 2** παρουσιάζει τη χρήση, κατά το 2014 και σωρευτικά, των πόρων των ΕΤΑ.

⁽¹⁵⁾ Απόφαση 2013/759/ΕΕ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα διαχείρισης του ΕΤΑ από την 1η Ιανουαρίου 2014 μέχρι την έναρξη ισχύος του ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΕ L 335 της 14.12.2013, σ. 48).

Πίνακας 2 — Χρησιμοποίηση των πόρων των ΕΤΑ στις 31 Δεκεμβρίου 2014

	Κατάσταση στο τέλος του 2013		Εκτέλεση του προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος 2014 (καθαρά ποσά) ⁽⁶⁾						Κατάσταση στο τέλος του 2014						Ποσοστό εκτέλεσης ⁽²⁾
	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης ⁽²⁾	8ο ΕΤΑ ⁽³⁾	9ο ΕΤΑ ⁽³⁾	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Συνολικό ποσό	8ο ΕΤΑ	9ο ΕΤΑ	10ο ΕΤΑ	11ο ΕΤΑ	Συνολικό ποσό	Ποσοστό εκτέλεσης ⁽²⁾		
														49 026	
A — ΠΟΡΟΙ⁽¹⁾	49 026		-64	-373	-1 105	1 616	74	10 417	15 739	21 328	1 616	49 100			
B — ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ															
1. Συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁴⁾	47 952	97,8 %	-63	-381	-95	1 160	621	10 415	15 703	21 294	1 160	48 573	98,9 %		
2. Επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων ⁽⁵⁾	41 410	84,5 %	-37	-1	2 687	731	3 380	10 400	15 407	18 252	731	44 790	91,2 %		
3. Πληρωμές	35 384	72,2 %	16	145	2 760	595	3 516	10 379	14 941	12 985	595	38 900	79,2 %		
Γ — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (B1-B3)	12 568	25,6 %						36	762	8 309	565	9 673	19,7 %		
Δ — Διαθέσιμο υπόλοιπο (A-B1)	1 074	2,2 %						2	36	34	456	527	1,1 %		

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται οι αρχικές χορηγήσεις του 8ου, 9ου, 10ου και 11ου ΕΤΑ, η συγχρηματοδότηση, οι τόκοι, διάφοροι πόροι και μεταφορές από προηγούμενα ΕΤΑ.

⁽²⁾ Ως ποσοστό των πόρων.

⁽³⁾ Τα αριθμητικά ποσά αντιστοιχούν σε αποδεσμεύσεις.

⁽⁴⁾ Οι συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν αποφάσεις χρηματοδότησης.

⁽⁵⁾ Οι επιμέρους αναλήψεις υποχρεώσεων αφορούν επιμέρους συμβάσεις.

⁽⁶⁾ Καθαρές αναλήψεις υποχρεώσεων μετά τις αποδεσμεύσεις. Καθαρές πληρωμές μετά τις ανακτήσεις.

Πηγή: Ελεγκτικό Συνέδριο, βάσει των εκδόσεων των ΕΤΑ σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση και των οικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

17. Το επίπεδο των καθαρών υποχρεώσεων που ανελήφθησαν το 2014 ήταν εξαιρετικά χαμηλό (621 εκατομμύρια ευρώ) σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη⁽¹⁶⁾. Αυτό οφειλόταν στην καθυστερημένη έναρξη ισχύος του ενδέκατου ΕΤΑ, η οποία περιόρισε τους διαθέσιμους για ανάληψη υποχρεώσεων πόρους στο πλαίσιο του μεταβατικού μηχανισμού. Από την άλλη πλευρά, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2014 ανήλθαν σε ιστορικά υψηλό επίπεδο (3 516 εκατομμύρια ευρώ)⁽¹⁷⁾, ιδίως ως αποτέλεσμα της καταβολής 595 εκατομμυρίων ευρώ από τον μεταβατικό μηχανισμό, κυρίως για σημαντικές εκταμιεύσεις δημοσιονομικής στήριξης και προκαταβολές για πράξεις, στο πλαίσιο του μέσου στήριξης της ειρήνης στην Αφρική, στην Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και τη Σομαλία.

18. Στο τέλος του 2014, οι διαθέσιμοι πόροι είχαν αναληφθεί σχεδόν στο σύνολό τους (98,9 % για αποφάσεις χρηματοδότησης, 91,2 % για μεμονωμένες συμβάσεις). Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων⁽¹⁸⁾ μειώθηκαν κατά 23 %, από 12,5 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2013 σε 9,7 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2014. Αυτό ήταν αποτέλεσμα, αφενός, των προσπαθειών που κατέβαλε η EuropeAid για τη μείωση των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων και, αφετέρου, του χαμηλού επιπέδου των αποφάσεων χρηματοδότησης που ελήφθησαν το 2014.

19. Για το σύνολο του τομέα αρμοδιότητάς της⁽¹⁹⁾, η EuropeAid εξακολούθησε ενεργά τις προσπάθειές της για μείωση των παλαιών προχρηματοδοτήσεων και των παλαιών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων⁽²⁰⁾, καθώς και του αριθμού των ανοικτών ληξασών συμβάσεων⁽²¹⁾. Οι στόχοι του 2014 για τις παλαιές προχρηματοδοτήσεις και τις μη δαπανηθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων υπερκαλύφθηκαν σε μεγάλο βαθμό⁽²²⁾. Εντούτοις, μολοντί ο στόχος που είχε τεθεί για το 2014 όσον αφορά το ποσοστό ληξασών συμβάσεων επί του συνολικού αριθμού των συμβάσεων σχεδόν επιτεύχθηκε για το σύνολο του χαρτοφυλακίου της EuropeAid⁽²³⁾, η πρόοδος ήταν λιγότερο ικανοποιητική στην περίπτωση των ΕΤΑ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁶⁾ 2013: 3 923 εκατομμύρια ευρώ· 2012: 3 163 εκατομμύρια ευρώ.

⁽¹⁷⁾ 2013: 2 963 εκατομμύρια ευρώ· 2012: 3 209 εκατομμύρια ευρώ.

⁽¹⁸⁾ Υπόλοιπο προς εκκαθάριση.

⁽¹⁹⁾ ΕΤΑ και γενικός προϋπολογισμός από κοινού.

⁽²⁰⁾ Παλαιό υπόλοιπο προς εκκαθάριση.

⁽²¹⁾ Μια σύμβαση θεωρείται λήξασα εάν παραμένει ανοικτή ενώ έχει παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των 18 μηνών από το τέλος της περιόδου εφαρμογής της. Οι καθυστερήσεις στο κλείσιμο των συμβάσεων αυξάνουν τον κίνδυνο εμφάνισης σφαλμάτων κανονικότητας, καθώς τα σχετικά δικαιολογητικά έγγραφα ενδέχεται να είναι δύσκολο να ανακτηθούν εάν δεν έχουν αρχειοθετηθεί σωστά και εάν έχουν αποχωρήσει υπάλληλοι σε καίριες θέσεις που είχαν ασχοληθεί με το συγκεκριμένο έργο. Οι καθυστερήσεις στο κλείσιμο των συμβάσεων μπορεί επίσης να καθυστερήσουν την ανάκτηση μη δαπανηθεισών προχρηματοδοτήσεων και μη επιλέξιμων δαπανών.

⁽²²⁾ Ποσοστό επιτευχθείσας μείωσης των παλαιών εκκρεμών προχρηματοδοτήσεων: 46 % (έναντι στόχου 25 %)· ποσοστό επιτευχθείσας μείωσης του παλαιού υπολοίπου προς εκκαθάριση: 51,24 % (έναντι στόχου 25 %).

⁽²³⁾ Επιτεύχθηκε μείωση κατά 15,52 % (έναντι στόχου 15 %).

⁽²⁴⁾ Εκ των 5,3 δισεκατομμυρίων ευρώ σε λήξασες συμβάσεις, τα 3,7 δισεκατομμύρια (69 %) αφορούν τα ΕΤΑ. Το ποσοστό των ληξασών συμβάσεων επί του συνολικού αριθμού των ανοικτών συμβάσεων για τα ΕΤΑ είναι 25 %, σε σύγκριση με 15,5 % για το σύνολο του χαρτοφυλακίου της EuropeAid. Η περίοδος εφαρμογής 477 (1,3 δισεκατομμύρια ευρώ) εκ των 1 528 ληξασών συμβάσεων ΕΤΑ (ή 31 % του συνόλου των συμβάσεων και 35 % της συνολικής αξίας) έληξε πριν από το 2010.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II — ΔΗΛΩΣΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΤΑ

Δήλωση αξιοπιστίας του Συνεδρίου απευθυνόμενη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με το όγδοο, ένατο, δέκατο και ενδέκατο ΕΤΑ — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

I — Δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και του άρθρου 49 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ σχετικά με την εφαρμογή της μεταβατικής περιόδου μεταξύ του δέκατου και του ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης μέχρι την έναρξη ισχύος της εσωτερικής συμφωνίας για τη σύσταση του ενδέκατου ΕΤΑ, που ισχύει και για τα προηγούμενα, το Συνέδριο διενήργησε έλεγχο:

- α) των ετήσιων λογαριασμών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τον λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού και τον πίνακα απαιτήσεων των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης, καθώς και την έκθεση σχετικά με τη δημοσιονομική εκτέλεση για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014, εγκριθέντων από την Επιτροπή στις 24 Ιουλίου 2015· και
- β) της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί εντός του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, όσον αφορά το μέρος των πόρων των ΕΤΑ για τη δημοσιονομική διαχείριση του οποίου είναι υπεύθυνη η Επιτροπή ⁽²⁵⁾.

Ευθύνη της διοίκησης

II — Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους εφαρμοστέους δημοσιονομικούς κανονισμούς ⁽²⁶⁾, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ετήσιων λογαριασμών των ΕΤΑ, βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα ⁽²⁷⁾, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και την παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΕΤΑ (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

Ευθύνη του ελεγκτή

III — Ευθύνη μας είναι, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου και τους κώδικες δεοντολογίας της IFAC, καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου του INTOSAI. Τα εν λόγω πρότυπα προβλέπουν ότι το Συνέδριο σχεδιάζει και διενεργεί τον έλεγχο προκειμένου να αποκομίσει εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ετήσιους λογαριασμούς των ΕΤΑ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

IV — Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου των ΕΤΑ, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζεται το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τα συστήματα εποπτείας και ελέγχου τα οποία εφαρμόζονται προς εξασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών, του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων, καθώς και της συνολικής παρουσίας των λογαριασμών.

V — Φρονούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώθηκαν είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνώμων μας.

⁽²⁵⁾ Δυνάμει των άρθρων 16, 43, 48, 49, 50 και 58 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο δέκατο ΕΤΑ, η παρούσα δήλωση αξιοπιστίας δεν καλύπτει το τμήμα των πόρων των ΕΤΑ που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ και για το οποίο ευθύνεται η ίδια.

⁽²⁶⁾ Δημοσιονομικοί κανονισμοί που εφαρμόζονται στο όγδοο, ένατο και δέκατο ΕΤΑ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός για το δέκατο ΕΤΑ εφαρμόζεται και στον μεταβατικό μηχανισμό που καταλογίζεται στο ενδέκατο ΕΤΑ.

⁽²⁷⁾ Οι λογιστικοί κανόνες και μέθοδοι που εγκρίνει ο υπόλογος του ΕΤΑ απορρέουν από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα για τον Δημόσιο Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) που εκδίδει η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών ή, ελλείψει αυτών, από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (International Financial Reporting Standards — IFRS) που εκδίδει το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

VI — Κατά τη γνώμη μας, οι ετήσιοι λογαριασμοί του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 παρέχουν ακριβοδικαία εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης την 31η Δεκεμβρίου 2014, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ και λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

VII — Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

VIII — Κατά την εκτίμησή μας, το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις δαπανών του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ είναι 3,8 %.

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

IX — Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας των ζητημάτων που περιγράφονται στο σημείο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί» ανωτέρω, οι εν λόγω πληρωμές για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

16 Ιουλίου 2015

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος

European Court of Auditors

12, rue Alcide de Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBOURG

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Πληροφοριακά στοιχεία προς υποστήριξη της δήλωσης αξιοπιστίας*Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου*

20. Ο συνολικός τρόπος προσέγγισης και η μεθοδολογία ελέγχου που εφαρμόζουμε περιγράφονται στο **μέρος 2 του παραρτήματος 1.1** του κεφαλαίου 1 της ετήσιας έκθεσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2014. Όσον αφορά τον έλεγχο των ΕΤΑ, επισημαίνονται ειδικότερα τα ακόλουθα σημεία.

21. Οι παρατηρήσεις μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ αφορούν τις οικονομικές καταστάσεις⁽²⁸⁾ του όγδοου, ένατου, δέκατου και ενδέκατου ΕΤΑ⁽²⁹⁾ που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό των ΕΤΑ⁽³⁰⁾ και περιήλθαν στο Συνέδριο, μαζί με τη δήλωση πληρότητας του υπολόγου, στις 24 Ιουλίου 2015. Ο έλεγχος συνίστατο σε ελεγκτικές δοκιμασίες με αντικείμενο ποσά και δημοσιοποιούμενα στοιχεία, καθώς και στην αξιολόγηση των λογιστικών αρχών που εφαρμόστηκαν, των σημαντικών εκτιμήσεων της διοίκησης και της συνολικής παρουσίας των ενοποιημένων λογαριασμών.

22. Ο έλεγχος της κανονικότητας των πράξεων συνίστατο στα εξής:

- α) Εξέταση όλων των συνεισφορών των κρατών μελών και δείγματος άλλων ειδών πράξεων που αφορούν τα έσοδα.
- β) Εξέταση δείγματος 30 αναλήψεων υποχρεώσεων⁽³¹⁾.
- γ) Εξέταση δείγματος 165 πράξεων⁽³²⁾. Το δείγμα σχεδιάζεται ώστε να είναι αντιπροσωπευτικό ολόκληρου του φάσματος των πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ. Περιλάμβανε 127 πληρωμές εγκριθείσες από 28 αντιπροσωπείες της ΕΕ⁽³³⁾ και 38 πληρωμές εγκριθείσες από τις υπηρεσίες της Επιτροπής⁽³⁴⁾. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκαν σφάλματα, αναλύθηκαν τα σχετικά συστήματα προκειμένου να προσδιοριστούν οι συγκεκριμένες αδυναμίες των συστημάτων.

⁽²⁸⁾ Βλέπε άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 567/2014: οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών και την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού.

⁽²⁹⁾ Βλέπε άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 567/2014: οι εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν πίνακες που αναφέρουν το ύψος των πιστώσεων, των αναλήψεων υποχρεώσεων, των χορηγηθεισών πιστώσεων και των πληρωμών.

⁽³⁰⁾ Βλέπε άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 567/2014.

⁽³¹⁾ Συνολικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις και οι αντίστοιχες νομικές δεσμεύσεις (συμφωνίες χρηματοδότησης) κατόπιν έγκρισης απόφασης χρηματοδότησης από την Επιτροπή.

⁽³²⁾ Όπως ορίζεται στο σημείο 7 του **παραρτήματος 1.1** της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2014.

⁽³³⁾ Αφρικανική Ένωση, Μπενίν, Μποτσουάνα, Μπουρκίνα Φάσο, Μπουρούντι, Καμερούν, Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, Δομινικανή Δημοκρατία, Ερυθραία, Αιθιοπία, Φίτζι, Γουινέα Μπισάου, Αϊτή, Ακτή Ελεφαντοστού, Λεσόθο και Σουαζιλάνδη, Λιβερία, Μαδαγασκάρη, Μάλι, Μαυριτανία, Μαυρίκιος, Μοζαμβίκη, Νίγηρας, Νιγηρία, Ρουάντα, Σενεγάλη, Σιέρα Λεόνε και Ουγκάντα.

⁽³⁴⁾ EuropeAid: 34 πληρωμές. ΓΔ Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας: τέσσερις πληρωμές στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- δ) Αξιολόγηση των συστημάτων ελέγχου που εξετάστηκαν στην ΕυροpeAid και στις αντιπροσωπείες της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας καλύφθηκαν: i) οι προληπτικοί έλεγχοι από υπαλλήλους της Επιτροπής, εξωτερικούς ελεγκτές ή επόπτες πριν από την πραγματοποίηση των πληρωμών και ii) η παρακολούθηση και εποπτεία, ιδίως όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε στους εξωτερικούς ελέγχους, οι αποστολές επαλήθευσης, οι επισκέψεις παρακολούθησης, καθώς και οι μελέτες της ΕυροpeAid του 2012, του 2013 και του 2014 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος.
- ε) Αξιολόγηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων που κατάρτισε ο γενικός διευθυντής της ΕυροpeAid.
- στ) Παρακολούθηση προγενέστερων συστάσεων μας.

23. Όπως αναφέρεται στο σημείο 6, η ΕυροpeAid υλοποιεί τα περισσότερα μέσα εξωτερικής βοήθειας τα οποία χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό και τα ΕΤΑ. Οι παρατηρήσεις μας τόσο σχετικά με τα συστήματα όσο και με την αξιοπιστία της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων και της δήλωσης του γενικού διευθυντή για το 2014 αφορούν το σύνολο των τομέων ευθύνης της ΕυροpeAid.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

24. Από το 2007, έτος κατά το οποίο εκσυγχρονίστηκε το λογιστικό περιβάλλον των ΕΤΑ, η μέθοδος εκτίμησης που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της χρονικής τακτοποίησης των λογαριασμών δεν λαμβάνει υπόψη δεδουλευμένα έξοδα που σχετίζονται με τις συμβάσεις δημοσιονομικής στήριξης για τα οποία δεν υπεβλήθη αίτημα πληρωμής από τις χώρες ΑΚΕ κατά τη διάρκεια του έτους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, δεδομένου του χαρακτήρα της δημοσιονομικής στήριξης, το λογιστικό γεγονός που οδηγεί στην αναγνώριση της δαπάνης είναι η εκταμίευση. Κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια. Ωστόσο, βάσει των λογιστικών κανόνων της, η δημοσιονομική στήριξη δεν αποτελεί επιχορήγηση κατ' εναπόθεση διακριτικής ευχέρειας, αλλά δικαίωμα: όπως και στην περίπτωση των άλλων μη συναλλαγματικών εξόδων, η Επιτροπή υποχρεούται να προβεί στις πληρωμές εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας.

25. Για πληρωμές προχρηματοδοτήσεων ύψους άνω των 750 000 ευρώ, η Επιτροπή πρέπει να ανακτά τους τόκους σε ετήσια βάση (3 εκατομμύρια ευρώ ανακτήθηκαν το 2014 και 5,7 εκατομμύρια ευρώ το 2013). Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη ⁽³⁵⁾, διαπιστώσαμε ότι οι δευτερεύοντες διατάκτες εξακολουθούν να μη συμμορφώνονται συστηματικά με τον εν λόγω κανόνα, ενώ το ποσό των εσόδων από τόκους που δημοσιοποιείται στη σημείωση 3.5 των οικονομικών καταστάσεων βασίζεται εν μέρει σε εκτιμήσεις. Επιπλέον, οι τόκοι που προκύπτουν από τις πληρωμές προχρηματοδοτήσεων μεταξύ 250 000 και 750 000 ευρώ εξακολουθούν να μην καταχωρίζονται ως χρηματοοικονομικά έσοδα στις οικονομικές καταστάσεις, διότι η ανάπτυξη του Κοινού Συστήματος Πληροφόρησης Εξωτερικών Σχέσεων (CRIS) ολοκληρώθηκε μόλις στα τέλη του 2014.

24. Η Επιτροπή εφαρμόζει την προσέγγιση αυτή στις δράσεις δημοσιονομικής στήριξης από το 2007, με βάση τους λογιστικούς κανόνες του 2006.

Η Επιτροπή θεώρησε ότι η αναγνώριση ως δαπάνη θα πρέπει να πραγματοποιείται όταν πραγματοποιείται «εκταμίευση», διότι στο στάδιο αυτό όλες οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας έχουν αξιολογηθεί δεόντως από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη στον διαχωρισμό των χρήσεων τις αιτήσεις πληρωμής που έχουν υποβάλει τα κράτη ΑΚΕ κατά τη διάρκεια του έτους οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, διότι εκτιμά ότι, όταν ένα κράτος ΑΚΕ αποστέλλει αίτηση πληρωμής που σχετίζεται με τη δημοσιονομική στήριξη, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να πληρούνται τα συμβατικά κριτήρια επιλεξιμότητας.

25. Κατά τα τρία τελευταία έτη έχει καταγραφεί βελτίωση όσον αφορά την καλύτερη ανάκτηση των τόκων σχετικά με την προχρηματοδότηση σε ετήσια βάση και όχι στο τέλος της σύμβασης.

Οδηγίες αποστέλλονται τακτικά στους διατάκτες για να τους υπενθυμίζουν την υποχρέωση να ανακτούν τους τόκους επί των προχρηματοδοτήσεων κατά τη λήξη τους. Ένα σύστημα παρακολούθησης έχει τεθεί σε εφαρμογή.

⁽³⁵⁾ Σημείο 19 της ετήσιας έκθεσης για το 2012 και σημείο 20 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Κανονικότητα των πράξεων

Έσοδα

26. Με τον έλεγχό μας επί των πράξεων που αφορούν τα έσοδα δεν διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα.

Πληρωμές

27. Τα αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις πληρωμών συνοψίζονται στο **παράρτημα 1**. Από τις 165 πράξεις πληρωμών που υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 54 (33 %) περιείχαν σφάλμα. Βάσει των 36 σφαλμάτων που προσδιορίσαμε ποσοτικώς, εκτιμούμε ότι το επίπεδο σφάλματος είναι 3,8 % ⁽³⁶⁾.

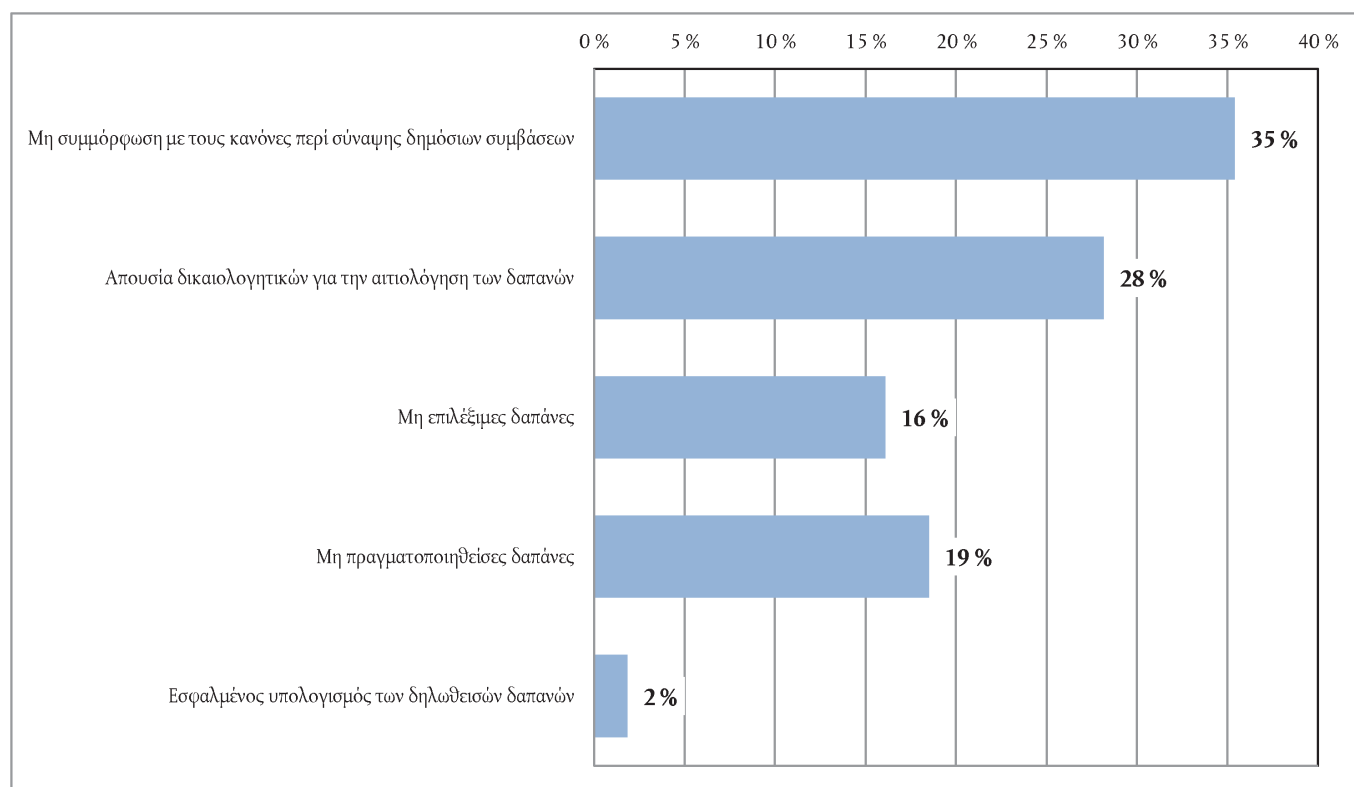
28. Εάν από το ελεγχθέν δείγμα αποκλειστούν η δημοσιονομική στήριξη και οι πράξεις πολλών χορηγών που αναφέρονται στα σημεία 9 έως 12, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος είναι 4,8 % ⁽³⁷⁾.

29. Ο βαθμός στον οποίο τα διάφορα είδη σφαλμάτων συνέβαλαν στη διαμόρφωση του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος για το 2014 παρουσιάζεται στο **γράφημα 2**. Τα σφάλματα που αφορούν τη μη συμμόρφωση των δικαιούχων με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και την απουσία δικαιολογητικών αντιστοιχούν στο 63 % του εκτιμώμενου επιπέδου σφάλματος.

⁽³⁶⁾ Υπολογίσαμε το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος. Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,1 % και 5,6 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

⁽³⁷⁾ Το αναφερόμενο ποσοστό αποτελεί τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος 127 πράξεων. Εκτιμούμε, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το ποσοστό σφάλματος κυμαίνεται μεταξύ 2,7 % και 6,9 % (κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος αντίστοιχα).

Γράφημα 2 — Συμβολή των διαφόρων ειδών σφάλματος στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Έργα

30. Από τις 133 πράξεις πληρωμών σε σχέση με έργα τις οποίες υποβάλαμε σε έλεγχο, οι 52 (39 %) περιείχαν σφάλμα, εκ των οποίων 34 (65 %) ήταν προσδιορίσιμα ποσοτικώς. Από τις 34 πράξεις πληρωμών που περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα, οι 14 ήταν τελικές πράξεις, εντεταλμένες κατόπιν της διενέργειας όλων των προληπτικών ελέγχων.

31. Όπως και σε προηγούμενα έτη⁽³⁸⁾, σφάλματα εμφανίζονταν συχνότερα σε πράξεις που αφορούσαν προϋπολογιζόμενες δαπάνες, επιχορηγήσεις και συμφωνίες συνεισφοράς με διεθνείς οργανισμούς, παρά σε άλλες μορφές στήριξης. Από τις 66 πράξεις αυτού του είδους που υποβλήθηκαν σε έλεγχο, 29 (44 %) περιείχαν προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα που αντιστοιχούσαν στο 75 % του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος.

32. Τα κύρια είδη των προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων που εντοπίστηκαν σε πράξεις πληρωμών σχετικές με έργα αφορούσαν τα εξής:

- α) μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τους κανόνες σύναψης δημόσιων συμβάσεων (οκτώ πράξεις),

⁽³⁸⁾ Σημείο 25 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) απουσία δικαιολογητικών που να αποδεικνύουν την πραγματική υπόσταση επιλέξιμων δραστηριοτήτων (11 πράξεις) ⁽³⁹⁾,
- γ) μη επιλέξιμες δαπάνες, όπως δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου υλοποίησης (τρεις πράξεις), μη επιλέξιμο ΦΠΑ (δύο πράξεις), δραστηριότητες που δεν καλύπτονταν από τη σύμβαση (μία πράξη) ή έμμεσο κόστος που δηλώθηκε ως άμεσο κόστος (μία πράξη),
- δ) δαπάνες που δεν είχαν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους (δέκα πράξεις),
- ε) εσφαλμένο υπολογισμό των δαπανών (δύο πράξεις).

Πλαίσιο 1 — Παραδείγματα προσδιορίσιμων ποσοτικώς σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα

Μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

Εξετάσαμε την τελική εκκαθάριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο συμφωνίας επιχορήγησης σε οργανισμό αρμόδιο για τη συνεργασία στον τομέα της γεωργίας μεταξύ των χωρών ΑΚΕ και εντοπίσαμε σφάλμα σε σχέση με την προμήθεια υπηρεσιών ΤΠ ύψους 225 900 ευρώ. Ο δικαιούχος της επιχορήγησης, ο οποίος έχει την έδρα του στις Κάτω Χώρες, δεν εφάρμοσε για τη σύμβαση διεθνή κλειστή διαδικασία, η οποία προϋποθέτει τη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού. Προσκλήσεις εστάλησαν μόνο σε τρεις ολλανδικές εταιρείες της επιλογής του. Η μη συμμόρφωση με τους κανόνες σύναψης συμβάσεων που ορίζονται στη συμφωνία επιχορήγησης είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού.

Απουσία δικαιολογητικών για την αιτιολόγηση των δαπανών

Εξετάσαμε την τελική εκκαθάριση των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Facilitating Agricultural Commodity Trade», το οποίο υλοποιήθηκε στην περιφέρεια του Ειρηνικού. Το Συνέδριο υπέβαλε σε έλεγχο 20 στοιχεία δαπανών. Για επτά εξ αυτών, τα οποία αφορούσαν κατασκευαστικές εργασίες, δαπάνες προσωπικού, ημερήσιες αποζημιώσεις και έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο ύψους 22 117 ευρώ, δεν παρασχεθήκαν τα βασικά δικαιολογητικά των δαπανών (π.χ. τιμολόγια, αποδείξεις πληρωμής, στοιχεία που να αποδεικνύουν τη σχέση μεταξύ των δαπανών προσωπικού και των δραστηριοτήτων του έργου, αποδεικτικά μετακινήσεων και συμμετοχής σε συνεδριάσεις που να δικαιολογούν τις ημερήσιες αποζημιώσεις και τη διαμονή σε ξενοδοχείο) ⁽³⁹⁾.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πλαίσιο 1 — Παραδείγματα ποσοτικώς προσδιορίσιμων σφαλμάτων σε πράξεις σχετικές με έργα

Μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Η Επιτροπή εφαρμόζει σχετικά διορθωτικά μέτρα, δηλαδή την έκδοση εντάλματος είσπραξης για ολόκληρο το ποσό της τελικής σύμβασης ύψους 251 124 ευρώ. Επιστολή προκαταρκτικής ενημέρωσης εστάλη στον δικαιούχο την 1η Ιουνίου 2015.

⁽³⁹⁾ Αναφέρουμε προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα όταν απουσιάζουν παντελώς τα έγγραφα τεκμηρίωσης, όταν δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν την πραγματική υπόσταση δραστηριότητας που φέρεται να έχει λάβει χώρα ή όταν δεν υπάρχει σύνδεσμος μεταξύ των δαπανών που έχουν καταλογιστεί και των παρεχόμενων εγγράφων τεκμηρίωσης. Δύο είναι οι κύριοι λόγοι απουσίας της αναγκαίας τεκμηρίωσης: i) είτε το έγγραφο δεν υπήρξε ποτέ, γεγονός που θα έπρεπε να είχε εντοπιστεί κατά τους προληπτικούς ελέγχους, ii) είτε το έγγραφο υπάρχει αλλά δεν κατέστη δυνατό να ανακτηθεί, γεγονός που καταδεικνύει αδυναμία στη διαχείριση των εγγράφων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Εξετάσαμε εκκαθάριση της συνεισφοράς ETA στο TerrAfrica Leveraging Trust Fund. Η διοικητική σύμβαση για το καταπιστευματικό ταμείο υπεγράφη τον Νοέμβριο του 2012. Η τελική εκκαθάριση που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή βασίστηκε στις συνολικές εκταμιεύσεις του ταμείου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του από το 2006 έως το 2013. Εκ των 6 714 489 που ενέκρινε η Επιτροπή, δαπάνες ύψους 4 664 666 ευρώ είχαν πραγματοποιηθεί προτού τεθεί σε ισχύ η διοικητική συμφωνία. Επιπλέον, είχαν ήδη εκκαθαριστεί από την Επιτροπή στο πλαίσιο της προηγούμενης συμφωνίας και ως εκ τούτου καταβλήθηκαν εις διπλούν.

Δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο

Εξετάσαμε εκκαθάριση προχρηματοδότησης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Implementation of humanitarian demining operations in Senegal (Casamance)». Ο διεθνής οργανισμός που υλοποίησε το πρόγραμμα δήλωσε ως πραγματική δαπάνη το ποσό σύμβασης παροχής υπηρεσιών για άρση ναρκωπεδίου, το οποίο όμως δεν είχε ακόμη καταβληθεί στο σύνολό του. Η φάση της αποστράτευσης δεν είχε ολοκληρωθεί (ο εξοπλισμός και τα υλικά δεν είχαν απομακρυνθεί από την τοποθεσία του έργου και δεν είχαν παραδοθεί στις εθνικές αρχές, ο ανάδοχος δεν είχε υποβάλει την τελική έκθεση) και οι αντίστοιχες δαπάνες, ύψους 207 437,87 δολαρίων ΗΠΑ, δεν είχαν πραγματοποιηθεί από τον δικαιούχο.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μη επιλέξιμες δαπάνες

Η Επιτροπή υλοποίησε πλήρως σχετικά διορθωτικά μέτρα. Η εκκαθάριση του δείγματος ακυρώθηκε και κωδικοποιήθηκε εκ νέου λαμβάνοντας υπόψη το υπερτιμημένο ποσό.

Δαπάνες που δεν πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο

Η Επιτροπή εφαρμόζει σχετικά διορθωτικά μέτρα, δηλαδή η διαδικασία ανάκτησης έχει δρομολογηθεί. Επιπλέον, έχει προγραμματιστεί αποστολή επαλήθευσης για το κλείσιμο του έργου.

33. Σε 21⁽⁴⁰⁾ περιπτώσεις προσδιορισμών ποσοτικώς σφαλμάτων, η Επιτροπή, μέσω των συστημάτων της, είχε στη διάθεση της επαρκή πληροφοριακά στοιχεία⁽⁴¹⁾ προκειμένου να προλάβει, να εντοπίσει και να διορθώσει τα σφάλματα πριν από την αποδοχή των δαπανών. Εάν τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος θα ήταν χαμηλότερο κατά 2,3 εκατοστιαίες μονάδες.

34. Τα μη προσδιορίσιμα ποσοτικώς σφάλματα αφορούσαν κυρίως ανεπάρκειες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εφαρμόστηκαν (οκτώ πράξεις) και ανεπαρκή έγγραφα της σύμβασης (επτά πράξεις).

Δημοσιονομική στήριξη

35. Από τις 32 σχετικές με τη δημοσιονομική στήριξη ελεγχθείσες πράξεις, δύο περιείχαν ποσοτικώς προσδιορίσιμα σφάλματα με ελάσσονα αντίκτυπο (χαμηλότερο της 0,1 εκατοστιαίας μονάδας), τα οποία αφορούσαν μη συμμόρφωση των δικαιούχων κυβερνήσεων με τις διατάξεις των συμφωνιών χρηματοδότησης σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιείται για τη μετατροπή του ποσού των εκταμιεύσεων της δημοσιονομικής στήριξης σε τοπικό νόμισμα.

35. Δεδομένου ότι, για αμφότερα τα σφάλματα, οι συμφωνίες χρηματοδότησης δεν περιλαμβάνουν σαφή αναφορά της συναλλαγματικής ισοτιμίας που πρέπει να εφαρμόζεται, η Επιτροπή κρίνει ότι είναι δύσκολο να προσδιοριστούν με ακρίβεια τα εν λόγω σφάλματα.

⁽⁴⁰⁾ Συμπεριλαμβανομένου ενός γνωστού σφάλματος που εντοπίστηκε εκτός του δείγματος.

⁽⁴¹⁾ Βάσει των δικαιολογητικών εγγράφων και των απαιτούμενων υποχρεωτικών ελέγχων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εξέταση των επιλεγμένων συστημάτων και ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων

36. Όπως και τα προηγούμενα έτη, η συχνότητα εμφάνισης των σφαλμάτων που εντοπίσαμε, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων που εμφανίζονταν σε τελικές αιτήσεις απόδοσης δαπανών οι οποίες είχαν υποβληθεί σε εξωτερικούς ελέγχους και σε επαληθεύσεις δαπανών, καταδεικνύει αδυναμίες των εν λόγω προληπτικών ελέγχων.

37. Τον Μάιο του 2013 η EuropeAid ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή του συστήματός της⁽⁴²⁾. Η υλοποίηση και των 23 προγραμματισμένων δράσεων ξεκίνησε το 2013 και το 2014. Έως το τέλος του 2014 είχαν υλοποιηθεί πλήρως 15 δράσεις και οκτώ βρίσκονταν σε εξέλιξη⁽⁴³⁾. Είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος του σχεδίου δράσης καθώς ορισμένες δράσεις βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

38. Για τη βελτίωση των εξωτερικών ελέγχων και των επαληθεύσεων δαπανών ελήφθησαν τα ακόλουθα μέτρα:

- α) η ανάλυση κινδύνου κατέστη υποχρεωτική για την κατάρτιση των ετήσιων σχεδίων ελέγχου από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ και τις υπηρεσίες της EuropeAid,
- β) τα υποδείγματα των συμβάσεων επιχορήγησης αναθεωρήθηκαν κατά τρόπο ώστε η EuropeAid να μπορεί να επιλέγει τους ελεγκτές ή να τους αναθέτει απευθείας τη σύμβαση,
- γ) έγιναν ενέργειες ενημέρωσης σχετικά με τα συνηθέστερα είδη σφαλμάτων, καθώς και ενέργειες επιμόρφωσης για την ενίσχυση των δεξιοτήτων του προσωπικού και των δικαιούχων της EuropeAid στους τομείς της δημοσιονομικής διαχείρισης και του ελέγχου.

39. Ενώ είχε προγραμματιστεί για τον Δεκέμβριο του 2013, η EuropeAid δεν έχει καταρτίσει ακόμη πίνακες ποιότητας/επιλεξιμότητας για την αξιολόγηση της αξιοπιστίας των εκθέσεων πιστοποίησης δαπανών και την παροχή καθοδήγησης σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

40. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες ετήσιες εκθέσεις μας⁽⁴⁴⁾, το σύστημα πληροφοριών διαχείρισης της EuropeAid εξακολουθεί να εμφανίζει ανεπάρκειες, οι οποίες αφορούν τα αποτελέσματα των εξωτερικών ελέγχων, των επαληθεύσεων δαπανών και των επισκέψεων παρακολούθησης, καθώς και τη συνέχεια που δίνεται σχετικά. Λόγω των ανωτέρω, είναι δύσκολο για τον γενικό διευθυντή να καθιστά τους προϊστάμενους μονάδας ή τους επικεφαλής των αντιπροσωπειών της ΕΕ υπεύθυνους για την έγκαιρη παρακολούθηση και διόρθωση των αδυναμιών του συστήματος και των εντοπιζόμενων σφαλμάτων. Η EuropeAid αναπτύσσει μια νέα ελεγκτική εφαρμογή για τη βελτίωση της παρακολούθησης των εκθέσεων ελέγχου.

39. Δεδομένου ότι από πρακτικής απόψεως το θέμα είναι πιο πολύπλοκο απ' ό,τι αναμενόταν, η ανάπτυξη των ποιοτικών δικτύων για εκθέσεις επαλήθευσης δαπανών λαμβάνει περισσότερο χρόνο από τον προβλεπόμενο. Η διαδικασία προβλέπεται να ολοκληρωθεί το τελευταίο τρίμηνο του 2015.

40. Όσον αφορά τους ελέγχους, τις επαληθεύσεις δαπανών και παρόμοιες δεσμεύσεις που συνήψε η Επιτροπή, η δημιουργία ενός νέου συστήματος διαχείρισης πληροφοριών όσον αφορά τα αποτελέσματα και τη συνέχεια που δίνεται στους εξωτερικούς ελέγχους, στις επαληθεύσεις δαπανών και σε παρόμοιες δεσμεύσεις αναμένεται να οδηγήσει συν τω χρόνω σε σημαντικές βελτιώσεις.

⁽⁴²⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2013, σ. 188-190 και 195-196.

⁽⁴³⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2014, σ. 114-115.

⁽⁴⁴⁾ Σημείο 42 της ετήσιας έκθεσης για το 2010, σημείο 43 της ετήσιας έκθεσης για το 2011, σημείο 35 της ετήσιας έκθεσης για το 2012 και σημείο 35 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μελέτη του 2014 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος

41. Η EuropeAid εκπόνησε την τρίτη μελέτη της για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, προκειμένου να εκτιμήσει το επίπεδο των σφαλμάτων που διέλαθαν όλων των ελέγχων διαχείρισης οι οποίοι είχαν ως στόχο την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων. Η εν λόγω μελέτη βασίζεται σε κατάλληλη μεθοδολογία και παρέχει χρήσιμες πληροφορίες, βάσει των οποίων η EuropeAid μπορεί να εντοπίσει τους τομείς στους οποίους πρέπει να βελτιωθεί η εφαρμογή των συστημάτων ελέγχου.

42. Η μελέτη συνίστατο στην εξέταση αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων σχετικών με συμβάσεις που περατώθηκαν μεταξύ Σεπτεμβρίου 2013 και Αυγούστου 2014. Τα αποτελέσματά της παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων⁽⁴⁵⁾. Σύμφωνα με σύσταση που διατυπώθηκε στην ετήσια έκθεσή μας για το 2013⁽⁴⁶⁾, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αναφέρεται η εμβέλεια της μελέτης για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, καθώς και το εκτιμώμενο κατώτατο και ανώτατο όριο σφάλματος. Σύμφωνα με τη μελέτη, το εναπομένον ποσοστό σφάλματος εκτιμάται σε 2,81 %, δηλαδή άνω του ορίου σημαντικότητας του 2 % που είχε θέσει η Επιτροπή. Τα κύρια είδη σφάλματος που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο της μελέτης είναι τα εξής:

- α) έλλειψη ικανοποιητικής τεκμηρίωσης που να αποδεικνύει την επιλεξιμότητα και να παρέχεται από τους δικαιούχους οργανισμούς (42,70 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- β) έλλειψη νομικής βάσης για τις πληρωμές, δήλωση ποσού υψηλότερου του πραγματικού και λοιπά θέματα μη συμμόρφωσης (32,83 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- γ) σφάλματα κατ' εκτίμηση, διότι δεν υπήρχαν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία ώστε να ελεγχθεί η κανονικότητα των πράξεων (16,76 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),
- δ) ποσά που δεν ανακτήθηκαν και δεν διορθώθηκαν (7,71 % του εναπομένοντος ποσοστού σφάλματος),

43. Από την εξέταση της μελέτης του 2014 για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, την οποία διενεργήσαμε, προέκυψε ότι αυτή διεξήχθη σύμφωνα με τη μεθοδολογία και παρέχει επαρκή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος είναι σημαντικό. Στις περιπτώσεις ορισμένων πράξεων που εξετάστηκαν διαπιστώσαμε ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης, ιδίως όσον αφορά:

- α) τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση προηγούμενων εργασιών ελέγχου,
- β) την επάρκεια της τεκμηρίωσης των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου προς υποστήριξη των συμπερασμάτων,
- γ) την αιτιολόγηση της απόφασης μη αναγωγής του σφάλματος το οποίο εντοπίστηκε στο εξετασθέν δείγμα στο συνολικό ποσό της πράξης, και
- δ) το υπερβολικά ευρύ περιθώριο υποκειμενικής κρίσης κατά τον υπολογισμό των ποσοστών σφάλματος σε επιμέρους πράξεις.

43. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το συμπέρασμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (RER) βασίζεται σε κατάλληλη μεθοδολογία, ότι παρέχει χρήσιμες πληροφορίες και ότι διενεργήθηκε συνολικά σύμφωνα με τη μεθοδολογία. Θα εξετάσει, από κοινού με τον ανάδοχο, τα θέματα που έθιξε το Συνέδριο.

⁽⁴⁵⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2014, σ. 84-86.

⁽⁴⁶⁾ Σημείο 51 και σύσταση 5 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Επισκόπηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων

44. Ο γενικός διευθυντής, στη δήλωση αξιοπιστίας του, διατυπώνει επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων, δεδομένου ότι το ποσό που θεωρείται σε κίνδυνο (205,7 εκατομμύρια ευρώ) αντιστοιχεί σε περισσότερο από το 2 % των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τη EuropeAid το 2014. Ωστόσο, ο γενικός διευθυντής δηλώνει, επίσης, ότι οι ισχύουσες διαδικασίες ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Όσον αφορά το προηγούμενο έτος⁽⁴⁷⁾, το Συνέδριο φρονεί ότι δεν πρόκειται για λογικό συμπέρασμα, διότι τα συστήματα δεν είναι αποτελεσματικά όταν δεν επιτυγχάνουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση των ουσιωδών σφαλμάτων.

45. Η επιφύλαξη αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητα του συνόλου των δαπανών που διαχειρίζεται η EuropeAid. Μια επιφύλαξη είναι σκόπιμη όταν οι αδυναμίες ελέγχου συνδέονται μόνο με συγκεκριμένους τομείς εσόδων ή δαπανών⁽⁴⁸⁾, αλλά όχι όταν επηρεάζουν τη λειτουργία του συστήματος στο σύνολό του και οι δημοσιονομικές επιπτώσεις υπερβαίνουν το όριο σημαντικότητας για το σύνολο του προϋπολογισμού υπό την ευθύνη του γενικού διευθυντή. Ωστόσο, οι πάγιες οδηγίες της Επιτροπής για τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων για το 2014 δεν αναφέρονται σαφώς σε μια τέτοια κατάσταση.

46. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αναφέρεται ότι το σύστημα των δικλίδων ελέγχου της EuropeAid είναι αποδοτικό για κάθε επιμέρους πρότυπο εσωτερικής δικλίδας υπό άμεση και έμμεση διαχείριση, και ότι το συνολικό κόστος εφαρμογής των δικλίδων ελέγχου, εκτιμώμενο σε 370,6 εκατομμύρια ευρώ, είναι λογικό σε σχέση με τα αποκομιζόμενα οφέλη⁽⁴⁹⁾. Τα εκτενή πληροφοριακά στοιχεία που παρέχει η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αντικατοπτρίζουν τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλλει η EuropeAid προκειμένου να συμμορφώνεται με την απαίτηση του γενικού δημοσιονομικού κανονισμού⁽⁵⁰⁾. Εντούτοις, οι ισχυρισμοί περί αποδοτικότητας και σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των δικλίδων ελέγχου δεν αποδεικνύονται ικανοποιητικοί διότι:

- α) δεν ακολουθήθηκε προσέγγιση συνολικού κόστους, καθώς δεν ελήφθησαν υπόψη όλες οι άμεσες δαπάνες⁽⁵¹⁾ και τα γενικά έξοδα παραλείφθηκαν. Επιπροσθέτως, η βάση για τις κλειδές κατανομής έμμεσου κόστους προσωπικού δεν είναι σαφής,

44. Δεδομένου του περιβάλλοντος υψηλού κινδύνου στο οποίο δραστηριοποιείται η ΓΔ DEVCO, καθώς και του γεγονότος ότι το εναπομένον σφάλμα δεν είναι συνέπεια του σχεδιασμού του συστήματος ελέγχου αλλά των αδυναμιών εφαρμογής του, παραμένει εύλογο να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι ελεγκτικές διαδικασίες παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Στην πραγματικότητα, δεν προκύπτει από το εναπομένον ποσοστό σφάλματος ότι υπάρχει συστημική αδυναμία στις ελεγκτικές διαδικασίες. Ωστόσο, η ΓΔ DEVCO αναγνωρίζει ότι υπάρχουν αδυναμίες στην εφαρμογή του, την οποία εξετάζει επί του παρόντος.

45. Η Επιτροπή εξετάζει με ποιον τρόπο θα μπορεί να λαμβάνει περισσότερο υπόψη το αποτέλεσμα των ελέγχων της ΓΔ DEVCO, προκειμένου να παρέχει ένα επίπεδο αξιοπιστίας περισσότερο διαφοροποιημένο ανάλογα με τον κίνδυνο.

46. Ορισμένα από τα καθήκοντα διαχείρισης και υποβολής εκθέσεων του άρθρου 66 του δημοσιονομικού κανονισμού εξακολουθούν να συνιστούν σχετικά πρόσφατη πρόκληση για την Επιτροπή εν γένει. Οι κεντρικές υπηρεσίες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο διασφαλίζοντας ότι τα συστήματα ελέγχου και οι σχετικές πρακτικές υποβολής εκθέσεων εξελίσσονται με συνεκτικό τρόπο σε ολόκληρη την Επιτροπή. Η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις του Συνεδρίου παράλληλα με την αξιολόγηση του αντικτύπου τους σχετικά με τη χρήση των πόρων, με στόχο την επίτευξη βιώσιμων βελτιώσεων.

⁽⁴⁷⁾ Σημεία 43 και 44 της ετήσιας έκθεσης για το 2013.

⁽⁴⁸⁾ Βλέπε άρθρο 66 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 και άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 215/2008.

⁽⁴⁹⁾ Βλέπε την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της EuropeAid για το 2014, σ. 86-89 και 93-95.

⁽⁵⁰⁾ Άρθρο 66, παράγραφος 9, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012.

⁽⁵¹⁾ Παραδείγματος χάριν, αξιολόγηση του κόστους προσωπικού και του εξωτερικού κόστους για την επίβλεψη συμβάσεων έργων.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- β) όσον αφορά τα ποσοτικά μετρήσιμα οφέλη, τα συστήματα πληροφοριών διαχείρισης της ΕυροpeAid δεν παρέχουν ακόμη ακριβή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται κατόπιν εξωτερικών ελέγχων και επαληθεύσεων δαπανών (βλέπε σημείο 40) και ελέγχων της ίδιας της Επιτροπής,
- γ) η ΕυροpeAid δεν όρισε αντικειμενικά επαληθεύσιμους δείκτες, συμπεριλαμβανομένων τιμών-στόχων, βάσει των οποίων να αξιολογεί την αποδοτικότητα και τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των δικλίδων ελέγχου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- β) Όσον αφορά τους ελέγχους, τις επαληθεύσεις δαπανών και παρόμοιες δεσμεύσεις που συνήψε η Επιτροπή, η δημιουργία ενός νέου συστήματος διαχείρισης πληροφοριών όσον αφορά τα αποτελέσματα και τη συνέχεια που δίνεται στους εξωτερικούς ελέγχους, στις επαληθεύσεις δαπανών και σε παρόμοιες δεσμεύσεις αναμένεται να οδηγήσει συν τω χρόνω σε σημαντικές βελτιώσεις.
- γ) Η υποβολή εκθέσεων βασίζεται ήδη σε επαληθεύσιμους δείκτες, συμπεριλαμβανομένων σε ορισμένες περιπτώσεις και τιμών-στόχων. Με την καθοδήγηση των κεντρικών υπηρεσιών το σύστημα της Επιτροπής εξακολουθεί να βελτιώνεται και να τελειοποιείται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Συμπέρασμα για το 2014

47. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι λογαριασμοί των ΕΤΑ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος.

48. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2014:

- α) τα έσοδα των ΕΤΑ δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα,
- β) οι πράξεις πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΤΑ περιείχαν ουσιώδη σφάλματα (βλέπε σημεία 27 έως 32). Βάσει των ελεγκτικών δοκιμασιών στις οποίες υποβλήθηκαν οι πράξεις, προκύπτει ότι, για τον σχετικό πληθυσμό, το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 3,8 % (βλέπε **παράρτημα 1**).

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Συστάσεις

49. Το αποτέλεσμα της επισκόπησής μας όσον αφορά τη συνέχεια που δόθηκε σε συστάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν σε προγενέστερες ετήσιες εκθέσεις ⁽⁵²⁾ παρουσιάζεται στο **παράρτημα 2**. Στις ετήσιες εκθέσεις για τα οικονομικά έτη 2011 και 2012 διατυπώσαμε 12 συστάσεις. Από αυτές τις συστάσεις, η μία δεν ισχύει πλέον. Η EuropeAid υλοποίησε πλήρως τέσσερις συστάσεις, ενώ πέντε υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον και δύο μερικώς. Όσον αφορά μία εκ των συστάσεων που υλοποιήθηκε μόνο μερικώς, η EuropeAid βρισκόταν στο στάδιο λήψης μέτρων μέσω:

- α) της ανάπτυξης εργαλείου με σκοπό να βοηθήσει τις αντιπροσωπείες της ΕΕ να ελέγχουν αποτελεσματικότερα τα χαρτοφυλάκια των έργων και να πραγματοποιούν κατά προτεραιότητα επισκέψεις στα έργα εκείνα που χρήζουν ιδιαίτερας παρακολούθησης βάσει των εκτιμήσεων κινδύνου,
- β) της κατάρτισης νέων κατευθυντήριων οδηγιών για τις αποστολές επαλήθευσης σε αντιπροσωπείες που προβλέπουν σχεδιασμό βάσει ανάλυσης κινδύνων και παρακολούθηση των επισκέψεων επαλήθευσης.

50. Σε συνέχεια της επισκόπησης αυτής, καθώς και των διαπιστώσεων και συμπερασμάτων για το 2014, συνιστούμε στην EuropeAid τα εξής:

- **Σύσταση 1:** Να καταρτίσει και να εφαρμόζει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζει ότι οι προχρηματοδοτήσεις εκκαθαρίζονται βάσει των πραγματικών δαπανών που δεν περιλαμβάνουν νομικές δεσμεύσεις.
- **Σύσταση 2:** Να ενισχύσει τη συστηματική επαλήθευση της χρήσης από τις χώρες-εταίρους της σωστής συναλλαγματικής ισοτιμίας για τη μετατροπή των ποσών των εκταμιεύσεων της δημοσιονομικής στήριξης στα εθνικά τους νομίσματα.
- **Σύσταση 3:** Να διασφαλίσει, από κοινού με τον ανάδοχο που είναι υπεύθυνος για τη μελέτη για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος, την αντιμετώπιση των ζητημάτων που εντοπίσαμε.
- **Σύσταση 4:** Να βελτιώσει τους δείκτες της, και ιδίως τις τιμές-στόχους για την αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των δικλίδων ελέγχου, την προσέγγιση συνολικού κόστους και τις διαδικασίες και τα συστήματα πληροφοριών διαχείρισης για τη μέτρηση του οφέλους των ελέγχων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θα αποφανθεί περαιτέρω, στο εγχειρίδιο της DEVCO, τους κανόνες εκκαθάρισης για τις συμφωνίες συνεισφοράς και θα επιμείνει στην υποχρέωση να βασίζεται η εκκαθάριση των δαπανών στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται εκτός των νομικών δεσμεύσεων.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση αυτή στο πλαίσιο που ορίζεται από τις κεντρικές υπηρεσίες.

⁽⁵²⁾ Στόχος αυτής της παρακολούθησης ήταν η επαλήθευση της εισαγωγής και της ύπαρξης διορθωτικών μέτρων που να ανταποκρίνονται στις συστάσεις του Συνεδρίου. Δεν αποσκοπούσε στην αξιολόγηση της αποτελεσματικής εφαρμογής τους. Για ορισμένα μέτρα τα οποία βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη, ήταν πολύ νωρίς για να γίνει επαλήθευση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

	2014	2013
ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		
Σύνολο πράξεων:	165	165
ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ ΠΟΣΟΤΙΚΩΣ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ		
Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος	3,8 %	3,4 %
Ανώτατο όριο σφάλματος (ΑΟΣ)	5,6 %	
Κατώτατο όριο σφάλματος (ΚΟΣ)	2,1 %	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΩΝ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου (*)	Άνεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2012	Σύσταση 1: Η EuropeAid πρέπει να επανεξετάσει τη μεθοδολογία της για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 1).	x						
	Σύσταση 2: Η EuropeAid πρέπει να περιγράψει με ακρίβεια στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της τα αποτελέσματα των μελετών για το εναπομένον ποσοστό σφάλματος (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 2).	x						
	Σύσταση 3: Η EuropeAid πρέπει να διασφαλίζει την έγκαιρη εκκαθάριση των δαπανών (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 3).			x				
	Σύσταση 4: Η EuropeAid πρέπει να ενθαρρύνει την καλύτερη διαχείριση των εγγράφων από τους εταιρικούς υλοποιητές και τους δικαιούχους (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 4).	x						
	Σύσταση 5: Η EuropeAid πρέπει να λάβει αποτελεσματικά μέτρα ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα των επαληθεύσεων δαπανών που διενεργούν εξωτερικοί ελεγκτές (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 5).			x				
	Σύσταση 6: Η EuropeAid πρέπει να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται σωστά οι ειδικοί όροι για τις πληρωμές στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 6).	x						
	Σύσταση 7: Η EuropeAid πρέπει να διασφαλίζει την ετήσια έκδοση ενταλμάτων εισπράτης που αφορούν τους τόκους από προχρηματοδοτήσεις που υπερβαίνουν τα 750 000 ευρώ (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2012, σημείο 51, σύσταση 7).					x		

Έτος	Σύσταση του Συνεδρίου	Ανάλυση του Συνεδρίου σχετικά με την πραγματοποιηθείσα πρόοδο						Απάντηση της Επιτροπής
		Υλοποιήθηκε πλήρως	Υπό υλοποίηση		Δεν υλοποιήθηκε	Άνευ αντικειμένου (*)	Ανεπαρκή αποδεικτικά στοιχεία	
			Όχι επί το πλείστον	Μερικώς				
2011	Σύσταση 1: Η EuropeAid πρέπει να βελτιώσει τη διαχείριση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, καθορίζοντας σαφή κριτήρια επιλογής και τεκμηριώνοντας καλύτερα τη διαδικασία αξιολόγησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο α).	x						
	Σύσταση 2: Η EuropeAid πρέπει να καθιερώσει τεκμηριωμένο σχεδιασμό βάσει ανάλυσης κινδύνων και συστηματική παρακολούθηση των επισκέψεων επαλήθευσης [βλέπε σημείο 40], καθώς και των επιτόπιων επισκέψεων παρακολούθησης (βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο β).			x				
	Σύσταση 3: Η EuropeAid πρέπει να καταστήσει υποχρεωτικές τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάλυση κινδύνου κατά την κατάρτιση των ετήσιων σχεδίων ελέγχου από τις αντιπροσωπείες και τις κεντρικές υπηρεσίες της [βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο γ].		x					
	Σύσταση 4: Η EuropeAid πρέπει να επανεξετάσει τον σχεδιασμό των βασικών δεικτών επιδόσεων, ώστε να καταστούν σαφείς και εύκολοι στην ερμηνεία τους [βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο δ)].		x					
	Σύσταση 5: Η EuropeAid πρέπει να αξιολογήσει την ικανότητα του κλιμακίου εσωτερικού ελέγχου να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του [βλέπε ετήσια έκθεση για το 2011, σημείο 59, στοιχείο ε)].					x		

(*) Η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου της EuropeAid ασκείται κεντρικά από την Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου. Το κλιμάκιο εσωτερικού ελέγχου (ΙΛΟ) έλαμε να υφίσταται στα τέλη Φεβρουαρίου 2015.

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL